[L]imburgs [D]agblad

Hairport

[Zat]erdag 22 mei 1993 — 75e jaargang nr. 119.

[Uitg]eversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

● Jos Verstappen

● Op de topgraat van de Everest.

[M]astenbroek staat in voor 'driekwart bestuurders en ambtenaren'

Gouverneur: Baars heeft [h]eel Limburg beschadigd

DOOR LAURENS SCHELLEN

[MA]ASTRICHT – De Klimmense wegenbouwer Sjaak Baars [hee]ft het persoonlijk op zijn geweten dat alle bestuursorganen [in] Limburg ernstig zijn beschadigd door de vloedgolf aan cor[rup]tie-affaires in deze provincie. Door in zijn onthullingen over [de] door hemzelf betaalde smeergeld-miljoenen bewust man en [paar]d te verzwijgen, heeft 'die man ons allemaal op één grote [hoo]p gegooid'. Dat zegt gouverneur Emile Mastenbroek in een [uitg]ebreid vraaggesprek met deze krant, bij gelegenheid van [zijn] afscheid volgende maand.

De commissaris van de koningin, die een even korte als turbulente ambtsperiode afsluit, laat weten persoonlijk tegenover justitie te hebben verklaard dat hij 'voor driekwart van de bestuurders en ambtenaren in Limburg zijn hand in het vuur steekt'. „Dat getal moet je niet al te absoluut nemen. Je moet een zekere marge aanhouden."

Mastenbroek zegt er achteraf grote spijt van te hebben dat hij Baars, na diens uitspraken tegenover de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD), door justitie niet heeft laten gijzelen. „Om langs die weg alles boven water te krijgen wat de man heeft willen zeggen. Op de manier van: als hij het per se wil, dan kan 'ie het krijgen."

De gouverneur bevestigt dat hij zich ernstig heeft beraden op juridische stappen wegens smaad en laster tegen die Limburgse media die hem in opspraak hebben gebracht.

Toch besloot Mastenbroek uiteindelijk, na rijp beraad, af te zien van een persoonlijke juridische actie. „Ik verkeer in een positie waarin ik gelukkig rotsvast geloof in onze democratie en onze rechtsstaat. In die situatie stond mij maar één ding voor ogen: de hulp van justitie inroepen om de onderste steen boven te laten halen."

Verwijt

Het harde verwijt van de aannemers en wegenbouwers in deze provincie dat de Limburgse overheden als gevolg van de corruptie-affaires veel te ver zijn doorgeschoten in de strengheid van hun aanbestedingsprocedures, veegt de gouverneur resoluut van tafel.

„Je bent wel gek als je niet bikkelhard ingrijpt en keihard aan de noodrem trekt, wanneer je het idee hebt dat iets niet goed functioneert. Het is nu *schluss*, geen gedonder meer. En, ja, laat dan maar een paar bedrijven ermee ophouden. Dat is de prijs die we moeten betalen."

Zie verder pagina 25

● **Het turbulente pontificaat van opgejaagde tussenpaus**

max. 23º C

min. 10º C

[ZO]NNIGER EN WARMER

[Ee]n lagedrukgebied boven het [zee]gebied ten zuidwesten van [Ier]land zorgt voor een zuid[wes]telijke hoogtestroming. In [dez]e stroming wordt geleide[lij]k warmere lucht naar onze [om]geving gevoerd, waarin [oo]k nog geleidelijk minder be[wo]lking voorkomt. De mid[dag]temperaturen lopen van[daag] op tot 19 graden, morgen [tot] 23 graden. De nachttempe[rat]uren liggen rond de 10 gra[den].

Minister mag krijgsmacht verkleinen

Met vereende krachten trekt het duo Jacobse en Van Es (Kees van Kooten, links, en Wim de Bie) de schrijver Gerrit Komrij (49) uit een boekenkist in het Letterkundig museum in Den Haag. Komrij ontving daar gistermiddag de P.C. Hooftprijs 1993 voor zijn beschouwend werk. Nederlands belangrijkste literatuurprijs bestaat uit 75.000 gulden voor hemzelf en 50.000 gulden voor een speciaal project dat met zijn werk te maken heeft. Laatstgenoemd bedrag wordt door Komrij's uitgever Arbeiderspers bestemd voor een betaalbare uitgave van zijn verzamelde gedichten, zo werd bij de uitreiking bekendgemaakt.

Foto: ANP

WASHINGTON – Het haar van de Amerikaanse president Bill Clinton is hoofdrolspeler in een nieuw schandaal. Iedereen vraagt zich af waarom de president zijn haar heeft laten knippen in zijn presidentieel vliegtuig, terwijl dat midden op een startbaan stilstond op het vliegveld van Los Angeles. Dat is een van de drukste luchthavens van de wereld.

Chaos op vliegveld door kapsel Clinton

Na afloop van een 24-uursbezoek aan Californië, vond Clinton het afgelopen dinsdag weer eens tijd om naar de kapper te gaan. Of beter gezegd, hij vond het weer eens nodig om een kapper te laten komen. Hij belde vanaf het vliegveld van Los Angeles op naar de sterrenwijk Beverly Hills voor een van de beste - en dus duurste - haarstylisten.

Nog voor zijn vertrek naar huis kreeg Clinton in zijn vliegtuig, de Air Force One, zijn nieuwste kapsel. Zijn jet stond echter al op de startbaan van het vliegveld in Los Angeles. Het gevolg: ruim een uur bleven twee banen gesloten waardoor sommige vliegtuigen bijna een half uur in de lucht moesten cirkelen voordat zij konden landen.

Maij Weggen: geen miljard naar KLM

AMSTERDAM – Minister Maij-Weggen van Verkeer en Waterstaat voelt er niets voor om een miljard gulden op tafel te leggen om de vermogenspositie van de KLM te versterken. Ze zei dat gisteren voor de Vara-radio in Amsterdam, waar de minister aanwezig was bij de opening van de Zuidlijn.

Het idee van de kapitaalinjectie werd donderdag gelanceerd door de Vervoersbond FNV, die vindt dat de aandeelhouders van de KLM, waaronder het Rijk, in de buidel moeten tasten om het bedrijf uit de problemen te halen.

Minister Maij vindt dat de KLM het niet eens zo slecht doet in vergelijking met andere grote luchtvaartmaatschappijen, zoals Lufthansa en Air France.

Een extra kapitaalinjectie is volgens haar niet aan de orde. De KLM-top heeft er ook niet om gevraagd, zo zei de bewindsvrouw.

De Vervoersbond FNV heeft met de andere vakbonden bij de KLM een eigen accountantsonderzoek laten instellen naar de vermogenspositie van de KLM. Dat gebeurde nadat de KLM daarover een eigen, somber rapport had uitgebracht. Volgens de bond staat de maatschappij er financieel zo slecht voor dat de toekomstplannen erdoor in gevaar komen. De Vervoersbond pleit op eigen initiatief, los van de andere bonden, voor een minder ambitieus groeiscenario.

Zie verder pagina 5

● **'Bestuurlijke chaos bij KLM'**

● Drie mensen, onder wie een meisje van tien jaar, zijn gisteren omgekomen bij een bomaanslag in het centrum van de Egyptische hoofdstad Cairo. Vijftien mensen raakten gewond. De bom zat verstopt in een auto die geparkeerd stond voor een politiebureau.

● Het afgelopen half jaar zijn een miljoen mensen in de wereld met het Aids-virus besmet geraakt, waarmee het totale aantal virusdragers is gestegen tot veertien miljoen. De Wereld Gezondheidsorganisatie heeft gisteren gewaarschuwd dat het aantal virusdragers tegen het eind van de eeuw waarschijnlijk zal zijn opgelopen tot 30 à 40 miljoen.

8 710404 400017

Rotterdammer Arie de Groot exposeert in Sittard

Emoties op papier in galerie Zabawa

● *Compositie, gemengde techniek op papier, 1993, van Arie de Groot.*

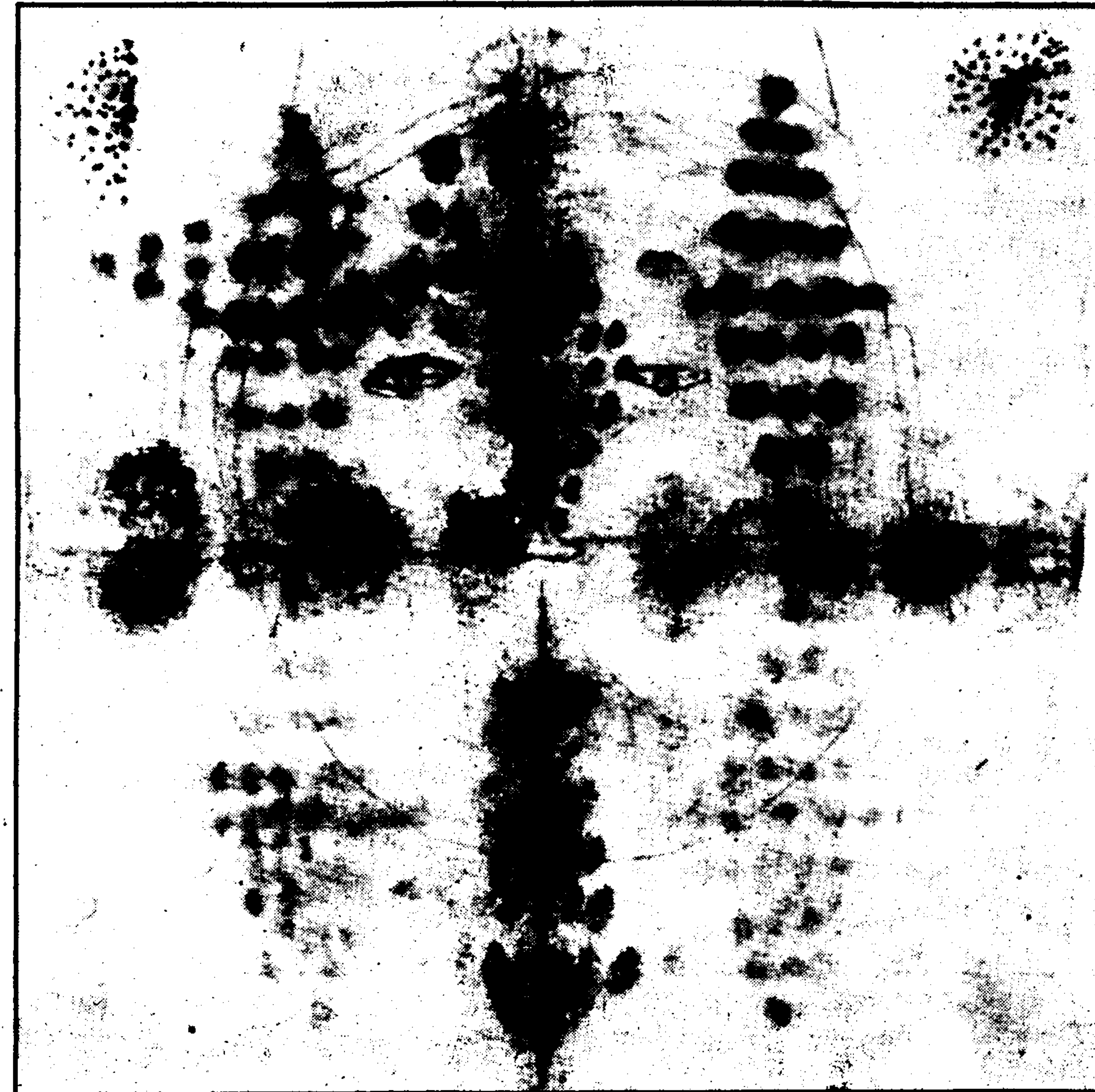
DOOR PIETER DEFESCHE

SITTARD – Sinds het Kritzraedthuis aan de culturele infrastructuur van Sittard is onttrokken, is de betekenis van de particuliere kunst-initiatienemers relatief groter geworden. Zo zal de liefhebber zijn stappen meer richten naar galerie Zabawa aan de Agricolastraat, tegenover het Stadspark, zoals het drukwerk vermeldt, in dit seizoen temeer omdat dat park prijkt men een spuitende fontein en een overvloed van paarse rododendrons.

Dat galerie Zabawa zijn expositiebeleid, dat veelal gericht was op presentaties van kunstenaars uit de regio – de Mondriaan van Zabawa kwam uit Melick – verbreed heeft met contacten in de Randstad heeft daar niets mee van doen: een waardevol bezoek aan de Kunst-RAI dateert al van 1988. Het is grappig dat vanuit de kamers tegenover het stadspark in het bijzonder verbinding werd gelegd met de 'Huiskamergalerie' Voorwaar in Dordrecht.

Het leidde er toe dat tenslotte op de plaats naast de voordeur waar gewoonlijk de naam van de bewoner wordt gevonden op een koperen plaat, samen met die van zijn vrij beroep, advocaat, belastingadviseur of chiropractor, nu de naam van Arie de Groot is vastgeschroefd achter perspex. Een Hollandsere naam is er niet. Het huis is niet van eigenaar veranderd: de gastvrijheid betoont zich zo vergaand.

Arie de Groot is een Rotterdammer die zijn atelier heeft op de zolder van het Henkeshuis in Delftshaven en vandaar door gewone straten heen en weer loopt naar zijn huis aan de Bergsingel. Hij heeft een schilderschap van vijfentwintig jaar achter de rug. „Zolang worstel ik al. Moet ik dat nu even in vijf zinnen uitleggen?" Na tien jaar onderwijswerk aan de basisschool. „Omdat kinderen nog openheid en liefde hebben die je bij volwassenen niet meer tegenkomt." En hij daarom solidair wilde zijn met de kinderen tegen de maatschappij van de volwassenen. De lijst van zijn tentoonstellingen is lang: zij laat plaatsnamen zien in Duitsland, België en Oostenrijk en vele in de Randstad, in overig Nederland tot Groningen en Enschede. Maar beneden de grote rivieren geen enkele: men kende zijn werk in Limburg nauwelijks van aanzien. De kennismaking tegenover het Sittardse stadspark verloopt dan ook niet zonder al te gerede associaties met de havenstad, met luchtvervuiling, dynamiek en grote gebaren.

Industrie

Het eerste schilderij waar tegenover men komt te staan – iets van twee bij vier – schijnt zo'n oppervlakkige indruk niet te weerspreken. Het is behalve groot, zwart in alle nuances. Diepzwart als olie, grijs als damp.

Niettemin schijnt affiniteit met een andere wereld dan die der zware industrie niet te ontbreken, noch relativering van de betekenis van een oorsprong in Hendrik Ido Ambacht. „Ik voel me vaak meer verwant aan de Limburgse schilders dan aan de Hollandse," heeft men hem horen zeggen. De wetenschap dat Arie de Groot vaak toeristisch verkeert in de omgeving van Gulpen maakt de verwondering over die uitspraak nauwelijks minder. Wel een nadere confrontatie met zijn oeuvre. Men vindt daarin kleur in vegen en toetsen en geraffineerde nuances, op het decadente af. En voorts een verfijning in de behandeling van papier, bekend uit het werk van Diederen en Molin, de laatste met zijn dunne potlood-arceringen en uiterst fraaie scheurranden.

Want papier is Arie de Groots medium, althans in de fase van zijn kunstenaarschap die wij te zien krijgen. „Linnen staat me tegen," bekent hij. „Papier is veel gevoeliger wat zijn uitstraling betreft. Ook letterlijk, het voelt warmer aan."

Hij kiest zijn materiaal zorgvuldig. Dik geschept papier, dat ergens tegen kan. „Ik moet er een emmer water tegenaan kunnen gooien; ik moet erop kunnen slaan, dingen op kunnen plakken, lijm opsmeren, verfpoeier opstrooien en dan moet het mooi strak blijven."

Japans papier is hem nog liever. Het scheurt niet als je het glad strijkt nadat je het hebt verkreukeld. Er hang een werkstuk waarvan de ondergrond verkreukeld is, het licht zilverachtig op. Het lijkt op beschilderde zijde, iets om tot grondstof te dienen van een avondjurk en samen met een blanke schouder door kaarslicht te worden beschenen.

Een naam heeft het zomin als de andere werkstukken. Zij hebben geen van alle een andere inhoudelijke lading dan Arie de Groots emotionaliteit. Zij is van intuïtieve aard en nauwelijks te benoemen. Zij komt voort uit het doen. „Hij werkt als een Eskimo," heeft een galeriehouder eens bedacht.

Een werk van De Groot, dat een samenstel kan zijn van papieren van ruim zestig bij negentig, met parelmoerverf pasteus op de naden, maar ook enkelvoudig en niet meer dan een hand hoog, is niet abstract in de zin van: gespeend van elke figuratie. Het staat vol tekens, vierkanten, driehoeken, en is volgeschreven met krassen, zwermen stippen, lijnen die zich door de ruimte bewegen als magnetische krachten of atomaire stralingen.

Een tekenstift of een penseel komt er nauwelijks aan te pas; de fijnere nuances krijgt men soms van krijt en vuile vingers. De enige leesbare figuratie leveren oude foto's op in collages. Zij hebben de emotionele waarde van familiedocument, maar wat Arie de Groot er het meest aan bindt is de vergane kleur en de warmte van de toon.

Het moet een langzaam en intens proces zijn, de overdracht van De Groots emotionaliteit op papier. Het is dezelfde intensiteit die op de beschouwer afstraalt en die de affectie van velen voor zijn kunst verklaart. Hij blijft bij zijn creaties ook altijd betrokken. Hij zal ze ook persoonlijk brengen, desnoods naar Oostenrijk: „Er zit veel van jezelf in."

De intensiteit riep tenslotte de motivatie van de galeriehouders op en hield ze in stand; werk van een kunstenaar is bij Zabawa altijd gast in een huis, naarmate het meer intimiteit uitstraalt is het er beter op zijn plaats. In dit geval: tot 21 juni.

---

exposities

'Euregionaal Fotopad 93'

HEERLEN – Wie zich een beeld wil vormen van de hedendaagse professionele fotografie in de Euregio Maas-Rijn, kan tot 6 juni terecht op vijf historische lokaties in Zuid-Limburg. Onder de titel 'Euregionaal Fotopad 93' zijn er op die plaatsen exposities te zien waarop ook werk wordt getoond van leden van Fotogroep 68. Dit fotografencollectief bestaat 25 jaar en heeft in het kader van het jubileum deze simultaantentoonstelling op poten gezet.

Hoewel de vijf exposities als één geheel kunnen worden beschouwd, zal per lokatie een eigen accent worden aangebracht. In het Streekmuseum Land van Valkenburg ligt dat accent op geënsceneerde fotografie, bijvoorbeeld van Jo Brunenberg en van Jean Janssis, die gomdrukken presenteert. In het Bonnefantenklooster in Maastricht (de bibliotheek van de Rijksuniversiteit) staan fotografie van mensen en portretfotografie centraal. Er is onder andere werk te zien van de vrouwelijke fotografen Malou Swinnen, Carry Gisbertz en Romy Finke. In museum Den Tempel in Sittard is voornamelijk geëngageerde fotografie te zien. Zo bijvoorbeeld een kleurenserie van Margreet Berkhout

● *Foto van Loni Liebermann uit Herzogenrath, te zien op kasteel Limbricht.*

en een serie impressies van concentratiekampen door Patrick Poels, gemaakt met een pin-hole camera. In de Terpkerk van Urmond ligt het zwaartepunt op landschapsfotografie. Zo toont Henry Witpeerd de serie Route 66 in USA en brengt Wolfgang Volz (de huisfotograaf van Christo) verstilde stadslandschappen uit de voormalige DDR. In het Volkenkundig Centrum in Kasteel Limbricht tenslotte gaat het om de fotografie van volksculturele en daaraan verwante aard. Er is een serie carnavalsfoto's van Nol Pepermans te zien en werk van Hubert Grooteclaes, de nestor van de Luikse fotografen.

Bij de expositie is een catalogus verschenen die op alle locaties te koop is. Bij alle Limburgse VVV-kantoren is een folder met adressen van de locaties en de openstellingen verkrijgbaar.

'Melikanderen' in Artifonie

NOORBEEK – Onder de titel 'Melikanderen' – een contaminatie van Melika (een vrouwennaam) en 'anderen' – is in De Artifonie, Dorpstraat 19-21 in Noorbeek, een tentoonstelling te zien met werk van Ger Brouwer. De expositie wordt morgenmiddag om 11.30 uur geopend en is tot en met 13 juni te bezichtigen van woensdag tot en met zaterdag van 11 tot 16.30 uur, zondag van 12 tot 16.30 uur.

Ger Brouwer stamt van oorsprong uit Friesland, maar is na zijn opleiding aan de Jan van Eyck-Academie in Maastricht blijven wonen. Hij maakte in de jaren zestig deel uit van de groep 'Artishok', die de bezadigde wereld van de moderne kunst in Nederland een hoeveelheid 'therapeutische' impulsen toediende.

Brouwer heeft een duidelijke visie op de schilderkunst; hij werkt in creatieve erupties die leiden tot wat men zou kunnen omschrijven als 'romantisch constructivisme'. Brouwer werd bekend als extreme persoonlijkheid. Thans komt de vorm in zijn kunst tot uitdrukking, die trouw wil zijn aan haar oorsprong en traditie: het mensenrijk.

Schilderijen en beelden in galerie Tsant

VAESRADE – Tot 6 juni exposeren Robert Stevens en Ron Benen in galerie Tsant, Rozenstraat 49 in Vaesrade. De expositie loopt tot 6 juni en is geopend op donderdag van 15 tot 18 uur, zondag van 14 tot 17 uur.

Robert Stevens uit Aken exposeert zijn nieuwe schilderijen, die zijn ontstaan na een proces van bedachtzaam zoeken en snel, bijna brutaal handelen. Resultaat is een verrassend spontane vormgeving.

Ron Benen uit Wijnandsrade toont ruimtelijke beelden, waaruit zijn fascinatie voor de materie zelf duidelijk blijkt. Met zorgvuldig gekozen materialen experimenteert hij om tot een harmonisch geheel te komen. Zijn vorm is de mens in zijn volkomen naaktheid en soms meer dan dat. Hij 'vreet' zich als het ware door huid en vlees, op zoek naar het wezen van zijn figuren.

'Salomé' mist dra

DOOR MYA MAAS

MAASTRICHT/SITTARD – Er hangt, zoals in de werken van Oscar Wilde, wel een sfeer van verfijning rond de dansvoorstelling 'Salomé', waarvan de première Hemelvaartsdag in het Sirkeltheater plaats vond. Voor de rest is het een flauw aftreksel van het oorspronkelijke, hemelschokkende bijbelverhaal, met wat tekst, muziek en veel water. De figuur van Salomé heeft de mensheid al eeuwenlang gefascineerd en geschokt. Ze heeft gediend als inspiratiebron voor gedichten, liederen, toneel, film, dans, opera. Men moet al van goede huize komen om daar nog iets aan toe te kunnen voegen.

recensie

Salomé eist het hoofd van Johannes de Doper. Johannes heeft geweigerd zich door Salomé te laten verleiden. Stiefvader Herodus wil dat Salomé voor hem danst. Ze mag daarvoor vragen wat ze wil. Salomé danst, in het oorspronkelijke verhaal, haar befaamde dans met de zeven sluiers en eist verv afgehakte hoofd van Jo een zilveren schaal. Hero haar daarvan af te bre het telkens afwijzen va tenslotte het toegeven da het verhaal van Wilde.

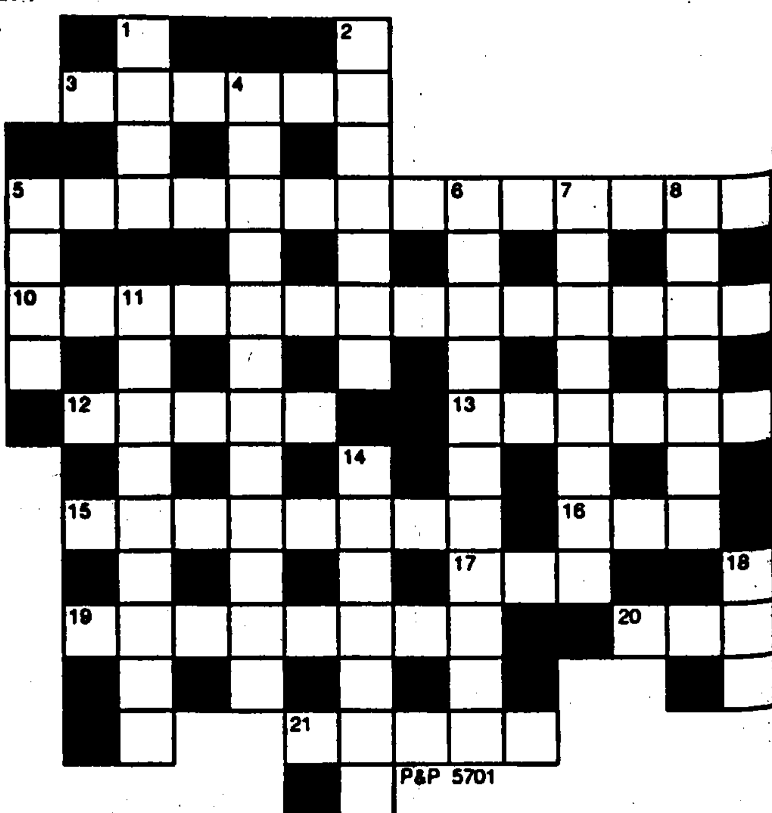
In de dansact van Man (het is haar conce Hanasbei en Petra Bee drie aantrekkelijke meisj als Vestaalse maagden, d voltrekken. In de summie prijst Salomé de fysiek ning van Johannes. Er jongleerd met zilveren s herkennen passages uit W haal aan de hand van een vruchten en videobeelden, water proeven we Wilde's ze tekst wordt uitgebuit o water te doen. Technisc zorgen voor veel water b even technisch-kil decor stelling is opgebouwd u oninteressante beweging geen uitstraling hebben e sche kracht missen.

Men kan er niet koud o worden. Deze Salomé hee in de ban van iets groo brengen. Wat 'Spielerei' i niet.

---

puzz

cryptogram

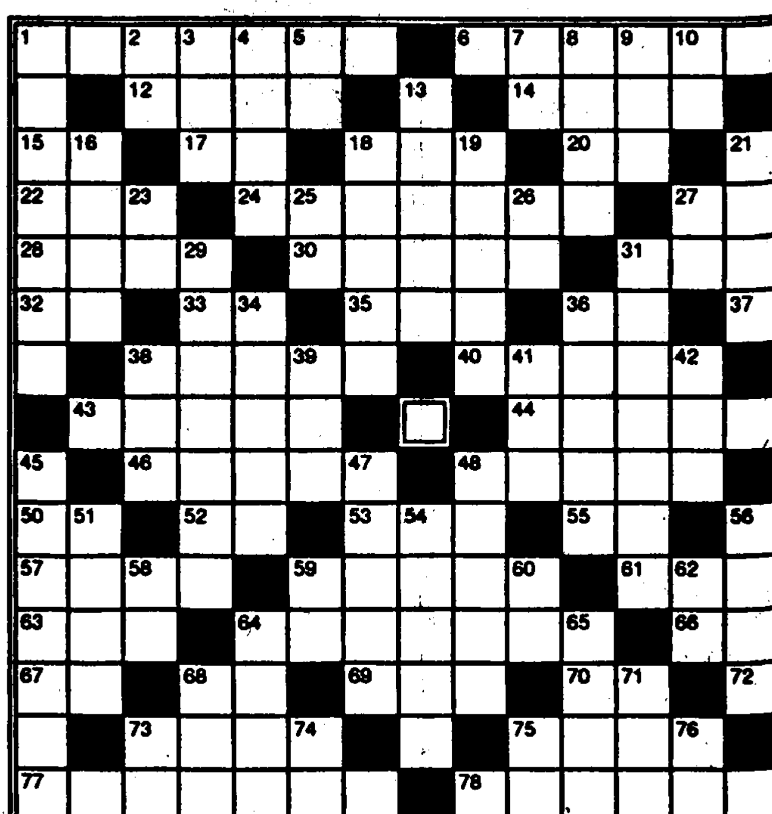

P&P 5701

HORIZONTAAL: 3 Treiterend lurken (6); 5 Ogentest op tv (15 Door de bank genomen (15); 12 Een paarse theemuts (5); 13 woord houden en later arriveren (7); 15 Vindt hij een toespraak velend of juist niet? (8); 16 Lidwoord van 't geheel (3); 17 Op de staat een gouden kist (3); 18 Afhankelijk van 't accent een uitro een vraag (2); 19 Een instrument met een knal-riet (8); 20 Ik bo het water erop (4); 21 In deze tijden gaat me een lichtje brande

VERTIKAAL: 1 Blind in België (4); 2 Niet dringend zonder beho (7); 4 Op afstand besproken (12); 5 Dat beest hoort eng te zij 6 De achteruitgang van het geslacht (11); 7 Malle foto in de ki (8); 9 Die onderzoeken doen ze in het ziekenhuis (7); 9 Die kind zijn erg timide (9); 11 Zo langzamerhand eerder iets voor de wate ring (9); 14 Komt dan de deurwaarder? (7); 18 Met een bijl een van de voet eraf (3).

kruiswoordraadsel

P&P 679

21	8	45	70	38	16	38	40	25	68	71	4	54	30

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 afval; 6 kloosterling; 12 kleur; 14 zoogdier; radium; 17 insekt; 18 zangstem; 20 voorzetsel; 21 lengtemaat; lofdicht; 24 soort kuip; 27 over; 28 tuinvak; 30 lijn; 31 ledemaat; eminentie; 33 zangnoot; 35 onbezonnen; 36 uiting van kou; 37 rouwbeklag; 38 leersoort; 40 glooiing; 43 studentenvereniging; verouderde taal; 46 rijtuig; 48 stok; 50 hoewel; 52 oude lengtem 53 vaatwerk; 55 radium; 56 zangnoot; 57 deel v.d. voet; 59 kort bondig; 61 munt; 63 windvlaag; 64 nonsens; 66 voordeel; 67 trekdi 68 boksterm; 69 tijdsduur; 70 pers. vnw.; 72 koninklijk besluit; 73 e metaal; 75 aardig; 77 vogel; 78 boender.

VERTIKAAL: 1 wilddief; 2 inhoudsmaat; 3 strook land; 4 guitig; 5 o der andere; 7 zangnoot; 8 gas; 9 riv. in Utrecht; 10 inhoudsmaat; liefdesavontuur; 13 dans; 16 levenslucht; 18 plaats in N-Brabant; staak; 21 vaarwater; 23 bijwoord; 25 paardeslee; 26 aardr. aand.; van een; 29 trompet; 31 onbeschaamd; 34 vrucht; 36 opzwelling; bovenkant; 39 geluid; 41 zangstem; 42 waterkering; 45 zeeman; trede; 48 metaal; 49 sport; 51 wapenkreet; 54 roofdier; 56 onrusti 58 eerstkomende; 59 barium; 60 zangnoot; 62 voorz.; 64 roofvog 65 snaarinstrument; 68 sleepnet; 71 zoen; 73 pers. vnw.; 74 lidwoord; 75 soort onderwijs; 76 goudgehalte.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: 1 swagger; 6 verhoor; 12 slag; 14 vuil; 15 He; 17 el; 18 put; 20 we; 21 L.O.; 22 orde; 24 joker; 26 rood; 28 oog; 29 ree; 30 tin; 32 sok; 33 RP; 34 leem; 35 reep; 37 do; 38 pampa; 39 atlas; 41 taak; 42 talk; 43 derde; 47 leges; 50 e.p.; 52 neus; 53 ader; 54 la; 55 non; 57 kus; 58 bek; 59 meu; 60 tent; 62 rebel; 64 stuw; 65 of; 66 Em.; 68 nol; 69 ca.; 70 si; 71 keep; 73 dras; 75 granito; 76 kruiser.

VERTIKAAL: 1 schoorsteentong 3 glee; 4 gal; 5 eg; 7 e.v.; 8 hier; 10 O.L.; 11 roodkopklauw nuk; 16 erop; 18 poema; 19 te dg; 24 jeep; 25 riet; 27 os; 29 re nel; 34 laken; 36 pater; 40 sas; 45 duur; 46 Essen; 47 label; 4 49 gek; 51 poef; 54 leus; 56 N. m.t.; 61 teen; 63 bot; 64 saai; 67 69 cru; 72 Pt; 73 Dr.; 74 s.s.

Winwoord: MAANDABONNE

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer
Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen
Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Plaatselijk-advertenties 045-719966
Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264
Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 36 935
Postbank 10 35 100
Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand f 28,40
per kwartaal f 85,20
Per acceptgiro:
per maand f 29,65
per kwartaal f 86,45
losse nummers f 1,65
Bfr. 38

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de snikkende sirene

recept

Vleeswaren met lintnoedelen op z'n Twents

DOOR HUUB MEIJER

Benodigdheden voor 4 personen: 200 g gekookte bacon in plakken, 160 g tongeworst, 600 g gekookte brede lintnoedels, ⅛ l room, 100 g diverse paddestoelen, 1 uitje of 2 sjalotjes, 40 g boter, witte peper uit de molen en zout.

Voor de garnering: 1 tl geknipte bieslook, 4 blaadjes basilicum, 4 takjes tijm, 4 takjes kervel.

Pel ui en snijd aan blokjes. Doe dat ook met de helft van de bacon en fruit beide in boter zonder te kleuren. Voeg in plakken gesneden paddestoelen toe en bak ze licht aan. Voeg room toe en laat iets inkoken. Meng geheel met gekookte noedels en laat goed doorwarmen. Rooster resterende bacon in oven. Voeg op laatste moment toe de in reepjes gesneden tongeworst en geroosterde bacon. Garneer met basilicum, tijm- en kerveltakjes.

TIP: Een alternatief voor bacon is rauw ontbijtspek of milde rauwe Ardenner- of rolham.

Kok in de fout uit beleefdheid

Van onze correspondent

HAAG – „Nee, we hebben niet het ori- weggegeven. Dat zou je inderdaad denken als je het briefje leest." De man van minister Kok (Financiën) blijft coniek onder. Toch zal het je maar als zitter van de Tweede Kamer gebeuren. je een brief van de minister van Finan- waarin deze doodleuk meedeelt dat het untantsrapport over de uitvoering van epartementale begroting aan een journa- s gegeven.

e Kamer er nog belangstelling voor had, t dat maar gemeld worden bij het departement. Dan kon er wel voor kopieën gezorgd worden. Maar ach, misschien ook niet want de accountants hadden een goedkeurende verklaring afgegeven. En dan had de Kamer toch geen belangstelling meer, 'is mij bekend,' aldus Kok.

Meestal reageert de Kamer furieus op dit soort zaken. Nu bleef het rustig. De dames en heren kamerleden waren kennelijk met de gedachten al bij Hemelvaartsdag en het lange weekeinde.

Maar waarom doet Kok het zo? Minister De Vries (Sociale Zaken) en Alders (VROM) zonden hun accountantsrapporten gewoon op naar de Kamer. Zonder enig verder commentaar. En beiden hadden ook een goedkeurende verklaring gekregen.

De zegsman: „Normaal gaan die accountantsrapporten op Prinsjesdag naar de Kamer. De journalist had echter met een beroep op de wet openbaarheid van bestuur alle departementale rapporten opgevraagd. Ook dat van ons. Toen heeft de minister uit bleefdheid dat briefje gestuurd."

'Voorstel van Simons is laatste redmiddel'

CDA kraakt plan eigen bijdrage voor thuiszorg

onze parlementaire redactie

HAAG – Het CDA ziet in een plan van staatsse- is Simons (Volksgezond- om in het kruiswerk en insverzorging (de thuis- te gaan werken met in- safhankelijke eigen gen. Het CDA-kamerlid ra heeft dit bekend ge-

deze week stelde Simons de thuiszorg een inkomens- lijke bijdrage te gaan invoe- tien gulden per uur. Voor ma zou de bijdage maximaal den per maand mogen zijn, ensen met een inkomen van gulden of meer, 1000 gulden and.

wil met de eigen bijdrage naar zorg beperken. Op dit t bestaat er in het kruiswerk ntributie; in de gezinsverzor- etaalt ieder een geringe bij- in de kosten. Met zijn plan wil per jaar 450 miljoen gulden halen. Daarin zit ook 150 gulden die de bewindsman kwam nu een vermogen- bij mensen in verpleegtehuis t doorgaat.

reactie bestempelde Tuinstra e van Simons als 'een laatste del.' Volgens de christen- aat gaat het om voorzienin- onder de volksverzekering allen. Daar geldt al een pre- r draagkracht. Het gaat dan om aanspraken op zorg ook hankelijk te maken van de van het inkomen van be- ne.

imaal

me draagkrachtige verzeker- orden in de ogen van Tuinstra ee keer gepakt. Zij betalen de maximale premie om ver- s nog eens via een maximale bijdrage te worden aangesla- et CDA acht dat in strijd met erzekeringskarakter van de

s Tuinstra is er met het CDA te praten als bepaalde zorg- buiten de awbz om worden d. Het zou dan kunnen gaan on- en verblijfskosten alsme- ten voor een huishoudelijke Lichamelijke verzorging, zie- zorging en verpleging zou- an onder de awbz moeten blij- allen. Daarvoor gelden medi- criteria. Volgens Tuinstra gaat n om een deel van het kruis- en de gezinsverzoring plus de bejaardenzorg.

oiber nieuwe emier Beieren

CHEN – De Beierse minis- n Binnenlandse Zaken, Ed- Stoiber, wordt de nieuwe er-president van de belangrij- estduitse deelstaat Beieren. eeft Michael Glos, de fractie- ter in de Bondsdag van de de partij van Stoiber, gisteren dgemaakt.

e benoeming van Stoiber tot er van de huidige premier treibl komt een einde aan een dagen durende machtsstrijd n Stoiber en Theo Waigel, minister van Financiën en leider van de CSU.

op van de Christelijk-Sociale (CSU) en de CSU-fractie in het parlement kwamen geza- k tot de keus voor Stoiber. de bedoeling dat de CSU- derheid van het parlement in chen Stoiber volgende week nieuwe premier kiest.

Verdachten moord Hani

ANNESBURG – De politie- er van Johannesburg heeft gis- geweigerd om twee blanke achten in de zaak van de ver- de zwarte leider Chris Hani op tocht vrij te laten. De twee, Cli- Derby-Lewis, de leider van de emistische Conservatieve Par- en zijn vrouw Gaye, worden ver- cht van moord en samenspannen moord. Ze zullen op 23 juni te- staan voor de rechter. De der- verdachte, Janusz Walus, heeft om borgtocht gevraagd.

Miljoenenschade

● *Een brandweerman neemt de schade op in een garagebedrijf in Cuijk. Een uitslaande brand gistermorgen richtte voor miljoenen guldens schade aan. De showroom en de werkplaats brandden helemaal uit. Ook werden 40 nieuwe en gebruikte auto's verwoest. Bovendien liepen enkele aangrenzende winkels schade op. De oorzaak van de brand is niet bekend. De technische recherche van de politie stelt daar een onderzoek naar in. Het nablussen duurde de hele dag voort.*
Foto: ANP

Venezuelaanse president verdacht van corruptie

CARACAS – De lange loopbaan van president Carlos Andres Perez van Venezuela lijkt ten einde. De uiterst impopulaire president moet terecht staan op beschuldiging van corruptie, zo bepaalde het Venezolaanse Hooggerechtshof. In een toespraak van dertig minuten zei Perez vervolgens dat hij zich zal verdedigen en de macht zal overdragen aan een interim-president.

De 70-jarige president, die de aanklacht beschouwt als een samenzwering zei te verwachten dat hij op zijn post zal zijn teruggekeerd voor het einde van zijn ambtstermijn februari volgend jaar. Waarnemers twijfelen echter aan de terugkeer van Perez. Zelf leek de president ook niet helemaal gerust op een overwinning, getuige zijn uitspraak dat hij 'zich een andere dood had gewenst'.

Indien de rechtzaak leidt tot het ontslag van Perez, is hij in een jaar tijd het tweede Latijnsamerikaanse staatshoofd dat zijn baan verliest op beschuldiging van corruptie. In september vorig jaar besloot het Congres in Brazilië tot afzetting van president Fernando Collor de Mello, die verwikkeld was in een reeks corruptieschandalen.

Verduistering

Perez en twee van zijn oud-ministers worden verdacht van verduistering van zeventien miljoen dollar (30 miljoen gulden) uit een geheim fonds. De sociaaldemocratische president zelf zegt dat het geld was bestemd voor 'veiligheidstaken' in het buitenland.

Een paar honderd betogers negeerden donderdag het verbod op demonstraties en trokken juichend naar het gebouw van het Congres. Tientallen auto's reden luid toeterend met vlaggen door de straten van Caracas. De politie had scherpe veiligheidsmaatregelen genomen en stuurde 10.000 man in de hoofdstad de straat op om banken, universiteitsgebouwen en 'lastige buurten' in het oog te houden.

Leider Palestijns onderhandelingsteam:

'Vredesoverleg met Israël opschorten'

Van onze correspondent

TEL AVIV – De Palestijnen moeten weigeren het vredesoverleg in Washington te hervatten zolang Israël niet openlijk toegeeft dat het een bezettingsmacht is en zolang het niet bereid is te onderhandelen op basis van de formule „land voor vrede." Dat meent de leider van het Palestijnse onderhandelingsteam, dr. Haider Abdelshafi.

In een vraaggesprek met de Israëlische radio verklaarde Abdelshafi gisteren dat de achttien maanden van besprekingen op niets zijn uitgelopen. „Er is geen enkele vooruitgang geboekt. Daarom doe ik een beroep op onze delegatie het overleg op te schorten tot de situatie is gecorrigeerd."

Abdelshafi meent dat er duidelijkheid moet komen in de uitleg van Veiligheidsraad-resolutie 242, waarin onder meer wordt gesproken over de ontruiming van bezet gebied en veilige en erkende grenzen voor alle betrokken landen. Volgens Abdelshafi heeft het geen zin terug te keren naar Washington voor een nieuwe ronde in het vredesoverleg „als de integriteit en de geloofwaardigheid van dit vredesproces niet worden vastgelegd."

Basis

Dat het proces na negen onderhandelingsronden nog niets heeft opgeleverd, laat volgens hem zien dat er iets fundamenteel mis is. „Israël laat zich niets gelegen liggen aan wat dient als de basis van de onderhandelingen, dat wil zeggen resolutie-242. Zo beweert het geen bezettingsmacht te zijn en dat staat haaks op de internationale opinie. Alle landen, met inbegrip van de Verenigde Staten, beschouwen Israël als een bezettingsmacht. Maar zelf wil het dat niet toegeven."

De regerende Israëlische Arbeiderspartij is voorstander van een regeling op basis van „land voor vrede," al vindt ze dat Jeruzalem en een aantal nederzettingen daar in de buurt in Israëlische handen moeten blijven. Premier Jitschak Rabin is echter niet bereid die uitleg van 242 vast te leggen in een gezamenlijke principe-verklaring met de Palestijnen. Hij meent dat pas in de tweede fase van de onderhandelingen gesproken kan worden territoriale kwesties.

Plan om conflict in Bosnië 'in te dammen'

WASHINGTON/NEW YORK – De Verenigde Staten en hun Europese bondgenoten willen zich gaan concentreren op 'indamming en stabilisering' van het conflict in Bosnië-Hercegovina. Washington is bereid daartoe – onder voorwaarden – het verzet tegen het creëren van veilige gebieden voor moslim-burgers op te geven, zeggen Amerikaanse functionarissen. De nieuwe strategie zou volgens hen bovendien betekenen dat de kaart in het vredesplan van Vance en Owen wordt losgelaten.

De Russische minister van Buitenlandse Zaken, Andrej Kozyrev, die in de VS overleg voert over de nieuwe Bosnië-strategie, hoopt dat de Amerikanen, Russen en Europeanen zaterdag met een gezamenlijk actieplan kunnen komen. Maar de Amerikaanse president Bill Clinton waarschuwde gisteren voor al te hoge verwachtingen. „De VS zijn sceptisch over de mogelijkheid een bevredigende oplossing te vinden," zei hij na afloop van besprekingen met Kozyrev op het Witte Huis.

Washington heeft grote moeite met de Russische en Franse voorstellen om beveiligde gebieden (safe areas) in Bosnië in te stellen, die onder toezicht moeten komen van VN-blauwhelmen. „Dat kan gemakkelijk leiden tot problemen die identiek zijn aan die in Libanon, Cyprus en Noord-Ierland," zei Clinton.

Meningsverschillen

Afgelopen week kwamen ernstige meningsverschillen tussen Moskou en Washington naar buiten over de aanpak van het Bosnische conflict. De Amerikanen waren onaangenaam verrast over het Russische voorstel om het vredesplan voor Bosnië stap voor stap uit te voeren. Daarvoor zijn grondtroepen nodig, zo meent Christopher. Washington wil geen grondtroepen naar Bosnië sturen zolang niet alle partijen het internationale vredesplan hebben geaccepteerd. Aan een compromis wordt echter inmiddels gewerkt. De Russen zouden 3.000 man grondtroepen willen sturen en de VS zouden met hun luchtmacht deelnemen aan de beveiliging van de 'safe areas.'

Kabinet wil heenzenden tegengaan

DEN HAAG – Het kabinet bereidt maatrelen voor die het heenzenden van veroordeelden en mensen die preventief vastzitten wegens gebrek aan cellen, terug moeten dringen.

Minister Dales (Binnenlandse Zaken) heeft dit de kamerleden Van der Heijden, Van der Burg, Soutendijk (allen CDA) en Van Heemst (PvdA) laten weten in antwoord op vragen.

Het kabinet weet trouwens niet hoeveel heenzendingen er nu jaarlijks zijn. Een registratie is te kostbaar, maar elke heenzending is er 'een te veel,' aldus Dales.

Naast de al aangekondigde uitbreiding van het aantal cellen met 1000 worden experimenten met alternatieve straffen voorbereid. Nu gaat het veelal om onbetaalde arbeid ten algemene nutte. Er worden ook andere vormen van taakstraffen bezien, aldus de minister.

Kritiek op levenslang voor Gusmao

LISSABON/DILI/DEN HAAG – Portugal heeft woedend gereageerd op de levenslange gevangenisstraf waartoe Oosttimorese opstandelingenleider José 'Xanana' Gusmao gisteren is veroordeeld door de Indonesische autoriteiten. De mensenrechtenorganisatie Amnesty International keurde het vonnis eveneens af.

„Deze rechtszaak is georganiseerd door een dictatuur en is derhalve een karikatuur. Er bestaat geen gerechtigheid in Indonesië," zo stelde de Portugese president Mario Soares. Amnesty liet in een verklaring weten de uitspraak te betreuren maar voegde er direct aan toe dat het vonnis niet onverwacht komt. „Een schuldig is een vanzelfsprekende uitspraak in Indonesië als het gaat om politieke rechtszaken over Oost-Timor," aldus de mensenrechtenorganisatie.

Een Indonesisch hof in Dili, de hoofdstad van Oost-Timor, veroordeelde Gusmao vrijdag tot levenslange gevangenisstraf. De 46-jarige Gusmao stond aan het hoofd van de verzetsbeweging Fretilin, die strijdt tegen de Indonesische annexatie van Oost-Timor in 1976. De opstandelingenleider werd schuldig bevonden aan het leiden van een afscheidingsbeweging en illegaal wapenbezit.

Vier rechters in Napels helpen maffia

ROME – Het Italiaanse openbaar ministerie is een gerechtelijk onderzoek begonnen naar vier Napolitaanse rechters die de maffia-organisatie in de stad zouden hebben geholpen, is gisteren bekendgemaakt.

Het Milanese dagblad Corriere della Sera berichtte dat de overgelopen Camorra-baas Pasquale Galasso rechters van hulp aan de misdaadorganisatie had beschuldigd. Het zou gaan om 'mysterieuze vrijspraken in beroep' en de teruggave van door de politie in beslag genomen goederen ter waarde van miljoenen guldens. Volgens de krant liep er een onderzoek naar elf rechters, maar de hoofdofficier van justitie in Salerno, van waar het onderzoek wordt geleid, stelde volgens het Italiaanse persbureau ANSA dat het er niet meer dan vier waren.

punt uit

● Referendum

Lady Thatcher en haar anti-Maastrichtvrienden maken zich op om veel lawaai te maken in het Hogerhuis, waar het wetsvoorstel over de ratificatie van het verdrag van Maastricht vanaf 7 juni wordt besproken. Zij hopen dat er een referendum over Maastricht wordt gehouden maar daar is weinig kans op. De wet over Maastricht werd donderdagavond in het Lagerhuis met een zeer grote meerderheid van 180 stemmen goedgekeurd.

● Lijken

Reddingswerkers hebben 34 lijken geborgen uit de Colombiaanse Boeing die woensdagavond in de bergen bij Medellin is neergestort. Gevreesd wordt dat geen van de 132 inzittenden de ramp heeft overleefd. Het wrak van het toestel werd bij een zoekactie door een vliegtuig op 80 kilometer ten noordwesten van Medellin tegen een berg hoog in de Andes gevonden. Met helikopters zijn gisteren de lijken geborgen. Aan boord van de Boeing 727 van de maatschappij SAM waren onder meer 29 Panamezen, zeven Amerikanen en twee Duitsers. Het toestel vloog te pletter tegen een 3.690 meter hoge berg. Volgens een politiegeneraal hingen lichamen van omgekomen inzittenden in de bomen en zou het gebied mogelijk tot grafveld worden verklaard.

● Banenpool

Een langdurig werkloze die uit een banenpool weer normaal werk vindt, maar binnen twee maanden weer werkloos wordt, kan terugkeren naar de banenpool. Minister De Vries (Sociale Zaken) heeft hiertoe besloten. In de banenpools, die door het huidige kabinet in het leven zijn geroepen, zitten nu 13.500 mensen. Zij vervullen boventallige vacatures in de overheidssector. Het gaat om mensen voor wie geen andere mogelijkheden meer zijn op de arbeidsmarkt.

● Koningin

De 92-jarige koningin-moeder van Groot-Brittannië heeft een kleine operatie om een obstructie uit haar keel te verwijderen goed doorstaan. Dat heeft een woordvoerder van het ziekenhuis in Aberdeen waar de koningin-moeder is opgenomen gisteren meegedeeld. De koningin-moeder was donderdag van haar landhuis bij Balmoral in Schotland naar het ziekenhuis gebracht. Het ziekenhuis werd overladen met bloemen en andere blijken van medeleven.

● Meldpunt

Vanaf 1 juli kunnen gasten, personeelsleden en ondernemers in de horeca klachten over discriminatie melden op een centraal meldpunt. Het meldpunt is een onderdeel van de 'Gedragscode Anti-rassendiscriminatiecode Horeca' die het bedrijfschap horeca aanvaard heeft. De horeca is daarmee de eerste bedrijfstak die duidelijk maakt hoe hij denkt discriminatie aan te pakken. Minister Dales van Binnenlandse Zaken had daarom gevraagd. Het bedrijfschap horeca overhandigt de code woensdag 26 mei aan Dales, zo heeft een woordvoerder bekendgemaakt.

● Incest

Officier van justitie mr. Wetzels heeft gisteren voor de rechtbank in Zutphen drie jaar gevangenisstraf, waarvan één jaar voorwaardelijk, geëist tegen de 66-jarige A.G.H. uit Raalte. De man heeft bekend zijn vijf dochters ruim 20 jaar seksueel te hebben misbruikt. Ook heeft hij ontucht gepleegd met zijn kleindochter. Alleen het misbruik van de kleindochter en één van de dochters was tenlaste gelegd. Het seksueel misbruik van de andere vier dochters was inmiddels verjaard.

Onverwachte staking veroorzaakte grote onrust bij Den Uyl

'Hoe leeft een communist?'

Als eerste kreeg een journalist van deze krant toestemming om bepaalde gedeelten van het omvangrijke archief-Den Uyl in te zien, dat wordt beheerd door het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG) in Amsterdam. Een unieke gebeurtenis, omdat nog nooit zo kort na de dood van een bekend politicus het archief al werd opensteld. Vandaag het derde deel van een korte serie over het archief van de socialistische voorman.

● Den Uyl hoopte dat de PvdA profijt zou kunnen trekken van de misstappen van de Amsterdamse communisten. Foto: GPD

DOOR WILFRED SCHOLTEN

AMSTERDAM – Oud-PvdA-leider Den Uyl wilde in de jaren vijftig het doen en laten van de communistische aanhang in Amsterdam nauwkeurig in kaart brengen, zodat de PvdA-propaganda daar met succes op zou kunnen inspelen. Als gemeenteraadslid adviseert Den Uyl in een geheime commissie tot de instelling van een grootscheeps semi-wetenschappelijk onderzoek onder de communisten, zonder dat ze het zelf door zouden hebben.

Dat blijkt uit stukken in het archief van Den Uyl, dat ter inzage ligt in het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG). Aanleiding tot het onderzoek naar de 'wortels van het communisme in Amsterdam', zoals Den Uyl het in een notitie noemt, is een onverwachte staking in april en mei 1955 onder een deel van de gemeente-ambtenaren. Dat veroorzaakte, op het hoogtepunt in de Koude Oorlog, grote onrust in de PvdA en de niet-communistische vakbeweging.
Een onderzoekscommissie, waarvan Den Uyl ook deel uitmaakt, vermoedt dat er naast onvrede over het personeelsbeleid van de gemeente 'sterke politieke krachten en invloeden achter de schermen' (lees: het communisme) een belangrijke rol hebben gespeeld, aldus het eindrapport van de commissie, bestaande uit PvdA'ers en leden van de ambtenarenbond, de Algemene Bestuursbond.

Snoepgedrag

Een sub-commissie komt op 6 juli 1955 bij elkaar om een stuk van Den Uyl te bespreken over de opzet van een grootscheeps onderzoek. Het raadslid, tevens directeur van het wetenschappelijk bureau van de PvdA, vindt de gegevens die beschikbaar zijn uit de volkstelling en verkiezingsuitslagen onvoldoende om zich een beeld te vormen van de communistische aanhang in de hoofdstad. Daarom denkt Den Uyl dat 'voor het voeren van een behoorlijke actie tegenover de communisten andere gegevens van meer betekenis zijn'. Onder die gegevens, die volgens onderstaande opsomming zeer gedetailleerd dienen te zijn, verstaat de perfectionistische sociaaldemocraat:

1. de levensomstandigheden van de communistische aanhang, zoals 'lectuur, lidmaatschappen van verenigingen en radioverenigingen'. Den Uyl wil zelfs weten wat hun vrijetijdsbesteding is ('bijvoorbeeld welke films zien zij graag, gaan zij bij voorkeur niet naar Amerikaanse films of speelt dat geen rol'). Ook vraagt Den Uyl zich af of ze veel op afbetaling kopen en 'of ze veel geld uitgeven voor snoep en dergelijke.'

2. de arbeidsomstandigheden. Zo wil Den Uyl weten welk werk de communisten verrichten en hoe hun instelling is ('zijn het ijverige of luie arbeiders' en 'op welke momenten spreken zij op het werk over politiek, welke dingen schuiven zij naar voren en welke verzwijgen zij').

3. de politieke kennis en opvattingen. Vragen die beantwoord dienen te worden zijn ondermeer: 'wat weten de communisten van politiek', 'welke gebeurtenissen hebben indruk op hen gemaakt en welke niet', 'welke opvattingen hebben zij over de PvdA, over Drees, over Amerika, over de sociale vooruitgang na de oorlog, over het gemeentebestuur, over de wijkcentra, enzovoort'.

4. het persoonlijk milieu ('was hun vader ook communist, hoe staat het met de buren, hebben zij er omgang mee als het geen communisten zijn, hoe en wanneer zijn zij communist geworden, zijn hun vrouwen ook communist').

Om aan al deze gegevens te komen, acht Den Uyl een 'enquête' onder communisten niet geschikt. Zij zullen daar waarschijnlijk niet aan meewerken, als zij al willen toegeven communist te zijn. Daarom moeten partijgenoten, vakbondsbestuurders en wetenschappers in het geheim, via het 'indirecte interview' met 'buren, de melkboer, de kruidenier, mede-arbeiders, bazen op het werk, de krantenbezorgers, de dominee en de pastor', de gegevens zien te achterhalen. Een aantal professoren, arbeiders die met communisten te maken hebben en ex-communisten moeten in de begeleidende commissie gaan zitten.

Propaganda

Op de bijeenkomst waar de notitie-Den Uyl wordt besproken, is volgens de notulen veel lof te horen over de opzet. De aanwezigen laten over het doel van het onderzoek geen onduidelijkheid bestaan: dat moet worden gebruikt voor 'beïnvloeding van het betreffende bevolkingsdeel'. Een ander zegt dat het praktische uitgangspunt steeds in het oog moet worden gehouden: het terugdringen van het communisme in onze stad. 'Het gaat dus om de vorm en inhoud van onze propaganda'.

Den Uyl bevestigt de doelstelling, evenals de opmerking dat 'het vraagstuk niet uitsluitend vanuit het arbeiderssentiment' benaderd dient te worden. 'Ook een niet onbelangrijke groep van intellectuelen en kunstenaars is vaak oppervlakkig, maar niet minder gevaarlijk, geïnfecteerd door het communisme'. Deze groepen dienen daarom ook benaderd te worden.

Den Uyl: 'Ook bij een algemene opzet dient inderdaad het materiaal gebruikt te worden voor conclusies ten opzichte van onze politieke propaganda. Al zullen ook anderen het materiaal kunnen benutten,' aldus de notulen van de vergadering.

Of het onderzoek daadwerkelijk van de grond is gekomen, is niet bekend. In het eindrapport over de staking van 1955 wordt wel aanbevolen om een sociologische instelling op te richten, die zich bezig moet gaan houden met onderzoeken naar 'mentaliteitsveranderingen en groepsacties in de verschillende sectoren van de Amsterdamse bevolking'.

Opkomstplicht waarschijnlijk niet vóór 1999 afgeschaft

Defensie-debat staaltje van hogeschool-politiek

● *CDA'er Koffeman*

DOOR HENRI KRUITHOF

DEN HAAG – Er werd niet gezegd, wat er werd bedoeld en er werd niet bedoeld wat er werd gezegd. Ogenschijnlijk eindigde het schimmige debat over de prioriteitennota Defensie van minister Ter Beek in pais en vree. Onderhuids was de spanning echter te snijden.

politiek objectief

Om te kunnen begrijpen wat er werkelijk speelde, is eerst een schets noodzakelijk van de posities die de politieke partijen in deze discussie innemen. Voor de PvdA ligt het allemaal vrij helder. Deze partij steunt haar minister Ter Beek in grote lijnen in zijn streven de krijgsmacht af te slanken en om te vormen tot een beroepsleger.

De positie van de VVD is ook redelijk helder. Deze partij vindt eigenlijk dat het allemaal wat al te snel gaat. De bezuinigingen op defensie zijn te ver doorgeschoten. De opkomstplicht mag van de liberalen uiteindelijk misschien worden afgeschaft, maar pas als absoluut duidelijk is dat er voldoende vrijwilligers zijn om een beroepsleger te vullen.
De positie van het CDA is een stuk schimmiger. Om te beginnen is er een strijd tussen de buitenlandspecialisten en de defensiespecialisten in de fractie. De 'buitenlanders' hangen het VVD-standpunt in grote lijnen aan, de 'militairen' het PvdA-standpunt.

De discussie begon afgelopen maandag over de afschaffing van de opkomstplicht voor dienstplichtige militairen. Ter Beek wil daar begin 1998 een einde aan maken. De defensiespecialisten in het CDA steunen hem daarin, samen met de PvdA en D66. Maandag leek het erop dat deze CDA'ers het pleit in hun fractie hadden gewonnen.

CDA-woordvoerder Koffeman kon na afloop van dat debatje ongestraft spreken van een 'onomkeerbare situatie'. Wat hem betreft mocht de opkomstplicht zelfs eerder afgeschaft worden, als zou blijken dat er dan al voldoende vrijwilligers zich voor de krijgsmacht melden.

Maar dinsdag en woensdag veranderde de situatie. Koffeman had het veld geruimd als CDA-woordvoerder en was vervangen door Van Vlijmen. In de CDA-fractie was dinsdagochtend inmiddels duidelijk geworden dat het niet de minsten waren die het allemaal wat rustiger aan wilden doen. Naast Kamerleden als Lansink, Mateman en De Hoop Scheffer, hing zelfs fractievoorzitter Brinkman aan de rem. Niet dat deze groep gesteund werd door de meerderheid van de fractie, maar het was wel een groep om rekening mee te houden.

Fijnproevers

Dus verliep het debat in de Tweede Kamer dinsdag en woensdag veel schimmiger dan maandag. Het CDA toonde twijfels over de haalbaarheid van Ter Beeks plannen. De inbreng van Van Vlijmen kwam erop neer dat het kind niet met het badwater weggegooid mocht worden. Een standpunt dat uiteraard door de VVD (samen een meerderheid) van harte werd gesteund.
Het werd pas echt een debat voor fijnproevers toen een motie van het CDA op tafel kwam, waarin het kabinet werd gevraagd om een tweejaarlijkse evaluatie van het beleid, die zou moeten kunnen leiden tot bijstelling van dat beleid. En vooral de toevoeging van Van Vlijmen dat in het reorganisatieproces 'niets onomkeerbaar' is, schoot Ter Beek en de PvdA in het verkeerde keelgat.

Ter Beek en 'zijn' PvdA zijn best bereid jaarlijks bij de behandeling van de defensiebegroting in de Tweede Kamer te bekijken hoe het gaat bij de reorganisatie, maar ze zijn als de dood dat het CDA een speciaal evaluatiemoment over twee jaar zal ingrijpen om keihard op de rem te trappen. En dat is het laatste dat de sociaal-democraten willen.
Maar nu wil het geval dat kabinet, CDA en PvdA hadden afgesproken dat de onderlinge tegenstellingen niet al te hoog opgespeeld zouden worden. Dus liepen Van Traa (PvdA) en Van Vlijmen (CDA) op kousevoeten om elkaar heen. Je voelde dat ze het niet eens waren, maar daarover deden ze niet al te harde uitspraken.

Minister Ter Beek maakte het nog bonter. Ofschoon hij faliekant tegenstander is van een speciaal heroverwegingsmoment over twee jaar, omhelsde hij het voorstel van Van Vlijmen. Maar wel met een venijnige toevoeging. Ter Beek dacht wel dat die evaluatie in het hoofdstuk Navo van de begrotingen van Defensie en Buitenlandse Zaken opgenomen zou kunnen worden. Als het CDA daarmee akkoord zou gaan, dan kon de evaluatie worden ondergesneeuwd in de begroting, waarmee de angel uit het voorstel was.

Van Vlijmen was zo verrast door die opstelling van Ter Beek, dat hij stamelde dat hij nog even moest bekijken of hij daarmee akkoord kon gaan. Dat 'even' duurt nog tot aanstaande dinsdag.

Maar na afloop van het debat, woensdagavond, kwam de aap pas echt uit de mouw. In de wandelgangen lieten verschillende CDA'ers niet na op te merken dat Ter Beek het wat hen betreft wel op zijn omvangrijke buik kan schrijven dat de voor de afschaffing van de opkomstplicht benodigde grondwetswijziging vóór de verkiezingen zal worden behandeld. Met steun van de VVD zal het CDA de procedure zo rekken dat zulks niet haalbaar is. Krijgen deze partijen hun zin dan kan de opkomstplicht niet eerder dan in 1999 worden afgeschaft. En wie dan leeft, die dan zorgt, zo denkt vooral het CDA.

lezers schrijven

postbus 3100

● Rechtszaak

In het Limburgs Dagblad van 13 mei jongstleden staat een verslag van de rechtszaak tegen de moordenaar van mevrouw Claus uit Hoensbroek. Zoals u wellicht weet heeft mevrouw Claus kinderen, broers en zusters. De schrijver van dit artikel gaat volledig voorbij aan de gevoelens van de nabestaanden van het slachtoffer. Wellicht zal hij zich beroepen op het feit dat een een en ander zo gezegd is in de rechtszaal. Echter, geen zinnig mens zal beweren dat het rechtsgevoel en ook de berichtgeving gediend is met dergelijke verslaggeving in de krant. Dit artikel heeft veel weg van pornografie. Betrof het slechts een incidenteel artikel dan zou ik er nog vrede mee kunnen hebben. Dit artikel is kenmerkend voor de manier waarop het Limburgs Dagblad denkt te moeten berichten.
Naast de zeer kwetsende berichtgeving in zaken als boven aangehaald storen mij in het Limburgs Dagblad ook artikelen over culinaire uitstapjes van uw redacteuren die menen op kosten van de abonnees etentjes te moeten genieten van ƒ 275,- en meer, waarbij de indruk gewekt wordt dat het hier slechts een habbekrats betreft (2 x 275 = 550). In deze tijd waar alleen maar sprake is van achteruitgang van inkomens, uitkeringen e.d. zijn dit in mijn ogen zeer misplaatste artikelen, temeer daar tenminste 50 procent van uw lezers bestaat uit mensen die op een of andere manier behoorlijk door die achteruitgang in inkomsten getroffen worden. Een groot deel van die gezinnen heeft nauwelijks ƒ 550,- per maand aan eten te besteden.

BRUNSSUM **F.C. Poelmans**

● Rechtszaak 2

Op pagina 9 van het Limburgs Dagblad d.d. 13-05-'93 staat 'Mannengekte werd Wies Claus fataal'. Had er niet beter kunnen staan 'De ontmoeting met haar plaatsgenoot werd haar fataal'? Ik vind het zeer onkies om een overledene, die op zo'n gruwelijke wijze om het leven is gekomen, dit na te geven. Mag zij dan wellicht wat uitbundiger geweest zijn dan de doorsneevrouw, dan nog geeft de uitdrukking 'mannengekte-fataal' me het gevoel dat het haar eigen schuld zou zijn geweest. Dit heb ik dan ook verschillende keren horen zeggen en door wie? Mannen natuurlijk! Maar kan een vrouw 's avonds nog ongestoord op straat lopen? Kunnen wij er leuk en wat sexy bijlopen zonder lastig gevallen te worden door mannen? Zullen we het 'vrouwengekte' noemen? Buiten de discriminerende zin, is er wel bij gedacht aan haar kinderen en familie? Hoe voelen die zich als er zoiets over hun moeder geschreven wordt? Dan vind ik de woorden van mr. Philippart héél wat meer getuigen van eerbied en medelijden met het lot van deze ongelukkige vrouw.

HOENSBROEK
Anne Jesenitschnig

● Gevangenis

De gevangenis helpt niet! Die heb je alleen nodig voor echt slechte mensen. Zodoende is het tijd- en geldverspilling voor iedereen. De praktijk heeft allang uitgewezen dat gevangenen er geestelijk slechter uitkomen dan ze er ingaan. En daarna verdienen er vervolgens ook weer mensen hun geld aan. De totale kosten per dag per gevangene in aanmerking genomen, kan men inderdaad veronderstellen, dat gevangenissen een manier zijn om werkgelegenheid te verschaffen of in stand te houden. Het zou daartoe beter zijn, dat de Nederlanders – inwoners van Nederland - verplicht dienden te worden, twee keer per jaar één dag in de gevangenis door te brengen. Gegarandeerd dat hierdoor alle mensen wakker geschud worden. Aannemelijk is dan ook dat vervolgens minder mensen interesse hebben om 'onvrijwillig' later wéér in de gevangenis terug te keren. Dat zou op deze wijze dan ook een mooi staaltje van opvoeding zijn, dunkt mij. En uiteraard kostenbesparend werken voor de gemeenschap. Maar...krijgen wij dan daar niet meer werklozen? En bestaat dan wéér niet de mogelijkheid, dat deze werklozen op het slechte pad gaan, om vervolgens weer in de gevangenis terecht te komen? U ziet het al? U wist het al? Juist, het hele leven is een paradox, en daar dienen wij allen mee te leven... Zalig, vindt u niet?

BEEK **Hub Steinbusch**

● Vut

Gaarne wil ik reageren op het kabinetsplan om de vut af te schaffen. Naar het schijnt heeft het kabinet tegenwoordig een flink gaatje in zijn hoofd, wat betreft het afschaffen van de vut en wel om de volgende redenen. Iemand die met 14 jaar begonnen is met werken, mag dan volgens het kabinet 49 jaar gaan werken, met als toegift dat hij maar over 40 jaar pensi[oen] krijgt. Slim hè! Ik wil wel e[ens] zien wie zijn pensioen dan haalt. Niemand toch, want zitten ze allemaal in de wao, iedereen ligt op het kerkhof, dan hoeven ze helemaal g[een] pensioen meer te betalen. slimmer hè!
De kabinetsplannen van nu helzen alleen maar, dat de ou[de]ren langer moeten werken en jongeren die het werken moeten leren, helemaal meer aan de bak komen. Tegenwoordig, als je 28 jaar bent gaat solliciteren ben je al te o[ud] voor de maatschappij en mag een uitkering gaan halen bij gemeente. Werken voor de jeugd is er dan ook niet meer bij. Is niet zo, dat iemand die 40 j[aar] gewerkt heeft eigenlijk gen[oeg] heeft gedaan voor deze maatschappij? En dat hij dan nog een paar jaar kan en mag geniet[en] van zijn pensioen? Niet alle[en] het kabinet, maar ook de bond moeten zich hier dan maar ee[ns] sterk voor maken, om zodoen[de] de jeugd aan het werk te krijg[en] zodat deze niet thuis ligt m[aar] aan het werk gaat. Zoals het binetsplan er nu ligt, wordt tijd om het kabinet met pensio[en] te sturen, want dit zijn toch surde plannen. Mocht dan niet lukken, dan wordt het voor de burgers dat ze het ka[binet] met eruit trappen, want het toch uit den boze dat iemand jaar moet gaan werken in toch al korte leven. Ik kan hi[er] maar een ding op zeggen: ka[binet] net rot op.

HEERLEN **P. Herm[...]**

● Roda JC

De wedstrijd Roda JC-PSV (11-05-'93): Roda JC speelde collectief goed, geïnspireerd en gedreven. Het spel was zelfs bij vlagen zeer goed verzorgd; de uitslag (2-0) had echter hog[er] moeten zijn. Er werden nog veel goede kansen gemist. Des[ondanks] niettemin vraag ik mij af w[at] Roda JC te vrezen heeft als me[n] dit voetbal speelt. Daarmee do[el] ik op het optimaal presteren e[n] het meedraaien in de subtop. Voor dit soort wedstrijden gaa[n] de mensen (supporters) in de r[ij] staan. De toekomst ziet er voo[r] Roda JC goed uit en het maakt beslist niets uit op welke gemeentebodem Roda JC voetbalt. Ik zag ook de wedstrijden tegen FC Twente en FC Utrecht. In beide duels zag je verbeteringen, zeker tegen FC Utrecht en toch deden de Limburgse dagbladen het voorkomen alsof ze verslag deden van amateurvoetbal. Laat ik voorop stellen dat ook bij de amateurs goed voetbal gespeeld wordt, maar wat onze Limburgse sportverslaggevers bezielt? Zij lijken me op hun terrein meer amateuristisch dan de Roda JC'ers. Hun verslagen benaderden geenszins de werkelijkheid. Met alle respect voor Eugène Hanssen, tegen PSV heb ik hem niet gemist. Het zal voor Nol Hendriks een grote voldoening zijn geweest dit Roda JC bezig te zien. Dat het hem mag inspireren zijn visie op Roda JC niet te wijzigen.

HEERLEN **H.J. Vestjens**
(Door redactie ingekort)

● Jongerenprotest

Als reactie op het geweld waarmee zaterdag 8 mei het jongerenprotest tegen het regeringsbeleid in Den Haag gepaard is gegaan, volgt hier mijn mening. Op school leert elk kind dat in een democratie, in tegenstelling tot een dictatuur, protesteren tegen het beleid 'een (grond-)recht' is en dat protesten niet met 'de vuist' maar met 'het woord' moeten worden beslecht.
Het behoeft geen betoog dat de bewuste zaterdag, tijdens het jongerenprotest in Den Haag, deze democratische basiskennis met voeten is getreden. Met hun geweld uitlokkend beleid, hebben de Haagse politici – die uiteraard stuk voor stuk pretenderen 'democraat' te zijn – zichzelf dan ook een 'brevet van onvermogen' verschaft, met alle consequenties van dien. Het positieve van het gewelddadige ME-optreden is wel, dat B. en W. van Den Haag daarmee de jongeren een schoolvoorbeeld heben gegeven van de Wet van Hoogeveen, dat: „De mens in het dagelijks leven nergens zo jammerlijk faalt, als juist op het terrein dat wordt geacht z'n vakgebied te zijn". Met het oog op de doorbreking van de geweldspiraal, is het te hopen dat de jongeren zich die les ter harte zullen nemen en zo bewijzen uit het juiste democratische hout gesneden te zijn.

LANGENHOLTE
Wouter ter Heide

Vakbonden: overheid moet financieel bijspringen

'Bestuurlijke chaos bij KLM'

Van onze redactie economie

HIPHOL – De vakbon- willen dat de overheid de andere aandeelhouders financiële nood bij de LM lenigen. Uit een ac- ntantsonderzoek dat de nden hebben laten instel- blijkt dat de luchtvaart- atschappij er zeer slecht rstaat. In ruil voor een mogensversterking van 1 ljard gulden, waarbij de erheid het voortouw moet men, zijn de bonden be- d af te zien van nieuwe neisen. De KLM zegt n behoefte te hebben aan un van de overheid.

iddels groeit de arbeidsonrust het bedrijf. Afgelopen woensdag den werknemers van de Techni- e Dienst (TD) het werk enige tijd r. Bij de TD moeten 400 banen dwijnen. De werknemers wilden een lange periode van onzeker- d weten wie naar een andere n moet uitzien. Pas na enige n kwam er duidelijkheid. De ac- veroorzaakte vertragingen voor luchtverkeer vanaf Schiphol. vakbonden hebben woensdag- nd met elkaar overleg gevoerd r de benarde situatie bij de LM. De Vervoersbond FNV drong ens het overleg aan op over- dssteun. De vakbonden overleg- n volgende week met de directie r een nieuw pakket maatregelen de KLM uit de rode cijfers moet en. Zo zal de KLM de komende nter een deel van de vloot aan de nd zetten.

roei

bonden zullen in het overleg te- s aandringen op een versterking n het management. Volgens de rvoersbond FNV is de organisa- slecht geleid, zo niet chaotisch. verslechtering van de vermo- nspositie van de KLM komt vol- ns het accountantsonderzoek oral op het conto van de deelne- ingen in Northwest Airlines en Littoral. Op deze deelnemingen bijna een miljard gulden verloren. dat geld komt de KLM nu te t om verantwoord verder te eien. De maatschappij wil jaar- ks tien procent vervoersgroei ver- ezenlijken om het marktaandeel Europa te vergroten. Volgens de onden zijn echter de risico's en de ancieringslasten te groot om dit mbitieuze plan van de directie te realiseren. „De financiële realiteits- n is door deze directie onderge- hikt gemaakt aan strategische verwegingen," aldus de FNV.

Naast vermogensversterking be- pleiten de bonden een tempering van de groei. „Minder groei leidt tot minder afschrijvingen, lagere rente- lasten en minder noodzaak om door middel van te lage tarieven markt- aandeel te veroveren," aldus FNV- bestuurder José Smeets. De KLM heeft de bonden in het verleden al gewaarschuwd dat een lager groei- scenario 6.000 arbeidsplaatsen kan kosten. De KLM wil namelijk met een gelijkblijvend aantal werkne- mers de beoogde groei realiseren. De vakbonden menen daarentegen dat snelle groei niet langer noodza- kelijk is nu de KLM op het punt staat een fusie aan te gaan met SAS, Swissair en Austrian Airlines. De combinatie heeft volgens de bon- den voldoende marktaandeel om de concurrentieslag met de grote drie in Europa (British Airways, Air France en Lufthansa) te overleven. De problemen bij de KLM worden verergerd door de aanhoudende ta- rievenoorlog tussen de luchtvaart- maatschappijen. Ook in het eerste kwartaal van dit boekjaar (april tot en met juni) wordt verlies geleden. En het einde van de tarievenslag is niet in zicht. Daarom is versterking van de vermogenspositie des te dringender gewenst. De overheid moet hierbij als groot- aandeelhouder (38,2 procent) het voortouw nemen. Volgens de bon- den heeft de overheid tot nu toe geweigerd aanvullend vermogen beschikbaar te stellen. Bovendien verhindert zij versterking van het vermogen door andere kapitaalver- schaffers uit vrees voor verwatering van het eigen aandeel. Alleen als de overheid over de brug komt, zijn de bonden bereid de hui- dige cao te verlengen tot en met 1994. Bovendien krijgt de KLM een jaar vrijstelling van betaling van het werkgeversaandeel van de pen- sioenpremie.

Getekend voor het leven

● Het brute oorlogsgeweld in het voormalige Joegoslavië spaart zelfs de kinderen niet. Alle ellende ten spijt, weigert de Europese Gemeenschap in te grijpen en dreigt daardoor in de ogen van velen flink aan gezag in te boeten. Foto: REUTER

EG en VN dreigen geloofwaardigheid te verliezen

1992 rampjaar voor Europa

Van onze redactie buitenland

LONDEN – Alles wat het afgelopen jaar mis kon gaan, is ook misgegaan. Dat is de sombere conclusie die het Internationaal Instituut voor Strategische Studies (IISS) trekt in zijn jaarrapport over 1992-1993.

De multilaterale samenwerking stokt, chaos heerst in Rusland, honger in Afrika, de vredesbesprekingen over het Midden-Oosten slepen, en de vredesakkoorden in Angola en Cambodja zijn aan flarden geschoten, aldus het instituut. De vrijheid die ontstond na de ineenstorting van het communisme is een vrijbrief geworden voor bloedige etnisch-nationalistische oorlogen.

Het mag echter geen verbazing wekken dat de val van „kunstmatige politieke constructies als de Sovjetunie en Joegoslavië" het etno-nationalisme hebben gestimuleerd. Verrassender is de opkomst van nationalistische gevoelens in de EG-lidstaten, waardoor de beweging naar integratie stuit op veiligheids- en economisch protectionisme.

In het algemeen hebben organisaties als de VN en de EG door enge nationale belangen de grote verwachtingen niet waargemaakt. Met name de VN kunnen hun geloofwaardigheid verliezen door de dreigende reeks mislukkingen in Bosnië en Cambodja. De VN-operatie in Somalië is „geheel mislukt" en Angola is teruggevallen in een bloedige burgeroorlog.

Behalve door de structurele problemen, die vergaande hervormingen vereisen, worden de operaties gehinderd door de financiële nood van de organisatie, met name in Bosnië, Angola en Cambodja. Maar de VN gunnen zichzelf niet altijd de middelen om hun doel te bereiken, stelt het IISS. Wat dat betreft is Somalië een „goede les" geweest.

„Een ouderwetse vredeshandhavende troepenmacht van slechts 500 man is te laat naar een gebied gestuurd waar er geen vrede meer te handhaven viel, geen regering was om aan te spreken, geen leger of politie die kon helpen." Het instituut vraagt zich af waarom de VN er zo lang over deden om te beseffen dat zij met de beschikbare middelen hun taak konden volbrengen in het „Wilde Westen" van Somalië, „temidden van de anarchie en de piraterij." „Uiteindelijk heeft de multinationale troepenmacht onder Amerikaanse leiding datgene gedaan wat je in zulke omstandigheden moet doen."

In dit sombere beeld zijn toch nog enkele lichtpuntjes te vinden, zoals de vreedzame opdeling van Tsjechoslowakije, „de terugkeer van het vertrouwen en de hoop in de Verenigde Staten", alsmede de START-2 ontwapeningsakkoorden „die de nucleaire arsenalen verder hebben gesnoeid dan enkele jaren geleden voor mogelijk werd gehouden."

De Democratische regering in de Verenigde Staten kiest vooralsnog voor de voortzetting van het buitenlandse en defensiebeleid. Maar als president Bill Clinton zich concentreert op de binnenlandse economie zonder prioriteiten vast te stellen voor het buitenlands beleid, zou hij alleen ad hoc op de internationale crises kunnen reageren. „Het urgente zal dan voorrang krijgen op het belangrijke," aldus het rapport. Daarom heeft Washington er belang bij politiek en militair betrokken te blijven in Europa en Azië, „als het bedreigingen voor de nationale veiligheid op lange termijn wil voorkomen."

1992 was een rampzalig jaar voor Europa, door de recessie in het Westen en de wanorde in het Oosten, met name de oorlog in de Balkan en de Kaukasus. Alle diplomatieke inspanningen ten spijt is het einde van de gevechten in ex-Joegoslavië niet in zicht. Toch hebben Westerse militaire leiders goede redenen om zich tweemaal te bedenken voordat ze interveniëren in gebieden als Bosnië: het is er onherbergzaam en een operatie zou veel geld en manschappen vergen.

Maar voor de Westerse veiligheid is Rusland van groter belang. „In geen enkel land worden de Westerse belangen zozeer bedreigd door een mislukking van de politieke en economische hervormingen." Het instituut betreurt de vertraging in de economische hulp aan president Boris Jeltsin die in een strijd verwikkeld is met krachten die de klok terug willen zetten. Hun overwinning zou de wapenbeheersingsakkoorden in gevaar brengen, terwijl de oproep tot een nieuw Russisch rijk paniek zou zaaien onder de overige ex-Sovjetstaten en de vroegere lidstaten van het Warschau Pact.

Het IISS voorspelt dat China in het jaar 2010 wel eens de leidende economische mogendheid in de wereld kan worden, nog vóór Japan. In 1992 maakte het al een ongekende economische groei door, ondanks de algehele vertraging van de groei in Oost-Azië. De opkomst van China, tegelijk met het wegzakken van Japan, is de belangrijkste ontwikkeling in de regio sinds het einde van de Koude Oorlog, stelt het verslag. Wat de regionale veiligheid betreft komt de grootste bedreiging van Noord-Korea, dat bezig is een eigen kernwapen te ontwikkelen.

Amerikanen willen STER in het heelal

Van onze redactie wetenschap

LEIDEN – „Regelrechte reclameterreur van een groepje amateurs. Achter dat onzinnige plan zitten mensen die na het afblazen van StarWars werkloos zijn geworden en nu elke mogelijkheid aangrijpen hun boterham te verdienen. Het is gewetenloos en verschrikkelijk dom."

De Leidse hoogleraar sterrenkunde Vincent Icke heeft geen goed woord over voor het plan van het Amerikaanse reclamebedrijf Space Marketing om een groot reclamescherm met een doorsnee van ruim anderhalve kilometer in de ruimte te lanceren. Op dit reflecterende scherm zouden dan over drie jaar ideëele reclameboodschappen te zien zijn als: 'Herbebos de aarde'. Bedrijven mogen het logo – tegen betaling – gebruiken. De opbrengst zou worden gebruikt voor milieu-projecten.

Icke gelooft niks van deze ideologie. „Het is een goedkope verkooptruc en cynisch bedrog. Een

Astronoom: 'Reclamescherm in ruimte dom en gevaarlijk'

schandelijke zaak om met onzinnige leuzen de weg vrij te maken voor reclameboodschappen in de ruimte. Want als dit scherm er komt, is het hek van de dam en zullen vele bedrijven de kans aangrijpen hun produkten in de ruimte aan te prijzen. Dan is het heelal straks vol met reclameschermen."

Weinig waarde hecht Icke aan het plan om het scherm te vergezellen van speciale instrumenten die over het milieu op onze aarde moeten waken. „Als deze amateurs denken dat ze met een paar sondes het milieu kunnen dienen, dan hebben ze het verkeerd. Wetenschappers doen er minstens vijftien jaar over om een goede satelliet te maken die nauwkeurige metingen doet. Er zijn bovendien al genoeg satellieten die het milieu in de gaten houden. Als je dan zonodig iets aan het milieu wil doen, gebruik die vele miljoenen dollars voor dat pakketje schroot dan voor de herbebossing van Brazilië."

Het gigantische reclamescherm in de ruimte is vooral erg schadelijk, benadrukt Icke. „Je moet geen rotzooi maken, de ruimte is al voldoende vervuild met allerlei voorwerpen. Het kan tienduizenden jaren duren voordat die dingen weer terugvallen op de aarde: op die enorme lap rotzooi uit Amerika zitten we echt niet te wachten. Als het eenmaal in een baan om de aarde zweeft, zal het moeilijk zijn het weer terug te halen."

Op dit moment zweven er volgens de Leidse wetenschapper meer dan 8.000 projectielen in banen rond de aarde die met radarapparatuur zichtbaar zijn. „Dat zijn bijvoorbeeld uitgebrande rakettrappen, schilfertjes, stukken draad, onderdelen van satellieten, zelfs blokken bevroren urine van ruimtecapsules. Deze en de vele andere onzichtbare voorwerpen zijn levensgevaarlijk voor de ruimtevaart, want ze hebben een snelheid van tien kilometer per seconde. Als zo'n voorwerp, al is het maar een kippeveertje, met die snelheid een mens raakt, is hij de pisang."

Daarnaast zal een dergelijk gigantisch scherm volgens Icke het zicht belemmeren voor wetenschappers. „Het is een voorwerp dat vele malen groter is dan bijvoorbeeld een satelliet, die we ook heel goed met het blote oog kunnen waarnemen. Het scherm is bedekt met weerkaatsende folie die een oppervlakte van een paar vierkante kilometers beslaat. Dat zal funest zijn voor de sterrenkunde op aarde! Bovendien vind ik dat je vijf miljard mensen niet kunt opzadelen met iets waar ze nooit om gevraagd hebben."

Icke vermoedt dat het moeilijk zal zijn het reclamescherm uit de ruimte te weren. „Van wie is de ruimte? Dat weten we niet goed. Juristen hebben pogingen gedaan om 'de hoogte' van landen vast te stellen, om te bepalen wie waarover zeggenschap heeft. Maar men is daar nog niet over uit: het ruimte-recht staat eigenlijk nog in de kinderschoenen. Het Amerikaanse bedrijf maakt daar misbruik van: mensen kunnen zich er niet tegen verdedigen."

Dat sterrenkundigen en andere wetenschappers het plan unaniem zullen veroordelen, zal niet veel helpen, vreest Vincent Icke. „We roepen al jaren dat de ozonlaag verdwijnt, maar er gebeurt niets. Wetenschappers zijn vaak roependen in de woestijn."

Wegvallen verhuisbericht gemeente fnuikend voor kerken

Ledenlijst katholieken zo oud als Methusalem

DOOR THEO HAERKENS

DEN HAAG – Met spotjes op de televisie probeert de rooms-katholieke kerk in ons land de gelovigen ervan te overtuigen dat ze bij verhuizing de kerk net zo goed moeten informeren als familie, vrienden, werk en school. Wie dat nalaat, hoort nooit meer iets van de kerk, maar spookt nog wel jarenlang rond in de kerkelijke kaartenbak.

„Er moet een cultuuromslag komen," stelt G. Geukers, vicaris-generaal van het bisdom Haarlem, tevens voorzitter van de landelijke commissie ledenadministratie in ons land. Hij realiseert zich terdege dat de kerk op het punt staat administratief de greep te verliezen op de toch al sterk geslonken aanhang. Goede informatie over omvang en samenstelling van de leden is belangrijk voor het beleid. Moeten we activiteiten voor jongeren organiseren of juist extra aandacht besteden aan ouderen? En is er behoefte aan een nieuwe kerk, of kunnen drie oude kerken dicht? Bovendien is het getal belangrijk waar het gaat om toewijzing van geestelijke raadslieden in leger en gevangenis.

De problemen vloeien voort uit de Wet Gemeentelijke Basisadministratie die in september volgend jaar van kracht wordt. De gemeenten registreren dan niet langer tot welke 'kerkelijke gezindte' iemand behoort. En uiteraard komt dan ook een eind aan de service van de gemeente om de kerken ongevraagd te informeren over verhuizingen van hun leden. Dat is lastig voor alle kerken, maar voor de katholieke in het bijzonder, omdat die landelijk geen centrale registratie kende. Bovendien zijn de katholieken, anders dan bijvoorbeeld gereformeerden, zelf niet gewend zich af te melden bij de oude parochie en aan te melden in de nieuwe woonplaats. „God is alwetend dachten ze misschien wel," grinnikt de prelaat, die zich realiseert dat er ten minste tien jaar campagne gevoerd moet worden om die houding te veranderen.

Hij herinnert zich goed van vroeger toen hij nog kapelaan was, hoe elke vrijdag een gemeenteambtenaar met zijn aktentasje de pastorie binnenstapte om als vrijwilliger de kerkelijke administratie bij te werken. Het ging niet alleen om verhuizingen, maar ook om geboorte, sterfte en huwelijk. Opmerkelijk detail: bij een gemengd huwelijk kreeg de kerk maar één naam, de niet-kerkelijke partner bleef buiten beeld.

Hoewel de kerken „sinds mensenheugenis" gebruik maken van deze dienstverlening, ziet Geukers wel in dat dit eigenlijk geen taak is voor de overheid. „Pas nu het stopt, sta je erbij stil en denk je: wat merkwaardig eigenlijk." Het is dus zaak dat de kerk haar eigen administratie zo snel mogelijk op orde brengt, want iedere dag gaat er informatie verloren.

De protestantse kerken hebben minder problemen met de wetswijziging. Gereformeerden vinden het heel gewoon zich na verhuizing zelf bij kerkeraad of dominee te melden. „Als dat bij ons gebeurde, knipperde je met de ogen van verbazing," aldus Geukers. En de hervormde kerk voert al zo'n veertig jaar een centrale registratie in Delft, zodat ook hier de nood minder hoog is.

Voor de protestantse kerken houdt de nieuwe Stichting Interkerkelijke Ledenadministratie (Sila) voortaan de verhuizingen bij. Aanvankelijk deden de katholieken ook mee in dit samenwerkingsverband, maar zij schrokken van de kosten – „al snel tien- tot vijftien miljoen gulden per jaar" – en brachten hun nieuwe landelijke ledenadministratie onder bij het Katholiek Sociaal Kerkelijk Instituut (Kaski). Dat registreert verhuizingen, maar ook andere mijlpalen in een mensenleven en geeft die door aan de parochies. Die verwerken de informatie verder met het computerprogram Church-aid.

Doordat ze afhaakten, profiteren de katholieken ook niet van de gecodeerde adreswijzigingen die de gemeenten Sila op uitdrukkelijk verzoek – en dus niet spontaan – nog wel leveren. De gemeenten geven slechts wijzigingen door en Sila zoekt uit voor welke van de aangesloten kerken die van belang zijn. Dergelijke afspraken bestaan ook met (semi-) overheidsinstellingen die zich bezighouden met pensioenen, belastingen, vreemdelingenzaken, naamswijzigingen, studiebeurzen, huursubsidie en de omroepbijdrage.

Het grootste probleem is nu de katholieken ervan te overtuigen dat ze zelf iets moeten ondernemen om geregistreerd te blijven. Gebeurt dat niet, dan zit de kerk binnenkort met een volstrekt verouderde ledenlijst. Lang niet iedereen die zijn geloof heeft verloren, meldt zich af en mensen die verhuizen, raken uit het kerkelijk oog verloren. Er rest dan alleen nog een stapel waardeloze registratiekaarten. De vergrijzing van de bevolking zal dat effect alleen maar versterken.

Sinds een paar jaar staat de katholieke kerk op het verhuisbericht van de PTT tussen postorderbedrijven, bank, giro en bloemenbollenkweker Bakker, maar de ervaringen zijn niet best. Gezinnen zetten nog wel een kruisje in het daarvoor bestemde vakje, maar lang niet altijd. „De mensen trekken zich niet zo veel meer aan van de parochiegrenzen, ze zoeken er zelf een die hen past, bijvoorbeeld omdat die iets doet voor kinderen." Alleenstaanden negeren het verhuisbericht.

De kerken gaan er liever niet vanuit dat de mensen die niet de moeite nemen zich te melden, helemaal geen interesse meer hebben. Ze hebben leren leven met schommelingen in de belangstelling.

Toch wil vicaris Geukers Gods water niet over Gods akker laten lopen, want over een jaar is het echt afgelopen met de meldingen van de gemeenten. Tot nog toe heeft de campagne, die vooral gericht was op de parochiebestuurders, weinig zoden aan de dijk gezet. „In het zuiden van het land wordt toch nog wel gedacht dat iedereen katholiek is. En elders denken ze: er is nog geen brand, dus we hoeven niet te blussen."

Er is nog heel wat werk nodig voordat een nieuwe deugdelijke administratie is opgezet. Met het oog op de privacy is iedereen die een nieuwe personenadministratie begint, verplicht de betrokkenen toestemming te vragen. Miljoenen brieven zijn uitgegaan. Zo'n tien procent van de mensen die benaderd zijn, maakte bezwaar tegen opname in deze nieuwe registers.

Limburgs Dagblad piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUIT END à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 258.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Personeel aangeboden

Heeft U bewijzen nodig. Bel dan 045-453678
Detective-buro Eurode
Voor binnen- en buitenland, bedrijven en particulieren.

Schildersbedrijf

kan nog binnen- en buitenschilderwerk aannemen. Buitenwerk met 4 jaar schriftelijke garantie en eventueel 10-jarig onderhoudskontrakt. Vraag geheel vrijblijvend prijsopgave.
Schildersbedrijf Van Eyck.
Tel. 045-320550.

KLUSJESMAN biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden in en om het huis. Tel. 045-708398.

GRAFR. VORMGEVER/ Werktekenaar, 47 jr. Bekend met MAC.-comp., ruime ervaring in drukkerij/ rekl.buro, leidinggevende kwalit., zoekt passende werkkring. Br.o.nr. B-04099, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Erkend DAKDEKKERSBEDRIJF zkt. alle voorkomende werkzaamheden. U belt, we zijn zo bij u. 046-370698.

Diversen personeel

Vluchtelingenwerk zet zich in voor hen die uit vrees voor vervolging vanwege hun politieke overtuiging, godsdienst, ras of het behoren tot een bepaalde sociale of etnische groep hun land moeten verlaten. Voor de daadwerkelijke opvang bestaat er inmiddels een netwerk van 500 vluchtelingenwerkgroepen verspreid over het hele land.

Vluchtelingenwerk zoekt enthousiaste hulp

In Nuth zijn asielzoekers en vluchtelingen gehuisvest.

WIJ ZOEKEN VRIJWILLIGERS, WOONACHTIG IN NUTH, SCHIMMERT, WIJLRE, VAESRADE EN HULSBERG, DIE ZICH WILLEN INZETTEN VOOR DE BEGELEIDING VAN ASIELZOEKERS/VLUCHTELINGEN, DE ORGANISATIE VAN SOCIAAL-CULTURELE ACTIVITEITEN EN BESTUURSWERKZAAMHEDEN.

Wij zoeken hiervoor mensen met (een klein beetje) idealisme.

U kunt van maandag 24 t/m vrijdag 28 mei tussen 18.00 en 20.00 uur. Telefonische informatie krijgen bij: Stichting vluchtelinge nwerk Nuth, 045-242180 of stuur een briefkaartje naar: Postbus 22101, 6360 AC Nuth.

Linders Reiniging & Desinfectie
zoekt wegens uitbreiding part-time
medewerkers m/v
voor industriële schoonmaak. Tevens 1 toeziend
voorwerker m/v
Werkzaamheden vinden plaats in de avonduren. Beloning volgens CAO. Bel voor info. tijdens kantooruren: 045-713216.

Als u tussen 18 en 35 jaar oud bent en in bezit van auto en telefoon, kunt u in aanmerking komen voor onze gratis opleiding tot

vertegenwoordiger / ster

waarbij u tijdens de opleiding reeds een inkomen ontvangt en, na voltooide studie, desgewenst in vaste dienst kunt komen. Ervaring is niet vereist. Uw brief, met genoten opleiding etc., wordt door ons vertrouwelijk behandeld.
Avesta Nederland BV, Postbus 107, 6000 AC Weert.

Luxe Bakkerij Van Eeghem
heeft wegens de stijgende vraag naar onze produkten nog plaats voor een
Vla-bakker en deegmaker m/v
Liefst met ervaring. Geboden wordt "een salaris conform de CAO, "een 40-urige werkweek (geen overuren), "een prettige werksfeer, "25 vakantiedagen per jaar.
Sollicitaties uitsluitend schriftelijk aan: Luxe Bakkerij van Eeghem, t.a.v. Dhr. Pijls, Kerkstr. 61a, 6441 BB Brunssum.

Wir suchen für unsere anspruchsvolle Kundschaft
Fussbodenleger
(Teppichboden, PVC, Parkett)
Sie sollten Freude an hochwertiger Innenausstattung haben und gerne selbständig arbeiten. Gute Kenntnisse sind Voraussetzung. Beste Bezahlung, geregelte Arbeitszeit und ein angenehmes Betriebsklima erwarten Sie.
Herr Wern er Beissel freut sich auf Ihren Anruf.

HAUS beissel
DER PROFI
Gardinen · Tapeten · Teppichboden · Farben · Künstlerbedarf
Tel. 09-49.241.84027. Autoweg Heerlen-Aken, 1e afslag Aachen/Laurensberg, bij de Roemonderstrasse richting Klinikum.

Geoefende arbeiders
voor het uitvoeren van onderhoudswerken in de groenvoorziening. Arbeiders die kunnen werken met stokmaaiers genieten de voorkeur. Leeftijd tot 30 jaar. Zonder erv. onnodig te solliciteren. Aanm.: Kicken Heerlen b.v. De Koumen 88, 6433 KE Hoensbroek-Heerlen. 045-227181.

Part-time secretaresse
voor werkzaamheden in
Orthodontie-praktijk
te Sittard (16 à 20 uur per week). Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen s.v.p. richten aan:
Dr. M.M.H. In de Braekt, Bergstraat 3, 6131 AV Sittard.

Bloemenhuis Botanica
zoekt part-time
bloembindster/verkoopster
in bezit van vakdiploma en/of ervaring voor 20 uur per week. Voor inl.: tel. 045-414797.

U kunt als free-lance vert. onze man in 't zuiden worden indien U zelfst. en doorz. wilt knokken om ƒ 1.000,- of meer per week te verdienen en mee wil groeien. c.v. met foto NET-ESPACE, Spoorsingel 48a, 3033 GM R'dam.

Gevr. met spoed jr. VERTEGENWOORDIGERS. Goede verdiensten. Interesse? Bel 04454-617971 na 19 u.

Gevraagd voor Brunssum BEZORGERS voor reclamefolders. Tel. 046-511878.

Gevraagd part-time AARDAPPELVENTER. Te bevr.: 04492-3319 na 17.00 uur.

ORDERVERZAMELAARS gevraagd van 6.00 tot 15.00 uur. Lft. 17 t/m 19 jaar. Tel. inl. 045-210606 toestel 205. BV Kepu Z.B. Ganzeweide 175, 6413 GE Heerlen.

Op 1-6 start onze cursus MANNEQUIN/dressman. Inschrijven mogelijk tot 30-5. Voor info 04754-82589.

Verkeersschool Roger Keybeck zoekt INSTRUCTEURS part-time/full-time cat. A, B, C, D en E. Reacties Molenveldweg 1a, Susteren, tel.04499-4844.

Onderneming zoekt voor de provincie Limburg een freelance MEDEWERKER (m/v) voor het bezoeken van verenigingen. Goede verdienstmogelijkheden voor dynamische personen. Schrijven met c.v. naar Rudh Marketing b.v., Borchwerf 30, 4704 RG Roosendaal.

5 serieuze medewerkers GEVRAAGD lft. 25 tot 50 jaar, hoge bijverdiensten (ƒ 1.500,- per mnd.) geen buitendienst. 045-521507 tussen 18.00-19.00 uur.

Caribisch/Z.Amerikaans orkest zoekt serieuze MUZIKANTEN, vooral pianisten en zanger(s)(essen) met veel ervaring of conservatorium. Tel. 020-6754331 of 09-49.24173554.

Bouwvak personeel

Schildersbedrijf J. Caldeberg
vraagt
vakbekwame en leerling schilders.
Molenweg 16, Oirsbeek. Tel. 04492-3171.

Gevraagd:
stucadoors en metselaar,
voor particuliere bouw.
Tel. 09-32.89716270.

EUROBOUW zoekt nog vakbekwame metselaars, timmerlieden en verlijmers voor Duitsland. 043-254669.

Gevraagd METSELAARS voor Duitsland. Wel vakbekwame mensen. Tel. 046-755732.

Fa. WGW-Bouw. Voor direct gevraagd, voor Duitsland METSELAARS/betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Chauffeurs

Gevraagd nationale VRACHTWAGEN-CHAUFFEURS voor vrachtwagen met aanhanger (dagritten), ervaring noodzakelijk. Frans Beiten Transport BV Maastricht. Tel. 043-631888.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

PTC-Tax vraagt nette parttime CHAUFFEURS met enige kennis van omgeving Heerlen. Sollicitaties na tel. afspraak. 045-222222.

Gevraagd parttime TAXICHAUFFEURS voor weekend en nachtdienst. Persoonlijk aanmelden. Taxi Grootveld, Haefland 18, Brunssum.

Horeca personeel

Hotel Kasteel Bloemendal zoekt, ter versterking van haar keukenbrigade, een
Chef de Partie m/v
Ervaring vereist
Schriftelijke sollicitatie: Hotel Kasteel Bloemendal, Bloemendalstraat 26, 6291 CM Vaals, t.a.v. C. Jansen.

Golfclub Hoenshuis b.v.
zoekt
1e restaurant-medewerker
leeftijd 18 - 30 jr., zonder ervaring onnodig te reflecteren. Sollicitaties telefonisch 045-753300 t.b.v. Dhr. M. Jansen.

Rest. "In de Gekroonde Haan" Heerlen vraagt:
Jonge gemotiveerde ass.kok
full- en/of part-time, die samen met onze chefkok zorg kan dragen voor een goede gang van zaken in onze keuken. Leeftijd plm. 20 jr. Enige ervaring gewenst. Wij bieden goede arbeidsvoorwaarden en een prettige werksfeer. Tel. aanmelden dag. na 11.00 uur 045-711373.

HULP gevraagd voor in friture. Omgeving Heerlen. Tel. 045-325520

Friture/Cafétaria in omg. Heerlen zoekt serieuze MEDEWERKSTER voor min. 3 dagen per week. Tel. 045-414175 na 18.00 uur.

Gevraagd voor manege KANTINEMEDEWERKER m/v, voor middag en avonduren. Bellen voor 12 uur 045-461872.

Cafétaria/Snackbar vraagt part-time MEDEWERKSTERS, plm. 17-25 jaar. Geen ervaring vereist. Aangepaste tijden i.v.m. school of studie eventueel mogelijk. Telefoon 045-213451.

Dancing Pavilion en Riverside vraagt BARMEDEWERKERS m/v, vrijdag en zaterdag. Zonder ervaring niet reflecteren. Tel. 04406-12574 na 14.00 uur.

Gevraagd vrouwelijke HULP voor Friture in Sittard. Tel. 04498-53059.

SERVEERSTER en keukenhulp gevraagd, enige ervaring gewenst, plm. 30 uur per week, voor dagzaak. Br.o.nr. B-04094, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevraagd SERVEERSTER voor restaurant te Kerkrade. Liefst met ervaring. Voor info tel. 045-448850 tussen 10.00 uur en 16.00 uur.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

DE PERFEKTE SERRE
■ Elektrisch schuifdak
■ Handbediend schuifdak
■ Schuifpuien/vouwwanden
salemink
- kantoor - showroom - montagewerkplaats
Wattstraat 20 - 6372 AL Landgraaf
Tel. 045-314132 - Fax: 045-321567
MEER WETEN?
☐ Maakt u een afspraak voor vrijblijvende offerte
☐ Stuurt u mij dokumentatie
Naam:
Adres:
Postcode:
Plaats:
Tel:
S.v.p. opsturen naar het hierboven vermelde adres.
VERANDA NEDERLAND

Huishoudelijk personeel/Oppas

HULP gevr. bij invalide vrouw, 8 uur per week, geen zwart werk, lft boven 30 jr. Br.o.nr. B-04097, Limburgs Dagblad,Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Hotel Astoria zoekt zelfstandige POETSHULP, ook week-ends. 04406-12125.

Huishoudelijke HULP gevr. 5 à 6 uur p.wk. in Aken/Richterich. 09-49.241175174.

Gezocht: zelfstandige HULP in Honthem-Margraten, ook voor strijken. 04458-1411.

Gezin met 1 kind zkt. OPPAS voor ongeveer 22 uur p. wk. in Echt. Br.o.nr. B-04101, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevr. HULP in de huishouding. Na tel. afspr. voor 12.00 uur 045-721537.

Kantoorpersoneel

Advocatenkantoor Mr. I.G.H. Aarts-Mulder vraagt
Juridisch secretaresse
ervaring vereist, ook met gebruik van office computer. Indiensttreding zo spoedig mogelijk.
Kruisstraat 20, 6411 BT Heerlen. 045-716246.

Uitzendbureaus

Zoek je vakantiewerk?
laat je nu inschrijven bij uitzendbureau START.
Bij inschrijving vóór 28 mei hebben wij een leuke verrassing voor je klaar liggen.
Start Heerlen, Passage 42
Start Brunssum, Lindeplein 4
Start Kerkrade, Poststraat 15

MANPOWER HEERLEN ZOEKT PER DIREKT:
* Produktie medewerkers M/V (proc.operators) die gedurende enkele maanden beschikbaar zijn. Werkzaamheden kunnen verricht worden in 3-ploegendienst. Alleen zéér gemotiveerde krachten mogen zich aanbieden!!
* Voor een bedrijf omgeving Heerlen zijn wij op zoek naar ervaren liftmonteurs/hulpmonteur. MTS-WTB, in bezit van eigen vervoer en geen hoogtevrees. Deze baan biedt goede toekomstperspectieven.
* Voor een bedrijf omgeving Heerlen zijn wij op zoek naar een adm. medew./secretaresse. Lft. 25-35 jaar; Engels perfect zowel in woord als geschrift; Ervaring op import-, export- en inkoopgebied. Uitgebreide kennis WP 5.1.
* Electromonteurs die zelfstandig kunnen werken met ruime ervaring in de branche kunnen zich aanmelden voor werkzaamheden voor langere tijd.
* Ervaren monteur gezocht...met spoed...!! voor een bedrijf in Heerlen. 2e Automonteur met VAM-diploma. Deze baan biedt goede toekomstperspectieven.
* Met spoed!!!...Direktie-secretaresse gevraagd voor een bedrijf in Born. Engels perfect zowel in woord als in geschrift. Kennis van WP 5.1 en Lotus. Enkele jaren ervaring als dir.secretaresse; representatief en zéér zelfstandig.
* Produktiemedewerkers gevraagd voor een bedrijf omgeving Heerlen. Lft. n.v.t.; ruime ervaring met heftruck vereist. Het werk bestaat grotendeels uit inpakken en stapelen op pallets.
* Ook voor VAKANTIEWERK kun je bij ons terecht. Schrijf je in, dan zorgen wij dat je onder dak bent!!
PTT POST/MANPOWER
Honigmanstraat 42, Heerlen. Tel. 045-710568.

Winkelpersoneel

Winkelpersoneel opgelet!
Op maandag 24 mei kunt u gratis opvragen de brochure
"Tips bij winkelcriminaliteit"
van de FNV Dienstenbond.
Bel 040 - 45 26 90.

Dierenzaak Ariane te Kerkrade zoekt MEDEWERKER, plm. 17 jaar. 045-351840.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Reparaties

Koelkast- en diepvries. Reparatie met garantie. Geen voorrijkosten. VROKO, 045-441566/461658.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. 045-460471.

TV DEFECT, binnen 3 uur klaar. Tel. 04750-16975. Geen voorrijkosten. Knip uit, bewaar mij.

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

Speelgoed

3-delige SCHOMMEL Kettler te koop, pr. ƒ 75,-. Tel. 043-649968.

Hobby/D.h.z.

Te koop HELICOPTER op afstandsbediening met alle toebeh., t.e.a.b. 045-459429.

Winkel & Kantoor

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-443961.

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe paletwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en wittborden.
NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 12.00 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubelinrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding
Directiestoelen
Burostoelen
Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Stoels 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Te koop zware BRANDKAST, afm. breed 77 cm., diep 72 cm., h. 1.20 m., op voetstuk van 28 cm. hoog. Br.o.nr. B-04095, L.D., P.b. 2610, 6401 DC Heerlen.

VRIESAGREGAAT en verdamper, compl. 3 pk, merk DWM-Cuba plm. 20 m3. Tel. 045-251956 na 18.00 uur.

Geldzaken

GELDLENING een probleem? Particulieren willen helpen. Duur 1 jr. Bedrag max. ƒ 5.000,-, vast inkomen vereist. Br.o.nr. B-4074, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Geldanlage in Luxemburg. GEISLER Anlage- und Vermögensberatung GmbH Tel. 09-49.241911116. Fax: 09-49.241911117.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Bedrijven/Transacties

Uw zakenadres in Duitsland
met complete zaken service:
* Postservice * Secretariaatsservice
* Telefoon / Faxservice * Verzendservice / Opslagservice
* Complete kantoren * Vestigingsadviezen
ABS Büro-Service GmbH, Theaterstr. 90, D-5100 Aachen
Tel. 0949-241-4467720/Fax 0949-241-4467711.

H. WETZELS, import, export, marketing service, Munsterstraat 11, Munstergeleen. Levert en repareert sloten, maakt timmerwerk, metselwerk, voegwerk en meerdere zaken tegen de scherpste prijzen. Tel. en fax. 046-582962 of 046-515353.

Te huur SNACKBAR in Valkenburg, inventaris-overname vereist. Tel. 09-49.241533741.

Ir. Loukili Mohamed (ingenieur D état) zoekt geïnteresseerde COMPAGNONS die met hem een bedrijf (plastic of metaal) in Marokko willen opzetten. Corr. adres: Roserije 56D, 6228 DH, Maastricht.

Te koop 72 are GROND met 7200 kerstbomen. Tel. 040-833988.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Ter OVERNAME exclusief café-bedrijf met poolcenter, centrum Maastricht. Inl. 09-32.89767567.

Te koop mooie exclusieve COUPONS van gerenommeerde stoffenzaken, plm. 300 kg, in een koop lage prijs. Tel. 043-649968.

Ter overname aangeboden: BLOEMEN- en PLANTENWINKEL, 80 m2, gunstige wijk Sittard. Pand tevens geschikt voor videotheek, slagerij, drogist e.d. pr.n.o.t.k. 04492-2228, na 20.00 uur.

In ZUID-LIMBURG ter overname aangeboden: Gevestigde detailhandel in kantoormeubilair, kantoormachines en computers. Gunstige ligging. Goede omzet verwachtingen. Eventueel diploma's en vergunningen beschikbaar. Tel. info.: 043-250468.

Landbouw en Veeteelt

Grote voorraad gebruikte Toro-Wheel Horse zitmaaiers en tuintrekkers met veel aanbouwwerktuigen, o.a. maaiers, frezen, ploegen etc.
Bezoek onze permanente tentoonstelling van 2500 m2 nieuwe tuinmachines.
Topkwaliteit - goede voorlichting - enorme keuze - perfecte service en onderdelenvoorziening.
Inruil oude machine mogelijk.
Lozeman Tuinmachines B.V.
Markt 14 Lottum (L) 04763-2341.
Bemmelseweg 64 Elst (Gld.) 08819-71423.
Tjabbekamp 9 Donkerbroek (Fr.) 05168-1445.

Fruittuinen te koop
Voerendaal (plm. 2½ ha) Welten (plm. 1,10 ha).
Rentmeesterskantoor J.E. van Oppen b.v.,
Sint Rochusstraat 8, 6241 CD Bunde.
Tel. 043-641271, fax. 043-649310.

Te koop
Bouwland te Meerssen, één kavel, ruim 10 ha.
Rentmeesterskantoor J.E. van Oppen b.v.
Sint Rochusstraat 8, 6241 CD Bunde
Tel. 043-641271 fax. 043-649310.

Wij houden ons aanbevolen om uw mest milieu- en graslandvriendelijk aan te wenden met onze 6 mtr. brede
Sleufkouterinjekteur
Loonbedrijf BOSCH
Heerlen, 045-412042, Gulpen, 04450-1603.

Gebruikte machines. Kiepwagens: Tebbe 8 ton, Le Grand 12 ton, Peecom 8½ ton, Wolf 8 ton, Wolf 5 ton; Mengmestverspreiders: Veenhuis 10.000 ltr, 1 x getr. 2 x opbouw, Colfra 4.200 ltr. IPSA 5.000 ltr; Mengmestcontainer 40 m3, Steketee injector; Sproeimachines Dubex 15 mtr, Douven 15 mtr, Mullos afschuifvork, Steketee Cultivator 4½ mtr, 6 rijige Hassia Maispoter, Zwadhar Fahr 3,30 mtr, Schudders Fella 5,20 mtr, PZ 5,20 mtr, Lely 6 mtr; Hassia 4 rijige aardappelpoter; Cyclomaaiers: Fella 2,25, PZ 1,65, PZ 2,15, Krone 2,25, Fahr 2,10 Front, PZ 2,10 Front; Pöttinger Opraapwagen 40 m3, Kunstmeststrooier Lely Centerliner 1.500 ltr, Voerbak, 1 rijige Aardappelrooier, Frees 2½ mtr, 1 Palletdrager, Terberg Vrachtwagen 6x6, Mullos Kuilverdeler, WIFO vastetand Cultivator met rol, Rabe zaaibed comb., Veewagen, Weiger en John Deere Opraappers, Fiat AGRI Rollenpers, Kverneland Wikkelapparaat, Douven Schuimmanker, Ducker Klepelmaaier, Schrijer beizem 3P, 3 tands Diepwoeler. Collé, Nusterweg 90, Sittard. Tel. 046-519980.

Te k. 4-weilige pony- of PAARDENKAR met huif, als nieuw. Tel. 04746-4130.

HOUTSPAAN in zakken, gratis afhalen, zaterd. tussen 9.00 en 13.00 uur. Telefoon 045-242929.

Te koop SHETLANDSE pony's en kipkar 3 ton. Tel. 045-751539.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te k. jonge LEGKIPPEN, tevens mestkuikens regelmatig leverbaar. Vaesrade 43, Nuth. Tel. 045-241284.

Te koop gevr. LANDBOUWGR. Geleen, Sittard of dir. omg. Br.o.nr. B-03968, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop Swifter ooi- en RAMLAMMEREN, stamboek en zwoegervrij. Te bevragen B. Schouteten, Beekerweg 68, Ulestraten.

Uitgaan

Zondag 27 juni, grootste openlucht COUNTRY en Westernfestival v. Ned. te Amstenrade, m.m.v. Piet Veerman, Rene Shuman, Walter Nita e.v.a. Vanaf 13.00u. 04492-4493 of 3659.

Proficiat!

25 jaar getrouwd!
Jacqueline en Huub, Michel, Angelique en R

Tiny en Lambert Hartma

Mam en pap, gefeliciteerd met jullie 25-jarig hu wenst jullie Saskia, Servi, Yvon en oma

Goedemorgen !
José
Proficiat van Ron.

COR
Vandaag 1 dag Abraham, nog lang niet uitgeraast. Ronald, Anja en Ria en Ria.

Mörge zuut MAM
Sarah
Proficiat!
Sylvia, Costa en Dimitri Nancy, Edward.

Michae

Nu je eerste echt H.G. en succ Pap en Ma

Tiny
Gefeliciteerd

Vorig jaar ik, nu

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Zonnebanken/Zonnehemels

Nieuw!!! Pas geopend,
de grootste zonne-vak-speciaalzaak in de regio:
Goergen Zonnehemels
Nog steeds met spectaculaire openingsaanbiedingen en extra kortingen, alles met 3 jaar volledige garantie!!!
Deskundige voorlichting, enorm assortiment en perfecte service. Termijnbetaling zonder rente mogelijk. Direct uit voorraad leverbaar, tevens klein aantal lichtbeschadigde apparaten voor nog lagere prijzen. Ook voor verhuur.
Rijksweg Noord 97 te Sittard. Tel. 046-583002
(oude pand Smeco t.o. ziekenhuis bij tankstation)

ZONNEHEMELVERHUUR Mezo: 10- en 12-lamps toestellen, in juni en juli nog enkele toestellen vrij. Info: 045-312956

Computers

CPC Kerkrade, COMPUTERS nieuw en gebruikt. Niersprinkstr. 61. Tel. 045-351588.

Te koop computer TULIP Compact 2 8088 Intel., pr.n.o.t.k. 045-455933, na 18 uur.

Te koop COMMODORE 64 diskdrive, snellader, 85 diskettes, ƒ 295,-. 045-420389.

Te koop ROLAND D110 multi-timbral synthesizer module, Roland M-120 line mixer, Kawai K1r synthesizer module, Korg 707 synthesizer, Alesis Midiverb III effecten-processor module. Atari ST 1040 computer met monochrome monitor en midi software. Alles in een keer weg voor ƒ 2.700,-. Geïnteresseerd? Tel. 046-318379.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Nieuwe KTV's v.a. ƒ 298,-, betaling v.a. ƒ 25,- p.mnd. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede Kleuren T.V.'s, zeer grote sortering in alle prijsklassen. Meer dan 25 jr. T.V. occasioncentrum GEEL, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 75,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

Huish. artikelen

IJSK., gasf., ƒ 95,-; wasaut., ƒ 175,-; diepvr., ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

Muziek

Te k. voor de SUPERNINTENDO spelletje Super Ghouls 'n Ghost, Dinasaurs, Darius Twin, Super Star Wars. Tel. 045-424415.

PC bezitters opgelet
Nieuw van Roland: SC7 geluidsmodule compleet met midi-interface, turbotraks 64 sporen sequencer, midiaplayer, band in the box. Alles onder Windows 3.1 of voor AT/XT. Inclusief veel Midifilesongs. Uw eigen digitale studio voor ƒ 1.100,-. Demonstratieklaar

STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist

De muziekzaak van de jaren '90
Nog enkele LENTEBEURS-AANBIEDINGEN o.a. Keyboards, drumstellen, orgels, gitaren, piano's, accordeons, orkest-apparatuur enz. Vraag naar onze speciale klantenkaart voor gespreide betaling.
Muziekhuis Lyana
Mauritsweg 48, Stein. Tel. 046-333227.
Maandag t/m zaterdag open. Donderdag koopavond.

SHOWVERLICHTING voor discotheken, drive in shows of bands. Limburgs goedkoopste adres. Bezoek onze showroom. Highlite Internationaal, Huis 14, Simpelveld. Tel. 045-444907.

Te koop 276 LP's, 413 singles, AKAI platenspeler APB1, pr.ƒ 485,-. 045-728188.

KARAOKE verkoop/verhuur v.a. ƒ 250,-, videosysteem, laserdisk. Tel. 03418-52320.

Blues Rockband Texas Radio zoekt ZANGER met enige ervaring. Tel. 045-419401 of 045-719694.

Te koop PIANO Fritz Ohm, in goede staat, hoog model, bruin. Tel. 045-315239.

Te k. KEYBOARD Technics KN 1000 FD incl. 100 diskettes, songs, sounds en ritmes (geschikt voor orkest). Tel. 045-713685.

Te koop ACCORDEON Weltmeister, vr.pr. ƒ 750,-. Tel. 046-529019.

Verzamelingen

ALTIJD te koop gevraagd: oude reclame-objecten oa. emailleborden, affiches, figuren, oud blikken speelgoed, oude trapauto's, oude automaten. 04454-65741.

Kunst en Antiek

Komt U eens vrijblijvend kijken naar onze enorme collectie ANTIEK o.a.: kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593. Iedere dag geopend.

In- en verkoop antieke DOZEN. Tel. 043-649494.

Te k. MECHELSE kast, geh. bew., 1 Henri Deux-kast, 1 Mechelse eeth. 045-416465.

Braderieën/Markten

Draf- en Renbaan Limburg
Standplaatsen te huur voor snuffelmarkt zondag 20 j
Sluitingsdatum inschrijving 11 juni 1993.
Telefonische informatie 045 - 31 91 91.

H.H. nog plaatsen vrij op braderie winkelcentrum Brunssum-Noord. Zaterdag 26 juni a.s. Bel voor inschrijfformulier 045-273799 tot 18.00 uur.

Deeln. gevr. met 2e hands spullen v. ROMMELMARKT. Zo. 30 mei Broekhem-Valkenburg. Tijd. Marktfestival en rommelmarkt. Standhuur per kraam ƒ 15,-. Tel. 045-321633 of 324112.

Mooie spullen spotgoedkoop let op! Div. moderne eethoeken al v.a. ƒ 65, klassieke eethoeken in noten en eiken van ƒ 295,- tot ong ƒ 2.000,-, klassieke bankstellen van ƒ 495,- tot ƒ 3.500,-, slaapkamers modern van ƒ 175,- tot ƒ 495,-, slaapkamers nostalgisch ƒ 350,- tot ƒ 795,-, slaapkamers antiek v.a. ƒ 795,-, div. schilt. stijlkasten, wandmeubels modern v.a. ƒ 65,- klassiek v.a. ƒ 195,-, onmogelijk alles op te noemen Bezoekt u vrijbl. onze enorme SNUFFELHAL, Oude Maastrichterweg 27, Geleen (deze weg loopt parallel met Rijksweg Nrd. let op videotheek de Kijkdoos kaarachter is de hal.) Inruilen en betaling in termijnen zonder kosten.

Baby- en Kleuter

Te koop KINDERWAGEN Teutonia, 2 jaar oud, ƒ 250,-. Tel. 045-227439.

Mode Totaal

Te koop unieke witte BRUIDSJURK, mt. 36-38, Spaans model met Organza-rok, ƒ 750,-. 04742-3309.

RAND... hold z... ten v... ral p... ure... pijl... (JM... ns... rokk... erm... ond... co C... gerei...

...men ...g ...jaar

B

N H... Nec... ens... ert... ht... ku... een... en... ud... id... ... Zo... ho... ep... ...

De mooiste grenen ... keus volgens VT-w... Ariadne vindt u bi... ART antiek Simpelv... straat 64. 045-4431... restauratie en log... gesl./do. koopav.

Net binnengekome... partij antiek o.a. se... vitrinekastjes, commodes, linn... halkasten etc. W... Antiques, Amsteni... 9, Hoensbroek-C... Tel. 045-211976. G... donderdag-vrijdag-za...

Te koop antiek e... LINDERBUREAU m... d.e. 1.z.g.st., ƒ 3.000... 04454-64872 na 18.3...

Te k. antiek Bied... BANKSTEL; antieke... hoek met ronde ko... wit Biedermeier ba... werkt met rozen; T... originele antieke s... Barok bankstel, ze... bewerkt met mede... zicht tapijt, 2.00x3... Tel. 045-213789.

Antiek SIMONS ge... seerd in noten, gra... ken antieke meubel... pen, klokken enz... straat 45A, Nuth (in ... trum t.o. kerk). 045... Een begrip voor de re...

Te koop oude SPIEG... 1.20 x 1.70 mtr.; 6... koperen lamp, uit kas... pr. ƒ 1.200,-. 045-2742...

Diversen

Oost. massa...
tegen stress. Volgens... Tel. 09-32.893836...

Te koop KINDERW... Perego 3 in 1 ƒ 375... col ƒ 125,-; draadlo... foon met intercom ... alles l.z.g.st. 045-2300...

Te koop POFFERTJE... chine (voor horeca)... Electrolux, gas, pr... Tel. 09-49.240759511...

Te k. 9 BRANDBLUS... 9 en 7 kg. ƒ 150,- p... Tel. 046-510890 na 20...

Te koop AIRCON... NING, 220V. Tel. ... 510890 na 20.00 uur.

Te k. electr. ROL... Meyra, als nw., geh. ... vr.pr. ƒ 3.000,-. 045-72...

Een kopieermachine ... ZONDER huur of aan... Dat kan via monteurs... laat dan enkel een bo... inruil van Uw (defecte... chine is mogelijk. Inte... Bel dan 045-460427... zoek U ons op het ... kerkradersteenweg ... (naast politiebureau ... de). Ook fax-ma... voorradig tegen zeer ... tige prijzen. eigen ... dienst voor alle merke... pieermachines!

KOOPJE! Schuif... venden 2.50 m. x 2... Tel. 045-426256.

Te huur open of ... BRUIDSKOETS, met ... sier. Tel. 045-721866.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

Ahold koopt weer Portugese winkels

ANDAM – Koninklijke old zal per 1 juni opnieuw een ten van 45 Portugese superrkten overnemen. De overnazal plaatsvinden via de joint ture met de Portugese maatppij Jeronimo Martins Re (JMR). Bij de overname is ens een distributiecentrum rokken. De omzet van de 45 ermarkten, die nu nog opere onder de namen Modele en o Cheio, bedroeg vorig jaar gerekend f 330 miljoen.

amen met de huidige veertig go Doce-winkels (omzet vo jaar f 590 miljoen), de drie zeer grote hypermarkten Feira Nova (omzet f 350 miljoen) en een keten van kleinere winkels wordt Jeronimo één van de grootste levensmiddelendistributeurs in Portugal, aldus Ahold. De 45 supermarkten, die worden toegevoegd aan de Pingo Doce-keten, zullen uiterlijk per 1 september die naam gaan dragen.

De gezamenlijke onderneming Jeronimo Martins Retail, die in juli 1992 is opgericht, is één van de pijlers waarop Ahold zijn Europese strategie ontwikkelt. Jeronimo neemt de verdere activiteiten van de nu uit te breiden keten ter hand en zal zijn positie in de Portugese levensmiddelendistributie verder versterken. Ahold draagt in JMR vooral financiële armslag, internationale detailhandelskennis en ervaring bij. De bijdrage van Jeronimo ligt vooral op het vlak van markt- en lokale managementexpertise.

De bestaande en nieuw toe te voegen Pingo Doce-winkels zijn gevestigd in dichtbevolkte en koopkrachtrijke gebieden van Portugal. Door de acquisitie zal Jeronimo een nagenoeg landelijke dekking met supermarkten bereiken, aldus Ahold.

'Overheid wacht te lang met beslissingen en vergunningen'

Baggeraars klagen over Nederland

SLIEDRECHT – De baggeraars in Nederland hebben in 1992 opnieuw te kampen gehad met een krimpende markt. De omzet in Nederlandse baggerwerken verminderde vorig jaar met vier procent. In 1991 was dat al 7,5 procent. Ten opzichte van marktprognoses uit 1989 zijn de baggeractiviteiten in Nederland met vijftien procent teruggelopen. Dat schrijft de Vereniging Centrale Baggerbedrijf (CB) in haar jongste jaarverslag.

De baggerproduktie in Nederland viel terug van f 490 miljoen in 1991 tot f 470 miljoen in het afgelopen jaar. Op basis van diverse beleidsnota's van de overheid was in 1989 nog een omzet van f 550 miljoen voor 1992 geraamd. „Een teleurstellende ontwikkeling voor de Nederlandse baggerindustrie, met name voor de bedrijven die uitsluitend op de Nederlandse markt opereren." Bij de CB zijn 204 bedrijven aangesloten.

De oorzaak van de produktievermindering ligt volgens de baggeraars vooral bij de overheid. Er is volgens de CB sprake van een gebrek aan daadkrachtig "beleid en voortvarende besluitvorming. „Steeds vaker leiden regelgeving en vergunningenbeleid tot stagnaties in de uitvoering van werken," aldus het jaarverslag. Ook bij de presentatie van het jaarverslag 1991 klaagde de CB al over de geringe daadkracht van de overheid.

Een knelpunt bij het onderhoud van vaarwegen en havens en bij w terbodemsanering is het gebrek aa bergingslokaties voor verontreini de specie. Nieuwe lokaties zoude er in 1996 zijn, maar aanleg daarva wordt door de maatschappelijke t genstand nu uitgesteld tot 1998.

Ook besluitvorming over het onde houd van vaarwegen en waterb demsanering ondervindt volgens d CB onnodige vertraging. „Door g heel Nederland wordt noodzakelij baggerwerk niet meer uitgevoerd."

De internationale activiteiten va de Nederlandse baggeraars late een heel ander beeld zien. Daar wa in 1992 sprake van een groei met 2 procent tot f 1,77 miljard. In 19 nam die produktie met ruim tie procent toe.

De totale omzet in 1992 van de N derlandse baggeraars in binnen- e buitenland bedroeg vorig jaar f 2,2 miljard. Iets meer dan de helft va deze omzet wordt behaald in Eur pa.

Personeelsreductie prioriteit voor meeste ondernemers

Bedrijven bezuinigen massaal

Van onze redactie economie

N HAAG – De sombere geluiden over de economie hebben Nederlands bedrijfsleven massaal in beweging gebracht. gens een onderzoek van de management consultants van ers & Lybrand werken bijna negen op de tien bedrijven et opkrikken van de resultaten, waarbij een kwart al succ n kan melden. Vooral het bezuinigen op de kosten van oneel en inkoop alsmede het uitstellen van investeringen en populaire middelen.

ers & Lybrand maakte in en april een rondje langs hon- (middel)grote bedrijven in de strie, handel en zakelijke erlening. Zeven op de tien ven die een verbeteringsprogestart zijn, verwachten heil het terugbrengen van de kos. Zoals uit de sterk stijgende oosheid al afgeleid kan wor- kiezen de meeste bedrijven personeelsreductie. Volgens nderzoekers is het daarbij oplijk dat kantoor- en produkoneel in gelijke mate het offer is. Voorts probeert één drie bedrijven de inkoopkos te verlagen, terwijl eenvijfde nde investeringen uitgesteld

uim een kwart van de bedrijven resultaat al verbeterd door de en maatregelen. Dertig proocent de acties „redelijk succol", terwijl dertien procent de als „weinig hoopgevend" Ruim eenvijfde van de be- kan (nog) niet zeggen of de al resultaat opleveren. meeste bedrijven zijn de begingen slecht onderbouwd, de onderzoekers. Tweeder- de van de bedrijven is wel bezig de resultaten te verbeteren, maar heeft geen plan waarin staat hoeveel en wanneer er bezuinigd moet worden. Bij de bezuinigingen in het bedrijfsleven viert het opportunisme hoogtij, aldus het onderzoek. De 'kaasschaafmethode' (overal een beetje af) en de 'integrale verbetering' worden veel genoemd. Bijna één op de vijf bedrijven zegt geen structurele methode te volgen bij de bezuinigingen.

Volgens de onderzoekers zijn de bedrijven duidelijk uit op korte-termijneffecten. Voor de toekomst belangrijke afdelingen als onderzoek en ontwikkeling, blijven bij geen van de ondervraagde bedrijven buiten schot bij de besparingen.

De kritiek dat de bedrijven maar wat in het wilde weg bezuinigen, kan de werkgeversvereniging VNO niet echt verontrusten. „Dat duidt alleen maar op de ernst van de situatie; op snel verslechterende omstandigheden. Bedrijven moeten snel het kostenplaatje bijstellen, ze hebben niet de tijd om het chirurgenmes te hanteren," aldus secretaris economische zaken J. Klaver.

Vorstelijk ritje

● *Koningin Beatrix (rechts) geniet van een korte toer in een dubbeldekstrein van de Nederlandse Spoorwegen. De vorstin opende gisteren de nieuwe spoorwegverbinding tussen de stations Amsterdam Rai en Weesp, de zogenoemde Zuidtak. Met de ingebruikneming van dit tracé, dat een lengte heeft van twaalf kilometer, is de 'ring' rond de Randstad voltooid.* Foto: ANP

Clementie alleen bij kortlopende dienstverbanden

Werkgeversboete voor wao'er alsnog verzacht

DEN HAAG – De boete die een werkgever krijgt wanneer hij een werknemer de wao in ziet verdwijnen, wordt verzacht voor dienstverbanden die nog maar kort lopen. Dat blijkt uit een nota van wijziging op het wetsvoorstel Terugdringing Ziekteverzuim, die staatssecretaris Ter Veld van Sociale Zaken gisteren bij de Tweede Kamer heeft ingediend.

Wanneer een werknemer in zijn eerste dienstjaar arbeidsongeschikt wordt, zal geen boete worden opgelegd. In het tweede jaar wordt de boete gehalveerd. Daarna wordt de volle boete verlangd.

Een werkgever die een arbeidsongeschikte in dienst neemt, krijgt daarvoor een premie. Als die werknemer binnen een jaar weer arbeidsongeschikt wordt, zal geen boete worden geheven. Bij arbeidsongeschiktheid in het tweede dienstjaar wordt een kwart van de normale boete opgelegd. Vanaf het derde dienstjaar bedraagt de boete de helft van het normale bedrag.

Hierdoor zal de boete nooit hoger kunnen uitvallen dan de premie di de werkgever eerder kreeg omda hij een afgekeurde werknemer i dienst heeft genomen. De verzacl ting van de boetes voor deze geva len zal ingaan met terugwerkend kracht tot 1 maart 1992.

Ter Veld stelt verder voor dat ee werknemer die in de eerste drie c zes weken geen loon krijgt uitbe taald bij een ziekmelding omdat d werkgever meent dat er geen spr ke is van ziekte, een uitkering ka aanvragen bij de bedrijfsvereniging Die kan op basis van een tweed onderzoek besluiten dat er een ui kering wordt toegekend. Dat onde zoek zal de werknemer honder gulden kosten. Het geld wordt t rugbetaald als de bedrijfsvereniging vindt dat er inderdaad sprake is va ziekte.

De werkgeversorganisatie VN vindt dat staatssecretaris Ter Vel de 'verzachtingen' van het boetesys teem voor wao'ers teniet doet, do vast te houden aan een verdubbe ling van de hoogte van de boet wanneer het wetsvoorstel i kracht wordt dat de wao-uitkeri gen verlaagt.

Fiscale zones goed voor investeringen

DEN HAAG – Nederland kan buitenlandse bedrijven ntrekken als het fiscale voorlen in bepaalde regio's (fiscale nes) biedt. Ons land staat troues) zonder zulke voordelen al aangeschreven bij buitenlandse investeerders; subsidies fiscale voordelen beïnvloeden esteringsbeslissingen slechts en dele. Dat schrijft de Groninghoogleraar regionale econoie J. Oosterhaven in het economenblad ESB dat gisteren is verschenen.

Fiscale zones hebben hun maximale rendement in Zuid- en West-Nederland, gebieden die al jaren het meest succesvol zijn in het aantrekken van buitenlandse investeringen. Kennelijk zijn de overige plaatsen onvoldoende aantrekkelijk voor buitenlandse ondernemingen, concludeert Oosterhaven. Hij kijkt dan ook naar het noorden van het land, waar de komst van bedrijven de werkloosheid kan verminderen.

Fiscale faciliteiten in dergelijke gebieden sporen bovendien met het Europese regionale beleid en geven dan ook geen problemen met Brussel.

Oosterhaven meent dat een dergelijke aanpak ook de regeringsfracties moet aanspreken, die zich zorgen maken over het steeds mobieler worden van investeringen en over de werkloosheid. Hij oppert het idee om buitenlandse bedrijven die werk scheppen minder winstbelasting te laten betalen, en wel in een groot deel van Noord-Nederland. Oosterhaven pleit voor fiscaal vrije afschrijvingen. De leiden tot uitstel van belastingbetaling, terwijl een loonkostenfaciliteit tot een lagere belastingopbrengst leidt.

Optiebeurs rekent op gelijke omzet

AMSTERDAM – De optiebeurs (EOE) in Amsterdam verwacht de omzet dit jaar te kunnen handhaven op het peil van 1992. Vorig jaar daalde die omzet van f 55,6 miljard naar f 55,1 miljard bij een stijging van het aantal verhandelde contracten van 10,5 miljoen naar bijna 10,7 miljoen. De marktvooruitzichten voor 1993 zijn in het licht van het onzekere internationale economische herstel en de verminderde groei in Duitsland niet zo gunstig. Een positieve invloed kan uitgaan van een verdere daling van de rente. De positie van de gulden zal waarschijnlijk sterk blijven. De EOE zag de winst vorig jaar teruglopen van f 19,8 miljoen naar f 17,5 miljoen. De EOE ziet samenwerking tussen de optie- en termijnbeurzen in Europa als een logische consequentie van de groei van het aantal transacties over de grenzen heen en het naar elkaar toegroeien van de financiële markten. De Nederlandse markt heeft een unieke positie als een van oudsher open markt en kan daardoor een centrum van activiteiten worden in de geïntegreerde Europese markt.

Sinds januari is er al een samenwerking tussen de EOE en de Londense markt. Verder wordt er over samenwerking gepraat met de grootste termijnmarkt in Europa, de Deutsche Terminbörse.

beurs

Willig

STERDAM – De Amsterdamse ctenbeurs heeft zich vrijdag het weekeinde toe gesleept. In band met de willige stemming in York en de goed prijshoudendollar was er eerst sprake van vriendelijke stemming, maar in middag nam de animo om zaken oen af en zakten ook de koersen weg. Van de 2 punten winst de EOE-index restte aan het nog een halve punt op 305,48. stemmingsindex sloot 0,3 punt er op 104,50.

aandelenomzetten lagen er met 000 miljoen nog niet eens zo cht bij, maar waren voor een berijk deel toe te schrijven aan de ende hoofdfondsen als olies, ilever en Akzo. In obligaties ging eveer evenveel om. De koersen en daar fractioneel lager.

de internationale waarden Koninklijke Olie f 2,20 hoger f 164,50. Philips mocht twee rtjes vooruit naar f 26,70. Het miefonds DSM klom f 0,60 naar 2,70 en collega Akzo ging f 0,30 ruit naar f 144,40. Uitgever Elseboekte een winst van f 0,80 op 128,50.

voedingsfonds Wessanen moest ,80 achteruit naar f 40 en Heinereageerde op nieuwe verliezen de Spaanse dochter El Aquila f 1 verlies op f 177,90. Unilever onder druk en stond f 1 af op 189,70. Uitgever VNU liet f 0,30 en op f 119,40.

de lokale markt ging Koppelort bij dunne handel f 18 vooruit f 390. De onderneming heeft goed jaarverslag gerpesenteerd kon bovendien door verkoop van deelneming een boekwinst van en ton bijschrijven. Vastgoedds Breevast noteerde f 1,10 hoer op f 10,20.

Hoofdfondsen	v.k.	a.k
ABN Amro	51,20	51,50
ABN Amro A.in F.	85,70	85,80
ABN Amro L.Gr.F.	174,50	174,60
ABN Amro Obl.Gr.f.	193,40	193,40
Aegon	81,90	82,20
Ahold	89,80	89,50
Akzo	144,10	144,40
Alrenta	231,30	232,00
Amev cert.	66,40	66,70
Bols Wes. c.	40,80	40,00
CSM cert.	58,20	58,80
Dordtsche Petr.	150,80	152,80
DSM	82,10	82,70
Elsevier	127,70	128,50
Fokker cert.	14,10	14,30
Gist-Broc. cert.	42,40	42,60
Heineken	178,80	177,90
Heineken Hold.	158,00	158,00
Hoogovens nrc	28,40	28,20
Hunter Douglas	50,00	50,40
Int.Ned.Gr. c.	64,70	65,00
KLM	25,00	25,20
Kon. KNP BT	28,10	27,90
Kon. Olie	162,30	164,50
Nedlloyd	29,90	30,50
Océ-v.d.Gr.	47,60	47,60
Pakhoed cert.	34,50d	34,80
Philips	26,20	26,70
Polygram	46,50	46,60
Posth.Beleggf.	60,20	60,30
RG Florente F.	125,10	125,10
Robeco	105,30	106,10
Rodamco	53,50e	52,80
Rolinco	104,80	105,70
Rorento	87,00	87,20
Stork	30,00	30,20
Unilever cert.	190,60	189,70
Van Ommeren nrc	31,80	31,40
Ver.Bezit VNU	119,70	119,40
Wolters-Kluwer	88,00	88,10

Avondkoersen Amsterdam

In de avondhandel kwamen gisteravond de volgende koersen tot stand (tussen haakjes de middagslotnotering):
KLM 25,40 (25,20)
Kon.Olie 164,20-164,70 (164,50)
Philips 26,70 (26,70)
Unilever 189,50-190,00 (189,70)

Binnenl. aandelen	v.k.	a.k
Aalberts Ind	50,70	50,50
ABN AmroHld.prf.	6,38	6,41
ACF-Holding c.	38,30	38,30
Ahrend Groep c.	82,00	81,00a
Asd Options Tr.	9,70	9,70
Asd. Rubber	2,20f	2,20
Ant. Verff.	380,00	–
Atag Hold. cert	121,40	122,00
Athlon Groep	43,70	43,60
Athlon Groep nrc	42,50	42,80
Aut.Ind.R'dam	49,00	49,00
BAM Groep	100,00	100,00
Batenburg	143,00	143,00
Beers	100,00d	103,00
Begemann Groep	36,50	34,90
Belindo	300,00	300,00
Blydenst.-Will.	28,40	26,80
Boer Boekh. Kon.	19,50a	19,10
Boer De Winkelb.	72,60	72,80
Bols cert.	50,00	–
Borsumy Wehry	86,50	86,20
Boskalis Westm.	31,70d	32,20
Boskalis pref.	31,70d	32,20
Braat Beheer	25,00	25,00
Breevast	9,10	10,20
Burgman-Heybroek	1750,00	1750,00
Calvé-Delft pref	825,00	825,00
Calvé-Delft cert	1262,00	1265,00
Cindu Intern.	98,00	95,00d
Claimindo	287,00	290,00
Content Beheer	23,00	23,50
Credit LBN	26,10	26,40e
Crown v.G. cert.	113,00	113,00
CSM	58,00	58,00
Delft Instrum.	19,20	19,00
Dorp-Groep	37,00	37,00
Draka Holding	25,60	25,90
Econosto	20,50d	20,50
EMBA	190,00	–
Eriks Holding	80,10	80,10
Flexovit Int.	47,50	47,90
Frans Maas cert.	43,10	43,10
Fugro McClelland	30,10e	30,10
Gamma Holding	76,50	76,00
Gamma pref.	5,60	5,60
Garzarelli $	10,50	10,50
Getronics	36,80	36,70
Geveke	17,00	17,00
Giessen-de N.	221,00	223,00
Goudsmit	32,90	32,90
Grolsch	195,00	195,00
GTI-Holding	186,50	186,50
Hagemeyer	74,80a	75,50
HAL Trust B	13,40	13,40
HAL Trust Unit	13,30	13,40
HBG	240,50d	241,00
Hes Beheer c	14,80	14,00
Hoek's Mach.	64,00	64,00
Holl.Sea S.	0,28	0,29
Holl. Ind. Mij	42,00	42,00
Hoop Eff.bank	8,40	8,40
Hunter D.pref.	1,90	–
IHC Caland	119,00	119,00
Internat.Muell.	59,60	59,60
Kas-Associatie	45,00	45,80
Kempen & Co	8,50	8,40
Klene Holding	92,30d	–
Kondor Wessels	34,80	34,80
KBB	86,80	86,20
Kon. Sphinx	56,00	56,00
Koppelpoort	372,00	390,00f
Krasnapolsky	191,00	191,00
Landré & Gl.	38,50	38,50
Macintosh	46,00	46,10
Maxwell Petr.	133,00	133,00
Moeara Enim	1327,00	1340,00
M.Enim OB-cert.	17400,00	17300,00
Moolen Holding	31,20	31,00
Mulder Boskoop	45,90	45,90
Multihouse	3,00	3,00a
Naeff	450,00	–
NAGRON	56,00d	56,00
Nat. Inv. Bank	75,40	75,40
NBM-Amstelland	10,70	11,10
NEDAP	43,50	44,50
NKF Holding	112,50	112,50
Ned.Part.Mij	51,80	51,80
Ned.Springst.	7070,00	7070,00
Norit	18,50	18,30
Nutricia GB	123,00	122,00
Nutricia VB	128,80	127,50
Nijv.-Ten Cate	73,70	73,10
OPG cert.	38,60	38,60
Orco Bank cert.	79,30	79,30
OTRA	252,00d	253,00
Palthe	30,10	30,10
Pirelli Tyre	11,00	10,80
Polynorm	128,50	128,10
Porcel. Fles	100,00	100,00
Randstad	47,90	48,00
Reesink	85,00	84,80
Samas Groep	33,10	33,30
Sarakreek	13,60	13,60
Schuitema	1650,00d	1650,00
Schuttersveld	31,60	31,60
Smit Intern.	22,80	22,00
St.Bankiers c.	14,60	14,40
Stad Rotterdam c	41,60	41,80
Telegraaf De	110,00	110,40
Textielgr.Twente	74,50	74,00
Tulip Computers	10,40	10,30
Tw.Kabel Holding	162,80	163,50
Ubbink	75,00	75,00d
Union	45,00	45,00
Vereenigde Glas	502,00	499,00
Volker Stevin	63,30	61,50d
Volmac	18,60	18,80
Vredestein	13,80	13,80
Wegener	77,50	82,50
West Invest F.	7,90	7,90
West Inv.F. wb	85,00	85,00a
Wolters Kluwer	350,00	350,00
Wyers	18,50	18,50

Beleggingsinstellingen	v.k.	a.k
ABN Amro Aand.F.	86,00	86,30
ABN Amro Albefo	52,00	52,10
ABN Amro Amer.F.	72,00	73,10
ABN Amro Eur. F.	72,80	73,80
ABN Amro Far EF.	65,50	66,00
ABN Amro Neth.F.	93,50	93,60
ABN Amro rent.div	158,20	158,30
Aegon Aandelenf.	37,90	37,90
Aegon Spaarplus	5,10a	5,10a
Aldollar BF $	30,40	30,40
Alg.Fondsenbez.	233,50	234,50
Alliance Fund	9,90	9,90
Amro North Am.F.	71,00	72,00
Amvabel	99,40	99,60
Asian Tigers F.	80,60	81,20
Asian Select. F.	77,30	77,30
Austro Hung. F.	4,00	4,00
Beleg.f. Ned.	70,90	70,50
Bemco RentSel.	61,00	61,00
Bever Holding	2,60	2,60
CLN Obl. Div. F.	114,80	114,90
CLN Obl.Waardef.	126,30	126,40
Delta Lloyd Inv.	27,50	27,80
DP America Gr.F.	35,00	35,50
EGF Investm.	128,00	128,00
EMF Rentefonds	82,70	82,80
Eng-Holl.Bel.T1	11,00	11,00
Envir.Growth F.	44,00	44,00
Esmeralda part.	35,60	35,90
Eur.Ass. Trust	7,10	7,10
EMS Growth Fund	105,40	105,40
EMS Income Fund	100,00	100,00
EMS Offsh. Fund	105,50	105,50
EOE Index Fnd	335,00	335,00
Euro Growth Fund	48,50	48,80
Euro Spain Fund	7,90	7,90
Far East Sel.F.	68,50	68,50
Gim Global	58,20	58,30
Groeigarant	1,39	1,37
Holland Fund	75,80	75,80
Holl. Eur. Fund	52,00	52,10
Holl. Obl.Fonds	136,00	136,00
Holl. Pac. Fund	115,80	116,50
Holl. Sel.Fonds	90,60	91,40
ING Bnk Dutch Fnd	48,20	48,00
ING Bnk Geldm.Fnd	58,03	58,05
ING Bnk Glob.Fund	47,20	47,20
ING Bnk Oblig.Fnd	37,70	37,70
ING Bnk Spaard.F.	105,43	105,43
ING Bnk Rentegr.F	129,00	129,10
ING Bnk Vastg.Fnd	30,00	30,00
Innovest	57,60	57,60
Interbonds	510,00	510,00
Intereffekt 500	23,00	23,00
Intereffekt wt	55,00	55,50
Investa part.	67,90	67,80
IS Himal.Fund $	7,40	7,40
Jade Fonds	179,80	179,90
Japan Fund	19,80	19,80
Jap.Ind.Alpha F.	7482,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5815,00	–
Korea Pac.Tr. $	10,00	10,00
Leveraged Cap	57,40	58,00
Liquirent	52,00	52,00
Mal.Capital F.$	12,00	–
Mees Obl.Div.F.	120,20	120,00
Mexico Income F.	18,00	18,00
Mondibel	77,20	77,20
Nat.Res.Fund	70,10	69,70
Nedufo A	151,00	151,00
Nedufo B	150,00	150,00
Nevas	65,00	65,00
Nevas 17 cumpref.	62,20	62,50
New Asia Fund	7,90	7,90
Nomura Warr. F.	0,32	0,32
Obam, Belegg.	278,80	280,00
OAMF Rentefonds	14,70	14,65
Orange Fund	21,70	21,60
Pac.Dimensions	99,10	98,00
Pac.Prop.Sec.F.	32,50	32,80
Pierson Rente	123,90	123,90
Postb.Aand.f.	51,60	51,60
Postb.Obl.f.	51,80	51,80
Postb.Verm.gr.f.	60,10	60,20
Rentalent Bel.	165,90	165,90
Rentotaal NV	38,60	38,60
RG America F.	120,50	122,00
RG Divirent F.	53,10	53,10
RG Europe F.	104,00	104,00
RG Pacific F.	113,30	114,00
RG SP Groen	60,00	60,10
RG SP Blauw	58,80	58,90
RG SP Geel	56,20	56,20
Rodin Prop.$	80,00	80,00
Rolinco cum.p	92,20	–
Schrod.Int.Pr.F	26,70	26,70
Sci/Tech $	15,20	15,30
Suez Liq.Grf.	192,00	192,00
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	226,00	226,00
Trans Eur.Fund	75,70	75,80
Transpac.F.	340,00	350,00
Uni-Invest	19,00	19,00
Unico Inv.Fund	77,50	77,30
Unifonds DM	29,50	29,50
Vaste Waard.Ned	50,30	50,30
Vast Ned	97,40	97,40
VIB NV	56,00	56,80
VSB Mix Fund	56,40	55,90
VSB Obl.Gr.f.	109,30	109,30
VSB Rente Fonds	108,70	108,60
WBO Intern.	72,40	72,40
Wereldhave NV	98,00	98,50
Yen Value Fund	76,50	75,80
ZOM Florida F.$	33,50	33,00a
Zonnespectrum	8,70	8,70

Parallelmarkt	v.k.	a.k
Alanheri	28,40	28,40
ABF	113,00	113,00
ASN Aandelenf.	51,40	51,50
Austria Global	1083,90	1083,90
Biogrond Belegg.	10,60	10,50
Can.O.I.C. c.pr.	–	–
Comm.Obl.F.1	98,90	98,60
Comm.Obl.F.2	98,50	98,40
Comm.Obl.F.3	96,20	95,90
De Drie Electr.	11,30	11,30
Delta Ll.Dollarf.	62,80	63,30
Delta Lloyd ECU	58,20	58,40
Delta Lloyd Mix	64,20	64,00
Delta Lloyd Rent	60,60	60,60
Diço Intern.	67,50	67,50
DOCdata	2,50	2,50
Dutch Take Ov.T.	39,50	38,80
E&L Belegg.1	72,60	72,00
E&L Belegg.2	77,30	76,90
E&L Belegg.3	112,50	112,50
E&L Belegg.4	79,90	79,70
E&L Kap.Rente F.	116,00	115,80
Free Rec.Sh.	15,90	16,00
German City Est.	32,40	32,40
Gouda Vuurvast	49,00d	49,00
Helvoet Holding	27,00	27,00
Holland Col.	48,00	49,10
Inter/View Eur.	3,70	3,70
Kühne+Heitz	28,10	28,10
Management Share	3,00	2,90
Neways	5,60	5,60
Ohra Aand.F.	55,70	55,70
Ohra Liq.GrF.	51,90	51,90
Ohra Obl.Df.	55,50	55,50
Ohra Obl.Grf	53,90	53,80
Ohra Onr.G.F.	59,60	59,80
Ohra Totaal F.	55,70	55,70
Pan Pac. Winkel	10,30	–
P & C Groep	80,20	81,00
Satcom Hold.	24,70	24,70
Simac Techniek	11,90d	11,90
Suez Gr.Fund	51,70	51,80
Welna	37,80	37,80
Wereldhave	4,30	–
Wolff	50,00	57,00a

Parallel top-15	v.k.	a.k
Bergh. Pap.	33,30	33,30
Besouw, van	29,00	29,60
Ehco-Klm	35,30	35,00
Gelderse Pap.	46,20	46,20
Groenendijk	27,30	27,30
Grontmij	46,60	46,80f
LCI Comput.Gr.	4,00	4,00
Melle, van nrc	60,20	60,20
Nedcon Groep	62,30	61,70
Nedschroef	54,00	54,20
Ordina Beheer	14,10e	14,50
Pie Medical	4,20	4,20
Sligro Beheer	65,50	65,00
Vilenzo	29,00	28,80d
Weweler	18,70f	19,10

Wall Street	v.k.	a.k
allied signal	65⅞	66⅛
amer.brands	32¼	32⅜
amer.tel.tel	60	59¼
amoco corp	57	56½
asarco inc.	18⅞	18¾
bethl. steel	19⅞	19⅝
boeing co	40⅝	40
can.pacific	16½	16⅛
chevron	84⅝	84⅝
chiquita	12	12¼
chrysler	43¼	42¾
citicorp	28¾	27¾
cons.edison	33¾	33¼
digit.equipm.	47¼	46¼
dupont nemours	52⅜	51⅞
eastman kodak	52½	52½
exxon corp	65	64¾
ford motor	51¾	51⅛
gen. electric	93	92⅛
gen. motors	39⅞	39½
goodyear	39⅛	39
hewlett-pack.	87	83⅝
int. bus.mach.	49¼	48½
int. tel.tel.	81½	81⅜
klm airlines	14½	14
mcdonnell	64⅛	63½
merck co.	39¼	38¼
mobil oil	70½	70
penn central	29⅞	29⅝
philips	14¾	14¾
primerica	46¾	46⅞
royal dutch	90⅝	90
sears roebuck	55⅛	53⅝
sfe-south.pac.	16½	16¾
texaco inc.	64⅛	63¾
united techn.	53¼	53⅝
westinghouse	15⅝	15⅛
whitman corp	13⅞	13⅞
woolworth	29⅝	29⅛

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,755	1,875
austr.dollar	1,20	1,32
belg.frank (100)	5,29	5,59
canad.dollar	1,370	1,490
deense kroon (100)	27,65	30,15
duitse mark (100)	109,50	113,50
engelse pond	2,68	2,93
finse mark (100)	31,50	34,00
franse frank (100)	31,75	34,50
griekse dr. (100)	0,73	0,91
ierse pond	2,59	2,84
ital.lire (10.000)	11,30	13,00
jap.yen (10.000)	161,00	167,00
noorse kroon (100)	25,00	27,50
oost.schill. (100)	15,65	16,18
port.escudo (100)	1,08	1,26
spaanse pes. (100)	1,37	1,55
turkse lira (100)	0,0150	0,0230
zweedse kr. (100)	23,25	25,75
zwits.fr. (100)	121,00	125,50

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,81768-1,82015
antill.gulden	1,0000-1,0300
austr.dollar	1,2573-1,2673
belg.frank (100)	5,4500-5,4550
canad.dollar	1,43575-1,43825
deense kroon (100)	29,230-29,280
duitse mark (100)	112,0250-112,0750
engelse pond	2,8205-2,8255
franse frank (100)	33,240-33,290
griekse dr. (100)	0,7770-0,8770
hongk.dollar (100)	23,4250-23,6750
ierse pond	2,7330-2,7430
ital.lire (10.000)	12,320-12,370
jap.yen (10.000)	165,200-165,300
nwzeel.dollar	0,9827-0,9927
noorse kroon (100)	26,530-26,580
oostenr.sch. (100)	15,9220-15,9320
port. escudos (100)	1,1620-1,2020
spaanse pes. (100)	1,4650-1,4750
surin.gulden	0,9885-1,0085
zweedse kr. (100)	24,945-24,995
zwits.frank (100)	123,795-123,845
e.c.u.	2,1940-2,1990

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)		
algemeen	214,80	216,00
id excl.kon.olie	204,00	204,30
internationals	216,90	218,80
lokale ondernem.	214,40	214,90
id financieel	174,70	175,50
id niet-financ.	253,00	253,00

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)		
algemeen	326,00	328,70
id excl.kon.olie	290,30	290,80
internationals	345,20	348,30
lokale ondernem.	306,20	307,00
id financieel	281,80	283,20
id niet-financ.	337,70	338,00

CBS-stemmingsindex (1983=100)		
algemeen	104,20	104,50
internation	100,40	100,90
lokaal	104,80	105,10
fin.instell	132,90	133,00
niet-financ	90,60	90,90
industrie	103,80	104,00
transp/opsl	70,20	70,70

Goud en zilver

Dow Jones

industrie 3492,79
-30,40

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	a.k
akzo	p mei	145,00	672	1,20	0,50
akzo	p jun	145,00	337	3,50	3,00
d/fl	c mei	180,00	797	2,00	2,10
d/fl	c mei	185,00	294	0,05	0,05
eoe	c mei	290,00	1028	15,50	14,00
eoe	c mei	300,00	605	5,50	4,80
eoe	c mei	305,00	373	1,00b	0,10
eoe	c mei	310,00	1508	0,10	0,10
eoe	c jun	305,00	364	4,90	4,00
eoe	c jun	310,00	794	2,20a	2,50
eoe	c jun	315,00	308	1,40	1,20
eoe	c jun	320,00	630	0,60a	0,40
eoe	c jul	310,00	422	4,70	4,80
eoe	c jan	300,00	300	20,00	20,00b
eoe	p mei	305,00	1944	1,20	0,20
eoe	p mei	310,00	4640	5,20a	5,20
eoe	p mei	315,00	4756	10,40	10,20
eoe	p mei	320,00	1712	15,50a	15,20
eoe	p mei	325,00	1187	19,00	20,20
eoe	p mei	330,00	836	24,50	25,20
eoe	p jun	300,00	356	2,70	2,40
eoe	p jun	305,00	1008	4,00	4,20
eoe	p jun	310,00	2557	7,00	6,90
eoe	p jun	315,00	1173	11,00	10,60
eoe	p jul	300,00	1036	4,30	3,00
eoe	p jul	310,00	628	8,70	7,90
eoe	p jul	315,00	450	10,70	11,00
eoe	p jul	320,00	534	14,50b	14,50
eoe	p okt	300,00	300	7,50	7,20
eoe	p jan	300,00	423	9,20	[illegible]
eoe	p n94	290,00	341	10,40	10,10a
goud	c mei	350,00	1100	33,50	28,00
goud	c aug	400,00	1194	11,00	8,00
ing	c j96	55,00	473	12,30b	12,40
ing	p jan	60,00	300	1,60a	1,10
nll	c mei	102,00	270	1,90	[illegible]
nll	c aug	103,00	250	2,20a	[illegible]
phil	c mei	25,00	851	1,40	1,50
phil	c jan	27,50	1002	2,30	2,50
phil	p mei	27,50	577	1,20	1,00
olie	c mei	165,00	374	0,10	0,10
olie	c jul	165,00	1111	2,50	3,30
olie	p jul	160,00	477	1,90	1,40
top5	c mei	500,00	1161	0,40	0,10
top5	p mei	500,00	915	5,70	4,10
top5	p mei	580,00	367	24,50b	24,20a
top5	p jun	500,00	444	8,20	6,40
unil	p jun	190,00	351	2,90	2,10
unil	p jul	190,00	471	3,50	3,70a
unil	p jan	195,00	355	8,50a	8,00

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	ak=slotkoers gisteren

S O L O V A U T O ' S

Alfa

Alfa Romeo DEALER
Automob.bedrijf E.A. Kozole BV
Edisonstraat 23, Landgraaf
Tel. 045-32 10 88.

Te koop Alfa ROMEO 75 1.8, bwj. '86, kleur bordeaux-rood, electr. ramen, centr. vergrendeling, getint glas, mistlampen en radio. Auto verkeert in topconditie (afgeleverd met onderhoudsbeurt), APK tot 4-5-'94, ƒ 9.750,-. Tel. 04498-58389.

Te k. Alfa ROMEO Guilietta 1600 Biscione, bwj. '73, ƒ 6.500,-. Speciale serie. Tel. 09-32.89.355071. Zondag bellen.

Te k. AR ALFETTA GT-GTV, bd, nieuwe motor-bak, 100%, nw. zwart int., APK 5-'94, vr.pr. ƒ 7.500,-. Tel. 04498-55417.

ALFA 75 1.8 IE, op LPG, kleur rood, bwj. '90, lm-velgen, zeer mooi, nog 9 maanden BOVAG-garantie, ƒ 17.500,-. Tel. 045-320236.

Te k. ALFA 155 1.8 T.Spark, mnd. oud, rood, vele ex-tra's o.a. mistlampen l-m velgen nw.pr. ƒ 48.000,- vr. ƒ 36.250,-. Inruil mog. 043-612381 na 14.00 uur.

ALFA 33 1.4 IE, rood, 9-'92, gar., electr. ramen, CD dealer, trekh., ƒ 20.500,-. 043-616693 vanaf maandag.

Te k. ALFETTA 2.0 Q, bwj. APK 12-'93, kl. bruin, ƒ 1.750,-. Tel. 045-321608.

ALFA 75 1.8, bwj. '89, APK, topconditie, diverse opties, electrisch schuifdak, -antenne en -spiegel, nieuwe banden, Alfa-rood. Prijs weg! Tel. 04407-1692.

Audi

Te koop AUDI 80 GLS bwj. '78, APK 30-12-'93, vr.pr. ƒ 800,-. 045-723973.

AUDI 100cc, bwj. '87, donkerbl. met., airconditioning, ƒ 15.500,-. Tel. 045-741360.

Te koop AUDI 80 1.8 S, bwj. '87, in nieuwstaat, vr.pr. ƒ 13.250,-. Tel. 045-317512.

AUDI 80, bwj. '82, roodmetallic, APK, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.000,-. Tel. 04492-2907.

AUDI 80 1.8 S '87, rood, alu velgen, 4 hoofdst., geheel Quattro-uitvoer. vr.pr. ƒ 16.500,-. Tel. 046-331543.

Te koop AUDI 80 Sport uitv., bwj. '87, kl. wit, km.st. 40.000, (serv.boekje), 045-245237, na 18.00 uur.

AUDI 100 CC 2.3i, 136 PK, stuurbekr., centr. vergr., bwj. '87, ƒ 10.750,-. 045-511293.

BMW

BMW 320i, bwj. '86, APK 12-'93, met alarm, zeer mooie auto. Tel. 045-228398.

Te koop BMW 323i, bwj. 4-'83, verlaagd, M3-uitgebouwd, Hartge-velgen. Telefoon 045-222177.

Te koop BMW 524 TD, '89, dealer model, grijsmetallic, veel extra's, in nieuwstaat, vraagprijs ƒ 18.500,-. Tel. 04406-13296, na 18.00 uur.

BMW 316 1.8, bwj. '86, APK '94, vele extra's, zeer mooi, ƒ 1.500,-. Tel. 04405-1392.

Te koop BMW 525i bwj. '83, ƒ 3.800,-. Tel. 045-719786.

Te k. BMW 323i, bwj. '84, in z.g.st. 2-drs, alle extra's, ƒ 1.500,-. Tel. 045-742108.

Te koop BMW 320i, 6-cyl., bwj. '86, zeer mooie wagen. Te bevragen: M. Gorettistr. 7, Kerkrade.

BMW 325 cabrio '86, metallic, airbag, centrale vergrendeling, tempomaat, alu. velgen, 67.000 km, ƒ 37.500,-. Tel. 046-331543.

BMW 316i M40, 6-'89, wit, schuifdak, achterspoiler, trekhaak, ƒ 14.500,-. Tel. 045-529176.

Te koop BMW 323i bwj. '78, APK '94, kleur geel. Tel. 045-752547.

Witte BMW 520i 6 cyl. bwj. eind '82, schuif/kanteldak, trekhaak, APK jan. '94, i.g.st. ƒ 4.500,-. Tel. 04742-3309.

Te koop zeer mooie BMW 320i, bwj. '84, diverse extra's en alarm, vr.pr. ƒ 10.000,-. Inruil mogelijk. Paulus Potterstraat 25, Heerlen. Meezenbroek. Tel. 045-723714.

BMW 525 E, automaat, 112.000 km, zeer mooi, blauwmetallic, t.e.a.b. Tel. 045-226635.

Te k. BMW 316, bwj. '84, lm velg., Kenwood instal., trekh., ƒ 7.000,-. 04405-2069.

Te koop BMW 325 E automaat, bwj. '88, 76.000 km. 045-724095 na 17.00 uur.

Te k. BMW 320i, '83, i.z.g.st., schuif/kanteldak, verl., BBS, sportuitl. Tel. 04406-16830.

BMW 318i 1984, nieuwstaat, vr.pr. ƒ 7.800,-. Inr. mog. 045-422217.

Ook VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Buick

BUICK Skylark LT, automaat, 1988, alle opties, pracht staat, ƒ 18.500,-. Tel. 04406-13096

Cabriolet

Alfa Romeo Spider cabrio
1979, met Targa witte kap, perfecte conditie, met tax.rapport, prijs op aanvraag.
Autobedrijf Loven Kerkrade b.v.
O.L. Vrouwestraat 89, tel. 045-453030.

Te koop BMW 320i Bauer CABRIO, bwj. '84, veel extra's. Tel. 045-351666.

Te koop GOLF Cabriolet GLI, bwj. '86, ƒ 10.500,-. Tel. 045-418332.

CHRYSLER Le Baron cabrio, bwj. '89, 1e eig., 100% i.z.g.st. inl. 046-518251.

ESCORT cabrio '84, XR3i wit, kent., nw.st., ƒ 3.250,-. 045-312044.

Golf CABRIO GLi automaat, met airco, '81, orginele USA uitvoering, vr.pr. ƒ 11.950,-. Tel. 045-244753.

Te k. GOLF Cabrio, bwj. '88, nw. model, lm-velgen, leren bekleding etc., Lmw.st., vr.pr. ƒ 26.900,-. Tel. 04405-1569.

VW GOLF Cabriolet GLi, bwj. '82, verlaagd, sportvelgen, evt. inruil mogelijk, vr.pr. ƒ 13.750,-. Tel. 045-232350.

Chrysler

CHRYSLER DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Citroën

DEALER
Van Leeuwen Citroën
Strijthagenweg 129
Kerkrade Tel. 045-45 33 55.

Eurocasion zoals het hoort

Citroën XM 2.0i Break groenmet.	04-1992
Citroën BX 1.9 Routiere grijsmet.	05-1992
Citroën BX 1.6 Progress groenmet.	02-1992
Citroën XM 3.0i V6 rouge/manderin	04-1991
Citroën BX Cannes wit	06-1991
Citroën Swift 1.3 GS wit	11-1990
Citroën XM 2.0i wit	02-1990
Citroën BX 1.4 Palais blauwmet.	01-1990
Nissan Sunny 1.6 autom. grijsmet.	07-1990
Opel Corsa Swing wit	06-1989
Citroën BX 1.4 E blauwmet.	07-1989
Hyundai Lantra 1.6 GLS rood	05-1991
Citroën AX 1.1 wit	07-1991
Nissan Bluebird 2.0 LX blauwmet.	02-1986
Fiat Ibiza 1.2 GL wit	02-1987
Nissan Micra 1.0 GL bruinmet.	06-1987
Ford Escort 1.3 Laser blauwmet.	02-1985
Opel Kadett 1.2 S wit	05-1984
Honda Civic 1.3 grijsmet.	03-1983
Ford Escort 1.1 blauwmet.	03-1983
Citroën C15 E rood	04-1990
Nissan Cherry 1.7 diesel groenmet.	02-1984

UW AKTIEVE CITROËN-DEALER IN ZUID-LIMBURG

AUTOBEDRIJF SONDAGH BV
Tel. 045-223300.
OPENINGS-TIJDEN: Ma. t/m vr. van 9.00-18.00 uur. Zaterdags van 10.00-17.00 uur.

CITROËN 2 CV 6 Charleston, bouwjr. '86, APK tot mei '94. Tel. 045-711233.

BX 16 TRS bwj. '83, APK 7-'94, zeer mooi. Unescoplantsoen 9, Vrieheide-Hrl.

Te koop CITROËN BX 1900 RD, Break, bwj. 1987, vraagprijs ƒ 9.800,-. Telefoonnr. 04754-81502.

Te k. goed onderh. 2 CV 6 CITROËN, 39.500 km, ƒ 8.000,-. Tel. 045-441407.

CITROËN 14 RE, '84, z. mooi, 5-bak, zilver, trekhaak, APK, ƒ 4.250,-. 045-253152.

CITROEN GSA, bwj. '82, donkergroenmetallic, vr.pr. ƒ 1.400,-. Tel. 045-315722.

Citroën XM, m. '90, comfort inj. 2.0 L, grijsmet., L.M.-velgen, nw. banden, trekh., in nieuwstaat, inruil mog. Autobedr. BOSCHKER, Heerlenweg 67, Voerendaal. Tel. 045-751605.

CITROËN AX Plaisir 1.1 inj., bwj. 7-'91, div. extra's, ƒ 12.950,-. 046-582462.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

Daihatsu

DAIHATSU DEALER

Garage Ruud Tiems
Zaanstraat 18, Geleen
Tel. 046-75 30 10.

Autobedrijf H. Merckelbach
Benzenraderweg 295
Heerlen. Tel. 045-42 44 44.

GARAGE RUUD TIEMS
OFF. DAIHATSU DEALER

Ruud Tiems 4x4 Show

	bouwjaar	km.st.
Daihatsu Feroza pers. uitv.	11-1991	9.500
Daihatsu Feroza pers. uitv.	08-1989	46.000
Daihatsu Rocky Diesel VAN	03-1988	70.000
Daihatsu Rocky Diesel VAN	01-1985	135.000
Suzuki Vitara Diesel VAN	11-1991	17.000
Suzuki Samurai	01-1992	9.000
Suzuki SJ 413 4-persoons	05-1985	94.000
Daihatsu Feroza Sportrack IIS		blauw nieuw
Daihatsu Feroza Sportrack IIS		groen nieuw
Daihatsu Feroza Sportrack IIS		wit nieuw

Ruud Tiems zet alle kleintjes op een rij en geeft op alle auto's 1 jaar garantie erbij.

	bouwjaar	km.st.
Daihatsu Cuore	09-1991	30.000
Daihatsu Cuore	05-1990	39.000
Daihatsu Cuore	07-1988	36.000
Daihatsu Cuore	09-1986	81.000
Daihatsu Charade autom.	06-1981	62.000
Daihatsu Charade GTE	09-1987	103.000
Daihatsu Charade	01-1986	126.000
Fiat Panda 1000 IE	05-1989	57.000
Ford Fiësta XRII	07-1987	76.000
Mazda 323	06-1979	82.000
Mini 1000	03-1986	54.000
Mitsubishi Colt	07-1980	153.000
Opel Corsa 1.2	01-1988	78.000
Opel Corsa 1.3	02-1984	146.000
Opel Kadett	06-1979	136.000
Subaru Mini Jumbo	03-1986	79.000
Daihatsu Applause GTi	01-1992	40.000
Daihatsu Applause XI	03-1990	85.000
Daihatsu Applause XI	03-1991	44.000
Alfa 33 1.5 TI QV	06-1985	112.000
Ford Escort 1.4	06-1988	100.000
Ford Escort stationcar	01-1986	115.000
Ford Sierra 2.0 LPG Sedan	07-1990	90.000
Ford Sierra 1.6	1982	154.000
Mazda 626 2.0 Diesel	1985	218.000
Mitsubishi Colt	06-1987	45.000
Opel Kadett 1.6 GT	06-1987	80.000
Opel Kadett 1.7 Diesel	10-1989	161.000
Peugeot 309 1.9 Diesel	03-1990	81.000
Seat Ibiza CLX	06-1991	46.000
Volvo 340	05-1987	44.000
Volvo 360 2.0	01-1986	184.000

Tot ziens bij Ruud Tiems

Zaanstraat 18, Geleen. Tel. 046-753010.
Geopend van 8.30-17.30 u., zaterdag van 10.30-17.00 u.

Te koop DAIHATSU Cuore 850 TS, Contrast S6, 5-'89, grijsmetallic, vr.pr. ƒ 9.750,-. Tel.045-220172.

Te k. Daihatsu CHARADE, turbo, diesel, bwj. '86. Tel. 046-750735, na 18.00 uur.

Fiat

FIAT DEALER

Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Schobben Brunssum
Tegelstraat 3
Tel. 045-25 06 75.

Autobedrijf Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 39 16.

Te koop van particulier Fiat PANDA, bwj. '85, km.st. 68.000 met APK, in z.t.v.nw., tel. 045-244753.

Koopje! Fiat 242 D. Verkoopwagen '79, APK, motor heeft onderdruk, moet aan gewerkt worden, ƒ 950,-. 045-456711.

Te k. Fiat RITMO, bwj. '85, 4-drs., wit, met sunroof, prijs ƒ 2.000,-. Tel. 045-219474.

Te koop Fiat TIPO 1.4 IE, bwj. '89, z.g.st., vr.pr. ƒ 12.350,-. Tel. 045-322282.

Te koop Fiat UNO, bwj. '83, i.z.g.st., km.st. 93.000, ƒ 2.500,-. Tel. 045-711433.

Te koop zuinige UNO 45, wit, bwj. '88, veel extra's, ƒ 7.500,-. Tel. 04498-51957.

Te koop FIAT 500, rood, prijs ƒ 5.750,-. Tel. 045-425255.

FIAT

Aktie aanbieding Nieuwe Auto's - 0 km

Fiat	van	Voor
1x Tipo 1.4 IE	ƒ 26.850,-	ƒ 24.300,-
2x Tempra 1.6 IE S	ƒ 33.250,-	ƒ 29.900,-

Op=Op
Alleen bij
Fiat Klankstad Kerkrade,
Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916.

Fiat TIPO DGT, bwj. '90, blauw, i.z.g.st., ƒ 18.000,-. Tel. 04406-14182.

Te koop Fiat UNO 45, bwj. '84, APK 6-'94, wit, km.st. 101.000, 1e lak, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 3.400,-. 045-273743.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Fiat PANDA bwj. '83, zeer mooi, pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-415460.

Fiat RITMO 70 S 5-deurs, bruinmetallic, 02-1986, 104.000 km, ƒ 4.750,-. Volvo Veders b.v., Ind.park Bergerweg, Sittard, 046-521111.

Ford

Ford DEALER

Lautenslager bv Heerlen
Breukerweg 201
Tel. 045-23 20 30.

Te koop Ford SIËRRA 2.0 GL, 1e eig., km.st. 73.000, bwj. '89. Tel. 045-324095.

ESCORT 1.3 Laser, zeer mooi, bwj. '85, div. acces. ƒ 5.500,-. Tel. 045-424128.

Te koop FORD TAUNUS 2 L V6 Ghia, bwj. '82, rood, div. extra's, LPG, trekhaak, metalen schuifdak, houten dashboard, ƒ 750,-. Tel. 04450-3780.

AUTOMAAT Escort 1.6 GL, bwj. '85, bijz. mooi, 5-drs., ƒ 6.500,-. 045-424128.

Ford Occasions
Fiësta 1.3i, 12-'92
Siërra 2.0i CLX, 1-'91
Scorpio Sedan, 1-'91

SMEETS
Akersteenw. 10, Maastricht
Tel. 043-613200.

Ford ESCORT 1.1 Laser '84, in nw.st., APK '94, ƒ 3.950,-. 045-312044.

Te koop Ford SIËRRA 2.0i CLX bwj. 10-'90, 5-drs., pr.n.o.t.k. Tel. 045-726690.

Te koop FORD Fiësta XR 2, bouwjaar '82. Tel. 045-425486.

Te k. Ford SIËRRA Combi 1.6 L, bwj. '83, LPG, trekh., in prima st., ƒ 4.450,-. Tel. 04406-41918, na 17.00 uur.

Te k. Ford ESCORT, 1.3 CL, bwj. '84, APK 5-'94, spoiler voor en achter, Koni verlaagd, sportuitlaat, sunroof, getint glas, wit, zeer mooi, prijs ƒ 5.100,-. Telefoon 04951-34492.

Ford ESCORT, bwj. '91, 1e eigenaar, km.st. 25.000, 5-deurs, met extra garantie. Tel. 045-416073

Ford ESCORT model laser, 1986, APK, bijz. mooi, ƒ 5.750,-. Tel. 045-454067.

ESCORT XR3i bwj. '86, metallicblauw, i.z.g.st. Reestr. 22, Heerlen.

Te koop Ford FIËSTA, bwj. '79, i.g.st., vraagprijs ƒ 1.100,-. Tel. 045-459429.

Te k. Ford FIESTA 1100 Bravo, '83, APK 6-'94, i.z.g. st., ƒ 3.250,-. 045-453572.

Ford FIËSTA 1100 km.st. 112.000 veel opties, bwj. '78, APK 6 mnd., vr.pr. ƒ 1.750,-. Zeer mooi, kl. beige, 1e lak. Tel. 045-218969.

Te koop Ford TAUNUS 2.0 V6, bwj. '82, vr.pr. ƒ 1.950,-. Tel. 045-722741.

Te koop Ford ESCORT 1300 GL bwj. '80, sportstuur, nw. banden. 046-746487.

Te koop Ford FIËSTA 1.1i CL bwj. 9-'89, nw. model, ƒ 13.500,-. Hoofdstr. 53, Schimmert. 04404-2563.

Ford ESCORT bwj. '86, i.z.g. st. ƒ 1.500,-. Tel. 045-316900.

ESCORT 1.1, 5-deurs, 5 versn., bwj. '84, schadevrij, ƒ 3.750,-. 045-751387.

Ford ESCORT, bwj. '84, 5-drs. Dr. L.T.H. Wietenstr. 17, Brunssum. Tel. 045-255304.

Te koop Ford SIËRRA 1.8 CL, eind '87, 3-drs., zwart, zeer mooi en goed, met APK, ƒ 9.750,-, evt. inr. mog. 045-320457.

Ford FIËSTA 1.1 L bwj. '81, APK 5-'94, ƒ 1.495,-. Wilhelminastr. 56, Nieuwenhagen.

Te koop Ford ESCORT 1.3, bwj. '84, in zeer goede staat, ƒ 4.500,-. Tel. 045-413779.

Te koop Ford ESCORT 1.4 CL, bwj. '88, geheel XR 3 uitgev., ANWB gekeurd, pr.n. o.t.k. Tel. 045-310250.

Göttgens Sittard: Ford Orion 1.6 CLX 10.000 km, '91, zilver. 046-516565.

Te k. Ford ESCORT 1300 L 1981, i.z.g.st., APK mei '94, pr. ƒ 1.500,-. 045-726990.

HAN

PLus. 100 inruilauto's van ƒ 500,- tot ƒ 10.000,-. 100% financiering en leasing.

LIMBURGS GROOTSTE IN GEBRUIKTE AUTO'S

Te k. Ford ESCORT 16, bwj. 10-'85, kleur grijsmet., km.st. 62.000, vraagprijs ƒ 8.000,-. Tel. 045-225322. Amstenraderweg 76, Hoensbroek.

Ford ESCORT 1100, 5-bak, bwj. '84, ƒ 4.500,-. In absol. nw.st. Tel. 045-725984.

Te koop Ford ESCORT 1300 L, bwj. '81, vr.pr. ƒ 1.500,-; Ford Taunus 1600 L, bwj. '80, vr.pr. ƒ 1.250,-, allen met APK. Tel. 045-455700.

Ford ORION 1.6 CLX blauwmetallic, div. extra's, 01-1990, 71.000 km, ƒ 17.750,-. met 3 mnd. garantie. Volvo Veders b.v., Industriepark Bergerweg, Sittard, 046-521111.

Ford ESCORT 1.4 CL 5-drs. 5-bak, '87, schadevrij, ƒ 8.900,-. Tel. 045-244947.

Te koop Ford ESCORT XR 3i, bwj. '84, antracietgrijs, nw. uitlaat, banden en schokbrekers, pr.n.o.t.k, 045-728783.

Ford ESCORT XR3i zwart, '85, div. extra's, ƒ 8.250,-. Tel. 045-462371.

Te koop FORD Siërra 1.6, bwj. '84, 3-drs., 89.000 km. met trekhaak, i.z.g.st. Tel. 04454-65008.

Ford TAUNUS Bravo 1.6, 4-drs., autom. met LPG, bwj. '82, APK 3-'94, trekhaak en winterbanden, vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-422096.

MERCURY Sable LS 3.8 inj., stationwagon, 3e bank, 01-1990, 81.000 km. Volvo Veders b.v., ind.park Bergerweg, Sittard. 046-521111.

Te koop Ford SIËRRA Stationcar 1.6, APK, grijsmet. ƒ 4.250,-. Tel. 045-228332.

Honda

HONDA DEALER

Crombag Auto's Geleen
Rijksweg Zuid 236
Tel. 046-74 62 60.

Autobedrijf Rotor BV
Heerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-41 69 00.

Autobedrijf ED KNOPS BV
Sittarderweg 10, Born.
Tel. 04498 - 53434

Te koop Honda INTEGRA Sedan 1.5 luxe, bwj. '87, vr. pr. ƒ 13.000,-. 04454-62614.

Te k. Honda CIVIC CRX 1.5i 12V, bwj. '84, wit, i.z.g.st., pr. n.o.t.k. Tel. 04759-1781.

Te koop Honda PRELUDE, bwj. '83, (oud model), ƒ 2.650,-. Tel. 045-316940.

Te k. HONDA CRX 16V, bwj. '89, 38.000 km., zwart, electr. schuif/kanteldak, 195/50 15 inch ATS, vr.pr. ƒ 25.000,-. Tel. 045-257024.

Te k. Honda QUINTET aut. '80, APK mei '94, ƒ 1.500,-. Salviastr. 6, Kerkrade-W.

Te koop Honda PRELUDE, bwj. '80, afgekeurd wegens slechte kokerbalken, motor 100%, vaste prijs ƒ 500,-. Tulpstraat 31, Heerlen (Nieuw-Einde).

Honda PRELUDE type II 4 W-alb-Ex, APK febr. '94, '83, stuurbekr., electr. schuifd., electr. antenne, sportvelgen, nieuwe uitl., ABS, ƒ 7.500,-. Evt. met Blaupunkt radiocass. Tel. 045-226134.

Te k. i.z.g.st HONDA Accord, sept. '87, wit, LPG, 170.000 km, schuif/kanteld., pr.n.o.t.k. Tel. 045-321437.

HONDA Civic DeLuxe, '81, sportvign., uitgeb., APK, i.z.g.st., vraagprijs ƒ 2.750,-. Tel. 045-310098.

Honda PRELUDE, '81, electr. schuifdak, div. acc., ƒ 1.500,-. Tel. 045-424128.

Hyundai

HYUNDAI HET NIEUWE WERELDMERK DEALER

Auto Leymborgh BV
Bornerweg 2-8, Limbricht
Tel. 046-51 58 38.

Auto Vaessen Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10.

HYUNDAI Scoupe GSi Sport 1.5i, 8 maanden oud, km.st. 10.000, kleur groenmetallic, alle extra's, sportvelgen enz., in nieuwstaat, ƒ 24.500,-. Tel. 043-254462.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Isuzu

Göttgens Sittard: Isuzu TROOPER 2.8 TD 52.000 km, '91, zilver. 046-516565.

Jaguar

DAIMLER 4.0
bwj. 2-'91, 57.000 km, blauwmet., creme leder, zeer compleet, nw. staat

SMEETS
Rijksweg N. 125, Geleen.
Tel. 046-757575.

Jeep

Jeep DEALER

American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Te k. Pick-up FORD F100, bwj. '83, ruig model. Nautiluserf 4, H'rln. (Rennemig).

Nissan PATROL 3300 diesel grijs kenteken, nov. '87, 1e eigenaar, 98.000 km, in nieuwstaat, ƒ 21.000,-. Inr. mog. 04759-1175.

Te koop SUZUKI LJ 80, bwj. midden '82 met APK. Tel. 045-462783.

Te k. LADA Niva, bwj. '83, grijs kenteken, LPG, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.500,-. 045-411680.

Lancia

Te koop LANCIA Prisma 1600, bwj. '85. Tel. 045-422925.

Mazda

MAZDA DEALER

Mazda Caubo Kerkrade
Langheckweg 2.
Tel. 045-46 46 46.

Autobedrijf LOVEN BV
Palemigerboord 401,
Heerlen. Tel. 045 - 72 24 51.

Te k. MAZDA 626 1.8 Sedan, bwj. '91, LPG, donkerblauw, vraagprijs ƒ 19.500,-. Tel. 04406-14244.

Te koop MAZDA 626, bwj. '84, i.z.g.st., vraagprijs ƒ 5.900,-. Tel. 045-459429.

MAZDA 323 GLX bwj. '86, kl. wit, 4-drs., 5-gang enz. Vr. pr. ƒ 6.850,-. Steinadastraat 52, Schaesberg.

Te koop MAZDA 626 LX, bwj. '86 van chefmonteur, pr. n.o.t.k. Tel. 045-414039.

Te k. MAZDA 626 Hard-Top 1.6L, bwj. '82, met APK, vr. prijs ƒ 1.750,-, inruil mogelijk. Tel. 045-224676.

Te k. MAZDA 626 HB aut., 2 ltr., in perfecte staat, bwj. 1-'88, duurste uitvoering, ƒ 17.500,-. 04750-17047.

MAZDA 626 coupé 2.0,vr.pr. ƒ 3.500,-, bwj. '83. Te bevr. M. Gorettistr. 72, Kerkrade.

MAZDA 1.5 GT '81, i.g.st., 4 nw. br. banden, met sunroof, vr.pr. ƒ 1.000,-. 045-415559.

MAZDA 626 sedan 1.8 kleur rood, bwj. '84, hele mooi wagen! Prijs ƒ 2.950,-. 045-462662.

MAZDA type 323 '83, 5-drs., APK mei '94, vr.pr. ƒ2.400,-. 045-422217.

MAZDA type 323 '83, 4-drs., sedan, APK mei '94, vr.pr. ƒ 2.200,-. 045-422217.

MAZDA 323 GLX 1.5, HB, rood, als nw., bwj. '86, nwe mod. ƒ 7.750,-. 046-583015.

Mercedes

Mercedes-Benz DEALER

SMEETS Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Maastricht 043-613200
Geleen 046-757575

MERCEDES Benz 190 D, goed onderhouden, bwj. '86, ƒ 16.500,-. Tel. 045-411868.

Te koop MERCEDES Benz 350 SL, bwj. '72, in goede staat. Tel. 045-423567.

MERCEDES 190 E, autom., '84, zilvermet., ABS, c.v., get. glas, elec. schuifd., enz., ƒ 14.950,-. Tel. 04493-2903.

Duitse MERCEDES 560 SEC, bwj. '87, lichte inbraakschade, ƒ 60.000,-. Inruil mog. Tel. 04762-1572.

MERCEDES 230 E, 6-'86, wit, schuifdak, alarm, sportwielen, ƒ 22.500,-, inr. mog. Tel. 045-529176.

Te koop MERCEDES 200 diesel, bwj. '85, APK 5-'94, i.z.g.st., financ., inr. ev. gar. mogelijk. Tel. 045-443642.

MERCEDES 280 SE AMG-uitv. bwj. '84, alle opties, i.z.g.st., inr. mog. 043-470800.

MERCEDES 190 E 2.3, 16V, bwj. '85, showroomconditie. Autobedrijf Terhark, Sportstr. 26, Kerkrade. 045-424890.

Morris

Te k. MINI Cooper, bwj. '76, APK gekeurd, blauwmet., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-419417 na 15.00 uur.

Mitsubishi

Te k. Mitsubishi COLT, '86, showroomstaat, 1.5 GLXi, alle extra's, alu-velgen, open dak, radio-cass., kleur rood, 93.000 km., vr.pr. ƒ 9.800,-. Tel. 045-225650.

MITSUBISHI Colt, bwj. '84, Dr. L.T.H. Wietenstr. 17, Brunssum. Tel. 045-255304.

Mitsubishi CORDIA, bwj. '83, Dr. L.T.H. Wietenstr. 17, Brunssum. Tel. 045-255304.

MITSUBISHI Galant 2.3 Turbo Diesel, bwj. '81, i.z.g. st., ƒ 2.100,-. 045-410413.

Te koop Mitsubishi COLT, bwj. '79, vraagprijs ƒ 900,-. Tel. 045-256737.

jurgen autocentrum

100 eersteklas occasions
in onze 2000 m² grote showroom, w.o. Mercedes, Nissan, Alfa Romeo, Citroën, Fiat, Ford, Mazda etc.

Off. Nissan-dealer Heerlen-Kerkrade e.o.
Tevens bedrijfswagens en 4×4-dealer, Nissan wagendealer voor heel Limburg, demo's aanwezig, voorzien van diverse accecoires.

Jurgen automobielen vertrouwen op wielen
3-24 maanden garantie, afleverbeurt en APK, alle occasions met Nationale Autopas, financiering en leasing.

After Sales Service
Jurgen Autoschade (Focwa-lid) - Jurgen Autoverhuur (Bovag-lid) - erkend inbouwbedrijf voor autotelefoon, TNO-TBBS en airco - wasstraat - Quality Quick Service (snelservice, w.o. banden, accu, uitlaat, kleine beurten etc. etc.) ook op zaterdag tot 13.00 uur.

Langheckweg 32-40, Kerkrade, Industrieterrein Dentgenbach,
tel. 045-452570.

Nissan/Datsun

NISSAN DEALER

JURGEN Autocentrum
Langheckweg 36, Kerkrade.
Tel. 045-45 25 70.

Garage Schoenmakers
Limbrichterweg 78, Sittard
Tel. 046-51 28 14.

Datsun SUNNY 15 L, automatic, bwj. '85, vr.pr. ƒ 4.650,-. Ariensstraat 2, Kakert/Schaesberg.

Nissan MICRA 1.2, bwj. '90, wit, luxe uitvoering met open dak, vr.pr. ƒ 15.000,-. Tel. 045-421987, na 18.00 uur.

Nissan MICRA GL automaat, bwj. '86, veel extra's, APK 3-'94. Tel. 04457-1372.

Datsun CHERRY, bwj. '80, APK 10-'93, pr. ƒ 500,-. Brederostr. 2, Brugssum.

NISSAN Cherry bwj. '86, wit, APK gek., pr.n.o.t.k. Tel. 045-723983.

Van 1e eig. te k. CHERRY, 1982, APK, ƒ 1.750,-. Tel. 045-72185..

Te koop Nissan MICRA, bwj. '90, 3.563 km., ƒ 15.000,-. Tel. 045-418..

KOOPJE !! Nissan 1300, bwj. '83, nw. mo.. pr. ƒ 1.950,-. 045-21425..

Göttgens Sittard: N.. CHERRY 1.3 GL 67.000.. '86, grijs. 046-516565.

Te k. NISSAN 100 NX '91, veel extra's, zeer.. reseante prijs. 045-4116..

NISSAN Prairie bwj. '8.. ƒ 9.600,-. Tel. 045-2269..

Oldtimers

Oldtimer festival

Circuit Baarlo 20, 21, 22 en 23 mei a.s. demo-/ kartraces, beurs, clubpresentaties voor auto's en motoren, brommers. Inl.: tel/fax 070-3977210.

USA klassieker AMC, 6 cyl., koopje! i.z.g.st. Torenstr. 26, Oirsbeek.

2 x Borgward Isabella coupé '58; Borgward T.S. '58; Glas 1700 G.T. '66; M.G.B. '65, '66, '68; M.G.A. '58. Hans RINKENS 04750-11228.

CADILLAC De Ville hardtop sedan bwj. '70, alle extra's, 1e lak, met wat carrosseriewerk, vr.pr. ƒ 5.750,-. Tel. 04492-4534.

Te koop OPEL GT 197.. rest., kl. rood, zeer mo.. pr. ƒ 15.000,-. 046-7455..

Te koop BMW 525 K.. ker, bwj. '75, 2e eig.. prachtig mooi, iedere.. ring mogelijk, APK .. ƒ 2.250,-. Tel. 045-2..

Als u ons voor 12.. 's morgens belt, staat.. PICCOLO de volgende.. al in het Limburgs Dag.. Tel. 045-719966.

Opel

OPEL DEALER

Göttgens Sittard
Haspelsestraat 29
Rijksweg Noord 27
Tel. 046-51 65 65.

Welling Autobedrijf BV
Haefland 2, Brunssum
Tel. 045-25 77 00.

Garage Bergsteijn BV
Rijksweg 61-67. Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Te koop Opel CORSA 1.3i, bwj. '89, z.g.a.nw. Tel. 045-425486.

Te koop zeer mooie Opel CORSA 1.2 S, type '85, kleur pink, vr.pr. ƒ 4.750,-. Tel. 045-462771.

Te k. MANTA, bwj. '83, uitgeb. en alle accessoires. vr. pr. ƒ 2.750,-. 045-526906.

Opel MANTA Hatchback, bwj. '81, gek. 2-3-'94, prijs ƒ 1.250,-. Tel. 045-226013.

KADETT 13 S, Berlina, APK, bwj. '81, ƒ 1.250,-. Achter de Heggen 51, Hulsberg.

Te k. Opel KADETT GTS 1800 L, bwj. okt. '88, 33.000 km., telefoon 045-455248.

Opel SENATOR 3.0 E CD, bwj. '82, alle extra's duurste uitvoering, vr.pr. ƒ 2.650,-. Telefoon 04492-4534.

Te k. Opel KADETT 1.8 GTI, 4-drs., bwj. '84, kleur wit, i.z.g.st. Telefoon 045-221219.

Te koop Opel KADETT 1.3 S, bwj. '80, i.z.g.st., ƒ 1.750,-. Tel. 043-620463.

Te koop Opel KADETT 12 N, met APK, bwj. mei '82, ƒ 1.650,-. Tel. 045-729557.

Te k. Opel KADETT 12 S, bwj. 8-'83, APK 20-04-'94, trekhaak, LPG, ƒ 3.250,-. Telefoon 045-418365.

Te k. Opel CORSA 1.5D Strada, bwj. '91, vele extra's. vr.pr. ƒ 16.950,-. Inruil mogelijk. Tel. 045-258469.

SAPORRO 1600 G.. '80, APK '94, .. ƒ 1.200,-. Tel. 045-24..

Piccolo's in het L.. Dagblad zijn groot .. SULTAAT! Bel: 045-7..

CORSA 1.2S, Hatch.. bwj. '86, bijz.mooi, 1e.. ƒ 6.550,-. Tel. 045-4241..

Opel ASCONA 16 S b.. t.e.a.b. Tel. 045-2292.. g. 045-229987.

Te koop Opel KA.. Coupé 2.0 E in topcon.. bwj. '79, vr.pr. ƒ 7.. 04499-1999.

Opel KADETT GT 1.6.. schade, ƒ 4.750,-. incl. .. len, D. kent. 045-312044.

CORSA LS 3-deurs, .. schade, duits kent.. ƒ 2.950,-. 045-312044.

CALIBRA 16V, '91, rood.. inch velgen, Sebring .. uit, ƒ 44.500,-, als nieuw. 04498-57049.

Opel CORSA 1.2 S bwj. '85, 75.000 km, ƒ 6.800,-. Iestr. 9, Kerkrade.

Zeer mooie Opel KADETT koop, bwj. '80, APK '94, reviseerd. Tel. 045-4260..

Te koop OPEL KADETT APK 5-'94, pr. ƒ 850,-. 045-415330.

Te koop Opel ASCONA, 1981, kleur wit, APK .. pr.n.o.t.k. Tel. 045-25426..

Opel CORSA 3-deurs, bwj. '84, APK mei '94, ƒ 4.850,-. 045-751387.

Te koop Opel KADETT 1200, bwj. 12-'79, APK .. z.g.st. Tel. 045-410749.

Opel KADETT GT 1.3 S.. 90.000 km, schuif/kantel.. trekhaak, in .. ƒ 8.500,-. Tel. 045-44364..

Voor Piccolo's zie verder pagina 9

S O L N A
A U T O ' S

Opel

k. Opel MANTA Hatch-b. 1900 N autom., bwj. APK 12-'93, ƒ 2.500,-. 274205 b.g.g. 325276.

koop Opel KADETT coupé, kleur wit, bwj. '69, in de staat, APK gekeurd, n.o.t.k. 04498-59952.

KADETT HB, bwj. '82, L.T.H. Wietenstr. 17, ssum. Tel. 045-255304.

koop Opel MANTA 1900, '80, geheel uitgebouwd, velgen, orig. schuifdak, taxatierapport. Tel. 045-706 na 15.00 uur.

koop Opel CORSA 1.2 S injectie, sport-, okt. '91, ƒ 17.800,-. 727179 na 19.00 uur.

koop Opel KADETT D, '82, 13 S, opknapper, vr. ƒ 1.250,-. 045-256017.

koop Opel CORSA 1200 3-drs., met schuifdak, bwj. pr. ƒ 7.800,-. Tel. 045-758 of 220730.

EL Kadett, bwj. '78, 30-. Maaierhof 27, erbaan, na 17.30 uur.

koop Opel KADETT 1.3i, '89, LPG, div. accessoi-, nieuwstaat, ƒ 11.750,-. 04959-3203.

REKORD 2.0 N type APK 9-'93, pr. ƒ 750,-. 045-415528.

KADETT C, bwj. '79, lichte schade, ƒ 575,-. 045-323796.

k. Opel KADETT 1.3 LS, i. bwj. '86, APK '94, pr. 950,-. Tel. 045-453784.

EL Kadett 12 S, HB, bwj. APK tot 16-4-'94, in goede staat, vraagprijs 950,-. Tel. 045-420274.

ASCONA 1.6 S '83, juni '94, LPG, vr.pr. 450,-. 045-422217.

ETT 16 GL diesel, type 4-deurs, schuif-/ kantel-1e eigenaar, 78.000 kleur rood, vraagprijs 500,-. Tel. 045-522132.

koop Opel ASTRA GT SE i, 5 mnd. oud, Magna-met o.a. 100 PK, zon-schuif/ klapdak, ƒ 7.000,- nw.pr., event. ruilen Kadett model '91/'92 bijbetaling. 045-220172.

de liefhebber ! KA-1600i, HB met GSi pers, bwj. 10-'88, rood, prijs. 046-518251.

Corsa '86; Opel Kadett '85; Opel Omega LS '88. TERHARK, rstr. 26, Kerkrade. 045-424890.

koop weg. omst. zeld-mooie Opel KADETT automatic, bwj. '79, km. 83.000, APK 8-'93, pr. 2.750,-. Tel. 046-748922.

k. Opel OMEGA, '87, inspuit, LPG, service reparatiebonnen ter inza-ƒ 14.000,-. 045-231480.

u ons voor 12 uur morgens belt, staat uw CCOLO de volgende dag in het Limburgs Dagblad. 045-719966.

Peugeot

PEUGEOT
DYNAMISCH OP WEG

DEALER

Autobedrijf Janssen
Eygelshovergracht 64 Kerkrade. Tel. 045-46 05 00.

UGEOT 205 GTi, bwj. '86, electrische ramen, deurvergrendeling, sportuitl., t.e.a.b. 043-631908.

koop PEUGEOT 505 familian, bwj. '83, km.st. 156.000, i.z.g.st., vaste prijs 000,-. Tel. 045-441551.

UGEOT 205 XE, rood, '86, 48.000 km., prijs 900,-. Tel. 045-216665.

k. PEUGEOT 205 GR, 4-1400 cc, beige, bwj. '83, 3-'94, vr.pr. ƒ 5.500,-. 740254, na 18.00 uur.

k. zeer mooie PEUGEOT Break diesel, bwj. '90, 18.950,-. Tel. 046-745230.

OPJE!! Peugeot 305, 1 jaar, bwj. '81, 100 %, ƒ 950,-. 045-214258.

UGEOT 505 SRD Turbo automaat, '82, trekh., Tel. 04499-4341.

UGEOT 505 Break nmetallic, 04-1983, 130.000 km, ƒ 6.750,-. Voi-Autobedr. industriepark Bergerweg, Sittard, 046-521111.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Pontiac

PONTIAC Fiero GT V6, '86, 1e eig., alle opties, zwart, zeer apart. 046-518251.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE-SULTAAT! Bel: 045-719966.

Porsche

Koopje!
Porsche 911 SC
bwj. '81, met alle extra's, als nieuw. Te bevragen: Provincialeweg Zuid 73, Brunssum. Na 14.00 u.

PORSCHE 911 cabrio rood, 1983, leder interieur, airco, in nw.st. 045-331543.

Renault

RENAULT

DEALER

Auto Bex Sittard
Tunnelstraat 2A
Tel. 046-51 96 64.

Autobedrijf Kerres
Kerkrade. Tel. 045-45 24 24. Heerlen. Tel. 045-23 09 99.

RENAULT 5 TR 1.4 inj. bwj. '90, 3-deurs, 5-bak, sunroof, trekhaak, i.z.g.st., pr. ƒ 12.000,-. Tel. 045-222734.

Te koop RENAULT 5, Alpine turbo, bwj. '83, kleur blauw, zeer snel, perfecte staat, ƒ 5.950,-. Tel. 045-320088.

Te koop RENAULT 19 GTR, 3-drs., 10-'89, 50.000 km, incl. garantie. 045-425728.

RENAULT 9 1.4 GTL blauw-metallic, 08-1984, 102.000 km, ƒ 4.750,-. Volvo Veders b.v., ind.park Bergerweg, Sittard, 046-521111.

RENAULT 9 GTL, 4-drs., kl. wit, '85, optimale conditie, lage prijs, inruil mog. Autobedr. BOSCHKER, Heerlerweg 67, Voerendaal. Tel. 045-751605.

Rover

ROVER

DEALER

Autobedrijf Balt BV
Kasteellaan 1, Heerlen.
Tel. 045-72 15 41.

Saab

SAAB 900 GLS bwj. '82, 1 jr. APK, veel extra's, ƒ 1.500,-. 046-742359.

Seat

SEAT
Volkswagen Groep

DEALER

Auto Aarts Kerkrade
Hamstraat 211
Tel. 045-41 25 45.

Autosport Brouns BV
Schelsberg 175, Heerlen
Tel. 045-72 55 07.

Skoda

Te k. mooie, zuinige en betrouwbare SKODA 105 L, '89, goedkoop! 046-518251.

Subaru

Te k. SUBARU (busje), bwj. '85, div. extra's, APK 4-'94, koopje! Tel. 045-317319.

Suzuki

SUZUKI

DEALER

Suzuki HLM officieel dealer
Rijksweg Zuid 212A, Sittard
Tel. 045-52 12 15.

SUZUKI Jeep SJ 410 cabrio geel kent., APK, vr.pr. ƒ 6.800,-. 045-422217.

Te koop Suzuki SAMURAI Rino bwj. 5-'91, kl. zwart, met winterkap. 046-376702.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Toyota

TOYOTA

DEALER

Swentibold Officieel agent
Oude Rijksweg Noord 54. Susteren. Tel. 04499-3300.

Mengelers BV Klasse Occasions
Oirsbeek tel. 04492-1814
Schaesberg tel. 045-318888
Sittard tel. 046-521000

Toyota CELICA 1.6 ST, liftback, bwj. '87. Tel. 045-242767 of 045-243007.

Te koop Toyota COROLLA, bwj. '78, ƒ 500,-. Tel. 04492-1987.

Te koop Toyota COROLLA LB, bwj. '83, met radio en trekhaak, vr.pr. ƒ 5.000,-. Tel. 046-518609.

TOYOTA Celica 16 ST, bwj. '84, APK 17-7-'93, vr.pr. ƒ 5.000,-. Tel. 045-722748.

Te k. Toyota CELICA 2000 GT, bwj. '78, 120 PK, zwart, ƒ 1.450,-. Tel. 04451-1804.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Volkswagen

VW PASSAT 2.0i GL, bwj. '86, i.z.g.st. extra's. Tel. 04740-4762.

GOLF D, '85, schuifdak, ƒ 6.000,-. Onderh.boekje ter inzage. Tel. 045-423885.

Te koop VW GOLF CL, bwj. '91, zwartmetallic. Tel. 04493-4751.

VW JETTA, bwj. '82, in prima staat, ƒ 2.850,-, APK gekeurd. Tel. 045-219990.

Te koop GOLF diesel, bwj. eind '87, weinig km's, prijs ƒ 9.000,-. Tel. 04493-4870.

Te koop VW GOLF GTD, bwj. 1983, verlaagd, dikke bumpers, B.B.S., vr.pr. ƒ 7.500,-. Tel. 04498-57041.

Te k. VW PASSAT C, 5-drs., '84, APK tot 11'93, vr.pr. ƒ 4.000,-. 045-257301.

Te k. VW GOLF Cabrio, bwj. '79, pr. ƒ 6.500,-. Tel. 046-338473.

VW-GOLF GTI 16V, bwj. '87, ong. 73.500 km., zwart, met vele extra's, pr.n.o.t.k. Bernhardstr. 21, Puth-Schinnen.

Koopje! Zeer goed onderh. GOLF 1800 GTi, bwj. '83, boordcomp., sportvelgen en veel extra's. Zien is kopen! Julianastr. 33, Merkelbeek.

Te koop GOLF GLS 1600, APK '94. Tel. 045-454961.

VW GOLF GTi 16V, bwj. '86, groenmet., schuifdak, l.m.-vlgn., 137.000 km., vr.pr. ƒ 12.950,-. 04498-56295.

Te koop VW GOLF GTi, type E, met extra's. Tel. 045-270109.

Te koop AUDI 100 2.3 E, bwj. '86, APK gekeurd tot 4-'94, met revisie-motor, elke keuring toegestaan, vr.pr. ƒ 8.900,-. Tel.04750-20477.

VW GOLF Gti 16V '87, a.schade, Duits kent., ƒ 9.750,-. 045-312044.

Weg. vertr. naar buitenl. GOLF diesel 1600 nov. '85, ƒ 7.000,-. 046-373715.

Te koop GOLF GTI 1.8, kleur wit, '84. Tel. 046-526699.

Te koop VW JETTA, 11-'84, 1.3 C, vraagprijs ƒ 4.500,-. Tel. 045-442194.

Originele VW SCIROCCO GLi '78, prima auto, nieuwe APK, div. extra's, ƒ 2.900,-. Tel. 04756-3406.

VW GOLF 1300, bwj. '86, rood, in zeer goede staat, ƒ 8.900,-. Tel. 04406-14182.

Te koop GOLF GTi bwj. '80, apart blauw gesp., verlaagd, 5-bak, nieuw type dashb. i.z.g.st., vr.pr. ƒ 4.250,-. Kievitstr. 14, Kerkrade.

Te koop VW GOLF GTD, 11-'85, vele extra's. Tel. 045-712770 na 18.00 uur.

Te koop GOLF MTD, bwj. okt. '90, weinig gelopen, met pap., antr.met., 046-377783.

Göttgens Sittard: VW JETTA automaat '84, 75.000 km, groen. 046-516565.

Te k. GOLF GTi 1800, bwj. '80, R.H. velgen en verlaagd. Essenstr. 15 Brunssum.

VW SCIROCCO nw. mod. '83, automaat, kl. rood, pas gek. ƒ 5.950,-. 045-322463.

VW GOLF 1600 GTS, bwj. '84, bruinmetallic, nieuw model, sportvelgen, sportstuur. Tel. 045-223534.

VW GOLF 1.6 GTS 3-deurs, rood, div. extra's, 10-1985, 55.000 km, ƒ 6.750,-. Volvo Veders b.v., industriepark Bergerweg, Sittard, 046-521111.

Te koop VW SCIROCCO 1.6 GL i.g.st., verlaagd, sportvelgen. Past. Albertsstr. 16, Puth.

Te k. VW BUS, grijs kenteken, bwj. '80, LPG, APK 11-'93, ƒ 1.900,-. 045-649968.

VW GOLF Turbo, diesel, bwj. '87. Autobedrijf Terhark, Sportstraat 26, Kerkrade. Tel. 045-424890.

VW GOLF cabrio 1800 GLi, 7-'86, veel opties, donkerbl. met., 1e lak. 046-518251.

VW GOLF Manhattan Turbo Diesel, bwj. '90, 75 Pk, 5-deurs, schuifdak, centrale vergrendeling, getint glas, tornadorood, i.z.g.st., pr. ƒ 16.500,-. 04454-62443.

Te k. GOLF 1.8 Manhattan, '89, kl. wit, APK, ƒ 17.500,-. Tel. 04750-28751.

Te koop GOLF Diesel, zwart, bwj. '81, klein defect, ƒ 1.500,-. Tel. 04405-2815.

Volvo

VOLVO

DEALER

Autobedrijf Volvo Klijn
De Koumen 5-7, Heerlen.
Tel. 045-22 00 55.

VOLVO KLIJN

Volvo 940 GLE 16V d.blauw airco sportvelgen	1992
Volvo 740 GL zilvermetallic Blackline uitvoering	1990
Volvo 740 GL antraciet ABS	1990
Volvo 740 GLE 16V antraciet airco	1989
Volvo 440 GL wijnrood	1990
Volvo 460 GLE injectie blauw/grijsmetallic	1990
Volvo 440 GL AUTOMAAT wit	1990
Volvo 440 GL 1.8i rood	1992
Volvo 440 DL 1.6i donkergrijs	1992
Volvo 440 DL AUTOMAAT donkerroodmetallic	1992
Volvo 440 GLT blauwmetallic	1991
Volvo 440 Sunray wit	1991
Volvo 360 2.0 injectie sedan	1988
Volvo 340 DL lichtgrijsmetallic LPG	1989
Volvo 340 GL 1.7 rood 5-deurs	1988
Volvo 340 special AUTOMAAT	1990
Volvo 340 DL sedan rood	1987
Volvo 340 DL 5-deurs smokezilver	1988

Volvo stationcars

Volvo 940 GL automaat goudmet. sportvelgen	1991
Volvo 740 roodmetallic LPG onderbouw	1990
Volvo 740 wit LPG onderbouw schuifdak	1990
Volvo 240 GL antraciet roofrails	1991
Volvo 240 GL donkerblauw LPG	1990
Volvo 240 DL wit	1985

Us adres voor nieuwe Volvo's en jonge gebruikte auto's van verschillende merken, ruime sortering op voorraad.
Volvo Klijn Kerkrade, Strijthagenweg 123, Kerkrade 045-458800
Volvo Klijn Heerlen, De Koumen 7, Hoensbroek 045-220055

Te koop VOLVO 340 GL, bwj. '84, wit, trekhaak, 4-drs., vr.pr. ƒ 4.000,-. Tel. 045-215835 na 17.00 uur.

Te k. VOLVO 1.8, rood, bwj. 7-'90, 1e eigenaar, 44.000 km., pr.n.o.t.k. 045-751196.

VOLVO 440, bwj. 7-'91, elke keuring toegestaan, slechts ƒ 17.250,-. 046-512138.

Te k. VOLVO DL, kl. wit, zr. mooi, bwj. '79, vr.pr. ƒ 15.750,-. Tel. 046-510022.

VOLVO 360 GL 2.0, 11-'87, met.lak, ƒ 6.950,-. Bongerdweg 2, Nuth. Tel. 045-245280.

VOLVO 940 GL, bwj. 10-'90, airco., vele extra's, zeer mooi, van part. Bongerdweg 2, Nuth. Tel. 045-245280.

Te koop VOLVO 240 diesel, bwj. '91, 1e eigenaar, veel extra's, onderhoudsboekje, in nw.st. Tel. 045-270999.

Te k. VOLVO 360 GL, '86, rood, plus extra's, i.z.g.st., vr. prijs ƒ 7.950,-. 045-424835.

VOLVO 460 GL Injection, bwj. '90, kleur smaragdgroen. Tel. 045-224978.

Te k. VOLVO 340 GL, bwj. 1984, zilvergrijsmet., APK 5-'94, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-258080 of 257898.

VOLVO 440 GL bwj. 9-'89, diamant zwart, div. extra's, in uitstekende staat ƒ 14.750,-. Tel. 045-410056.

Te koop VOLVO 244 DL, bwj. '75, ƒ 750,-. Tel. 04492-1987.

Auto's

Diversen

Wrangler Jeep 2500i softtop veel extr. rood	1992
Volvo 760 GL D stationcar ant.met. div. extr.	1988
Opel Omega 2.0i aut. st.bekr. beigemet. i.z.g.st.	1990
Mazda 626 2.0 GLX 5-drs blauwmet. zeer mooi	1988
Opel Kadett 1800 GSI wit sportvelgen dig.	1986
Renault 5 GT turbo wit sportvelgen enz.	1987
Mits. Colt rood veel extr. i.z.g.st. automaat	1988

Autohandel H. Janssen
Tel. 046-528336 b.g.g. 046-519291.

Te k. FIAT Tipo 16I, bwj. '89, ƒ 11.500,-; BMW 318 Bauer cabrio. Dr. Poelsstr. 17, Hulsberg, tel. 04405-3138

Te k. gevraagd JAPANSE auto's van '79 tot '85 incl. wet. geldig vrijw. bew., ook met schade of reparatie. Tel. 046-337810, ook 's avonds.

Auto KALDEBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! 045-411572.

Te koop div. OPKNAPPERS! Mini automatic '79 ƒ 600,-; Rango Talbot '81 ƒ 500,-; Mitsubishi Celeste '78 ƒ 200,-; Kadett Station '79 ƒ 250,-. Tel. 045-224676.

Wie bieden u aan:

Audi 80 1.8 S, 90 PK, orig. schuifdak, metallic, sportpakket, 1e eigenaar	1988	ƒ	21.900,-
Audi 80 1.8 N, 75 PK, metallic, LPG, 72.000 km, 1e eigenaar	1988	ƒ	20.950,-
Audi 80, diesel, metallic, 1e eigenaar	1987	ƒ	17.800,-
VW Passat CL, 75 PK, metallic, 1e eigenaar, getint glas	1987	ƒ	10.950,-
Opel Kadett 1.6i, Sedan, LPG, 1e eig.	1988	ƒ	12.800,-
Ford Siërra 1.6, Sedan, LPG, metallic	1987	ƒ	8.000,-
VW Jetta C, diesel, signaalrood, 1e eigenaar, 69.000 km.	1989	ƒ	14.950,-
VW Caravella, 9-pers. bus	1987	ƒ	11.650,-
VW Golf C 1.3, 1e eig., mooie auto	1987	ƒ	12.450,-
VW Jetta C, 4-drs, metallic, 1e eig.	1985	ƒ	7.800,-
VW Passat CL, 1.8, 90 PK, metallic, heel mooi	1985	ƒ	7.850,-
Renault Clio, 20.000 km, 1e eigenaar	1991	ƒ	18.900,-
VW Golf C 1.3, blauwmetallic, 1e eig.	1988	ƒ	14.950,-
VW Passat CL Sedan 1.8, 90 PK, metallic, 1e eigenaar	1989	ƒ	20.700,-
VW Passat CL Variant 1.8, 90 PK, metallic, dakreling, 1e eigenaar	1989	ƒ	23.950,-

Bovenstaande auto's worden door ons volledig gegarandeerd.

Auto Caubo
Neerhem 25, Valkenburg.
☎ 04406-15041.

Garagevak '93

Vakbeurs voor de AUTO- en MOTORBRANCHE van 1 t/m 3 oktober 1993, Beursgebouw Eindhoven. Inlichtingen: Tel. 04120-38319.

Interauto
Exclusieve automobielen

Porsche 356 concoursstaat	1963	ƒ	65.000,-
Porsche 911 T i.z.g.st.	1974	ƒ	19.500,-
Porsche 356 restauratie	1959	ƒ	24.500,-
MG A coupé i.z.g.st.	1959	ƒ	29.500,-
Maserati 4 porte zeldzaam 30.000 km	1986	ƒ	85.000,-
Maserati Bi Turbo aut. airco	1988	ƒ	39.000,-
Lancia Flaminia concoursstaat	1963	op	aanv.
Lancia Fulvia 1.3 S concoursstaat	1969	ƒ	19.500,-
Rover P 4	1959	op	aanv.
Rover P 5 coupé full restauratie	1969	op	aanv.
Alfa Romeo Giulia 1600 met werk	1974	op	aanv.
Opel Omega 2.3 diesel	1989	ƒ	14.500,-
Volvo 940 GL 1e eig. nw.pr. ƒ78.000,-	1992	ƒ	57.500,-
Volvo 264 aut. airco leder	1974	ƒ	6.500,-
Volvo 245 Break	1984	ƒ	4.750,-

Cabriolets

Mercedes Benz 230 SL aut. airco	1963	ƒ	65.000,-
Triumph TR 4A	1967	ƒ	27.500,-
Cadillac Eldorado full opties	1974	ƒ	29.500,-
Buick Wildcat conc.st. 0 km na rest.	1969	ƒ	35.000,-
Fiat Topolino conc.st. 1000 km na rest.	1959	ƒ	29.500,-
Excaliber Phaeton 454 full opties	1978	ƒ	69.000,-
Morgan +8 35.000 km	1974	op	aanv.

St. Maartenslaan 34, Wycker Grachtstr. 36, Maastricht. Tel. 043-256582/06.52825519.

Peugeot Janssen Kerkrade
LEEUWEKEUR GEKEURDE AUTO'S
12 maanden(*) volledige garantie en autopas.

BMW 323i 6 cyl. 150 PK lichtmet. velgen	02-'83
Chrysler 2.0 ES Turbo 47.800 km zeer speciaal	05-'89
Daihatsu Charade TS Bianco 1e eigenaar	12-'90
Fiat Panda 750 CL rood 1e eigenaar	02-'89
Fiat Uno 45 S IE blauwmetallic 65.400 km	06-'89
Hyundai Scoupé automaat 31.000 km rood	01-'91
Hyundai Exel automaat LM-velgen	10-'90
Opel Kadett 1.3 S groenmetallic 1e eigenaar	06-'86
Renault 19 GTR grijsmet. 45.000 km 1e eigen.	05-'89
Renault 5 SL 5-deurs wit 53.000 km	04-'88
Peugeot 106 XR 1.1 rood getint glas	02-'92
Peugeot 106 XN Ace groenmetallic	10-'92
Peugeot 205 XE Accent diverse typen	'85 t/m '90
Peugeot 405 GR 1.6 beige en rood	12-'87
Peugeot 405 GL 1.6 80.000 km grijsmet.	09-'88
Peugeot 405 GR diesel metallic getint glas	04-'88
Peugeot 309 diverse types	'86 t/m '91
Peugeot 205 GTi 1.9 "Gentry" ABS STB leer	04-'92

AUTO VAN DE WEEK
Peugeot 405 SR 1.9i, bouwjaar 1990, stuurbekrachtiging, centrale vergrendeling, getint glas, electr. ramen, graphite grijsmetallic, 17.000 km.
3 mnd volledige BOVAG-gar. op auto's boven ƒ 7.500,-.
12 maanden LEEUWEKEUR garantie op auto's jonger dan 5 jaar. 100% financiering mogelijk.
Peugeot Janssen. Eygelshovergracht 64.
6464 GB, Kerkrade. Tel. 045-460500.

Daihatsu Quadflieg
Terreinauto's
Mits. Spacewag. 7-pers.'92
Opel Omega 2.0i stat.car '89
Feroza Limited '91
Toyota Landcruiser '86
Ford Bronco II pers. uitv. '87
Suzuki Vitara JLX '90

Automaten
Opel Kadett 1.3S autom. '82
Ford Orion 1.6 CL '86

Diesels
Mercedes 200 D '85
VW Golf CL wit '89
Peugeot 405 GRi LPG '90

anwb gekeurde auto's
BMW 318i S coupé nieuw
Honda Civic '89
Audi 80 1.8 S '89
Daih. Charade Limited '92
Daih. Charade Bianco '88
Mini 1000 E '88
Mitsubishi Lancer GL '90
Mitsubishi Starion '82
Renault Clio TR '91
Suzuki Alto GL '88
Nissan Sunny Coupé '87
Ford Escort 1.4 CL '89
Ford Escort 1.6 RS '89
Siërra 2.0 GL Sedan '87
Opel Kadett 12 S '84
Ford Orion 1.6 L '86
Opel Kadett 1.6 GL '86
Fiat Panda 34 White '85
Citroën BX 1.4 '85
Honda Civic Shuttle '85
Honda Civic '89
Mazda 323 1.3 LX '86
Mazda 323 1.6i LX '87
Opel Omega 2.0i '87
Opel Kadett 5-drs. '85
Opel Kadett GT '86
Opel Kadett 1.3 S Club '88
2x Fiat Carrara '87
VW Golf Madison '90
VW Passat 1.8 CL '89
VW Jetta 1.6 4-drs '87
Seat Ibiza 1.2 GL '88
VW Polo coupé 1.3i '90
Diverse inruilers v.a. ƒ 500,-.
Reeweg 112, Landgraaf.
Tel. 045-321810.

Gebr. DOMINIKOWSKI biedt aan: Audi 80 1.8S, zeer mooi, vuurrood, '88; Audi 100 5E, i.z.g.st., blauw, '85; Alfa Sprint Coupé, wit, '86; BMW 318 als nieuw, champagne, '84; Citroën BX 1.6 TRi, antraciet, '87; Fiat Panda 45, zeer mooi, '83/'85/'86; Ford Siërra 1.6 CL, 5-drs, wit, '86; Ford Escort XR3i, div.extra's, '85/'86; Ford Escort 1.6 diesel, champ.met., '86; Honda CRX 1.6i 16V, zwartmet, '87; Honda Accord, 4-drs, zilver, '85; Mazda 626 GLX Coupé, wit, '84; Mercedes 300 diesel, automaat, div. extra's, rookzilver, '86; Mitsubishi Galant GL, als nw., rookzilver, '86; Mitsubishi Colt EXE, 3-drs, wit, '87; Opel Monza 3.0E, div. extra's, blauwmet., '83; Opel Ascona 1.6LS, 2-drs, sportuitv., roodmet., '86; Opel Ascona 1.6LS, 5-drs, groen, '82; Opel Kadett 1.2/1.3/1.6, benzine/diesel/LPG, '85/'86/'87; Opel Manta 1.8 GTJ, zeer mooi, wit, '83; Peugeot 205 Accent, 3-drs, rood, '86; Renault 11 GTX, 3-drs, rood, '84; Renault 9 GTL, 4-drs, rood, '83; Seat Ibiza 1.5 GLX, 3-drs, zilvermet., '87; Seat Ronda 1.6 GLX, 5-drs, blauwmet., '84; Volkswagen Golf 1.3 Kat., rood, '87; Volkswagen Golf diesel, 3-drs, blauw, '86; Volkswagen Jetta, 4-drs, diesel, wit, '86; Volvo 340 Special, 5-drs, grijsmet., '86. Stationcars/Bestellers: Daihatsu Hijet Minibusje, grijs kenteken, rood, '87; Ford Siërra 2.3 GL, diesel, station, wit, '86; Mazda E1600, dubb. cab., aannemersuitv., beige, '84; Nissan Sunny Combi, diesel, blauwmet., '84; Nissan Vanette, diesel, dubb.cab., aannemersuitv., wit, '88. Weekaanbieding: BMW 320, div. extra's, ƒ 4.950,-. Diverse inruilers v.a. ƒ 750,-. Autobedr. Gebr. Dominikowski, Locht 38, Kerkrade. Tel. 045-420209.

Betrouwbare auto's met ca. 1 jaar APK: 2x Ford Escort 1.3 GL '80/82 va. ƒ 2.500,-; Ford Kadett 1.3 '82 ƒ 2.250,-; Seat Ronda 1.6 SX 5-bak '84 ƒ 3.500,-; VW Golf 1.6 automaat '78 ƒ 950,-; Horizon 1.3 5-drs trekhaak ƒ 1.250,-; Peugeot 305 SX 5-bak '79 ƒ 1.400,-; Peugeot 104 '82 5-drs. ƒ 1.200,-. Bij Texaco tankstation Nuth. 045-244947.

Te koop CX 2.4 bwj. eind '81, APK 4-'94, ƒ 2.450,-; Peugeot 305 bwj. '83, APK 4-'94, ƒ 1.950,-. Te bevr. Ringstr. 18, Hoensbroek.

FORD Escort 1.6 CL 5-bak '87; Opel Kadett Sedan GL '86; Opel Kadett Sedan LS '85; VW Passat Sedan 5-bak '85; Fiat Panda '86; Mercedes Station 300 GD 5-cyl. Jeep '80. Inruil, garantie en financ. Tel. 045-221075.

Ink. verk. met gar., goede gebr. AUTOBANDEN, alle maten voorradig. Passartweg 39, Heerlen. 045-222675.

Te k. gevraagd AUTO'S en bedr.auto's, ook met schade of reparatie. Steskensstraat 39, Stein, 046-332160.

Autobedrijf P. van DIJK & Zn. Peugeot 405 Mi 16 '90 ƒ 28.750,-; Ford Siërra 2.0i GT autom. '92 ƒ 31.750,-; Ford Siërra 1.8 CLX Turbo diesel combi 16.000 km 8-'92 ƒ 33.750,-; Ford Siërra 2.0i Solar combi 12.000 km 8-'92 ƒ 32.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan 20.000 km '92 ƒ 28.750,-; Ford Siërra 1.6i CL '92 ƒ 23.750,-; Ford Siërra 2.0i GL '90 ƒ 17.750,-; Ford Siërra 1.6 Azur Sedan '91 ƒ 22.750,-; Ford Siërra 2.0 '88 ƒ 10.750,-; Ford Siërra 1.6 '87 ƒ 10.500,-; Ford Orion 1.6 CLX '91/'92 ƒ 20.750,- en ƒ 23.750,-; Audi 100 CC 2.3E '88 ƒ 22.500,-; Audi 80 1.6 div.acc. '90 ƒ 24.750,-; Peugeot 405 GL Combi '89 ƒ 20.500,-; Peugeot 405 1.6i '90 ƒ 20.500,-; Peugeot 309 XR 1.4 '91 ƒ 20.500,-; Opel Vectra 1.6i GL '91 ƒ 25.750,-; Opel Vectra 1.8i GL '89 ƒ 21.500,-; Citroën BX 1.4 '91 ƒ 18.500,-; Citroën BX 1.4 '89 ƒ 12.750,-; Renault 25 TX '90 ƒ 23.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL aut. '88 ƒ 18.750,-; Mazda 626 Sedan '89 ƒ 17.750,-; Opel Ascona 1.6 LS '87 ƒ 9.500,-; Volvo 343 1.4 '84 ƒ 2.750,-; Peugeot 305 Combi Diesel '83 ƒ 1.500,-; Ford Taunus 2.3 Ghia '80 ƒ 1.250,-. Inruil, financiering.Bovag-garantie-bewijs. Autobedrijf P. van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. Tel. 045-311729.

VW Polo Fox div. extra's '92; Opel Vectra 1.6i GL '92; Opel Omega 2.0 GL '91; Ford Siërra '90; Honda Civic 1.3 XLi '90; Toyota Starlet 1.3 XLi '90; Mercedes 190 D '88; Mercedes 190 D '85; Opel Kadett 12 S '87; Opel Kadett '87; Nissan Sunny D '84; Renault Express bestel '86; Renault 11 '86; Volvo 340 1.7 GL '86; Seat Fura '86; Nissan Cherry autom. '83; BMW 318i '85; BMW 518 '84; Fiat Panda '84; Suzuki Alto '86; Suzuki Alto '83; Suzuki Alto '84; VW Golf '87; Ford Taunus '81. Autobedrijf REUBSAET, Groenseykerstr. 17, Geleen. Tel. 046-757777. Uw adres voor APK keuring. Alle auto-rep. Doe het zelf, car-wash.

Autohandel ANJELIER heeft voor U! Mercedes 190 E '87; Golf '84 ƒ 6.900,-; Escort XR3i '84 ƒ 6.900,-; BX 1400 '86 ƒ 5.700,-; Escort diesel '84 ƒ 4.900,-; Siërra '84 autom. ƒ 4.300,-; Fiësta, nw. model '84 ƒ 5.250,-; Seat Fura '85 ƒ 4.200,-; Escort '81 t/m '85 va. ƒ 2.600,-; Kadett '83 ƒ 3.650,-; BMW 323i '79 ƒ 1.850,-; Fiësta '83 ƒ 3.200,-; Fiësta '81 ƒ 1.600,-; Mitsubishi Tredia '83 ƒ 3.200,-; BMW 316 '82 ƒ 2.900,-; Kadett '81 ƒ 1.750,-; Volvo automaat '83 ƒ 2.900,-; Escort automaat '79 ƒ 900,-. Anjelierstr. 123 A, Heerlerheide. Tel. 045-231448.

AUTO'S, U belt, wij kopen!! Ook 's zondags. Met vrijwaringsbewijs. 045-427671.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Ford Escort 1.4i CL '89; Volvo 740 B '88; Fiat Uno 60 S, '87; Peugeot 205 XS 10-'86; Nissan Cherry 1.6 GL '86; Toyota Corolla 1.6 DX 10-'83; Suzuki Alto GX '84; Opel Rekord 2.0 S autom. m. '84; BMW 316 nw. model '83; Opel Kadett 1.3N autom. '83; Renault R5 '82; Ford Escort 1.1 combi '81; Ford Escort 13 L 5-drs '83; Citroën Visa Chrono '83; BMW 315 '82; Opel Kadett 1.6 D '83; Volvo 340 L '82; Renault 9 GTL 5-bak, '82; BMW 2002 Touring, tax.rap. aanw. '74; Citroën Visa 1.1 L '82; Ford Taunus 1.6 Bravo '81; Ford Fiësta L ƒ 950,-. Inkoop, verkoop financiering. Diverse inruilers. Akerstraat Nrd. 52C, Hoensbroek. Tel. 045-224425. Geop. 10.00-18.00 u., zat. 10.00-17.00 u.

Autohandel O.K. Cars. MOUNTAINBIKE gratis bij aankoop van een auto. Mercedes 230 E '86; Opel Corsa '83; Siërra 1.6 '83; Kadett 1.6 nov. '85; Kadett 1.6 LS diesel '85; Kadett station '83 LPG; Kadett '83; Kadett '82; Honda Prelude EX '83; Ford Fiësta '84; Ford Escort '83-'85; Honda Civic 1.3 L '84; Mazda 323 '85; Audi 80 diesel '85; Golf diesel '81; Renault 5 TL '82. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te koop gevraagd AUTO'S '79 t/m '86. Ook met schade en reparaties. Tevens bedrijfsauto's. Incl. wettelijk geldig vrijwaringsbewijs. Bel. 046-337810. Ook 's avonds.

VECTRA 2.0i HB GL '90; Manta HB GT '83; Kadett 1.3 Club '89; Kadett 1.3 S '85 en '86; Corsa TR 1.3 '87; Corsa 1.0 S 5-drs '86; Escort 1.3 CL '87. Denneman Automobielbedrijf, Raadhuisstr.107, Hulsberg.

Te koop GEVRAAGD personenauto's en alle types bedrijfsauto's. Steeds voorradig plusm. 100 occasions tegen superlage prijzen. Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmen. 04405-2896.

Math. KOENEN heeft de auto's voor de kleinere beurs v.a. ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Inruil en financiering mogelijk. Handelsweg 1, Susteren. Tel. 04499-5204.

Sloopauto's

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-512924/046-519637

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Te k. gevraagd sloop- en schadeauto's. Tevens in- en verkoop van alle gebr. type auto-onderd. Autosloperij SNIJDERS. De Weggebekker 20, Hrl. Tel. 045-230589.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer: 045-720418.

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. Tel. 045-423423.

SUZUKI Vitara Cabrio 6-'91, wit, zijschade plm. ƒ 2.500,-, pr. ƒ 14.500,- excl. Tel. 046-529176.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Bedrijfswagens

Bedrijfsauto's in alle uitv.: Merc. MB 100 '89/'90; Merc. 207 D; Merc. 307 D; Merc. 407 D; Merc. 508 D; Merc. 608 D; Merc. 813 D; Merc. 814 D; Merc. 1217 D; Merc. 1417 D; VW LT 35 D; VW LT 40 D; VW LT 45 D, koeler; Audi 100 Avant, gr. kent., '88. W. FEYTS Auto's, Vaesrade 61, Vaesrade. 045-243317.

MERCEDES 407 D, bwj. '77, motor '82, met nw. platte bak, nw. remmen, banden en accu, APK '94, ƒ 2.900,-. Van Bovagbedrijf, 045-244947.

MITSUBISHI Lancer 1.5 GLi Wagon Van, 6-'89, wit, LPG, ƒ 7.000,- excl. 046-529176.

Te k. VW TRANSPORTER Pick-up met linnen dak,bwj. '82, ƒ 2.500,-. 045-219990.

Te koop 2x VW Transporter diesel '89, nw.st., ƒ 13.000,- excl; Toyota Hi-Ace diesel, '89, wit, 45.000 km, ƒ 14.500,- excl. Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmenderstr. 110, Klimmen. Tel. 04405-2896.

Te koop MERCEDES veewagen, afm. laadbak 5.50 m. x 2.20 m. met hydraulische laadklep, goed gekeurd voor alle vee. Varkens fokbedrijf Frans de Rond, Pey-Echt. Tel. 04754-82239.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Auto onderdelen en accessoires

Te k. gebruikte ONDERDELEN van Opel, Ford, BMW, VW enz. van bwj. '80 t/m '92. Autodemontage Deumens, Haefland 20, Brunssum. Tel. 045-254482.

Te koop 4 zo goed als nieuwe BANDEN, 135-70-13, ƒ 100,-. 045-317396.

Te koop 2 KUIPSTOELEN merk Prinz plus 4 punts gordels, pr.n.o.t.k. 04405-3378.

Te koop TREKHAAK, type Brink voor VW Golf (II), prijs ƒ 75,-. Tel. 046-516666.

Nieuw model BUMPERS voor Golf, voorgril, 4 lm velgen met band. Vr.pr. ƒ 1.800,-. Tel. 045-726193.

Mim VELGEN 15" met banden 195/50 voor BMW, Golf, Opel, ƒ 650,-. 045-317396.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Aanhangwagens

Bagagewagens

merk Venter, vaste, waterdichte, afsluitbare deksel. Reeds wagentjes vanaf ƒ 585,-. Ook motortrailers oof verhuur. Wijngaardsweg 54, ind.terr. De Koumen, Heerlen. 045-222455 b.g.g. 045-754254.

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Div. maten AANHANGWAGENS, gegalvaniseerd + res.wiel en mistlicht, 2x1 mtr. ƒ 995,-. L.A.C. Mstr.-Lanaken: 09-32.89713451.

* FABRIEKSVERKOOP van tandemassers nw. v.a. ƒ 2.400,-; enkelassers nw. v.a. ƒ 1.250,-. Autotransporters nw. v.a. ƒ 4.395,-. Alle prijzen zijn excl. BTW. Met garantie, gratis thuisbezorging. Ook reparatie, onderdelen en onderhoud. Solide, 078-180408.

Motoren en scooters

Te koop SUZUKI 600 DR, 7.000 km., z.g.a.n. Telefoon 046-519370.

Te koop SUZUKI GSX 400E, bwj. '88, diverse extra's, goed en mooi, vr.pr. ƒ4.650,-. Tel. 04459-1528.

Te koop Tourmotor HONDA CB 750, bwj. '79. lets aparts, zeer mooi. Tel. 045-258210.

SUZUKI GSX 600 F, bwj. '89, in zeer goede staat, pr. ƒ 9.750,-. Tel. 045-310269.

Te koop KAWASAKI LTD 450, model Shopper, z.g.a. nw., bwj. '89, pr. n.o.t.k. Tel. 045-442656, na 18.00 uur.

Te koop HONDA VF 400 F, bwj. '86, rood/wit, nieuwe banden, accu, plm. 25.000 km, ƒ 5.650,-. 045-436354.

Te k. wegens ziekte YAMAHA Virago XV 750, plus scherm en 2 zadeltassen, km.st. 6.000, pr.n.o.t.k. Telefoon 045-464995.

MOTORTRAILERS voor 1 of 3 motoren te huur. Reserveer tijdig 045-754254.

Diverse SUZUKI'S Intruder 750-1400-1500; Kawazaki Vulcan A1; diverse 1100 Yamaha Virago's. Hans RINKENS 04750-11228.

CHOPPER Honda Shadow VT 1100 Custom bwj. '88, pracht motor, 045-322111.

Te k. YAMAHA RD250 bwj. '74 geheel opgekn.; Yamaha XT250 geh. opgekn.; Cagiva SX250 bwj. '81 klein defect; Moto Guzzi-V50 III bwj. '81 blok V65 Lario bwj. '83. Tel. 04492-1987.

Te koop TT 600, bwj. '85, i.z.g.st., volledig gereviseerd, pr.n.o.t.k. Tel. 045-274950.

Te koop YAMAHA XT 500, bwj. '79, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.150,-. Tel. 045-583384.

Te koop RD 350 LC, z.g.a. nw., vraagprijs ƒ 6.500,-. Tel. 045-753449.

Te koop HONDA CBR 600 F, bwj. '90, pr.n.o.t.k., rood/wit, 12.500 km. Tel. 045-444749.

KAWASAKI GPZ 600R zwart/rood, m. '86, ƒ 7.950,-. Alleen zat. tussen 10.00-15.00 uur, 045-723142.

Te koop HONDA XR 500 nieuw model, gereviseerde motor, bwj. '83, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.900,-. Tel. 04750-20477.

Te koop HONDA CX 500 Custum, '83, div. extra's, als nieuw. Tel. 045-316940

Te koop HONDA CB 750 F2 bwj. '77, prijs ƒ 3.950,-. Tel. 045-227887.

YAMAHA XT 600 als nw., pr. '88, vr.pr. ƒ 5.400,-. Koelestr. 9, Kerkrade

Te koop HONDA Shadow VT 700, '85, ƒ 8.750,-. Tel. 046-526699.

HONDA XBR 500, bwj. '88 sportieve motor, pr. ƒ 5.200,-. 046-374721.

Te koop KAWASAKI Vulcan 1500, bwj. '92, pr. ƒ 19.500,-. Te bevr. 045-321065.

Te koop HONDA off the road 250 CC, 1989, 4-klepper watergekoeld, rood met blauw, 100%, zien is kopen pr. n.o.t.k. 04498-59952.

Te koop HONDA Bol d'Or 750 cc, vr.pr. ƒ 4.750,-. Tel. 045-231042.

Te koop HONDA XL 600 R bwj. '85, ƒ 4.500,-. Tel. 045-257584.

Te k. TOERMOTOR m. kuip Moto Guzzi 1000 SP, i.z.g.st., ƒ 7.500,-. 045-410413.

SUZUKI GS 750, 4-cyl loopt goed, ƒ 1.750,-. Na 17.00 uur 045-425996.

HONDA VT 600 bwj. '88, vr. pr. ƒ 9.500,-. Tel. 045-222636.

Te koop YAMAHA crossmotor 125 CC, bwj. '87, vr.pr. ƒ 1.950,-. Tel. 045-415528 na 18.00 uur.

Te koop apart mooie HONDA CX 500 Touring, bwj. '79 ƒ 4.250,-. Tel. 04450-2310.

Te koop HONDA CBX 750 F in zeer goede staat ƒ 9.500,-. Tel. 045-714361.

SUZUKI Intruder 750, 1990, zwart, i.z.g.st., p. ƒ 11.500,-. Tel. 04956-91917 b.g.g. 06-52964552.

Voor Piccolo's zie verder pagina 18

imburgs agblad egionaal

erdag 22 mei 1993

Pagina 11

eversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown

ranje' telegram zieke Bernhard

TTARD – De federatie van derlandse Oranjeverenigin- heeft een telegram naar ns Bernhard gestuurd, die rstelt van een kleine operatie- ingreep in het Academisch ekenhuis Utrecht. In het tele- am wenst het federatiebestuur rnhard beterschap en een orspoedig herstel toe.

deratievoorzitter J. Pommer gistermorgen in Sittard we- dat het telegram was ver- urd aan het begin van een eedaags congres van oranje- enigingen.

mmer riep de circa 270 con- esgangers verder op tot verbreding van het werkterrein. De Oranjeverenigingen zouden hun activiteiten niet moeten beperken tot Koninginnedag, maar uitbreiden met dodenherdenking en bevrijdingsdag (4 en 5 mei). Ook zouden de besturen van de plaatselijke afdelingen een betere afspiegeling van de bevolking moeten zijn. Veel oranjeverenigingen kampen met vergrijzing.

„Koninginnedag mag niet het lot van pasen beschoren zijn, waarvan de meerderheid van de bevolking de betekenis niet meer kent," zei de federatievoorzitter.

Zie verder pagina 13
● **Limburgs Oranjegevoel is nog relatief jong**

Kastelein al na twee maanden voor rechter

HEERLEN/MAASTRICHT – Rob van B., de kastelein van café Taveno in Heerlen, die eind maart tijdens een worsteling Heerlenaar Graad Terlinden (32) doodschoot, verschijnt al op dinsdag 1 juni voor de Maastrichtse rechtbank. Hij moet zich verantwoorden voor doodslag.

Van B. is al geruime tijd op vrije voeten omdat zowel de raadkamer van de rechtbank als het hof in Maastricht het niet nodig vonden hem in voorlopige hechtenis te houden. Van B. zelf zegt dat hij in doodsangst heeft geschoten nadat hij door het slachtoffer en een andere bezoeker werd aangevallen en mishandeld. De kastelein had al eerder problemen met het slachtoffer gehad. Zijn raadsman mr. D. Moszkowicz vindt het een schoolvoorbeeld van noodweer of noodweer exces en zal daarom op ontslag van alle rechtsvervolging bepleiten.

Van B. is uit veiligheidsoverwegingen, na bedreigingen van de zijde van de familieleden van het slachtoffer, tijdelijk ondergedoken.

Waarom justitie de zaak zo snel heeft aangebracht voor behandeling is niet bekend.

Toedracht ontvoering peuter nog onduidelijk

ZANDVOORT/WEERT – De toedracht van de ontvoering van een 4-jarig meisje uit Zandvoort, dat woensdagmiddag spoorloos verdween en 's nachts in Weert werd teruggevonden, is nog steeds onduidelijk. Er is nog geen verdachte aangehouden. De politie is slechts in het bezit van een vaag signalement van de verdachte, een man, en van de auto waarmee het kind is ontvoerd.

De peuter is gisteren door specialisten van de jeugd- en zedenpolitie gehoord. Een zedenmisdrijf is niet uitgesloten, maar volgens de moeder van het meisje is het kind niet misbruikt door de man. „Er zijn geen enge dingen met haar gedaan. Het is prima met haar. Ze is in Weert onderzocht door een dokter."

Een inwoonster van Weert heeft gezien dat het meisje, dat woensdagmiddag in de duinen van Zandvoort verdween, rond middernacht op straat in Weert is achtergelaten. Zij alarmeerde vervolgens de politie. De nog onbekende man met wie zij het voor laatst in Zandvoort is gezien, heeft haar tussen vier en vijf uur met een auto meegevoerd naar Weert.

Het ontvoerde meisje speelde woensdag samen met twee andere kinderen in de duinen aan de zuidkant van Zandvoort. Het meisje keerde in tegenstelling tot de twee buurtkinderen niet terug naar huis. Wel werd haar fietsje vlak bij de plek teruggevonden waar ze had gespeeld. De moeder: „Ze was gevallen met haar fietsje en had haar knie pijn gedaan. Op dat moment kwam er een man aan die haar aanbood naar huis te brengen. Dat heeft hij dus niet gedaan."

De moeder en een vijftiental buurtgenoten begonnen direct een zoektocht in de duinen. De speurtocht leverde niets op. Rond zeven uur zette de Zandvoortse politie reservisten, speurhonden en een helikopter van de Rijkspolitie in. Vijftig vrijwilligers die zich spontaan meldden, hielpen bij deze tweede massale zoektocht.

Tot het invallen van de duisternis werden de duinen uitgekamd. Tijdens de tweede zoektocht werden twee mannen aangehouden. Beiden werden voor ondervraging overgebracht naar het Zandvoortse politiebureau, maar ze bleken niets met de verdwijning van het meisje te maken te hebben.

Het leiding van het onderzoek ligt in handen van de Zandvoortse politie.

De Baandert krijgt dit jaar opknapbeurt

SITTARD – De gemeente Sittard wil het voetbalstadion De Baandert een opknapbeurt geven van een kwart miljoen gulden. Daardoor moet de veiligheid in het stadion worden verbeterd. B en W willen de werkzaamheden nog dit jaar uitvoeren. Een kwart van het bedrag is bestemd voor de aanleg van begeleidingshekken en toegangsdeuren. De rest van het geld is bedoeld voor de bouw van kassa's, toiletten en een informatiegebouw. De Baandert is in 1964 gebouwd.

Middelburger niet welkom bij Pinkpop

DEN HAAG/LANDGRAAF – De gemeente Landgraaf hoeft tijdens het Pinkpopfestival geen standplaats te geven aan broodjes- en koffieverkoper J. Geschiere uit Middelburg. Dat heeft de Raad van State bepaald. Geschiere voerde dinsdag bij de Raad van State een spoedzaak tegen de gemeente, omdat deze hem dit jaar voor het eerst een standplaats weigerde. De ondernemer stond vanaf de eerste keer dat Pinkpop in Landgraaf wordt gehouden steeds met een kraam in de Hofstraat. Reden voor de afwijzing van de gemeente is een ommezwaai in het beleid. De afgelopen jaren zorgden de activiteiten buiten het officiële festivalterrein voor steeds meer ongeregeldheden. De gemeente heeft daarom besloten om dit jaar alleen nog een kleinschalige buitenmarkt te houden in de Einsteinstraat. Op die markt is voor Geschiere geen plaats meer.

rbeidsbureau overweegt sancties en meer controle

Mogelijk meer dwang bij werving aspergestekers

Van onze verslaggever

NLO – Het Regionaal Be- ur Arbeidsvoorziening A) voor Noord- en Mid- -Limburg gaat bekijken of mogelijk is om door sanc- en controles werklozen er en meer bij de asperge- t te betrekken. Het bureau t dit onder druk van het traal Bureau voor de Ar- dsvoorziening (CBA) en nister De Vries (sociale za- en werkgelegenheid).

dat het wervingsbeleid dit jaar ant mislukte, dreigde de minis- eerder deze maand al speciale lingen voor het regionale ar- dsbureau in te trekken. Het CBA daar nu een schepje bovenop an door de Limburgse organi- te dwingen voor november een nieuw plan van aanpak te nen.

arschijnlijk betekent dit dat het dige beleid, gebaseerd op een willige opkomst, plaats maakt een dwingender werving: klozen kunnen sancties van de eringsinstanties verwachten als niet reageren op een oproep van arbeidsbureau om asperges te men steken.

op het veld zal, als De Vries en CBA hun zin krijgen, het nodige anderen. Zij dringen aan op er controle tijdens het steken, te ervoor te zorgen dat de ge- rven aspergestekers goed en vol- ende werk verzetten.

t regionaal arbeidsbureau twij- aan de haalbaarheid van een gelijk beleid. „Het is de vraag of dwongen, ongemotiveerde asper- stekers de boeren niet met meer ten opzadelen dan nu al het geval zegt K. Dekhuijzen, voorzitter het regionale bureau. „Voor de tien uur werk per week, zonder zicht op een vaste baan, lopen ar weinig mensen warm. Dat erkt de boer aan de kwaliteit van arbeid."

inister De Vries trok eerder de rgelijking met de bollenteelt, ar de dwangmaatregelen wel hel- n. „Die vergelijking loopt mank," eent Dekhuijzen. „Mensen zijn ge- otiveerder voor een veertigurige erkweek gedurende een langere riode per jaar, zoals in de bollen- elt. En wat de controle betreft, die in een overdekte hal natuurlijk el wat eenvoudiger dan buiten op aspergevelden, die bovendien rspreid liggen over een groot ge- ed."

● *Dreunende motoren verscheurden de stilte. Oude legertrucks en jeeps denderden gisteren in konvooi door het Mergelland. Een onafzienbare stoet in legergroen. Achter het stuur hobbyisten uit binnen- en buitenland die vaak jaren lang al hun vrije uurtjes in de garage hebben doorgebracht om vrachtwagen of Willy op te kalefateren. Nu vonden ze de tijd gekomen om met hun 'paradepaardjes' te pronken.*

Foto: DRIES LINSSEN

Vechtersbazen biljartcentrum aangehouden

HEERLEN – De politie heeft twee mannen (23 en 26 jaar) uit Hoensbroek aangehouden, die donderdagavond behoorden tot de aanstichters van een hevige ruzie in bistro-biljartcentrum Fair Play aan de Markt in Hoensbroek.

Enkele personeelsleden en klanten raakten bij de vechtpartij gewond. De klanten die op dat moment aan tafel zaten of wachtten op hun eten, verlieten de zaak. Daardoor leed de eigenaar van Fair Play een fors omzetverlies. Door de ravage bleef de zaak tot gistermiddag gesloten. De totale schade bedraagt naar schatting 15.000 gulden.

De Heerlense politie probeert de overige zes raddraaiers nog op te sporen.

Arrestatie in Hoensbroekse ontvoeringszaak

HEERLEN – De politie heeft een 18-jarige man uit Hoensbroek aangehouden, die dinsdagnacht betrokken is geweest bij een overval op een echtpaar in hun flatwoning aan de Pastoor Schleidenstraat in Hoensbroek.

De 23-jarige P. Albert en zijn vier jaar jongere vrouw B. van Breugel werden om vier uur 's nachts in hun slaap verrast door drie gemaskerde mannen, die door het forceren van een deur toegang kregen tot de flat en vervolgens de woning op de derde verdieping binnendrongen.

De man, die zich hevig verzette tegen het ongewenst bezoek, werd door een van de overvallers met een mes gestoken. Daarna werd het echtpaar gekneveld en in een auto geduwd. De gewonde man werd om acht uur 's morgens na een wilde rit door Zuid-Limburg weer vrijgelaten. Zijn vrouw keerde 's middags ongedeerd terug.

De man die gisteren in zijn Hoensbroekse woning is aangehouden, heeft inmiddels bekend tot het trio gemaskerde overvallers te behoren. Hij is in verzekering gesteld. De politie had donderdag reeds een 22-jarige vrouw aangehouden in verband met haar aandeel in de zaak.

De twee andere overvallers, waaronder de hoofdverdachte, komen ook uit Hoensbroek. Zij zijn nog voortvluchtig. Over het motief van de overval en de ontvoering hult de politie zich in stilzwijgen.

Wandelmarathon voor het milieu

MAASTRICHT – 'Groene loper' Erik Boele (30) uit Den Haag komt volgende week zaterdag aan in Maastricht, na bijna een jaar lang door Nederland te hebben gelopen. De Hagenaar vertrok een jaar geleden uit Utrecht. Onderweg verzamelde hij voor een petitie van Jongeren Milieu Aktief (JMA) handtekeningen van de milieugedeputeerden in ons land. De JMA wil dat minister H. Alders (milieu) de jongeren meer inspraak geeft in de besluitvorming over milieukwesties. De Limburgse gedeputeerde J. Tindemans zet komende zaterdag als laatste zijn handtekening onder de petitie.

Simonis wijdt drie Rolduc-priesters

ROERMOND – Kardinaal Simonis zal 5 juni in Roermond drie seminaristen van Rolduc tot priester wijden. Oud-bisschop Gijsen kondigde voor zijn afscheid nog aan dat hulpbisschop Castermans de priesters zou wijden. De wijdelingen zijn René Pisters uit Voerendaal, Ruud Verheggen (Nederweert) en Guus van der Wegen (Tilburg). De pontificale mis is om 10.30 uur in de kathedraal van Sint Christoffel.

Teeltberichten op regionale radio

MAASTRICHT – Vanaf maandag start Omroep Limburg een speciale rubriek voor boeren die milieuvriendelijk gewassen telen. De uitzending van deze nieuwe rubriek vindt elke week plaats op maandag en donderdag om 17.55 uur. Het is een experiment dat tot half juli duurt en kwam tot stand in samenwerking met de provincie en de Dienst Landbouwvoorlichting (DLV) in Horst. De uitzendingen vormen een onderdeel van het project 'Milieuvriendelijk teelt van gewassen', waarbij getracht wordt gewasbeschermingsmiddelen sterk terug te dringen. De berichten bevatten vooral praktische teelt-informatie voor onkruid- en ziektebestrijding.

Deel personeel RVH verder bij nieuw bedrijf

BORN – Personeel van de pas geleden failliet verklaarde machinefabriek RVH in Born kan volgende week bij een nieuw opgericht bedrijf beginnen. Zo'n vijftig mensen kunnen starten bij ACB Apparatenbouw bv (in oprichting). Daarmee is meer dan de helft van de banen veilig gesteld die anders verloren zouden gaan. Door het faillissement van RVH kregen 92 mensen hun ontslag.

Een paar maanden geleden voorspelde J. Ramakers, algemeen directeur van RVH, nog een omzetstijging in 1993 van twaalf naar zestien miljoen gulden. Gisteren liet hij weten dat de terugval van opdrachten in de metaalsector zo onverwacht snel kwam, dat meteen gehandeld moest worden.

Ramakers zei verder dat hij mede-aandeelhouder is geworden in de nieuwe vennootschap, die maandag van start gaat. „We werken door aan lopende projecten en proberen daarmee onze huidige klanten veilig te stellen," aldus Ramakers.

Volgens hem was er geen andere uitweg dan de aanvraag van uitstel van betaling, die snel leidde tot het faillissement: „De aanvraag van collectief ontslag zou maanden hebben geduurd. De terugval van opdrachten in de chemie was zo groot, dat er snel iets moest gebeuren. Het was dweilen met de kraan open."

Voor het personeel kwam het faillissement totaal onverwacht. De werknemers wisten wel dat de economische situatie in het algemeen was verslechterd, maar niet dat het met RVH bijzonder slecht ging.

Directeur Ramakers erkent dat het bedrijf te afhankelijk was van de chemie. In de toekomst wil hij het risico van een eenzijdige orderportefeuille beperken door ook opdrachten uit andere sectoren dan de chemie te verwerven.

Zie ook pagina 15
● **Metaalbranche in grote problemen**

Samenwerking van politiediensten

KERKRADE – De Vreemdelingendiensten van de gemeenten Kerkrade en Landgraaf gaan vanaf 1 juni samenwerken. Het nieuwe bureau Vreemdelingenzaken wordt gehuisvest in het hoofdbureau van de Kerkraadse politie. De samenwerking is een onderdeel van de nieuwe districtvorming bij de politie.

Experiment bungelt aan een dun draadje

Ockels pas in herfst naar de stratosfeer

Van onze verslaggever

LELYSTAD – Astronaut en hoogleraar Wubbo Ockels hing in een zweefvliegtuig boven de aarde, maar van een poging de stratosfeer te bereiken was geen sprake. „Dit is alleen een demonstratie voor de pers," zei Ockels vlak voor hij in zijn zweeftoestel stapte. Vervolgens draaide hij, voortgetrokken door een sproeivliegtuigje, op een hoogte van slechts twee kilometer een aantal rondjes ten behoeve van de snorrende tv-camera's. En zelfs dat verliep niet zonder problemen.

Op z'n vroegst in de herfst zullen Ockels en zijn team van de Technische Universiteit Delft serieus proberen per zweefvliegtuig op een recordhoogte van vijftien tot twintig kilometer te komen. Met dit 'Stratow-project' probeert Ockels aan te tonen dat het mogelijk is een zweefvliegtuig naar grote hoogten te sturen om daar metingen te verrichten. Normale vliegtuigen kunnen in de ijle lucht van de stratosfeer niet vliegen.

Het persbericht vooraf was veelbelovend: „In een zweefvliegtuigje zal Ockels zich aan een 2,5 millimeter dunne draad, die tien kilometer lang is, de stratosfeer laten binnenslepen." Gisteren bleek dat Ockels al van tevoren wist dat dit niet mogelijk is. Want om zo hoog te komen, is een kabel van tien kilometer lengte lang niet toereikend.

Daarvoor is een dikkere en dus zwaardere kabel van 25 kilometer voor nodig. Het moet nog blijken of het mogelijk is een kabel van die lengte te vlechten die een constante sterkte heeft.

De kabel waarmee Ockels aan het experiment begon, is inmiddels te kort om Ockels zelfs maar in de buurt van de gewenste hoogte te slepen. Speciaal voor het experiment had DSM een polyetheenkabel laten maken van Dyneema, de sterkste vezel ter wereld.

Maar toen Ockels op de allereerste proefvlucht even afweek van de route, knapte het koord al. En gisteren tijdens de demonstratievlucht liep de lier vast toen er nog drie kilometer touw achter het trekvliegtuig slingerde. Dat stuk werd er veiligshalve ook maar afgeknipt. Het Stratow-team moet verdere experimenteren voorlopig uitvoeren met het kabelrestant van zeven kilometer.

Maar zelfs als er uiteindelijk toch nog een 25 km-kabel komt, blijft het experiment goedkoper dan een soortgelijke Duitse proef. De concurrerende oosterburen stoppen 125 miljoen mark in de ontwikkeling van een vliegtuigmotor die in de ijle stratosfeer moet kunnen blijven draaien. Het Nederlandse onderzoeksteam heeft voor het experiment slechts enkele tonnen nodig.

Zie verder pagina 16
● **'Recordpoging' Ockels blijkt niet meer dan mediademonstratie**

Jesse Jackson naar Geleen?

GELEEN – Burgemeester H. Lurvink van Geleen heeft de voormalige Amerikaanse presidents-kandidaat en dominee Jesse Jackson uitgenodigd voor het New Orleans-festival dat van 28 tot en met 30 mei wordt gehouden in het centrum van Geleen. De organisatie had via via vernomen dat Jackson wel oren had naar een trip naar Geleen. Maar dan alleen wanneer hij een officiële uitnodiging zou krijgen van de burgemeester. In Geleen wacht men met spanning af of Jesse Jackson de uitnodiging ook daadwerkelijk accepteert. De trekpleister van het festival, dat zich richt op de orginele New Orleans-muziek, is Sammy Rimington.

'Referendum over autovrije markt'

SITTARD – GroenLinks-Sittard wil een referendum over het wel of niet autovrij maken van de markt in de binnenstad. De bedoeling is dat het referendum gelijktijdig plaatsvindt met de eerstvolgende raadsverkiezingen, op 2 maart volgend jaar. Als de raad het voorstel aanneemt, betekent dit referendum een primeur voor Zuid-Limburg. „Veel burgers van Sittard vinden dat de auto's op de markt het aangename verblijfsklimaat verzieken en de uitstraling van het centrum verstoren," aldus de fractievoorzitter B. van Rijswijk.

o/z

Diamanten en Gouden Priesterfeest: Hubert en Jozef Jongen

Op zaterdag 5 juni hopen we met onze broers een bijzonder priesterjubileum te vieren: van Hubert Jongen het diamanten en van Jozef Jongen het gouden priesterfeest.

Om 10.00 uur wordt een plechtige H. Mis van dankzegging opgedragen in de parochiekerk van O.L. Vrouw van de Berg Carmel te Leenhof. Aansluitend volgt in de parochiezaal Carmelhof tot 13.00 uur een feestelijke receptie.

Familie, vrienden en kennissen zijn van harte uitgenodigd.

Familie Jongen, p/a Achter den Winkel 40, 6372 EC Landgraaf.

Het is precies 40 jaar geleden dat onze ouders en grootouders

Jo en Frieda Altdorf-Dijkstra

elkaar het jawoord gaven.

Dit heuglijke feit willen wij graag samen met u vieren op vrijdag 28 mei 1993.

De eucharistieviering uit dankbaarheid zal plaatsvinden om 16.00 uur in de kerk van St.-Petrus Maria ten Hemelopneming, Nassaustraat 39, Chevremont-Kerkrade.

Gelegenheid tot feliciteren van 19.00 tot 20.00 uur in gemeenschapshuis 't Ströatje, Eygelshovenerweg 4, Übach over Worms-Landgraaf.

Hun dankbare kinderen en kleinkinderen

Jolanda en Jo — Bert en Mia

Diana, Nicole — Patty, Silvana

HARTELIJK DANK

aan u allen die door uw belangstelling en hartelijkheid, door uw goede wensen, bloemen en geschenken, ons diamanten huwelijk tot een echt onvergetelijk feest hebben gemaakt. Het was geweldig!

Maria en Sjo Wijckmans-van de Berg
Julianastraat 13 huis 18
6441 BR Brunssum

---

† **Bees van Mulken-Smeets**, 91 jaar, weduwe van Sjeng van Mulken. Corr.adres: Berkenlaan 2, 6241 AZ bunde. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden heden, zaterdag 22 mei, om 11.30 uur in de St.-Agneskerk te Bunde.

† **Sjeng Schobbe**, 70 jaar, echtgenoot van Mia van Deijl, Roemerstraat 55a, 6216 XL Maastricht. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op maandag 24 mei om 10.30 uur in de parochiekerk van Christus Hemelvaart te Pottenberg-Maastricht.

† **Livinus van Haaren**, echtgenoot van Gertruda Buchholtz. Corr.adres: Zwaluwstraat 14, 6325 AT Berg en Terblijt. De uitvaartdienst zal plaatshebben heden, zaterdag 22 mei, om 11.30 uur in de basiliek van St.-Servaas, ingang Keizer Karelplein, te Maastricht.

---

†

Dankbaar dat wij haar zolang in ons midden mochten hebben, maar ook bedroefd om het scheiden, delen wij u mede, dat na een werkzaam leven in Gods vrede is overleden onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, schoonzuster, tante en nicht

Trautje Kölgen

weduwe van

Lei Stijnen

Zij overleed in de leeftijd van 85 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken, na een liefdevolle verzorging in het bejaardenverzorgingstehuis De Dormig.

Eygelshoven: Mia Stams-Stijnen
Hein Stams
Rüdi, Hub
Léon
Nieuwenhagen: Tiny Reumkens-Stijnen
Sjef Reumkens
Hubert, Magina en Kelly
Chantal, Roger
Nieuwenhagen: Jan Stijnen
Bep Stijnen-Kastelic
Rick, Eva
Familie Kölgen
Familie Stijnen

Landgraaf, 20 mei 1993
Corr.adres: Heigank 18, 6373 KR Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 25 mei a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Maria Hulp der Christenen te Nieuwenhagen, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Gebedsdienst tot intentie van onze dierbare overledene maandag 24 mei om 18.15 uur in het bejaardenverzorgingstehuis De Dormig, Op de Heugden 100 te Landgraaf.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Wegens sterfgeval is slagerij

Sjef Reumkens

Heigank 18, Landgraaf

dinsdag 25 mei a.s. de gehele dag gesloten.

---

†

Als leven een lijden wordt, komt de dood als een vriend.

Na een leven van zorg en aandacht is na een kortstondige, ernstige ziekte overleden onze vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Toon van Kempen

begiftigd met de pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice

weduwnaar van

Nieke Claessens

Hij overleed, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 76 jaar.

Hulsberg: Jacqueline
Pluijmaekers-van Kempen
Frans Pluijmaekers
Pascal en Audrey
Sweykhuizen: John van Kempen
Noor van Kempen-Visschers
Jop
Hanneke

6445 BN Brunssum, 21 mei 1993
Hazenkampstraat 32
Corr.adres: Jhr. v.d. Maesenstraat 57
6336 VB Hulsberg

De eucharistieviering zal plaatsvinden op dinsdag 25 mei om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Familie te Brunssum-Langeberg, waarna begrafenis op het r.k. kerkhof te Rumpen.

Samenkomst in de kerk.

Rozenkransgebed maandagavond om 18.45 uur, aansluitend avondwake in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen heden zaterdag en zondag van 14.00 tot 15.00 uur in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Enige en algemene kennis[illegible]

†

In de vrede van Christus is heden van o[illegible] gegaan, voorzien van de h.h. sacrament[illegible] leeftijd van 89 jaar,

Sibylla Meertens-Engelb[illegible]

weduwe van

Hubert Meertens

Namens de familie:
ex. test. L.H.J. Palm[illegible]

Heerlen, 20 mei 1993,
Op de Nobel 57.
Corr.adres: Annie Romein Verschoorst[illegible]
6416 HP Heerlen.

De plechtige eucharistieviering zal wo[illegible] houden op maandag 24 mei om 13.00 u[illegible] dekenale kerk H. Pancratius te Heer[illegible] trum, waarna de crematieplechtigheid [illegible] uur zal plaatsvinden in het cremato[illegible] Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in de kerk, met gelegen[illegible] schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder [illegible] herdacht tijdens de avondmis van zon[illegible] 18.00 uur in eerdergenoemde kerk.

De overledene is opgebaard in het uitv[illegible] trum Dela in Heerlen, Grasbroekerweg [illegible] genheid tot rouwbezoek zondag van 1[illegible] 15.00 uur.

---

†

Na een werkzaam en liefdevol leven, getekend door eenvoud en oprechtheid, is toch nog onverwacht van ons heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, zwager, oom en neef

Jos J.L. Bosch

weduwnaar uit het eerste huwelijk van

Theresia Scholtes

echtgenoot van

Josephina Schruff

Hij overleed in de leeftijd van 75 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Heerlen: J. Bosch-Schruff
Beek: Gerrie Krauwel-Bosch
Bert Krauwel
Jenny
Maurice
Genk (B.): Thijs Bosch
Lily Bosch-Quaedvlieg
Judith
Beek: Jeff Bosch
Sita Bosch-Pals
Nicole
Familie Bosch
Familie Scholtes
Familie Schruff
Familie Coenen

6411 LC Heerlen, 20 mei 1993,
Deutzenbergstraat 20a.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 25 mei om 11.00 uur in de parochiekerk van St.-Nicolaas en Barbara te Valkenburg aan de Geul, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats gelegen aan de Couberg.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene, is op maandag 24 mei om 18.30 uur in de dekenale kerk van St.-Pancratius te Heerlen-Centrum.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van de verpleegkliniek te Heerlen, dagelijks van 14.00 tot 16.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Bedroefd geven wij u kennis van het vrij plotseling overlijden, na een kortstondige ziekte, voorzien van de h.h. sacramenten der zieken, in het ziekenhuis te Sittard, van onze zorgzame moeder en schoonmoeder, lieve groot- en overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Bertha Custers

geboren te Susteren op 13-9-1908
overleden te Sittard op 21-5-1993

weduwe van

Piet Lempens

De bedroefde familie:
Susteren: Wim L[illegible]
Zus L[illegible]
Grevenbicht: Wies Kit[illegible]
Sittard: Annie va[illegible]
Frans va[illegible]
Susteren: Albert L[illegible]
Toos L[illegible]
Veenendaal: Tiny [illegible]
Susteren: Harrie [illegible]
Marje[illegible]
Susteren: Jo L[illegible]
Epen: Els V[illegible]
Albert [illegible]
haar [illegible]
achte[illegible]
Famili[illegible]
Famili[illegible]

6114 HG Susteren, 21 [illegible]
Kloosterstraat 5.

De plechtige euchari[illegible] begrafenis, wordt geh[illegible] a.s. om 11.00 uur in d[illegible] Amelberga te Susteren.

Samenkomst in de ke[illegible] schriftelijk condoleren vanaf 10.30 uur.

Heden, zaterdag 22 mei, om 18.45 uur rozenkransgebed, gevolgd door de avondmis, in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 17.00 tot 17.45 uur in uitvaartcentrum Peusen, Kloosterstraat 9 te Susteren.

---

†

Na een leven getekend door liefde, eenvoud en behulpzaamheid, is na een voorbeeldig gedragen ziekte, toch nog onverwacht van ons heengegaan, voorzien van de h.h. sacramenten, in de leeftijd van 81 jaar, mijn lieve man, onze dierbare vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Hubert Heiligers

echtgenoot van

Gertrudis Wijnen

Wijlre: mevr. G. Heiligers-Wijnen
Wijlre: Keetie en Jo
[illegible]
Wijlre: Maria en [illegible]
Meessen-Heiligers
Gerda en Bernd
Hub en Carolien
Jo en Angelique
[illegible]
Wijlre: [illegible]
[illegible]

[illegible] BV Wijlre, [illegible]
[illegible] Maessenstraat 8.

[illegible] uitvaartdienst zal [illegible] om 11.00 uur in de [illegible] van de H. Gertrudis te Wijlre, [illegible] op het r.k. kerkhof aldaar.

[illegible] van uw medeleven, is er geen condo[illegible]

[illegible] maandag [illegible]

[illegible] 11 [illegible] tot 18.30 uur.

Wilt u, indien wij zijn vergeten u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar dat verder lijden haar bespaard is gebleven, delen wij u mede dat onze moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder van ons is heengegaan

Elisabeth Hendrix

weduwe van

W. Kersemakers

weduwe van

Y. Agema

Zij overleed, voorzien van de h. sacramenten der zieken, in de leeftijd van 87 jaar.

De bedroefde familie:
uit aller naam:
Kinderen, klein- en achterkleinkinderen
Familie Hendrix
Familie Kersemakers
Familie Agema

Kerkrade, Kapelhof, 19 mei 1993
Corr.adres: 6461 HH Kerkrade, Gulperstraat 41

[illegible] zal plaatsvinden [illegible] uur in de parochie[illegible] aan de Dir[illegible] algemene begraafplaats [illegible]

[illegible] uw medeleven is er geen [illegible]

[illegible] 18.00 [illegible]

---

†

Eens komt het weerz[illegible]
in een grenzeloze li[illegible]

Heden nam de Heer tot onze droefheid, [illegible], uit ons midden mijn liev[illegible] [illegible] vader en opa

Eugène Bessems

echtgenoot van

Elise Lescrenier

Voorzien van de laatste sacramenten ov[illegible] hij in de leeftijd van 85 jaar.

Beek: E. Bessems-Lescrenier
Stabroek (B.): Marie-Rose Cleophas-Be[illegible]
Jo Cleophas
Roger en Claire
Eveline
Heerlen: Lisette Bessems
Arie de Heus
Luc en Petra
Weert: Maurice Bessems
Marijke Lacroix
Roel en Desiree
Fonger
Spaubeek: Sef Bessems
Gerda Bessems-Cellisse[illegible]
Brigitte
Lars

Sittard, 21 mei 1993
Corr.adres: Bongerd 46, 6176 AW Spaube[illegible]

De plechtige uitvaartdienst zal gehoude[illegible] den op dinsdag 25 mei a.s. om 10.30 uu[illegible] H. Martinuskerk te Beek, waarna aans[illegible] de begrafenis zal plaatsvinden op de b[illegible] plaats aldaar.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegen[illegible] tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van de overledene [illegible] dag 24 mei om 18.40 uur in voornoemde [illegible]

De dierbare overledene is opgebaard [illegible] mortuarium, gelegen aan de Pr. Mauritsla[illegible] Beek. Bezoektijd dagelijks van 18.30 to[illegible] uur.

Mijn tijden, Heer, zijn in uw hand.

In Zijn ondoorgrondelijke wijsheid heeft het God behaagd tot Zich te nemen onze geliefde zuster, schoonzuster, tante en nicht

Herta Elisa van der Voort

in de leeftijd van 86 jaar.

In dankbare herinnering:
Heerlen: R.A. van der Voort
Papendrecht: P.R. van der Voort
Ridderkerk: P.A. van der Voort
Nijmegen: K.N. van der Voort
Portugal: H. van Zanten-Telkamp

Brunssum, 20 mei 1993.
Corr.adres: Beneluxlaan 8,
6414 GR Heerlen.

De dienst van woord en gebed zal worden gehouden in het gebouw Zonnestraat 27 te Treebeek-Brunssum op dinsdag 25 mei a.s. om 13.20 uur, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats Heksbosjesweg te Treebeek-Brunssum.

Er is gelegenheid tot schriftelijk condoleren voor aanvang van de dienst in het voornoemde gebouw.

Bedroefd, maar dankbaar dat haar pijn bespaard is gebleven, geven wij u kennis van het overlijden van mijn lieve vrouw, onze moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder

Elisabeth Heemels

weduwe van

Johann Kentgens

echtgenote van

Karel Knubben

Zij overleed in de leeftijd van bijna 83 jaar.

Sittard: J.K. Knubben
Selfkant (D.): M.T.B. Cellé-Kentgens
A.G. Cellé
Selfkant (D.): L.J. Kentgens
M. Kentgens-Klassen
Sittard: L.J. Knubben
I. te Wechel
en haar klein- en achterkleinkinderen

6131 GN Sittard, 19 mei 1993
Odasingel 1[illegible]

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 24 mei a.s. om 10.15 uur in de parochiekerk van de H. Bernadette te Sittard/Baandert, waarna aansluitend de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium Nedermaas, Vouershof te Geleen.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van de overledene heden, zaterdag 22 mei, om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis te Sittard. Bezoektijd dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

---

†

Wij allen hebben je mogen begeleiden in je laatste levensdagen. Het was een grote vreugde dit in saamhorigheid voor je te mogen doen. Je was voor mij een lieve vrouw, voor ons een zorgzame moeder, schoonmoeder en oma. We konden altijd op je rekenen. We zullen je missen.

Els Knubben

echtgenote van

Wiel Thewissen

Zij overleed in de leeftijd van 68 jaar.

Nuth: Wiel Thewissen
Nuth: Martin Thewissen
Tiny Thewissen-Buysers
Astrid en Eric
Ralph
Hoensbroek: Anna-Marie
van Galen-Thewissen
Hans van Galen
Etiënne en Tamara
Tamara en Raymond
Hulsberg: Margo Oeben-Thewissen
Jack Oeben
Ricardo
Deborah

Sittard, 19 mei 1993.
St.-Josephstraat 19, 6361 VX Nuth.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 24 mei a.s. om 11.00 uur in de H. Bavokerk te Nuth, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de algemene begraafplaats.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De overledene zal worden herdacht in de h. mis van zondag 23 mei om 11.15 uur in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in het mortuarium, gelegen aan de Hoofdstraat 100 te Hoensbroek; bezoektijd heden, zaterdag, van 17.30 tot 19.00 uur en zondag van 14.00 tot 15.00 uur.

[illegible] overlijden, [illegible] van de h.h. [illegible] leeftijd, in [illegible] mijn dierbare man, onze zorgzame vader, schoonvader, broer, zwager, oom en neef

Sjaak Sanders

echtgenoot van

Mia Hellebrekers

Wij vragen u voor hem te bidden.

De bedroefde familie:
Susteren: Mia Sanders-Hellebrekers
Munstergeleen: Ria en Jan
Echt: Marion en Wil
Familie Sanders
Familie Hellebrekers

6114 XW Susteren, 20 mei 1993,
Munsterweg 62.

De plechtige eucharistieviering, gevolgd door de begrafenis, wordt gehouden op dinsdag 25 mei om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Amelberga te Susteren.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren vanaf 10.30 uur.

Maandag 24 mei om 18.45 uur rozenkransgebed, gevolgd door de avondmis, in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 17.00 tot 17.45 uur in het uitvaartcentrum Peusen, Kloosterstraat 9 te Susteren.

Zij die geen persoonlijke kennisgeving hebben ontvangen, gelieven deze advertentie als zodanig te beschouwen.

---

†

Bedroefd geven wij u kennis dat, op [illegible] leeftijd, in haar eigen, vertrouwde o[illegible] voorzien van de h.h. sacramenten, va[illegible] heengegaan, mijn lieve vrouw, onze z[illegible] moeder, schoonmoeder en oma

Jessy Lemmens

echtgenote van

Harry Guns

Eygelshoven: Harry Guns
Eygelshoven: John Guns
Pouwla Guns-Brouw[illegible]
Robby
Almelo: Diana Hinsenveld-G[illegible]
Gerrit Hinsenveld
Elke

6471 JK Eygelshoven, 20 mei 1993,
Laurastraat 167.

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd d[illegible] begrafenis, zal worden gehouden op din[illegible] mei om 11.00 uur in de Pastoor van Ars[illegible] Eygelshoven.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegen[illegible] tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het u[illegible] centrum Dela, Grasbroekerweg 20 te H[illegible] zondag van 14.00 tot 15.00 uur en maand[illegible] 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij zijn vergeten u een ke[illegible] ving te zenden, deze annonce als zoda[illegible] schouwen.

Op 20 mei 1993 verloren wij onze innig geliefde tante, mejuffrouw

H.E. van der Voort

Wij zullen haar zorg en liefde niet vergeten.

Peter
Paul
Karel

Hoe vlug gaat toch een jaar.
Het lijkt nog helemaal niet waar.
Stil is de pijn, intens groot ons verdriet,
door de leegte die u achterliet.
Maar de liefde die u ons bood,
is niet te scheiden door de dood.
Wat u deed en zei,
is voor ons nog niet voorbij.

Het is een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van onze lieve mamma, schoonma en oma

Fieny Rouwette-Souren

De plechtige jaardienst zal worden gehouden op zondag 23 mei a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Clemens te Hulsberg.

Kinderen en kleinkinderen

Met verslagenheid hebben wij kennis ge[illegible] van het overlijden van onze medewerkst[illegible]

Annie Hanssen

echtgenote van

Martin Taschbach

Wij wensen haar familie veel sterkte.

Directie en medew[illegible]
Resitta Holding B.V.

Bij het overlijden van mijn lieve man, [illegible] der en opa

Bram de Bruijne

mochten wij vele blijken van deelnemi[illegible] vangen.

Zij zijn ons tot troost geweest en wij [illegible] daarvoor aan alle betrokkenen onze ha[illegible] dank.

Mevr. M. de Bruijne-Verp[illegible]
kinderen en kleinkinder[illegible]

Landgraaf, mei 1993.

Vervolg familieberichten zie pagina[illegible]

[V]erbod van katapult voor sportvissers [s]teen des aanstoots

DOOR JAN VAN LIESHOUT

[LIN]NE - Stiekem had zijn moeder [het v]erbaal van 130 gulden betaald. [Weg]ens het voorhanden hebben [van] een katapult was de 36-jarige [techn]iciën Hennie Aben uit Linne [geve]rbaliseerd. De veldpolitie had [de s]portvisser nabij de Clauscentra[le in] Maasbracht betrapt bij het ka[tapul]teren van voerballen.

[Volg]ens de Wet wapens en munitie [is h]et verboden om katapulten [voorh]anden te hebben, 'met uitzon[derin]g van zulke die klaarblijkelijk bestemd om als speelgoed te [word]en gebruikt en die redelijker[wijs] niet geschikt kunnen worden [geach]t om projectielen weg te [schi]eten met een zodanige kracht of [doelg]erichtheid, dat daardoor personen [ernsti]g lichamelijk letsel wordt toe[gebr]acht'.

[Sport]vissers gebruiken een katapult om op afstand te kunnen bijvoeren. Met een kunststoffen katapult kan dat nauwkeuriger dan met het 'werppijpje', een soort herdersschopje, waarmee op afstand voerplekken worden aangelegd. Werppijpen zijn vrijelijk verkrijgbaar, katapulten slechts onder de toonbank. Ze kosten ƒ 27,50 per stuk.

Hennie Aben had het verbaal niet willen betalen. „Ik had de zaak willen laten voorkomen. Mijn moeder heeft het verbaal echter betaald. Stiekem."

„In andere landen mogen sportvissers wel een katapult gebruiken.

Door het verbod worden wij gedupeerd. Dat 'danken' we krakers in Amsterdam. Zij schoten met stalen kogels. Wij katapulteren enkel voerballen. Om onze kansen in San Marino te kunnen verdedigen zullen we ons ook in het katapult schieten moeten bekwamen," rechtvaardigt Aben recidives.
We: dat zijn 'De Verenigde Vrienden' uit Grevenbicht, die Nederland op 5 en 6 juni in San Marino zullen vertegenwoordigen op het wereldkampioenschap voor hengelsportteams.

● Het katapulteren van voerballen is, tot groot verdriet van sportvissers, in Nederland verboden.

Zie verder pagina 16

● In het nieuws

'Iedereen denkt dat hij lastig of ongehoorzaam is'

Moeder smeekt om begrip voor gehandicapte zoon

Van onze verslaggeefster

SITTARD – De Westelijke Mijnstreek heeft al meer dan een jaar te maken met ongewoon veel gevallen van hersenvliesontsteking, ofwel nekkramp. De schrik heeft er aan alle kanten ingezeten. Veel ouders waren bang dat hun kinderen besmet zouden raken. Alle ouders hielden hun hart vast wanneer een nieuw geval van de ziekte bekend werd. Een aantal slachtoffertjes overleed aan de ziekte, maar de meesten overleefden het en merken nu niets meer van de dodelijke besmetting. Behalve Giovanni Aru.

Hij is veertien en kreeg toen hij twee was hersenvliesontsteking. Vier dagen lang lag hij op sterven, maar hij overleefde de ziekte. Sindsdien is hij geestelijk gehandicapt en kampt hij met een begriploze buitenwereld, vooral omdat hij er 'gewoon' uitziet. Zijn moeder, Erny Aru, krijgt ook regelmatig met het onbegrip te maken. „Je zou zeggen dat hij er goed vanaf is gekomen, maar of dit goed is, weet ik niet."
Volgens mevrouw Aru was zondag 16 mei een perfect voorbeeld van het dagelijkse onbegrip en gebrek aan medeleven waar haar gezin mee te maken heeft. „En eigenlijk was het de laatste druppel," zegt Erny.
Het incident verliep volgens Aru zo: het gezin ging met de auto naar de markt in Sittard om een ijsje te eten. Op zoek naar een parkeerplaats werden de Aru's plotseling afgesneden door een politiewagen. De agenten stapten uit. „Zeg mevrouw, zou u uw kind niet eens wat manieren aanleren?" vroeg een van hen. Aru keek verbaasd. „Hoezo?" Volgens de politie zou Giovanni hen hebben beledigd, met een obsceen gebaar. Zijn moeder legde uit dat Giovanni geestelijk gehandicapt is en daarom niet weet wat allerlei gebaren betekenen.
„Niks mee te maken," vond een agent. „Als hij mijn zoon was, zou ik 'm de vingers breken." Vervolgens zei hij dat Erny Aru het haar zoon maar moest afleren. Aru reageerde met: „Meneer, als ik hem dat kon afleren, zou ik hem ook leren praten."

Erny Aru heeft geen klacht ingediend tegen het optreden van de politie. Volgens haar wordt ze op het politiebureau niet serieus genomen. „Twee jaar geleden heb ik een keer een klacht ingediend, toen twee agenten heel vervelend reageerden op Giovanni's belangstelling voor hun walkie talkies. Bij de balie op het politiebureau werd me gezegd dat de namen van de dienstdoende agenten achterhaald zouden worden, maar ik heb nooit meer iets gehoord."

Het incident van zondagmiddag zat en zit Erny behoorlijk hoog. „Dat voorval liep bijna uit de hand," vertelt Aru. „Ik weet dat mijn man en ik niet agressief moeten reageren, maar we krijgen zo vaak nare reacties op Giovanni, al vanaf zijn vierde jaar. Hij ziet er namelijk uit als een normaal kind, dus wanneer hij iets vreemds doet, denkt iedereen gewoon dat hij gewoon lastig of ongehoorzaam is."
Bijvoorbeeld vorig jaar, toen Giovanni een kusje gaf op de taxi waar hij met zijn moeder net een rit in had gemaakt. „De chauffeuse stapte toen uit en begon tegen Giovanni te schelden omdat hij de auto had aangeraakt. Ze zei dat ze wel vaker met van die mongooltjes te maken kreeg."
Of toen haar zoon vier jaar was en in een warenhuis een stenen beeldje van een schaap pakte. „Een winkelbediende greep hem in de kraag en beval dat hij het terug moest leggen. Giovanni begreep er niets van. Later zei de bedrijfsleider dat we misschien een foto van mijn zoon in de winkel konden hangen, zodat iedereen wist dat hij geestelijk gehandicapt was.
Maar dat vind ik discriminatie. Als ik ter plekke uitleg dat hij geestelijk gehandicapt is, dan moet dat toch voldoende zijn? Hij gaat nooit alleen de straat op, mijn man of ik zijn er altijd bij."

Erny Aru betreurt het dat zij zich af en toe niet kan beheersen wanneer iemand haar zoon aanvalt. „Eigenlijk zijn het gewoon dertien jaar spanningen, die zich hebben opgekropt. Ik kan er niks aan doen, maar ik word gewoon kwaad als iemand naar tegen hem doet vanwege iets waar hij niets aan kan doen. Natuurlijk proberen wij hem aan te leren dat hij niet overal aan moet zitten en geen obscene gebaren moet maken, maar soms snapt hij iets gewoon niet."

De politiewoordvoerder in Sittard heeft gezegd het incident van zondag 16 mei te zullen onderzoeken, mits Erny Aru een officiële klacht indient bij de politie. Hij benadrukte dat iedereen recht heeft op een correcte behandeling van de politie.

Randon in problemen door bezuinigingen klanten

Beveiligingsbedrijf gaat banen schrappen

Van onze redactie economie

[HEE]RLEN – Het beveiligings[bedr]ijf Randon moet inkrim[pen]. Bij drie van de twaalf [vest]igingen, in Utrecht, Gro[ning]en en Heerlen, verdwij[nen] enkele tientallen banen. [Bov]endien worden tijdelijke [arbei]dsverbanden niet ver[leng]d. Randon, met zo'n 1800 [werk]nemers de op één na [gro]otste beveiliger van ons [land], heeft vooral te kampen [met] op beveiliging bezuini[gen]de klanten. Het bedrijf [slui]t, als de recessie aanhoudt, [verd]er banenverlies niet uit.

De pijn doet zich voor Randon het ergst voelen in Utrecht, Groningen en Heerlen. In Utrecht gaan tussen de vijftien en de twintig banen verloren, in Groningen en Heerlen verliezen zes tot acht mensen hun baan. „Het gaat dus relatief om heel kleine aantallen," aldus H. Verbeek, lid van de Randon-directie. „Maar we moeten het gat dichten. De markt staat onder druk. Je ziet nu zelfs dat bedrijven hun monteur op rustige uren maar als bewaker inzetten, om zo uitgaven te besparen."

De bezuinigende klanten werden voor Randon, onderdeel van Randstad, voor het eerst voelbaar in het laatste kwartaal van vorig jaar. Het bedrijf hoopte op herstel in het eerste kwartaal van dit jaar, maar dat bleef uit. „In het gunstigste geval blijft de beveiligingsmarkt dit jaar op nul. Maar ik verwacht zelf een lichte teruggang. Dat hebben we in het buitenland ook al zien gebeuren," aldus Verbeek.

Randon groeide de laatste jaren als kool. Drie jaar geleden werkten er zo'n duizend mensen, nu zijn het er bijna 1800. Het bedrijf haalde vorig jaar een winst van zo'n twee miljoen gulden, op een omzet van negentig miljoen gulden. Randon heeft naar eigen zeggen een marktaandeel van zeventien procent en is daarmee nummer twee in de beveiligingsbranche, achter de Nederlandse Veiligheids Dienst (NVD).

Randon en de bonden praten begin volgende maand over een sociaal plan. De Dienstenbond CNV kan wel begrip opbrengen voor de maatregelen van het beveiligingsbedrijf. „Het wordt steeds moeilijker opdrachten binnen te halen. Andere beveiligingsbedrijven hebben ook al maatregelen moeten nemen, zoals het niet-verlengen van korte contracten. Er moet echter wel een goed sociaal plan komen. Daar gaan we begin juni over praten," aldus CNV-bestuurder Moleman.

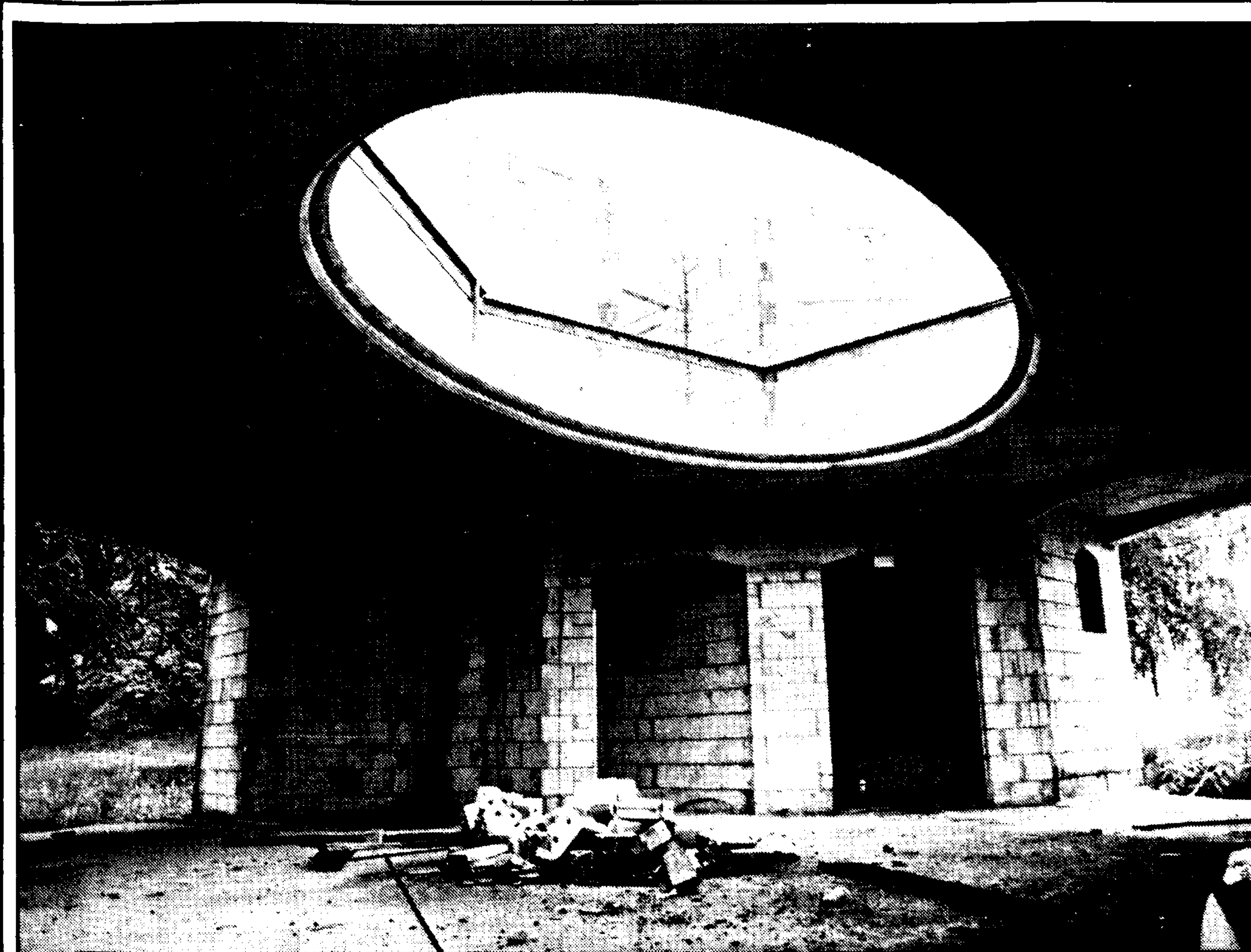
[T]axichauffeur [d]oodgeslagen

[SIN]T TRUIDEN – Een 46-jarige [taxic]hauffeur uit Sint Truiden is [dood] aangetroffen bij een kerkhof [in d]e stad. De man bleek vermoord. [De] dader heeft de chauffeur ver[moe]delijk doodgeslagen met een [geva]rendriehoek. Gisteravond hield [de p]olitie een verdachte aan.

Auto botst tegen schip

[LAN]AKEN – Een auto is gisteren [in] Smeermaas-Lanaken tegen een [ple]zierschip gebotst. Het schip lag [aang]emeerd in het kanaal. Toen de [cha]uffeur de macht over het stuur [verl]oor, raakte de wagen in de berm [en v]loog enkele meters lager tegen [het] schip. De bestuurder werd met [lich]te verwondingen naar het zie[kenh]uis gebracht.

Kapitale bouwval

● De belangrijkste schuldeiser heeft de vervallen villa nu van lieverlee maar gekocht.
Foto: FRANS RADE

Koopman uit Tripoli koopt Akense ruïne

Van onze correspondent

AKEN - 'Villa Gröszenwahn' zoals het inmiddels tot ruïne verworden bouwwerk aan de Ronheider Berg in Aken in de volksmond heet, is bij de derde, openbare, poging voor 1,5 miljoen mark verkocht aan een koopman uit het Noordafrikaanse Tripoli. De man had overigens nauwelijks een andere keus. Hij is, met 2,9 miljoen mark, de belangrijkste schuldeiser in een bouwproject waarover met gemak een aflevering van Tatort zou kunnen worden geschreven.

Een paar jaar geleden besloot Akenaar Walter Amend dat er op de Ronheider Berg iets moest verrijzen dat als het spectaculairste onroerend-goedproject van Aken de geschiedenis in moest gaan. Amend was tot voor enkele jaren een internationaal gewaardeerd financieel-makelaar. Voor de Ronheider Berg ontwikkelde hij een plan dat onder andere een hoofdwoning van ruim 350 m2 inhield, plus bijgebouwen en een gastenverblijf van ruim 300 m2, inclusief garage en een zwembad van 160 m2. De totale oppervlakte omvat ruim 16.000 m2.

Het plan kon uitgevoerd worden omdat de bestemmingsvoorschriften voor het gebied, uit februari 1963 daterend, gelijkvloerse bebouwing toelieten. Het werd de aanzet tot wat nu, in juridische kringen dan, een miljonairsvilla heet met afmetingen die buiten de gewone proporties vallen.
Amend wilde kennelijk iets neerzetten dat uiteindelijk veel rendement zou opleveren. In werkelijkheid was het echter een project dat alleen in jet-set kringen past, volkomen te hoog gegrepen dus als beleggingsobject. De mogelijkheden om nu nog tot een andere invulling van het project te komen, blijken zeer gering. Vooralsnog lijkt het afbouwen van het project het meest voor de hand te liggen.

Het ging dus goed fout met de realisering van 'Gut Steeg 30' op de Ronheider Berg. Toen het gigantische gegoochel met miljoenen van Walter Amend namelijk begon op te vallen - (onder andere zou het verzekeringsconcern ARAG voor 50 miljoen DMark de boot in zijn gegaan mede door toedoen van hem) - was het meteen ook gedaan met de bouw van het protserige bouwwerk. Vandaag de dag verpaupert het kasteel in aanbouw, dat gelegen is in een van Akens mooiste gebieden, helemaal.

Door Amend zijn op de Ronheider Berg uiteindelijk dan ook alleen maar schulden achtergelaten. Op die ruïne na dan. De belangrijkste schuldeisers zijn naast de koopman uit Tripoli, met bijna 3 miljoen DMark, verder nog de architect, de aannemer en een bouwfirma voor een totaalbedrag van ruim 800 duizend DMark.

Een van de slachtoffers van het gegoochel met miljoenen door Amend is prinses Zu Sayn Wittgenstein. Ze stak ruim 1 miljoen DM in een project, waarvan ze de tien van dat geld deed ze ook een poging om de ruïne op de Ronheider Berg te kopen. Uiteindelijk moest ze het afleggen tegen de waarschijnlijk veel dikkere beurs van de zakenman uit Tripoli.

De vraag of de schuldeisers van Ronheider Berg nog wat terug kunnen halen van hun centen wordt binnenkort beantwoord in een gerechtelijke procedure. Overigens, in theorie had de ruïne nu voor 25 duizend DMark verkocht mogen worden. Dat bedrag was dan gelijk aan de verderingen die de stad Aken aan grondbelasting en gerechtskosten tot nu toe heeft gemaakt.

Limburgs Oranjegevoel is nog relatief jong

Vervolg van pagina 11

SITTARD – De Sittardse stadsschouwburg liep gisteren over van de Oranjefans. Zo'n 270 mensen uit alle hoeken van het land kwamen in Limburg bijeen om het koningshuis hoog te houden. Voor het jaarlijkse, tweedaagse congres was deze keer het oog gevallen op Sittard, in het jaar dat de stad het 750-jarig bestaan viert.

Het congres werd gistermorgen geopend met het Wilhelmus, dat luidkeels door de deelnemers werd meegezongen. Compleet met het afsluitende 'Leve de koningin' zat de stemming er al vroeg in.

Sittard twee dagen Oranjestad. Een geschikter moment was er niet, liet mr. A. Houtakkers, voorzitter van het Sittardse comité, weten. De stad viert het 750-jarig bestaan en is juist op tal van plaatsen flink opgeknapt. „Op een bouwputje hier en daar na," voegde Houtakkers eraan toe.

Sittard Oranjestad? Dat is de stad beslist niet altijd geweest, zo bleek overduidelijk uit de feestrede van dr. J. Theunisse, ere-voorzitter van het Sittardse Oranjecomité. Hij dook in de geschiedenis en vertelde dat het Oranjegevoel in Sittard (en Limburg) nog tamelijk jong is.
De Sittardse bevolking voelde zich vroeger thuis in het Belgische koninkrijk. De aansluiting bij 'Holland' riep zelfs fel verzet op. Maar toen de Sittardse bevolking in 1839 voor de keuze werd gesteld tussen de Nederlandse of Belgische nationaliteit, kozen slechts 47 van de ruim vierduizend inwoners voor de laatste.
Toch heeft Sittard niet te klagen over koninklijke bezoeken. In de loop van bijna 180 jaar koninkrijk, zo inventariseerde Theunisse, is tien keer een lid van het koninklijk huis in Sittard op bezoek geweest. Vooral over het laatste bezoek, van koningin Beatrix in 1990, memoreerde Theunisse dat 'een juichende, enthousiaste menigte' aanwezig was.

Ook gouverneur E. Mastenbroek gaf aan dat de populariteit van het koningshuis in Limburg groot is (geworden). Volgens hem is dat mede te danken aan de inzet van de Oranjeverenigingen. Hij riep wel op tot een eigentijdse invulling van de viering van Koninginnedag. Daarbij is het de taak van de Oranjeverenigingen om de feesten dicht bij de mensen te brengen. „Dat is de uitdaging die u als Oranjeverenigingen jaarlijks zou moeten aangaan," hield Mastenbroek de congresgangers voor.

Voor Sittard beloofde dr. Theunisse in de afronding van zijn feestrede dat het Oranjegevoel van de Sittardenaren nog wel groter zal worden. „Al is de Oranje-gezindheid van onze stad relatief gesproken vrij jong, de geschiedenis zal aan deze dag een parel toevoegen aan de Oranjeband en ik voorspel dat die in de toekomst zal blijven schitteren," aldus Theunisse.
Hij besefte dat zijn historische terugblik, en met name het 'pre-Oranje tijdperk', bij gasten uit andere delen van het land tot verbazing konden leiden. Maar voorzitter mr. J. Pommer van de federatie van Oranjeverenigingen reageerde begripvol: „Alles wat met barensweeën wordt geboren, wordt nog veel meer gekoesterd."

Hogeschool tegen korting studenten

MAASTRICHT – De centrale medezeggenschapsraad van de Rijkshogeschool Maastricht heeft een motie aangenomen waarin de plannen van minister Ritzen (onderwijs) en staatssecretaris Ter Veld (sociale zaken) om te korten op de inkomens van studenten en jongeren worden verworpen.

De raad vreest dat die plannen leiden tot onacceptabel hoge studieschulden. De toegankelijkheid van het hoger onderwijs zou hierdoor ernstig worden aangetast. Volgens de raad treffen de voorgenomen bezuinigingen te eenzijdig de studenten.

Net als veel andere hogescholen en universiteiten roept de raad daarom de Tweede Kamer op deze plannen te verwerpen. Het college van bestuur van de Rijkshogeschool Maastricht wordt opgeroepen binnen de landelijke HBO-raad stelling te nemen tegen de plannen.

In de voorstellen van Ritzen en Ter Veld wordt 22 procent bezuinigd op het budget van de studenten en wordt de huursubsidie voor studerende jongeren afgeschaft.
„Maatregelen die de bestaans- en ontplooiingsmogelijkheden voor jongeren ernstig aantasten", zo meent de raad.

De zon scheen,
de bloemen bloeiden nog,
de vogels floten
en toen werd het stil.

Na een leven van eenvoud en liefde is vanmorgen rustig ingeslapen mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, trotse oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Hermine (Mien) Zielemans

echtgenote van

Herman Derksen

Zij overleed in de gezegende leeftijd van 85 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Brunssum: **H.J. Derksen**
Hoensbroek: **Hetty en Math Spronk-Derksen**
Brunssum: **Liny en Frans van Gestel-Derksen**
Terneuzen: **Cor en Truus Derksen-van der Vleuten**
Amstenrade: **Frits en Gonda Derksen-van Aken**
en haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Zielemans
Familie Derksen

6444 XK Brunssum, 21 mei 1993
Gerbaldusstraat 7

De plechtige uitvaartdienst, waarvoor wij u beleefd uitnodigen, zal gehouden worden op dinsdag 25 mei a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Barbara te Brunssum-Treebeek; aansluitend zal de crematie plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Wij zullen haar bijzonder gedenken in de avondmis van maandag 24 mei a.s. om 19.00 uur in de kolbekapel van voornoemde parochiekerk.

Moeder is opgebaard in de rouwkamer van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum, waar u afscheid van haar kunt nemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Wij zijn geschokt door het plotselinge overlijden van onze lieve

oma Derksen

Wij zullen haar missen omdat ze zoveel voor ons betekend heeft.
Rust zacht lieve oma.

De kleinkinderen en achterkleinkinderen

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad
In de Cramer 37, Heerlen.

†

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat hij ons heeft gegeven, geven wij u kennis dat op 50-jarige leeftijd, voorzien van de h.h. sacramenten, van ons is heengegaan, mijn man, mijn vader en mijn schoonvader

André Somers

Kunrade: **Sophie Somers-Rog**
Blerick: **Yvon en Lou Dohmen-Somers**

6367 AL Kunrade-Voerendaal, 20 mei 1993,
Kunderberg 32.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 25 mei om 12.15 uur in de parochiekerk O.L.V. van Altijddurende Bijstand te Kunrade, waarna om 13.30 uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

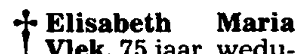
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake maandag om 19.30 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen, zondag van 14.00 tot 15.00 uur en maandag van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij zijn vergeten u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

†

Bedroefd, doch dankbaar voor wat hij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis dat vrij plotseling op de leeftijd van 76 jaar is overleden mijn dierbare vader, schoonvader, broer, schoonbroer, oom en neef

Sander Duijzings

echtgenoot van wijlen

Lies Geyselaers

Vilt: **A.L.H. Duijzings**
H.J.M. Duijzings-Noben
Familie Duijzings
Familie Geyselaers

6325 AN Vilt-Valkenburg a/d Geul
21 mei 1993
Geulgracht 30

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben woensdag 26 mei a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H.H. Monulphus en Gondulphus te Berg en Terblijt.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren voor de aanvang van de uitvaartdienst in de kerk.

Voor de zielerust van de overledene zal dinsdag 25 mei om 18.30 uur de avondwake gehouden worden in voornoemde kerk, waarna bezoek in de rouwkapel aan de kerk.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

† **Elisabeth Maria Vlek,** 75 jaar, weduwe van John Willem Fennell. Corr.adres: O.L. Vrouweplein 26, 6211 HE Maastricht. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 24 mei a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Vijlen.

† **Derktje Dijkstra,** weduwe van Jacob H. van der Vlis. Corr. adres: Aan de Gapert 19, 6231 BX Meerssen. De crematieplechtigheid zal worden gehouden dinsdag 25 mei a.s. om 14.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10, afslag De Beitel.

† **Joke Devens,** weduwe van Leon „Brudsje" Stols. Corr. adres: mevrouw M. Stols, Papenweg 52, 6212 CH Maastricht. De uitvaartdienst zal plaatsvinden heden, zaterdag 22 mei, om 11.00 uur in de kerk St.-Pieter Beneden, St.-Maternusstraat, Maastricht.

† **Anna Mulders,** 88 jaar, weduwe van Theodorus Janssens, Schilbergerstraat 8, 6102 AJ Pey-Echt. De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden heden, zaterdag 22 mei, om 10.30 uur in de kerk van Onze Lieve Vrouw Onbevlekt te Pey-Echt.

† **Jean Joseph Konings,** 68 jaar, echtgenoot van Elisabeth Catharina (Els) Krans, Burg. Bauduinstraat 146, 6224 EX Maastricht. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden heden, zaterdag 22 mei, om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L.V. v. Lourdes, Oostermaas te Maastricht.

† **Gerardus Hubertus Kerkhofs,** 85 jaar, echtgenoot van Maria Catharina Gidding, Monseigneur Schrijnenstraat 7, 6221 VW Maastricht. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 24 mei a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Don Bosco, Akerpoort te Maastricht.

Provincie Limburg

mededeling *M150/20-93*

In opdracht van de Provincie worden verbeteringswerken uitgevoerd op de provinciale weg Urmond - Sittard (Urmonderbaan) en wel over het gedeelte vanaf de westzijde van de autosnelweg Maastricht - Eindhoven tot en met de aansluiting van de Burgemeester Lemmensstraat te Geleen. Het werk wordt uitgevoerd tussen 24 mei en 13 juli a.s.

De uitvoering zal gepaard gaan met enige hinder voor het verkeer aangezien tijdens de uitvoering steeds één rijbaan voor het verkeer zal worden afgesloten. Voor fietsers en voetgangers zal geen beperking gelden.

Voor de afwikkeling van het overige verkeer is ervoor gekozen het verkeer op de Urmonderbaan in westelijke richting, dus in de richting A2/Urmond steeds doorgang te verlenen terwijl het verkeer in de richting Sittard/Geleen zal worden omgeleid. Deze omleidingsroute loopt via de A2/afrit Born/ provinciale weg Born-Nieuwstad/provinciale weg Susteren/ Sittard/Hasseltsebaan/Urmonderbaan.

Studenten peilden behoefte aan grensoverschrijdend nieuws

Euregio onbekend fenomeen voor meeste Zuidlimburgers

Van onze verslaggever

HEERLEN - Hoewel de meeste Zuidlimburgers nog nooit van de Euregio Maas-Rijn hebben gehoord, wil dat niet zeggen dat ze geen belangstelling hebben voor nieuws uit het aangrenzend buitenland.

Dat is de op het eerste gezicht tegenstrijdige conclusie van een onderzoek van twee studenten toegepaste huishoudwetenschappen aan de Hogeschool Heerlen. Hans-Paul Nieskens (28) en de even oude Frank Rijsman hielden als afstudeerproject een enquête onder 367 Zuidlimburgers naar de behoefte aan Euregionaal nieuws. Daarvoor gingen ze, gewapend met een vragenlijst, de straat op in Maastricht, Heerlen, Kerkrade, Sittard en Vaals.

● *Hans-Paul Nieskens (rechts) en Frank Rijsman: „Euregio zou veel meer aan naamsbekendheid moeten doen."* Foto: KLAUS TUMMERS

Misleidend

Van alle ondervraagden zeiden er 227 (61,9%) geen idee te hebben wat de Euregio Maas-Rijn is.

De 140 die het wel wisten, waren in overgrote meerderheid niet in staat om op een landkaart aan te wijzen over welk gebied de Euregio Maas-Rijn zich precies uitstrekt. Volgens Nieskens en Rijsman valt ze dat eigenlijk niet eens kwalijk te nemen. „De naam Euregio Maas-Rijn is misleidend. Iedereen zocht op de kaart naar de Rijn. En dat terwijl de Rijn helemaal niet door het gebied stroomt."

Dat de naamsbekendheid zo gering is, mag de Stichting Euregio Maas-Rijn zichzelf best aanrekenen, vinden de twee studenten. „De stichting beweegt zich te veel op politiek en ambtelijk niveau. Als je je tot doel hebt gesteld de saamhorigheid in het grensgebied te bevorderen, zul je je meer op de bevolking moeten richten. Dat gebeurt veel te weinig."

Want veel Zuidlimburgers zijn wel degelijk benieuwd naar wat er in de Euregio gebeurt. Van de 367 ondervraagden, zeiden er 211 (57,5%) geïnteresseerd te zijn in nieuws uit het Duitse en Belgische grensgebied. Zij hebben vooral belangstelling voor berichten over cultuur, recreatie en toerisme. Opvallend genoeg scoort sport laag.

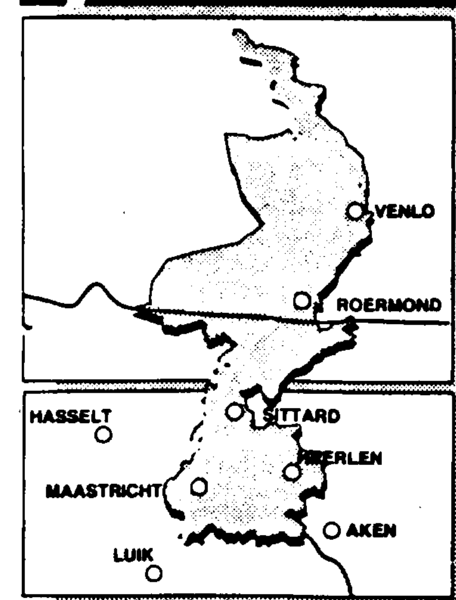
Nieskens en Rijsman vroegen de 211 geïnteresseerden ook of ze vinden dat kranten, huis-aan-huisbladen, regionale omroep en kabelkranten voldoende Euregionaal nieuws brengen. Iets meer dan de helft (110) vond van niet. Zij zouden vooral graag meer lezen over markten en braderieën, culturele evenementen, beurzen en tentoonstellingen. De informatie die ze nu krijgen, halen ze hoofdzakelijk uit de krant. Huis-aan-huisbladen, Omroep Limburg en kabelkranten voorzien volgens de ondervraagden niet of nauwelijks in hun behoefte.

Euregioblad

In totaal 108 geënqueteerden zeiden best een Euregionaal blad te willen ontvangen. Dat zou dan in de vorm van een krant of tijdschrift moeten worden gegoten en bij voorkeur maandelijks moeten verschijnen. Ruim de helft is bereid daarvoor een gulden tot een rijksdaalder te betalen.

Nieskens en Rijsman noemen hun onderzoek zelf 'een betrouwbare indicatie' van het Euregio-gevoel van de gemiddelde Zuidlimburger. Een vraag die rijst is trouwens waarom de twee studenten geen straatinterviews hebben gehouden in de Duitse en Belgische grensstreek. Dat zou hun onderzoek in ieder geval completer hebben gemaakt. Nieskens en Rijsman geven dat volmondig toe. „Maar daar hadden we de tijd niet voor. Bovendien leek ons de taalbarrière te groot."

over de grenzen

Onderzoek Liose bij Limburgse gemeenten

Sociale vernieuwing Limburg lappendeken

ROERMOND - De Limburgse gemeenten kampen nog met een hoop problemen op het gebied van de sociale vernieuwing, maar in drie jaar tijd is toch al veel bereikt. Alleen al in Heerlen zijn zo'n zestig projecten gerealiseerd. In Sittard meer dan dertig. Bijna alle Limburgse gemeenten zijn op de een of andere manier bezig met sociale vernieuwing. Standaardoplossingen zijn er echter niet.

Bij sociale vernieuwing gaat het om het leveren van maatwerk. Alle Limburgse gemeenten samen besteden ruim negen miljoen gulden per jaar uit eigen middelen aan sociale vernieuwing. Bij de projecten gaat de eerste prioriteit uit naar het verbeteren van de woon- en werkomgeving. Dat blijkt uit een onderzoek van de Stichting Liose, het provinciaal advies- en service-instituut voor het sociaal-cultureel en educatief werk.

Het onderzoek is uitgevoerd bij 46 Limburgse gemeenten in de periode 1990 tot 1993 met het Rijk afspraken maakten over sociale vernieuwing.

De conclusies van het onderzoek werden woensdag gepresenteerd tijdens een conferentie in Roermond. In 1990 lanceerde het kabinet de sociale vernieuwing. Doel hiervan was de gemeenten meer beleidsvrijheid te geven door afzonderlijke geldstromen bijeen te voegen. Daarbij zou dan de samenwerking tussen plaatselijke organisaties moeten verbeteren en de ambtelijke bureaucratie verminderen. Achterstandssituaties in bepaalde wijken en andere sociale problemen zouden op deze manier beter aangepakt kunnen worden.

Sociale vernieuwing betekent ook een cultuuromslag van het gemeentelijk apparaat. Dat beperkte zich vroeger tot formele afhandeling, bijvoorbeeld bekijken of een initiatief in een bepaalde regeling viel. Zo ja, dan werd subsidie verleend en werd er verder niet naar omgekeken. Nu wordt de gemeente verplicht prioriteiten te stellen en zich te verdiepen in de problematiek. Dat vergt onder andere een andere instelling van de ambtenaren. Die moeten samen met buurtbewoners plannen maken en bijvoorbeeld 's avonds met hen vergaderen.

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Zomer in de lente

'Onweer in mei, zegent veld en wei'. Een weerspreuk met een voorspellende waarde? In de volksweerkunde in ieder geval wel, men spreekt daar dan zelfs van een 'gouden mei'. In dat geval belooft mei 1993 een bijzondere maand te worden want tot vandaag is het in Zuid- en Midden-Limburg al elf maal tot onweer gekomen met plaatselijk veel neerslag waarbij de normale hoeveelheid voor de bloeimaand al werd overschreden.
In schril contrast staat mei 1983; 10 jaar geleden was de meimaand bepaald geen gouden mei. Het was destijds een maand met uitersten; het behoorde tot de acht koudste meimaanden van deze eeuw, op twee dagen kwam het kwik niet boven de 10 graden Celsius uit en pas de laatste dag steeg de temperatuur tot 20 graden. Het was toen niet alleen erg koud, het was ook nog eens de somberste en natste meimaand sinds 1899. Op veel plaatsen in Limburg viel toen meer dan 115 mm en Epen was de natste plaats van Nederland met 149 mm regen. Normaal valt in mei 50-60 mm neerslag. Dan manifesteert mei 1993 zich wel even anders, inmiddels zijn al elf warme en zelfs vijf zomerse dagen in het dagboek opgetekend. Op veel plaatsen dus al veel neerslag die voor een gedeelte uit hagel bestond. Op verzoek van veel lezers wat meer aandacht voor deze soort neerslag.

Hagel

Hagel in de winter is meestal klein en zacht. In de zomer is dat anders. De buienwolken in de atmosfeer bereiken nu een veel grotere hoogte waarin het nu eenmaal veel kouder is.
In een bui blijven de hagelstenen langer in de lucht hangen en kunnen ze meer aangroeien doordat er een grotere hoeveelheid onderkoeld water aanwezig is. Grote hagelstenen zijn kenmerkend voor de zomer, maar hagelbuien komen in de zomer minder vaak voor dan in de winter omdat de temperatuur in de bovenlucht in de zomer hoger is. De combinatie van flink opgewarmde lucht aan de grond en de soms nog zeer koude bovenlucht kan leiden tot de vorming van grote compacte hagelstenen. In de zomer smelt de hagel snel, maar in mei zijn de hagelstenen vaak nog goed te bekijken waarbij men dan een soort ringenstructuur kan ontdekken en bewonderen. Sommige stenen bevatten wel eens meer dan vier ringen. Dit is als volgt te verklaren:
hagelstenen gaan, door hevige luchtbewegingen in een onweersbui, dikwijls op en neer, ze passeren dan de vorstgrens waarbij ze, zoals gezegd, in aanraking komen met onderkoeld water. Zo ontstaat een laagje en uit die 'ringen' kan men als het ware het proces van hun vorming in de hagelstenen aflezen. Sommige kunnen grote afmetingen aannemen; in Utrecht vielen in mei 1978 hagelstenen met een doorsnee van 5 tot 7 centimeter. Bepaald geen 'duiveëieren'. De tot nu toe grootste hagelsteen had een gewicht van 766 gram, had een omtrek van 44 cm, was samengesteld uit 20 andere hagelstenen en kwam in 1976 terecht in Kansas in de VS.

Opnieuw warm zomerweer

In de vroege ochtend van Hemelvaartsdag passeerde met regen en onweer het front dat de scheidingslijn vormde tussen de warme en koudere lucht. Maar de zon zorgde toch nog dat de braderie in Hoensbroek zonder paraplu bezocht kon worden. De wind zocht gisteren even de westhoek op en de temperatuur bleef onder de 18 graden steken, wat overigens een normale waarde is voor de tijd van het jaar. Maar de 'zomer in de lente' wil van geen wijken weten. Opnieuw is de luchtdrukverdeling zodanig gunstig dat vanaf vandaag weer warme lucht naar ons land op transport wordt gesteld. Enkele zomerse dagen zijn ons in het vooruitzicht gesteld en wellicht wordt het zelfs erg warm. Of de atmosfeer dergelijke thermische hoogstandjes kan verdragen is niet erg waarschijnlijk. In de loop van de komende week zal opnieuw met onweer rekening gehouden moeten worden, gevolgd door enige afkoeling.

Weerspreuk: *'Is mei nat, een droge juni volgt zijn pad'.*

Faillissementen met veertig procent gestegen

Metaalbranche in grote problemen

DOOR PETER BRUIJNS

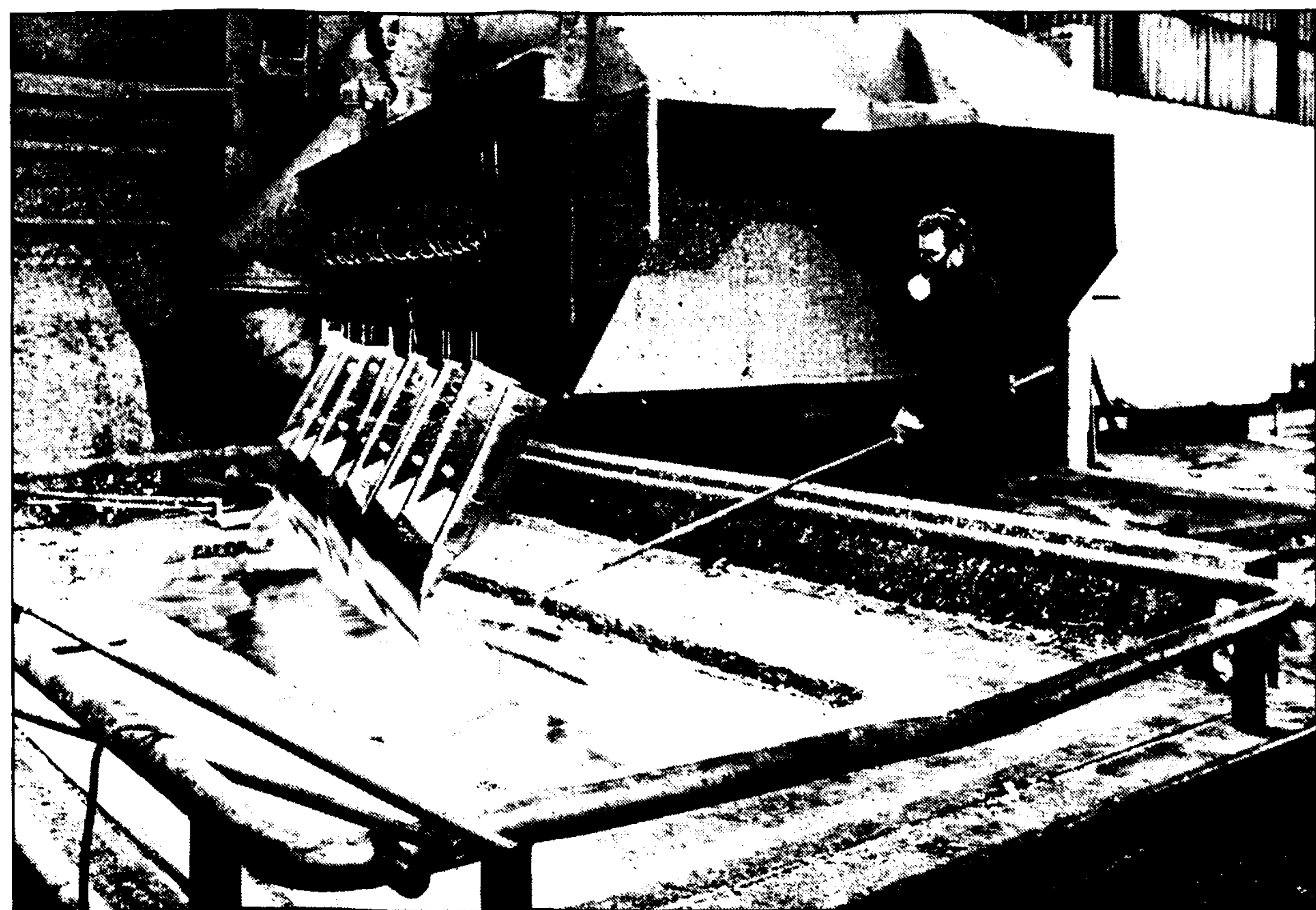
HEERLEN - De metaalbedrijven trekken de broekriem aan. Inkrimpingen zijn aan de orde van de dag. Het aantal faillissementen is met veertig procent gestegen. De laatste mijlpaal is het aanstaande faillissement van de Bornse machinefabriek RVH, waardoor 92 mensen op straat komen te staan.

Vooral in Limburg is het raak. Hoewel er hier en daar zeker nog bedrijven zijn die gezond draaien, hebben met name de kleine en middelgrote bedrijven die toeleveren aan economische trekkers als DSM en NedCar enkele gevoelige tikken gekregen. Ook het inzakken van de Duitse economie en de concurrentie van staalbedrijven uit het voormalige Oost-Duitsland komt in deze provincie hard aan. En staalconstructie-bedrijven, die zich op de bouw richten, zagen hun omzet en zeker hun marges onder druk komen.

„Ik ben wel meteen met mijn neus in de boter gevallen," constateert Gert Enning cynisch. Een jaar geleden werd hij secretaris van de Metaalunie in Limburg en uitgerekend sinds die tijd is het met de metaalbranche steil bergafwaarts gegaan. Enning moet nu namens zijn werkgeversbond de ene na de andere ontslagzaak in goede banen leiden.

Vooral in metaalbedrijfjes die veel draai- en freeswerk verrichten is de ellende groot. Door een gebrek aan opdrachten en enorme concurrentie staan de prijzen onder druk. Steeds meer bedrijven nemen een order aan voor minder dan de kostprijs, om tenminste de vaste lasten te kunnen dekken.

„Ik hou niet van doemdenken," zegt Enning, „maar ik heb alle reden om me ernstig zorgen te maken." Hij heeft de indruk dat de situatie in Noord-Limburg minder nijpend is dan in het zuidelijke deel van deze provincie.

● *Een metaalarbeider aan het werk. Inkrimpingen zijn vooral bij Limburgse metaalbedrijven aan de orde van de dag.*

De high-techbedrijven Océ en Rank Xerox in Venlo en Venray hebben minder last van de economische teruggang. En hoewel de toeleveranciers ook daar een knauw hebben gekregen doen ze het beter dan hun zuidelijker collega's.

Al met al is de Limburgse metaalbranche eerder in de problemen gekomen dan in de rest van het land. Enning: „In oktober vorig jaar begonnen we hier al te piepen." Dat komt onder andere door de grote oriëntatie op Duitsland, waar de economie op het ogenblik echt in het slop zit.

De klappen zijn in Limburg ook gevoeliger aangekomen. Sinds DAF nog maar een marginaal bestaan leidt en DSM het onderhoud heeft uitbesteed aan Stork zien veel Limburgse metaalbedrijfjes hun omzetten met tientallen procenten terugvallen.
Bedrijven die het nog goed doen, zijn de ondernemingen die fors hebben geïnvesteerd in ultramoderne apparatuur, zoals lasersnijders en CNC-machines. De grote klappen vallen vooral in de traditionele metaalbedrijven. Maar als de economie niet snel aantrekt, zullen ook de metaalbedrijven die tot nu toe het hoofd boven water wisten te houden in de tweede helft van dit jaar in de problemen komen, voorziet Enning.
Hij hecht weinig geloof aan voorspellingen dat de economie in '94 weer beter gaat. „Diezelfde deskundigen die dat roepen, hadden toch ook niet in de gaten dat de economie op zo'n korte termijn de vernieling in zou gaan."
To voor kort wist Enning personeel van een inkrimpend bedrijf nog wel bij een ander bedrijf onder te brengen. „Maar op het ogenblik weet ik echt niet meer waar ik met de mensen heen moet." Hij wijst erop dat bij kleinere metaalbedrijven ook de emoties een grote rol spelen. „Het is natuurlijk pijnlijk als je Piet, waarmee je 20 jaar broederlijk hebt samengewerkt, op straat moet zetten."

Onder deze donkere wolken kan hij zich druk maken over de verworven rechten van werknemers in de metaal. „Het ontslagrecht werkt contra-produktief. Als een bedrijf door gebrek aan orders mensen ontslaat, duurt het zo'n vier maanden voor dat personeel echt weg is. Zeker voor kleine bedrijven zijn die hoge personeelslasten in stille tijden funest. Om dat gevaar te omzeilen zie je dat tegenwoordig personeel vooral op basis van tijdelijke contracten wordt aangenomen."

Omscholing

Toch wordt in de metaalnijverheid nog af en toe een feestje gevierd. Op 25 mei krijgen de laatsten van een groep van 45 voormalige werkzoekenden een certificaat voor hun omscholing tot lasser, constructiebankwerker, verspaner, pijpbewerker of machinebankwerker. Ze hebben inmiddels allemaal een baan. Op initiatief van ondermeer de arbeidsbureaus zijn deze mensen omgeschoold, volgens een persbericht 'wegens een tekort aan vakmensen in de metaal'. Dat lijkt in regelrechte tegenspraak met de huidige omstandigheden. Maar projectleider L. Fredrix ziet het anders: „Er zal altijd nieuwe aanwas van personeel nodig zijn. Als je nu niet genoeg mensen opleidt, krijg je personeelsgebrek als de economie gaat aantrekken." Toch ziet ook deze organisatie de behoefte aan nieuw metaalpersoneel verminderen. De omscholingscursus wordt het komende jaar niet voortgezet.

'Blitzkrieg' rond Duitse gerechtstolk

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT - Twee tegelijkertijd opererende strafkamers van de rechtbank in Maastricht hebben woensdagmorgen een stille, maar vastberaden strijd gevoerd over het bezit van slechts een beschikbare Duitse tolk.

De vrouwelijke tolk, die door het parket was opgeroepen om Rosie K. uit Halle, een van de zeven leden van een grote Heerlense autobende bij te staan, werd welwillend uitgeleend om een half uurtje te assisteren bij een zaak tegen enkele Duitse drugsdealers.

Toen na enkele uren de behandeling van de autobendezaak stagneerde omdat de tolk alsmaar niet terugkeerde, liet vicerechtbankpresident mr. Huinen bij zijn collega mr. F. Fernhout informeren hoe het zat.
Dat hielp ogenschijnlijk weinig en daarop besloot mr. Huinen het recht in eigen hand te nemen en eiste middels deurwaarder en parketpolitie de 'voorgeleiding' van de tolk.
„Het parket moet maar zorgen dat er voldoende tolken zijn," mopperde de voorzitter. Een uitspraak die officier van justitie mr. Beaumont haastig deed uitroepen dat hij zijn zaakjes voor elkaar had: „Het was tenslotte de door mij opgeroepen tolk."
Voor zijn collega mr. J. Nabben die dus weer zonder tolk zat, zat er weinig anders op om de drugszaak te onderbreken.
De Duitse tolk, die een dubbel tarief tegemoet mag zien, had intussen van het op en neer gedraaf rode koontjes gekregen.

Eind mei/begin juni krijgen hengelaars weer de kriebels. Weliswaar mag sinds enkele jaren jaarrond worden gevist, maar in de paaitijd plegen weidelijke vissers de visstand toch te ontzien.

Wedstrijdvissers hebben inmiddels hun training hervat. Voor het eerst sinds jaren zetten Limburgers weer de toon in de teams die Nederland op de wereldkampioenschappen vertegenwoordigen. Van de vijf sportvissers, die begin september aan de individuele titelstrijd in Portugal deelnemen, komen er vier uit Limburg. Naar het wereldkampioenschap voor korpsen, begin juni in San Marino, worden 'De Verenigde Vrienden' van Grevenbicht afgevaardigd.

'Grevenbicht' naar WK in San Marino

'Zelfs in een slootje vangen Limburgers nog'

in het nieuws

DOOR JAN VAN LIESHOUT

DILKENSWEERD - „Als in San Marino op zijn Limburgs kan worden gevist, met de stok dicht bij de kant, hoeven ze voor de beste sportvissers niet aan de kant te gaan staan. Daarin zijn ze bedreven; dat hebben ze bewezen."

'Ze': dat zijn 'De Verenigde Vrienden' van Grevenbicht, die Nederland op 5 en 6 juni in San Marino vertegenwoordigen op de wereldkampioenschappen voor korpsen.

De prognose is van Gerrit Haas (47) uit Sittard, sinds 1990 coach van de teams die door de Nederlandse Vereniging van Sportvissersfederaties (NVVS) naar interlands en wereldkampioenschappen worden afgevaardigd.

„Technisch vissen zit er in Limburg in," verduidelijkt de bondscoach tijdens een training aan de Maas in Dilkensweerd in Ohé en Laak. „Zelfs in een slootje vangen Limburgers nog vis. Veel ervaringen deden ze in België op. Daar wordt nog technischer dan in Nederland gevist; met nog dunner en nog lichter materiaal."

„Uit de bescheiden die ons zijn toegestuurd, waaronder een kleurenfoto van het viswater, meen ik echter te moeten opmaken dat waarschijnlijk ver van de kant zal moeten worden gevist. Wedstrijdwater is het Ostellatokanaal, dat meer weg heeft van een vijver. Het is zestig tot zeventig meter breed en twee meter diep. Daarom prepareren we ons op de te verwachten omstandigheden. Met de werphengel, met lange gelode dobbers en met de katapult, die in Nederland is verboden, maar in San Marino is toegestaan. De katapult wordt gebruikt om op afstand te kunnen bijvoeren. Met een werppijpje gaat dat niet. Voerballen waaien op een afstand van meer dan veertig meter uiteen."

Volgens Haas zit in het Ostellatokanaal voornamelijk brasem, karper, katvis en voorn. „Kroeskarper lijkt mij de doorslag te zullen geven."

Wereldkampioen wordt het vijftal dat in twee wedstrijden van elk drie uur het meeste gewicht in de schaal legt. Elke gram is één punt.

„We gaan om te winnen," gniffelt Frans Demandt (51), die in Grevenbicht werd geboren, in Nieuwstadt woont, verwarmingsmonteur was en nu in de wao zit. Hij vist al vijftien jaar samen met Bennie Koeyvoets, een chemisch technoloog uit Munstergeleen; Jan Messing, een postbeambte uit Stein en Jo Meuleners, een machinesteller uit Susteren.

Om bij elkaar te kunnen blijven veranderde het viertal nogal eens van vereniging. Ze visten voor 'De Aanhawtesj' in Sittard, 'De Brasem' in Stein en 'De Zonnebaars' in Urmond. Een jaar geleden werden ze lid van 'De Verenigde Vrienden' in Grevenbicht. Het team wordt gecompleteerd door Hennie Aben, een electriciën uit Linne.

● *'De Verenigde Vrienden' zijn klaar voor de strijd.* Foto: JEROEN KUIT

In september werd het vijftal Nederlands kampioen in het Lateraalkanaal tussen Roermond en Maasbracht.

Voor een korpswedstrijd wordt het viswater in vijf vakken verdeeld. Per vak wordt na drie uur vissen de balans opgemaakt. Wie de meeste grammen in de schaal legt, krijgt één punt. De punten van de vijf vissers worden bij elkaar opgeteld en het korps met de minste punten is winnaar.

Thei Demandt en Jan Messing wonnen in hun vak; Hennie Aben werd tweede, Bennie Koeyvoets vierde en Jo Meuleners vijfde. Met dertien punten bleven 'De Verenigde Vrienden' ver onder de totalen van de overige korpsen.

„Om aan de wereldkampioenschappen in San Marino te kunnen deelnemen zijn we aan vervoers- en verblijfkosten dik achtduizend gulden kwijt," oppert Jo Meuleners (41).

„De Nederlandse Vereniging van Sportvissersfederaties neemt vierduizend gulden voor haar rekening. Duizend gulden bracht de receptie op, die de besturen van 'De Verenigde Vrienden' en de Julianacombinatie ons bij gelegenheid van het behalen van de landstitel hebben aangeboden. De rest komt voor onze rekening. Van sponsoring is niet veel terecht gekomen. Er werden wel allerlei toezeggingen gedaan. Maar uiteindelijk bleef alleen Sensas over, een Franse fabrikant van voer en licht hengelgerief. Sensas kleedde ons en zorgt, ook op langere termijn, voor voer. Voorts kregen wij nuttige wenken van Jean Desque, lid van de Franse A-ploeg, die ook door Sensas wordt gesponsord. Desque viste reeds op het Ostellatokanaal in San Marino. Bij aankomst zullen we het wedstrijdwater onmiddellijk verkennen."

'Recordpoging' Ockels blijkt niet meer dan mediade monstratie

Vervolg van pagina 11

LELYSTAD - In de hangar van de firm Heyboer groepen tegen half acht vrijdagmorgen slaperige persvertegenwoordigers rond de tafel met dampende koffie en broodjes. Een cameraman perst zijn lens bijna door de ruit waarachter de hoofdrolspeler van de dag, wetenschapper en astronaut Wubbo Ockels, de laatste gegevens doorneemt met zijn Stratow-ploeg. Een fotograaf vist een dun, oranje touwtje uit een persmap, blikt er ongelovig naar. „Is dit de sleepkabel die 500 kilo kan hebben? Ik durf er m'n haar nog niet eens mee op te binden."

Bijna klokslag acht uur („drie seconden te laat", zegt Ockels later serieus) wordt de ex-astronaut en tegenwoordig hoogleraar ruimtewetenschappen in zijn ranke zweefvliegtuigje de lucht ingetrokken. Een karavaan van zeven Cessna's en andere kleine toestellen met journalisten en fotografen in zijn kielzog.

De vlucht van vrijdag is louter een demonstratievlucht voor de pers, bedoeld om de werking van de ultra-dunne kabel te demonstreren, heeft Ockels even daarvoor uitgelegd. Hoger dan 6.000 voet - 2.000 meter - gaat hij niet. Records worden vrijdag niet gebroken. Hij heeft ook niet eens zijn muts en skyboots-met-zoolverwarming bij zich.

Die mededeling komt persvoorlichter B. Herbergs van de Technische Universiteit Delft op een storm van kritiek te staan. „In een zweefvliegtuig zal Ockels zich aan een 2,5 milimeter dunne draad, die tien kilometer lang is, de stratosfeer laten binnenslepen. In eerste instantie zal hij proberen tot een hoogte van 8.000 meter te stijgen", luidde de wervende tekst in het tevoren verzonden persbericht. Ja, beaamt Ockels, het is uiteindelijk zelfs de bedoeling om een hoogte van vijftien à twintig kilometer te bereiken. Maar pas over een paar maanden, zeker niet vandaag. Het wereldhoogterecord zweefvliegen in een eenzitter staat nu met 14.938 meter op naam van een Amerikaan.

Licht mokkend klimmen de mediavertegenwoordigers in de gereedstaande vliegtuigjes. De zon prikt uitdagend door de bewolking en een rondvlucht is nooit weg. Ockels is zich niet echt bewust van de commotie. Voor hem telt alleen Stratow, een project met een tweeledig doel: TU-studenten van de faculteit ruimtewetenschappen laten zien hoe hun berekeningen in werkelijkheid uitpakken èn het uittesten van een goedkoop en veelbelovend alternatief om in de stratosfeer te kunnen vliegen.

Dat is van belang om bijvoorbeeld de ozonconcentraties te kunnen meten, of infraroodopnamen te maken van ecologische probleemgebieden. Nu gebeurt dat met behulp van luchtballonnen die het nadeel hebben dat ze stil hangen. Het nadeel van vliegtuigen is juist dat ze met grote snelheid moeten vliegen, omdat er in de stratosfeer te weinig zuurstof is om de motoren goed te laten functioneren. In Duitsland poogt men daarom een motor te ontwikkelen die geschikt is voor vliegen op grote hoogten. Voor het onderzoek is 125 miljoen Mark gereserveerd.

Dat moet goedkoper kunnen, dachten Ockels en de zijnen. Het leidde tot het idee om een zweefvliegtuig als een soort vlieger aan een touwtje voort te laten slepen door een trekvliegtuig dat zich op normale hoogte zou voortbewegen.

Probleem was de sleepkabel. Een standaard-kabel van een centimeter dik zou te veel luchtweerstand veroorzaken. Het chemiebedrijf DSM ontwikkelde een slechts 2,5 millimeter dikke kabel van polyetheen; een materiaal dat ook wordt gebruikt voor de vervaardiging van surfplanken en tennisrackets en de bepantsering van ME-wagens.

De firma Heyboer in Lelystad verbouwde een insektenverdelgingsvliegtuigje zodanig dat er een katrol met elf kilometer kabel in kon worden aangebracht en vrijdag was de tweede keer dat Ockels de lijn uitprobeerde.

Het KNMI voorspelde opklaringen en een „clear sky". De praktijk bleek weerbarstiger. Het eerste kwartier van de vlucht prikte de zon af en toe door het wolkendek. Ergens ter hoogte van de Ketelburg scheert het sproeivliegtuig met Ockels aan de lijn plotsklaps voor de Cessna's uit. Maar al na enkele minuten trekt de hemel dicht en wordt de combinatie uit het oog verloren. Via de boordradio kunnen de journalisten de conversatie tussen Ockels en piloot Gerard Post nog wel horen. „De kabellengte is nu 1.700 meter. Kun je me nog zien? Ja. Bij 2.000 meter moeten we stoppen."

● *Wubbo Ockels in de met computerapparatuur volgestouwde cockpit van zijn zweefvliegtuig, kort voor de start.* Foto: ANP

De Cessna's kriskrassen door het luchtruim, over de Ketelbrug, Urk, in een poging Ockels nog ergens op te sporen. Vergeefs. De omgeving is bruin, ondoorzichtig. Via de radio wordt duidelijk dat het experiment perfect verloopt. Jammer dat er niets van te zien is. Tegen 9 uur wordt besloten ermee op te houden. Ook door Ockels.

„We zagen tot onze lichte bezorgdheid dat de lucht boven Lelystad in een rap tempo dichttrok", zegt hij later. Vanwege het slechte weer besluiten de piloten de kabel niet tijdens de vlucht te verkorten, maar eerst van het zweefvliegtuig te ontkoppelen. En dan gaat er iets mis. Piloot Post en bemanningslid Joris Melkert pogen de drie kilometer lange, losslingerende kabel „binnen te lieren". Dat mislukt. Het loskoppelen geeft zo'n schok dat de kabel in de lier in het trekvliegtuig vast komt te zitten. Post besluit het nog aan het vliegtuig hangende stuk kabel te kappen.

Een tegenvaller? Welnee, zegt Ockels later op de persconferentie. „Het betekent alleen dat we voor de volgende proefvluchten een iets minder lange kabel hebben. Over het verloop van de vlucht zelf is hij uiterst tevreden. „De kabel werd met een snelheid van 40 kilometer per uur afgerold. Dat was sneller dan we hoopten. En vanaf een lengte van 500 meter werd de lijn steeds stabieler."

Wat Ockels betreft staat het nu al vast dat hij de vijftien kilometer hoogte haalt. In het najaar weliswaar, want in de zomermaanden moet het trekvliegtuig gewoon landerijen besproeien. Werk gaat vóór wetenschap.

bioscopen

● **HEERLEN**
Royal: Sommersby, dag. 18.30 en 21 uur, do za en zo ook 16 uur. Don't tell mom the babysitter is dead, vr t/m zo 14 uur. Jungle boek, dag. 14 uur, do za en zo ook 16 en 17.45 uur. uur. **Rivoli:** Passenger 57, dag. 19 en 21.30 uur. **Maxim:** Alive, dag. 18.30 en 21 uur, do za en zo ook 14 en 16.15 uur. **H5:** Nowhere to run, dag. 14 en 19 en 21.30 uur, do za en zo ook 16.45 uur. Indochine, dag. 14.15 en 20.30 uur. Jungle book, dag. 14.30 en 18.30 uur, do za en zo ook 16.30 uur. Sommersby, dag. 18.30 en 21 uur. De kleine blonde dood, dag. 14.30 en 18.30 uur, do za zo ook 16.30 uur. Accidental hero, dag. 21 uur. The distinguished gentleman, dag. 14.30 18.30 en 21 uur, do za en zo ook 16.30 uur. **Filmhuis de Spiegel:** Husbands and wives, vr zo 21 uur.

● **SCHAESBERG**
Autokino: Sneakers, do en vr 22.15 uur, za ook 00.30 uur. Forever young, vr 00.30 uur, za en zo ook 22.15 uur.

● **MAASTRICHT**
Mabi: Alive, dag. 14.30 uur, wo t/m vr en zo 18.30 en 21.15 uur, za ook 18 en 20.45 uur. Pieter's friends, za 23 uur. Blade runner, dag. 14.30 uur, wo t/m vr en zo 18.30 en 21.15 uur, za ook 18 21 en 23.15 uur. The crying game, dag. 14.30 uur, wo t/m vr en zo 18.30 21.15 uur, za ook 18.15 21 en 23.15 uur. Jungle Book, wo t/m zo 14.30 uur. Sommersby, wo t/m vr en zo 18.30 en 21.15 uur, za ook 18 21 en 23.15 uur. **Ciné-K:** The story of Qiu ju, dag. 21 uur. **Cinema- Palace:** Forever young, dag. 14.30 19 en 21.30 uur. Sommersby, dag. 18 en 21 uur. Jungle Book, dag. 14.30 uur. Passenger 57, dag. 14.30 18 uur. Indochine, dag. 20.30 uur, behalve do: geen voorstelling. **Lumière:** Les amants du pont neuf, do t/m zo 20 en 22 uur. Citizen kane dag. 20.30 uur. The draugtmans contract, ma 20 uur. Zoo, ma 22 uur. The belly of an architect, di 20 uur. Drowning by numbers, di 22 uur. The cook, the thief, his wife and her lover, wo 20 uur. Prospero's books, wo 22 uur.

● **GELEEN**
Roxy: Forever young, dag. 20.30 uur. Scent of a woman, dag. 20.30 uur. Ferngully, wo 14 uur. Junglebook, do za zo en wo 14 uur.

● **SITTARD**
Forum: Nowhere to run, dag 20.30 uur. Alive, dag. 20.30 uur. **Filmhuis Sittard:** Twin peaks: fire walk with me, wo 20.30 uur.

● **ECHT**
Royal-MicroRoyal: The distinguished gentleman, dag. 21 uur, zo ook 14.30 uur. A few good men, dag.21 uur, zo ook 14.30 uur.

● **ROERMOND**
Royal: Sommersby, do t/m wo 20.30 uur. **Royaline:** Scent of a woman, do t/m wo 20.30 uur. Ferngully, zo en wo 14.30 uur. **Filmhuis Roermond:** Husbands and wives, do 20.30 uur.

● **VENLO**
Filmhuis Perron 55: Twin peaks: fire walk with me, za 20 uur, do di 20.30 uur.

in de theaters

● **HEERLEN:**
- **vr. 21/5:** dans: Scapino Ballet Rotterdam (inleiding 19 uur)
- **zo. 23/5:** toneel: I'll go on, door Gate Theatre Dublin (19.30 uur)
- **di. 25/5:** muziek: Groeten uit Rotterdam, door de Berini's

MAASTRICHT
- **wo. 19/5:** muziek: Het Brabants Orkest (20.15 uur)
- **vr. 21/5:** muziek: Jubileumtournee van Rita Reys en trio Pim Jacobs (20.15 uur)
- **za. 22/5:** dans: Rhapsodie in dans door het Folkloristisch Danstheater (20.15 uur.)
- **zo. 23/5:** Open huis (vanaf 12 uur)
- **wo 26/5:** toneel: Othello, door Toneelgroep Amsterdam (20.15 uur)

● **ROERMOND:**
- **wo. 26/5:** muziek: Roermonds Kamerorkest.

● **SITTARD:**
- **vr. 21/5:** opera: Ariadne auf Naxos door Opera Zuid.

Tenzij anders aangegeven beginnen de voorstellingen om 20.00 uur.

„Postbus 94 verveelt me nooit," zegt Ria van Grinsven (50) over het radioprogramma van Omroep Limburg, dat zij drie keer in de week presenteert. „In de zes jaar dat ik dit werk nu doe, is iedere dag nog steeds anders." Met een simpel kaartje naar postbus 94 in Maastricht doet Ria voor u de groeten aan een kennis, een familielid of – desgewenst – aan het hele dorp. Ook probeert ze rekening te houden met de keuze van de plaat, maar door de giantische hoeveelheid reacties wordt dat steeds moeilijker. Ria van Grinsven, of de 'Engel van Limburg', zoals enkele van haar luisteraars haar noemen.

ontmoeting op zaterdag

De 'Engel van Limburg' groet via een kaartje

DOOR JULIAN SLINGERLAND

HEERLEN – Eén op de vier Limburgers luistert naar Postbus 94. Daarmee behoort het programma tot de best beluisterde van Omroep Limburg. Zes jaar geleden begon ze met het programma. Begin deze maand presenteerde ze het programma voor de 500-ste keer. Vóór Omroep Limburg werkte Van Grinsven, afkomstig uit het Brabantse Oss, bij de ziekenomroep in haar huidige woonplaats Geleen en daarvoor bij de lokale omroep in diezelfde plaats.

Haar huidige baan bij Omroep Limburg wisselt ze af met een baan als boekhoudster/receptioniste in een hotel in Roosteren. „Lekker vind ik dat, zo'n druk leven. Mijn man heeft ook een drukke baan en als ik eens een dag vrij heb zit ik ook maar naar het plafond te staren. Het vergt hier thuis natuurlijk wel wat organisatie," zegt Ria lachend. Haar twee dochters hebben het ouderlijk huis inmiddels verlaten. De oudste werkt als redactrice van de 5 uur show, die dagelijks op RTL4 te zien is. „Hoogst toeval, dat we allebei voor een zelfde soort medium werken," merkt Ria op.

Kick

Postbus 94 is als een hobby voor haar. „Ik krijg er echt een kick van." De waardering van de luisteraars is erg belangrijk voor de presentatrice. „Sommige mensen sturen al zes jaar lang iedere week een kaartje. Luisteraars laten vaak waardering blijken voor mijn persoonlijke benadering. De manier waarop ik mensen veel sterkte wens of geluk. Pas zei iemand dat ik in staat ben om mensen het gevoel te geven, dat ze iets betekenen. Zelf had ik dat helemaal niet in de gaten." In alle bescheidenheid realiseert Ria zich, dat ze zelf vaak ook écht iets betekent voor de luisteraars.

„De meeste mensen sturen een klein kaartje, anderen schrijven hun hele levensverhaal. Op mijn manier besteed ik daar dan aandacht aan, maar zonder aan iedereen te vertellen wat er aan de hand is." Ria herinnert zich een brief van de burgemeester van Meijel, die een plaat aanvroeg voor alle inwoners van zijn gemeente. „De voorkeur ging uit naar een lied van Gé Reinders, een Limburgse troubadour. Het bewuste lied had de zanger alleen gezongen in het Avro-radioprogramma 'De burgemeester is jarig' en stond niet op plaat. Met een briefje naar de omroep kreeg ik een kopie, die ik dan ook heb gedraaid.

Nieuw-Zeeland

Ook herinnert ze zich een brief uit Nieuw-Zeeland. „Opgesteld in Limburgs dialect, prachtig. Die man wilde via mij de groeten doen aan al zijn familieleden hier in Limburg. Maar ook een 'engel' ergert zich wel eens een beetje.

● De 'Engel van Limburg' achter de microfoon bij Omroep Limburg. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Ria vindt het vervelend als mensen niet begrijpen, dat de verzoekplaat niet altijd gedraaid kan worden. „Het aantal verzoeken is veel te groot om alle platen te draaien. De gelukwensen of groeten van verschillende luisteraars met een verzoek voor een plaat uit één genre voeg ik dan samen. Anders draai ik de hele uitzending door alleen platen van Limburgse zangers."

De presentatrice wil zoveel mogelijk variatie in haar programma en dat is een moeilijke klus. „Het gros van de luisteraars is ouder dan vijftig en daar hoort natuurlijk een bepaalde muziekkeuze bij. Gelukkig is er een trend op gang gekomen, waarin opa's en oma's platen aanvragen voor hun kleinkinderen. Daardoor draaien we nu ook soms kinderliedjes of een plaat van Guns 'n Roses." De eigen muziekkeuze van Ria komt niet vaak aan bod. „Mensen kijken vaak raar op als ik zeg dat ik van Reggae en Blues houd."

De komende jaren wil Ria Postbus 94 blijven doen. Toen na mijn sollicitatie werd gevraagd of ik een verzoekplatenprogramma wilde doen, vond ik dat een beetje terug naar af. Eigenlijk was het de bedoeling, dat mensen toepasselijke platen zouden aanvragen bij een leuke gebeurtenis, maar dat bleek zo dun gezaaid. De eerste uitzendingen heb ik dan ook mijn hele familie opgetrommeld leuke gebeurtenissen te verzinnen," lacht Ria. Met het huidige programma is ze echter meer dan tevreden.

Echt vervelende post heeft Ria tot nog toe niet gehad. „Wel is het eens voorgekomen, dat iemand me twee maanden lang tekeningen stuurde. Prachtige tekeningen van heiligenbeelden, met aan mij persoonlijk gerichte teksten erbij. Ik heb er nooit aandacht aan besteed, want dan is het eind zoek. Natuurlijk worden mensen wel eens boos. Bij boze brieven over een plaat die niet gedraaid is, bel ik de mensen even terug. Meestal tonen ze dan wel begrip." vertelt Ria. „Ook bellen mensen tijdens de uitzending met de vraag of hun verzoek nog aan bod komt in het programma. Ze maken 't steeds gekker."

Zakdoekjes

De boze brieven staan in schril contrast met de cadeautjes, die veel luisteraars met hun verzoekjes meesturen. Zakdoekjes, geborduurde kaarten, teveel om op te noemen. Tot eind vorig jaar lagen alle verzoekjes opgeslagen in Ria's huis in Geleen. „Eigenlijk meer uit laksheid, dan met een bedoeling. In december heb ik alles weggegooid, wegens ruimtegebrek. Stom, stom zeggen de meesten. En misschien is dat ook wel zo."

Bij de koffie

Vogeltjes

● *Een 65-jarige vrouw uit de Heerlense wijk Schaesbergerveld verzorgt al veertig jaar gewonde vogels. Diertjes die na een paar dagen uit hun nest vallen of vogeltjes die op minder prettige manier kennis hebben gemaakt met het gemotoriseerd verkeer worden door haar liefdevol verzorgd. Zij begrijpt dan ook niet dat IVN-medewerkers de dierenliefhebbers met klem verzoeken om gewonde vogeltjes in de dakgoot te zetten en niet zelf te verzorgen. „Moeten die hulpeloze beestjes dan door een kat worden opgegeten?", vraagt de bejaarde dierenliefhebster zich af. „Mooi niet. Ik heb twaalf jaar geleden een merel, die nog in het ei zat, groot gebracht. De vogel leeft nu nog en eet uit mijn hand. Ook een torteldujf, die als jonkie uit het nest viel, heb ik weer opgelapt. De duif is nog steeds bij mij en doet het uitstekend." Een prima slotzin om de discussie over het al of niet zelf verzorgen van gewonde vogeltjes af te sluiten. Belangrijkste conclusie is dat zowel het IVN als de 'thuisverzorgers' het beste met de hulpeloze diertjes voor hebben.*

Varkens

● *Jan en Lies Kuypers uit de Beukenstraat in Bingelrade zijn helemaal 'maf' van varkens. De zeepjes op het toilet hebben de vorm van een varken; in de kamer op de zolder, in de gang kortom in het hele huis hangen foto's of andere afbeeldingen van varkens aan de muur. Lies draagt zelfs sloffen met een varkensneus en in de keuken draagt Jan een 'varkensschort'. Toen de familie Kuypers met de bus op stap ging, was iedereen voorzien van een draagzak met een bedrukt varken erop. Deze week waren Jan en Lies een kwart eeuw getrouwd. Uiteraard bleef de buurt niet achter bij de 'varkenstic' van Jan en Lies. In de voortuin stalden zij een heus (kartonnen) varken uit. Of het aansluitende feest eindigde met een (speen)varken aan het spit is ons nog niet ter ore gekomen...*

IJstaart

● *Als de temperaturen weer gaan stijgen, dan is een stukje ijstaart natuurlijk niet te versmaden. De leden van studentenvereniging Ganymedes verbonden aan de Horeca MHS in Heerlen zijn het roerend met ons eens. Zij gaan vandaag dan ook een Omelette Siberienne, een extra ingewikkelde versie van de ijstaart, maken van maar liefst 45 meter lang. De taart wordt als dessert geserveerd tijdens het diner dat het jaarlijkse nationale Sportweekend van Ganymedes afsluit.*

IJstaart 2

● *Aan het evenement op sportcomplex Strijthagen nemen twaalf middelbare hotelscholen uit Nederland deel. Omstreeks half acht begint de recordpoging. De keukenploeg die de taart gaat maken, kan de borst dan ook natmaken. Voor deze reuze-ijstaart wordt, als alles tenminste ook goed gaat, een plaatsje vrijgemaakt in het Guiness Book of records. En het gedeelte van de taart dat – natuurlijk – overblijft gaat naar een instelling voor gehandicapten.*

Maastrichtse wethouder John Wevers:

'Centrum Heerlen na zes uur uitgestorven'

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Wethouder John Wevers van Maastricht noemt de binnenstad van Heerlen na zes uur uitgestorven. Dat wil hij in zijn eigen stad voorkomen. De oude binnenstad van Maastricht moet multifunctioneel blijven. Dat wil zeggen dat er gewinkeld, gewerkt en gewoond kan worden en 's avonds een terras of theater kan worden bezocht.

Het gemeentebestuur van Maastricht heeft een nieuw bestemmingsplan Centrum opgesteld. Hiermee moeten de woon- en winkelfuncties zo evenwichtig mogelijk op elkaar af worden gestemd en worden bepaald welke winkel- en horeca-vestigingen mogelijk zijn.

Wethouder John Wevers, die het globale 'bestemmingsplan Centrum' presenteerde, heeft in andere binnensteden moeten constateren dat het daar buiten de winkeltijden een dooie boel is. Hij noemde Heerlen als voorbeeld.

Het beleid van Maastricht is er juist op gericht dat niet een bepaalde functie gaat prevaleren, maar dat er altijd leven in de brouwerij is.

Ingrijpend

Bestuur en politiek hebben diverse ingrijpende plannen voor de binnenstad in behandeling, hoogste tijd dus om met een bestemmingsplan juridisch orde op zaken te stellen. Zo wil men de Markt dichtbouwen bij de oprit van de brug. Daar zou zich een groot warenhuis kunnen vestigen en wat kleinere winkels, inclusief een nieuw stadskantoor. Er zijn al ideeën gelanceerd voor het gebied tussen de Markt en de Maas. Het verkeer wordt verder teruggedrongen uit het centrum.

De gemeente voert al jaren een selectief horecabeleid. Een teveel aan cafés, fritures, snackbars, broodjeszaken en koffieshops kan het woon- en leefklimaat aantasten. Er mogen in het centrum geen nieuwe café's, sexboetieks en koffieshops komen.

Ook geen nieuwe hotels en evenmin kantoren zonder baliefunctie en bedrijven behalve als deze ambachtelijk zijn en op het publiek gericht.

Drie keer dronken achter het stuur

MARGRATEN – Een man (40) uit Margraten is donderdagnacht voor de derde keer in één week tijd aangehouden voor het rijden onder invloed. Zijn rijbewijs was reeds ingevorderd, daarom werd nu zijn auto in beslag genomen.

De man werd om kwart over twee op 't Rooth in Margraten gezien. Hij had met zijn wagen slingerend over de weg. Het stopteken van de politie werd in eerste instantie niet opgemerkt door de man.

Uit de ademanalyse bleek een alcoholpromillage van 2,4. Eerder deze week werd de Margratenaar al in Valkenburg en Maastricht aangehouden voor dronken rijden.

FNV maakt plan tegen onveiligheid

MAASTRICHT – De FNV-dienstenbond komt in november van dit jaar met een veiligheidsplan voor personeel in de detailhandel. In deze branche neemt het aantal diefstallen, berovingen en bedreigingen de laatste jaren fors toe.

Momenteel loopt een onderzoek in een aantal winkelcentra in onze provincie. Het winkelpersoneel krijgt een formulier waarop aangegeven kan worden of het zich onveilig voelt, waaruit die eventuele gevoelens bestaan en hoe de situatie verbeterd kan worden.

Volgende maand presenteert de dienstenbond de resultaten van het onderzoek. Een werkgroep zal vervolgens aan de hand van de gegevens een veiligheidsplan voor de detailhandel opstellen.

Binnenbrandje in Landgraaf

LANDGRAAF – Het roken van een sigaret in bed veroorzaakte gistermiddag een binnenbrandje in een woning in de Nieuwenhaagse straat Aan de Voegelsjtang.

De bewoners van het pand blusten de brand nog voor de brandweer ter plaatse was. De schade wordt geschat op zo'n drie- tot vijfduizend gulden.

De inwonende vader rookte een sigaret in bed na een middagdutje. Pas toen hij weer beneden was, rook hij brandlucht. De dekens en gordijnen hadden inmiddels al vlamgevat.

● Een groep scholieren van De Blijde Boodschap tussen de hoogbouwflats op Rolduckerveld. Op de tweede rij geheel rechts: Wim Amkreutz; derde van links: John Souren. Foto: KLAUS TUMMERS

Magneetschool Kerkrade onderdeel sociale vernieuwing

'Thuizige' school wacht op computers

Van onze verslaggever

KERKRADE – Basisschool De Blijde Boodschap in de Kerkraadse wijk Rolduckerveld noemt zichzelf sinds kort Magneetschool. Met de computer als magneet en de verlengde schooldag als extra attractie moet de school kinderen, ouders en verenigingen in deze sociale-vernieuwingsbuurt activeren. De school zelf wordt dan weer 'het warme, kloppende hart' in de wijk. Alleen, hoe komt De Blijde Boodschap aan computers?

Voor adjunct-directeur John Souren werd het hoog tijd dat er iets veranderd aan de school en de wijk. „Ik heb Rolduckerveld in tien jaar achteruit zien gaan. Vroeger woonde hier een gemêleerd gezelschap en had je ook op school kinderen uit verschillende gezinnen. Maar er ontstond een leegloop. Mensen die meer wilden, vertrokken naar de nieuwbouw in bijvoorbeeld Kerkrade-West."

De mensen die meer wilden, maar niet konden bleven achter in Rolduckerveld. „Je kreeg en ander type ouders. Ze waren minder betrokken bij de school, de resultaten van de cito-toets werden lager," zegt Souren. „In Amerika wordt geen ouders een onderscheid gemaakt tussen witte en zwarte scholen. Ook de school op Rolduckerveld wordt door sommige ouders gemeden," legt Wim Amkreutz uit. Hij is jongerenwerker bij de welzijnsstichting Kiosk en begeleidt de ontwikkeling op De Blijde Boodschap.

De gemeente Kerkrade heeft de sociaal-maatschappelijke problemen in de wijk inmiddels erkend. Rolduckerveld is het eerste sociale-vernieuwingsproject in de gemeente geworden. Een buurtplatform heeft door middel van een enquête de knelpunten en wensen geïnventariseerd. Dat heeft geleid tot een voorlopige aanpak van het groen en de openbare verlichting in de wijk.

Van Souren en Amkreutz mag het daar niet bij blijven. „Als er geld is, dan wordt dat eerst gestoken in materiële zaken. Immateriële zaken, zoals een goede onderwijsvoorziening komen later aan de orde. Dat is jammer. Sociale vernieuwing is meer dan boompjes en beestjes."

De opwaardering van de school is een aantal jaar geleden al in gang gezet. Souren: „Onderwijstechnisch hebben we inmiddels alles in huis. Alleen de sociale component ontbreekt nog. En het gemiddelde niveau van de kinderen is ook nog niet in orde." Via literatuur is hij in contact gekomen met het magneetproject. In de Randstad is een aantal scholen Kerkrade reeds voorgegaan. Daar is gekozen voor toneel, sport en beeldende kunst als magneet. Op De Blijde Boodschap is het de computer die in alle geledingen van de school moet terugkomen; in het onderwijs en in buitenschoolse activiteiten. „Een absolute primeur voor Limburg," noemt Souren het magneetproject.

Souren: „Vanaf groep 3 willen we de computer inpassen in bijvoorbeeld taal, rekenen, muziek en tekenen. Nee, dat vind ik niet te vroeg, als je ziet wat ze op die leeftijd thuis al aan computerspelletjes in huis hebben. Na school moet de computer ter beschikking staan van ouders en van verenigingen die er hun ledenadministratie op kunnen bewerken."

Souren en Amkreutz denken aan tien p.c.'s ofwel 25.000 gulden. Het gemeentebestuur toonde zich tijdens een bezoek aan de school onlangs wel welwillend, maar of zij dat bedrag daadwerkelijk uittrekken voor deze vorm van sociale vernieuwing is nog onzeker.

Wel heeft de school al de 'verlengde schooldag' ingevoerd. Een 36 per week kunnen maximaal 35 kinderen nablijven. Zolang de computers er niet zijn staan er spelletjes op het programma. De belangstelling is groot. Souren: „We zijn constant volgeboekt en moeten de kinderen zelfs laten loten."

Het doel dat de twee voor ogen hebben klinkt bijna idyllisch. „De school zal vaker open zijn, er komt een samenwerking met de peuterspeelzaal, ouders en kinderen zullen zich meer thuis gaan voelen op de school. Het moet het verlengde van de huiskamer worden, een 'thuizige' school," zegt Souren. „Het warme, kloppende hart in de buurt," vult Amkreutz aan.

Oriëntaals klankgenot van Militaire Kapel

DOOR JO VLIEX

Harmonie St. Bavo uit Nuth bestaat 150 jaar en heeft ter gelegenheid van dit unieke jubileum een vijfdaags feestprogramma samengesteld. In sporthal De Keelkamp gaf de Koninklijke Militaire Kapel onder leiding van Pierre Kuijpers een gala-concert.

recensie

Wat past er eigenlijk beter bij de opening van zo een jubileumconcert als de Festive Ouverture van Shostakovich! Kuipers zette met zijn prachtig korps een grandioze opening neer, in een zeer snel tempo en met grote technische vaardigheden in de diverse registers. Jammer dat de begeleiding bij de prachtig gespeelde hoornsolo niet adequaat was. De ruime over-akoestiek in de sporthal was er de oorzaak van dat de KMK in dit eerste werk nog wat problemen had de juiste klankverhoudingen te vinden.

Uit het toneelwerk Aladdin en de Wonderlamp arrangeerde Johan de Meij een driedelige suite voor blaasorkest; de Alladin Suite. Behoudens enkele ongelijkheden in het samenspel kreeg deze suite een uitstekende vertolking.

Cape Kennedy van Serge Lancen kreeg een gevoelvolle inleiding. Heel suggestief werd het starten en het opstijgen van de maanraket weergegeven. In de verdere ontwikkeling van de compositie was de muzikele spanning niet altijd meer aanwezig. Natuurlijk werden wel alle nootjes plichtmatig gespeeld, maar het 'vuur' brandde niet meer volledig.

De Fantasy Variations van Barnes, gebaseerd op een van de Capriccio's van Paganini, liet in de 20 variaties op het thema horen over welke uitstekende solisten- (groepen) de KMK beschikt. De expositie werd heel mooi opgezet en verder verwerkt in de solistische optredens.

In Marrakech Bazaar van Applebaum waande men zich op een Oosterse markt. Prachtig uitgebalanceerd liet de KMK in een typische Oosterse sfeer het eerste deel, Arrival of the Caravan, klinken. Het volgende deel, In the Marketplace, riep associaties op met Ketèlby's Persian Market. De drukte op de markt kwam heel goed tot zijn recht. In Muezzin's Prayer gaf de tuba solistisch prachtig het gebed van de muzelman weer, direct gevolgd door de statig uitgebeelde processie der gelovigen. Het laatste deel, Flashing Scimitars, werd onstuimig en zeer virtuoos vertolkt.

Voor een sprankelende uitvoering van het overbekende El Camino Real van Alfred Reed tenslotte, kregen Kuijpers en zijn muzikanten een staande ovatie.

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Servicekantoor, Geerstraat 5, 6411 NM Heerlen, tel: 045 - 717719, fax: 045 - 713279.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.

Motoren

Te koop SUZUKI GSX 750, bwj. 12-9-'80, pr.n.o.t.k. Tel. 04405-3378.

Te koop HONDA CB 900 F2, bwj. '82, i.z.g.st. pr. ƒ 5.500,-. Tel. 046-755771.

Te koop dames/herenmotor HONDA CB 650, Custom, vr. pr. ƒ 6.000,-. Tel. 04499-4962 zondag of na 20.00 uur

SUZUKI Intruder 1400, 1987, zwart, div. accessoires, i.z.g. st., pr. ƒ 13.500,-. 04958-91917 b.g.g. 06-52964552.

(Brom)fietsen

Ruime keuze div. merken, communiefietsen, ATB, CITYBIKES, mountainbikes, racefietsen. Olthof Tweewielers. Marisstr. 14, Geleen-Zuid. Tel. 046-749237.

Te koop PUCH maxi en Vespa Bravo. Tel. 045-217927.

Te k. MOUNTAINBIKE, ½ jaar oud, 18 versnellingen, vr.pr. ƒ 275,-. 046-516666.

Vespa BROMSCOOTER te koop, i.z.g.st., veel access., kleur rood. Tel. 04492-1124.

Te koop PUCH Maxi met sterwielen. Tel. 045-320185.

KNALOPRUIMING! Overjarige herenrijwielen 3 versn. trommelrem o.a. Gazelle Raleigh nu met 20% korting. Financ. mog. Rens Janssen, Ganzeweide 54, Heerlen. Tel. 045-211486.

Te k. PUCH Maxi met sterwielen en verz. Tel. 045-417849, na 16.00 uur.

HONDA bromscooter, wit, ƒ 2.200,-. ger. motor, als nieuw, met 11 mnd. verzekering. Tel. 046-520115.

De mooiste BROMSCOOTERS bij Rens Janssen op voorraad leverbaar, o.a. Peugeot, Vespa, Yamaha. Financ. mog. Ganzeweide 54, Heerlen. 045-211486.

MOUNTAINBIKE cycle Tech Nova Pro, alu frame, Shimano XT, Flexstem, vaste pr. ƒ 850,-. 043-639118.

Dames MOUNTAINBIKE, 1 jaar oud, kleur paars-rood Sprick, ƒ 325,-. 046-526699.

Te koop heren- race/TRIMFIETS met 10 versnellingen, merk Peugeot, z.g.a.n., ƒ 200,-. Inl. 045-272795.

Te koop VESPA en Puch Maxi. Tel. 045-422115.

Te koop PUCH MAXI, in goede staat, kleur bruin, pr. ƒ 375,-. Tel. 045-421539.

Te koop wegens omstandigheden Peugeot BROMSCOOTER SC-50, rood, met koffer, aug. '91, i.z.g.st. Tel. 045-243959.

Te koop Vespa Ciao SNORFIETS, 2 jr. oud, koopje. Vignonstr. 32, Heerlen.

Sport & Spel

Sky Fun Spa. Wie durft?

Ervaren instructeurs verzorgen: Parachute opleidingen. Vrije val cursussen AFF. Tandemsprongen. Voor info: Dirk Colman Aérodrome De Spa Tel. 09-32.87.770668. Fax. 09-32.87.770953.

Vakantie en Rekreatie

Zeilen/Boten/Surfen

Te koop JEUGDZEILBOOT, Cadet, hout met spi, i.z.g.st. Tel. 043-645614.

Te koop prof. 1-pers. KANO met bijbeh. access., vr.pr. ƒ 500,-. Tel. 045-465587.

SPEEDBOOT 35 PK, buitenboordmotor, trailer, acc., vr.pr. ƒ 2.150,-. 04493-1910.

Polyester BOOTJE met trailer en geh. gerev. 10 pk Evinrude b.b.motor, vr.pr. ƒ 1.200,-. Tel. 045-254641 b.g.g. 040-854250.

Te koop polyester ZEILBOOT 3,5m., i.g.st., compleet met spinnaker en trailer, ƒ 1.500,-. 045-214587.

Te koop SPEEDBOOT Glastron 130 pk Volvo Penta 5 mtr., i.z.g.st. Torenstr. 26, Oirsbeek.

Te koop 4-pers. SPEEDBOOT Vega, 40 PK Johnsson, bwj. '89, in showroomconditie, incl. alle accessoires, ƒ 7.650,-. 046-513377.

Te k. SPEEDBOOT merk Fletcher 150 DL, met 85 Pk. Johnson b.b.-motor, incl. trailer. Tel. 045-227287.

Te koop DUIK-UITRUSTING. Tel. 045-325326.

Overijssel

Te huur 4 à 6 pers. ZOMERHUISJES en stacaravans met licht, water en w.c., bosrijke omgev., bij Overijsselse Vecht, vrij pony rijden en zwemmen. Tel. 05246-1229, na 18.00 uur.

CARAVANS & TENTEN

WIJ BIEDEN U AAN:

Home Car Confort 42T koelk.kach.vrt.	'91	ƒ 14.250,-
Home Car Confort 33 koelk.kach.vrt.	'88	ƒ 10.000,-
Home Car Eureka 38T koelk.kach.vrt.	'91	ƒ 15.500,-
Home Car Eureka 43AT koelk.kach.vrt.	'89	ƒ 13.250,-
Chateau La Car 450T koelk.kach.vrt.	'92	ƒ 18.000,-
Chateau Grand Prix 324 koelk.kach.vrt.	'80	ƒ 5.250,-
Fendt Joker 410LT koelk.kach.luifel	'88	ƒ 12.500,-
Burstner City 390 EK compleet	'88	ƒ 8.250,-
IT 360 koelkast luifel enz.	'85	ƒ 7.000,-
Intercamp 440 koelk.kach.compleet	'86	ƒ 7.500,-
De Reu Cassablanca koelkast kachel	'73	ƒ 3.000,-
Ifa 355L koelk.kach.res.wiel.vrt.	'88	ƒ 6.000,-
Predom 126 NT reservewiel voortent	'91	ƒ 5.500,-

Opruiming showmodellen 1993 met extra kortingen.

Chateau en Homecar Caravans

Reparatie, taxatie, onderhoud van alle merken caravans. Raion, Brommelen 58A, Geulle. Tel. 043-645079.

Caravan Occasion Show

Sprite Ariel 3 a 4 pers.incl.voort.	'78	ƒ 3.495,-
Adria 305 SLB 3 a 4 pers.voort.kachel	'79	ƒ 3.595,-
Sahara 400L 4 pers. incl.voort.koelkast	'79	ƒ 4.950,-
Wilk Sport 320DB 3 a 4 pers.voort./luifel	'80	ƒ 5.750,-
Home Car Rally 422GTI 4 pers. compl.	'84	ƒ 8.750,-
Knaus Sudwind 4 pers. geheel compl.	'86	ƒ 9.750,-
Beyerland Vitesse 380 eindkeuk.compl.	'87	ƒ 9.950,-
Chateau Gr. Prix 394 3 a 4 pers. compl.	'85	ƒ 9.495,-
Dethleffs Nomad 390 3 a 4 pers. compl.	'88	ƒ 15.950,-
Chateau Cantara 908 eindkeuk. compl.	'90	ƒ 17.500,-

Wilk 451TD 4à5 pers., als nw, v. ƒ 25.550,- voor ƒ 20.995,-.
Tijdelijk bij aankoop gebruikte caravan Bovag beurt gratis!
Tevens diverse gebruikte vouwwagens vanaf ƒ 750,-.
De Olde Caravan, Dr. Nolenslaan 141, Ind. Park Noord Sittard. Tel. 046-513634.

Doorlopend show van caravans
Officieel dealer van HOME CAR en ERIBA
Vouwwagens: TRIGANO EN SCOUT
en de volgende inruilers:

CARAVANS

Corsar 400 kachel koelkast voortent	1980	ƒ 5.900,-
Eriba Puck incl. kachel koelkast vrt.	1980	ƒ 4.750,-
Esterel Caramatic 31N kach.koelk.vrt.	1989	ƒ 12.900,-
Gruau 42CE Espace kach.koelk.vrt.	1991	ƒ 15.500,-
Kip KK300 kachel koelkast voortent	1984	ƒ 6.950,-
Knaus Sudwind kach. koelk.voortent	1985	ƒ 10.900,-
Eriba PAN res.wiel kachel koelkast	1990	ƒ 13.900,-
Gruau 37DD res.wiel luifel koelk. kachel	1990	ƒ 11.900,-
Gruau 33D res.wiel koelk.kach.voortent	1992	ƒ 12.900,-

VOUWWAGENS

(allen met voortent)

Alpenkreuzer Super GT	1985	ƒ 2.500,-
Trigano Triolet	1979	ƒ 1.500,-
Walker Viva	1978	ƒ 700,-
Combi Camp 2000 ongeremd res. wiel	1976	ƒ 750,-
Combi Camp 2000 ongeremd	1977	ƒ 500,-
Walker Sunny ongeremd	1976	ƒ 900,-
Trigano Arpeche onger. keuk.res.wiel	1982	ƒ 900,-
Alpenkreuzer Super GT ongeremd gast	1978	ƒ 900,-
Walker Viva ongeremd tafel res.wiel	1978	ƒ 950,-
La Boheme ongeremd gascomf.res.wiel	1977	ƒ 500,-
Trigano ongeremd reserve wiel	1986	ƒ 1.950,-
Conway geremd keuken reserve wiel	1980	ƒ 1.850,-

Kom eens kijken in Koningsbosch. Het is de moeite waard. Ridderbeks, Prinsenbaan 180. Telefoon 04743-2213.

'Atlas' STA-CARAVAN van het jaar, nu type Marbella, '93, luxe compl. caravan v.a. ƒ 23.900,- incl. vervoer. Imp. Camping High Chaparral, Oirsbeek. Tel. 04492-2044. Ook zondag open.

JAMET, de vouwwagentopper uit Frankrijk! Dealer voor geheel Limburg, Hans Stassar, Heisterberg 78, Hoensbroek. Tel. 045-224200. Ook uw leverancier van kampeerplezier.

BARTELS Caravaning

Caravacance dealer van LMC-Münsterland-Caravelair-Tredon. Verhuur v.a. ƒ 450,- p.w.
In onze shop +/- 5.000 artikelen o.a. blokbatterijen ƒ 2,95; AKS stab. van ƒ 590,- voor ƒ 470,-; 5 kg. gasfles ƒ 49,95; opzetspiegels ƒ 9,95; Lalleman stoelen ƒ 79,-.
Een greep uit onze plusminus 50 OCCASIONS:

Caravelair 416 Luxe Ex-verhuur	1992
Caravelair 416 Ex-verhuur	1992
Caravelair 395T Ex-verhuur	1992
Caravelair 360 DD	1992
Sprite Alpine EK	1990/1992
Sprite Alpine DD	1990
Sprite Musketeer DD	1988
Hobby 610	1990
Beyerland 350	1990
Beyerland 380 EK	1989

Allen inclusief kachel, koelkast, voortent en reservewiel.
Tevens diverse jonge gebruikte vouwwagens.
Hommerterweg 256, Amstenrade-Hoensbroek.
Tel. 04492-1870. Vrijdagavond koopavond.

Te k. PARADISO klapcaravan met voortent, luifel en electriciteit. Vr.pr. ƒ 975,-, telefoon 045-211848.

Grote partij kwaliteit caravan VOORTENTEN, halve prijs. Voortenten Centrum, Theo Stet BV, Eindhoven. Tel. 040-482945.

Te huur STACARAVAN met overdekt terras op camping Mooi Zutendaal. Tel. 045-322059.

CARAVANSTALLING, 046-332458.

BERGLAND Caravans, Mauritsweg 107, Stein. Rechtstreeks af fabriek aangepast aan uw wensen. Tel. 046-332458.

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, Stationsstr. 44. 04408-1251.

Te k. vouwwagen ALPENKREUZER Senior bwj. '78, pr. ƒ 800,-. Tel. 04459-1768.

Te k. CARAVAN merk De Roeck, 4-pers., met ijskast, kachel, 4 meter, en voortent, i.z.g.st., bwj. '79. Tunnelweg 60, Kerkrade-Terwinselen.

Te k. ALPENKREUZER De Luxe. Tel. 045-323668.

Te k. CARAVAN Burstner, bwj. '89, type 480 City, ƒ 8.750,-. Leeuwerikstr. 21, Heerlen.

Te k. KLAPCARAVAN, 10 jr., compl. met keuk., ?ƒ 1.200,-. Vaesrade 95, Nuth.

WILK de luxe 400 TD als nieuw! '90, toiletruimte, voortent en luifel, div. acc., geheel compleet ƒ 16.500,-. Telefoon 045-253410.

BAGAGEWAGENS te huur merk Venter, vaste, waterdichte, afsluitbare deksel. Reserveer tijdig. Tel. 045-754254

Te k. VOUWWAGEN Trigano Triolet, i.g.st., geheel compleet. Tel. 04405-2712.

Te k. Casita VOUWCARAVAN, met vaste wanden, i.z.g.st., geheel compleet, ƒ 2.500,-. 045-461189.

Te koop VOUWWAGEN Conway, oploopren, bermkeuken, techn. 100%, ƒ 650,-. Tel. 04450-2150.

Astral CARAVAN 3-pers. met verwarming en voortent, ƒ 1.750,-. Tel. 046-522718.

Te huur CARAVANSTALLING te Nuth. Tel. 04492-2587.

Te koop STACARAVAN met overdekt terras plus kleine caravan, ƒ 4.500,-. De caravans staan op Camping Startebos in Meijel (L). Tel. 030-894999.

Te koop of te ruil tegen grotere caravan Lord MUNSTERLAND De Luxus, bwj. '90, lengte 4.90 mtr. met toebeh. Tel. 045-318480.

Te k. VOUWCARAVAN met grote voortent, ƒ 600,-. Tel. 045-316027 of 324038.

Te k. STACARAVAN met voortent, op camping Mooi-Zütendaal (B). 045-224262.

Te koop CARAVAN Kip 48 T Export, met grote voortent, bouwjaar 1987. Tel. 046-747905 of 046-740053.

Te koop BURSTNER 4300 TM, bwj. '89, Club Holiday, incl. nieuwe all-season voortent, gasflessen etc., vr. pr. ƒ 12.500,-. 04754-87655.

Te koop CHATEAU Cantara 988 tandemas '91, voort., luifel, boiler, w.tank, ant., stabiel. en div., ƒ 10.000,- onder nw.pr. 045-452032.

CARAVANSTALLING te huur in Heerlen, overekt ƒ 450,-, buiten ƒ 225,-. Tel. 09-32.89722307 / 045-216476.

Te koop 2-3 pers. TOURCARAVAN, bwj. '91, met ijskast, toiletruimte met chem. toilet enz. Vr.pr. ƒ 8.500,-. Tel. 04451-2200.

HOBBY Classics 400 '91 eindkeuken, inbouwtoilet. Tel. 04498-54390.

HOBBY Luxe 430 TK '89, toiletruimte en porto potti, voortent. 04498-54390.

Te koop 6-pers. STACARAVAN, als nieuw, bwj. '89, op camp. Lanaken, jaarpl. betaald tot apr. '94, ƒ 21.000,-. Tel. 045-210301.

Te k. 3-4 pers. CARAVAN, Koopje! bwj. '73, in prima staat, ƒ 900,-. 045-315458.

Campers

Te k. Camper MERCEDES 207D, APK tot 2-'94, met 60-dagenkaart. Telefoon 045-313908 na 17.00 uur.

PINKSTERAANBIEDING: te huur 4-6 PERS. CAMPERS, f100,- per dag, Sijstermans 045-216476 b.g.g. 04492-3311.

Te koop Fiat DUCATO Weinsberg 542, 5-pers., geh. compleet, bwj. '89. Tel. 045-323274.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Duitsland

EIFEL, te huur in bos, zeer rustig geleg. luxe studio, zeer gesch. voor weekend. Tel. 09-49.240273033.

EIFEL: chalet te huur in natuurgebied, 4 km. van Monchau, van alle comfort voorzien, 6-8 personen, ƒ 750,- p.w. all-in. Inl. 045-413074.

Ferien im Sauerl. Gemütl., geräumige Ferienw., 3 Zimmer, Küche, Bad, Balkon, alle Bequemlichkeit, Fernsehn, Parkpl., 2-4 pers. Hausprosp. anf. M. Böhm, Am Burghof 36, D-3538 Marsberg: 09-49.29928093.

Azië

AVONTUUR in India! Durft u de stap niet echt alleen te nemen? Wij maken u wegwijs in het echte India. Voor info 045-230836.

Vakantie

Wellcraft inboord 8 cil. 200 pk. 6-pers. zeer mooi met trailer; Vega Mattador 85 pk. plus trailer goed. AUTO-SPORT Schelsberg 175, Tel. 045-725507.

(Huis)dieren

De Maastrichtse Honden Sport Vereniging organiseert een

Jonge Honden en Veteranen dag

voor rashonden en wel op zondag 4 juli 1993.
Terrein Café Nobben, Berg en Terblijt
U kunt nu inschrijven voor deze leuke dag voor jong en oud, met het hele gezin. Formulieren verkrijgbaar bij: 04405-2263 of 043-455942.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonin 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Handtamme en pratende PAPEGAAIEN, ook baby's. Ariane. Bleyerheiderstr. 10, Kerkrade. Tel. 045-351340.

MALTEZERS, Yorks. ter. en Schotse Terriërs, Boemers, tekkels. Walem 11a, Schin op Geul. 04459-1237.

Te koop MALTEZER leeuwtjes en langharige Boemers, ingeënt en ontwormd. Hondenkapsalon Lilian. Tel. 04459-1816.

Te koop grijsblauwe KEESHONDEN met stamboom. Tel. 04951-31540.

Te koop YORKSHIRE terriertjes. Kennel Oos Heim. Tel. 04404-1527.

Te k. RIJPAARD, 6 jaar, ruin, voskleur, 1.65 mtr schofthoogte. Manege Hoeben. Tel. 04493-1017 of 1590.

Te koop BOUVIERPUPS met stamboom, ingeënt en ontwormd, ouders van goede afkomst, kleur zwart gestroomd. Tel. 045-754525.

Te koop GOLDEN RETRIEVER pups met stamboom, tevens blonde en zwarte labrador pups met stamboom. Tel. 04764-1540.

Te koop Duitse HERDERPUPS, 8 weken, uit keurfok. Te bevragen 04450-3935.

Te koop Mechelse HERDER, 9 maanden oud m. honden ren, geheel gegalvaniseerd, pr. n.o.t.k. 045-417681.

DIERENBESCHERMING zoekt goede tehuizen voor: Volwassen gester. poezen en gecastr. katers van 1 à 2 jaar oud. Tevens goede tehuizen gezocht voor lieve jonge kittens vanaf 7 weken. Ook zoeken wij vrijwilligers voor tijdelijke opvang van onze zwerfkatten. Telefoon 04754-86328/046-379260.

Te k. zwarte PONY, 4 jaar, stokm. 1.47 mtr, zeer braaf, goed bereden. 045-425858.

VOGELS ruim 100 soorten voor binnen en buiten o.a. Hymalaya groenvinken, geelvoorhoofd cinies, pagoda spreeuwen, jonge Amazone en grijze roodstraat papegaaien, baby beo's enz., Dierenspeciaalzaak Jos Leblanc, Heisterberg 21, Hoensbroek.

VISSEN, grote sortering vijvervissen, o.a. goudwindes tot 25 cm., chubinkin tot 25 cm., goudvissen, zeelten, koikarpers enz. Dierenspeciaalzaak Leblanc, Heisterberg 21, Hoensbroek.

Komische BOEMERHONDJES te koop. Thull 30a, Schinnen.

Te k. WEST-Highland Whiteterrierspups m. stamb., ouders aanwezig, reu staat ter dekking. 04130-65127.

Te h. PAARDENSTAL met wei, omgeving Heerlen. Br.o. nr. B-04084, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ned. SCHAPENDOES en bobtailpups, met stamb. Inl. Pieta Janssen, 04747-2910.

Te koop LABRADORPUPS, geb. 14-4-'93, met stamboom. Tel. 045-462232.

Te k. jonge Siamese POESJES, 12 weken oud, DM 350,-. Tel. 045-459890.

Te koop pups van maltezers, BEAGLES, yorkshire-terriërs, leuke bastaardhondjes, shih-tzu's, west-highland terriërs. Tel. 04958-91851 (bij Weert), dagelijks geopend ook zondag's.

Te koop prachtige jonge HEIDEWACHTELS. Tel. 04927-62531.

Te k. Papillon VLINDERHONDJE, met papieren, 7 mnd. oud, prijs ƒ 350,-. Te bevragen 045-321696.

Te k. siberische HUSKY-PUPS met stamboom, zwart/wit en bruin/wit, ouders aanw. Tel. 09-32.89.757743.

Te koop nest MECHELSE herders, ontwormd en geënt. Tel. 04754-81269.

In- en verkoop van PAPEGAAIEN, kakatoes en ara's. Tev. baby's. 046-375359.

Te koop witte, zwarte en grijze DWERGPOEDELS, ingeënt en ontwormd, klein soort. Tel. 04750-16590.

Te koop WESTHIGLAND WHITE-TERRIËR pups, van particulier. 040-833988.

Te koop prachtige jonge Mech. HERDERS, 6 wkn. oud. Tel. 04492-3421.

Te koop van particulier LABRADOR-RETRIEVER-PUPS met prima stamboom, ingeënt. Tel. 04138-74213.

Weg. omst. tegen kl. vergoeding, af te halen, lieve REU, 6 mnd. oud. Bellen na 18.00 uur 046-376610.

Prachtige LABRADORPUPS, zwart en bruin, prima stamboom, HD-PRA Cat vrij, schrift. gar. 04138-75668.

Te koop 2 jarige mooie Welsh PONY (merrie). Tel. 045-422865.

Weg. omst. gratis af te halen, lieve witte POES met toebeh., gester. Raadhuisstr. 66, Hrl. Tel. 045-717938.

Gratis af te halen jonge POESJES. Tel. 045-415393.

Te koop zuiver ras, sterke, gezonde YORKSHIRE terrierpups, ingeënt en ontwormd. Gansbeek 40, Geleen. 046-742611.

Opleidingen

Information Resource Management (IRM)

Rijkshogeschool Maastricht
Faculteit Economische Dienstverlening.
Voor informatie bel 043-466610 of schrijf naar: Postbus 634,6200 AP Maastricht.

Bibliotheek en documentaire informatieverzorging (BDI)

Rijkshogeschool Maastricht
Faculteit Economische Dienstverlening
Voor informatie bel 043-466610 of schrijf naar: Postbus 634, 6200 AP Maastricht.

ANWB & Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & ZN, Europaweg Zuid 340, Landgraaf. Tel. 045-321721, en bij voor alle rijbewijzen en chauffeursdiploma's; theoriecertificaat voor AB in 4 weken op examen. Start cursus chauffeursdiploma 5 juni 1993 op zaterdag.

Opleiding tot SHIATSUTHERAPEUT; tevens cursussen Westerse anatomie en fysiologie. Open dag 12 juni, v.a. 11.00 uur. Bel Den Bosch 073-422241.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Rijles

ANWB Autorijleskampen

Snel je rijbewijs halen

De ANWB organiseert een unieke rijopleiding. Afhankelijk van de duur van de test, duurt de opleiding tussen de 8 en 14 dagen inclusief het CBR-examen. Meer weten bel nu de ANWB: 06-8860.

Theo van Bentum
Motorrijschool
6 weekse, 3 daagse motoropleiding.
Bel voor info of maak een afspraak. Nieuwstr. 86, Hoensbroek. 045-217487

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Hoogste prijs voor alle MUNTEN, goud en postzegels. Stamps & Coins. Kasteellaan 102, Heerlen (Meezenbroek). Tel. 045-726789.

De beste prijs voor POSTZEGELS, munten en goud. Postzegelhandel Palm, Akerstraat Nrd. 208, Hoensbroek. Tel. 045-227855.

Te koop gevraagd HOME-TRAINER, goed merk. Tel. 045-245390.

Huwelijk/Kennismaking

Chalet Treebeek.

Iedere zat. en zond. gezellige dans- en contactavond in de kelderbar "La Chalet". Donderdag alleenstaandenbal in de bovenzaal, dj. Richard. Aanvang 21 uur. Toegang boven 30 jaar. Zaal open vanaf 20 uur. Komeetstraat 25a, Treebeek. Tel. 045-211375.

Aids infolijn
Bel gratis 06-0.22.22.20
Maand. t/m vrijd. van 14.00 tot 22.00 uur.

Zoek(t) u(w) een vriend(in)? Word(t) lid van de CHRISTELIJKE Korrespondentie Klub. Voor info: Postbus 392, 2130 AJ Hoofddorp.

Zakenman, 50 jaar zoekt een VRIENDIN voor een serieuze relatie. Br.o.nr. B-04055, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jonge VROUW, 44 jr. zoekt lieve man plm. 1.80 mtr., beslist goed niveau. br. met foto en tel.nr. Br.o.nr. B-04085, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ik ben 60 jr. en ik z.k.m. een MAN uit een goed milieu met auto. Br.o.nr. B-04088, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Adv. 8-5-'93. Academicus, 48, drukke baan, schrijfster, mijn oprechte dank. Het contact dat er inmiddels met een geweldige vrouw is gelegd, biedt zoveel perspectief dat reacties mijnerzijds weinig zinvol zouden zijn. Bonne chance.

Meisje 25 jr. zkt. REISGENOTE voor kampeervakantie, evt. Zuid-Frankrijk. juli-aug. Br.o.nr. B-04089, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Man, 53 jr. gehuwd, zkt. met iedere vrouw voor vriendsch. Liefst Oost. mijnstr. Br.o.nr. B-04096, L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Man, 40 jr. z.k.m. ser. VRIENDIN v. eerlijke relatie. Br.o.nr. B-04093, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Man, 55 jr. zoekt leuke VRIENDIN. Br.o.nr. B-04090, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Eurode Dating Shop 045-451548. Wij hebben meer in huis voor U en bieden meer en sneller kontakt voor serieuze kontakt- en relatiezoekenden. Nooit een kontaktbureau bezocht? Alleen EDS vergoedt U bij Uw eerste informatiebezoek aan het EDS hoofdkantoor, zonder verplichtingen voor U, de openbaarvervoerkosten en er wacht U op nog een welkomstkado als dank voor Uw bezoek. Alleen EDS verwelkomt U altijd met koffie, gebak en verrassingen. Een jaar-abonnement op al-le EDS kontakt-aktiviteiten kost niet meer dan ƒ 150,- (excl. adm.kosten). Bel voor vrijblijvend bezoek aan ons hoofdkantoor te Kerkrade-Centrum, 045-451548 of bel Mandy 045-220578 voor een gratis informatiepakket.

Weduwnaar 66 jr., 1.68 mtr., gesit., z.k.m. VROUW, ik hou van camping, eig. stacaravan m. mooie plaats, uit eten, reizen, i.b.v. auto. Gaarne ser. reacties m. tel. nr. Br.o.nr. B-04091, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Hee SINGLE ben jij ook aan uitbreiding of vernieuwing van je vriendenkring toe? Aarzel niet en schrijf. Als je wilt tot trappen, uitgaan, een serieus gesprek wilt voeren met vrienden/vriendinnen van jouw leeftijd (20-35 jaar). Dit is een vriendenclub voor vrijgezellen zonder bijbedoelingen. Daar zijn andere rubrieken voor. Br.o.nr. B-04092, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bel de Vakman

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

Ervaren VAKMAN biedt zich aan voor al uw straatwerk, heden, opritten en terrassen. Tel. 045-462172 of 320274.

STOELMATTERIJ vernieuwd rieten- en biezenstoelen m. gar. 045-418820.

Voor al uw bestratingswerken, groot of klein, moet u bij V.J. HÖPPENER zijn. Vraag ons voor een vrijblijvende prijsofferte. Tel. 04450-2981.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

SCHILDER kan nog binnen- en buitenwerk aannemen, tevens het schilderen van gevels. Tel. 045-310273.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Uw vakman voor alle KLEDINGREPARATIE; gordijnen op maat, event. gehaald en gebracht. Tentstr. 22, Vaals, tel. 04454-62225

Reparatie, renovatie, service en montage aan uw AANBOUWKEUKEN. Gratis info tel. 045-712955.

MAATWERK voor al uw timmerwerk en kl. verb. binnenshuis. 045-244609.

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS-massage. geped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-66561.

Huwelijksbureaus

Partnerkeuze

van uitstekend maatschappelijk niveau
Al ruim 10 jaar slaagt 70% van de ingeschrevenen via onze PERSOONLIJKE bemiddeling. Voor iedereen betaalbaar! Meer weten? Bel:
Heerlen e.o.: 045-726539 mevr. Luchtman
Roermond e.o.: 04750-15534 mevr. Nabarro
Maastricht e.o.: 043-210126 mevr. Tuin
GRATIS BROCHURE: Postbus 525, 6040 AM Roermond, Postbus 2909, 6201 NA Maastricht of Postbus 5050, 6401 GB Heerlen.

MENS & RELATIE
Limburgs grootste bureau.
Erkend bureau geeft vertrouwen (AVR)
30 mei: Party in Nijmegen!!

MARJA SCHIKS
Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid-Nederland, voor het Acad., HBO en goed MBO-niveau.

U hebt het druk, vrienden en hobby's, maar mist die ene partner. Gebaseerd op uw wensen en mijn ervaring, mijn intuïtie en kennis over mijn cliënten, houd ik een persoonlijke zoektocht, namens u, naar een passende partner. Informatie: 043-255448, Postb. 272, 6200 AG Maastricht
Erkend Alg. Ver. Relatiebureaus.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Ben je het alleen zijn moe? Neem eens kontakt op met Relatiebureau HESTIA. We zijn een jong en energiek team dat, tegen een redelijke prijs, ook jou op een persoonlijke manier wil helpen bij het vinden van een fijne partner. Bel: 043-645882. Gewoon doen!

Pers.Kont./Klubs

Goedlopend
Escortburo

heeft nog plaats voor goodlooking ladies, studentes van nivo.
Hoge verdiensten mogelijk.
Call: H.H.S. 04750-34272.

Meisjes

Wij zoeken 2 meisjes voor onze club in Kerkrade.
Bel voor inl. 045-42.56.56 mevr. Michelle of kom langs.
Club l'Amitié
Kaalheiderstenweg 154 Kerkrade

M/V ACTEURS gezocht voor sexfilms. Inschr. d.m.v. storting van ƒ 17,45 op ABN 41.66.60.347 t.n.v. B & W Productions m.v.v. naam, adres, leeftijd, telefoon.

Dringend soft MEESTER-ESSEN gevraagd. Ervaring niet direkt noodzakelijk. Tel. 045-462720

06-lijnen

06-Gay Café Limburg

75 ct. p.m. Nu direct contact met iemand uit je eigen regio 06-320.327.55

Erotel 06
Erotel
dat is 't wel
320.320.20
75 ct. p. min.

Bij u in de buurt zijn er ook genoeg meiden die het bed in willen!
Luister voor 50 cphm.
06-350.340.77

Rijpe vrouwen
zkn. sexcontact, 50 cphm.
06-350.300.88

Sex-Hoteline
snel sexcontact, 50 cphm.
06-340.320.25

Ja, ik wil graag een goede beoordeling, moet ik daarvoor m'n
broekje
uittrekken? Maar meneer toch, niet doen!
06-9630 (50 cphm)

Mag ik zonder badpak ook zwemmen? vroeg de vrouw. Oh, u gaat steeds dieper!
06-340.340.30
(50 cphm)

Perverse sex met jonge vrouwen
06-340.340.90

Maar meneer, moet ik deze brugoefening naakt doen? vroeg de vrouw. Als ik nu m'n benen spreid, dan.....
06-340.340.20
(50 cphm)

Mijn haartjes heb ik er afgeschoren, zei het meisje. Kunt u beter kijken zo?
06-340.340.21
(50 cphm)

Sandra lag na de aerobicles bezweet op de grond, plots stond Cindy naakt en wijdbeens vlak boven haar gezicht.
06-340.350.65
(50 cphm)

Nel
heeft een nieuwe vriend. Heb je nog nooit aan sex gedaan? vraagt hij.
06-340.340.55 (50 cphm).

Tieners, 18 jr. willen jouw. 100 cpm
06-320.321.10

Griekse Sex
Lisa draait z. om. 100 cpm
06-320.325.55

Nymf Linda
Geniet v. 2 kanten, 100 cpm
06-320.320.14

Lekker stiekem vreemdgaan?(100 cpm)
06-340.310.10

!!! Grieks !!!
Marcha v. achter. 100 cpm
06-9618

Lekkere TIENERS 18 jr. 100 cpm
06-320.320.10
Keiharde sex 06-320.320.50
Lesbi 06-320.325.30

de 5 meiden van
De Gooise matras
06-9673
elke dag nieuw
vof dgm Hilversum ƒ 1,- p.m.

Heb jij zin in echte & pure live-sexspelletjes? 100 cpm
06-340.340.10

Sex op niet comm.basis met echtparen? 100 cpm.
06-340.340.95

Sado-Porno
absoluut LIVE! (100 cpm)
06-96.58

100% LIVE kunnen we je koppelen!!! (100 cpm)
06-96.59

Vrouwen bij u in de buurt?? (100 cpm)
06-95.46

100% gratis sex met lekkere vrouwtjes? (100 cpm)
06-320.320.81

Heb je wel eens Gratis een vrouw gewonnen? (100 cpm)
06-320.320.85

De Live-Sexlijn gaat heel erg ver! Erg grof!! (ƒ 1,- p.m.)
06-320.320.86

Privé-adressen
Ze willen je verwennen, en ontvangen je privé of komen bij je langs, ze geven zelf hun eigen adres en tel.nr. 100 cpm.
06-96.80

Live Homosex
pure telefoonsex ƒ 1,- p.m.
Jack Off direct 06-9735
Jack Off Boys 06-9835

Live sex voor 2
direct sex contact ƒ 1,- p.m.
06-9894

Homosex voor 2
(ƒ 1,- p.m.) draai eerst 06-320 en dan
SM voor 2 ...... 325.10
Gaysex Limburg 325.73
Jack off privé 321.16
Dominant 324.16
Gay Pervers 329.16
Bi-sex 323.36
Jongens-sex 325.19
Studenten 327.56
Travestie 325.09
Transsexueel 321.36
Bondage 325.18

Sex voor 2
Direct contact (ƒ 1,- p.m.)
06-9596

Adressen
Ze vertellen wat over zichzelf geven hun adres en tel. nr. wachten dat jij ze belt. 100 cpm.
06-96.74

Hou je van Leer, Rubber, Latex & Porno! (100 cpm)
06-320.320.90

06-320*320*38
Rijpe, keurige geklede dame die live alles opneemt. Ik ben gek op jongens die op z'n Russisch tussen m'n Bolle willen. 75 cpm.

06-320*320*62
Op z'n GRIEKS! Zij 18 jr. Naakt bukt ze voorover en jij staat achter haar! 75 cpm.

Jouw MEESTERES! 'n Hemelse hellefeeks voor haar dienaren. 75 cpm
06-320*324*68

Aanbid je MEESTERES! Ze doet je handboeien om! S&M 75 cpm
06-320*332*32

Fijne vrouwen willen met jou een live sexgesprek! Laat je doorverbinden! 100 cpm
06-96*09

Tabu!.! Beestachtig! 1 g.pm
06-320*327*.20

Hete Honey
06-320.320.82 (75 cpm.)

Callgirls
06-320.325.05 (75 cpm.)

Esther 38jaar
chique, pervers en geschoren, rijpe Janny, buurvrouw 40 jaar. 1 gpm/06-9886.

Beleef het mee!!! Escort all-in. 75 ct.p.m.
06-340.320.20

Stelend blondje. De man straft haar. Controle en
Grieks
06-350.250.05 50 cphm

Zo wil ze haar extase. Geboeid en dan Grieks
met 2 man..
06-320.329.25 50 cphm

Chantage.
Hij heeft haar foto's. Zij het geld. Hij wil meer..sex.
06-320.323.85 50 cphm

Het meisje trok haar slipje uit en stapte in zijn bed. "Voorzichtig hoor, het is de eerste keer"
06-340.350.60
(1,- pm)

400 meisjes
willen direkt kontakt!
06-320.322.11 - 75 cpm.

Sex voor twee
direkt kontakt met meiden, en jonge vrouwtjes.
06-320.330.46 - 75 cpm.

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters.
S.M. voor 2
06-320.329.99 (75 cpm)

Nieuw!
Voor jou hebben we speciaal 'n heet meisje gereserveerd!
06 - 9806 (100 cpm)

Rob kijkt toe.
Anky geniet van
Grieks
met een vreemde knul.
06-320.329.24 50 cphm

Privé-Adresjes
voor echte hete meiden?
06-350.211.23 (75 cpm)

06-9880
Direkt een leuk m... de telefoon - 100

Homokon...
Zoek je 'n hete jo... 06-320.330.18 (7...

Hete meis...
willen echt snel Se... Nu met telefoonnu... 06-320.330.66 - 75

Nu direkt een afspra... een leuk meisje. 10...
06-320.322...

Hete vrouw...
die alleen thuis zijn... stiekem sexcontact 06-320.330.42 (75...

Direkt een leuk meisje... de lijn. Vraag haar... voor een avondje... (75 cpm)
** 06-9810

Direkt klets...
met een leuk mei... 06-320.330.90 - 100

06-320.326...
Jonge Meiden Kontak... Snel Sexcontact. (100...

Triokontak...
Sex met twee vrouw... 06-320.325.04 (100...

Lesbikontak...
ook trio en partner... 06-320.326.01 - 75 c...

HOMO
Waar gebeurd, echt... 06-320.327.01 - 75...

SM Kontakt
bij jou in de buurt... 06-320.325.80 (100...

Direkt apart...
met een meisje of jo... voor 'n heet sexgesp... 06-320.330.81 (75...

Direkt een hete m...
Sexkontakt
06-320.320.55 - 75...

Homo-jonge...
Hoor ze heet TEKEER... 06-320.330.88 (75...

Prive-kontakt
Je krijgt direkt 'n meisje... de lijn: 06-9570 (100...

Homo
direkt apart. Direkt priv... een hete knul. Druk... nul voor meer hete jon... 06-320.322.75 (75...

Partnerruil
direkt apart met vrouw... mannen voor 'n hete... 06-320.330.91 (75...

Vrouwtjes
en meisjes zoeken... straks sexkontakt, v... naar hun telefoonnum... Bel. 06-9661 (75 c...

Zoek je een lekkere h...
Gay-dating
06-320.330.95 (75...

06 - 9665
Hete meisjes willen s... takt met tel.nr. (75...

Direkt een meisje. Druk... de nul voor meer meis...
06-320.322.0...
(75 cpm)

Nieuw
35-plus sexdating. ... rijpe vrouwen zoeken... sexkontakt. 06-9616 (100 cpm)

Gratis sexkontakt, mee... 400 ondeugende ... heren!
06-320.330.4...
(100 cpm)

Kontakten/Klubs

Escort op nivo

Zoekt U een dame bij U aan huis/hotel?
Call: H.H.S. 04750-34272
Charmante dames gevraagd.

Huize Exclusief

Iedere middag erotische body to body massage, ½ uur ƒ 50,- 6 excl. meisjes voor al uw privéwensen, trio ƒ 150...

Nieuw ESCORT Exclusief

Irma blond 18 jaar; Marina blond 19 jaar; Mandy 29 jaar brunette; Linda 24 jaar brunette. 6 Dagen per week van 11.00-24.00 uur. Tel. 046-379987.
Wegens drukte net meisje gevraagd.

Porky's Pretpark!!!

DANIËLLA, CORINA, CRISTIEN, KELLY, LOLA en LIDY
045-228481, zat. open 12-19 uur

Paren en alleenstaanden club
Cupido

Bij ons altijd prijs! Vandaag Super Live Show!!! Putstraat 85 A, Sittard. 046-583801.

Club Mirabelle

* het bekendste TOP-TEAM van plm. 10 jonge meiden, die beste service willen verlenen!!
* Geen verplichtingen, maar ongedwongen gezellig babbelen maakt u ook tot graag geziene gast !!!
* BIJ ONS: NIET GOED-GELD TERUG-GARANTIE !!!
* NIET DUUR !!! Gezien wat u geboden wordt !!!
* Wij scheppen op en MAKEN HET WAAR !!!
Drempelvrees? Bel dan voor ESCORT-SERVICE !!!
Deze staat reeds lang als nummer 1 bekend !!!
Club MIRABELLE, Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade.
Bel gerust: 045-427120.
Tot vanavond dan. KARIN !!!

Paren, alleenstaandenclub Anita

Hedenavond vanaf 22.00 uur showavond. Altijd mooie live shows. NIEUW tussen 21.00 en 22.00 uur halve entree. Pannesheiderstr. 41, Kerkrade-Bleijerheide. Tel. 045-462720.

Touch for pleasure

Tantramassage, voor dames, heren en echtparen 045-23 23 62

Voor Piccolo's zie verder pagina 28

Limburger na sensationele training in derde startrij

Jos Verstappen speelt hoog spel in Monaco

DOOR IVO OP DEN CAMP

MONACO – Hij oogt verbetener dan ooit, een tikje agressief zelfs. Het moge duidelijk zijn: Jos Verstappen voert wat in zijn schild. De formule 3-coureur wil vanavond in de straten van Monaco laten zien dat zijn plannen om binnen een paar jaar door te stoten tot de formule 1 geen luchtkastelen zijn. Gisteren gaf hij een voorproefje van wat vandaag moet komen. Na de verknalde training van donderdag (twaalfde tijd) ging Verstappen als enige bijna drie seconden sneller rond. Voldoende voor de vijfde tijd, een plaats in de derde startrij. „En in de race telt voor mij alleen een plaats op het podium."

Verstappen zegt zijn woorden, badend in de zon op het jacht van Renault Clio-coureur Michel Bleekemolen in de haven van Monte Carlo. Heel even maar geniet de Limburger van het mondaine leven aan de Franse zuidkust. „Dit kunnen jullie in de toekomst nog vaak meemaken," laat hij zijn omstanders weten, daarbij een link leggend naar de formule 1. Zelfverzekerd is Verstappen altijd al geweest.

Seconde

Zo wist hij ook zeker dat op zijn minst een derde trainingstijd mogelijk was geweest als hij tijdens een van die rondjes die op het scherpst van de snede worden gereden, niet was gehinderd door een concurrent met mechanische problemen. „Ik moest plotseling van het gas en bijsturen. Dat heeft me al met al bijna een seconde gekost."

En omdat er in Monaco met kwalificatiebanden gereden mag worden waarvan het rubber slechts een drietal ronden meegaat, waren de kansen om zijn tijd nog sensationeler te verbeteren, verkeken. „De ronde erna waren de banden op. Ik heb me toen wel even kwaad gemaakt. Maar ja, nu moet ik in de race maar wat harder rijden."

Als vanavond om 18.00 uur de naar talent speurende formule 1-bonzen een plaatsje op de tribune zoeken, weet Verstappen wat hem te doen staat. „Dit is een wedstrijd op zich. Hier telt alleen een plaats op het podium, de rest is niet interessant." Hoe hij denkt, op een circuit waar inhalen bijna onmogelijk is, dat kunststukje te realiseren? Een geheimzinnig glimlachje maakt al veel duidelijk; woorden nog meer. „Ik zet mijn wagen voor de bocht gewoon naast die van mijn voorligger. Maakt die de deur dicht, dan liggen we er allebei uit. Doet hij het niet, dan ben ik er langs."

Het klinkt allemaal eenvoudig, maar het gebeurt bij duizelingwekkende snelheden en op millimeters afstand van de vangrail. Bovendien zal Verstappen om naar voren door te stomen met name een legertje Italianen een loer moeten draaien.

„Als ik een goede start heb, moet het lukken. Ik ken die Italianen allemaal uit de tijd dat ik nog in karts reed. En zij kennen mij ook. Ik weet dat ze zeggen dat ik gek ben. Misschien ben ik dat ook wel een beetje, maar daar kan ik me niet druk om maken."

Vooral met Giancarlo Fisichella, de man die vanaf pole-postion start, lag Verstappen meer dan eens in de clinch. „Bij een WK lag ik eens kort achter hem op de derde plaats. Toen ik naast hem kwam, maakte hij het gat plotseling dicht. Het gevolg was dat we allebei over de kop gingen."

Opvallen

De Limburger zit er niet echt mee, mocht er vanavond een soortgelijk incident plaatsvinden. „In Duitsland kun je wel eens behoudend rijden om in elk geval punten mee te pakken voor de stand in het kampioenschap. Maar in Monaco moet je zorgen dat je opvalt. Ik vlieg nog liever van de baan dan dat ik vijfde word. Het is alleen jammer dat op dit circuit de startpositie zo belangrijk is. Echt veel plaatsen kun je normaal gesproken niet goed maken, maar ik krijg niet elke week de kans mijn kunnen te tonen in zo'n entourage en voor zoveel kenners van het metier. Na de race zullen ze weten wie Verstappen is."

Startopstelling: 1. Fisichella 1.34.690, 2. Krumm 1.35.174, 3. Pacchioni 1.35.703, 4. Schiatarella 1.35.961, 5. Verstappen 1.36.323, 6. Peter 1.36.637, 7. Coloni 1.36.698, 8. De Simone 1.36.828, 9. Angelelli 1.36.854, 10. Maassen 1.36.881, 11. Liesner 1.37.422, 12. Hürtgen 1.37.423, 13. Ventre 1.37.467, 14. Gemmo 1.37.716, 15. Janoray 1.37.745, 16. Clerico 1.38.125, 17. Tinseau 1.38.312, 18. Cottaz 1.38.657, 19. Pedemonte 1.38.895, 20. Regazzoni 1.39.055, 21. Rossi 1.39.421, 22. Beluzzi 1.39.429, 23. Saleri 1.39.449, 24. Abt 1.39.671, 25. Bertolucci 1.39.916, 26. Sinault 1.40.046. Niet gekwalificeerd: 27. Julian 1.43.047, 28. Lajoux 1.43.951.

Zie verder pagina 22
● **Damon Hill in voetspoor van vader**

● *Jos Verstappen op de voorgrond tijdens de training in Monaco.*

Foto: FRITS VAN ELDIK

Roda JC wil 'leuke pot' ten afscheid

KERKRADE – De selectie van Roda JC voor de laatste thuisklus ziet er gezond uit. Alleen Michel Broeders (knie) en Henryk Bolesta (al lang op non-actief) zitten morgen op de tribune. Aldus heeft Huub Stevens voldoende armslag om zijn ploeg tegen Go Ahead Eagles naar een 'leuke pot' te dirigeren.

„Want dat is wel de bedoeling," commeert Roda's technisch directeur. „De laatste wedstrijd van het seizoen op Kaalheide biedt de mogelijkheid om experimenteel terug te vallen op het individu, maar het doel van de goede slotwedstrijd staat voorop." Zeker na de belabberd verlopen competitie, waarin Roda JC de dans van de nacompetitie slechts ontsprong dankzij de reeks uitschieter tegen PSV. Daarvoor is morgen tegen de Eagles en volgende week in de afsluitende uitwedstrijd tegen Sparta de druk van de ketel.

Huub Stevens: „Het ziet er naar uit dat we volgend jaar in grote lijnen met dezelfde ploeg verdergaan. Nu de spanning is weggevallen, hebben we alvast de gelegenheid om met het team reclame te maken voor ons produkt ten gerieve van publiek en sponsors."

Fans opgepakt bij bekerfinale

ROTTERDAM – Rond de bekerfinale Ajax-Heerenveen heeft de politie donderdag vierentwintig supporters aangehouden. Het waren allen Rotterdammers, die zich te buiten gingen aan openlijke geweldpleging en ordeverstoring. Sommigen hadden wapens op zak, waarbij een stiletto en een luchtdrukpistool.

Raymakers verlengt abonnement Trophy

EINDHOVEN – Zangersheideruiter Piet Raymakers deed zijn naam als 'Mister Trophy' alle eer aan. Op de tweede dag van het concours hippique aan de Karpendonkse Plas hoefde Raymakers tijdens de barrage van de nationaal rubriek om belangrijke Dunhill Trophy-punten met zijn toppaard Rinnetou Z niet eens tot het uiterste te gaan. Van de tien barragedeelnemers kon alleen Jan Tops nog het spoor van Raymakers volgen. Tops werd tweede. Raymakers won voor de zevende maal in vijftien jaar de Trophy.

De tweede kwalificatierubriek voor de derby op zondag, een jachtspringen, werd ook een prooi van de zilveren medaillewinnaar van Barcelona. Ditmaal had hij Rodante Z gezadeld, maar of hij zondag daadwerkelijk van start zal gaan in de Derby is niet waarschijnlijk.

Tijdens de nationale dressuurwedstrijden deden de Limburgers van zich spreken. In de ochtend nam Sonja Nieling met Arpad ruim afstand van de concurrentie in de ZZ Licht 3-proef, terwijl Rian Laarakkers tweede werd in de ZZZ-12 proef. In de tweede groep van de Prix St. George was de overwinning voor Jeanette Haazen met haar Bannzayir.

lucky ten

Trekking van gisteren: 6-7-14-20-25 30-32-33-35-37 40-42-48-60-64 68-73-74-76-80 (onder voorbehoud)

Krajicek start tegen Bergström

PARIJS – Richard Krajicek speelt in de eerste ronde van de Open Franse tenniskampioenschappen tegen de Zweed Christian Bergström. Krajicek is tijdens het toernooi, dat maandag op Roland Garros begint, als twaalfde geplaatst.

Siemerink treft in de eerste ronde de als veertiende geplaatste Zuidafrikaan Ferreira. Haarhuis en Eltingh ontmoeten de Russen Olhovsky en Tsjesnokov. Koevermans en Wibier zijn in Parijs nog in het kwalificatietoernooi actief. Ook de als eerste geplaatste Sampras speelt in de eerste ronde tegen een tennisser uit Rusland: Tsjerkasov. Titelverdediger Courier begint tegen de Argentijn Azar.

Bij de vrouwen spelen zeven Nederlandsen in het hoofdtoernooi. Kiene trof het niet. Ze werd tijdens de loting gekoppeld aan de als tweede geplaatste Spaanse Sanchez-Vicario.

Zie verder pagina 22
● **Krajicek, schipperen tussen top en twijfel**

Felicitaties voor VVV

● *Met een geanimeerde kampioensreceptie, alleen bestemd voor genodigden, heeft VVV een punt gezet achter het succesvolle seizoen. Namens de KNVB kwamen directeur Wolzak en bestuurslid technische zaken Karel Janssen de felicitaties aanbieden. Naast vele bestuursleden van amateurclubs uit Noord- en Midden-Limburg waren ook PSV, Helmond Sport en MVV persoonlijk aanwezig. Bij de talrijke gelukwensen die VVV per fax bereikten was er ook een van GS-Statenlid Kockelkorn. De meeste aandacht trok echter de poëtische ontboezeming van oud-VVV'er Stan Valckx vanuit Portugal: 'PSV bijna geëxplodeerd, Sporting Lissabon uitgerangeerd, VVV alweer gepromoveerd, spelers veralcoholiseerd, trainer vereerd, bestuur geruïneerd, supporters weer geïnteresseerd, hartelijk gefeliciteerd. Stan Valckx en vriendin Silvia.' Trainer Frans Körver verhuist in de stille periode van Brabant naar Limburg. Per 30 juni verlaat hij de Helmondse woonstulp en wordt dan weer inwoner van Roermond. Op de foto nemen trainer Frans Körver (links) en manager Wiel Theeuwen de felicitaties in ontvangst.* Foto: JEROEN KUIT

Olympique beschuldigd van poging tot omkoping

PARIJS – Bestuursleden van US Valenciennes hebben Olympique Marseille beschuldigd van een poging tot omkoping. Zes dagen voor de Europese bekerfinale zegevierde Olympique gisteren met 1-0 in het duel bij Valenciennes. Op het wedstrijdformulier wordt melding gemaakt van de beschuldiging.

Namens Marseille zou zijn verzocht niet al te veel tegenstand te bieden. Olympique speelt woensdag in München de finale van het voornaamste Europese bekertoernooi tegen AC Milan. Jacques Glassman, libero van Valenciennes, heeft trainer Primorac verteld, dat hij dinsdag een telefoontje uit Marseille kreeg. „De beller bood geld met het verzoek donderdag een wat mindere prestatie te leveren."

Een woordvoerder van Olympique heeft de beschuldigingen van de hand gewezen. „Het is niet de eerste keer dat juist voor een belangrijke wedstrijd van Olympique dergelijke geruchten de kop opsteken." Door de overwinning is Olympique vrijwel zeker van de nationale titel. Valenciennes is achttiende en dreigt te degraderen.

Carmen Ziegler, manager in formule 1

Vrouw speelt de baas

Van onze verslaggever

MONACO – In het macho-wereldje van de formule 1 is voor vrouwen doorgaans slechts een bijrol weggelegd. Zij mogen hooguit figureren als pitpoes in de hoop ooit een formule 1-coureur aan de haak te slaan. Wie de toets der harde kritiek van de mannen kan doorstaan, mag ook nog wel wat promotiewerk voor een of ander sigarettenmerk verrichten, maar daarmee moet de vrouw in de formule 1 het doorgaans doen. De uitzondering op de regel is Carmen Ziegler.

De 32-jarige Zwitserse is teammanager bij Sauber, de equipe die dit jaar met de Fin Lehto en de Oostenrijker Wendlinger verrassend sterk debuteert in de hoogste klasse van de autosport.

De doorgaans goedlachse Ziegler verbeet haar teleurstelling manmoedig. Met een zeventiende en vierentwintigste tijd waren Wendlinger en Lehto op het natte asfalt van Monte Carlo in de eerste officiele training ver onder de maat gebleven. „Beide coureurs klaagden over een slechte wegligging, maar zaterdag zal het ongetwijfeld beter gaan. Zeker als de baan droog is. Het is pas de eerste keer dat we op een stratencircuit rijden," blikte de vrouw, die de mannen naar haar pijpen laat dansen, vooruit naar de tweede en laatste mogelijkheid een betere startpositie voor de Grand te veroveren.

De enige vrouw onder de teammanagers vindt haar positie niets opmerkelijks. „Ik ben vooral organisatorisch bezig. Met de techniek bemoei ik me veel minder. Via de marketing-afdeling van Mercedes ben ik bij Sauber beland. Ik zorg ervoor dat alles tot in de puntjes is geregeld, van het reserveren van hotels tot de aanschaf van voldoende materiaal voor de monteurs. Er worden bij ons team hoge eisen gesteld aan acuratesse." Zwitserse precisie is bij Sauber in de letterlijke zin van het woord van toepassing."

Spotten

In de formule 1-wereld valt niet te spotten met Carmen Ziegler. „Natuurlijk heeft iedereen mij verteld over het macho-wereldje dat de formule 1 zou zijn, maar voor de mensen die dat hardnekkig willen bewijzen, heb ik weinig respect. Bovendien heb ik inmiddels geleerd dat het allemaal best meevalt. De formule 1 heeft zijn eigen wetten, maar ik heb er plezier in aan te tonen dat het echt geen verschil maakt of een man of een vrouw de dienst uitmaakt. In deze professionele wereld gaat het om de manier van werken. Iemand die zijn job goed uitoefent, is welkom in de formule 1."

Het angstige, jonge lam in een bos vol boze wolven. Zo ongeveer werd de positie van Carmen Ziegler in de Duitse boulevardbladen uitgemeten. Ze vindt het allemaal de grootste onzin. „Men doet niet onbeschoft tegen me en ik word niet in mijn billen geknepen. Ik heb eerder de indruk dat ik respect heb afgedwongen bij de anderen."

Maar toch, bijna een jaar lang constant onderweg. Steeds weer koffers pakken en telkens weer rennen tussen circuit en luchthaven. „Het zijn lange dagen, maar als ik 's avonds onder de douche sta en de dag nog eens de revue laat passeren, voel ik me altijd prima."

Dat er in dit leven geen plaats is voor een man en kinderen, weet Carmen drommels goed. „In dat opzicht ben ik in het nadeel ten opzichte van mijn mannelijke collega's. Die trouwen, krijgen een gezin en pakken dan toch hun koffers. De emancipatie is nog niet zover dat een vrouw haar man negen maanden per jaar met een baby thuis achterlaat."

Duitsland finalist

DÜSSELDORF – De Duitse tennissers hebben de eindstrijd van het toernooi om de wereldbeker in Düsseldorf bereikt. In de laatste groepswedstrijd werd Zweden met 2-1 afgeschud.

Het duel was beslist nadat Michael Stich en Carl-Uwe Steeb hun partijen in het enkelspel hadden gewonnen. Stich, tiende op de wereldranglijst, wees Stefan Edberg terug. Steeb was, eveneens in twee sets, Magnus Larsson de baas.

In de eindstrijd treffen de Duitsers de winnaar van de ontmoeting tussen titelverdediger Spanje en de Verenigde Staten, die zaterdag wordt gespeeld. Op het complex van de Rochusclub valt twee miljoen gulden te verdienen.

Tien treffers MVV

MAASTRICHT – MVV heeft een vriendschappelijk duel met vierdeklasser RKASV met 10-0 gewonnen. De ruststand was 6-0. Voor MVV scoorden Meijer (4), Scheepers (2), Visser (2), Delahaye en Hofman.

Zege handballers

MUNSTERGELEEN – De nationale handbalploeg (heren) won een oefenwedstrijd tegen de Belgische eerste klasser Sasja uit Antwerpen ruim met 27-15 (16-8). In Beek speelde Caesar een wedstrijd tegen het Duitse Brandenburg en verloor met 20-33.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur:
Feyenoord-Willem II
Morgen 14.30 uur:
Vitesse-PSV
Volendam-Sparta
Roda JC-GA Eagles
RKC-Dordrecht '90
Cambuur-FC Utrecht
Ajax-FC Groningen
Den Bosch-FC Twente

PSV	32	22	6	4	50	79 – 31
Feyenoord	31	19	9	3	47	72 – 32
Ajax	31	17	9	5	43	76 – 28
Vitesse	32	14	14	4	42	55 – 28
FC Twente	32	16	8	8	40	61 – 37
MVV	32	15	7	10	37	49 – 42
Volendam	32	12	11	9	35	46 – 29
FC Utrecht	32	11	11	10	33	41 – 37
Willem II	32	12	8	12	32	40 – 33
RKC	32	11	9	12	31	45 – 52
Groningen	32	9	11	12	29	31 – 40
Sparta	32	8	10	14	26	31 – 58
Roda JC	32	9	7	16	25	43 – 57
Cambuur L	32	6	13	13	25	38 – 52
GA Eagles	32	8	9	15	25	34 – 56
Fortuna Sittard	32	7	6	19	20	32 – 70
Den Bosch	32	5	8	19	18	32 – 78
Dordrecht	32	3	10	19	16	23 – 68

roda-eagles

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter Houben

Roda JC (selectie): Waterreus, Scheutjens, Ihalauw, Nascimento, Trost, Ter Avest, Jansen, Haan, Van der Luer, Romero, Vanderbroeck, Hofstede, Huiberts, Plum, Senden, Luypers. Geblesseerd: Broeders en Bolesta.
Go Ahead Eagles (opstelling): Ensink, Hulshoff, Arts, Pothoven, Van Blerck, Steinmann, Michels, Heering, Boere, Rorije, Van Guine.

buitenland

DUITSLAND

HSV-Kaiserslautern	2-2
Schalke '04-Dynamo Dresden	2-0
Saarbrücken-Werder Bremen	0-4

Vandaag 15.30 uur:
FC Nürnberg-Dortmund
Bayer Uerdingen-Eintracht Frankfurt
VfB Stuttgart-Mönchengladbach
Bayer Leverkusen-Wattenscheid
VfL Bochum-FC Köln
Morgen 20.15 uur:
Karlsruher SC-Bayern München

sport kort

● VOETBAL – Het beslissingsduel tussen de dameskampioenen van de eerste klassen, RKHVC (Noord) en Heksenberg (Zuid), is morgen op het terrein van VV Susteren. Aanvang 11.00 uur.

sport op tv

VANDAAG

12.00-17.00 Dld 3: tennis Worldteamcup
17.00-17.26 Dld 3: Sport im Westen.
17.00-17.30 Ned 3: wielrennen Classic des Alpes.
17.25-17.55 Dld 1: Sportschau.
19.15-19.45 Dld 1: Bundesligavoetbal.
19.30-20.00 BRT 1: Sport.
21.00-21.30 Ned 2: Die 2: Nieuwe koeien.
22.05-23.25 Dld 2: Aktuelle Sport-Studio.
22.15-22.45 Ned 3: Olympia's Toer door Nederland, World League volleybal.
22.30-22.45 BRT 1: Sport op zaterdag.

MORGEN

11.30-13.00 Ned 2: TV Sport.
12.02-18.10 Dld 2: tennis Worldteamcup
14.30-18.00 RTL 4: GP formule I Monaco, Duitse formule 3, Renault Clio Cup nationaal en toerwagens Zolder.
15.00-17.45 RTL Television: GP formule 1
15.20-17.00 BRT 2: GP formule 1 Monaco
18.10-18.35 Ned 3: Studio Italia.
18.10-18.40 Dld 1: Sportschau.
18.45-20.00 Ned 3: Studio sport, Olympia's Tour, Volleybal, NBA basketbal
19.30-19.45 BRT 1: Sport.
19.45-20.15 BRT 1: Sportweekend.
19.50-19.58 Dld 1: Sportschau-Telegramm.
22.20-22.40 BRT 1: Sport.
22.45-23.45 RTL 4: Buitenlands voetbal
23.35-00.00 Dld 2: tennis Worldteamcup

beslissingsduels

ZONDAG, 14.30 uur:
Om kampioenschap 1E, afd. Limburg:
OVO-Juliana (terr. Susterse Boys)
Om degradatie naar Afd. Limburg:
Boekoel-RKLVM (terr. Minor)

Rotterdammer verrast in massaspurt 'supersprinter' Engels

Den Braber haalt zijn gram

KLAZIENAVEEN – John de Braber, leider na de eerste dag van Olympia's Ronde van Nederland, probeerde geen moment zijn voldoening te verbergen. De overwinning in de massasprint na de rit met begin en einde in Klazienaveen, had voor hem het hele voorseizoen recht gezet. Hij was sneller dan Allard Engels, de koning van de A-klassiekers in de vroege lente.

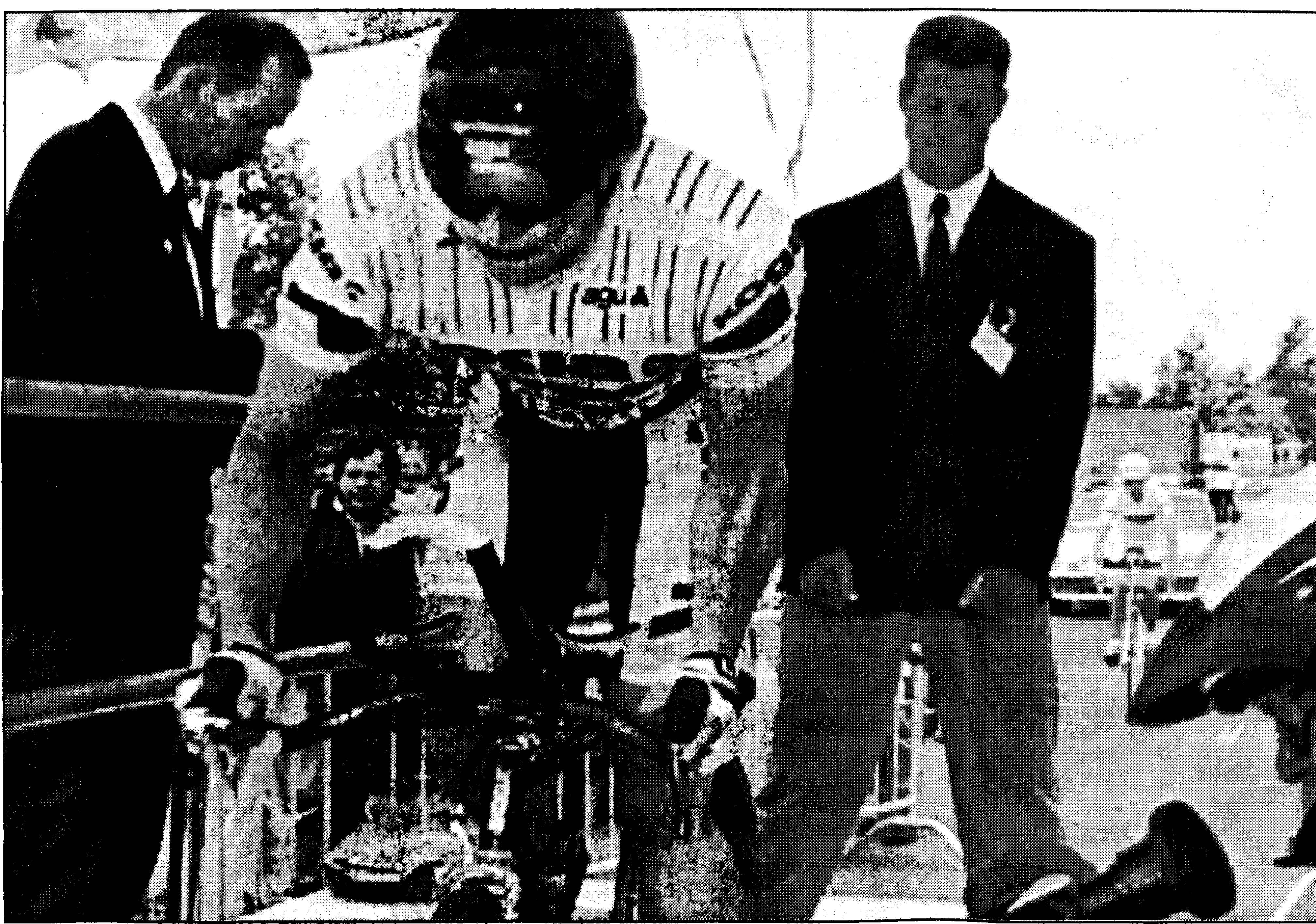
De snelste twee uit de sprint passeerden Servais Knaven, de winnaar van de proloog in het algemeen klassement. De machtovername werd gedragen door bonificatieseconden uit de klassementssprints en op de eindstreep, een kleine halve minuut voor Den Braber, bijna twintig seconden voor Engels.

„De ronde is nog een secondenspel", constateerde Engels, „maar je kunt onderweg op die manier toch heel wat meepikken. Mij zal het niets verbazen als de beslissing pas op de voorlaatste dag valt in de tijdrit van Gieten."
Den Braber keek wat minder ver vooruit, voor hem was het dagsucces zijn triomf. „In het voorseizoen heb ik de eerste drie A-klassiekers gemist en van dat moment werd Engels door iedereen de supersprinter genoemd. In Klazienaveen was het onze eerste confrontatie en ik denk dat ik hem behoorlijk billekoek heb gegeven."

De leiderstrui van Den Braber, voor tenminste één dag en zijn overtuigende winst in de sprint waren voor de Rotterdammer niet uit de lucht komen vallen. „Ik heb de laatste tijd als een monnik geleefd. Dat moest ook wel. Na de Teleflextour reed ik geen meter. Een chronische voorhoofdsholte-ontsteking was de oorzaak. Het probleem is operatief verwijderd, maar het is toch nog maar een paar weken geleden."

De sprint van een heel grote groep aan het einde van de eerste dag had veel te maken met de voorzichtigheid binnen een kopgroep van dertig man, waarin Giant en Dextro-Volendam met hun complete zestal vertegenwoordigd waren. In de openingsrit gingen die ploegen niet echt tot het uiterste, de andere renners, lieten zich voornamelijk meeslepen. Het is maar niet lekker winst te boeken in het spoor van een twaalftal „brommers", die flink doorhalen. „De samenwerking was niet optimaal", vertelde Engels over de vlucht die ruim een uur geduurd had, maar nooit meer dan een halve minuut winst had opgeleverd.

De proloogtijdrit, over goed 5000 meter, een achtervolging met erg lange rechte stukken in feite, had de eerste leiderstrui om bekende schouders gebracht. Servais Knaven, de winnaar van vorig jaar, was het snelst, met een handvol seconden winst op Wolfkamp en Lagerwey.
Tijdritten, zeker korte, kennen een toevalsfactor, maar in het geval van de 22-jarige student uit Zevenaar gaat dat niet op. Knaven in Barcelona bij de Spelen deelnemer aan de individuele- en de ploegachtervolging, heeft in dit wielerjaar al weer een indrukwekkende erelijst opgebouwd. Winnaar van de Ster van Brabant en de Teleflextour met daarin ondere andere een eerste plaats in de klimtijdirt te Vaals.

● *Servais Knaven, de winnaar van de tijdrit in Olympia's Ronde.* Foto: ANP

Vlieg blijft strijdbaar

GÖTEBORG – Een dag na de uitschakeling van zijn complete ploeg bij het WK tafeltennis in Göteborg wandelt Jan Vlieg in olympisch zomertenue ontspannen door het Scandinavium-complex. De scheidende technisch directeur van de NTTB praat wat met mannencoach Li en assistent-trainer Dusan Tigerman. Het trio overweegt een gezamenlijk standpunt in te nemen tegen de nieuwe structuur van de technische staf, waarin een hoofdrol is weggelegd voor een nog niet aangestelde buitenlandse coach.

„Ik zie het als mijn plicht de laatste drie maanden van mijn dienstverband bij de NTTB te blijven vechten tegen de flauwekul die op ons afkomt", stelt Vlieg strijdlustig. „Ik kom op voor mijn spelers." Vlieg (43) is bang, dat de NTTB de komende jaren wegzakt in de anonimiteit.

Het dreigende vertrek van Bettine Vriesekoop, die weigert met de nieuwe topsportcoördinator Carel Deken samen te werken, heeft volgens Vlieg grote gevolgen voor de NTTB. „De meeste mensen binnen de NTTB denken, dat als Bettine stopt de berichtgeving over tafeltennis evengroot blijft en aanmerkelijk positiever wordt. De realiteit is echter, dat je al blij mag zijn als er volgend jaar nog één journalist meegaat naar het EK."

Doelman Rick Frolichs paraat voor Limburgia

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

HEERLEN – Limburgia-doelman Rick Frolichs zat enkele weken geleden in zak en as. Hij kreeg plotseling weer last van een oude knieblessure. Dankzij intensieve behandelingen door fysiotherapeut Harry van der Laar uit Vaesrade werd het euvel binnen de kortste keren in zoverre verholpen dat hij afgelopen zondag tegen Waubach kon spelen. Ook morgen in de beslissingswedstrijd tegen De Baronie (terrein Wilhelmina'08, 14.30 uur) zal hij van de partij zijn. Opgave in Weert is het bewerkstelligen van promotie naar de hoofdklasse.

Limburgiatrainer Math Schaepkens houdt zich op de vlakte. „We zullen trachten vanaf het eerste moment ons eigen spel te spelen. We zien we vel hoever we komen."
Op het veld van Susteren strijden morgen vanaf 14.30 uur Standaard (2A) en VVV'03 (2B) om een plaats in eerste klasse. MKC (3A) en Obbicht (3B) gaan uitmaken wie volgend seizoen in de tweede klasse speelt. Plaats van handeling is het terrein van Caesar in Beek (aanvang 14.30 uur). Voor Obbicht een verassende ontknoping, want de ploeg kwam in de nacompetitie terecht, omdat periodekampioen Coriovallum degradeerde.

FC Hoensbroek (4C) – Voerendaal (4B) wordt vanavond op het veld van Minor in Nuth gespeeld; aftrap 19.00 uur. Morgen vanaf 14.30 uur is het Minorveld strijdtoneel van RKVVM en Boekoel. Aan de orde is degradatie naar de vierde klasse.

Trainer Paul Meulenberg van Voerendaal hoopt dat zijn ploeg tegen Hoensbroek voldoende stressbestendig zal zijn. „Ik beschik over veel jeugdige jongens voor wie het de eerste keer is dat ze voor veel publiek moeten spelen. Als ze mentaal sterk genoeg zijn, zie ik promotie naar de derde klasse wel zitten. Op voetbalgebied zijn we zeker de gelijke van FC Hoensbroek."

● *De start van de eerste etappe van de Triptique Ardennais op de Dousberg in Maastricht.* Foto: WIDDERSHOVEN

Van Coningsloo klopt zoon Merckx

Van onze correspondent
BAIR VERHEESEN

POLLEUR – De Belg Van Coningsloo uit de ploeg van Eddy Merckx is winnaar geworden van de eerste rit in de Triptique Ardennais, een driedaagse etappewedstrijd voor amateurs. Hij eindigde in Polleur met lichte voorsprong op een zestal achtervolgers waaronder de zoon van Merckx, Axel.

De eerste rit van Maastricht (Dousberg) naar Polleur (125 vertrekkers verdeeld over 25 ploegen waaronder TWC Maaslandster en WV Midden-Limburg) was geen gemakkelijke etappe met diverse beklimmingen. Tijdens de beklimming van de Sarpay vormde zich een kopgroep van ruim twintig renners met onder meer Axel Merckx, Olivier van Coningsloo en Vandenbroucke, zonen en neven van vroegere coryfeeën. Uit deze groep ontsnapte tien kilometer later Van Coningsloo, Vettenburg en Zacka, een man uit de Oekraïne.

Bij het binnenrijden van Polleur, de groep achtervolgers was inmiddels in twee stukken gebroken, demarreerde Van Coningsloo. Met een drietal seconden voorsprong ging hij over de streep. TWC Maaslandster kende in de persoon van Igor van Elburg nog een klein dagsucces. Hij mag zich na deze eerste rit 'bergkoning' noemen.

sport in cijfers

WIELRENNEN

Olympia's Ronde van Nederland. Eerste etappe, Klazienaveen, proloogtijdrit over 5050 meter: 1. Knaven 6.16, 2. Wolfkamp 0.04, 3. Lagerwey 0.07, 4. Kil 0.08, 5. Potie 0.09, 6. Stam 0.11, 7. Vegt, 8. Gutte 0.12, 9. Engels, 10. Van der Meiden 0.13, 11. Froeiling, 12. Dorgelo, 13. Den Braber 0.15, 14. Aitken, 15. De Vries, 16. Startman, 17. Stakenas, 18. Hiemstra, 19. Brosnan 0.16, 20. Rasenberg.
Klazienaveen - Klazienaveen: 1. Den Braber 132,3 km in 2.56.55 (bon. 0.15), 2. Engels (0.10), 3. Theus (0.05), 4. Kemper, 5. Wolsink, 6. Veenstra, 7. Godert de Leeuw, 8. Vierhouten, 9. Van Dijk, 10. Appeldoorn , 11. Kistemaker, 12. Rumsas, 13. Ruyloft, 14. Reem Kok, 15. Vaessen, 16. Deschuytter, 17. Ciplijauskas , 18. Hiemstra, 19. Dorgelo, 20. Joos.
Algemeen klassement: 1. Den Braber 3.02,59, 2. Engels 0.05, 3. Knaven 0.12, 4. Wolfkamp 0.16, 5. Dorgelo 0.19, 6. Lagerwey, 7. Kil 0.20, 8. Potie 0.21, 9. Vegt 0.23, 10. Stam, 11. Theus 0.25, 12. Hiemstra 0.27, 13. De Vries, 14. Stakenas, 15. Startman, 16. Wermink 0.29, 17. Vaessen 0.31, 18. Van Riel, 19. Jan de Leeuw, 20. Ciplijauskas.
Triptique eerste rit: 1. Van Coningsloo, 145 km in 3.34.42; 2. Vandenbroucke op 3 sec.; 3. Zacka z.t.; 4. Van Aken op 9 sec.; 5. Hashikawa z.t.; 8. Merckx op 12 sec.; 16. Winthag op 1.30 min.; 18. Van Elburg z.t.; 26. Boogerd op 3.39.
Leeuwen. NWB-wedstrijd. Amateurs: 1. Jorissen 86 km in 2.01.46, 2. Creemers, 3. Roemerman, 4. Crienen, 5. Beckers, 6. Wesseling, allen zt, 7. Theunissen op 55 sec. Veteranen A: 1. De Louw 52 km in 1.15.14, 2. Pieters zt, 3. Hillen op 40 sec. Veteranen B: 1. Vriens 47 km in 1.08.19.

RUITERSPORT

Eindhoven. Dunhill Trophy, eerste wedstrijd voor NHS Trophy: 1. Raymakers/Rinnetou Z 0-35,24, 2. Tops/Topgun Lasilla 0-37,02, 3. Van der Vleuten/Olympic Baltazar 0-37,58, 4. Gerink/Bilvano 0-37,87, 5. Lankester/Dominka 0-39,63.
Hickstead CSIO. Springconcours tabel A: 1. Charles, Impulse 0 - 45,49, 2. Harmsen, Sovjet Look 0 - 46,55, 3. Monahan-Prudent, Partly Claudy 0 - 46,62.

TENNIS

Staatsburg vrouwen, 270.000 gulden. achtste finales: Sawamatsu - Farina 7-5 2-6 6-3, Endo - Quentrec 6-1 6-4. kwartfinales: Testud - Paradis-Mangon 3-6 6-3 6-2, Novotna - Labat 6-4 6-4.
Düsseldorf WB landenteams. Rode groep: Duitsland - Zweden 2-1 Stich - Edberg 6-2 6-0, Steeb - Larsson 6-3 6-4, Stich/Kühnen - Edberg/Holm 6-7 1-6. Tsjechië - Frankrijk 3-0 Korda - Santoro 6-3 3-6 6-3, Vacek - Leconte 6-4 6-3, Vacek/Suk - Leconte/Boetsch 6-1 7-5. Eindstand: 1. Duitsland, 2. Zweden, 3. Tsjechië, 4. Frankrijk.

BILJARTEN

Heeswijk-Dinther Grand Prix, tweede ronde. Jaspers - Koorevaar 50-41 (33) 1,515 - 1,242; Havermans - Gieskens 43-50 (59) 0,728 - 0,847; Broeders - Van Beek 50-42 (43) 1,162 - 0,976; Schumann - Valentijn 34-50 (38) 0,894 - 1,315.

TAFELTENNIS

Göteborg WK Vrouwen Enkelspel, kwartfinales: Badescu - Li Bun Hui 21-13 21-13 20-22 21-19, Hyun Jung Hwa - Chen Zihe 21-17 21-19 21-8, Gao Jun - Struse 21-17 21-17 21-10, Chen Jing - Zheng Yuan 21-17 25-23 20-22 21-17. Mannen Enkelspel, kwartfinales: Jean-Michel Saive - Ma Wenge 12-21 21-19 21-17 13-21 21-13, Waldner - Kim Taek Soo 21-10 21-9 21-18, Primorac - Wang 22-20 21-10 19-21 21-13, Gatien - Podpinka 21-12 28-26 17-21 10-21 21-17.

Biljarters boycotten EK

BERLIJN – De professionele driebanders, verenigd in de Billiards Worldcup Association (BWA), boycotten het Europees kampioenschap dat eind volgende week in het Franse Corbeil wordt gehouden. De beroepsbiljarters, onder wie Dick Jaspers, besloten tot een dergelijke maatregel omdat de wereldbiljartbond weigert een boete van 500 Zwitserse francs, ongeveer zevenhonderd gulden, ongedaan te maken. Die straf werd de driebanders opgelegd na een BWA-toernooi in het Duitse Backnang dat niet officieel werd erkend door de wereldbiljartbond.

Bokswedstrijden in Hoensbroek

HOENSBROEK – De bokswedstrijden om de Leo Frijters Trofee op zaterdag 29 mei in multifunctioneel centrum Gebrook te Hoensbroek zijn bezet met een stevig aantal A-partijen. De eerste gongslag klinkt om 20.00 uur. Kaarten zijn in voorverkoop verkrijgbaar op de volgende adressen: multifunctioneel centrum Gebrook Prinsenstraat 11 Hoensbroek, café Wien Wilhelminastraat 101 Hoensbroek en J. Moonen Stationstraat 3 Heerlen.

Patrick Eyk bij Subaru

HEERLEN – Patrick Eyk, voor wie in de Bucklerploeg van Jan Raas geen plaats was, heeft een contract getekend bij de Amerikaanse equipe Subaru. Hij wordt er ploegmakker van onder meer Marc en Yvon Madiot, Atle Kvalsvoll en Wiebren Veenstra.

Eaters tekenen contracten

GELEEN – Het bestuur van de Geleense ijshockeyclub Meetpoint Eaters hoopt dat de rechter-commissaris volgende week donderdag de surséance van betaling opheft. De 20.000 gulden zijn inmiddels door een sponsor opgehoest. Meetpoint Eaters kwam in de problemen omdat enkele sponsoren hun gelden van afgelopen seizoenen nog niet hadden overgemaakt. Binnenkort zullen de contracten worden ondertekend voor volgend seizoen door: Leon van de Thillart, Mike Pellegrims, Marcel Nijland, Tommy Hartogs, Brian de Leeuw, Erwin Jansen, Roel Banneberg, Tony en Stefan Collard. Risto Mollen heeft tot maandag de tijd om te beslissen.

Halve finales zaalvoetbalbeker

HEERLEN – In het zaalvoetbal worden vandaag de halve finales van de Limburgse beker afgewerkt. In sporthal Montfort ontvangt Hercules om 17.30 eersteklasser 't Flaterke uit Margraten. Het tweede duel wordt in Susteren verspeeld tussen De Wagter en hoofdklasser Sport Maastricht.

De Velde dinsdag naar Nederland

FUNCHAL – De gewonde zeezeiler Henk de Velde (44) komt dinsdagmiddag terug naar Nederland. Hij wordt om 15.50 uur op Schiphol verwacht. De specialisten in het Cruz de Carvalho-ziekenhuis, op het Portugese eiland Madeira, willen de IJsselmuidenaar pas maandagmorgen ontslaan.

sport kort

● VOETBAL – AC Milan heeft in de uitwedstrijd tegen Cagliari met 1-1 gelijkgespeeld. Marco van Basten ontbrak. Hij kreeg rust. Gullit was evenmin van de partij.

● TURNEN – Sportac Deinze heeft tijdens het turngala in Landgraaf de bokaal weer gewonnen. De Belgen versloegen Silkeborg uit Denemarken met 113 tegen 109,80 punten. De B-klasse werd een prooi voor Olympia Merelbeke. Spring- en Jazz-combinatie Landgraaf werd tweede.

● KEGELEN – Het tandem Anjo Wetselaar-Marjon Berends is Europees kampioen schaarbanen geworden.

● ZAALVOETBAL – Door een 5-3-zege op Alwako is Fermonia Boys gepromoveerd naar de eerste divisie C. Van de Venne en Altweerterheide promoveren naar de tweede divisie.

● VOLLEYBAL – Nederland leed in de World League een 3-0-nederlaag tegen Italië. Rusland klopte de VS (3-0) en Duitsland won van Brazilië (3-1).

● VOETBAL – Sepp Piontek, gestopt als bondscoach van Turkije, heeft een eenjarig contract getekend bij de Turkse club Bursaspor.

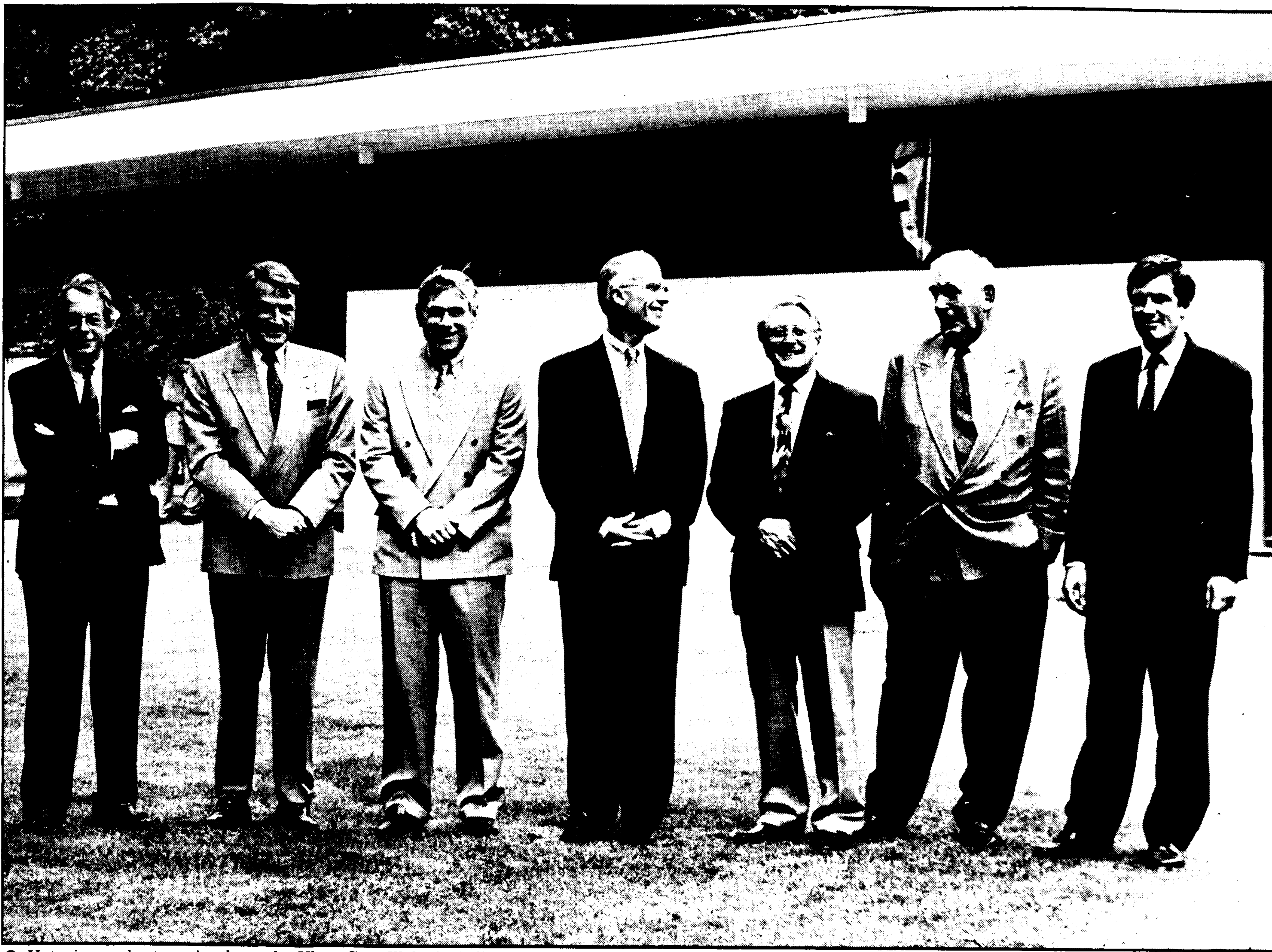
● VOETBAL – De tuchtcommissie van de KNVB heeft de MVV'ers Jeffrey van As en Reginald Thal voor een wedstrijd geschorst. Ook Roger Polman van VVV dient de eerstvolgende wedstrijd van zijn ploeg aan de kant te blijven.

● BOWLING – In Hoeve De Aar te Heerlen is vandaag en morgen het internationale Thermentoernooi met honderdvijftig deelnemers uit België, Duitsland, Nederland en Amerika. De finales beginnen morgen om 17.00 uur.

Voorzitter sectiebestuur Jos Staatsen: 'Veiligheid hoogste prioriteit'

Ex-burgemeester met voetbalhart

DOOR JAN MENNEGA

● Het nieuwe bestuur in slagorde. Vlnr. Cees Wolzak, Bill Meijer, Gerard Brouwer, Jos Staatssen, Karel Jansen, Theo Aalbers, Miel Maessen.

Foto: FOTOPERSBUREAU DIJKSTRA

ZEIST – Jos Staatsen zat drie weken geleden op de tribune bij Engeland-Nederland. Met zijn oudste zoon woonde hij op Wembley de in 2-2 geëindigde WK-kwalificatiewedstrijd bij. De nieuwe voorzitter van het bestuur betaald voetbal werd gegrepen door de entourage en de atmosfeer in de Londense voetbaltempel. „Ik vond", zegt hij, zichtbaar opnieuw genietend, „dat stadion zo prachtig. En al die zingende mensen, die geen moment stil waren. Heel indrukwekkend. De wedstrijd was ook enorm spannend. Met het resultaat mogen wij ons in de handen wrijven".

Hoewel op 28 april nog niet officieel in functie, keek Staatsen met andere ogen naar de interland dan de doorsnee oranje-supporter. „Toen ik burgemeester van Groningen was, hield ik bij thuiswedstrijden van FC Groningen altijd met een schuin oog die hoeken van het veld in de gaten waar het gevaar vandaan kon komen. In de pauze informeerde ik bij de politie ook altijd even hoe het ging en na afloop vroeg ik hoe het was gegaan. Bij mijn afscheid als burgemeester heb ik gezegd: 'Nou kan ik eindelijk eens normaal naar het voetballen kijken'. Maar op Wembley zat ik alweer met andere ogen te kijken. Je bent er nu weer heel dicht bij betrokken".

Hij haast zich te verklaren zich daarmee in geen enkel opzicht te onderscheiden van andere KNVB-functionarissen. „Cees Wolzak, onze directeur, zei na afloop: 'Ik heb tijdens de wedstrijd voortdurend gedacht: als wij verliezen zijn we zo goed als uitgeschakeld voor de eindronden van het WK in Amerika. Dat kost ons miljoenen.' Wolzak liet behalve de sportieve ook de commerciële invalshoek duidelijk doorklinken. Ik heb daar tijdens de wedstrijd geen moment bij stilgestaan. Later dacht ik: ja, hij heeft gelijk".

Het Nederlands elftal, vindt Staatsen, is van eminent belang. „Als het Nederlands elftal goed presteert, gaat daar een enorm stimulerende werking vanuit. Niet alleen voor het Nederlandse voetbal, maar voor het hele Nederlandse volk. Of wij Amerika halen kan zelfs een insider niet met zekerheid zeggen. Voetbal is behalve een sport ook een spel. Het balletje kan heel raar rollen. Maar ik zou buitengewoon teleurgesteld zijn als wij zouden worden uitgeschakeld."

Hoewel Staatsen betrokken was bij het gezondmakingsproces van FC Groningen, heeft hij geen voetbalachtergrond. Anders dan op school en in de tuin met zijn zoons trapte de Utrechter nooit tegen een bal. „In mijn jongensjaren ging ik wel bij DOS kijken. Ik heb Tonnie van der Linden nog zien spelen. Daarna ben ik nooit meer naar het voetballen geweest, totdat ik burgemeester van Groningen werd. Functioneel was ik toen uiteraard geïnteresseerd in het voetballen, maar ik ben in mijn Groninger periode ook persoonlijk geïnteresseerd geraakt".

U heeft niet gevoetbald, heeft u wel aan andere takken van sport gedaan?

Staatsen: „Ik heb getennist. En nu doe ik nog aan hardlopen..., joggen. Dat is puur ingegeven door mijn maatschappelijke activiteiten. Hardlopen kun je in je eentje doen op de momenten die jou schikken".

Vindt u voetballen de mooiste sport die er is?

Staatsen: „Dat vind ik een hele moeilijke vraag. Ik kan daar geen ja op zeggen, ik heb daarvoor een te brede belangstelling. Ik ben zelf een zeiler. Dat vind ik fantastisch. Als ik bezig ben met mijn boot denk ik echt letterlijk aan niets anders. Ik hou van de zee, ik hou van buiten zijn, ik hou van de natuur, van de vogels. Ik vind het ook schitterend om naar tennissen te kijken. Skiën... ook fantastisch. Voetballen vind ik ook leuk, fascinerend vaak. En het gebeuren erom heen vind ik heel interessant".

Wat dacht u toen u gevraagd werd voorzitter van het bestuur betaald voetbal te worden?

Staatsen: „Mijn eerste reactie was: leuk. Ik was ook grappig verbaasd, zo van: Goh, dat ze daarvoor aan mij denken. Vereerd of trots? Nee, dat was ik niet. Ik ben alleen maar trots wanneer ik iets heb bereikt waarop ik trots mag zijn. En als wij straks iets hebben bereikt, dan zal ik ook niet verhelen dat ik daar trots op ben".

Wat is uw drijfveer geweest om voorzitter te worden?

Staatsen: „Ik heb al gezegd dat ik in het voetballen geïnteresseerd ben en ik wil daarin ook wel iets doen. Door mijn professionele achtergrond denk ik ook een bijdrage te kunnen leveren aan een goed bestuur voor een voor Nederland belangrijke organisatie. Naar aanleiding van een aantal reacties die ik bij mijn benoeming kreeg, heb ik ook nog een maatschappelijke beweegreden er een succes van te maken. Bij de mensen die mij spontaan benaderden om mij van advies te dienen, waren er velen die met een licht afkeurende toon zeiden: 'Goh, dat jij je daarmee inlaat.' Dat heeft iets te maken met de maatschappelijke waardering voor het voetbal. En het heeft alles te maken met de toestanden erom heen: vandalisme, fiscale en financiële problemen, gemeen spel op het veld, onfatsoenlijk gedrag op bestuurlijk niveau. Dat alles tezamen bepaalt mede het maatschappelijk imago van het voetbal. Het is mij gebleken dat daar het een en ander aan verbeterd kan worden".

Op de wijze waarop in ons land tegen het voetballen wordt aangekeken schuilt volgens Staatsen een merkwaardige tegenstrijdigheid. „Aan de ene kant is het de populairste sport van Nederland. Voetbalwedstrijden op de tv behoren tot de meest bekeken uitzendingen. Aan de andere kant wordt het ik maatschappelijk opzicht toch niet in alle opzichten gewaardeerd. Sterker, er wordt wat op neergekeken."

„Toen ik nog burgemeester was van Groningen", haalt Staatsen als voorbeeld aan, „riepen toenmalige collega's van mij naar aanleiding van wat schandelijk gedoe erom heen uit: 'Dat voetballen moet maar verboden worden'. Ik heb toen gedacht, en ook meermalen gezegd, dat het idioot is om te gaan roepen dat het voetballen verboden moet worden omdat een paar mensen zich misdragen. Dan ben je bezig aan het verkeerde eind van het probleem. Ik vind dat wij alles in het werk moeten stellen het zodanig te laten verlopen dat iedereen met plezier en in rust naar het voetballen kan gaan".

U krijgt de portefeuille veiligheid toebedeeld.

● Jos Staatsen kijkt door de bril van de Oranjesupporter.

Adrianus Albertus Martinus Franciscus (Jos) Staatsen.

Geboren:	30 januari 1943 te Utrecht.
1968-1972:	Wetenschappelijk medewerker Staats en Bestuursrecht een Rijkuniversiteit Groningen.
1969-1970:	Lid dagelijks bestuur Faculteit der Rechtsgeleerdheid.
1970-1974:	Lid gemeenteraad van Groningen (D'66).
1972-1974:	Wethouder van Groningen. Veranderde in 1974 van politieke partij. Ruilde D'66 toen in voor de PvdA.
1975-1977:	Hoofd van de afdeling Beleidsprogrammering en Bestuurlijke Juridische Advisering van het Directoraat-Generaal voor de Milieuhygiëne bij het Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne.
1977-1979:	Directeur Bestuurlijke en Juridische Aspecten van het Directoraat-Generaal voor de Milieuhygiëne.
1979-1983:	Plaatsvervangend Directeur-Generaal voor de Milieuhygiëne.
1983-1985:	Directeur-Generaal Binnenlands Bestuur, Ministerie van Binnenlandse Zaken.
1985-1991:	Burgemeester van Groningen.
1991:	Directeur BCG Interim-Management BV in Amsterdam. Boer & Croon Group Interim Management is in Nederland marktleider op het gebied van interim management. Wordt meestal tijdelijk ingezet bij reorganisaties en in crisissituaties bij ondernemingen, non-profit organisaties en overheden. Een van zijn nevenfuncties: vice-voorzitter van de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten.

Staatsen: „Dat klopt. En in de nota die de informatiecommissie heeft gemaakt en die is goedgekeurd door de clubs, staat dat veiligheid de hoogste prioriteit heeft".

U was in 1987 een tegenstander van het pasjessysteem.

Staatsen: „De vermaledijde voetbalpas richtte zich op het weren van supporters. Nogmaals, dan ben je bezig aan het verkeerde eind van het probleem. Met de clubcard, met de ontwikkeling en invoering waarvan ik me bezig houd, kan ik me wel verenigen. Deze card, noem het een marketinginstrument, is erop gericht het de toeschouwer gemakkelijk te maken. Met de clubcard kun je de plaats krijgen die je graag wilt hebben. Je hoeft niet meer lang in de rij te staan om toegang tot het stadion te verkrijgen. Je hoeft voor een kaartje helemaal niet meer naar het stadion of naar een voorverkoopadres. Via het net van de Staatsloterij kun je in de toekomst automatisch reserveren."

„En dan bestaat ook nog de mogelijkheid dat als je je misdraagt, die clubcard wordt ingenomen. Maar dat is niet het primaire doel. Dat is serviceverlening aan de klant. Ten aanzien van de huidige situatie levert de clubcard een verbetering op. Tenminste zes clubs (Willem II en Volendam hebben zich inmiddels aangesloten bij PSV, Feyenoord, Ajax en FC Groningen, red.) gaan komend seizoen met de clubcard van start. Waarschijnlijk zullen zich nog meer clubs aansluiten".

Het veiligheidsbeleid dat Jan Masman van het vorige sectiebestuur op poten zette, begint volgens Staatsen vruchten af te werpen. „Ik constateer dat het geweld in de stadions aanzienlijk is teruggedrongen en beteugeld. Ik constateer voorts dat de clubs hun verantwoordelijkheid kennen en die ook nemen, daar waar het de ontzeggingen van toegang tot de stadions betreft. En ik constateer dat er een grote mate van eensgezindheid is van hoe het nu verder moet. Maar er is nog een lange weg te gaan en vooral in de accommodatiesfeer moet nog heel veel gebeuren".

Burgemeesters verbieden nog steeds te pas en te onpas wedstrijden.

Staatsen: „Die woorden zou ik niet willen gebruiken".

Het beeld van de competitie is toch chaotisch.

Staatsen: „Dat is juist en het zou me een lief ding waard zijn als we erin slagen daarin verbetering te brengen. We moeten, en dan bedoel ik ook de burgemeesters, het normaal vinden dat voetbalwedstrijden plaatsvinden op daarvoor geëigende dagen en tijdstippen. Net zo normaal als dat we vinden dat Koninginnedag op 30 april wordt gevierd en Bevrijdingsdag op 5 mei. Er is geen burgemeester die het in zijn hoofd haalt om te zeggen dat de viering van Koninginnedag niet mag plaatsvinden omdat er een kermis in zijn gemeente is. Zo moet het ook met voetbalwedstrijden worden".

Hoe denkt u dat te gaan realiseren?

Staatsen: „Ik kan nog niet praten over voorgenomen beleid. Daarvoor ben ik nog te kort in functie. En daarvoor moet ik ook nog te veel leren en overleggen".

Vindt u dat clubs mee moeten betalen aan de kosten van extra politieinzet?

Staatsen: „Nee. Dat vond ik als burgemeester ook al niet. In Nederland vinden talloze maatschappelijke evenementen plaats. Van Koninginnedag tot en met kermissen, van demonstraties tot en met popconcerten, van braderies tot en met voetbalwedstrijden. Ik denk dat we heel verkeerd bezig zouden zijn als we een beslissing of een dergelijk evenement plaats zou mogen vinden, zouden laten afhangen van de vraag of organisatoren al dan niet meebetalen aan de politieinzet. Dat zou betekenen - ik noem maar iets - dat een groep van bijstandtrekkers die een demonstratie zou willen houden, die demonstratie pas zou mogen houden als men bereid is mee te betalen aan de politieinzet. Dat zou idioot zijn. Ik ga ervan uit dat bij ieder openbaar evenement politietoezicht nodig is. Dat hoort bij ons maatschappelijk gebeuren. De politie is er voor ons allemaal. Voor politieinzet moet je als burger niet hoeven te betalen".

Hoeveel die politieinzet ook zou kosten?

Staatsen: „Alles in redelijkheid. Maar in beginsel ja. Aan de andere kant heeft de organisator natuurlijk de dure plicht alles te doen om het evenement veilig te laten verlopen. Als je het over een voetbalwedstrijd hebt, betekent dat dus dat je goed opgeleide suppoosten moet hebben. En dat je een toegangsbeleid moet hebben in de vorm van een geautomatiseerde regeling. Maar er is een grens aan wat de organisator kan doen".

Martin van Rooijen, uw voorganger wilde zijn stempel op het sectiebestuur drukken, wilt u dat ook?

Staatsen: „Ik denk dat ik met Van Rooijen gemeen heb dat ik graag dingen tot stand breng. Het liefst snel. Ik zit er niet om er te zitten. Alleen, zijn bestuur was meer uitvoerend van karakter. Het nieuwe bestuur zal meer toezichthoudend van karakter worden. Als een Raad van Commissarissen. Dat brengt automatisch met zich mee dat je deze voorzitter minder in de publiciteit aan zult treffen dan de vorige".

Het kabinet-Van Rooijen werd een zakenkabinet genoemd, hoe zou u het kabinet Staatsen willen noemen?

Staatsen: „In de eerste plaats zou ik niet van een kabinet willen spreken, dat doet me te veel aan de politiek denken. Maar ik denk dat wij ook een zakenbestuur zijn. Wij zijn niet gekozen op basis van een of andere voetbalpolitieke stroming. Wij zijn een mixture, ik denk een hele goede mixture, van mensen van buiten de voetballerij en van mensen erbinnen. Ieder individueel en ook collectief hebben we een zakelijke instelling. We willen toe naar een behoorlijk bestuur van het betaalde voetbal. Zakelijk, sportief, commercieel en financieel verantwoord".

Heeft u zich wel eens afgevraagd hoe het komt dat voetbalbestuurders vaak zo weinig populair zijn?

Staatsen: „Nee. Is dat trouwens wel zo? Als ik om me heen kijk, dan denk ik dat bijvoorbeeld Michael van Praag zeer geliefd is".

Dat kan heel snel veranderen.

Staatsen: „Dat klopt. Ik denk dat dat voor een belangrijk deel samenhangt met het succes van een club. Daarbij komt dat voetbalbestuurders het natuurlijk ook niet altijd even goed hebben gedaan. We hebben toch zwartgeld-affaires achter de rug. Het probleem van de veiligheid werd toch lange tijd als het probleem van een ander beschouwd. En vele bestuurders nemen het nu nog niet erg nauw daar waar het het financiële beleid betreft. Er is nog steeds een licentiecommissie die daarop moet letten, dat is toch eigenlijk heel raar. Wat vele voetbalclubs zich veroorloven kan geen onderneming zich blijvend permitteren. In bestuurlijk opzicht, en nu generaliseer ik vreselijk, valt nog heel wat te verbeteren. Ik denk dat professioneel voetbal een professioneel bestuur vereist en professionele bestuurders. Dat aan besturen hogere eisen worden gesteld, vind ik niet alleen logisch, maar noodzakelijk. Met erkenning van het feit dat er een heleboel mensen heel veel goeds hebben gedaan".

Cruijff

Het nieuwe bestuur betaald voetbal van de KNVB wil snel licht hebben in de tot dusver schemerig gebleven zaak-Cruijff. Volgens Martin van Rooijen en Paul Boels van het vorige sectiebestuur, hebben zij met Cruijff de afspraak gemaakt dat hij het Nederlands elftal als technisch verantwoordelijke man begeleidt op de WK-eindronden volgend jaar zomer in Amerika. Mits Oranje zich daarvoor natuurlijk kwalificeert. Hoe de vork ten aanzien van Cruijff precies in de steel zit, is evenwel nog steeds niet duidelijk. Ook niet bij Jos Staatsen.

„Het fijne", zegt hij, zijn woorden zorgvuldig kiezend, „weet ik niet van die zaak. Ik weet dat gezegd wordt dat met Cruijff een mondelinge afspraak is bereikt. Ik weet ook dat er een schriftelijke overeenkomst ligt, maar die is door Cruijff nog niet bevestigd. Wij zullen betrokkenen om opheldering vragen. Wij willen precies weten welke afspraken zijn gemaakt. Afhankelijk van wat we te weten komen, zullen we beslissen hoe we verder gaan. Als het vorige sectiebestuur een overeenkomst had met Cruijff, hebben wij die uiteraard ook. Dat is niet aan personen gebonden".

Openheid

Worden de algemene ledenvergaderingen van het betaalde voetbal weer toegankelijk voor de buitenwereld? Tijdens het bewind van het vorige sectiebestuur werd besloten mediavertegenwoordigers daarbij te weren. „Een bestuurlijk collega als het bestuur betaald voetbal van de KNVB, een ministerraad of een college van burgemeester en wethouders moet je niet in openbaarheid laten vergaderen", vindt Staatsen.

„Maar", vervolgt hij, „vergaderingen van vertegenwoordigende colleges, de Tweede Kamer, een gemeenteraad, en daar zou je de algemene ledenvergadering van de KNVB ook onder kunnen rangschikken, vinden meestal in openbaarheid plaats. In beginsel hoort dat ook zo te zijn. Ik heb daar persoonlijk geen bezwaar tegen. Het zou me ook niet verbazen als de vergaderingen van de KNVB weer openbaar zouden worden. Maar het is de algemene ledenvergadering die daarover beslist".

Richard Krajicek 'wordt te veel gestuurd door Ted Troost'

Schipperen tussen top en twijfel

Van onze verslaggever

HILVERSUM – Tennisminnend Nederland was eind vorig jaar in extase. Eindelijk hadden we weer een speler in de toptien. Door zijn toernooizege in Antwerpen zette Richard Krajicek zijn tocht in de voetsporen van Tom Okker met succes voort. In 1993, zo was bij de optimisten de verwachting, zou de 21-jarige Hagenaar zijn illustere voorganger op de wereldranglijst (ooit was Okker derde) minstens evenaren. Maar tot nu toe vallen de prestaties van Krajicek tegen. Midden februari leek het er in Stuttgart, waar hij in de finale van Michael Stich verloor, van te komen. In Rotterdam en tijdens de laatste graveltoernooien toonde hij echter weer zijn wisselvalligheid.

Volgens sommigen is dit een teken dat de ontwikkeling van de huidige nummer dertien van de wereld stagneert. Tennisinsiders geven aan de vooravond van het tweede Grand-Slamtoernooi van het seizoen, de open Franse kampioenschappen in Parijs, hun mening.

Kracht

Bondscoach Stanley Franker, die Krajicek tijdens zijn periode in Jong Oranje begeleidde, ziet zijn pupil nog steeds als een vaste kracht voor het Daviscupteam. „Hij zit zeker in de selectie voor het duel met Zweden. In principe is hij op elke ondergrond de beste tennisser van Nederland. Ik weiger ook te geloven dat Richard nu aan zijn top zit. Tijdens twee grote graveltoernooien (Barcelona en Hamburg, red.) heeft hij toch de kwartfinales gehaald. Vorige week verloor hij in Rome dan wel in de eerste ronde van de Argentijn Guillermo Perez-Roldan, maar dat kan tegenwoordig gebeuren."

Het is volgens Franker niet meer zo dat de toppers in elk toernooi minstens de halve finales halen. Daarvoor zijn de verschillen veel te klein geworden. Zelfs Pete Sampras verliest wel eens van Jacco Eltingh.

„Ik begrijp dat we in Nederland graag zouden zien dat Richard elke week een toernooi wint, maar dat is onmogelijk. We moeten die jongen nog even rust geven. Hij is momenteel inderdaad niet vast genoeg om een lange periode in de toptien door te brengen. Ik denk dat hij daarvoor nog een tot twee jaar nodig heeft," verwacht de directeur sportief van de tennisbond.

Tennisveteraan Michiel Schapers is het in grote lijnen eens met Franker. „We moeten niet zo snel zijn met een oordeel," aldus de Eemnesser, die in het begin van Krajiceks carrière regelmatig met het talent trainde en hem tegenwoordig af en toe tegenkomt op een toernooi of in de behandelkamer van de door beiden geconsulteerde haptonoom Ted Troost.

„Ik was wel verrast toen ik hoorde dat hij van Perez-Roldan had verloren. Maar het kan wel eens een dag wat minder gaan. En dat wordt tegenwoordig meteen afgestraft. Iedereen zit zo dicht bij elkaar. Eigenlijk zijn er maar drie spelers die er echt bovenuit steken: Sampras, Courier en Edberg. Op die drie moet Richard zich richten."

Ook Micky Lawler, 'client manager' van het sportmarketingbureau Advantage dat Krajicek onder contract heeft, weerspreekt dat de carrière van zijn klant stagneert. „Mensen die dat zeggen, hebben wel een zeer simplistische kijk op het tennis. Als een speler één keer in de eerste ronde van een toernooi verliest, betekent dat niet het einde van zijn loopbaan. Richard is pas 21 jaar, de nummer dertien van de wereld en hij ontwikkelt zich nog steeds. Ik weet zeker dat hij in staat is de echte top te halen. Hij bezit genoeg talent en is zeer gedreven en toegewijd met zijn vak bezig."

Stagnatie

De reactie van Cees Houweling, de privé-trainer die Krajicek tijdens een moeilijke periode in zijn jeugd onder zijn hoede nam en hem weer op het rechte spoor zette, staat echter haaks op die van zijn drie voorgangers.

„Ik ben zeker van mening dat er sprake is van een stagnatie in zijn ontwikkeling. En die heb ik ook zien aankomen. Vorig jaar heeft hij dan wel een flinke sprong gemaakt, maar als ik hem nu op de baan bezig zie, denk ik niet: daar staat een echte toptienspeler. Tegen Emilio Sanchez (in de kwartfinales van het toernooi in Hamburg, red.) gaf hij zo maar punten weg. Het liep niet bij hem en dan heeft Richard gauw de neiging om er met de pet naar te gooien. Hij heeft al snel iets van: 'Dan moet het maar tijdens de volgende wedstrijd gebeuren'. Maar op weg naar de top is elke wedstrijd belangrijk."

Vroeger had Richard, aldus Houweling, ook van die periodes waarin hij het snel opgaf. Ik had eigenlijk verwacht dat hij er inmiddels overheen zou zijn gegroeid, maar dat is dus blijkbaar niet het geval. Ik mis bij hem toch nog de echte bezieling. En die moet hij alleen bij zichzelf zoeken. Ik vind dat hij momenteel te veel gestuurd wordt door Ted Troost. Ik ben er niet zo'n voorstander van dat een speler al in een vroeg stadium van zijn carrière zijn vertrouwen aan zo'n iemand geeft. Een sporter moet eerst naar zijn eigen krachten kijken en die leren kennen. Voor de laatste sprong naar de top kan hij dan de kennis van anderen gebruiken. Boris Becker is ook zo'n verkeerd voorbeeld. Nu het weer niet lekker loopt, neemt hij opnieuw een andere trainer. Zo werkt het natuurlijk niet."

Funest

Peter Blitz gebruikt woorden van gelijke strekking. De bekende sportpsycholoog, die in zijn Amsterdamse praktijk regelmatig topsporters (onder wie ook tennissers) behandelt, kent Krajicek niet persoonlijk, maar volgt het tennis wel met aandacht.

„Als ik naar de resultaten van Krajicek kijk, valt me op dat die wisselvallig zijn. Dat wijst op twijfel, op een gebrek aan overtuiging. En dat is funest voor een tennisser. Zijn ideaal is immers dat hij elke bal met een bedoeling slaat. Dat moet zonder een spoor van twijfel gebeuren, want anders wordt zijn motoriek nadeling beïnvloed. Twijfel kost namelijk tijd, waardoor zijn timing slechter wordt. Hij slaat een bal dan niet meer m volledige overtuiging."

„Ik krijg bij Krajicek tevens de druk dat hij niet zelfstandig noeg functioneert. Hij heeft al meneer Troost achter zich sta

Op dat niveau moet je onafhank lijk kunnen zijn. Je moet je m jezelf kunnen confronteren. To sporters verschuilen zich mijns ziens te vaak achter hun coach begeleider. Daarbij vervallen meestal in routine. Ze doen el dag hetzelfde en hebben ste dezelfde mensen om zich hee Tijdens de training oefenen vaak dingen die ze al beheers Natuurlijk een prima manier o jezelf gerust te stellen, maar schiet er verder weinig mee op.

Microscoop

Een sporter moet, vindt Blitz, ni bang zijn om zichzelf elke dag o der de microscoop te leggen. H moet de confrontatie met zichze zoeken en zich steeds afvrage waarmee hij bezig is. Hij moet le ren eisen aan zichzelf te stellen e zich op zijn zwakke punten con centreren."

„Mentale training is daarbij ee belangrijk," vervolgt Blitz. „Daa mee bedoel ik niet het voeren v diepgaande gesprekken of he luisteren naar rustgevende band jes. Nee, een sporter moet lere beseffen waarom hij rondjes loop en waarom hij er vijf loopt en nie twee. Als een tennisser de baa opstapt, moet hij weten wat hij daar gaat doen. Hoe hij gaat spe len. Krajicek is natuurlijk al ee heel eind. In principe tennist de nummer tweehonderd van de we reld net zo goed als hij, maar men taal gezien zal Krajicek verder zijn. Getuige zijn wisselvalligheid kan het nog beter. Ik zou hem als advies willen geven dat hij eens voor de spiegel moet gaan staan, zichzelf eens diep in de ogen kijkt en zich dan afvraagt wat hij na echt nodig heeft om de top te ha len. Op het antwoord moet hij gaan trainen."

Stipt

Mickey Lawler, van de vijf aan het woord gekomen personen degene die het dichtst bij Krajicek staat, is daarentegen van mening dat Neerlands tennishoop niet te veel steunt op zijn omgeving.

„Richard is een zeer volwassen sporter. Hij weet precies waarmee hij bezig is en volgt stipt de door hem gekozen weg. Het is ook niet zo dat hij te snel opgeeft. Hij barst van zelfvertrouwen en is zeer te leurgesteld als hij verliest. Zijn doel dit jaar is kwalificatie voor de ATP-finale in Frankfurt. Ik weet zeker dat hij er alles aan zal doen om dat te bewerkstelligen. Als hij op Roland Garros geen goed resultaat boekt, betekent dat niet het einde van de wereld. Dan probeert hij het op Wimbledon gewoon weer."

● *Richard Krajicek, volgens velen te wisselvallig.*

Williamscoureur Damon Hill wil morgen in Grand Prix van Monaco familietraditie voortzetten

In het voetspoor van een beroemde vader

● *Damon Hill, de blik gefixeerd op de eerste overwinning in de formule* Foto: REUTER

MONTE CARLO – Het klinkt bijna als een sprookje. Uitgerekend de man die als referentie slechts kon bogen op twee Grand Prix-starts, nul WK-punten en een laatste overwinning in de autosport die dateert van 1988, kreeg aan het begin van dit jaar een contract bij de beste formule 1-stal. Damon Hill is echter van plan de criticasters stevig de mond te snoeren. Als het even kan morgen al. In Monte Carlo, op het circuit waar zijn vader Graham geschiedenis schreef. Hill senior, die in 1975 bij een crash met zijn privé-vliegtuig om het leven kwam, won de Grand Prix van Monaco vijf keer. Een staat van dienst die hem de naam 'Mister Monaco' opleverde. Voor de dertigjarige Williamscoureur Hill junior zou een droom werkelijkheid worden als hij in het voetspoor van zijn vader kan treden.

door IVO OP DEN CAMP

In de smalle straten van Monte Carlo lijken de formule 1-bolides op muisjes die verschrikt een goed heenkomen zoeken tussen een horde hindernissen. De show is amper te volgen, zo rap flitsen de snelle monsters door het operette-achtige decor in het statige domein van Prins Rainier. De coureur die morgen Russisch roulette durft te spelen gedurende de 78 rondes op het 3,328 kilometer metende circuit langs het meest beroemde casino van de wereld, mag zich verheugen in onvergankelijke roem.

Florissant

Damon Hill zou het familietotaal maar wat graag op zes overwinningen brengen. De tweede kennismaking met het stratencircuit verliep voor de Brit in elk geval florissant. Vorig jaar slaagde Hill er met een totaal oncompetitieve Brabham niet in zich te kwalificeren voor dé race onder de races. Dit jaar is dat in de Williams uiteraard geen probleem. Bovendien bewees Hill in de stromende regen waartoe hij in staat is. Voorlopig staat hij op pole-position, al zullen de tijden bij een droge baan vanmiddag allemaal verbeterd worden.

Hill smeekt de goden als het ware om regen, „ook al is Monaco een circuit waar de risicogrens veel hoger ligt dan waar ter wereld ook. Maar het zou fantastisch voor mijn moeder zijn als ik vanaf pole-position mocht vertrekken. Ze is speciaal hier naar toe gekomen en had de tranen in de ogen staan, nadat ze had gehoord dat ik de snelste was. Ze heeft hier met mijn vader zoveel mooie momenten meegemaakt."

De Engelsman wil wel duidelijk maken wat Monaco zo anders maakt. „Hier is echt sprake van engtevrees. Je hoopt maar dat de marshals langs de baan hun ogen goed de kost geven, want je hebt geen flauw idee wat zich allemaal afspeelt na de volgende bocht. Nergens anders voel ik mijn hart zo hard bonken in de keel. Maar van de andere kant is het een fantastisch gevoel om een formule 1-auto door die smalle straten te sturen. En zeker voor het publiek gaat er niets boven Monaco. Waar kun je immers vanaf de tribune bijna met je hand de wagens aanraken?"

Contract

Het was december vorig jaar toen teambaas Frank Williams en constructeur Patrick Head de knoop doorhakten en besloten dat ook in 1993 een Brit als opvolger van wereldkampioen Nigel Mansell voor Williams zou rijden. Daar waar Ayrton Senna en Alain Prost elkaar op alle mogelijke manieren een hak te zetten om plaats te mogen nemen in de meest begeerde cockpit van de formule 1, kreeg Hill zonder enige heisa het contract simpel onder zijn neus geschoven.

Helemaal onlogisch was de beslissing van de teamleiding niet. In twee jaar tijd reed Hill als testrijder zowat de aardomtrek aan kilometers bijeen. Geen ander, die derhalve zo eigen is met de specifieke techniek van de Williams. Met de actieve wielophanging, naast de Renault-krachtbron het wondermiddel van de Engelse renstal, is Hill als geen ander bekend. Een gegeven waar ook Prost van profiteert. De leider in de stand om de wereldtitel maakt gretig gebruik van de kennis van Hill. Veranderingen in de afstelling van de wagen komen voor een groot deel op conto van de introverte Brit.

Damon Hill zelf heeft tot nu toe amper de vruchten kunnen plukken van zijn vele werk. Twee tweede plaatsen en een vierde stek in de WK-stand zijn de schamele oogst tot nu toe. „Maar toch zou mijn vader trots op me zijn," zegt Hill bijna weemoedig. „Ik heb pa altijd vereerd en nu ben ik eindelijk in de gelegenheid ook iets te bewijzen. Ik ben ervan overtuigd dat het me ook zal lukken. Mijn eerste Grand Prix-zege zal niet meer lang op zich laten wachten."

Toeval

Dat Damon Hill in de gelegenheid is de familietraditie voort te zetten, is puur toeval. Hill junior was dertien jaar oud toen Graham, tweevoudig wereldkampioen, om het leven kwam. „Ik wilde eigenlijk helemaal niets meer met autoracen te maken hebben." Hij zocht zijn toevlucht in de muziek en werd zelfs lid van een punkband met de weinig vleiende naam Sex, Hitler and the Hormones. „Een jeugdzonde," zegt hij over die periode. „Later vraag je je wel eens af hoe je ooit tot zoń rare ideeën kunt komen."

Geluk

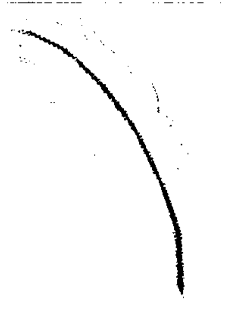
De wilde haren verloor Damon snel. Hij zocht zijn geluk in de motorsport, maar het bloed kroop waar het niet gaan kan. In navolging van Niki Lauda besloot hij de bank te vragen voor een lening om zijn eerste stappen te zetten in de autosport. Teren op de naam van pa Graham was er niet bij. In de keiharde wereld van de autosport is geen plaats voor sentimenten. Dood en glorie, winst en verlies liggen nergens zo dicht bij elkaar.

Damon Hill moest het jaren doen met tweederangs materiaal. Verder dan een handjevol overwinningen in de formule Ford 1600 en de formule 3 kwam hij niet. Zijn overstap naar de formule 3000 werd zelfs een complete desillusie, maar in de nadagen van 1991 kreeg hij verrassend een contract als testrijder bij Williams. „Ik heb zelf met Williams gebeld, omdat ik wist dat door het vertrek van Blundell naar Brabham een plaatsje vrijkwam."

Hoop

Stiekem hoopte hij in 1992 dat Mansell of Patrese een keer niet zouden kunnen rijden wegens een griepaanval. De vage hoop dat hij ooit door zou schuiven van testrijder tot Grand Prix-coureur kwam zelden bij Hill op. „Ik hield me steeds voor dat zoiets alleen in sprookjes voorkomt. Zo kon ik de teleurstelling beter verwerken."

Tot op een vrijdagavond de telefoon ging in het rijtjeshuis van Hill in de Londense wijk Wandsworth. „Het was Frank Williams die mij vroeg meteen naar kantoor te komen. Ik zei nog dat hij me gerust aan de telefoon kon vertellen dat hij van me af wilde. Maar Frank stond erop dat ik kwam. Eenmaal daar, ging mijn droom in vervulling."

HEERLEN (119,5 meter) – Hij slinkt, de mysteries groeien. Ofschoon wijze kabouters hem met vijfendertig centimeter ietsepietsje kleiner hebben gemaakt, blijft hij van hoogedelachtbaar postuur. Kan François Verhoeven van de Vallekebergse Alpevrung over meepraten. Weggeblazen als een pluisje. De Mount Everest wordt al zeventig jaar beslopen, ontbloot en verkracht. Stormenderhand laakt hij de hoogmoed van het vermetele volk. Soms is hij duldzaam, zoals in 1953 toen Edmund Hillary hem onverhoeds naar het hoofd steeg. Maar als de kouwe drukte hem te gortig wordt, giert het loket van het hiernamaals hemelsbreed open. Hij doet één op vier. Honderdtwintig doden op een totaal van bijna vijfhonderd geslaagde beklimmingen. Mount Everest, een knaap van een berg met de aantrekkingskracht van een venusheuvel.

● *De maan boven de noordoostgraat waar George Mallory en Andrew Irvine spoorloos verdwenen.*
Foto: STEVE SATUSHEK

29 mei 1953

Sir Edmund Hillary haalt volgende week zaterdag om 11.30 uur de champagne uit de koeler. Het is dan tot op de minuut veertig jaar geleden dat hij officieel als eerste het ereplatform van de Mount Everest betrad. In zijn voetsporen volgde sherpa Tenzing Norgay, die de Nieuwzeelandse imker eerbiedig voorrang verleende. Vreemd genoeg bestaat er geen foto van Hillary op de top. Hij kiekte zijn dappere maat en vergat zichzelf te laten vereeuwigen.

● *Sir Edmund Hillary*

De beklimming van het volstrekte uitsteeksel ontketende een 'hillaryteit' die nadien hooguit is geëvenaard door de roes rond de eerste, zweverige maanstappen van Neil Armstrong.

Edmund Hillary, de wereld lag aan zijn voeten. Tot op vandaag. In de Britse adelstand en boven het mensdom verheven. Toch is er een weggemoffeld probleempje. Hij was – sorry, sir – alleen maar hoogstwaarschijnlijk de eerste.

Proost, piekfijne primeur of niet – 29 mei 1953, twee mensen snakten naar zuurstof. Miljoenen hielden de adem in.

Sir Edmund Hillary zal nooit weten of hij de eerste was

MOUNT EVEREST magie per strekkende meter

door HARRY MURÉ

Wat bezielt de stervelingen? Hij lacht in zijn vuistje.

Eigenlijk heet hij helemaal niet Mount Everest. Dat is een hersenspinsel van de Britten die hem noemden naar hun opperlandmeter. Voor de Nepalezen is het nog altijd Sagarmatha, Hoofd van de Hemel. De Tibetanen zweren bij Chomolungma, Godinmoeder der Aarde.

Hoe hoog hij/zij is, ra ra, maar met 8.848 meter kom je aardig in de buurt. Het ligt er maar aan hoe je meet, met de natte vinger, vanuit de satelliet of gewoon met de duimstok. In 1986 bleek evenknie K2 plotseling dertig meter hoger, alle illusies aan diggelen. Rectificatie, hoera, Everest weer nummer één, zowaar met een paar metertjes erbij. Nu weer het gedonder met die vijfendertig centimeter minus. Geen paniek, door de noordwaartse drang van India komt er vanonder meer bij dan er boven wegvliegt. Elk jaar een paar centimeter winst.

Hij is, gemakshalve dus maar Mount Everest, langs dertien verschillende routes overmeesterd, maar verheugt zich mentaal in uitstekende gezondheid. De grote slokop verslaat alle kampioenen. Direct (1966, vierentwintig Chinezen in één hap) of op termijn. In 1978 gedoogde hij Wanda Rutkiewicz als derde vrouw. Afgelopen zomer achterhaalde hij de Poolse op de K2. Ze was de beste Himalayaklimster. Ook haar landgenoot Jerzy Kukuczka ontliep het noodlot niet. Hij had net als Reinhold Messner amper alle veertien achtduizenders afgeroffeld of hij keilde van de Lhotse, buurman van de Everest.

De berg veroorzaakt een merkwaardige opwaartse druk bij de massa die wiebelt tussen magie en masochisme. Dertig mensen samen juichend op de top, geen fluit aan, maar op hetzelfde moment stuit een Japans-Russische expeditie aan de andere kant van de berg ter hoogte van 8.250 meter op het lichaam van de Engelsman Peter Boardman. Gehurkt in de sneeuw, ontspannen, alsof hij slaapt. Hij zit er al tien jaar. Nog steeds.

Daarboven wonen de vrijheid en de onuitroeibare legenden. Edmund Hillary, oké, maar George Mallory en Andrew Irvine kunnen evengoed de eerste beklimmers zijn geweest.

De Britten die in 1911 tandenknarsend hebben moeten accepteren dat de Noor Roald Amundsen op één been Robert Scott verslaat in de race naar het zuidpunt van de globus, mobiliseren meteen na het eveneens redelijk roemloze intermezzo van de Eerste Wereldoorlog hun militaire staven voor de verovering van de Mount Everest. Ter kieteling van het nationale *we are the champions*-gevoel wordt hij opgeblazen tot 'derde pool'.

Na de eerste verkenning in 1921 eist een lawine tijdens de door brigadegeneraal Charles Bruce geleide expeditie in het jaar daarop zeven levens. Mallory, professor aan de universiteit van Cambridge, ontsnapt op mirakelse wijze. Wonderlijk ook de uitrusting. Knickerbocker, beenwindsels en vilthoed. Voor het eerst passeert een trio met Mallory de magische grens van achtduizend meter.

In de lente van '24 heropent majoor Teddy Norton de aanval met een driehonderd koppen tellende karavaan. Uitvalbasis is wederom de Noordcol. De condities zijn dramatisch. Hele dragerscolonnes raken ingesneeuwd. Norton zelf komt, zonder kunstmatige zuurstof, tot op 8.572 meter en is daarmee zijn tijd vijftig jaar vooruit.

Op 8 juni krijgt Malllory het fiat voor de laatste poging. Hij verkiest de jonge Irvine als metgezel boven de ervaren Noel Odell. Een raadselachtige, maar sluwe beslissing. Irvine start explosief, Odell begint als een slak en demarreert na de thee. Mallory is bezeten, maar niet gek. Hij lapt bovendien het taboe van het zuurstofmasker aan zijn spijkerschoenen.

(Het gebruik van extra zuurstof is onsportief, maar vanaf nu heiligt het doel de middelen. Pas in 1978 bedwingen Reinhold Messner en Peter Habeler de berg naturel en *by fair means.*)

Mallory en Irvine vorderen gestaag op de noordoostgraat. Rond de middag verslechtert het weer. Odell begeeft zich naar hoogtekamp VI om het koppel bij terugkeer op te vangen. Met de geoefende blik van de geoloog ontwaart hij door een gat in het wolkendek twee stipjes die zich bewegen op 8.600 meter aan de voet van de piramidale kroon. Met nog slechts tweehonderdvijftig meter te klimmen en vijfhonderd meter te gaan verdwijnen ze in de nevelen. Voorgoed. Het is tien voor één.

Tien tegen één hebben ze in de late namiddag de top bereikt en zijn ze tijdens de afdaling verongelukt. Vermoedens, mythe? Odell is onvermurwbaar. Hij registreert: „Het bewijs zal niet kunnen worden geleverd, maar als je alle mogelijkheden afweegt, hebben Mallory en Irvine waarschijnlijk bovenop de hoogste berg van de wereld gestaan."

Omdat die theorie alles overhoop zou halen, wil niemand er aan. Ook Hillary niet. In elk boek herhaalt hij: „De tragedie heeft alleen de weg vrijgemaakt voor anderen. Het zou trouwens geen verpletterende klap voor mijn ego zijn, als mocht blijken dat ik niet de eerste was." De twijfels rond het schimmenspel leven voort.

● *Filevorming op de zuidgraat van de Mount Everest. De klimmers (met zuurstofmaskers) naderen de top.*
Foto: RONALD NAAR

Volgens Edward Bekker 'zou het wel kunnen dat Mallory en Irvine boven zijn geweest, maar mijn gevoel zegt van niet'. De in Chamonix gevestigde berggids uit Klimmen, die zelf via de Zuidcolroute de dorpel van de achtduizend meter ruim passeerde, baseert zijn vermoeden op 'de mentaliteit van de Britten in hun colbertje. Helemaal zeker zullen we het nooit weten. Dat is het mooie van het mysterie'.

Ronald Naar vindt de speculaties 'totaal niet relevant. Een poging is pas geslaagd als de klimmer ook weer levend beneden komt'. De Hagenaar kent de Noordcolroute van de eerste Nederlandse expeditie die in 1982 door gebrek aan leiding en teamgeest uitdraaide op een fiasco.

Johan Taks uit Scheulder die toen ook van de partij was, heeft altijd geloofd in een stunt van Mallory en Irvine. Hij had gehoopt de lijken of in elk geval bagage met fototoestel of dagboek op te sporen. Johan heeft het niet beleefd. Twee jaar later brak hij zijn nek bij een val in een Zwitserse gletsjerspleet. De arm van de Mount Everest reikt ver.

De reus heeft twee kwetsbare oksels, de Noord- en de Zuidcol. Dertig jaar verzet hij zich met succes tegen de offensieven vanuit Tibet. Dan maar via de Nepalese zuidkant. Maart 1953, als Nederland nog ploetert met de golven van de watersnoodramp, duiken de Britten op in de elementen van het wereldnieuws. Kolonel John Hunt dirigeert driehonderdvijftig dragers met acht ton uitrusting naar het basiskamp. Hij heeft haast. De Zwitsers hebben hem een jaar eerder de top bijna voor de neus weggekaapt.

Hunt jaagt zijn voorhoede door de Khumbu-ijsval en het Dal der Stilte omhoog naar de Zuidcol. Een eerste, uitverkoren duo ontmantelt de voortop. De Everest wankelt.

Herkansing. Hillary en Tenzing brengen de nacht van 28 op 29 mei door in een stormtentje. Kamp IX, 8.500 meter. Getipt door hun voordien gestrande collega's overschrijden ze de volgende morgen welgemoed de voortop. Ze slechten ook het enige klimtechnische obstakel, een twintig meter hoge rots- en ijspassage die fameus is geworden als Hillary Step. Om half twaalf valt de Mount Everest.

Een schitterende prestatie, geleverd onder de druk van zeven mislukte Britse belegeringen en vijftien kilogram wegende zuurstofcilinders. Dubbel vlagvertoon in Londen: 3 juni dwarrelt het telegram Westminster Abbey binnen, de dag van de kroning van Elizabeth II. Op het hoogtepunt van zijn leven is Hillary drieëndertig. Hij schrijft: „Tenzing glimlachte achter de ijskorst die zijn gezicht bedekte. We gaven elkaar de hand. Daarna omarmde hij me. Het was een groot moment."

Hillary – *We knocked the bastard off*, zoveel als: 'We verkochten hem een lel' – staat als eerste genoteerd. Zelf beweert hij nadrukkelijk dat 'hij en zijn strijdmakker het karwei samen klaarden'. Ze wonnen de wedloop, de vloek van de berg galmde na. Hillary kreeg zijn deel in 1975, toen het vliegtuigje met vrouw Louise en dochter Belinda boven Nepal neerstortte. Vijf jaar later werd zoon Peter op het nippertje door Reinhold Messner uit de wand van de Ama Dablam gered. Tenzing Norgay overleed in 1986 op 72-jarige leeftijd in bescheiden omstandigheden.

Commercieel heeft Sir Edmund nooit geleurd met zijn coup. Net alsof hij wordt verteerd door gewetenswroeging over de lawine die hij aan het rollen bracht. De berg is een vuilnisbelt geworden. Tweehonderdvijftig expedities hebben tonnen rotzooi achtergelaten, gegarneerd met een gigantische hoop van ingevroren, voor eeuwig geconserveerde drollen. Op de Zuidcol slingeren duizend lege zuurstofflessen in een flapperend circus van gescheurde tenten.

Voor de gemoedsrust van de hoofdschuddende goden werft Hillary onversaagd gelden voor de Himalayan Trust, zijn hoogstpersoonlijke stichting waaruit ziekenhuizen en scholen voor de sherpa's verrijzen. Alleen al voor de herbouw van het afgebrande boeddhistische heiligdom Thyanboche fourneerde zijn fonds een half miljoen dollar.

Om de derrie en filevorming in te dammen heeft hij voorgesteld de op apegapen liggende berg tien jaar voor iedereen taboe te verklaren. Moeilijke zaak voor de Nepalezen, want Sagarmatha vormt een onmisbare bron van inkomsten. Ze hebben de toegangsprijs (permit) opgedreven tot twintigduizend gulden de man. Hoort niemand van op. Integendeel, er zijn nog honderden wachtenden voor u.

Veel eer valt er niet meer te behalen. De Japanse Junko Tabei was in 1975 de eerste van de thans zestien gearriveerde vrouwen. Met de heteluchtballon over het massief hoeft ook niet meer. Deed Chris Dewhirst in 1991 met – vanzelfsprekend – drie Britten. Afdaling op ski's? Eveneens al gebeurd. De Fransman Pierre Tardivel.

Toch koestert de Mount Everest in zijn ijs gloeiende geheimen. Ook Nederland zit met een Mallory-syndroom. Bart Vos, nummer 171 van de beklimmingsranking, heeft nooit kunnen aantonen dat hij in 1984 'onze Hillary' was. De Nepalese administratie maakte na zijn terugkeer een voorbehoud. René de Bos uit Den Haag stond in 1990 met een Franse equipe op de top. Ronald Naar en Edmond Öfner volgden mei vorig jaar als derde en vierde met het rood-wit-blauw.

Gelijktijdig zag François Verhoeven, uitgezonden door de Vallekebergse Alpevrung in het kader van hun project 'zeven continenten, zeven toppen', de berg als los zand door de vingers glijden. Zijn Europese groep met de sterkste alpinisten kreeg nul en windkracht twaalf op het rekest. Verhoeven rouwt niet. „Gelukkig blijft een aantal aspecten van Moeder Natuur niet beïnvloedbaar. Maar als je ongelimiteerd over middelen, tijd en sherpa's kunt beschikken, word je altijd wel een keer naar boven geduwd."

Mount Everest, waanzin ten top.

Bestuurskundige bepleit praktijk-regels voor ambtenaren op gevoelige posities

Een ambtenaar die even mag ruiken aan het rijke leven van Peter Stuyvesant. Het is een typering die dr. B.J.S. Hoetjes, bestuurskundige aan de universiteit in Leiden, graag gebruikt om te schetsen wat de verleiding is voor een ambtenaar of een bestuurder die een 'gevoelige' positie bekleedt.
De ambtenaar met het modale salaris die uitgebreid gaat dineren in een sjiek restaurant op kosten van een rijke en goedgeefse aannemer. Volgens de wetenschapper is dit het begin van wat kan uitgroeien tot de ernstigste inbreuk op de ambtsethiek: corruptie. Hoetjes weet waar hij over praat als hij over corruptie in het openbaar bestuur spreekt: ruim honderd dossiers uit de tijd na 1945 heeft hij bestudeerd. Conclusie: veel ambtenaren zoeken hun weg in een grijs schemergebied waarin adequate werkregels over wat wel en niet toelaatbaar is, ontbreken. Het snel schorsen van iemand die bezweken is voor de verleidingen, is een paniekreactie. Als verder niets aan voorkoming van corruptie wordt gedaan, is het wachten op een nieuwe affaire dan slechts een kwestie van tijd.

'Beeld van corrupt Limburg kan zichzelf gaan bevestigen'

door MAURICE UBAGS

„De overheid heeft op veel gebieden een monopolie. Voor de afgifte van een paspoort móet je naar de gemeente, er is geen andere keuze. Het is daarom essentieel dat je strakke regels van ambtsethiek stelt aan de mensen die bij de overheid werken. Ze moeten betrouwbaar en onafhankelijk zijn. Ieder moet krijgen waar hij recht op heeft, ongeacht of hij rijk of arm is, of hij veel of geen relaties heeft. Als blijkt dat de ambtenaren en de bestuurders niet onkreukbaar zijn, dan is dat funest voor het vertrouwen van de mensen in de overheid en de democratie," zegt Hoetjes.

Dat bij een ambtsmisdrijf de maximum straf met eenderde kan worden verhoogd, heeft ook alles met dat overheidsmonopolie te maken. Ook het ambtenarenreglement is duidelijk: het aannemen van steekpenningen is onvoorwaardelijk en ten strengste verboden. Maar die wettelijke regels alleen blijken in de praktijk volstrekt onvoldoende om corruptie te voorkomen, getuige alleen al de corruptieaffaires die het laatste jaar in Limburg aan het licht zijn gekomen.

„Die regels zijn veel te absoluut en te strak," zegt Hoetjes. „In de dagelijkse praktijk kan een ambtenaar die op een corruptie-gevoelige positie zit, daar niet mee uit de voeten. Hij heeft behoefte aan houvast in de vorm van regels voor de dagelijkse praktijk, die bepalen wat wel en niet toelaatbaar is in de omgang met de burger en de ondernemer," zegt Hoetjes.

Vooral bij oudere diensten zijn dergelijke werkregels opgesteld. Zodoende is met succes corruptie veelal buiten de deur gehouden, weet Hoetjes. „Zo heb ik een regel gezien die bepaalt dat de inkopers van een ministerie een lunch nog wel kunnen accepteren maar een diner niet meer. Hotelkosten die worden gemaakt komen voor rekening van het rijk. Dat blijkt goed te functioneren. Een andere regel waar ik van gehoord heb is dat het aannemen geld verboden is en het aannemen van bloemen, een doosje bonbons of een flesje wijn niet. Je zou ook kunnen denken aan een regel die erop neer komt dat je niet meer accepteert wat je zelf niet kunt teruggeven. Een kopje koffie mag je dan wel aannemen, maar een duur attachékoffertje of een verblijf in een vakantiehuisje van een aannemer niet."

Deze wat Hoetjes zelf noemt 'werkregels', moeten een drempel tegen corruptie zijn. „Ze moeten meehelpen voorkomen dat iemand die namens de overheid optreedt, zijn onafhankelijkheid verliest. De ambtenaar met een modaal salaris die op kosten van een aannemer in een duur restaurant gaat dineren, raakt geïmponeerd. Hij is al snel de situatie niet meer de baas: weg onafhankelijkheid, weg vrijheid om nog 'ja' of 'nee' te zeggen. Als dineren in een leidraad van de afdeling was verboden, was het probleem misschien niet eens ontstaan."

● Dr. B.S.J. Hoetjes: *'werkregels', moeten een drempel tegen corruptie zijn.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

De werkregels kunnen volgens Hoetjes pas effect hebben als ze algemeen bekend zijn. Openheid is sowieso een vereiste om de kans op een corruptie-affaire te verkleinen. „Als een aannemer een bepaalde kamer binnenloopt, moet de deur open blijven. Iedere man en vrouw in die organisatie moet kunnen zien met wie de aannemer spreekt."

Toch is corruptie nooit helemaal uit te roeien, zo meent de bestuurskundige. „Wel zijn, behalve het opstellen van werkregels, ook nog andere drempels op te werpen tegen corruptie. Een duidelijke scheiding van functies combineren met een adequate interne controle. Die controle kan van de chef zijn of van andere collega's. Een andere methode om het ontstaan van scheefgegroeide verhoudingen tegen te gaan, kan zijn het wisselen van functies."

„Die wisseling van functies kan ook het gevolg zijn van andere politieke machtsverhoudingen. In Zuid-Limburg is lange tijd de KVP en later het CDA vrijwel onafgebroken aan de macht geweest. In Amsterdam en Rotterdam heeft de PvdA lange tijd de meeste raadszetels kunnen bezetten. Nu dat de laatste jaren niet meer vanzelfsprekend is, verdwijnt ook het gevoel van 'wie doet me wat'. Daarmee neemt ook de kans op corruptie af," zegt Hoetjes.

Volgens de bestuurskundige is er een aantal oorzaken aan te wijzen die voor het ontstaan van corruptie een ware voedingsbodem zijn. „Veel ambtenaren zijn cynisch geworden en murw gebeukt, na een reeks bezuinigingen en reorganisaties. Het werken bij de overheid is er niet prettiger op geworden. Het moreel van de ambtenaar is daardoor ondermijnd."

Ook de aanbidding door de overheid sinds het begin van de jaren tachtig van het bedrijfsleven, heeft volgens Hoetjes de ethiek van de ambtenaren ondergraven. „In het bedrijfsleven heerst een heel ander geschenkencultuur dan bij de overheid. Als je het bedrijfsleven als voorbeeld neemt, leidt dat tot problemen. De ambtenaar is die cultuur niet gewend."

Corruptie is volgens de deskundige ook bepaald geen exclusief Limburgs probleem. „Uit onderzoeken blijkt dat corruptie in alle regio's voorkomt. Maar als het beeld van het sjoemelende Zuiden lang blijft hangen, kan dat beeld zichzelf gaan bevestigen. Bedrijven en burgers gaan zich dan anders gedragen in de richting van de overheid en zullen proberen ook 'iets te regelen' met een ambtenaar of bestuurder."

Volgens de Leidse onderzoeker is het belangrijk dat de reactie op corruptie niet beperkt blijft tot het wegwerken van de verdachte ambtenaar of bestuurder. „Het diensthoofd zal snel en hardhandig optreden in geval van een corruptiebeschuldiging. De in opspraak geraakte persoon wordt uit de organisatie verwijderd – ziekteverlof, schorsing – en een onderzoek wordt in gang gezet. De directe collega's wordt het zwijgen opgelegd en de rijksrecherche wordt in de ernstige gevallen ingeschakeld."

De spanningen die deze aanpak met zich meebrengt worden op de koop toe genomen. „De medewerkers voelen zich als geheel beschuldigd en 'onteerd'. Iedereen op de afdeling is bang om ook beschuldigd te worden omdat hij in dezelfde omstandigheden heeft gewerkt als de beschuldigde. Er is een grote behoefte aan een gesprek over de ambtsethiek-in-de-praktijk, maar iedereen voelt zich bedreigd door de eigen leiding."

„Als dit de enige reactie op een corruptiebeschuldiging is en de chef ervan uitgaat dat deze reactie voldoende preventief werkt voor de toekomst heeft hij het mis. De ambtenaren komt dezelfde moeilijke situaties in de praktijk nog steeds tegen. Als de invulling van de ambtsethiek in de dagelijkse praktijk verder onbesproken blijft, is de kans op een nieuwe affaire gewoon een kwestie van tijd."

medisch

● *Kankerbestrijding is voor een belangrijk deel 'voorlichting'. Vandaar dat geregeld tv-programma's worden uitgezonden over het onderwerp. Hier met Ria Bremer, de Maastrichtse oncoloog Geert Blijham en Peter Faber, die in 1989 een uitzending verzorgden.* Archieffoto: GPD

De zeven tekenen van gevaar

DOOR MARISKA KOSTER

Als u deze rubriek regelmatig leest, is het u misschien opgevallen dat in de afgelopen anderhalf jaar regelmatig een geschiedenis van een patiënt werd verteld die uiteindelijk kanker bleek te hebben.
Herinnert u zich nog meneer Varenkamp, die bloed bij zijn ontlasting zag en een darmtumor had, of mevrouw Kraemer, die een knobbel in de borst had en een paar jaar aan het lijntje werd gehouden tot er aan haar borstkanker niets meer te doen was? Deze mensen, en anderen, hadden iets aan hun lichaam gemerkt, iets dat niet normaal was en waarmee ze, na kortere of langere tijd, hun arts bezochten.
Iedereen heeft wel eens iets dat niet normaal is. Meestal gaan die verschijnselen vanzelf weer over. Als een klacht aanhoudt of regelmatig terugkomt, is het verstandig naar de huisarts te gaan. Sommige mensen, vooral ouderen, aarzelen dan. Vaak zijn ze bang de dokter voor niks lastig te vallen, of ze denken dat hun klacht behoort bij het ouder worden, een kleinigheid is, niets bijzonders. Aan de andere kant zijn er mensen die bang zijn. Angst voor slecht nieuws, voor een ernstige ziekte, voor de mogelijke mededeling 'U hebt kanker'.
Kanker is natuurlijk geen onderwerp waar we graag over praten. Het is wel een onderwerp waar veel mensen, direct of indirect, mee te maken krijgen. In Nederland krijgen namelijk elk jaar zo'n vijftigduizend mensen te horen dat ze aan een of andere vorm van kanker lijden. Een deel van deze mensen zal – helaas – aan de gevolgen van hun ziekte komen te overlijden. Een ander deel zal na behandeling genezen zijn. Inmiddels weer iedereen dat in het algemeen de kans op genezing van kanker groter is, wanneer het gezwel vroeger ontdekt wordt.

Daarom is het van belang dat u bij sommige klachten niet aarzelt een bezoek te brengen aan uw huisarts. Ook niet, als u bij die klachten geen pijn hebt! De klachten waar het om gaat, staan bekend als DE ZEVEN TEKENEN VAN GEVAAR. Elk van deze klachten kan worden veroorzaakt door kanker. Kán, hoeft niet. Maar het is wel belangrijk om zeker te weten waardoor (een van) de volgende klachten wordt veroorzaakt.

1. Blijvende heesheid of hoest. Heesheid die langer dan 6 weken bestaat, moet nader onderzocht worden. Hoesten of verandering in het normale hoestpatroon (rokers hoesten normaal elke dag een beetje) is ook een belangrijk signaal. Let op bloed bij het opgehoest slijm.
2. Een wondje dat niet snel geneest.
3. Het ontstaan van een wrat of moedervlek en elke verandering in een al bestaande moedervlek. Bijvoorbeeld groei, jeuk, bloeden of zweervorming. Ook verandering van kleur is belangrijk.
4. Slikklachten. Het gaat hier om pijn bij het slikken of het gevoel dat het eten blijft steken, niet wil zakken.
5. Een knobbel of een gezwollen klier. Een knobbel in de borst of elders moet onderzocht worden, ook als het plekje geen pijn doet. Let ook op zwellingen in hals, oksel of liezen. Deze moeten na vier weken verdwenen zijn, anders moeten ze door een arts worden bekeken. Voor vrouwen is belangrijk dat zij de borsten zelf onderzoeken. Hoe dat moet, kunt u aan de huisarts vragen.
6. Ongewoon bloedverlies of bloederige afscheiding. Bloed bij urine, ontlasting of opgehoest slijm is abnormaal, net zoals bloed of abnormale afscheiding tussen de menstruaties of na de overgang.
7. Blijvende verandering in de stoelgang. Iedereen heeft een eigen patroon in de ontlasting. Als dit blijvend verandert zonder duidelijke aanleiding, dan is verder onderzoek aan te bevelen. Een voorbeeld van zo'n verandering is afwisselend diarree en verstopping.

Als u een van deze klachten hebt, en de klacht gaat niet vanzelf over of herhaalt zich, ga dan voor de zekerheid naar de huisarts. Zeg ook, dat u denkt aan kanker en vertel duidelijk wat uw klacht is. Meestal zal er iets anders aan de hand zijn. Maar de zeven tekenen van gevaar kunt u niet negeren.

door rob peters

Tranen

Tranen druppelen op het versleten parket onder de bank in de wachtruimte van de rechtbank.

De vrouw met de wat uitgezakte schapenkrulletjes snikt aanstekelijk en meelijwekkend.

In strafzaken blijkt opnieuw alleen plaats voor verliezers te zijn.

Overigens niet alleen voor daders of hun slachtoffers.

Ouders, kinderen en vooral geliefden van de dader lijden in stilte nog meer.

Zij blijven alleen en door hun omgeving verguisd achter.

Anny weet dat zij weer heel lang alleen zal zijn.

De rechters hebben 'haar' Bill veroordeeld tot 24 maanden opsluiting.

Bill handelde wat in drugs en was ook niet vies van gestolen spulletjes.

Junks zijn immers vindingrijk en snel tevreden.

Anny wist best wel dat het niet allemaal snor zat met de 'hobby's' van Bill.

Bill, al jaren bijstandstrekker, zat de laatste weken voor zijn arrestatie wel érg goed in de slappe was.

Anny kent ook de prijs van de snelle bolide met de enorme muziekboxen, die hij kortgeleden aanschafte, en waarin hij haar trots rondreed.

De buren keken al lang jaloers en hun blikken waren veelbetekenend.

Anny moet de komende dagen weer spitsroeden lopen in de buurt.

Op de publieke tribune heeft zij veertien dagen eerder gespannen de behandeling van de strafzaak gevolgd.

Alleen de woorden van de raadsman van Bill hebben haar enigszins gerustgesteld.

Die cliché's van de toegevoegde raadsman maken echter alleen op haar indruk.

De rechters probeerden te voorkomen dat al te zichtbaar wordt dat het verhaal en de argumenten hen bekend voorkomen.

Bill krijgt op bijltjesdag, wettelijk na veertien dagen, gewoon de volle mep.

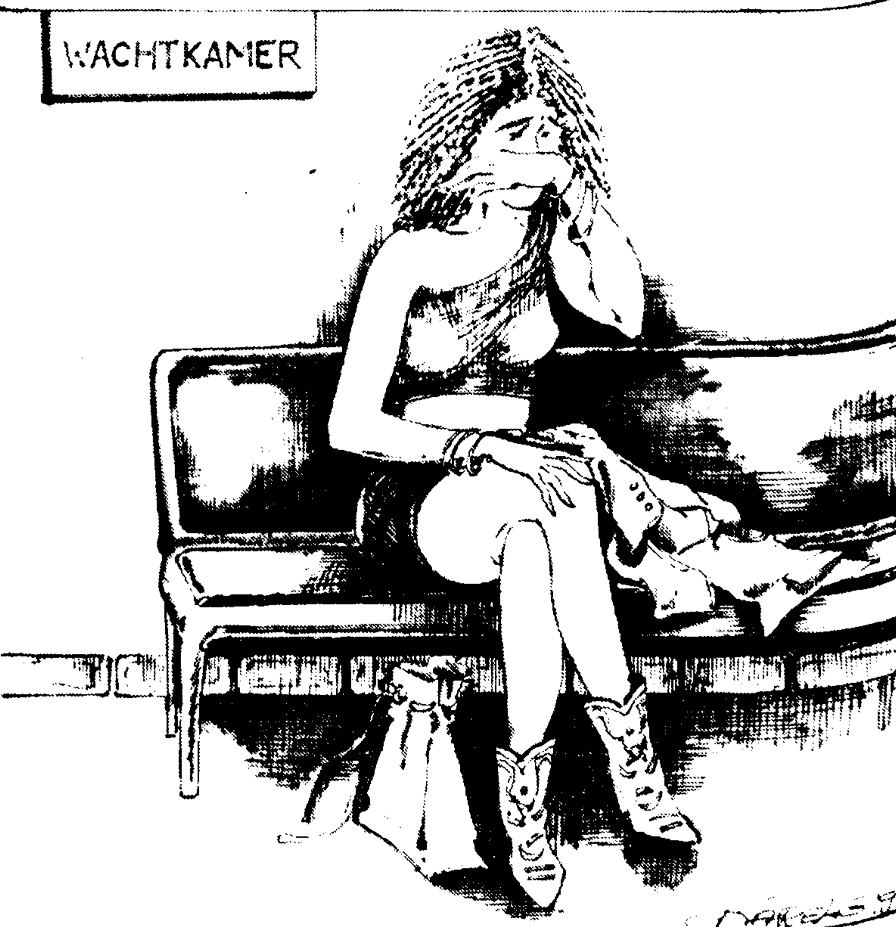
Niks clementie dus, ook niet voor Anny, die naar haar gevoel dezelfde straf krijgt opgelegd.

De slogan dat misdaad altijd loont, wordt even een lachertje.

Een vrouw mag wel huilen.

Een vriendin geeft haar steun op weg naar de uitgang.

Hoge hakken klikken neerslachtig op de stenen trap.

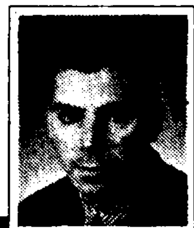
Gouverneur Emile Mastenbroek na drie bewogen ambtsjaren: 'Het is welletjes nu'

Krap drie jaar mag hij zich nu gouverneur van Limburg noemen, de wettige erfgenaam van 'levende legende' Sjeng Kremers. Hoewel hij er naar bestuurdersmaatstaven gemeten dus nog maar nèt zit, houdt ingenieur Emile Mastenbroek het weldra voorgoed voor gezien op het sjiekste eilandje in de Maas. Volgende maand al pakt de 63-jarige inwoner van Geleen in het inmiddels wereldberoemde Maastrichtse provinciehuis zijn koffers, om plaats te maken voor zijn opvolger baron Berend-Jan van Voorst tot Voorst. Voor de goede orde: Mastenbroeks vertrek komt allesbehalve abrupt of onverwacht. Integendeel zelfs, het verloopt precies volgens het door hemzelf samen met het kabinet geschreven spoorboekje. „Het is welletjes nu," verzekert Limburgs commissaris van de koningin zonder spijt in zijn stem. In de volle wetenschap dat zijn regime van *tussenpaus* even kort als turbulent was. Wat heet. Van aardbeving tot Eurotop en van smadelijke corruptieschandalen tot Haagse bezuinigingsmonsters. De gouverneur-van-de-menselijke-maat tekent voor een openhartig gesprek.

● *Gouverneur Emile Mastenbroek aan het eind van zijn even korte als turbulente ambtsperiode: 'Voor driekwart van de bestuurders en ambtenaren in Limburg steek ik mijn hand in het vuur.'* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Het turbulente pontificaat van een opgejaagde tussenpaus

door LAURENS SCHELLEN

Het *jachtige deel des levens* heeft hij nimmer aan zich voorbij laten gaan, zoveel is zeker. Meer dan een kwart eeuw beklom Emile Mastenbroek – letterlijk – alle treden van eerst het bedrijfsleven en vervolgens de provinciale politiek. Van jongste HTS-bediende tot directeur van een (inmiddels ontmanteld) staalconstructiebedrijf. En nadien van schuchter beginnend CDA-Statenlid tot voltijds-gedeputeerde met alle denkbare portefeuilles, welke laatste functie hij zelfs twaalf jaar lang vervulde.

Tja, tegen deze rijke achtergrond steken die drie jaar gouverneurschap wel érg mager af. Mede om die reden werd u bij uw benoeming alom als een tussenpaus gekwalificeerd. Bent u het, achteraf gezien, met deze 'roomskatholieke titel' eens? Plat gezegd: is een periode van drie jaar voor een dergelijke functie niet gewoon véél te kort?

Mastenbroek grijnst: „Ha, wacht even, ook tussenpausen kunnen grote pausen zijn. Dat heeft de geschiedenis toch geleerd." Dan serieus: „Natuurlijk zijn die drie jaar tekort geweest, althans om een aantal dingen ver uit te werken. Daarvoor loop ik lang genoeg mee in de politiek. Kijk, als je vier jaar gedeputeerde bent, ben je sowieso al twee jaar bezig met inwerken. Jezelf invreten in de materie. Daarna pas breekt de oogsttijd aan. Aan de andere kant heb ik daar drie jaar geleden heel bewust voor gekozen, toen ik voor deze functie werd gevraagd. In 1995 zijn de volgende Statenverkiezingen, een uiterst ongelukkig moment om juist dán een opvolgingsprocedure te starten. Zoiets moet in alle rust gebeuren. Vandaar mijn besluit om halverwege de rit te stoppen.''
De gouverneur laat er maar meteen geen enkel misverstand over bestaan: zijn nakende vertrek vormt tegelijk zijn definitieve afscheid van het bestuurlijke en politieke métier in Limburg.

Een aantal prominente ex-collega's van u kwalificeert het ambt van commissaris als hol en weinig meer dan ceremonieel. Zo omschreef de legendarische Molly Geertsema de job als een 'halve dagtaak' en sprak Dries van Agt van een 'tweedimensionaal deerniswekkende figuur'. Volgens hen loopt de commissaris, als 'laatste der regenten', op zijn laatste benen. Nog even afgezien van de ophanden zijnde (r)evolutie in 's lands bestuurlijke bestel.

De gouverneur veert overeind: „Die bewuste collega's werkten dan kennelijk op een heel andere planeet. Of in een andere provincie, met een heel andere bestuurscultuur dan hier in Limburg. Het college van Gedeputeerde Staten in déze provincie opereert in elk geval heel sterk als eenheid. En werkt zich bovendien uit de naad. Net als het ambtenarenkorps. Ik garandeer je dat de commissaris hier zijn handen méér dan vol heeft. Hij beslaat de volle breedte van het openbaar bestuur. Niks deerniswekkends, kom nou. Gewoon mouwen opstropen en knallen. En tja, als je als minister-president ineens aan de slag moet als commissaris van de koningin (Mastenbroek doelt op Van Agt, L.S.), dan is het wennen geblazen. Voor de minister-president dan..."

Twaalf jaar lang hebt u de provincie bestuurd als deputé. In die hoedanigheid hebt u de behoorlijk succesvol verlopen herstructurering van Zuid-Limburg, na de mijnsluitingen, van begin tot eind meegemaakt. In elk geval een tastbaar resultaat. Als gouverneur wilde u vóór alles de hortende en stotende samenwerking binnen de Euregio handen en voeten geven. Gezien de nog altijd talloze afstemmingsproblemen, zeker als er spijkerharde economische belangen om de hoek komen kijken, bent u in deze missie bepaald niet geslaagd.

„Een heel stuk minder, dat geef ik toe. Maar tegelijkertijd ben ik niet ontevreden of teleurgesteld. Vergeet niet dat we jarenlang met de ruggen naar elkaar toe hebben gestaan. Er zijn intussen wel degelijk belangrijke ontwikkelingen van de grond gekomen. Ik noem maar even de samenwerking tussen de vijf universiteiten in de Euregio, tussen research-instituten, tussen organisaties en commissies in de milieusector en zopas weer de volksgezondheid. Het loopt zelfs zó hard dat we in het kader van het *Interreg-fonds* veel kritischer moeten gaan kijken naar de reële meerwaarde van samenwerkingsprojecten. De hele internationalisering is net een mammoettanker: je hoeft zijn koers maar één graadje te verleggen om vervolgens tien kilometer verder ergens uit te komen. Maar wees gerust, Gedeputeerde Staten zullen daar zeer binnenkort een speciale nota aan wijden."

Blijven over de keiharde economische kwesties. Zoals de 'brandende' affaire rond de buurluchthavens in Luik en Maastricht en de onbezonnen aanleg van nieuwe, concurrerende containerhavens in de Belgische grensstreek. Dat getuigt toch allesbehalve van grenzeloze samenwerking. Hebben we hier niet veeleer te maken met een schoolvoorbeeld van utopie?

„In dit opzicht is die samenwerking inderdaad vreemd. Het is zoeken naar de manier waarop die afstemming eventueel kan plaatsvinden. Kijk, we zullen in elk geval antwoord moeten geven op de vraag: gaan we elkaar kapot concurreren of niet? Maar ik ben wel zo eerlijk om te stellen dat je in het Euregio-overleg weinig méér kunt doen dan het simpelweg melden van en discussiëren over economische projecten. Want je moet je heel goed realiseren dat economische ontwikkelingen en projecten zich in de marktsector afspelen. Dat kun je als overheid nu eenmaal niet zomaar sturen. Bovendien gaat het doorgaans om kapitale investeringen, die soms een extreem lange voorbereidingstijd vergen. Zelf zijn we als provinciebestuur met de uitbreiding van Maastricht Airport toch ook al tien, twintig jaar bezig. Enfin, nu gaat 'ie er dan eindelijk komen. Maar het gevolg is wel dat afstemming in dit soort kwesties verschrikkelijk moeilijk is."

Maar toch.

Plots klinkt Mastenbroek vermanend: „Luister eens. Als Luik een eigen internationale luchthaven wil gaan ontwikkelen, wie zijn wìj dan om te zeggen: nee. Per slot van rekening *pushen* wij onze eigen luchthaven ook al sinds jaar en dag en uit alle macht. Ik kan toch moeilijk naar mijn collega Bolland (gouverneur van de provincie Luik, L.S.) stappen met de mededeling: 'Joh, het is toch volkomen zinloos dat jij met een eigen luchthaven begint.' Weet je wat die dan zegt: 'Man, waar bemoei jij je mee!' En dan heeft 'ie nog groot gelijk ook. Wij hebben Luik toch ook niet gevraagd of de uitbouw van Maastricht Airport bij hen in goede aarde zou vallen. Nou dan."

En wat dan te denken van het reusachtige Fenix-project in de Belgische grensstreek? Ook dat vormt een reële bedreiging voor de Zuidlimburgse economie. Zelfs minister Andriessen maakt zich daarover ernstige zorgen.

„Fenix wordt voor het grootste deel (door de Vlaamse overheid, L.S.) gefinancierd uit de herstructureringspot in verband met de mijnsluitingen in Belgisch-Limburg. Wel, dat hebben wij zelf toch zeker óók gedaan. Natuurlijk heb ik daar met mijn collega Vandermeulen over gesproken. Hij begrijpt best onze zorgen. Maar nogmaals, ook dáár heb je te maken met initiatieven in de marktsector, waar je als overheid niet zomaar kunt ingrijpen. Als een bestemmingsplan daartoe de ruimte biedt, zet een ondernemer er zoiets neer. Zo simpel is dat. Bij ons werkt het niet anders. Bij ons tellen de guldens, maar in België de francs."

Op het gevaar af van 'grenzeloze' kapitaalvernietiging.

„Daar geloof ik niet zo in. Niet bewust tenminste. Want zowel ondernemers als politici worden daarop afgerekend. Het bedrijfsleven stapt niet zomaar en met open ogen in een bodemloze put of in een project dat geen toekomst heeft. En ach, ook in Limburg hebben wij de voorbije jaren tolgeld betaald voor projecten die niet zijn doorgegaan. Dat is dan jammer."

Iets heel anders nu. De Limburgse bevolking zou u met recht 'de gouverneur van de menselijke maat' kunnen noemen. Tekenend is dat u zich tijdens de uitoefening van uw werkzaamheden net zo gemakkelijk bedient van het dialect als van het Nederlands. Hetzelfde geldt voor de door u gewijzigde bestemming van de gouverneurspenning. Bedoeld voor doorgaans 'onopvallende' Limburgers die zich op bijzondere wijze dienstbaar maken aan de samenleving. Er zijn bestuurders die de ivoren toren wat minder gemakkelijk verlaten.

„Voordat ik deze functie heb aanvaard, heb ik benadrukt dat ik onder alle omstandigheden mezelf wil blijven. Als dat niet zou zijn geaccepteerd, had ik voor de job gepast. Relativeringsvermogen, goed naar mensen kunnen luisteren en ze vervolgens bij elkaar brengen, dat zijn mijn sterkste eigenschappen. Ben ik met je eens, ja. Ik moet met mensen kunnen omgaan, ze kunnen stimuleren. Anders kan ik niet werken. Daarom ben ik uiteindelijk ook uit het bedrijfsleven gestapt. Met de hardheid die daar heerst, kan ik niet wegkomen."

Daar ligt dus meteen ook uw slechtste eigenschap.

„Ik kan inderdaad heel moeilijk 'nee' zeggen. En ik kan heel slecht met centen omgaan. Die lopen me door de vingers, zegt mijn vrouw altijd."

Als u in een paar woorden het mooiste respectievelijk het treurigste moment uit uw voorbije ambtsperiode zou moeten samenvatten, welke zou u dan noemen?

„Heel moeilijk. Je weet dat geluk en ellende broer en zus van elkaar zijn. Maar een heel mooi moment vond ik de werkbesprekingen met koningin Beatrix. Dat je als provinciebestuurder met het staatshoofd in overleg mag treden en dàn ervaart dat zij zeer goed op de hoogte is van de ontwikkelingen hier. Treurig is het als je niet begrepen wordt. Bijvoorbeeld met betrekking tot de corruptie-affaires, als ineens aan de integriteit van personen wordt getwijfeld. Dat is heel erg treurig ja. Zeker als ook je eigen naam in dat verband wordt genoemd."

Uw ambtsperiode is even kort als hevig geweest. Ik noem de voor Limburg diep ingrijpende rijksbezuinigingen, de historische aardbeving en de fameuze Eurotop. Maar dat alles staat volledig in de schaduw van de onstuitbare vloedgolf aan corruptie-affaires in Zuid-Limburg. Hoe hebt u die persoonlijk ervaren?

„Ik kom zelf uit het bedrijfsleven, ik weet dus verdomd goed wat er allemaal speelt. Ik loop té lang mee om niet te weten dat dit soort dingen gebeuren in werkomstandigheden waarin mensen van elkaar afhankelijk zijn. En als zoiets in mijn directe omgeving plaatsvindt (Mastenbroek doelt onder meer op oud-gedeputeerde Henk Riem, L.S.), dan ervaar ik dat als verschrikkelijk triest. Dat doet geweldig pijn, ja. Zeker toen ineens aan mijn eigen integriteit werd getwijfeld. Twijfel over de onkreukbaarheid van haar hoogste ambtsdrager is het ergste dat een provincie kan overkomen. Daarom ook heb ik onmiddellijk zeer scherp gereageerd."

U hebt inderdaad de procureur-generaal met klem verzocht om een diepgravend onderzoek. Een van de eerste, voorlopige uitkomsten daarvan was dat u persoonlijk niets te verwijten valt in de aanbestedingsaffaire in Gulpen. Waarom hebt u zelf op dat moment geen juridische actie ondernomen wegens smaad of laster? Dat zou toch voor de hand hebben gelegen?

„Dat heb ik inderdaad serieus overwogen. Dat is het eerste wat je in zo'n situatie doet. Maar ik verkeer in een positie waarin ik gelukkig rotsvast geloof in onze democratie en onze rechtsstaat. In die situatie stond mij maar één ding voor ogen: de hulp van justitie inroepen. Niet met de opdracht: 'je doet maar wat', maar met één ondubbelzinnige missie: de onderste steen bovenhalen. En dat gebeurt nu. Ja, achteraf gezien had ik die man (Mastenbroek bedoelt wegenbouwer Sjaak Baars, die de corruptie-praktijken van Zuidlimburgse bestuurders voor het eerst heeft onthuld, L.S.) door justitie moeten laten gijzelen. Om alles boven water te krijgen wat hij heeft willen zeggen. Zo van: als hij het per se wil, dan kan 'ie het krijgen. De man heeft hele bestuursorganen in Limburg ernstig beschadigd. Door ons allemaal op één grote hoop te gooien."

Voor de Limburgse bevolking moet die verleiding inderdaad erg groot zijn. De burgers zijn onderhand de tel kwijtgeraakt in het aantal affaires.

„Tegen justitie heb ik in het begin van het onderzoek gezegd: voor 75 of 80 procent van de bestuurders en ambtenaren in deze provincie steek ik mijn hand in het vuur."

Blijft dus nog altijd 20 tot 25 procent over. Eén op de vier of vijf...

„Kijk, je moet een getal noemen, een marge nemen. Dat moet je niet al te absoluut nemen. Voor de grote meerderheid zeg ik ja. En voor de overigen geldt: je mag nooit iemand veroordelen voor hij veroordeeld is. Maar bedenk tegelijkertijd óók dat we met z'n allen, in onze welvaartsstaat vol individualisme, bestaande normen en waarden steeds verder hebben opgerekt. Naar onszelf toe hebben vertaald. Zoiets gaat sluipenderwijs. Jazeker, ook in m'n eigen omgeving. Dan zeg ik: jongens, stop, dat fototoestel wordt niet aan de verzekering opgegeven. Dat is gewoon kapot, dat heb je niet op vakantie verloren."

Waarmee u dus kennelijk wil zeggen: ook bestuurders zijn niet méér dan het product van hun samenleving.

„Dat ìs toch ook zo. Net als journalisten trouwens. Ik hoef er alleen maar op te wijzen dat smeergelden in Nederland nog steeds fiscaal aftrekbaar zijn."

Hoogleraar Korsten heeft onlangs in deze krant zijn opperste verbazing erover uitgesproken dat de politieke partijen kennelijk nog altijd geen leergeld wensen te betalen. Het eerste fundamentele debat over de affaires moet nog gevoerd worden. Juist daarin ziet hij een belangrijke taak voor de gouverneur.

„Daar zul je dan toch eerst het geschikte moment voor moeten uitzoeken. Nee, nú zeker niet. Wat denk je dat dergelijke discussies teweegbrengen bij de mensen die momenteel onderwerp zijn van onderzoek en gesprek? Wat dacht je dat zich dáár nu allemaal afspeelt? Laat nou in vredesnaam eerst justitie haar werk doen. Daarna komt de rest."

In de ogen van vooral het bedrijfsleven schieten de overheden in Limburg, als gevolg van de schandalen, nu ineens véél te ver door in de strengheid van hun aanbestedingsprocedures. Volgens gedeputeerde De Waal is Limburg in dit opzicht zelfs een witte raaf geworden. Werkt dat niet averechts?

„Het is de bekende slingerbeweging. Je bent wel gek als je dat niet doet, wanneer je het idee hebt dat iets niet goed functioneert. Dan mòet je keihard aan de noodrem trekken, om die eventueel later weer iets te laten vieren. Maar nu is het *schluss*. Geen gedonder meer, gewoon bikkelhard zijn. *Come on, boys*. Voor de gevolgen ben ik niet bang, nee. De slinger gaat nog veel harder doorslaan."

De recente ervaring leert dat de gerechtelijke onderzoeken naar smeergeldpraktijken onder Zuidlimburgse bestuurders en ambtenaren verrassende wendingen nemen. Henk Riem dacht na het eerste, oriënterende onderzoek vrijuit te gaan, om naderhand toch tegen de lamp te lopen. Gaat u zelf met een gerust hart en geweten met pensioen?

„Absoluut. Voor driehonderd procent. Ik ken mezelf namelijk. Nee, in dit opzicht heb ik niet de minste angst. Nog geen seconde."

'Voor driekwart van de Limburgse bestuurders en ambtenaren steek ik mijn hand in het vuur'

'We hebben met z'n allen normen steeds verder opgerekt. Ook in m'n eigen omgeving'

Zoeken hoeft niet meer. Een schuur is weer gewoon een schuur en niet meer een plaats, waar Kien verborgen kan zijn. Zekerheid over het lot van een vermiste is beter dan onzekerheid, zelfs als blijkt dat je geliefde kind niet meer leeft. Voor Annie en Jo Rombout uit Rosmalen is er nu rust, na zestien maanden leven tussen hoop en vrees. Hun zoon werd op 3 maart teruggevonden in een zandverstuiving in Rosmalen. Vijftien jaar oud, vermoord. Een verdachte is er, een 42-jarige man uit Maastricht. Hij werd na 47 dagen voorarrest vrijgelaten wegens gebrek aan bewijs. Dat ze Kien terug hebben is het belangrijkste, vinden Annie en Jo. Maar toch. Waarom moest hun zoon sterven? En welke rol speelt Peter, de Maastrichtenaar? Voor politie en familie is hij nog steeds de verdachte. „Hij had op de plek waar Kien begraven lag een Bavaria-blikje neergelegd."

'Het was erger geweest als we Kien niet hadden gevonden'

● *Jo en Annie Rombout: Woede, maar ook een gevoel van 'we hebben gewonnen'.* Foto: GPD

Zoeken hoeft niet meer, maar waarom moest hun zoon sterven?

door ANS BOUWMANS

„Een natuurlijke dood kun je een plaats geven in je leven. Maar dit niet. Dat een ander beslist over het leven van je kind." Het doorgroefde gelaat van Jo Rombout blijft strak in de plooi. Hij en zijn vrouw Annie vertellen 'hun verhaal' over zoon Kien, die op een zondag in november 1991 naar IJmuiden zou gaan en van wie ze zestien maanden later in een gesloten kist afscheid moesten nemen. Zij een woordenwaterval, haar handen voortdurend in beweging. Hij bedachtzaam formulerend.

De koffie wordt geserveerd in Brabants bont. Boven de tafel wat extra licht om de donkerte te verdrijven. Op een stoel vlakbij het raam herinnert een onaf schilderij van Jo aan de zandverstuiving in Rosmalen, waar het lichaam van hun zoon begraven lag. In het zand, vlakbij wat bomen. Aan de wand een schilderij van hun twee jongens, Kien en Romano, en een tekening van hun jongste.

„Voor ons was het belangrijkste, Kien weer terug te hebben. Als we hadden geweten wie de dader was, maar we hadden Kien niet terug gehad, was dat erger geweest. Dan is het moeilijker om het te accepteren. Want dan moet je het verhaal geloven," zegt Jo. Nu kon er afscheid genomen worden. „We mochten vijf dagen naar Kien toe. Hij lag in een gesloten kist. Daar hadden we het schilderij bij gezet."

Tot het definitieve afscheid van hun jongste zoon is het leven van het gezin Rombout lang op 3 november 1991 blijven hangen. „Kien vinden. Dat was het. Verder kwam je niet," zegt Annie. „Het leven gaat zijn gangetje. Je hobbelt door om voor zijn broer ook het leven in stand te houden. Zo normaal mogelijk door te leven. Maar dat is geforceerd."

● *Kien Rombout: Om elf uur groette een fietser hem – de laatste die hem zag.* Foto: GPD

IJmuiden

Op die derde november stapt Kien de deur uit om met Peter, de zoon van 'de oma waar hij altijd koffie krijgt' naar IJmuiden te gaan. Peter ligt in scheiding en woont zolang in het bejaardenhuisje van zijn moeder, die zes weken eerder overleden is, weten Annie en Jo. „Hij was in de zomer ook al eens een dagje met Peter en zijn kinderen naar IJmuiden geweest. Het weer was die zondag niet zo best, dus we spraken af met Kien dat hij voor elf uur terug zou zijn, als het uitstapje niet door ging. Dan kon hij met ons mee naar de Brabanthallen in Den Bosch." Om tien voor elf 's morgens heeft een fietser hem nog gegroet op straat. Hij was de laatste die hem heeft gezien.

Met het avondeten was Kien nog niet thuis. „En ik had net iets dat hij graag at," zegt zijn moeder. „Je denkt, hij komt elk moment thuis. je denkt, een jongen van vijftien, zestien, hij kan voor de eerste keer zijn gaan stappen. Maar tegen elf uur waren we in paniek." Ze rijden naar het bejaardenhuisje. „De bel deed het niet. Niemand deed open." Ze hadden eerst het exacte huisnummer nog moeten navragen, want dat wisten ze niet precies. Weten jullie wel dat die Peter gokt, had hun kennis nog gezegd. „Dan ga je denken, misschien heeft hij de auto wel vergokt en kunnen ze niet naar huis," zegt Annie. De hele nacht zitten ze op. „Bij elke auto dacht je: dat is 'm." Het was hem niet.

Onderzoek

's Ochtends vroeg wordt de politie gebeld. Er volgt onmiddellijk een onderzoek. Jo: „Ze hadden zelf ook het gevoel dat er iets was." Annie: „Peter zegt dan tegen de politie dat Kien die zondag niet daar is geweest. Hij komt hierheen en zegt tegen ons dat hij om negen uur thuis was en meteen naar bed was gegaan. Maar een van de politie-agenten heeft zijn auto die avond om half tien gezien bij de zandverstuiving. Dat was de eerste leugen, maar dat viel me die maandag nog helemaal niet op. Peter was wel naar IJmuiden geweest. Hij werd gesignaleerd in een snackbar. Hij had daar het jaar ervoor drie weken op een camping gestaan en zich zo opvallend gedragen dat hij op die zondag onmiddellijk werd herkend. Zijn kinderen, die mee zouden gaan, waren bij zijn ex-vrouw in Maastricht."

Afpersing

Het is die eerste dagen een gekkenhuis in huize Rombout. Veel mensen over de vloer, en ook Peter komt nog een paar keer langs. Annie: „Op dinsdag vertelt hij een raar verhaal over een bouvier. Op woensdag komt hij met een fout telefoonnummer van ons dat hij van Kien zou hebben gekregen. Het was niet Kiens handschrift, bovendien stond er de naam Rombouts op. Met een s dus." Annie: „Ik had instinctief een afkeer van hem. We lieten de politie weten de man liever niet meer zien."

Het politieonderzoek levert niets op. Dan wordt Jo Rombout op 13 januari gebeld door een Duitssprekende man. Kien zou aan het eind van de maand terug zijn als zijn ouders hem '20 voor de tip en 20 na de tip' zouden geven. Twintigduizend gulden wel te verstaan. Twee dagen later belt de man weer. Deze keer luistert Annie mee. Ze herkent de stem. „Aan de g. Het was Peter." De politie houdt de Maastrichtenaar in de gaten. „Romano zou het geld op het station van Den Bosch aan de afperser overhandigen. Hij had een route beschreven, die moesten we volgen. Mijn zoon is twintig, vijfentwintig minuten op het station geweest. Peter liep daar rond. Toen greep de politie in. Ze vonden dat het te lang duurde voor mijn zoon." Achteraf zegt Peter dat hij hen probeerde af te persen, omdat hij boos op hen was. Hij wordt later veroordeeld tot een gevangenisstraf van 18 maanden.

Na drie maanden politie-inspanning, aandacht van radio, kranten en televisie en 120 tips is er nog steeds geen spoor van Kien. Dan wordt in maart 1992 de paraplu, het zakmes en het horloge van Kien gevonden. Vlakbij het ouderlijk huis. „Dan denk je, je vindt een spoor. Maar het gerechtelijk laboratorium heeft er niets op kunnen vinden, dat ons verder kon helpen." Rond die tijd wordt het signalement van Kien ook via Opsporing Verzocht verspreid. Veel te laat, vinden Kiens ouders nu nog. „Zolang je geen keihard bewijs hebt dat het om een misdrijf gaat, komt er geen oproep. Dat is frustrerend. Dat is ons pijn blijven doen." Details zijn belangrijk bij de opsporing, en die raken na verloop van tijd verloren. Mensen vergeten, zegt Jo.

Vertrouwensman

Het gezin Rombout roept in november 1992, Kien is dan al een jaar zoek, de hulp in van een vertrouwensman. Tips die bij hem binnenkomen, blijven anoniem, maar ook dat leidt niet tot resultaat. Jo: „Op de dag dat Kien werd gevonden, werd pater Van Berkom nog gebeld door iemand die zei dat al dat graven niks zou opleveren. Dat Kien daar niet lag."

Dan komt medio januari van dit jaar Peter vrij. Hij heeft een jaar van zijn straf uitgezeten. „Vijf weken later neemt hij contact op. Hij wil een gesprek en vraagt ons naar de stationsrestauratie van Sittard te komen."

Jo vertrekt in gezelschap van twee politieagenten naar Limburg. Annie: „Daar vertelde hij een hoop klets. Hij wilde wel wat meer vertellen, maar niet waar de agenten bij waren." Jo herhaalt het gesprek dat zich toen gedurende twintig minuten heeft afgespeeld. „Ik ben vragen gaan stellen. Ik vroeg: 'Leeft Kien nog?' Hij zei, 'nee'. Toen heb ik gevraagd, 'hoe?' Hij zei, 'ze hebben een doek voor zijn mond gehouden en hij is gestikt'. De informatie komt uit de onderwereld, gehoord van criminelen, zei hij. 'Waarom', vroeg ik. Hij: 'daar heb ik niet om gevraagd, ik heb zelf een gezin.' Daarna heb ik doorgevraagd over dat chanteren. Toen zei hij: 'Ik ben het aan mijn moeder verplicht jullie te helpen.' Onze Kien had veel met zijn moeder op. Ik vroeg: 'Waar ligt Kien dan?' 'Duitsland,' liet hij zich eerst ontvallen. 'In het oostelijke deel. Nee, nee, nee van Rosmalen. In het open gebied, richting Mariaoord. Ik heb daar een week geleden een Bavaria-bierblikje neergelegd. Als je vandaar af veertig passen maakt, twintig zo en twintig zo en je trekt een cirkel, daar ligt hij.' Ik vroeg hem nog eens: 'Waarom?' Maar daar had hij geen antwoord op. 'Wie dan van de onderwereld,' vroeg ik. Hij zei: 'Ik ben geen informant.' Toen zei hij niks zinnigs meer en heb ik mijn verhaal aan de politie verteld."

Blikjes

Dezelfde middag nog is de politie naar de zandverstuiving gegaan. Daar lagen wel 18, 19 Bavariablikjes, zegt Jo. „De plek zoals Peter die mij beschreven had, was moeilijk te vinden. Daarop heeft een agent opnieuw contact opgenomen met Peter. Die herhaalde het verhaal dat hij mij had verteld. De politie vroeg hem of hij de plek niet wilde komen aanwijzen. Dat zou hij 's zaterdags willen doen."

Annie: „'Donderdags belt de politie op. Peter zou de plaats komen aanwijzen. Om tien over zes kwam hij aan en liep naar een plaats toe, waar inderdaad een blikje had gelegen. Achteraf was dat precies de begraafplaats van Kien." Jo: „Vrijdags werd er overlegd, en vergunning gevraagd om te graven. Op maandag werd er met honden gezocht. Niks gevonden. Hier heeft echt geen lichaam gelegen, zei men. Wilden ze half april nog eens gaan graven. We zeiden, dan doen we het zelf. Zijn ze toch op dinsdag gestart."

Annie: „We zijn regelmatig gaan kijken. Aan het begin van de verdwijning hadden we telkens het idee, hebben ze het wel goed gedaan. Nu wilden we zeker weten dat het secuur werd gedaan. Op dinsdag werd er niets gevonden, 's woensdags werd verder gegraven. Zijn we weer verscheidene keren gaan kijken. Om half drie zeiden we: nu blijven we."

Last

Jo: „Om kwart voor vijf, tien voor vijf hadden we echt het gevoel dat we het hadden gehad. Dat het een kletsverhaal was en dat hij straks met een tweede versie zou komen, en dan weer met een verhaal. We gingen naar huis, mijn vrouw moest nog een cadeautje gaan halen voor een verjaardagsfeestje 's avonds. Ik zat 'rustig' naar de tv te kijken. Om ongeveer half zes kwamen er twee agenten boven. Net met hun gezicht om de deur. Dat was voor mij voldoende. Ze knikten ja. Dan sla je op tilt. Dan komt alles eruit. Woede. Zestien maanden zoeken. Eigenlijk al vanaf het moment dat zijn paraplu gevonden is denk je dat Kien niet meer leeft. Maar toch heb je altijd een vleugje moed gehad. Die onzekerheid is nu weg. Toch valt er dan een last van je af."

De politie zei in eerste instantie dat het voor 60-70 procent Kien was, vult Annie aan. „Ze hielden een slag om de arm. Maar voor ons gevoel was het Kien." Het gezin kreeg steun van vrienden en familie. „Op zo'n avond komt alles eruit. Er gaat zoveel door je heen. Woede, maar ook een gevoel van 'we hebben gewonnen'. Vanaf het begin hebben we publiciteit gezocht om 'die andere kant' geen rust te gunnen." Annie: „Ik dacht dat Peter 't gedaan had. Dat het opgelost zou zijn."

Onbevredigend

Voor Annie en Jo is de afloop zonder meer onbevredigend. „Het is een pak van ons hart dat we hem terug hebben, ook al zijn we hem dan kwijt. Maar het waarom weten we nog niet. En de dader loopt nog vrij rond."

„Dat wat Peter verteld heeft, is geen bewijs. De politie heeft alles onderzocht. Peter had verteld dat hij het had gehoord van een blanke man die vast zat. Ze hebben een boek gemaakt van iedereen die in het Huis van Bewaring in Den Bosch en in De Geerhorst in Sittard met hem heeft vastgezeten, maar Peter kon niemand aanwijzen. Hij had hem niet aangekeken, zei hij." Voor Annie en Jo Rombout blijft Peter nog steeds de hoofdverdachte. Voor de politie ook. Het onderzoek ligt volgens een politiewoordvoerder op dit moment stil, 'omdat er niks meer te onderzoeken valt'. De politie hoopt op nieuwe tips. De ouders van Kien hopen dat Peter nog meer zal vertellen.

Annie en Jo hebben zo hun eigen manier om het verdriet te verwerken. Hij gaat naar het water, vissen. Zij praat liever, met kennissen. „Je moet niet van elkaar verwachten dat je het op dezelfde manier verwerkt." Verwijten doen ze elkaar niets. Door te praten en met de hulp van politie, arts en de Riagg is hun relatie goed gebleven, zeggen Annie en Jo.

Het gezin Rombout, oudste zoon Romano inclusis, heeft psychische hulp. „Dat is belangrijk. Er zijn altijd dingen die je niet kwijt wil. Die je terugdringt. Zij gaan net zo lang door tot je het zegt. Zonder hen kun je zo'n tijd niet doorkomen," zegt Jo. De dokter komt wekelijks langs. „Er zijn zaken die je niemand mag vertellen. Die kun je dan aan hem kwijt."

Hun leven heeft een flinke deuk gekregen. „Je krijgt steeds minder vertrouwen in de mensen." Verjaardagen en Moederdag zijn moeilijke dagen. Annie: „Maar eigenlijk zijn ze het allemaal nog." „En toen zijn schoolgenoten hier waren, daar had Kien bij moeten zijn. Dat zijn moeilijke momenten. Eerst deed je alles met liefde en plezier. En nu, uitbundig ben je nooit meer," zegt Jo. „Hoe sterk we nu ook in onze schoenen staan. Zeggen dat het goed gaat, is de goden verzoeken."

Hoewel hij al sinds jaar en dag vecht tegen mishandeling en illegale smokkel van dieren in binnen- en buitenland, kenden tot voor kort slechts weinigen Armand van Acker (59), bijgenaamd 'Mon Pitbull'. Pas twee jaar geleden kreeg de Belg zijn eerste officiële waardering in de vorm van de Nederlandse(!) Dierenbeschermings Prijs. Daarnaast is de agent van de Antwerpse gemeentepolitie hier bekend door zijn sleutelrol bij het oprollen van een groep die pitbullgevechten organiseerde bij Eindhoven. Langzaam begint ook de waardering voor de Belg in eigen land toe te nemen. Feit blijft echter dat onze zuiderburen nog steeds geen opvolger hebben gevonden voor de bijna-gepensioneerde Van Acker, hun enige echte deskundige op het gebied van dierenleed en illegale handel in beschermde en met uitsterven bedreigde diersoorten.

Belgische politie heeft nog geen opvolger voor dierenleed-expert

'Mon Pitbull' gaat met pensioen

● *Zelfs de trui van Armand 'Mon Pitbull' van Acker is een waarschuwing voor dierensmokkelaars en -mishandelaars.* Foto: KLAUS TUMMERS

DOOR FERDI SCHROOTEN

„In België hebben we geen pitbullprobleem. Natuurlijk gebeuren er bij ons ook ongelukken en zijn er regelmatig pitbullgevechten, maar politie en justitie maken er niet zo'n halszaak van als in Nederland. Wij hebben geen fokverbod, geen sterilisatieplicht en de dieren mogen zonder muilkorf de straat op: voor de buitenwereld kent België dus ook geen pitbullprobleem."

De stoere, sarcastische toon waarmee de Belgische agent Armand van Acker spreekt, is typerend voor de man die door zijn collega's liefkozend 'Mon Pitbull' wordt genoemd. Tijdens een lezing op het Politie Opleidingscentrum Heerlen blijkt al gauw dat de agent, gespecialiseerd in het opsporen en bestrijden van dierenleed, zijn bijnaam dankt aan de manier waarop hij zijn zaken afhandelt. Wanneer het ook maar een beetje riekt naar dierenleed, bijt de Belg zich net als een pitbull vast in zijn verdachten en vervolgt hij ze dagenlang zonder los te laten.

In Nederland is de Belg vooral bekend van de bestrijding van illegale pitbullgevechten. Begin dit jaar nog zette hij de Eindhovense gemeentepolitie op het spoor van een georganiseerd gevecht tussen pitbullterriërs. Voor het eerst in Nederland betrapte de sterke arm tientallen mensen bij een aan de gang zijnd gevecht. In een loods trof de politie vier vechthonden aan, waarvan twee gewond. Vaak loopt het voor de dieren echter erger af.

„Het komt regelmatig voor dat honden overlijden na zo'n gevecht," vertelt de Belg. „Voorstelbaar voor wie het gebit en de kaakdruk van een pitbull kent. De dieren die het niet halen, verdwijnen op geruisloze wijze. De ene keer worden ze verbrand in een ouwe verwarmingsketel, de andere keer komen de zwaar beschadigde lijken terecht in een waterloop."

De gevreesde honden worden echter niet alleen gefokt om te vechten met soortgenoten. „Laatst kwam ik een bende op het spoor die pitbulls fokte voor de export naar Spanje. Dat rook duidelijk naar 'bull-biting', bloedige gevechten tussen stieren en pitbulls."

Van Acker geeft toe dat het onbegrensd fokken met honden soms gegronde aanleiding is tot angst voor zo'n beest. „Dat moet naast de opvoeding van het dier een tweede aandachtspunt zijn. Bij wie koop je de hond? Een doorgefokt beest kan immers rare trekjes hebben. Maar houdt er in ieder geval rekening mee dat ongelukken met agressieve honden vooral te wijten zijn aan mensen die hun verantwoordelijkheden ten opzichte van hun dier niet nakomen."

Het lijkt nu wel alsof Van Acker zich alleen bezighoudt met pitbulls, maar dat is in feite slechts een klein onderdeel van zijn dagtaak. Die bestaat vooral uit het opsporen en bestrijden van de illegale handel in beschermde en met uitsterven bedreigde diersoorten. Door het wegvallen van de Europese binnengrenzen en de slechte financiële situatie van menige Belgische dierentuin floreert die handel meer dan ooit tevoren.

„De dierentuinen in België verkeren op het moment nogal in financiële moeilijkheden. Om uit de problemen te komen verkopen ze een groot deel van hun dieren, vaak aan malafide handelaren. Zo is er een uit Wortel die alles opkoopt wat de dierentuinen aanbieden, van tijgers tot apen. Vervolgens gaat hij er mee fokken en verkoopt hij de nazaten tegen vette winst door."

De vraag dringt zich op welke particulier nou in hemelsnaam een tijger wil kopen?

„Ach, meneer. De handel in exotische dieren wordt soms aantrekkelijker als het om dode beesten gaat. Een levende tijger kost op de zwarte markt ongeveer vijftienduizend franc. Dood brengt hij zeker drie keer zo veel op. Zijn tanden, vel en kop verkopen ze gewoon als losse onderdelen over de hele wereld," zegt hij, terwijl hij in een fotoalbum wijst op twee foto's van een nest jonge tijgers. Als hij de bladzijde omslaat, zien we het eindprodukt: tijgervellen met de kop er nog aan. Een exclusief tapijtje voor in de hal.

Wat betreft de internationale activiteiten van de illegale dierenhandel is Van Acker kort: „Nauwelijks te controleren. Sinds het opengaan van de Europese binnengrenzen is vervoer van beschermde en met uitsterven bedreigde dieren vrij makkelijk. Je kunt zo met een busje vol beesten van België naar Nederland rijden. Aan de grens zelf wordt nauwelijks gecontroleerd en in bepaalde stukken grensgebied in België zijn slechts drie patrouilleauto's voor vijftig kilometer grensgebied."

De buitengrens van de EG is volgens de speurder sinds de eenwording ook eenvoudig te passeren. „De twee zwakke plekken zijn voormalig Oost-Duitsland en Griekenland. Bij de Grieken kom je zo binnen met een fles whisky of andere sterke drank. Dat is alles wat een douanier daar vraagt om een oogje dicht te knijpen. In oostelijk Duitsland gelden ook nu nog, na de eenwording, de contacten van de Comecon uit de koude oorlog. Via die verbindingen kun je eenvoudig illegaal dieren vanuit voormalige Warschaupact-landen oostelijk Duitsland binnensmokkelen. En van daaruit is het een koud kunstje om ze te transporteren naar het Westen van de Duitsland en de andere EG-lidstaten."

De problemen met exotische dieren beperken zich echter niet alleen tot de praktijken van de criminele handelaren. De overlast van mensen met nogal ongewone huisdieren is eveneens een groot probleem.

„Morgen pak ik een stel op dat onder andere vogelspinnen en dertig slangen thuis heeft." Terwijl hij dit verklapt laat hij een video van de twee tussen hun huisdieren zien. „We halen de boel daar weg, omdat het tot enorme problemen kan leiden. Stel je voor dat een van die slangen ontsnapt, dan staat de hele buurt op zijn kop."

Een dag later deelt de Belg telefonisch mee dat de inbeslagname is uitgesteld. „We wilden de slangen onderbrengen in de Antwerpse Zoo. Maar de verzorgers daar hebben gedreigd in staking te gaan als we de dieren naar Antwerpen brengen. Ze vinden het te gevaarlijk, zoveel gifslangen." Hij legt uit dat er een paar adders en mocassinslangen bij zijn 'die je na een beet slechts enkele minuten geven om een gebedje te prevelen'. „De enige dierentuin waar we ze nu nog kwijt kunnen, is die van Madrid. Die mogelijkheid wordt nu bekeken."

Over een paar weken geeft Van Acker enkele mensen van de brandweer een cursus in de omgang met de meest uiteenlopende dieren. Hij wijst weer naar de televisie. „Bij die mensen kan ook brand uitbreken. Voor brandweerlieden is het al erg genoeg als ze tussen rook en metershoge vlammen terechtkomen, laat staan dat ze ook nog eens door een krioelende massa van slangen en vogelspinnen heen moeten."

Het is overigens eerder uitzondering dan regel dat Belgische instanties Armand van Acker vragen om zijn kennis op hun werknemers over te dragen. Meestal blijft het bij speurwerk en het neerschieten van losgebroken dieren met een verdovingsgeweer. Aan dat laatste heeft hij overigens nog een wrange nasmaak overgehouden.

„In 1987 werd ik een keer gebeld, of ik een Amerikaanse bison neer wilde komen schieten. Ik geloofde mijn oren bijna niet. Toen ik op de betreffende plaats aankwam, een slachthuis, bleek dat ze de kolos dood wilden hebben. De manier waarop stuitte me echter nogal tegen de borst. Ten eerste wilden ze dat ik hem precies tussen de ogen schoot, zodat hij na het schot nog een mooi 'kopske' had. Toen ik vroeg of ze het dan niet beter met medicijnen konden doen, kreeg ik als antwoord dat dan 800 kilo corned beef naar de maan zou gaan."

Dat de Belgische instanties weinig behoefte hebben aan personeelscursussen van de ouwe rot, zit Van Acker niet lekker. „Frustrerend, want ik ben bijna zestig en ga over vijf maanden met pensioen. Niet om het een of ander, maar eigenlijk ben ik de enige in België die zoveel kennis, ervaring en contacten heeft op het gebied van dierenhandel en -mishandeling. Een opvolger zou dat zo van me over kunnen nemen, maar die heeft zich tot nog toe niet aangediend."

Afgedankte tijgers, leeuwen en beren krijgen eigenwaarde terug

DOOR WIM JASSIES

Gaston Bosman, dompteur-in-ruste te Paterswolde, moet er zelf even van grinniken, als hij de omschrijving van zijn werk noemt, 'gedragstherapeutische behandeling', maar feit blijft dat het de Stichting Roofdieren Opvang Centrum Pantera zeer aan het hart gaat om gedumpte roofdieren uit circussen (vooral) en dierentuinen hun welverdiende oude dag te gunnen. En die gedragstherapeutische behandeling vindt in, dat de circusdieren worden afgetraind. „Ze moeten hun impulsen terugkrijgen om ook in gevangenschap actief te zijn," aldus kenner Bosman.

De actieve vut'er, die vanwege zijn humane dressuuropvattingen ('Niet overheersen, niet onderdrukken') erelid is van de Duitse dierenbescherming moet in het Friese Nijerberkoop afgedankte tijgers, leeuwen en beren hun eigenwaarde weer teruggeven.

In dit Friese dorpje werd het eerste buitenverblijf geopend van de Stichting Pantera. In dit roofdierenopvangcentrum verblijven momenteel al een Siberische tijger, een poema, een wolf, twee poolvossen, een moeraskat, steenmarters, twee boaconstrictors. Er is al een wachtlijst van ongeveer twintig roofdieren. Maar geld om ze op te vangen is er momenteel niet. Daarom werd de opening van het eerste royale buitenverblijf, waar vooralsnog tijgerin Ruby alleenheerseres is, ook aangegrepen als start van een uitgebreide donateurs- en fondsenwerving.

„Want," legt initiatiefnemer Arno van der Valk uit, „uiteindelijk hopen we hier een complex van zes miljoen gulden te hebben staan, met ruimte voor zeventig tot tachtig roofdieren. Maar de bedoeling is om het gefaseerd op te zetten." Volgens hem is met name vanuit de circuswereld de behoefte aan een dergelijk opvangcentrum groot. „Als een tijger niet meer in de groep past, dan blijft er nog maar één mogelijkheid over: euthanasie," weet hij uit ervaring. „Dat gaat de dompteurs zeer aan het hart, omdat het dierenliefhebbers zijn. Maar er is geen andere mogelijkheid. Je kunt die roofdieren niet zomaar bij elkaar in een soort dierentuin terugzetten. Ze moeten afgetraind worden." In Gaston Bosman vond hij dé man om zijn ideeën gestalte te geven.

Een tijger van acht, negen jaar oud heeft zijn tijd in het circus over het algemeen gehad. Toch kan dit dier gemiddeld 25 jaar oud worden. Dierentuinen zijn ook niet meer zo happig op de opvang van roofdieren, omdat ze qua 'exploitatie' veel ruimte en geld kosten, ook passen ze niet in de filosofie van dierentuinen-nieuwe-stijl om ze zoveel mogelijk in hun natuurlijke omgeving te laten leven. Een leeuw en een antilope gaan nu eenmaal moeilijker samen dan een struisvogel en een antilope.

Vier jaar geleden vatte Arno van der Valk het plan op om een opvangcentrum voor roofdieren te beginnen. De idealist, die op 16-jarige leeftijd dompteur wilde worden („Wat niet gebeurde, omdat mijn vader anders mijn beide benen zou hebben gebroken") hoorde via zijn werk, aanvankelijk als illusionist, naderhand als eigenaar van Eurovariété BV, toch zoveel over misstanden met roofdieren, dat hij daar wat aan wilde doen. Hij nam contact op met het ministerie van landbouw, natuurbeheer en visserij, verkreeg de noodzakelijke papieren en vergunningen en kon beginnen. In Nijerberkoop wist hij zich een boerderij met nog al wat grond te verwerven. Uit eigen zak stak hij 400.000 ton in zijn droom die nu werkelijkheid moet worden. „Zevenentwintig jaar later sta ik dan toch nog voor mijn roofdieren," lacht hij.

● *Gedragstherapie voor afgedankte tijgers.* Foto: GPD

Kunnen zeehonden via de zeehondencrèche in Pieterburen goed worden teruggeplaatst in de natuur, met roofdieren lukt dat niet. Gaston Bosman: „Ze missen hun reflexen, het zoeken, besluipen en doden van een prooidier. Die reflexen moeten we, op een andere manier uiteraard, weer terugkrijgen bij deze dieren." En volgens Bosman kan een roofdier dat door een circus om welke reden dan ook wordt afgedankt, worden vergeleken met iemand die in de vut gaat: „Hij valt van een druk leven in het niets. Een mens kan zich daar op voorbereiden, een dier niet. Daar willen wij dus iets aan doen."

Inmiddels is Bosman al met het aftrainen van Ruby begonnen. Ruby, die in het circus bekend staat als 'hakkebijter', ofwel een tijger die zijn dompteur in de rug wil aanvallen, laat zich licht grommend door de geloutede ex-dresseur aanspreken: „Hoi meisje, je hoeft niet bang te zijn." Bosman is na zijn 'open les' enthousiast: „Ik heb geleerd dat ze op haar achterpoten kan staan, prachtig." Volgens hem moet er achter de omschrijving 'gedragstherapeutische behandeling' niet te veel worden gezocht: „We willen de dieren hier gewoon een goede, oude dag bezorgen, ze eigenwaarde teruggeven." Bosman legt er dan ook letterlijk en figuurlijk niet de zweep over, twee plastic stokken zijn de enige attributen die hij nodig heeft. Arno van der Valk kijkt gepassioneerd toe. „Voor alle roofdieren is het wat," mopperde hij zachtjes, „behalve voor roofdieren."

UITSLAG TREKKING

GIROLOTERIJ

Prijzen op gironummer

f 100.000,-
2 644 768

f 75.000,-
3 615 858

f 50.000,-
339 178

f 25.000,-
1.244.199
2 781.449
3 944 369

f 10.000,-
680 160
719 944
1.249 315
2.128 022
2.289 729
3 421 709
3 883 205
5.547 588
5 745.721
6 136 076

f 5.000,-
96 375
379 238
1 719 184
3 044 941
3 308.415
3.746 504
4.809.164
5 105 062
5 469 284
5 596 164

f 2.500,-
630 319
749 503
1 422.803
1 591 525
2.856.690
3.218 833
3.397 748
3 999 925
4.151 315
4.296 003

Prijzen op eindcijfer(s)

f 1.000,-
2 107

f 500,-
8.609

f 100,-
085

f 60,-
543

f 40,-
39

f 20,-
62

f 10,-
2

Extra prijzen
Prijzen op gironummer

f 20.000,-
3.216.162

Extra prijzen op eindcijfers

f 150,-
2 121

f 75,-
3.856

f 50,-
276

f 25,-
408

f 15,-
87

BANKLOTERIJ

Prijzen op bankrekeningnummer

f 100.000,-
[illegible]

f 75.000,-
81.58.34 566

f 50.000,-
51.87 89 721

f 25.000,-
34.78 75 149

f 10.000,-
52.29.20.497

f 5.000,-
14.45.20.311
32.62.42 252
33.66.11 234
35.85.53.954
37.05 14.844
38 70 90.649
42.11.61 027
50.29 83.981
87.89.98.594
98.64.19.486

f 2.500,-
15.96.15.925
34 29.40.694
34 78.37.344
36.65.07.265
41.27 93.849
46.74.34.719
48.36.54.841
59.26.48 702
84 24 91 414
98.66 19 140

Prijzen op eindcijfer(s)

f 1.000,-
2 146

f 500,-
3 111

f 100,-
571

f 60,-
653

f 40,-
78

f 20,-
73

f 10,-
0

Extra prijzen
Prijzen op bankrekeningnummer

f 20.000,-
54.47.17.694

Extra prijzen op eindcijfers

f 150,-
6.416

f 75,-
8.557

f 50,-
729

f 25,-
359

f 15,-
84

TV-bekendmakingen

GiroLoterij 6x per jaar	GiroLoterij/BankLoterij 12x per jaar	BankLoterij 6x per jaar
18 juni		
	16 juli	

GA MAANDELIJKS MEESPELEN.

Wilt u ook uw geluk beproeven? Vul dan onderstaande coupon in. Ook bestaande deelnemers die op dit moment om de maand meespelen kunnen door het invullen van onderstaande coupon voortaan maandelijks gaan meespelen. U ontvangt een deelname-bevestiging met de eerste speeldatum.

Ik verleen hierbij, tot wederopzegging, MACHTIGING aan SoFA, Zomerhofstraat 64, 68 Rotterdam om van onderstaande rekening(en), ten hoogste f 10,- per trekking af te schrijven.

naam

adres

postcode plaats

handtekening

datum

POSTBANK

VIA DE BANK

GiroLoterij BankLoterij
De makkelijkste loterijen van de Nederland

Eugène Dubois' missing link geëerd met expositie

● *Een medewerker van het Nationaal Historisch Museum toont het versteende schedeldak waarmee het honderd jaar geleden allemaal begon.* Foto: GPD

Een menselijke schedelkap, een dijbeen en een kies van een miljoen jaar oud, temidden van duizenden andere fossielen gevonden aan de oever van een rivier op Java, bracht honderd jaar geleden de wetenschappelijke wereld in rep en roer. Uit een reconstructie van de stoffelijke resten, door de Eijsdense onderzoeker Eugène Dubois uitgevoerd in 1892,, bleek namelijk dat dit was waarnaar wetenschappers al vele jaren hadden gezocht: de 'missing link', de ontbrekende schakel tussen de mensaap en de mens. Het bewijs was geleverd dat de mens, net als alle andere levende wezens, is ontstaan door een evolutieproces.

DOOR JAN RIJSDAM

Om het eeuwfeest van de revolutionaire vondst te vieren houdt het Nationaal Natuurhistorisch Museum, aan de Pesthuislaan in Leiden, tot en met 31 oktober de tentoonstelling 'Man-Ape Ape-Man'. De expositie toont unieke fossielen, replica's van onze oervoorouders en ruim tweehonderd opgezette mensapen, apen en halfapen uit de collectie van het museum.

„Zoveel soorten apen hebben mensen nog nooit bij elkaar gezien. In geen enkele dierentuin ter wereld," aldus Frits de Leeuw van het Natuurhistorisch Museum.

In een van de acht zalen van het museum worden opgravingen nagebootst waarbij de versteende, meterslange slagtanden van olifanten, hertegeweien en schedels te voorschijn komen, afkomstig van de voorwereldlijke dieren waartussen onze voorouders leefden. Bijzonder is dat het museum voor het eerst een selectie toont uit de tienduizend skeletdelen Dubois honderd jaar geleden vond aan de oever van de Solorivier op Java en per schip naar Nederland liet vervoeren.

Schedeldak

Pronkstuk van de tentoonstelling is toch wel het schedeldak dat Dubois heeft gevonden en dat algemeen is aanvaard als fossiel bewijsmateriaal voor de afstamming van de mens. Dubois sprak voor het eerst van de vertoplopende aapmens, een tussenvorm tussen mensapen en mensen.

„Dat schedeldak is onze grootste schat," vertelt Frits de Leeuw niet zonder trots. „Het is de eerste 'missing link' die op de wereld gevonden is. Het museum gaat dan ook uiterst zorgvuldig om met de vondst van Dubois. Gewoonlijk zijn de schedelkap, het dijbeen en de kies opgeborgen in een museumkluis. Tot dusver zijn de drie fossielen alleen bij hoge uitzondering te zien geweest voor wetenschappers. Op de expositie 'Man-Ape Ape-Man' is het bewijsmateriaal van de overgangsvorm tussen aap en mens voor het eerst te zien voor het publiek."

De tentoonstelling geeft bezoekers niet alleen een indruk van het verre verleden waarin de huidige mensheid is geworteld, maar ook van de verschillende stadia die de mensheid tijdens zijn evolutie doorlopen heeft. De tentoonstelling wil, volgens het Natuurhistorisch Museum een wetenschappelijk gefundeerd 'scheppingsverhaal' vertellen, waarbij ook de meest recente ontdekkingen op het gebied van de menselijke evolutie aandacht krijgen.

De verwantschap tussen mens en aap wordt aanschouwelijk gemaakt aan de hand van een aantal reconstructies en replica's van onze oervoorouders. Zo zal een model te zien zijn van de zogeheten 'Turkana boy', het complete skelet van een jongen die anderhalf miljoen jaar geleden in Kenia leefde, en een afgietsel van 'Lucy', een fossiel skelet van 3,6 miljoen jaar oud. De levensgrote modellen van aapmensen die getoond worden zijn afkomstig uit musea in binnen- en buitenland.

● *Deze in 'menselijke' houding neergezette gibbon maakt deel uit van de expositie.* Foto: GPD

King Kong

De relaties tussen mensapen, aapmensen en mensen is ook al vaak onderwerp geweest in films, boeken, en stripverhalen. In een tot 'bioscoop' omgebouwde museumzaal worden op verschillende schermen fragmenten vertoond van films over King Kong en Tarzan waarin vragen als: 'kan een mensenkind volwaardig opgroeien in een apengemeenschap?' aan de orde komen. Er worden ook wetenschappelijke documentaires vertoond. De wetenschap komt verder uitgebreid aan bod in een zaal waarin de ideeën van 19de eeuwse wetenschappers de revue passeren. Op een internationaal congres, dat op 26 juni officieel zal worden geopend door prins Bernhard, zal de evolutie van mens en natuur centraal staan.

Het museum besteedt veel aandacht aan de educatieve begeleiding van de tentoonstelling. Behalve rondleidingen voor groepen is er een speciaal programma voor kinderen. De (jeugdige) bezoekers worden uitgenodigd „met hun handen te kijken": men kan schedels betasten, de inhoud ervan opmeten en stenen werktuigen hanteren.

Eugène Dubois was afkomstig uit Eijsden, waar hij in 1858 werd geboren. Bij zijn zwerftochten over de Sint Pietersberg kreeg hij als kind al de smaak van het fossielen zoeken te pakken. Hij ging anatomie studeren en werd in 1886 aangesteld als lector in dat vak aan de universiteit van Amsterdam. Toen al koesterde hij het plan een zoektocht de beginnen naar de 'missing link'.

In 1887 zegde hij zijn baan al op en nam als officier van gezondheid dienst bij het KNIL, en in 1889 was hij al op Sumatra aan het werk, financieel gesteund door het gouvernement in de kolonie. De daar gevonden fossielen waren echter niet oud genoeg en dus verplaatste het toneel van zijn speurtocht zich naar Oost-Java; zijn troep dwangarbeiders hielp hem uiteindelijk bij het doen van zijn opzienbarende ontdekkingen. Die hij, tot het einde van zijn dagen, anders bleef interpreteren dan alle andere onderzoekers.

Dubois keerde korte tijd later naar Nederland terug en vestigde zich op het landgoed De Bedelaar bij Horn/Haelen. Door aanpassing van bodem en waterhuishouding en het aanplanten van bijzondere plantensoorten uit de hele wereld herschiep hij het veertig hectare grote gebied in Nederlands eerste natuurpark, een ecologisch nog steeds interessant gebied.

Op het eerste gezicht lijkt deze activiteit van Dubois volkomen vreemd aan zijn oorspronkelijke interessesfeer, maar niets is minder waar. Dubois doorzag als weinig anderen dat de evolutie een sterke wisselwerking met het milieu veronderstelt.

Dubois overleed, volkomen teruggetrokken, in 1940 op zijn landgoed.

Het Nationaal Natuurhistorisch Museum is gevestigd aan de Pesthuislaan 7 in Leiden. Openingstijden: dagelijks van 10.00 tot 17.00 uur (maandag gesloten).

ander-zijds

Bevelhebber

DOOR SANTE BRUN

„Ah, de bevelhebber. Arty. Nog laat geworden, gisteravond?"

„Neuh, ik ben vlak na jou vertrokken."

„Gezellig wel."

„Zeker, even de beslommeringen van alle dag van ons afgezet. Vandaag begint het in alle ernst. Nog bijzonderheden, qua presidentschap, Runaldo?"

„Nee. Het normale gedonder. Nog niks van Bouterse gehoord, dus dat is altijd goed."

„Daarover gesproken: heb je het pistool ergens gezien?"

„Het pistool."

„Ja, mijn bewapening. Wat is nou een bevelhebber zonder pistool." „Bouterse had het altijd bij zich. Maar die heeft het een poosje geleden ingeleverd. Maar waar het nu is..."

„Ik ben al gaan kijken in de Memre Boekoe, en in Fort Zeelandia, maar nergens iets te vinden. De hele bewapening onvindbaar. Geen wonder dat het hier een zootje is."

„Ja hoor eens, ik kan niet op alle details letten."

„Trouwens, de jeep is ook in geen velden of wegen te bekennen. Graanoogst schijnt die te hebben gebruikt als hij ging vissen in de Marowijne."

„En de pantserwagen?"

„Idem dito."

„Je gaat me toch niet vertellen dat het vliegtuig ook weg is."

„Je haalt me de woorden uit de mond."

„Ik heb wel gehoord van een crash in het bos bij Langatabbetje, een paar weken geleden, maar ik dacht dat dat een botsing betrof tussen twee uitgeholde boomstammen."

„Hoe dan ook, geen vliegtuig te bekennen. Mooi leger heb ik van je gekregen: geen wapens, geen vervoer, geen mensen ook, trouwens."

„Dat laatste verwondert me nog het minst. Het halve leger zit al sinds jaren in een flat in de Bijlmer. Huur 553,48 kaal. Hebben we trouwens al een paar maanden niet betaald. We hadden het geld nodig voor de catering voor de vergaderingen van het parlement. Over jouw benoeming, by the way."

„Gaan we katten?"

„Zo bedoel ik het niet, joh, laten wij nou ook niet gaan kissebissen. Wij gaan zorgen dat jij je leger terugkrijgt. met de bijbehorende spullen."

„Hoe dacht je dat te doen?"

„Het Nederlandse leger treedt op in Cambodja, Libanon, de Sinai, Somalië, Duitsland, Bosnië en dat andere land met die rare naam, Herzegovina, die zullen ons ook best willen helpen, dat kan d'r makkelijk bij."

„Hoe wil je die hulp betalen?"

„Om te beginnen gaat het maar om een paar wapens, want een min of meer ongewapend leger is ook onder jouw leiding heel wat onschuldiger dan een bewapend leger. Nederland doet het in al die landen ook al voor niks. En de Koninklijke Marine maakt met plezier voor nop een vluchtje vanaf Curaçao naar Zanderij, eh, Jopie Pengel om de spullen af te leveren. Eén telefoontje is voldoende."

„Als jij dat dan even regelt."

„Consider it done."

„Vanavond zelfde tijd, zelfde plaats?"

„Wat je zegt."

LEIDERS BESTAAN NIET

denkwijzer

Veel mensen geloven dat leiders worden geboren in plaats van gemaakt. Bepaalde mensen – vooral mannen vinden mannen – zouden iets hebben, een soort natuurlijke superioriteit, die hen bijna automatisch voorbestemt tot een leidende rol in dit leven. Hoewel wetenschappelijk onderzoek met deze opvatting allang korte metten heeft gemaakt, kijkt men in veel organisaties, politieke partijen, overheidsinstellingen en bedrijven, nog vaak op de 'natuurlijke' manier tegen de leider aan. Die leiders hebben ook vaak de neiging om zichzelf zo te bekijken.

DOOR RENE F.W. DIEKSTRA

De gevolgen kunnen we dagelijks in de krant lezen. Zogenaamde 'natuurlijke' leiders blijken op de (niet eens zo lange) duur meestal minstens zoveel schade aan te richten als dat ze goed doen. En het publiek begint een steeds grotere scepsis of zelfs regelrecht wantrouwen ten aanzien van hen te ontwikkelen.

Het verhaal van de ontmaskering van het natuurlijk leiderschap begint in de 2e Wereldoorlog. In de Verenigde Staten kampte de OSS (Office of Strategic Services, de voorloper van de CIA) met het probleem hoe manschappen te selecteren die achter de linies in Frankrijk konden worden gedropt om leiding te geven aan het organiseren van het verzet. Men was er al gauw achter gekomen dat alle bekende methoden om leiderschap te voorspellen absoluut waardeloos waren. Daarom werd naar nieuwe selectiemethoden gezocht en een daarvan was het gebruik van een serie concrete testsituaties. Een voorbeeld: vijftien mannen werden aan een kant van een diep ravijn geplaatst met als opdracht binnen tien minuten als groep aan de overkant aan te komen. Wat bleek was dat er in zulke situaties altijd wel iemand met een goede oplossing voor het probleem kwam; alleen, het was niet altijd dezelfde persoon. Verder bleek dat een groep zich in eerste instantie altijd richtte tot degene die bij de vorige testsituatie leiderschap had getoond om te zien of hij ook voor de nieuwe probleemsituatie een oplossing had. Was dat niet het geval, en dat was inderdaad vaak niet het geval, dan keek de groep al gauw elders om een andere en betere oplossing te vinden. De OSS-studies toonden aan dat in groepen waarin sprake was van (van situatie tot situatie wisselend) leiderschapsgedrag door zoveel mogelijk leden van de groep, beter werd samengewerkt, problemen sneller en beter werden opgelost en ook de sfeer beter was dan in groepen waarin steeds dezelfde figuur als leider naar voren trad.

Die verschillen zijn als volgt te verklaren. Op de eerste plaats, als de mate waarin een groepslid op een bepaald moment de status van leider heeft in directe verhouding staat tot de mate en de waarde van zijn actieve deelname aan de groep en zijn vaardigheid om voor de groep belangrijke problemen te helpen oplossen, dan stelt die status dus, letterlijk, echt iets voor. Iemand is niet de leider of het opperhoofd van de groep, omdat hij toevallig op die plaats is benoemd of zoveel jaren geleden of zichzelf daar heen heeft gevochten, maar om wat hij nu aan de groep bijdraagt. Op de tweede plaats verkeert (vrijwel) niemand in een leiderschapsgroep constant in een ondergeschikte of inferieure positie, en omgekeerd zit niemand constant de 'superieur' uit te hangen. De groep biedt daarmee aan zoveel mogelijk leden zoveel mogelijk kansen op ontplooiing van persoonlijke mogelijkheden en het opbouwen van zelfrespect.

Zo geformuleerd klinkt het allemaal nogal idealistisch en de vraag rijst of dit soort leiderschaps-groepen ook echt (kunnen) bestaan. Het antwoord op die vraag is eigenlijk betrekkelijk eenvoudig, namelijk: het moet wel! Laten we eens als voorbeeld nemen een huwelijksrelatie (dat is tenslotte ook een groep) waarin een van de echtelieden constant de rol van leider en de andere die van volgeling heeft. De basale veronderstelling waarop zo'n huwelijksrelatie is gebaseerd, is dat 'hij alles beter ziet, weet en kan dan zij' (of omgekeerd date 'zij...enz.'). Zelfs in die situaties waarin zij het beter ziet, weet en kan, en die situaties zijn er zeker, dan nog gaat het zoals hij het beslist. Dat betekent in feite, dat in de relatie niet optimaal gebruik wordt gemaakt van de aanwezige mogelijkheden en vaardigheden. Sterker nog, de 'ondergeschikte' partner verliest op de den duur de mogelijkheden en vaardigheden die ze wel in huis heeft, eenvoudig omdat ze niet de gelegenheid krijgt die te gebruiken of te ontwikkelen. Iedere (huwelijks)relatie waarin een van beide partners zich niet of onvoldoende kan ontwikkelen, stagneert, en iedere relatie die stagneert, takelt af. Zo eenvoudig ligt dat. Zelfs als de partners besluiten er niet de brui aan te geven, is de relatie meestal toch weinig anders als een betrekkelijk slecht, onbevredigend compromis. Met andere woorden, voor een fatsoenlijke, bevredigende, gelijkwaardige partnerrelatie is (gedeeld) leiderschapsgedrag een 'must'.

Geldt dat ook voor andere groepen dan partnerrelaties? Het antwoord is opnieuw: ja. In de school-leerling verhouding geldt bijvoorbeeld, dat leerlingen vaak beter zijn in het oplossen van bepaalde problemen of het onderrichten van bepaalde gewenste gedragingen dan leraren of de schoolleiding. Een voorbeeld: uit een hele reeks onderzoeken blijkt dat voorlichting aan jongeren op gebieden als roken, alcohol en drugs, sexualiteit en criminaliteit effectiever is als het door jongeren zelf wordt georganiseerd en gegeven dan wanneer het door volwassenen gebeurt. Scholen zouden er dus goed aan doen leerlingen op dergelijke punten het leiderschap toe te vertrouwen, maar de cultuur in veel scholen verzet zich tegen zo'n aanpak.

In zijn boek De Wolfsklem geeft Piet Vroon een voorbeeld van een bedrijfsorganisatie, die eveneens op de gedachte van leiderschapsgedrag gebaseerd lijkt te zijn. Vroon schrijft daarin over de opvattingen van de Braziliaanse industrieel Ricardo Semler, die op grond van bepaalde ideeën over de evolutie van de mens op een uiterst succesvolle wijze zijn eigen bedrijven zou hebben georganiseerd. 90 Procent van de tijd dat de mens heeft bestaan, aldus Semler, leefde hij als jager in kleine groepen. Als die mensenjagers een prooidier zagen, hadden ze geen tijd om een leider te benoemen, een organisatieschema op te stellen, laat staan allerlei vergaderingen te beleggen. De jagers zagen er bovendien geen heil in om te bekvechten over de vraag wie het doel zou doen: iedereen at immers mee. Op soortgelijke manier bestaan Semlers bedrijven uit kleine groepjes mensen zonder een hiërarchie van betekenis. De leider of chef van zo'n groepje komt min of meer spontaan naar boven, maar wordt pas als zodanig benoemd als de andere leden van het groepje dat goed vinden. De winst die het groepje maakt komt iedereen toe. Gelijk delen, de manager krijgt geen cent meer. Iedereen weet wat iedereen verdient en kan tot op zekere hoogte zijn eigen salaris vaststellen, maar doet dat gewoonlijk in een goede verhouding tot zijn prestaties. Bovendien vullen de groepsleden ieder jaar twee keer een vragenlijst in over de kwaliteiten van hun chefs. Tenslotte, na enkele jaren moeten de groepsleden van functie wisselen.

Kortom: hoe dichter we bij de natuur leven, hoe minder leiders we hebben en hoe meer leiderschap en verantwoordelijkheid we allemaal hebben.

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGIDS

luchtverkeersbeveiliging
air traffic control

Opleiding tot luchtverkeersleider (v/m)?

De Luchtverkeersbeveiliging start in november 1993 met een opleiding tot luchtverkeersleider op Schiphol, voor vrouwen en mannen. Dat wil overigens niet zeggen dat u na de opleiding automatisch op Schiphol wordt geplaatst. Ook voor de regionale luchthavens Beek, Eelde of Rotterdam kunnen wij eventueel een beroep op u doen. De opleiding duurt ongeveer drie jaar (vijf maanden theorie en circa 2,5 jaar praktijk), waarbij alleen de besten overblijven. Bent u niet goed genoeg, dan valt u tijdens de opleiding al af.

Wat doet een luchtverkeersleider?

Een luchtverkeersleider is verantwoordelijk voor de veiligheid in het Nederlandse luchtruim. Onder luchtverkeersdienstverlening wordt verstaan het geheel van werkzaamheden dat wordt verricht in het belang van de algemene luchtverkeersveiligheid en een veilig, ordelijk en vlot verloop van het luchtverkeer. De luchtverkeersleider heeft direct radiocontact met de vliegers en zorgt ervoor dat de toestellen zo efficiënt mogelijk kunnen landen of opstijgen en in de lucht voldoende onderlinge afstand houden (horizontaal en verticaal). Als de machines binnen gezichtsafstand zijn, worden ze begeleid door de luchtverkeersleiders in de verkeerstoren. Buiten gezichtsafstand vindt begeleiding plaats met behulp van een radarscherm, en als ze het Nederlandse luchtruim verlaten, worden ze overgedragen aan buitenlandse collega's.
Veiligheid is het allerbelangrijkst. Daarvoor bent u medeverantwoordelijk. U maakt de vliegers duidelijk dat van de door u gehanteerde procedures niet kan worden afgeweken, noodgevallen uitgezonderd. Ook al begeleidt u als luchtverkeersleider soms vele toestellen tegelijkertijd, ze mogen nooit binnen een bepaalde afstand van elkaar komen.
U werkt efficiënt, dat wil zeggen dat u zorgt voor een vlotte afwikkeling van de luchtverkeersstromen. Verder houdt u milieu-aspecten in de gaten.

Een zware en verantwoordelijke baan

Al deze aspecten maken dat de functie van luchtverkeersleider behoorlijk zwaar is, maar daarom niet minder aantrekkelijk voor vrouwen zowel als voor mannen. Allerlei typen toestellen vliegen met verschillende snelheden op verschillende hoogten door elkaar, weersomstandigheden veranderen en het toestel moet toch veilig en zo snel mogelijk van A naar B vliegen. Daarvoor moet u heel alert zijn. Terwijl u de vliegtuigen op het radarscherm doorlopend in de gaten houdt en informatie verwerkt, instrueert u - in het Engels - de vliegers, en voert u overleg met andere luchtverkeersleiders. U behoudt opperste concentratie, ook als het rustig is - 's nachts bijvoorbeeld.

De opleiding

Tijdens het theoretische gedeelte van de opleiding krijgt u in een hoog tempo vakken als: luchtvaartwetgeving, luchtvaartvoorschriften, vliegtuigherkenning, radiotelefonie, navigatie, aërodynamica en meteorologie. Heeft u het examen na vijf à zes maanden met succes afgerond, dan volgt gefaseerd het praktische deel. Korte periodes van theoretisch onderricht en training met behulp van een simulator worden telkens gevolgd door langere periodes waarin het geleerde - onder toezicht van een instructeur - in praktijk wordt gebracht. Na afloop van elk onderdeel volgt [illegible] aantoont dat u het werk onder alle omstandigheden alléén aankunt.

Uw profiel

Om voor de opleiding in aanmerking te komen, bent u bij aanvang van de opleiding minimaal 18 en maximaal 26 jaar oud, beschikt u over een VWO-diploma met een voldoende voor wiskunde A of B en Engels, of doet u momenteel eindexamen VWO. Ook met een HBO-diploma (met een exact vak) bent u van harte welkom. Daarnaast bent u snel van begrip, heeft u verantwoordelijkheidsgevoel en kunt u zelfstandig prima uit de voeten. Ook is het van belang dat u [illegible] en een goed ruimtelijk inzicht heeft, tegen stress bestand bent en alert kunt reageren. Spreken in het Engels gaat u uitstekend af. Al deze eigenschappen zullen overigens uitvoerig worden getest voor u aan de opleiding mag beginnen. U heeft geen bezwaar tegen het werken in vol-continudienst.

Wat bieden we?

Luchtverkeersbeveiliging geeft u het vooruitzicht op een verantwoordelijke baan, en een aantrekkelijk salaris.

Interesse?

Richt dan uw schriftelijke sollicitatie binnen twee weken na de verschijningsdatum van dit blad onder vermelding van vacaturenummer 631 en met een kopie van uw cijferlijst(en) - aan: Luchtverkeersbeveiliging, afdeling Personeelszaken, Postbus 7601, 1118 ZJ Schiphol-Centrum.
De Luchtverkeersbeveiliging wil een bijdrage leveren aan het wegwerken van de achterstand op de arbeidsmarkt van minderheidsgroeperingen. Bij gelijke geschiktheid van kandidaten genieten zij de voorkeur.

De Luchtverkeersbeveiliging houdt zich bezig met de luchtverkeersbeveiliging op en nabij de nationale luchthavens, alsmede in een belangrijk deel van het Nederlandse luchtruim. Zij geeft adviezen en inlichtingen die van essentieel belang zijn voor de veilige uitvoering van het luchtverkeer boven Nederland en verzorgt de telecommunicatie met luchtvaartuigen en andere instanties op luchthavens, alsmede de veiligheid, regelmaat en doelmatigheid van het luchtverkeer te optimaliseren. Hiertoe beheert de Luchtverkeersbeveiliging tevens radiotechnische installaties, tools communicatie- en navigatiehulpmiddelen (radar, radiobakens, etc.)

Bouwbedrijf M.J. Beckers B.V.

In de afgelopen jaren heeft Bouwbedrijf M.J. Beckers B.V. zich ontwikkeld tot een gespecialiseerd bedrijf van nieuwbouw, renovatie en het onderhoud van woningen.

Onze onderneming biedt plaatsingsmogelijkheden voor:

sector bouwkundig onderhoud/renovatie:

- HULPUITVOERDER
- METSELAAR
- TEGELZETTER
- TIMMERLIEDEN
- TIMMERLIEDEN met Window Care System ervaring

Functie-eisen:
- [illegible]
- [illegible]
- goede [illegible] eigenschappen

Geboden wordt:
- een zelfstandige funktie en een prettige werkkring
- salariëring naar opleiding en ervaring
- goede arbeidsvoorwaarden

Geïnteresseerden verzoeken wij binnen twee weken te reageren. Uw mondelinge en/of schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan Bouwbedrijf M.J. Beckers B.V. Oude [illegible] 20a, 6373 BA Landgraaf. Tel. 045-31[illegible]

MEDIZINISCHE EINRICHTUNGEN DER RHEINISCH-WESTFÄLISCHEN TECHNISCHEN HOCHSCHULE AACHEN

Aan de universiteitsklinieken van de Technische Hogeschool Aken zijn meerdere vacatures vrij v

OK-verpleegkundigen (A1/A2)

op de afdelingen neurochirurgie, tand-, mond-, kaak- e plastische chirurgie.
Bent u in het bezit van een diploma ziekenhuisverpleegkundige (A1/A2) en beschikt u over nodige teamgeest, dan zien wij uw sollicitatie graag tegemoet.
Ervaring als OK-verpleegkundige is niet noodzakelijk. onlangs afgestudeerden bieden wij de mogelijkheid om in een jong team, onder deskundige begeleiding, verder ontplooien als OK-verpleegkundige.
Hiertoe bieden wij het verpleegkundig personeel de gelegenheid om, na 2 jaar beroepservaring, het getuig „OK-assistent" te behalen.
Ook licht gehandicapten worden opgeroepen te sollicit
Voor verdere informatie kunt u zich wenden tot de hee Lacroix – hoofd operatieafdeling – onder tel.no. 09 49 241 8089407. Schriftelijke sollicitaties met C.V. k u tot uiterlijk 4 weken na verschijnen van deze advert richten aan:

Medizinische Einrichtungen der RWTH Aachen
Pflegedienstleitung/PB 1
Pauwelsstraße 30, D-5100 Aachen

Hij/zij zocht

Emballagemedewerker m/v

Voor een bedrijf in Maastricht. U wilt zelfstandig werken en bent lange tijd op maandag en dinsdag beschikbaar. De werkzaamheden bestaan uit het verplaatsen, schoonmaken en [illegible] van fusten.

[illegible] bij Kitty Pepels, tel. 043-[illegible], [illegible]straat 12.

De uitzend-CAO
In de CAO voor uitzendwerk zijn salaris, [illegible] en sociale verzekeringen geregeld.

randstad uitzendbureau

GOSINK TECHNIEK

Gosink Techniek is een zelfstandig middelgroot installa bedrijf. Wij zijn sterk als totaal-installateur in het uitvoe van centrale verwarmings-, sanitaire- en electro-insta ties. Wij installeren voor de utiliteitsbouw, industrie- woningbouw en verzorgen het gehele onderhoud.

GOSINK TECHNIEK zoekt vakbekwame:

LOODGIETERS
C.V.-MONTEURS
ELECTROMONTEURS (energie)
EN
AANKOMENDE MONTEURS

Onze gedachten gaan hierbij uit naar kundige monteurs die gevoel hebben voor efficiency en kwaliteit en naar jonge hulpmonteurs die bereid zijn een gerichte vakopleiding te volgen.

Wij bieden u een baan met zekerheid en goede arbeidsvoorwaarden in een [illegible] bedrijf.

Als u belangstelling heeft, kunt u zowel telefonisch als schriftelijk solliciteren.

GOSINK TECHNIEK B.V.
[illegible] 29
6433 JW Hoensbroek/Heerlen
Telefoon 045 - 218242 Fax 045 - 228180

centrale verwarming/sanitair/electro/industriële installaties

---

WORMS TECHNIEK

gespecialiseerd in
- AANLEG PIJPLEIDINGEN
- KABELWERKEN EN
- WEGBORINGEN

met vestigingen in Nederland en België vraagt in verband met uitbreiding van haar aktiviteiten

fitters gas + water

Onze gedachten gaan uit naar ambitieuze medewerkers die zelfstandig t.b.v. hoofd- en dienstleidingen montage-werkzaamheden kunnen verrichten.

Bel even voor het maken van een afspraak.

SITTARD, BERGERWEG 40
Tel. 046-527378
MAASMECHELEN, Rijksweg 625
Tel. 011-766599

Ten behoeve van de verpleegklinieken Klevarie en De Zeven Bronnen bestaat op zeer korte termijn plaatsingsmogelijkheid voor een

medewerker medisch secretariaat

voor 20 uur per week.

Functie-informatie:
- het verrichten van alle voorkomende type- en [illegible];
- het bijhouden van [illegible] van de [illegible];
- het beheer van het medisch archief;
- het voor zover noodzakelijk overnemen van [illegible] van de medisch-[illegible].

Functie-eisen:
- [illegible] in de medisch-[illegible] richting minimaal MEAO-niveau;
- enige [illegible] in een soortgelijke functie, [illegible] van de medische [illegible];
- [illegible];
- [illegible] werken, alsmede beschikken over goede contactuele eigenschappen;
- bereid zijn om -bij afwezigheid van de medisch secretaresse- hele dagen te werken;
- leeftijd tussen 25 en 35 jaar.

Verpleegkliniek "Klevarie" en "De Zeven Bronnen" ressorteren onder de Stichting Burgerlijk Armbestuur die tevens de bejaardenverzorgingstehuizen "Lenculenhof", "Molenhof" en "[illegible]" beheert.

Algemeen:
- het salaris bedraagt, afhankelijk van leeftijd en ervaring, minimaal ƒ 2317,- en maximaal ƒ 3303,- bruto per maand bij een volledig dienstverband;
- de IZA-ziektekostenregeling en de ABP-wet zijn van toepassing;
- een rechtspositieregeling analoog aan die van de Gemeente Maastricht is van toepassing.

Uiteraard staat de vacature open voor zowel vrouwen als mannen.

Schriftelijke sollicitaties kunt u binnen 14 dagen richten aan de Stichting Burgerlijk Armbestuur, t.a.v. Hoofd Personeelszaken, Polvertorenstraat 6, 6211 LX Maastricht.

STICHTING BURGERLIJK ARMBESTUUR MAASTRICHT

BEJAARDENCENTRUM DE BAENJE SITTARD

Het bejaardencentrum biedt huisvesting en verzorging aan 135 bewoners.
Er zijn circa 80 personeelsleden werkzaam.
Binnenkort zijn in dit tehuis vacatures voor:

A. NACHTHULPEN m/v
voor 3 nachten per 14 dagen;

B. MEDEWERKERS VERZORGING m/v
op oproepbasis.

Vereisten voor de functies onder A en B:
- in het bezit van het diploma bejaardenverzorging of ziekenverzorging;
- enige ervaring;
- genegen zijn om beschikbaar te zijn, ook op weekenden en feestdagen.

C. KEUKENHULP m/v
op oproepbasis.
Vereisten:
- bij voorkeur ervaring in een instellingskeuken;
- genegen zijn om bij oproep beschikbaar te zijn, ook op weekenden en feestdagen.

Salariëring en overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO bejaardentehuizen.

Informatie over de functies onder A en B: mevr. M. Vervoort, adj.-directeur,
informatie over functie onder C: de hr. N. Schreijen, hoofd voeding.
Beiden zijn bereikbaar onder tel. 046-524240.

Schriftelijke sollicitaties kunnen binnen 14 dagen worden gericht aan de directie van bejaardencentrum De Baenje, [illegible] 2, 6131 [illegible] SITTARD.

Ranpak™ B.V.

Dochteronderneming van een buitengewoon succesvol Amerikaans be dat zich bezighoudt met de produktie en distributie van nieuwe en milieuvr delijke verpakkingssystemen en materialen op de Europese markt.
Om onze constante groei te waarborgen, zoeken wij:

EEN BINNENDIENST-MEDEWERKER VERKOOP m

Functie-inhoud:
- het samen met de regionale salesmanagers bedienen van de verkoop[illegible] satie van de Zuideuropese landen;
- het boeken van de orders en de verwerking ervan;
- het verrichten van ondersteunende PR-activiteiten;
- het medebepalen van de planning;
- het nemen van initiatieven ter bevordering van de communicatie tus[illegible] en bedrijf;
- het verrichten van administratieve werkzaamheden;
- het ondersteunen van de verkoop in de ruimste zin van het woord.

Functie-eisen:
- minimaal MBO-niveau commerciële richting (bijv. MEAO CE);
- minimaal 4 jaar ervaring in een soortgelijke functie;
- goede beheersing, zowel in woord als geschrift, van de Franse en [illegible] taal. Spaans is aanbevelenswaardig;
- goede communicatieve vaardigheden;
- zeer actieve houding.

Wie in aanmerking wenst te komen voor deze zeer uitdagende en z[illegible] functie binnen een groeiende organisatie, kan zich schriftelijk w[illegible] de directie van Ranpak B.V., postbus 139, 6400 AC Heerlen. Vo[illegible] informatie kunt u contact opnemen met tel. 045-426000.

Gebukt door het leven

Bram Stijnen heeft de ziekte van Bechterev. Bram is krom. Bram is al vele, vele jaren krom. De meetlat geeft 1 meter 54 aan, maar met de bocht mee is hij 1 meter 75. Bram gaat gebukt door het leven. Alleen letterlijk, want figuurlijk zegt hij kaarsrecht te zijn. Dat is Bram: Altijd een opgeheven hoofd, ook al is dat hoofd laag. „Neem me maar zoals ik ben. Zo niet? Dan niet." Want hij heeft zijn eigen stijl, zijn vaste grappen. ('Ik heb broers in hoge functies. Zij zijn allen rechter...'). Onlangs kreeg hij een bijzondere boodschap: we kunnen je opereren. Bram gaat onder het mes. De kromme man wordt recht. „Elk mens heeft wel een handicap, alleen die van mij kun je zien."

DOOR JOHN SCHOORL

Bram loopt niet, Bram lijkt zich te verplaatsen. Zijn hoofd schuin omhoog, die rug diep gebogen, argwaan in de ogen. Kleine passen, verschuivingen bijna. In Zandvoort is de 52-jarige man meer dan een bekende verschijning. Als je een kaart uit Verweggistan stuurt, met daarop 'Bram' en 'Zandvoort', dan komt-ie altijd aan. „Ik ben een apart mens."

Daar zit-ie dan in zijn huis in Zandvoort. Overal in huis staan telefoons, want veel lopen doet hij liever niet. Zijn poes loopt onrustig door de kamer. Bram zit op zijn zetel, een bouwsel van kussens, zijn praatstoel. Piekhaar op zijn hoofd. Een onvervalst Limburgs accent. En praten hè, praten.

Vol trots vertelt hij over zijn nek. Waar andere Bechterev-patiënten de hals maar in één stand krijgen, beweegt Bram zijn nek alsof zijn leven er van afhangt. Dat doet hij al van kinds af aan, zegt hij. Hij herhaalt de bewegingen, hij herhaalt het draaien van zijn hoofd. Niet voor niets vertelt hij over zijn nek, want in die bewegingen van de halswervels ligt zijn levensverhaal besloten.
Hij werd in december 1940 geboren. Toen hij zes weken oud was, nam zijn moeder de benen naar haar vrijer in Eindhoven. Zijn vader zat in Duitsland. De vijf kinderen bleven moederziel alleen achter. De oudste van het stel stak het huis in brand. Bram en zijn broertje werden meer dood dan levend in een voorkamertje van het huis uit de vlammen gehaald. De buren brachten de twee jochies naar de nonnen. Tot zijn vijfde zat hij daar, vervolgens kreeg hij onderdak bij Duitse paters. Zijn moeder heeft hij bijna zijn hele jeugd niet gezien.

Voor het slapen gaan heeft hij een bijzondere gewoonte, een maniertje dat hij al bij zich draagt vanaf zijn vroegste jeugd. Hij beweegt veelvuldig zijn hoofd. Hij draait als het ware een kuiltje in het kussen. Ergens in de jaren zestig is hij eens naar een psycholoog toegestapt om te vragen waarom hij toch zulke bewegingen maakt.

De psycholoog vroeg Bram of hij soms was opgegroeid in een internaat. Bram knikte. Volgens de psycholoog lag daarin de verklaring. Omdat hij nimmer moederliefde had gekend, wiegde hij zichzelf in slaap. „En daarom kan ik nu, in tegenstelling tot andere Bechterev-patiënten, gewoon mijn nek bewegen," vertelt hij trots. „Die nonnen waren nooit lief. Die kwakten me gewoon op bed. Moederliefde kende ik niet. Inderdaad: geen moeder die me in slaap wiegde, nou dan doe ik het toch zelf. Niemand interesseerde zich voor mij, dus vermaakte ik mezelf door zachtjes met mijn hoofd heen en weer te wiegen. Ik doe dat nog steeds. Voordat ik opsta, neem ik een pijnstiller. Het duurt een half uur voor de pijnstiller zijn werk doet. In de tussentijd lig ik in bed en ga met mijn hoofd heen en weer."

Ontsteking

Drie op de duizend Nederlanders hebben de ziekte van Bechterev (Spondylitis ankylopoetica). Het gaat om een chronische ontsteking van de tussenwervelschijven in de wervelkolom tussen het heiligbeen en het bekken. Hierdoor ontstaat een verstijving in de rug. Als zo'n ontsteking in een vroeg stadium wordt geremd, dan valt er nog iets aan te doen. Zo niet, zoals in Stijnens situatie, dan groeit de rug compleet krom.

De laatste jaren zijn veel Bechterev-patiënten met succes geopereerd. Dat geneest de ziekte niet, maar zorgt ervoor dat de rug wordt gecorrigeerd. Bij Bram is de Bechterev 'uitgewerkt'. Er wordt een wig gemaakt tussen twee wervels, waarna de rug in een rechte stand wordt gezet.
Voor Bram bestond de ziekte op jonge leeftijd nog niet. Lichamelijke klachten had het in de steek gelaten jochie niet. Hij was klein en tenger, meer zo'n jongen die met gymnastiek als laatste wordt gekozen. Maar hij snoerde iedereen met zijn boerenslimheid de mond.

De echte klachten kwamen later. Toen hij bijna twintig jaar was, werkte hij als medisch analist in het Roermondse ziekenhuis. De Bechterev had hij al onder de leden, Bram wist alleen niet dat het zo heette. Hij voelde de pijn, de onmacht in zijn donder toenemen. Als analist moest hij de hele dag op een krukje zitten. Het ging niet. Pijn, pijn en pijn. Hij boog zich om die fysieke geknauwdheid te onderdrukken.

Houten plank

Een specialist in het Roermondse ziekenhuis vermoedde een oplossing. Ook hij dacht niet aan de ziekte van Bechterev. Bram moest drie maanden plat op een houten plank. Als een gebroken man nam hij afscheid van het stuk hout. Hij was nog veel krommer geworden. Hij kon onmogelijk de hele dag op zijn kruk in het lab zitten.

Een paar jaar verder. Zijn rug zat totaal vast, hij kon geen kant meer uit. Via zijn huisarts kwam hij bij een specialist in Leiden. 'Bechterev', hoorde hij, Bram, je hebt de ziekte van Bechterev. „In het begin was ik enorm opstandig. Kwaad. Waarom heb uitgerekend ik zo'n zeldzame ziekte? Waarom ging mijn moeder er zo snel vandoor? Waarom moest ik mijn jeugd in internaten slijten? Op dat moment kreeg ik last van zelfmedelijden." Hij draait op zijn stoel. En zegt al snel: „Maar ik was er zo weer overheen."

In Leiden ging hij het onder het mes. Er werd een wig tussen twee wervels gemaakt. Negen maanden lag hij plat. Zijn hele rug zat in het gips. Daar lag hij: een hyperactieve man geboeid. „Ik lag de hele dag naar een grof gestuct plafond te staren. Door mijn ongebreidelde fantasie haalde ik uit de plafondstructuren allerlei beelden. Ik zag kabouters, ik zag bekenden en onbekenden. Hele verhalen speelden zich boven mijn hoofd af. Vooral als ik mijn bril afdeed, liep alles in elkaar over. Mijn fantasie hield me op de been."

Kruimeltje

Na negen maanden ging het gips eraf. De kromming was weg. Maar echt beter voelde hij zich nog niet. Hij kon zich niet aan- of uitkleden en had hulp nodig. Hij ging bij zijn zuster in Zandvoort wonen. En het was ook in die badplaats waar hij het hoorde: je moeder leeft nog. Ze woont in Haarlem.

Hij wist niet wat hij hoorde. Een moeder... Heb ik een moeder? Die vrouw die ons in de oorlog verliet. Die vrouw die hem in het internaat één keer heeft opgezocht. Die vrouw die hij nooit mevrouw noemde. Ach, wat. Vroeger droomde hij nog weleens over haar en dacht hij, net als Kruimeltje, dat het een prachtige, weldadige vrouw zou zijn, die hem, de armlastige jongen uit het internaat, op zou halen en hem in een groot landhuis op het platteland zou vertroetelen. En nu was zij zo dichtbij.

Maar hij wilde haar niet meer. Ze was te laat. Toen ze er moest zijn en hem in slaap moest wiegen, liet ze hem in de steek. Nadat hij in Zandvoort was neergestreken, ontmoette hij haar. Maar het woord 'moeder' kon hij niet uit zijn strot krijgen. Hij noemde zijn moeder 'haar moeder', ofwel de moeder van zijn zuster.

Hij ging bij zijn zwager in een Zandvoorts restaurant werken en daar ontdekte hij voor het eerst dat de ondragelijke kromheid van het bestaan ook lichte momenten oplevert. De vaste jongens gaven hem altijd vette fooien. 'Geef dat maar aan dat oude, kromme baasje' hoorde hij achter zijn rug.

En zijn rug? Het werd helemaal niks, de operatie bleek absoluut niet te hebben geholpen. In een mum van tijd was hij weer krom. „Ik had er absoluut maling aan. Ik had pijn en dat was vervelend, maar ik wilde geen medelijden. Lange tijd moest ik naar Leiden voor een maandelijkse controle. Daar zat ik dan in een kamertje met dertig Bechterev-patiënten. Een geklaag dat ik hoorde. Misselijkmakend. Een keer vroeg ik die mensen: 'Wat doen jullie eigenlijk?' Ze deden dus helemaal niks, niets. Ze schaamden zich om in het openbaar te vertonen. Dit was voor mij een ultiem moment. Ik werd pissig op die lui die zo berustten in hun situatie. Ze schaamden zich... 'Ben je helemaal bedonderd', dacht ik. Wat ben ik nou eigenlijk minder dan iemand die recht loopt? Die bijeenkomst gaf mij kracht. Ik doe voor niemand onder. Het leven is toch een jungle: je moeten vreten, anders word je zelf opgevreten. Die mensen lieten zich bij voorbaat al opvreten."

Bordje

Hij bleef bij zijn zwager als kelner werken, ook al stierf hij soms van de pijn en slikte hij zich suf van de pillen. Nooit vertelde hij de gasten wat hij nou precies had. 'Laat ze het maar lekker uitzoeken', vond hij. Boven de bar hing een bordje: 'Ik ben zo geboren, maar wat is uw excuus'. Als iemand lastig was, dan wees-ie met venijn op dat bordje. In de meeste gevallen was de boodschap afdoende; ze hadden geen excuus voor hun gedrag.

Maar op een gegeven moment had hij het wel gezien in het restaurant. Bram zag een advertentie in de krant, er werd een hoofd horeca-afdeling bij Vroom & Dreesmann gevraagd. En daar ging hij: stropdas om, net jasje aan en naar Haarlem. „Ik zal die meewarige blikken nooit vergeten. In een wachtkamer zaten alle gegadigden bij elkaar. Ik zag ze denken: 'wat mot die kneus hier? Die maakt toch geen enkele kans.' Maar ik werd mooi aangenomen. Later zag ik nog wel eens zo'n voormalige sollicitant in het restaurant zitten. O, je moet eens weten hoe goed me dat deed. Ha, ha, die kneus had ze mooi te grazen genomen."

Hij maakte zelfs nog promotie ook, kreeg bij Vroom & Dreesmann een grotere afdeling onder zich. Tot 1985. Hij kreeg een aanbieding van een lokale krant. Hij hoefde daar geen minuut over na te denken. In zijn jonge – rechte – jaren was hij een talentvol verslaggever en fotograaf in Limburg. Die liefde voor het krantevak zat bij hem veel dieper, dus ging hij weg bij Vroom & Dreesmann.

Inmiddels is hij ook al een paar jaar correspondent voor Haarlems Dagblad.

Bezorgde kennis

Wat voor dag zal het geweest zijn? Een mooie dag, dat kan niet anders. Bram sprak een kennis uit Bentveld die weer een kennis had. Deze kende een reumatoloog die zijn rug kon corrigeren. 'Waarom laat je niet eens een keer iets aan je rug doen?' zei de bezorgde kennis. 'Ach,' zei Bram, 'ik vind het best zo.' 'Doe dat nou toch,' herhaalde de bezorgde kennis. 'Ach,' zei Bram, 'dat is me allemaal te veel werk.' 'Doe het nou maar. Dan breng ik je naar die reumatoloog in het Jan van Breemen-instituut in Amsterdam.' En meer uit nieuwsgierigheid en om de bezorgde kennis een plezier te doen, liet Bram zich naar dat geheimzinnige instituut in de hoofdstad rijden. „Ik had er geen enkel vertrouwen in," vertelt Bram.

Bingo! Oké, hij moest van tevoren wel even flink worden onderzocht, maar in dat Jan van Breemen-instituut vernam hij dat er een internist in het Academisch Medisch Centrum rondwaart, die gespecialiseerd is in het helpen van Bechterev-patiënten. Die operatie van vele jaren geleden was verkeerd uitgevoerd, hoorde hij, te laag in de rug en te vroeg, want de Bechterev was nog niet uitgewerkt. Wij zullen het beter doen. Toen later bleek dat hij ook nog in een puike conditie verkeerde, was het rond: in het najaar kan Bram onder het mes, en de kans dat de correctie slaagt is zeer groot.

En nog lijkt Bram het niet te geloven. En: moet hij dit nou wel doen. „Ik ben eigenlijk vooral nieuwsgierig. Maar als het niet lukt, vind ik het ook best. Maar de operatie is ook nodig. Alles binnen in me wordt in elkaar gedrukt. Ik heb minder longinhoud, mijn maag is in de verdrukking en ik krijg regelmatig een blaasontsteking. Nu die operatie krijgt de boel na jaren eens de ruimte."

Trouwen

Maar hoe zou zijn leven verlopen zijn als hij nooit krom was geworden? Ach, wat heeft het voor nut om daar over na te denken, zegt Bram en hij draait zijn hoofd weg, zijn favoriete beweging. Hij praat over de liefde. Over hoe hij als jonge jongen altijd op de dansvloer was te vinden. Een echte stapper, want na zijn tijd op het internaat had hij het gevoel dat hij eindelijk kon doen wat hij wilde. Een banjer, een vrijgevochten jongen. „Op een gegeven moment ging ik nadenken over trouwen – serieus dus, hè. Ik wilde wel eens verliefd worden. Maar ja, toen ik dat eenmaal wilde, was ik al krom en lag ik dus slecht in de markt. Eigenlijk durfde ik het ook niet meer om een meisje te benaderen. Ik was veel te bang dat ik een blauwtje zou lopen. 'Tuurlijk had ook ik er behoefte aan. Vroeger, ja vroeger. Nu niet meer."

„Ik heb een enorme vechtlust in me. Dat is ter compensatie voor mijn handicap. Ik wil laten zien dat ik net zo normaal ben als ieder ander. De mensen denken dat ik bikkelhard ben. Ze denken maar, ik weet wel beter. Iemand die krom is moet zich meer bewijzen. Soms laat ik me ook bewust voor joker zetten. Dat geeft mij voldoening. Ik speel de hofnar door mensen een spiegel voor te houden."

„'Tuurlijk doet het pijn als ze me beledigen. In het hoogseizoen ga ik niet meer rond middernacht langs de terrassen. Met een reden, want ik hoef van dronken jongelui niet te horen: hé kromme, of hé bochel. Dat maakt me kwaad. Ja, wat denk je zeg: ik heb geen betonnen huid. Eén keer is het me te veel geworden. Ik liep met een heel zwaar kerstpakket door de Gierstraat in Haarlem. Een man schreeuwde: 'Hé kromme, kan je niet rechtop lopen.' Verdomme, wat een klootzak. Ik stond te trillen van woede. Die opmerking kwam hard aan. Dat was de enige keer dat ik echt verdriet heb gehad."

Het zijn altijd volwassenen die opmerkingen maken, vertelt Bram. Kinderen zijn alleen maar nieuwsgierig. 'Ome Bram, waarom bent u toch zo krom,' vragen de kinderen uit de buurt. En dan vertelt de goede oom het verhaal van het auto-ongeluk. Dat hij een keer onder een auto is gekomen, omdat hij niet goed uit zijn doppen keek. Daarom is hij krom, zegt hij. Als een ware opvoedkunstenaar besluit hij dan zijn relaas met de mededeling: 'Dus kinderen, kijk maar goed uit met oversteken, want anders word je net als ome Bram.' „En het helpt hoor. Want bij mij in de straat kijken de kinderen goed uit," zegt hij met de trots van de ware pedagoog.

Volksvermaak

„Dat schrijven houdt me op de been. Daarom ga ik naar buiten. Als ik honderd jaar geleden had geleefd, was ik op een kermis terechtgekomen. Dan had ik me trouwens ook niet geschaamd. Had het publiek om me kunnen lachen. Maar ik had ze flink laten betalen. 'Hier ben ik. Kom kijken naar die kneus voor vijf hele centen.' Vroeger zou ik volksvermaak zijn geweest. Net als mijn collega's die nu in het Teylers Museum in Haarlem te zien zijn (De Tentoongestelde Mens). Ik zie de mensen nu ook wel naar me kijken. Logisch toch, ik zou ook kijken als ik zoiets voorbij zou zien lopen."

● *Bram Stijnen: altijd met opgeheven hoofd, al is het hoofd laag.* Foto: GPD

Ontgoocheling

Een eerste ontmoeting met Kenianen verloopt meestal volgens hetzelfde patroon. Eerst vragen ze van alles en nog wat over het leven in Nederland om je vervolgens te verzoeken om, als je teruggaat, het een en ander voor ze – vooral elektronische apparatuur – te kopen en op te sturen.

Dat laatste gebeurt op de meest verrassende momenten en door zeer uiteenlopende figuren. Toen een Nederlandse delegatie onder leiding van Jan Pronk, minister van ontwikkelingssamenwerking, onlangs een bezoek bracht aan de slachtoffers van etnisch geweld in West-Kenia, schoot een Keniaanse journalist niet op Pronk maar onmiddellijk op mij af toen hij mijn bandrecorder in het vizier kreeg. „Die wil ik ook hebben," zei hij en of ik er bij terugkeer in Nederland maar even eentje voor hem wilde kopen.

Ik deelde hem mee dat ik in Nairobi woonde, niet van plan was de komende jaren naar Nederland terug te gaan en dus niet aan zijn verzoek kon voldoen.

Mijn collega zat echter niet bij de pakken neer. Hij wees op een ander lid van de delegatie. „En hoe zit het met hem?" vroeg hij. „Probeer het maar," antwoordde ik grinnikend, „want hij gaat zeker terug." Voor ik me omdraaide, zag ik nog hoe hij achter Pronk aanrende.

Veel leuker nog is het om vragen over Nederland te beantwoorden en de reacties te observeren. De meeste vragen gaan over geld en luxe en dus vertel je dat in Nederland iedere werkloze schoolverlater een uitkering ontvangt gelijk aan een absoluut topsalaris in Kenia, dat heel veel mensen een auto hebben en dat de meeste jongeren een blinkende stereotoren en televisie op hun kamertjes hebben staan.

Bij iedere nieuwe mededeling vallen monden verder open en worden ogen steeds groter. En het valt niet mee om deze aan alle kanten opengesperde Kenianen uit de droom te helpen. Je benadrukt dat Nederland piepklein en heel dichtbevolkt is, met zware milieuverontreiniging te kampen heeft, dat het weer vaak slecht is en dat alle luxe veel mensen heel chagrijnig heeft gemaakt.

Maar het mag allemaal niet baten, het Westerse paradijs blijft levensgroot overeind. Ook als je meldt dat je het land bewust hebt verlaten om in Kenia te gaan wonen waar het volgens jou veel prettiger leven is. Je ziet Kenianen dan alleen maar denken dat je niet helemaal goed snik bent.

Nee, waar Kenianen, vooral de mannen, pas echt van schrikken, zijn heel andere feiten, zo merkte ik onlangs in een gesprek met een jonge, net afgestudeerde arts. Na alle informatie over mijn vaderland te hebben aangehoord, vroeg hij of ik niet een zus, nicht of andere vrouwelijke kennis had die met hem zou willen trouwen, zodat hij zich in Nederland zou kunnen vestigen.

„Misschien wel," antwoordde ik, „maar vergeet niet dat dat verregaande consequenties zal hebben voor jou." „Hoezo?" vroeg hij verbaasd en ik stak van wal over gelijke rechten voor mannen en vrouwen in Nederland, over mannen die eten koken en voor de kinderen zorgen, over vrouwen die zelf uitmaken wat ze wel en niet willen doen en over mannen die door hun echtgenoten worden beschuldigd van verkrachting binnen het huewelijk en door de rechtbank worden veroordeeld.

Met een harde klap hoorde ik vervolgens zijn opengesperde ogen en monden dicht vallen. Vliegensvlug droop hij af om terug te keren naar de Keniaanse vrouw die hij een paar maanden eerder al had getrouwd. Omdat ze zo goed kon koken en immer bereid was.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Om Nederland te innoveren hebben we adviseurs nodig

Ondernemend Nederland innoveert, niet in de laatste plaats dankzij de adviseurs van de InnovatieCentra. Dat zijn er ruim 140, werkzaam in een netwerk bestaande uit 18 regionale InnovatieCentra, het Specialistische InnovatieCentrum voor Uitvindingen en het Centrum voor Kennisbescherming en Octrooi-informatie. Als intermediair tussen vragers en aanbieders van technologische kennis maken zij de aanwezige kennis toegankelijk en toepasbaar voor kleine en middelgrote ondernemingen. Onze adviseurs zijn thuis in de regio en zijn goed op de hoogte van de stand van zaken in de technologie. Zij stellen zich op ... individuele onder... bedrijf.

Als adviseur ... op met name technologisch terrein aan ondernemers uit het ... en Kleinbedrijf. U bezoekt daarvoor het bedrijf en bespreekt met de ondernemer, naast technologische aspecten van zijn bedrijf, zo nodig ook zaken van bedrijfskundige en -economische aard. U rapporteert uw bevindingen en aanbevelingen en vervult waar nodig een bemiddelende rol bij het tot stand brengen van contacten met o.a. kennisinstituten, leveranciers en databanken. Naast de individuele advisering bent u verantwoordelijk voor het formuleren en uitvoeren van een aantal projecten binnen uw vakgebied. U neemt hiervoor het initiatief om bedrijven in uw regio zowel individueel als collectief te informeren over ontwikkelingen op verschillend terrein.

Adviseur IC (m/v) Zuid-Limburg

Voor deze functie, met als standplaats Heerlen, zoeken wij een adviseur met een TU-achtergrond op het gebied van Werktuigbouw, Chemische Technologie of Industrieel Ontwerpen.

U heeft ten minste vijf jaar bedrijfservaring, liefst op het gebied van materialen en verbindingstechnieken.

Pionierskwaliteiten, sociale en communicatieve vaardigheden en een brede technische belangstelling zijn van groot belang. Net als affiniteit met bedrijfskundige aspecten en een initiatiefrijke denk- en werkwijze.

Kennis van het Midden- en Kleinbedrijf en een rijbewijs B completeren het geheel.

U bent niet ouder dan 40 jaar.

Het salaris bedraagt - afhankelijk van ervaring en leeftijd - maximaal ƒ 110.000,- bruto per jaar, inclusief vakantietoeslag.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer ir. T.B.R. Drummen, a.i. directeur van het InnovatieCentrum Heerlen, telefoon (045) 74 08 08.

Hoe u kunt reageren
Uw schriftelijke sollicitatie kunt u, graag binnen 14 dagen, richten aan de heer G.J. Rosenbrand, hoofd Personeelszaken Centraal Kantoor InnovatieCentra Netwerk, Postbus 20104, 2500 EC Den Haag. Een psychologische test maakt deel uit van de selectieprocedure. Vrouwen en leden van etnische en culturele minderheden zijn binnen de InnovatieCentra ondervertegenwoordigd. Met inachtneming van bovenstaande eisen, worden zij eveneens uitgenodigd te solliciteren.

INNOVATIE CENTRUM

NEDERLAND INNOVEERT

Stork Mufac Machine-onderhoud Regio Zuid is een onderdeel van Stork Mufac. Deze onderneming maakt deel uit van het Stork concern, waar in totaliteit meer dan 17.000 mensen werken. Bij Stork Mufac zijn dat er circa 300, die zich bezighouden met industriële dienstverlening in de ruimste zin van het woord.
De produktgroep Machine-onderhoud Regio Zuid (voorheen Machinerevisie Laura), gevestigd in Eygelshoven-Kerkrade (L), neemt de totale zorg op zich voor het machinepark van de klanten. Door uitbreiding van onze onderhoudsactiviteiten, met name op elektronicagebied (CNC-gestuurde machines), zoeken wij een

Zelfstandig werkende monteur m/v met MTS E of Wtb voor machine-onderhoud bij onze klanten

Uw werk in Zuid-Nederland en België
U verhelpt storingen en verzorgt het onderhoud en de revisie van gereedschapswerktuigen bij onze klanten in Zuid-Nederland en een gedeelte van België. Daarbij gaat het zowel om CNC-gestuurde als om conventionele machines. U werkt meestal zelfstandig, maar bij grotere projecten wordt u in een team met een of meerdere collega's ingezet.

Ervaren MTS-er met kennis van Elektronica en Werktuigbouwkunde
U heeft een opleiding MTS E en kennis van werktuigbouwkunde of een opleiding MTS Wtb, aangevuld met gedegen elektronicakennis. Bent u bekend met hydrauliek en/of pneumatiek, dan stellen wij dat op prijs. Bovendien heeft u in een soortgelijke functie al enkele jaren ervaring opgedaan met gereedschapswerktuigen en CNC-besturingen. U heeft bewezen een echte vakman te zijn, die zelfstandig kan werken en creatief is in het vinden van oplossingen voor (technische) problemen. Belangrijk vinden wij verder, dat u kwaliteits- en servicebewust bent en flexibel ten aanzien van werktijden en -omstandigheden. Uiteraard bent u representatief en kunt u goed met klanten en collega's omgaan. U heeft het rijbewijs B en bent rond de 30 jaar.

U krijgt bij ons een zelfstandige, afwisselende functie met goede arbeidsvoorwaarden. Stork Mufac Machine-onderhoud is bezig het werkterrein verder uit te breiden en biedt u dan ook goede toekomstperspectieven.

Uw reactie
Als u meer wilt weten of direct al wilt solliciteren, dan kunt u contact opnemen met de heer A. Tiehuis, Sector-Manager P&O, Stork Mufac, postbus 2079, 7550 CB Hengelo (O), telefoon 074-403240.

STORK MUFAC

PHILIPS

PHILIPS

Die Philips GmbH Glasfabrik Aachen ist ein internationales Produktionszentrum für Fernseh-Preßglas-erzeugnisse. Wir ... konen und -schirme für Farbfernsehbildröhren.

Da die bisherige Stelleninhaberin kurzfristig innerhalb des Konzerns gewechselt ist, suchen wir zum frühestmöglichen Zeitpunkt eine

Sekretärin

für unser Hauptabteilungssekretariat Fertigung.

Die Aufgaben:
Sekretariatsarbeiten, Protokollführung, Organisation von In- und Auslandsreizen sowie das Terminmanagement gehören ebenso zu Ihren Aufgaben wie das Aufbereiten der Post mit der dazugehörenden Korrespondenz in deutscher, englischer und niederländischer Sprache. Sie unterstützen den Hauptabteilungsleiter ferner in der Aufbereitung von Präsentationsunterlagen mittels PC.
Freundliches und sicheres Auftreten sowie Diskretion sind erforderlich im Umgang mit Mitarbeitern, Führungskräften sowie in- und ausländischen Besuchern.

Ihr Profil:
Sie verfügen über mehrjährige Erfahrung in allen Bereichen eines Chef-sekretariats und sind versiert im Umgang mit allen modernen Kommunikationsmitteln. Sie sind zwischen 30 und 45 Jahre alt und beherrschen die deutsche und englische Sprache in Wort und Schrift. Niederländische Sprachkenntnisse sind Ihr Vorteil. Sie behalten in Streßsituationen den Überblick und sind es gewohnt, das Sekretariat souverän zu führen.

Wenn es Sie reizt, in einem jungen Team anspruchsvolle Aufgabenstellungen zu lösen, sollten wir miteinander reden. Dabei würden wir auch gerne auf Ihre berufliche Perspektiven in unserem international tätigen Unternehmen eingehen. Wir fördern verstärkt Frauen für die Zukunft von Philips durch betriebliche Projekt-Teams und durch spezielle Weiterbildungsmaßnahmen.

Wir freuen uns auf Ihre Bewerbung, die uns unter nachfolgender Anschrift erreicht:

Philipsstraße 8
5100 Aachen - Rothe Erde
Personal- und Sozialwesen
Tel.: 0241/539-2204
Herr Göbbels

Philips GmbH
Glasfabrik Aachen

---

tempo-team
uitzendbureau

KANTOOR
Administratief medewerkers m/v
voor diverse relaties in de regio Heerlen. U hebt een MEAO-of gelijkwaardig diploma en een goede typevaardigheid. Ervaring met WP 5.1 of WANG is vereist. Wilt u meer weten over deze banen? Kom dan langs.
Informatie: 045 - 71 83 32, Marie-Cecile van den Noort
Heerlen, Op de Nobel 1

VAKANTIEWERK
Vakantie-krachten m/v
voor een groot bedrijf in Echt. Je werkt in 2- of 3-ploegendienst. Leeftijd: vanaf 18 jaar. Ben je in de periode juli-augustus minimaal 3 weken beschikbaar? Kom dan snel bij ons langs.
Informatie: 046 - 51 42 22, José Talboom
Sittard, Rosmolenstraat 4

Landgoed in Belgisch Limburg

Ter uitbreiding van een bestaand team, wordt gevraagd:

INWONEND ECHTPAAR

Hij: tuinwerkzaamheden,
verzorging dieren,
alle voorkomende klusjes, zowel binnen als buiten.

Zij: huishoudelijke werkzaamheden.

Uw leeftijd is ±30 jaar, u heeft geen kinderen en u houdt van dieren. Flexibiliteit en sociale vaardigheden zijn belangrijk.

Gelieve brieven met pasfoto te sturen naar:
postbus 470, 6200 AL Maastricht.

ALARM 06-11
ALS ELKE SECONDE TELT
Maak er verstandig gebruik van.

Bekendmaking

Het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap ...burg maakt, gelet op artikel 31 van de Wet ... mene bepalingen milieuhygiëne, bekend d... besluit van het Dagelijks Bestuur d.d. 17 mei ... onder een aantal voorschriften vergunningen ... verleend ingevolge de Wet verontreiniging o... vlaktewateren aan: A. Shell Nederland Ver... maatschappij BV te Rotterdam voor het lozen ... verontreinigd grondwater, afkomstig van de g... watersanering ter plaatse van het Shell-tanks... "Ten Esschen", Antwerpseweg 50 te Heerlen, ... gemeentelijke riolering op het oppervlaktew... genaamd Geleenbeek te Heerlen (V93-21); B. ... Werkvoorzieningschap OZL, ZOL-bedrijven, B... dalweg 104 te Heerlen voor het lozen van be... afvalwater, koelwater, huishoudelijk afvalwate... hemelwater, afkomstig van het ZOL-bedrijf M... berg, Spekhofstraat 10 te Kerkrade, via de... meentelijke riolering en de rioolwaterzuive... installatie (rwzi) Kerkrade-Kaffeberg op o... vlaktewater, (V92-174); C. de Provincie Limbu... Maastricht voor het lozen van bemalingswate... komstig van de sanering van de stortplaats Krui... te Bunde, via de gemeentelijke riolering e... rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi) Maast... Limmel op oppervlaktewater, (V92-224). De ... schikkingen, alsmede de aanvragen en andere ... zake zijnde stukken liggen vanaf 24 mei 1993 t... met 23 juni 1993 ter inzage en wel: - op het kan... van genoemd zuiveringschap, Maria Theresialaa... te Roermond op werkdagen van 9.00 uur tot ... uur en van 14.00 uur tot 16.00 uur (afdeling ... gunningen en Handhaving); - ten aanzien van de... der ad. A genoemde aanvraag ten gemeente... van de gemeente Heerlen, Geleenstraat 2... Heerlen gedurende de kantooruren van 09.0... tot 12.00 uur en na telefonische afspraak (tel. ... 765555) van 14.00 uut tot 16.00 uur alsmede ... zaterdag van 10.00 uur tot 13.00 uur in de ope... bibliotheek, Passage 20/30 te Heerlen; ten aa... van de onder ad. B genoemde aanvraag ... gemeentehuize van de gemeente Kerk... Marktstraat 2 te Kerkrade, Dienst VROM, af... Algemene en Juridische Zaken (kamer ... gedurende de kantooruren en bovendien ... zaterdag van 09.00 uur tot 12.00 uur in de ... otheek, Kloosterraderplein 1 te Kerkrade; ten ... zien van de onder ad. C genoemde aanvraa... gemeentehuize van de gemeente Meerssen, ... 10 te Meerssen gedurende de kantooruren ... 09.00 uur tot 12.30 uur en bovendien elke maa... van 17.00 uur tot 20.00 uur. Ingevolge artikel ... tweede lid van de Wet algemene bepali... milieuhygiëne staat tot het einde van ... beroepstermijn beroep open bij de Afdeling voo... geschillen van bestuur van de Raad van State voo... de aanvragers; b. de betrokken adviseurs; c. d... nen, die overeenkomstig artikel 20, 21 of 22, tw... ...eerste lid, onder c van de Wet algem... bepalingen ...uhygiëne bezwaren hebben ... enige ...ere belanghebbende, die ... toont dat ... edelijkerwijs niet in sta... ...rtikel 20, 21 en 22, tw... ...er c van de Wet ... ...ne bezwaren in... brengen. ... den na afloop va... beroepstermijn ... Gedurende de bero... termijn kan tegen de ... beroep wor... ingesteld bij de Afdeling voor de geschillen van ... stuur van de Raad van State. Het beroepschrift - ... geen schorsende werking heeft - dient in twee... ingesteld te worden bij de Afdeling voor de ges... len van bestuur van de Raad van State, Kneute... 22, 2514 EN DEN HAAG. Voorts kan tot het e... ... met toepassing van ar... ... van de Wet op de Raad van State, een verz... ... dan wel tot ... voorlopige voorziening wor... ... de voorzitter van de Afdeling voor ... geschillen ... Raad van S... ... DEN HAAG. De besc... ... voordat ... dat verzoek is beslist.
Roermond, 22 mei 1993.
Het Dagelijks Bestuur vnd.

Zuiveringschap Limb...

OPENBARE BEKENDMAKIN...

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Roer ... Overmaas

maakt bekend,

dat met ingang van 24 mei 1993 tot en met 21 juni 19...

ter secretarie van het waterschap, Parklaan 10 te Sittard, alsmede ter secretarie van de gemeente... Beek, Born, Brunssum, Echt, Eijsden, Geleen, ... Gulpen, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maasbra... Maastricht, Margraten, Meerssen, Nuth, Onderbanken, Posterholt, Roerdalen, Roermond, Schinnen, Simpelveld, Sittard, Stein, Susteren, Swalmen, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en Wittem ter inzage ligt

ontwerp-Besluit tot aanwijzing openbare watergangen waarvoor vergunningplicht voo... wateronttrekking geldt.

Strekking van het besluit
In het besluit zijn openbare watergangen aangewezen waarvoor een verbod geldt tot het zonder vergunning van het dagelijks bestuur onttrekken van water. Vrijgesteld van het vergunningsvereiste zijn de onttrekkingen door middel van een weidepomp ten behoeve van veedrenking.

Bezwaren
tegen het bovengenoemde besluit kunnen door iedere belanghebbende worden ingediend tijdens de vorengenoemde termijn bij het college van hoofdingelanden, postbus 185, 6130 AD Sittard. Zij, die dit in hun schriftelijke reactie aangeven, zullen in de gelegenheid worden gesteld hun reactie mondeling toe te lichten.

Nadere informatie
kunt U verkrijgen door zich te wenden tot het waterschap, telefoon 046-517343, toestel 705.

Het dagelijks bestuur,

de secretaris, W.H.Th. van Megen — de voorzitter, drs. F.W.G. Lee...

Waterschap Roer en Overmaas
Parklaan 10, Sittard.

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

TECHNISCHE SCHOOL TS SITTARD

Rijksweg Zuid 70,
6134 AD Sittard,

presenteert per aanvang schooljaar 1993/1994 nieuwe, unieke, éénjarige opleidingen,

vleesverwerker (slagersbranche),
banketbakker/restaurantpatissier (banketspeciaalzaken),

maar ook:

meubelmaker,
autoschadehersteller,
horeca,
metselen/tegelzetten,
transport en logistiek.

éénjarige opleidingen voor VBO- en Mavo-schoolverlaters.

VBO-school „Pastoor Jacobs", sector techniek

„voor een opleiding van formaat"!

Voor méér informatie: 046-523000.

ALS U WILT KIEZEN UIT 3 VERSPREIDMOMENTEN PER WEEK, WAAROM ZOU U DAN GENOEGEN NEMEN MET MINDER...

Bel Spiral als 't flexibel verspreid moet worden!

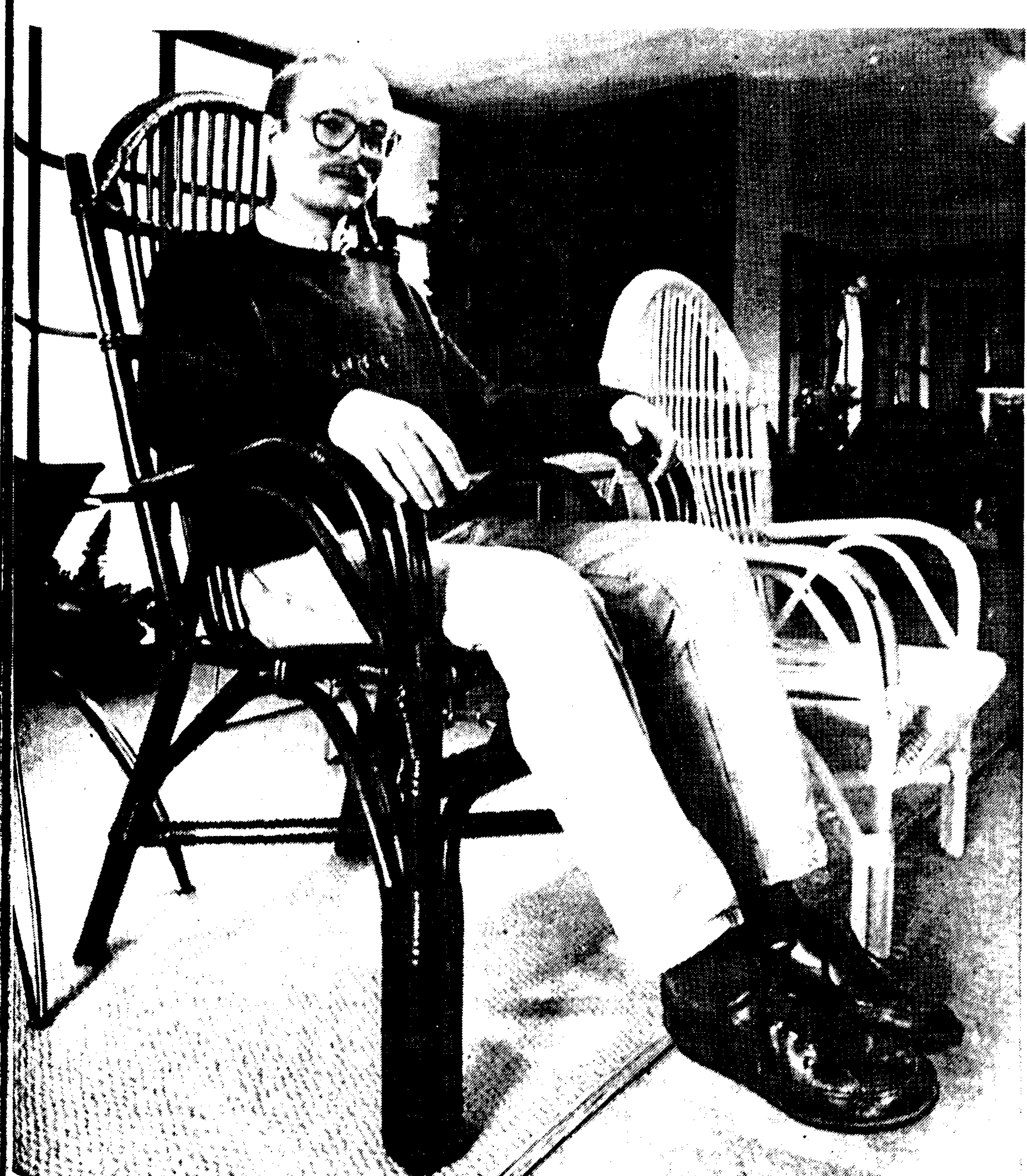
Fabrieksstraat 7, 5961 PK Horst, Postbus 6094, 5960 AB Horst, telefoon 04709-84222, fax 04709-84333.

SPIRAL

Limburgs WOONBLAD

Manaumaat

Zaterdag 22 mei 1993 ● Pagina 33

● *Einte Slootstra is met zijn 1.88 meter te kort om goed in deze reuzenstoel te kunnen zitten. Naast hem staat het model voor 'gewone' mensen.* Foto: GPD

'Grote eiken meubelen meteen zo groot'

Manau-meubelen op maat voor lange mensen

DOOR JEANETTE STUUROP

Einte Slootstra, directeur van SM Manau-meubelen in het Friese Noordwolde, heeft een simpele verklaring voor zijn beslissing naast het gewone assortiment ook meubelen voor lange mensen te maken. „Die is zuiver uit interesse geboren. Zelf steek ik met mijn 1,88 meter al boven het gemiddelde uit, maar er zijn nog veel grotere mensen. Als vakman vroeg ik me toen af: hoe krijgen jullie toch je meubels. Het antwoord bleek verrassend eenvoudig: eigenlijk nergens. Dat blijkt ook wel uit de informatie in Languit, het blad van de Klub Lange Mensen (KLM). Daarin zie je veel advertenties van kleding- en schoenenzaken, maar niet van meubelzaken."

Voor Slootstra voldoende reden om zich in het probleem te verdiepen en om er iets aan te doen. De Klub Lange Mensen heeft zeer positief op zijn initiatief gereageerd en heeft intussen al een bezoek gebracht aan het bedrijf. Het aardige is, dat de klant in zijn toonzaal uit het bestaande assortiment een keus kan maken, waarna Slootstra hem – als was hij een professioneel kleermaker – zal meten. Het resultaat: op de man of vrouw gemaakt meubilair.

Een stoel of een bank moet 'lekker zitten', een eettafel moet een bepaalde hoogte hebben en een bed moet zodanig van afmeting zijn, dat ook de langste mens er 'zijn benen in kwijt kan'. Helaas, we zijn een volk van gemiddelden. Derhalve heeft zitmeubilair een gemiddelde hoogte, staan tafels op een 'poothoogte' die ook algemeen is geaccepteerd en hebben bedden afmetingen die lange mensen zonder meer in de problemen brengen.

Daar komt nog een belangrijke factor bij. Niet alle lange mensen kiezen lange partners. Derhalve is het aanschaffen van een imboedel bijna altijd een compromis, waarbij de belangen van die 'ene lange' ondergeschikt worden gemaakt aan het algemeen belang. Einte Slootstra heeft daar wel begrip voor: „Je kunt je natuurlijk nooit een 'reuzeninterieur' aanschaffen. Dat is geen gezicht en daarbij is ook niemand gebaat."

Eigen plek

De kunst is echter zodanig zitmeubilair aan te schaffen, dat alle huisgenoten van een letterlijk passende eigen plek verzekert. Volgens Slootstra is het Indonesische manau – en niet manou of manoe, zoals velen zeggen – bij uitstek geschikt om afwijkend meubilair van te maken.

„Het is namelijk heel speels materiaal. Wanneer je een 'reuzenstoel' moet maken van eikehout, krijg je een gigantisch pompeus ding in de kamer en dat is heel lelijk." En, inderdaad, de stoelen en banken die in de toonzaal van het bedrijf staan, kunnen probleemloos aan het reeds aangeschafte meubilair worden toegevoegd.

Een heel moeilijk punt is het kopen van een eethoek. „Een lang iemand zit bijna dwars op zijn stoel, omdat hij zijn benen niet onder het tafelblad kwijt kan. Zet je er een hogere tafel bij, dan voelen de andere tafelgenoten zich als dwergjes, dus dat werkt ook niet." Slootstra heeft goede ervaringen met een uittrekbladconstructie, maar soms ook kiest hij voor het 'iets hoger maken' van de stoelen van de anderen, al zou dat alleen maar zijn door er een iets dikkere kussens op te leggen. „Voorwaarde is, dat het optisch verantwoord is," aldus deze specialist die er alles aan gelegen is „een interieur te scheppen waarmee beiden gelukkig zijn."

'Vooral het vinden van een eethoek is moeilijk'

Nooit 'nee'

Slootstra zegt trots 'nooit nee' te verkopen. SM Manau-meubelen is een van de vele, in Noordwolde gevestigde meubelindustrieën. „Met tien man in de produktie zijn we eigenlijk maar een klein bedrijf," zegt de directeur. „Maar het leuke is, dat we daardoor heel flexibel kunnen werken en op verzoek dan ook veel aanpassingen doen. Iets breder en iets hoger – dat is voor ons geen probleem."

Maar met 'iets breder en iets hoger' ben je er nog niet, zo weet hij uit ervaring. „Wie lang is, is automatisch ook zwaarder dan een doorsnee mens en ook dat heeft duidelijke consequenties. Dat heb ik in het begin enorm onderschat. Om dan nog maar niet eens te spreken van de langere ruggen en de afwijkende breedte van de heuppartij. Dat laatste is vooral van belang bij grote vrouwen." Daar staat tegenover, dat de aanpassingen niet zo extreem zijn als men op het eerste gezicht zou denken. „Iemand die 15 à 20 centimeter langer is dan normaal, heeft aan aanpassingen van 4 à 5 centimeter – maar dan naar alle kanten toe, in de hoogte, in de diepte èn in de breedte – al voldoende," aldus de vakman.

Samen met een tot Indonesiër genaturaliseerde Chinees heeft het bedrijf uit Noordwolde in 1988 op Java een fabriek opgezet, die op de westerse markt is gericht. Er werken daar achthonderd mensen. „We hebben daar zelf de machines en de deskundigen gebracht en we hebben ze het vak geleerd," aldus Slootstra, wiens vader daarmee is begonnen. Permanent wonen twee mensen van het bedrijf op Java om de produktie te begeleiden.

In Indonesië worden de manau-frames voor de Friese meubels gemaakt. Ze worden ongelakt en 'kaal' naar Nederland getransporteerd. In Noordwolde worden ze „naar westerse eisen gekleurd en gelakt en indien de modellen dat vragen gestoffeerd." De industrie in het lage-lonenland Indonesië is door deze Friezen opgezet, toen de export van manau daar werd stopgezet. Inmiddels wordt er wel weer manau uitgevoerd, maar niet in de grote hoeveelheden van vroeger.

Gastvrijheid

De geschetste manier van samenwerken bevalt het bedrijf goed. Dank zij het feit dat het voorwerk in het 'manau'-land plaatsvindt, heeft het materiaal zich niet uit de markt geprijsd. Wel is het Slootstra heel duidelijk geworden, dat er een grens aan de samenwerking is: „Ze gaan mee tot een bepaald niveau. Daarboven is van hen. Je mag daar bivakkeren op hun gastvrijheid."

De manau-meubelindustrie heeft in de loop der jaren een geweldige ontwikkeling doorgemaakt. Was vroeger de keus beperkt tot 'bruin' en 'blank' meubilair, tegenwoordig kan uit een groot kleurenpalet worden gekozen, waaronder tal van transparant gebeitste pasteltinten. En de meubelen zijn niet meer 'kaal': er wordt veel gewerkt met vrolijk gedessineerde, op de kleur van de meubels afgestemde kussens. Doordat zo flexibel wordt gewerkt is het meubilair gemakkelijk te plaatsen in een modern interieur, maar het kan eveneens worden toegevoegd aan klassieke meubelstukken.

Kleine mensen

Heeft Slootstra er wel eens aan gedacht dat zijn handel ook voor de groep kleine mensen interessant kan zijn? „Eerlijk gezegd wist ik niet, dat die ook een club hebben. Nu ik dat weet, zal ik daar zeker werk van maken. Immers als meubels kunnen worden vergroot, kunnen ze ook worden verkleind," aldus de fabrikant. De gretigheid waarmee hij deze informatie ontvangt, doet vermoeden dat hij zeer geïnteresseerd is.

Japanse tuin in Den Haag open

De enige Japanse tuin die ons land rijk is, die in het landgoed Clingendael in Den Haag, is tot half juni voor het publiek geopend. Het is een heel intieme tuin, omringd door hoog geboomte waar zich mostapijten prachtig groen uitstrekken, doorsneden met smalle waterpartijen en een vijver waarin en waaromheen allerlei oosterse planten hun bladeren en bloemen ontvouwen.

Dit voorjaar is de tuin verrijkt met een aantal onderdelen van de Japanse presentatie op de Floriade '92. Zo zijn de toegangshekken vervangen door de toegangspoorten uit Zoetermeer. De tuin is nu omkaderd door stammen reuzenbamboe. Ook de reuzenkarpers, die op de Floriade zoveel belangstelling trokken, zijn nu hier te zien.

De wijzigingen in de Japanse tuin zijn aangebracht onder leiding van de Japanse landschapsarchitect Koji Nonima, die ook enkele al aanwezige lantaarns een andere plaats gaf. Ook als de tuin gesloten is heeft de wandelaar toch een goed zicht op de unieke Japanse bloemenpracht vanaf het wandelpad.

De tuin is alleen geopend wanneer ze op haar mooist is. De rest van het jaar moet ze herstellen van het drukke bezoek. Voor gebruikers van een rolstoel is er een aparte zij-ingang bij het Rododendronbos. De toegang is gratis. Openingstijden: dagelijks tot half juni van 09.00 - 20.00 uur. Honden en wandelwagentjes zijn niet toegestaan.

Het landgoed Clingendael ligt nabij het ANWB-gebouw aan de Van Alkemadelaan. Borden in het park verwijzen naar de Japanse tuin. Informatie: Dienst Stadsbeheer, 070-3536375.

Woning in Vijlen geeft fraaie gevel prijs

Vakwerkhuis opknappen is en blijft vakwerk

DOOR JO REIJNDERS

Toen Jan en Ellie Coumans in 1987 een oud huis in een zijstraat van de Vijlenberg in Vijlen kochten, was het meer krot dan woning. Toch zijn ze er meteen in gaan wonen en hebben na zes jaar klussen een grondige restauratie afgesloten. Een van de oudste huisjes van Vijlen staat er weer als een pronkstuk bij. En heeft dankzij de restauratie enkele geheimen prijsgegeven.

Het huis, met aan de achterkant nog een echte vakwerkgevel, had op de benedenverdieping vier ongeveer even grote kamers. De gewelfde kelder was moeilijk te bereiken en boven waren wat kleinere kamertjes. De zolder kon niet worden gebruikt omdat het dak bij stevige wind heen en weer bewoog. Die verdieping was alleen te bereiken met een ladder en een schoorsteen van ruim anderhalve bij vier meter was een behoorlijke sta-in-de-weg.

Jan en Ellie Coumans wilden niet alleen binnenshuis de ruimte zo goed mogelijk benutten, ook de buitenkant van de vakwerkwoning moest helemaal in ere worden hersteld. Met deze uitgangspunten stapten ze naar hun vriend en bouwkundig ontwerper Joop van Gessel. Deze bestudeerde het houten skelet, speurde in oude boeken en tekeningen, en toverde het huisje met enkele eenvoudige ingrepen – op papier – om tot een handig ingedeelde woning.

Met de aanwezige drie grote spanten en de zijmuren kon het huis in vier naast elkaar gelegen stukken worden verdeeld. Het houtwerk van de spanten bleek prima in orde. Joop van Gessel tekende de keuken en een stukje woonkamer in de meest links gelegen ruimte. Daarnaast de hal met toilet en trappen naar kelder en bovenverdieping en weer wat vierkante meters woonkamer. In de twee rechterdelen plaatste hij de rest van de L-vormige woonkamer. Op die manier staan alle delen van de benedenverdieping met elkaar in verbinding.

Kolenhaard

Een van de voordelen van die indeling is dat het huis maar één warmtebron nodig heeft. In de woonkamer staat een ouderwetse ronde kolenhaard, die het hele huis verwarmt. En stoken hoeft alleen als het echt koud is. Door de hoge isolatiewaarde van de vakwerkmuren wordt het nooit kouder dan 13 graden. Ook boven is geen centrale verwarming. De drie slaakamers, de badkamer en de zolder krijgen de warmte gewoon van beneden.

In de zomer is de situatie omgekeerd. De dikke zijgevel van Kunradersteen en de kleine raampjes houden de zonnewarmte buiten.

Jan Coumans tekende zelf voor de eiken deuren, kozijnen en trappen. Zijn uit de hand gelopen timmermanshobby leverde deuren met fraaie panelen op. Allemaal handwerk, want het geen muur en balk in het oude huis was recht.

Schijn

Het huis lijkt van buiten gezien erg klein. Maar schijn bedriegt. Op een oppervlak van bijna negen meter bij achteneenhalf staat een woning van vier etages met totaal 650 kubieke meter inhoud. Ook boven is veel plaats. Dat komt ook door de vorm van het dak. Van voren eigenlijk een recht zadeldak, maar aan de achterkant het geknikte mansardemodel. En dat scheelt natuurlijk.

Toen binnen het grove werk klaar was, moest de voorgevel er aan geloven. Letterlijk wel te verstaan. Achter de bakstenen buitenmuur zou zich volgens de oude tekeningen een vakwerkgevel schuilhouden. De stenen muur werd gesloopt en er verscheen inderdaad een gevel met zeldzaam vakwerk. Niet in de traditionele Zuidlimburgse stijl met rechte en schuin lopende balken. Dit was een Oostenrijkse of Duitse structuur. Kleine vakken zonder schuine balken, staand op een natuurstenen plint van ongeveer een meter hoogte. Omdat het hout rot was, werd de hele gevel gesloopt.

In plaats van peperdure kant-en-klare eiken balken kocht Jan Coumans een partij wisselbielzen. Met de cirkelzaag werd alles op maat gemaakt. Het nieuwe skelet kreeg wel de oorspronkelijke vorm, maar niet de gebruikelijke opvulling met leem en stro. In plaats daarvan kwamen houtwolcementplaten, afgewerkt met stucwerk. Daaroverheen kalk, gemengd met cement en een beetje blauwsel, dat normaliter voor een kraakheldere witte was zorgt. En nu dus voor dito stucwerk. Aan de binnenkant werden gasbetonplaten gebruikt en de spauw werd nog eens extra geïsoleerd. Vandaar die koele zomers en warme winters in huize Coumans.

De achtergevel, die onder monumentenzorg staat, werd met rust gelaten. Daaraan hoefde trouwens ook weinig te gebeuren, omdat alles nog in uitstekende staat verkeert. Ook hier het typische vakwerk. De vier raampjes kunnen worden gesloten met luikjes, die van smeedijzeren beslag zijn voorzien. Boven die raampjes bevinden zich bovenlichten met tralies ofwel zogenaamde diefijzers. Zowel van binnen als van buiten een fraai gezicht.

De gammele dakconstructie is helemaal vervangen door nieuwe balken. In plaats van de modernere muldenpan ligt er nu weer de oorspronkelijke oud-Hollandse pan op. Want waar mogelijk zijn er bij de restauratie van het Vijlense vakwerkhuis zoveel mogelijk authentieke materialen gebruikt.

● *Ellie en Jan Coumans restaureerden samen met ontwerper Joop van Gessel (rechts) een van Vijlens oudste vakwerkhuisjes.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

OG te huur gevraagd

Te huur gevraagd voor onze relaties APPARTEMENTEN, woningen, bungalows, landhuizen in alle prijsklassen, in en om M'tricht. 043-259681.

Te huur gevraagd klein FLATJE of appartement, regio Oost. Huurprijs plm. ƒ 600,-. Tel. 045-230946.

Met spoed te huur gevr. woonruimte/flat in omgeving BRUNSSUM. 079-166802.

Te huur gevr. betaalbaar appartement in KERKRADE of Heerlen. Makelaardij Honings. Tel. 045-460444.

Net koppel zoekt WOONRUIMTE in omgeving Heerlen, Maastricht of Sittard. Huurprijs max. ƒ 750,- incl. Tel. 04407-2159.

Rustig jong stel (geen stud.) zoekt op korte termijn woonruimte in MAASTRICHT-C. Tel. 043-643180.

NL Afcent Officier zoekt klein gemeubileerd APPARTEMENT in Brunssum. Tel. 045-262660, op werkdagen tussen 8.00-17.00 uur.

Afgestudeerd lerse Econ. student, stage lopend in Linne, zoekt per direkt woonruimte in ROERMOND of omgeving t/m eind sept. '93. Huur gegarandeerd door stage-bedrijf. Tel. 04746-4444 op werkdagen van 9.00 tot 17.30 uur.

Woonruimte te huur gevraagd in SITTARD voor werkend stel. Tel. 070-3653079.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur of te koop Hoensbroek

ZAKENPAND plm. 250 m2, voorzien van stoff., verlichting, toiletruimtes, keuken, pauzeruimte en alle nutsvoorzieningen voor kantoor, praktijk of milieu vriendelijk bedrijf. Te bevragen: Weustenraedtstraat 110, Hoensbroek. Tel. 045-216599.

Te huur in Sittard bedrijfspand

met complete woning o.a.: entree, l-vormige woonkamer, keuken, badkamer, 3 slaapkamers, garage en kelder. Bedrijfsruimte 100 m2. Geschikt voor kantoor en restaurant. Zeer ruime parkeerplaats aanwezig. Ligging aan drukke verkeersweg nabij nieuwbouwwijk. Inl. 046-512552.

Voor HUUR en VERHUUR in de hogere prijsklasse van
Woonhuizen Appartementen Zakenpanden
in Zuid-Limburg en grensgebied.

rent Service og 043-254771

WOONRUIMTE/kantoor-/bedrijfs- en hobbyruimte te Beek. V.a. ƒ 75,- per m2. Zeer gunstig gel. Tel. 03404-53880 / Fax: 03404-55146.

Te huur gestoff. en nw. gemeub. APPARTEMENTEN, woningen, omg. Maastricht. Tel. 043-259681 (kant.uren).

Te huur appartement nabij centrum KERKRADE. Tel. 045-414192.

Te huur gemeubileerd appartement omg. HOENSBROEK voor werkend persoon. Tel. 045-241588.

BEDRIJFSRUIMTE en kantoor, plm. 200 m2, met buitenterrein plm. 300 m2. Sijstermans, 045-216476 b.g.g. 04492-3311.

Voor HUUR en VERHUUR van
Gemeubileerde woonhuizen en appartementen

rent Service og 043-254771

EPEN, te huur landelijk gelegen appartement voor een persoon. Zeer mooi en nw. gemeub. Ind.: zit/slaapk., eetk., met open keuken, badkamer, terras. Huur ƒ 700,- p.mnd. incl. verw., gas, water, licht, parking en servicek. Alleen pers. met vast werk en goede referenties. Tel. 045-444913.

BUNDE, te huur winkelpand, ca. 250 m2, huurpr. ƒ 125,- per m2. Tel. 043-641277.

Te huur appartement met 1 slaapkamer, gelegen te HEERLERBAAN. Huur ƒ 525,- excl. 045-412359.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Te koop gevraagd

Wij zoeken halfvrijstaande en vrijstaande huizen in het gehele grensgebied.
IMMOBILIEN DÜSTERWALD.
Tel. 045-351254.

**** Leuk huis gezien ??****

Eerst laten taxeren, dan pas kopen!!
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
Van de Pas, de makelaar van de koper!

**** Hypotheekrente v.a. 7%!! ****

Met tienduizenden guldens voordeel;
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
Ook voor de beste Hypotheek!

Snel en goed Uw huis verkopen?

Jos Storms O.G. Past. Vonckenstr.44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

Bouwkavels in bedrijvenpark

Geschikt voor kantoor c.q. loods eventueel
met woning
Kavels zijn gelegen in Susteren.
Prijzen vanaf ƒ 36.000,- (excl. BTW)
Voor inlichtingen: Grouwels/Daelmans. Tel. 043-254565.

Woonhuis verkopen???

Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% zekerheid en geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed. Tel. 040-518428.

Kerkrade, Rimburgerstraat 7 A.

Schitterend gelegen in fraaie landelijke omgeving, zeer degelijk gebouwde, 2/1 kapper met c.v., op een perceel van 320 m2.
Indeling: hal/entree, sfeervolle living, grote eetkeuken, toilet, badkamer met douche. 1e Verdieping: 2 grote slpks. 2e Verdieping bereikbaar middels vaste trap: 3e slpks.
* Pand is onlangs geheel gerenoveerd.
* Nieuwe daken, gevel, kunststof kozijnen en thermopane.
Koopprijs ƒ 129.500,- k.k.
Netto maandlast c.a. ƒ 666,- p.mnd.
Inruil huidige woning mogelijk!!!
Denis Vastgoed. Tel. 040-518428.

Centrum Kerkrade

Een groot winkel-woonhuis met eigen parkeerplaats, grote magazijnen. Ind.: winkel 57 m2, keuken, toiletruimte, grote oprit, geschikt voor lichte vrachtauto's, magazijnen (2 verd.). 1e verd.: woonk. 40 m2, luxe badk., ruime keuken 16 m2 compl. ingericht, ruime zit-slaapkamer. 2e verd.:3 slpks, 2 zolders. Vr.pr. ƒ 450.000,- k.k. Aanvaarding in overleg. Inl. Jacobs Makelaardij, Kerkrade. 045-453121.

Enorm verkoopsucces

Wij zoeken voor meer dan 100 geïnteresseerden, woonhuizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS, HEERLEN, BOCHOLTZ EN SIMPELVELD
Wilt u ook uw huis via het grootste Duitse Makelaarskantoor voor Nederlandse O.G. verkopen? Bel ons.
Ook als uzelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.
U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling ƒ 250,-.
Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen zich niet vergissen. Wilt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons.
Onder alle verkopers verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen.
Eerste prijs: 2 dagen Euro Disney Parijs voor 4 pers.
Tweede prijs: 1 dag Euro Disney Parijs voor 4 pers.
Derde prijs: 1 dag Phantasialand Köln / Brühl voor 4 pers.
en nog veel meer mooie prijzen.
☎ 09-4924073017 / 045-451291

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH

Landgraaf, Jagerspad.

Vrijstaande bungalow type landhuis met gas, c.v., ruime garage, rondom tuin, met groot overdekt terras op zuiden. Rustig gelegen. Geheel geïsoleerd en goed onderhouden. Ind. o.a. sout.: prov., slaap- en kantoorruimte ca. 52 m2. Begane grond: royale hal, ruime woonk. ca. 45 m2 met openhaard, keuken met moderne keukeninstall., berging, 3 slaapkamers, compl. badkamer met o.a. ligbad, douche, wastafel, 2e toilet, grote zolderruimte, perc. opp. 740 m2. Vraagprijs ƒ 345.000,-k.k. Tel. 045-318526.

Kerkrade

Stationstraat 38, vrijstaand landhuis met bedrijfsruimte, wijnkelder, bar, wasruimte, inp. garage, 5 slpk., 2 badk., enz., enz., inh. ca. 1.700 m3. Vraagprijs ƒ 575.000,-

Schinveld

Merkelbeekstr. 4, vrijst. woonh. met L-vorm. woonkamer, keuken, 2 badk., 4 slpk., vaste trap naar zolder, dakterras, tuin en dubbele garage. Vraagprijs ƒ 249.000,-

Landgraaf

Luxe afgewerkt tussenliggend woonhuis met inpandige garage en tuin. Vraagprijs ƒ 225.000,-

Heerlen

Pr. Margrietstraat, appartement, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad. Spoedig te aanvaarden. Prijs ƒ 85.000,-.

Posterholt

Bakhuisweg 3, zeer rustig gelegen vrijstaand landhuis, 4 slpkmrs., 2 badkmrs., kantoor, loods ca. 170m2, groot perceel. Spoedig te aanvaarden. Vraagprijs ƒ 495.000,-

Bocholtz

Vlengendaal 22 (in samenw. met woningassurantiën) halfvrijstaand woonhuis, 3 slpkmrs., div. stallen, mogelijkh. v. gar. Perceelsopp. 305m2. Spoedig te komen

Hier kan ook uw pand staan, gratis!!!

MAKELAAR O.G. · HYPOTHEKEN · TAXATIES · VERZEKERINGEN — MAKELAARDIJ HONINGS
Tel. 045-460444. Dkn. Quadbachlaan 13, Kerkrade. Zaterdag hele dag geopend.

Woonhuis bij Maaseik (B)

Zeer groot, 5 slaapk., plm. 28 jr. oud, met bedr.ruimte 324 m2. Weg. omst. zeer voordelig. 60% van de herbouwwaarde. Tax.rapp. ter inzage. Tel. 09-32.89562740.

Ter bemiddeling

zoeken wij dringend diverse woningen:
Geleen-Beek-Stein, woningen in alle prijsklassen.
Schimmert-Hulsberg, (half)vrijst. won. tot ƒ 350.000,-
Heerlen-Hoensbroek, (half)vrijst. won. tot ƒ 500.000,-
Wijnandsrade-Nuth, vrijst./landh./bung. tot ƒ 475.000,-
Stein e.o. vrijst. en halfvrijst. woningen tot ƒ 350.000,-
Susteren-Nieuwstadt, bung. of vrijst. won. tot ƒ 400.000,-
Makelaarskantoor L. Janssen b.v.
Tel. 046-335840, na 17.30 uur 046-339072.

OIRSBEEK/ POPULIERENLAAN 64
Heden open huis, 13.00 - 15.00 u.

Prima onderhouden, halfvrijstaand woonhuis op uitstekende lokatie, achterkant sportvelden, voor vrij uitzicht. Mooie besloten tuin (20 mtr diep op zuiden); grote garage, (13 mtr); woonkamer, 48 m2 met parketvloer; dichte witte aanbouwkeuken met apparatuur; 4 slpkrs.; badkamer: ligbad, 2e toilet. Moet van binnen gezien worden.
ƒ 219.000,- k.k. Kom vandaag vrijblijvend kijken.
Tel. 046-742550. Jos Storms O.G. Geleen.

Oirsbeek

Te koop mooi gelegen vrijstaand woonhuis op 450 m2 grond. Kelder, garage, bergruimte, wasruimte. Begane grond: woonkamer 36 m2, hal, keuken, toilet. Verd.: 3 grote slaapkamers, badkamer met ligbad en 2e toilet. Grote zolder. Tuin met terras en vijverpartij. Vr.pr. ƒ 297.500,- k.k. Te bevragen: 04492-3292.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Wijnandsrade

Goed onderh. bungalow met gar., 2 kelders, ruime hal, woon-/zitk. met open haard en parketvl., eiken keuken met app., 2 slpkmrs. en badk. met ligbad. In prachtig natuurgebied gel. Vr.pr. ƒ 375.000,- k.k. Makelaarskantoor L. Janssen b.v. Tel. zaterdag 046-339072 v.a. maandag 046-335840.

HOENSBROEK, Wilhelminastr. Vrijstaand woonhuis met garage, opp. 485 m2, 4 slpks, kelder, dichte keuken, (beg. grond appartement), vr. pr. ƒ 198.000,- k.k. Seegers O.G. Tel. 046-525318.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Gevraagd

woonhuis te Schinveld. Prijs plusm. ƒ 150.000,-. Tel. 045-424576 na 18.00 uur.

Geleen

Bloemenmarkt 39. Centrale, vrijstaande woning, met garage, zaaltje en gr. bovenwoning, nwe c.v.-ketel, vrij te aanv. vraagprijs ƒ 139.000,- k.k.

Meerssen

P.A. Somyasingel 245. Prachtig gelegen vrijstaand woonhuis met garage en tuin, 3 slpks., badkamer, zolder, geheel onderkelderd, vraagprijs ƒ 255.000,- k.k.

Maastricht

Rand Wyck, plantijn Domein 3C. Luxe appartement met 2 balkons, moderne keuken en badkamer, sfeervolle ruime living, 2 slpks., overdraagbare subsidie mogelijk, vraagprijs ƒ 149.000,- k.k.
OFFERMANS & BORGER
TEL. 046-740535/752193.
Rijksweg Z 170 B, Geleen.

Gevraagd: WOONHUIZEN in verhuurde staat, opknappen geen bezwaar. Br.o.nr. B-03990, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bingelrade, Dorpstraat 134

In landelijke dorpskern gelegen vrijst. woonhuis met c.v., inpandige garage en grote tuin (1115 m2). Ind.: sout. prov. kelder en stookkelder. Beg. grond: royale hal, woonkamer, keuken, serre, slaapkamer, badkamer met ligbad en v.w., garage. 1e Verd.: overloop, 2 slaapkamers, berging met toegang tot vliering, dakterras.
Prijs ƒ 285.000,- k.k.

UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA! — NVM — aquina HEERLEN 045-715566

Ouder woonhuis

Halfvrijstaand op 245 m2. Garage, CVgas, kelder, zolder, zitk. (32 m2), eetkeuken (16 m2), douchekamer met wasmachine-aansl. Badkamer met 2e toilet, 3 slaapk., rolluiken rondom. Nabij Wittem. Vr.pr. ƒ190.000,-

Timmermans

(Makko Gulpen) NVM-makelaar/taxateur o.g.
Rijksweg 67 Gulpen. Tel. 04450-2182 zat. tot 13.00 uur.

Te koop in Brunssum
Halfvrijstaand woonhuis

Indeling: woonkamer en keuken (45 m2), bijkeuken, hobbyruimte, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad en dubbele vaste wastafel. Gehele huis met parketvloer en rolluiken. Gedeeltelijk dubbele beglazing. Tuin met vijver. Garage. Totale oppervlakte 350 m2. Prijs ƒ 195.000,- k.k. Telefoon 045-259962.

Wonen in België

(aan Nederlandse grens)
Bouwgrond te koop direct aan de Maas met fraaie idyllische vergezichten, 12 km van Maastricht, 3 km. van Stein. Opp. 4.740 m2, front 117 mtr, vergunning voor 1 of 2 villa's. Ook geschikt voor paardenliefhebber. Prijs ƒ 79,- per m2. Toplocatie. Tel. 045-716147 na 18.00 uur.

WIJNANDSRADE Langweide 15.

Keurig onderhouden royaal halfvrijstaand woonhuis.
Ind.: sout. study/hobbykamer, c.v.-ruimte, berging, carport en mooie tuin met terras.
Beg.gr.: L-living, luxe keukeninstall., royale badk., terras.
1e Verd.: 3-slaapkamers, balkon en 2e badkamer.
Bwj. 1960. Geïsoleerd, perc.opp. 295 m2.
Prijs ƒ 239.000,- k.k.

UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA! — NVM — aquina HEERLEN 045-715566

Vrijblijvende informatie over uw huis verkopen

Graag informeren wij u geheel vrijblijvend m.b.t. de verkoop van uw woning, bungalow of landhuis. Wij vertellen u dan welke verkoopkansen u heeft, waar u allemaal rekening mee moet houden en hoe wij een eventuele verkoop geheel voor u kunnen begeleiden. Belt u ons gerust voor een geheel vrijblijvend gesprek.

UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA! — NVM — aquina HEERLEN 045-715566

Hoensbroek

Verlengde Wilhelminastraat 36, te koop groot vooroorlogs woonhuis met KANTOORRUIMTEN. Het gehele object is in gebruik geweest als kantoorruimte.
Vraagprijs: ƒ 219.000,- k.k.
Aanvaarding op korte termijn mogelijk.
Inlichtingen bij: Van Oost Assurantiën v.o.f.
Juliana Bernhardlaan 8, 6432 GW Hoensbroek.
Tel. 045-224241.

Oirsbeek

Mozartstraat 14
Te koop luxe vrijstaand landhuis. Beg.grond: hal met toilet, grote woonkamer met study (ca. 58 m2), semi open keuken met Miele inbouwapparatuur, bijkeuken, grote garage 26 m2. Verd.: 4 slaapkamers w.o. 2 grote (resp. 20 en 19 m2), badkamer met dubbele wastafel, douche, ligbad en apart toilet. 2e Verd.: 1 slaapkamer, bergzolder. Ruime tuin op het Zuiden (perc. opp. 548 m2). Het geheel verkeert in een perfecte staat van onderhoud. Luxe materiaalkeuze en afwerking. Bwj. '91. Vraagprijs ƒ 435.000,- k.k. Inl. 04492-5378.

Heerlerheide

Lokerstraat 30. Te koop groot halfvrijst. woonhuis met oprit en tuin. Ind.: kelder. Beg.gr.: hal, toilet, woonkamer met laminaatvloer, eetkeuken. 1e verd.: 2 slpks., badkamer. 2e verd.: 2 slpks. Woning verkeert in goede staat. Prijs ƒ 152.000,- k.k. Aanvaarding direkt.
☎ 04492-1148

Stikkelbroeck vastgoed/beheer

Munstergeleen

Burg. Donnerstr. 4
Halfvrijst. herenhuis, gr. woonk., gr. keuk., 4 slpks, badk. met ligb., v.w., toilet, c. v., garage, carport en tuin op het zuiden. Spoedig te aanv. Vr.pr. ƒ 198.000,- k.k. Tel. 045-515981.

WONINGEN met spoed te koop gevraagd, in alle prijsklassen. Seegers O.G., Sittard. Tel. 046-525318.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Gevraagd met spoed, WOONHUIS liefst met tuin, tot ca. ƒ 150.000,-. Opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

HEERLEN, Eikenderweg 47, te k. zakenpand, 10 kamers, garages voor 4 auto's, mooie tuin, achterst. onderhoud, ƒ 195.000,- k.k. Inl. na 17.00 uur. 045-750229.

Voor een nieuwe of gebr. woning het juiste ADRES Cofram Immo. Inl. 04754-86745. Voor België: 09-3289566295.

Te koop luxe woning te GENK-Bokrijk. Unieke en rustige ligging. Grond: ca. 28 are 85. Bestaande uit: living (56 m2.), 4 slpkmrs., 2 badkmrs., 2 mooi ingerichte zolderkamers, ruime kelder, c. v., dubbele garage, 1 grote paardenstal, grote tuin op het zuiden. Te bevragen: G.I. M., Postbus 1637, 6201 BP Maastricht. Tel. 043-821557. Fax: 043-821575. B.g.g. 09-32.89.356466.

HEERLEN, Schelsberg 149. Ruim woonhuis met 7 slaapkamers, tuin en garage, ƒ 195.000,- k.k. Wijman & Partners, 045-728671.

KONINGSBOSCH, Prinsenbaan 183-A, hoekhuis met garage, 3 slaapkamers, bwj. '82, ƒ 160.000,-k.k. Wijman & Partners. 045-728671.

AMSTENRADE te koop prachtig gel. bouwkavel voor vrijst. villa. Opp. ruim 1100 m2 (gemiddeld ca. 30 x 38 mtr). Koopsom ƒ 200.000,- v.o.n. Br.o.nr. B-04098, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. gevr. Echtpaar zkt. WONING met kantoorruimte in rustige straat. Prijs tot ƒ 175.000,-. Br.o.nr. B-04100, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Hrl.

Waarom zou U zelf Uw HUIS verkopen, wanneer wij het deskundig en zonder kosten voor U doen t/m de notaris? Wijman & Partners Tel. 045-728671.

HEERLERHEIDE, Schrieversheide. Te huur, ruime bovenwoning met dakterras. Huurprijs ƒ 700,- per maand. Wijman & Partners. Tel. 045-728671.

Te k. Centrum MAASTRICHT, 100 mtr. van Vrijthof en markt, groot monumentaal herenhuis met tuin, royale entree, grote woonk. en suite ca. 75 m2, keuken, bijkeuken, toilet en kelder. Eerste verd. 3 sl.kamers, toilet en badk.; 2e verd. appartement, grote woonk., keuken, 2 sl.kamers en badk.; 3e verd. zolder. Vraagprijs ƒ 525.000,- k.k. Tel. 043-211521, na 18.00 uur 210397.

Te koop vrijst. WONING in bosrijke omg. Bezicht. na tel. afspraak: 09.32.89-771068.

Te koop of te huur gevraagd door zakenman, sympathiek huisje of boerderij gelegen tussen VAALS en Gulpen. Tel. 09-49.241535432 of 04454-66048.

Te k. ouder WOONHUIS zonder tuin. Mogelijkheid om hiervan 3 of 4 appartementen te maken. Oppervl. plm. 160 m?. Prijs ƒ 149.500,- k.k. Telefoon 045-41 14 31.

LANDGRAAF, Stiftstr. 5. Te koop halfvrijst. woonhuis. Ind.: grote woonk., keuken, 3 slaapk., badk. met ligbad en wc, zolder, garage, wasruimte, tuin. Geheel v.v. rolluiken. Pr. ƒ 219.000,- k.k. 045-319569.

Te k. gevr. grote LOODS en/of af te sluiten terrein voor stalling meerdere caravans. Br.o.nr. B-04102, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop halfvrijstaand woonhuis in nieuw WELTEN, ƒ 236.000,- k.k. Gehele huis is voorz. van parket en lamellen. Eiken keuken met app., 3 slaapk., tuin, garage. Aanvaarding per 1 september. Tel. 045-741965.

LANDGRAAF: Montfortstr. 7, vooroorlogse mijnwerkerswoning op perceel van bijna 400m2, ƒ 125.000,- k.k. Wijman & Partners. Tel. 045-728671.

Te k. NUTH, uitst. onderh. idyllisch gel. woonhuis met berging, verrassend ruime ind. o.a. hal met toilet, L-vorm. woonk., keuken met zeer compl. aanb.int., bijkeuken. 1e verd.: 3 ruime slpkmrs., mooie badk. met ligb. toilet en vaste wast., vaste trap naar zolderverd. Vraagprijs ƒ 159.000,- k.k. Inl. 043-650178.

SITTARD, te koop modern winkelpand incl. zeer grote woning, schitterende ligging (t.o. station), ca. 4.000 passanten per dag, ƒ 475.000,-. Inruilen kleiner woonhuis of winkelpand mogelijk, ook te huur. Tel. 046-513155.

Te k. halfvrijst. WOONHUIS, woonk., keuken, hal, kelder, 5 slpkmrs., douche, garage, tuin. ƒ 129.000,- k.k. Oleanderstr. 17, Geleen. Tel. 046-525103.

VOERENDAAL, te koop woonhuis 2-1 kap, 3 slpk., nwe. inb.keuken, badk. met ligbad, vr.pr. ƒ 230.000,-. Tel. 045-751993.

Te k. halfvrijstaand huis te VOERENDAAL met garage, hal, woonk., keuken, badk., 4 slaapk. ƒ 240.000,- k.k. Inl. 045-752350.

BOUWGROND te Eygelshoven. Pracht. ligging met vergezicht. Kavels à ca. 470 m2, prijs per m2 ƒ 150,-. Te bevr. Tel. 045-717555.

Bedrijfsruimte

Te koop
Hoensbroek

Industriestr. 7 (achter Herschi). LOODS plm. 450 m2 met 2575 m2 grond, pr.n.o.t.k. Tel. 045-442161 of na 18.00 uur 045-224884.

Brunssum Centrum

Te huur aan de Kerkstraat 600 m2 kantoor/praktijkruimte, tevens zeer geschikt als winkelruimte. Aanvaarding i.o. Huurprijs ƒ 55.000,- per jaar exclusief.
Inl.: Meyers Makelaars
Tel. 046-515050.

Te huur aangeb. BEDRIJFSHAL 1320 m2. Kissel Heerlen. Totaal geïsoleerd, verwarming, kantoren en parkeergelegenheid. Inl. Biallass Beleggingen 045-412189 b.g.g. 310557.

Woningruil

Woningruil gevraagd: eengez.woning (3 slaapk. en tuin) te Druten (Gld.) tegen FLAT of appartement (met lift) in Sittard/Geleen. Tel. 046-582064 vanaf ma. 08870-15648.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen.... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kamers aangeboden/gevraagd

Studente H.K.L. zoekt kamer in SITTARD, liefst bij andere studenten. Tel. 04750-16598.

Te huur nette, gemeubileerde KAMERS te Nieuwenhagen - Landgraaf. Voor info bel: 045-324887.

Te huur STUDENTENKAMERS in centrum Heerlen. Tel. 045-725143.

Te h. gevraagd in Brunssum KAMER voor net persoon, huur tot ƒ 400,- per maand all in. Tel. 045-272683.

Arts (vrouw) zoekt met spoed kamer of appartement in SITTARD. Tel. 040-453936 (Stephanie).

Te huur kamer centrum HEERLEN, gevr. nette stu-dent(e). Tel. 045-714913.

Te huur kamer in centrum van HEERLEN, incl. keuken, voor werkend persoon, huur ƒ 425,- incl. energie, borg ƒ 425,-. Tel. 045-724399.

Gez. kamer met kost en inwoning voor toekomstig student HBO-opl. in MAASTRICHT m.i.v. schooljaar '93-'94. Uw reacties wenden aan E. Butler, Terneuzen. Tel. 01150-12478.

Te huur KAMER met gebruik van keuken, douche, toilet, bosrijke omgeving. Voorstraat 96, Landgraaf, liefst voor werkende personen. Tel. 045-325580.

Gezocht kamer tot ƒ 300,- HEERLEN Centrum. Tel. 020-6754331 of 09-49.21473554.

Bouwen/Verbouwen

Te koop
Palletstelling

in prima staat in diepte's van 70-90 en 150 cm. Legbakken lengte 350 cm. Hoogte van 340 cm. en 680 cm. Staanders 340 cm. ƒ 87,50 p.st. Legbalken 350 cm. ƒ 37,50 p.st.

Stalen legbordstelling

zo goed als nieuw. Bruynzeel 300 cm. hoog 50 cm. diep, 6 legborden pr. ƒ 125,- per m. Gegalvaniseerde legbordstelling. Diverse maten v.a. ƒ 75,- per m.
Rockmart, Kissel 46A, Heerlen. Tel. 045-723142.

Bouwmaterialen & Machines

Romneyloodsen Nissenhutten

In en verkoop, verhuur, verplaatsen, isoleren.
SYSTEEM LOODSEN BOUW BV
Tel. 01892-16195. Fax. 01892-18148.

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

Nu of NOOIT. Div. soorten licht beschadigde deuren v. a. ƒ 40,- t/m ƒ 85,-; div. soort. dakleer v.a. ƒ 10,- t/m ƒ 50,- per rol; dakrinen 6 cm ƒ 5,50 per m.; primer ƒ 50,- per 25 ltr; tempex isolatie 4 cm ƒ 3,50 per m2; underlay-mentplaten ƒ 42,50 p.pl.; Laminaat parket ƒ 25,- per m2. Renneminerveldweg 70, Hrl. 045-727742 of 723076.

Nieuw! Vuren BOUWHOUT en afrasteringshout. Aangeboden aan gunstige prijzen. Tevens metselstenen voor binnen- en buitenwerk v.a. ƒ 0,25 p.st. Grubbenlaan. (Naast Mega-Hoensbroek). Geopend maandag t/m vrijdag van 9-18 uur, zaterdag 9-16 uur. Tel. 045-219428.

Te koop 39 uitgewassen GRINDTEGELS, à ƒ 3,50 en plm. 650 oude straatklinkers à ƒ 0,35. 045-241925.

Te koop BOUWLIEREN 380V lange mast ƒ 750,- incl. transport; bruine ijzeren kozijnen voor wandjes van 7 cm. ƒ 25,-. Tel. 043-649968.

In en om de tuin

Perkplanten

Supergrote keuze uit eigen kwekerij.
Bloemen - en plantenkwekerij VERHAAG
Hoogstraat 17, Ell. Tel. 04955-1243.

Tuincentrum Lou Peukens, Hoolstr. 62a, Beek
Tel. 046-375189
VIJVERFOLIE
ƒ 5,- per m2.
Graszoden ƒ 3,50 per m2.
Bielzen ƒ 32,50. Cobblestone's ƒ 30,- per m2.
Maaskeien ƒ 0,15 p.kg.
Geopend: dinsdag t/m vrijdag van 13.00 tot 18.00 uur. Zaterd. van 9.00 tot 16.00u.

Te koop GRASKOOI-MAAIER 70 cm breed met zit. Tel. 04459-2653.

Impreg TUINHOUT b.v. In de Cramer 18, Heerlen, 045-717733. Alles eigen productie, dus ook op maat leverbaar! Bez. mogelijk.

Uitgewassen GRINDTEGELS, 100 stuks à ƒ 5,-; regenton. Tel. 045-721034.

Te koop kunststof VIJVER, inhoud 1000 ltr., ƒ 250,-. Tel. 045-323637.

Diverse soorten NATUURSTENEN voor huis en tuin. Q&Q natuursteen, Bergseweg, Voerendaal. Tel. 045-751884.

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Geïmpregneerde TUINPLANKEN, palen en vlonderplanken. Houthandel Jos Kuijpers, Holstraat 43, Margraten. Tel. 04458-1982.

BARBECUES. Gas, steen, diverse modellen voor inbouw. Rekercues, Kluis 28, Geleen 046-740785.

Te k. GERANIUMS, sias, perkplanten, ten, aardbeien in doordragers. M. Langstr. 64, Hor... som. Tel. 04709-8355...

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

HILHORST TEGELWERKEN

Bezoek onze showroom op vrijdag - zaterdag 21 en 22 mei

Tal van aanbiedingen op tegels, sanitair en kranen. Uniek thermostaat keukenmengkraan.
Geopend van ma. t/m vrijdag 9.00-17.00 uur. Zat. 9.00-15.00 uur. Stationstr. 29, Simpelveld.

Te k. gevr. WINKELRESTANTEN en/of restpartijen uit alle branches. Traders City Bazaar Maastricht. 043-210830. Fax 043-216601.

Prachtige partij STOELEN en tafels, ook te gebruiken voor op het terras. Z.g.a.n. Stoelen ƒ 29.75 p.st. tafels v. a. ƒ 60,- p.st. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142.

In- en verkoop antiek en 2e hands MEUBELEN. Voskuilenweg 91, Heerlen. Geopend v. dinsd. t/m zat. 10.00-18.00 u. 045-741708.

Eik. bankstel en tafel, woonk. KAST 3.48 mtr., 2 jr., weg. plaatsgebr. Tel. 045-423460.

Te koop antiek eiken CYLINDERBUREAU met rollade. l.z.g.st., ƒ 3.000,-. Tel. 04454-64872 na 18.30 uur.

Te koop zwaar eiken BANKSTEL (3-1-1) met lederen kuipzittingen. Zien is kopen. Pr. ƒ 300,-. Tel. 045-720766.

Zkt. u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208, Hoensbroek.

Te koop eiken SALONTAFEL met plavuizen, vr.pr. ƒ 100,-. Tel. 045-526631.

Te k. licht eiken DRESSOIR, eethoek, t.v.-kast, salontafel, bijzettafeltjes, spiegel en kapstok. Tel. 045-227439.

Te koop blank eiken STEL met bruin kussens. Tel. 045-3274...

Te koop stoffen 2,5-... 1jaar oud, nw.pr. ... nu voor ƒ 500,-. Tel. 510890 na 20 uur.

Te k. weg. omst. compl. eiken ... SLAAPKAMER, ... ƒ 500,-. Tel. 045-31007...

Te koop INBOEDEL 12.00 uur 045-753201.

Antieke Mechelse KAST, tafel pr.n.o.t.k.; rolluik 1.80 mtr. Tel. 045-4657...

Te koop KOELKAST, bankstel, kamerkast, stereo. Moet weg. 045-316900.

Te k. 2 pers. grenen ... jr., lattenbodem, ... ƒ 300,-. Tel. 045-7... Zwollestr. 20, Heerlen.

KOOPJE! Schuif... wanden 2.50 m. x 2... Tel. 045-426256.

Te koop mahonie ... TAFEL. Tel. 045-27413...

Te koop zwaar leer BANKSTEL plus ... nieuwpr. ƒ 7.000,-, ƒ 500,-. Tel. 045-72081...

Kachels/Verwarming

KACHELS, grote keus De Kachelsmid, Walem Klimmen. Tel. 04459-16...

Peters & Partners

Makelaars/taxateurs O.G.
A. Printhagenstraat 36 Geleen,

Brunssum, Vondelstraat
Mooi gel. gesch. woonhuis m. garage v. 2 auto's en leuke tuin met vijver. Ind. o.a.: roy. hal, woonk. 42 m² m. open haard, keuken 14 m² m. witte kunstst. aanb. incl. app. 1e verd.: 4 slpk., badk. m. bad en toilet. Perceel 396 m². Vraagprijs ƒ 225.000,- k.k.

Einighausen, Past. Schijnsstraat
Riant gel. d.m.v. garage gesch. vrijst. woonh. (1979) m. garage en tuin op het zuiden. Ind. o.a.: L-woonk. gr. keuken, bijkeuken, berging, 1e verd.: 3 gr. slpk. badk. m. ligb. en 2e toilet. Vraagprijs ƒ 330.000,- k.k.

Geleen, Burg. Lemmensstraat
TE HUUR: verkoopruimte ca. 130 m² met 2 keldermagazijnen, toilet en systeemplafond. Dir. te aanv. Huurprijs ƒ 1500,- per maand.

Geleen, Groenseykerstraat
Vrijst. woonh. nabij centrum m. c.v. en tuin. Ind. o.a.: kelder, woonk. ensuite m. erker en parketvl., keuken, bijkeuken, berging, 1e verd.: 3 slpks., badk. Vaste trap n. 4e slpk. en zolder. Koopprijs ƒ 178.000,- k.k.

Geleen, Henri Hermanslaan 408
2 slaapkamerappartement op 2e woonlaag met grote woonkamer en balkon, kelderberging. Koopprijs ƒ 82.000,- k.k.

Geleen-Centrum, Marktpad
Te huur. Verkoopruimte v. 90 m² met geh. bet. vloer, gas-c.v., kitchenette en toilet. Huurprijs ƒ 1750,- p. mnd. excl. B.T.W.

Heerlen, Fossielenerf
Halfvrijst. woonh. m. c.v. en garage. Perc. 310 m². Ind. o.a.: woonk. m. parket, keuken incl. app., berging, 3 slpk., badk. m. bad, gr. zolder (vliezotrap). Gr.deel voorz. v. dubb. begl. Vraagprijs ƒ 155.000,- k.k.

Hoensbroek, Zandstraat 9-11
Dubbel woonhuis m. c.v. en garage. Grote bovenwoning m. garage (speelg te aanv.), benedenappartement verhuurd voor ƒ 5.000,- p.j. (kale huur). Alle voorz. (c.v.-gas, water, elektra) apart. Koopprijs ƒ 165.000,- k.k.

Heerlen-Centrum, Wilhelminaplein/hoek Dautzenbergstraat
Bedrijfspand met bovenwoning, c.v. op garage. Ind. o.a.: div. kelders, bedr.ruimte 220 m², div. toiletgr., 1e verd.: roy. woonk., gr. badk., 2 slpks., gr. dakterras, 2e verd.: gr. bergzolder. Vraagprijs ƒ 750.000,- k.k.

Nieuwstadt, Past. Mertensstraat
Zeer mooi gel. goed onderh. vrijst. woonh., geh. voorz. v. kunstst. koz. m. dubb. begl., garage en tuin op het zuiden. Ind. o.a.: woonk. ca. 40 m² m. leistenen vl., inger. keuken. 1e verd.: 3 slpk., badk. m. ligbad, 2 v.w. en 2e toilet, vaste trap n. 2e verd. met 4e slpk en div. bergingen. Vraagprijs ƒ 238.000,- k.k.

Oirsbeek, Bachstraat
Fraai gel. gesch. woonh. m. inp. garage, c.v. en tuin. Ind. o.a.: woonk. ca. 40 m² m. leistenen vl., inger. keuken. 1e verd.: 3 slpk., luxe badk. m. 2e toilet, vaste trap n. 2e verd. m. 4e slpk. Vraagprijs ƒ 245.000,- k.k.

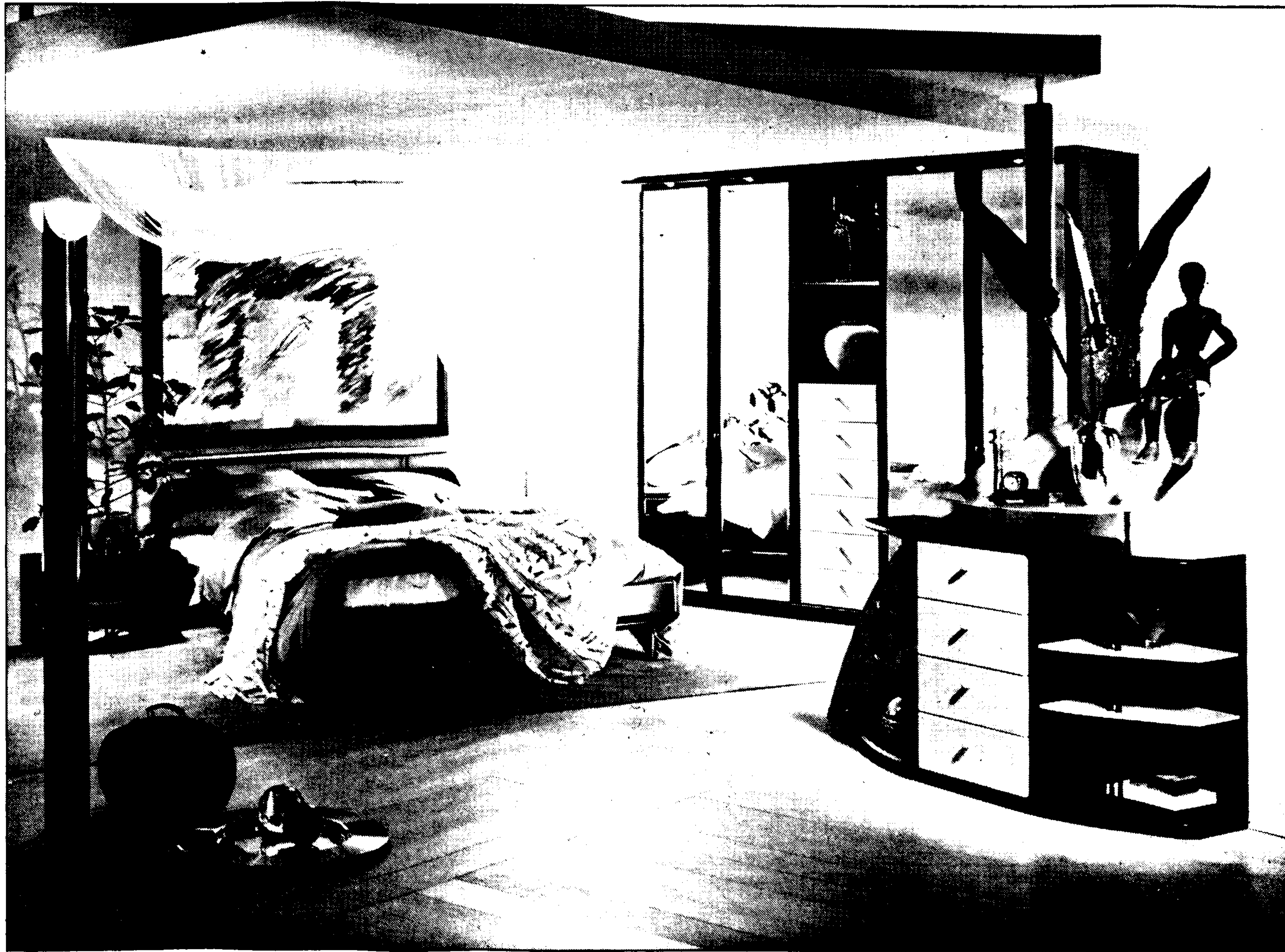
MET SPOED WOONHUIZEN GEVRAAGD
Geen verkoop - Geen kosten
's Zaterdags geopend van 10.00 - 12.30 uur
046 - 750000

Tips voor inrichting van een huis-galerie

Kunst verdient goede plek, lijst en lamp

● *We halen steeds meer kunst in huis. Ook in de slaapkamer kan een schilderij goed tot zijn recht komen.*

Foto: GPD

DOOR THEA WAMELINK

alen steeds meer kunst in . En al zijn oude meesters de meesten onbetaalbaar, de wand in menige wo- hangt toch vaak wel wat erne kunst in betaalbare nieken zoals etsen, litho's ergelijke.

stwerken vragen om een plaatsje waar ze goed in og vallen. Door ze boven- met de juiste lamp of te belichten kan nog een dimensie aan de bele- worden toegevoegd.

dat een kunstwerk kan worden hangen moeten er twee beslis- n worden genomen: welke lijst er omheen en welk ophang- em kiezen we?

rne kunst, vooral werk in felle en, vraagt om een eenvoudige die de aandacht niet afleidt. Er egenwoordig veel goede inlijst- els, waar men u zowel over het de kleur, de afmetingen van st als het passepartout kan ad- en.

ek en een aquarel krijgen niet een lijst maar er komt ook al glas voor. Om te voorko- dat door zon- of lamplicht hin- ke reflexen optreden, kiest vaak voor ontspiegeld glas. meeste kunstenaars vinden dit soort heiligschennis. En dat is verwonderlijk. Wanneer een stelling strak tegen ontspiegeld wordt geplaatst, zal het effect chte kleuren nauwelijks iets af- n van de onbeglaasde voor- ng. Maar wanneer er, door de van het passepartout bijvoor- , enige ruimte tussen glas en twerk ontstaat, worden de contrasten vager en zijn de ren ook minder sprankelend. geldt zeker voor donkere tinten. van loopt de kracht achter piegeld glas sterk terug. Dus mooi kunstwerk toch maar ach- gewoon glas ophangen.

hangen

gaan we het kunstwerk op- en. Dat kan gewoon aan een ilderijhaakje of aan een schroef met een plug in de muur is aan- racht. Sommige schilderijtjes of lijstjes hebben aan de achter- t een ophangdriehoekje. Als dit precies in het midden zit is er probleempje: altijd scheef.

grotere werken die professio- l worden ingelijst, is aan de ach- zijde meestal staaldraad beves- dat over de gehele breedte van werk loopt. Een beetje schuiven schroef of haak en je krijgt het eel altijd keurig recht. andere ophangmogelijkheid is speciale schilderijrail, verkrijg- r in verschillende prijzen en uit- ringen. Een eenvoudige strip t zichtbare bevestigingspunten, een rail met runners die na de ntage tegen de wand (vlak onder fond) nog van een opklikbare p wordt voorzien. De bevesti- g is hierachter onzichtbaar weg- erkt.

strips zijn in doehetzelfzaken te op. Schilderijen of andere wand-versieringen worden hieraan met nylondraad opgehangen. Aanwezig staaldraad verwijderen. Een stukje nylondraad afsnijden, iets langer dan tweemaal de gewenste ophanghoogte plus tweemaal breder dan het schilderij. De eindjes aan elkaar knopen nadat het draad door de oogjes in de verticale lijstdelen is gestoken (waarin eerst het staaldraad was bevestigd). Twee runners even ver uit elkaar in de rail positioneren als de afstand tussen de oogjes in de lijstdelen. Het draad achter de runners haken en met het schilderij schuiven tot het recht hangt.

Wanneer het naar uw smaak te veel naar voren helt, kunt u de oogjes aan de achterzijde iets hoger in de lijst aanbrengen. Hoe hoger ze zitten, des te strakker hangt het werk tegen de muur. De beide zichtbare stukken nylondraad vallen tegen het behang nauwelijks op. Er iets nieuws bij hangen en de rest daartoe opschuiven is een werkje van niks. En nergens lelijke gaten in de wand.

Hang een kunstwerk niet zo hoog dat je je hoofd achterover moet buigen om ernaar te kijken. De beste hoogte voor de meeste schilderijen is, als je ervoor staat, ooghoogte. Wie van een volgehangen galeriewand houdt, kan eronder nog klein werk en/of foto's op zit-ooghoogte aanbrengen.

De vanouds bekende schilderijlampen zijn nog steeds prima voor het belichten van een enkel schilderij. Het armatuur wordt direct boven het kunstwerk tegen de wand bevestigd en de lamp op de voorstelling gericht. Ze zijn zowel met buis- als met gloeilampen te koop. Buislampen hebben het voordeel dat ze wat minder warmte ontwikkelen, gloeilampen daarentegen geven over het algemeen rode tinten, extra warmte en uitstraling.

Hebt u thuis een of meer wanden ingeruimd voor de expositie van uw bescheiden (of wat uitgebreidere) kunstverzameling, dan verdient een flexibel lichtsysteem met een spanningrail de voorkeur. Bij wijziging van de indeling is de plaats van de verlichting eenvoudig aan te passen. Hang de rail op een afstand van een halve tot één meter van de wand tegen het plafond of monteer een verlaagde rail. Om bij kunst-achter-glas hinderlijke lichtspiegelingen te vermijden kiest u voor indirecte verlichting of diffuse directverlichting.

Kleuren

De juiste hoek waaronder spots worden geplaatst is heel belangrijk. Een kwestie van experimenteren.

Halogeenspots geven een uitstekende belichting. Kies dan wel voor spots met een speciale glasafdekking. Hierdoor worden hinderlijke reflexen voorkomen terwijl toch een gerichte lichtstraal op de juiste plaatsen mogelijk is. Er zijn ook echte galeriespots die door de gefacetteerde spiegel in het armatuur een gericht maar wel diffuus licht geven.

Heel belangrijk om de kleuren van een kunstwerk goed tot hun recht te laten komen is de juiste lichtkleur van de buislamp of spot. De lichtkleur wordt uitgedrukt in de eenheid K(elvin). Warm wit licht heeft een waarde van 3300 K. 'Daglichtwit-licht' heeft een waarde die hoger is dan 5000 K. Hoe natuurgetrouw de kleurweergave van licht is wordt aangegeven met de kleurweergave-index Ra. De beste weergave biedt Ra=100.

Hoe lager het getal op de index, des te minder natuurgetrouw zijn de kleurweergave-eigenschappen van lampen. Fabrikanten van verlichting geven de diverse waarden meestal aan. Maar als u zelf niet zo vertrouwd bent met deze materie, laat u dan bij een gespecialiseerde verlichtingszaak hierover adviseren.

Straling

Evenals het natuurlijke daglicht bevat ook kunstlicht straling van diverse golflengten, zoals ultraviolet (UV) en infrarood (IR). UV-stralen kunnen belichte voorwerpen doen verbleken, terwijl infrarood licht verantwoordelijk is voor warmteontwikkeling. Om schadelijke UV-straling tegen te houden levert Philips bijvoorbeeld halogeenlampen met een speciale glascapsule. Om een te hoge warmte-ontwikkeling te vermijden kan een laagvolt (rail) systeem voor halogeenverlichting worden gekozen.

Om aan een mooi schilderij, een ets, een litho, een fraaie poster of foto's optimaal kijkplzier te beleven, is niet alleen de juiste (plaats van) belichting van belang, maar ook de wijze van inlijsten, de keuze van beglazing en de ophanghoogte.

● *Kunstglas met diepzeemotieven.* Foto: GPD

Kunstglas met nieuwe dessins

De meeste bad- en douchescheidingswanden hebben een beglazing van acryl, ook wel kunstglas genoemd. Na de flauw doorschijnende structuurdessins van de eerste badwanden hebben we de glasheldere panelen gekregen, maar de laatste jaren worden deze toch weer opgesmukt met een figurering, waarbij de doorkijk meestal gehandhaafd blijft.

Nieuw bij Koralle bad- en douchewanden is onder meer het speelse dessin Mare (zee), waarin allerlei diepzeemotieven zijn verwerkt zoals vissen, schelpdieren, wieren en dergelijke, compleet met luchtbellen. Een ander nieuw dessin heeft de naam Splash meegekregen en wekt op het eerste gezicht de indruk alsof kinderen net een enorm waterballet hebben gehouden en de scheidingswand hebben ondergespetterd. Koralle badwanden zijn verkrijgbaar in een groot aantal sanitairshworooms.

Italiaans design in keukengereedschap

Opvallend van design is de serie keukengereedschap Gallery van de Italiaanse fabrikant Ghidini, ontworpen door Giampiero Tonetti, die in zijn eigen land al vele onderscheidingen op zijn naam wist te brengen. In 1987 en 1988 was hij winnaar van 'Forum Design', in 1989 van de prijs 'Compasso d'oro'.

De serie Gallery bestaat (voorlopig) uit zeven artikelen: blikopener, allesopener, notekraker, kurketrekker, knoflookpers, schaar en universele flesopener. De serie zal met nog andere huishoudhulpjes worden uitgebreid. De produkten zijn vervaardigd van een legering van staal en aluminium en ze hebben een professioneel ogend hoogglans uiterlijk. De prijzen liggen tussen de f 24,50 en f 27,50.

● *Italiaans keukengereedschap.*

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 18 mei 1993.

Wij noteerden deze week bij de geldverstrekkers van dit overzicht geen renteverlagingen. De rente op de kapitaalmarkt is de afgelopen week gedaald en vervolgens weer licht gestegen (naar het niveau van het begin van de week).

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages: opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,22	2,82
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,90	4,22	2,82
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,00	4,36	2,92
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	8,20	5,37	4,36
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,60	4,98	4,04
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,05	2,68
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,60	4,11	2,73
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,80	4,25	2,84
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,40	4,85	3,94
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	7,80	4,27	2,87
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	8,00	4,41	2,98
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	7,40	4,00	2,65
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	7,50	4,07	2,71
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	7,70	4,20	2,81
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,20	4,72	3,83
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,70	4,20	2,81
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,80	4,27	2,87
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	7,70	5,05	4,09
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,91	3,99
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	0,25	7,80	4,23	2,83
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	0,25	7,80	4,23	2,83
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,00	2,62
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,80	4,20	2,78
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	7,40	4,85	3,94
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,40	4,85	3,94
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	7,90	4,35	2,93
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	1,00	7,80	4,27	2,87
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	8,00	4,41	2,97
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,23	2,82
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,90	4,29	2,87
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	7,70	5,05	4,09
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,60	4,98	4,04
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,70	4,19	2,80
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	7,90	4,33	2,91
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	8,00	4,39	2,96
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	7,60	4,88	3,95
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,81	3,90
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	7,80	4,23	2,83
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	7,90	4,30	2,88
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	8,10	4,45	3,00
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	1,00	8,20	5,37	4,36
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	1,00	7,60	4,98	4,04
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,20	2,78
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,00	4,35	2,90
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	8,40	5,50	4,46
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,60	4,98	4,04
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	7,60	4,12	2,75
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	7,60	4,11	2,73
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	7,70	4,18	2,78
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,20	2,78
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,07	2,71
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,-.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Designcomputer ontwerpt karpetten

DOOR THEA WAMELINK

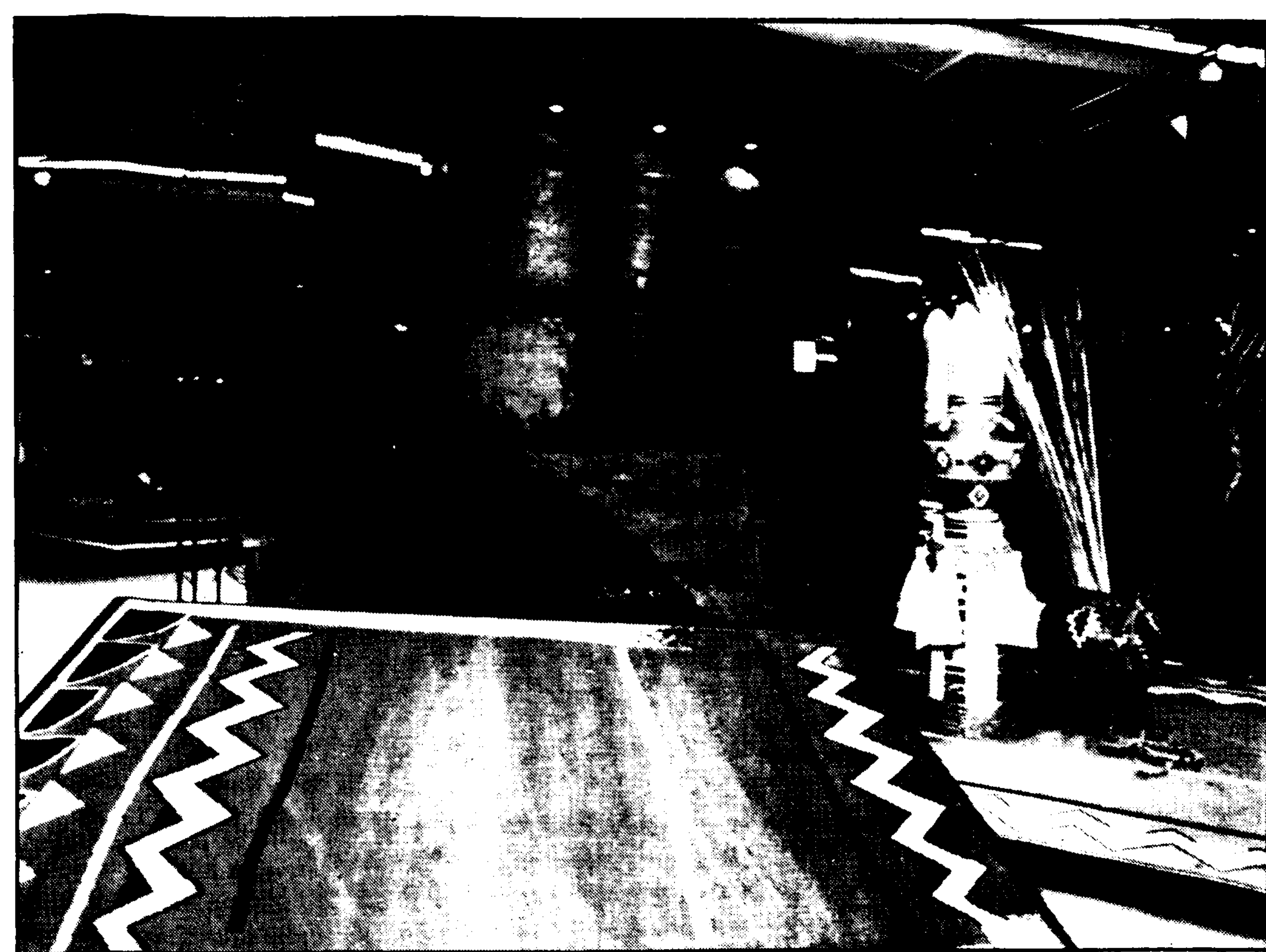
De karpettencollecties worden tegenwoordig ontworpen met behulp van geavanceerde designcomputers. De ontwerper concentreert zich geheel op dessin en kleurstelling en laat het elektronisch brein zijn ideeën verder uitwerken. Wel worden er nog steeds karpetten op de oude vertrouwde 'Gripper' weefmachine geproduceerd. Duizenden kleurrijke draden gaan de weefmachine in en worden door een soort 'draaiorgelkaart' gestuurd. Er zijn in de wereld nog maar enkele van deze machines om dergelijk zogenoemde Axminster karpetten te weven. Desso beschikt over zo'n machine.

Het karpet mag heel uitgesproken van design zijn. Het is voor de consument een mogelijkheid bij uitstek zijn individualiteit op de vloer tot uitdrukking te brengen. Gezien het grote aantal kleuren en stijlen in het interieur betekent dit wel dat een karpettencollectie uiterst gevarieerd in stijl, kleur en design dient te zijn.

De Desso-collectie valt op door de veelvormigheid van de dessins en de grote variatie in kleuren en kleurcombinaties. Er zijn twee stromingen te ontdekken. Om te beginnen de duidelijk herkenbare, expressieve dessins die een blikvanger in het interieur vormen. In de tweede plaats de karpetten die door hun eenvoud van dessin en kleurstelling perfect te combineren zijn met druk gedessineerde gordijnen en/of meubelbekleding. Bij deze karpetten treffen we veel ton-surton tinten aan en nauwelijks een patroon.

Wie kiest voor een dessin dient zich goed te realiseren waar het karpet komt te liggen. Wanneer dit onder een salontafel is, bestaat de mogelijkheid dat in het midden het dessin volledig wordt afgedekt. Tenzij de tafel geheel van glas is en er dus zicht op het patroon blijft. Daarom kan het heel prettig zijn een aantal karpetten op zicht te hebben om het effect ervan in het interieur te beoordelen. Met een goede woninginrichter valt hier zeker over te praten.

Een steeds vaker voorkomend fenomeen is het karpet als wandtapijt, zoals dat in oosterse landen gebruikelijk is. Hiervoor wordt dan meestal wel een kleiner formaat karpet gekozen, bijvoorbeeld 70 x 140 cm, of 90 x 150 cm. Die afmetingen worden bovendien voor vloergebruik toegepast in slaapkamers en entrees. De meest gangabre 'woon'maten zijn 170 x 240 cm en 200 x 300 cm.

● *Karpetten met een uitgesproken design.* Foto: GPD

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

SITTARD · HEERLEN · MAASTRICHT

Te koop

BINGELRADE, Geerstraat S
Land. gel. met blijvend panor. uitzicht, vrijst. landh. met c.v., roy. garage (± 70 m^2) en mooie tuin. Perc. opp.: 810 m^2. Ind. o.a.: L-vorm. living, mod. keuken met app., bijkeuken, 3 slaapkrs., badkr., hobbykr. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 398.000,- k.k.

BRUNSSUM, Hazelaar H
Prima gel. halfvr. woonh. met inpandige garage, c.v. en tuin. Ind.: Beg. gr.:hal, garage/berging. 1^e verd.:overloop, toilet, L-woonkr., keuken, bijkeuken. 2^e verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 180.000,- k.k.

EIJGELSHOVEN, Pr. Hendrikstraat H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Souterrain: kelder. Beg. gr.: entree, toilet, woonkr., serre, keuken, garage en berging. 1^e verd.:overloop, 3 slaapkrs., doucheruimte met v.w. 2e verd.: vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs ƒ. 140.000,- k.k.

EIJS-WITTEM, Trintelen H
Uitstekend gel. vrijst. semi-bungalow met c.v. en tuin (perc. opp.: ±600 m^2). Ind.: souterrain: garage, c.v.-/wasruimte, hobbykr. Beg.gr.: hal, woonkr. met o.h., keuken met app., 3 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w. 1^e verd.: vliezotrap naar zolder. Het gehele pand is v.v. rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 325.000,- k.k.

HEERLEN, Winterstraat H
Nabij centrum rustig gel. hoekwon. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr. met o.h., open luxe keuken. 1^e verd.: riante slaapkr, luxe badkr. 2^e verd.: slaapkr., bergruimte. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 235.000,- k.k.

Wilt u uw pand verkopen, bel dan Ruijters Makelaardij voor een vrijblijvende afspraak. Er is veel vraag naar panden in de prijsklasse tot ƒ 250.000,- k.k.
Tijdens kantooruren:
kantoor Sittard 046 - 511611,
kantoor Heerlen 045 - 713746,
kantoor Maastricht 043 - 218941.

HEERLEN, Heesbergstraat H
Riant gel. vrijst. villa met c.v., garage, berging en fraaie tuin (perc. opp.: ca. 2000 m^2). Ind.: souterrain: c.v.-/provisiekelder. Beg. gr.: ruime hal, toilet, werkkr., kamer-ensuite en serre, woonkeuken, bijkeuken. 1^e verd.: 4 slaapkrs., balkon, badkr. met ligb., v.w. en 3^e toilet. 2^e verd.: 2 slaapkrs., ruime hobbyruimte en grote bergzolder. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

HOENSBROEK, Akerstraat-noord H
Goed gel. woonh. met c.v., dubbele garage en tuin. Ind.: o.a. kelder. Beg. gr.:entree-hal, kamer-ensuite, keuken, berging. 1^e verd.: 3 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en 2^e toilet. 2^e verd.: 4^e kamer en grote zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 158.000,- k.k.

HOENSBROEK, Kouvenderstraat H
Goed. gel. woonh. met inpandige garage, c.v. en tuin. Ind.: entree, garage/berging. 1^e verd.: woonkr., keuken, toilet. 2^e verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb., 2^e toilet en v.w. Aanv.: direct. Koopprijs: ƒ. 155.000,- k.k.

KERKRADE, Caumerstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: Beg. gr.:hal, toilet, woonkr., keuken. 1^e verd.:overloop,3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en 2^e toilet. 2^e verd.: zolder te bereiken middels vliezotrap. Algemeen: Beg. gr. is v.v. rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 185.000,- k.k.

KLIMMEN-TERMAAR, Manensheide H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.:hal, toilet, woonkr, moderne keuken met app., garage. 1^e verd.:overloop, 4 slaapkrs., moderne badkr. met zitbad, v.w. en 2^e toilet. 2^e verd.: vliezotrap naar hobby/c.v. zolder. Het gehele pand is v.v. rolluiken. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ. 240.000,- k.k.

LANDGRAAF, Op 't Veldje H
Rustig gel. woonh. met c.v., berging/garage en tuin. Ind.: entree, toilet, woonkr. met zitkuil (tot ±36 m^2), keuken met app. (4.00x4.00 m), hobbyruimte. 1^e verd.: overloop, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en 2^e toilet. Het gehele pand is v.v. rolluiken. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ. 175.000,- k.k.

SUSTEREN, Munsterweg S
Op goede stand gel. uitst. onderh. luxe uitgev. vrijst. landh. met c.v., souterrain, carport, berging en tuin. Het pand biedt div. mogelijkheden en extra's. Ind.: woonkamer (± 75 m^2), mod. keuken, 3 slaapkrs., 2 badkrs. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: ƒ 375.000,- k.k.

NUTH, Reukenderweg S
Perceel bouwgrond geschikt voor woning met bedrijfsgebouw. Perc.opp.: 1.045 m^2. Prijs: ƒ 95.000,-k.k.

België

MAASEIK, Weertersteenweg S
Uitst. onderh. vrijst. landhuis met c.v., kelders, dubbele garage en prachtige tuin met vrij uitzicht. Perc.opp.: 2224 m^2. Ind.:o.a.beg.grond: hal, zeer royale living, serre/veranda, kantoor, keuken met app., 3 slaapkr's., 2 badkr's. Verd.: grote zolderuimte geschikt v. div. doeleinden. Aanv.: i.o. Prijs: op aanvraag.

Nieuwbouw

HEERLEN H
Fraaie vrije sector won., in prachtig stadsdeel Caumerveld/de Erk. Prima ligging op ruime kavels. Interieur met stijl en karakter. Beg. gr.:overdekte entree, prachtige L-vorm. living, open keuken met luxe inrichting, bijkeuken annex berging. 2 varianten: met garage of met carport. Verd.: 3 ruime slaapkrs., apart 2^e toilet, badkr. met ligb., douche en v.w. Vaste trap naar zolder. Degelijk gebouwd, uitstekend afgewerkt. Koopprijs vanaf ƒ. 256.190,- v.o.n. (excl. rente-verlies)

VOERENDAAL, B.P. Kunderhoes H
Nog 2 van 7 fraaie landhuizen in B.P. Kunderhoes te Voerendaal te koop. Het betreft ruime, uitstekend gelegen woningen. Ind.: hal, toilet, L-woon-/eetkr. (± 44 m^2), halfopen keuken, berging, garage. 1^e. verd.: 3 slaapkrs., overloop, badkr. met ligbad, douche, 2 v.w., apart 2^e toilet. 2^e verd.: zolder. Perc. opp. van 268 m^2 - 477 m^2. Prijzen vanaf ƒ. 333.000,- v.o.n. excl. renteverlies tijdens de bouw.

BOUWKAVELS S
Bouwkavels te koop te Spaubeek en Stramproy. Documentatie op aanvraag.

NIEUWBOUWWONINGEN S
VS-woningen te Spaubeek
VS-woningen te Stramproy.
Appartementen te Berg aan de Maas.
Documentatie op aanvraag.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

Openingstijden:
Werkdagen 9.00-18.00 uur
Zaterdagen 10.00-14.00 uur

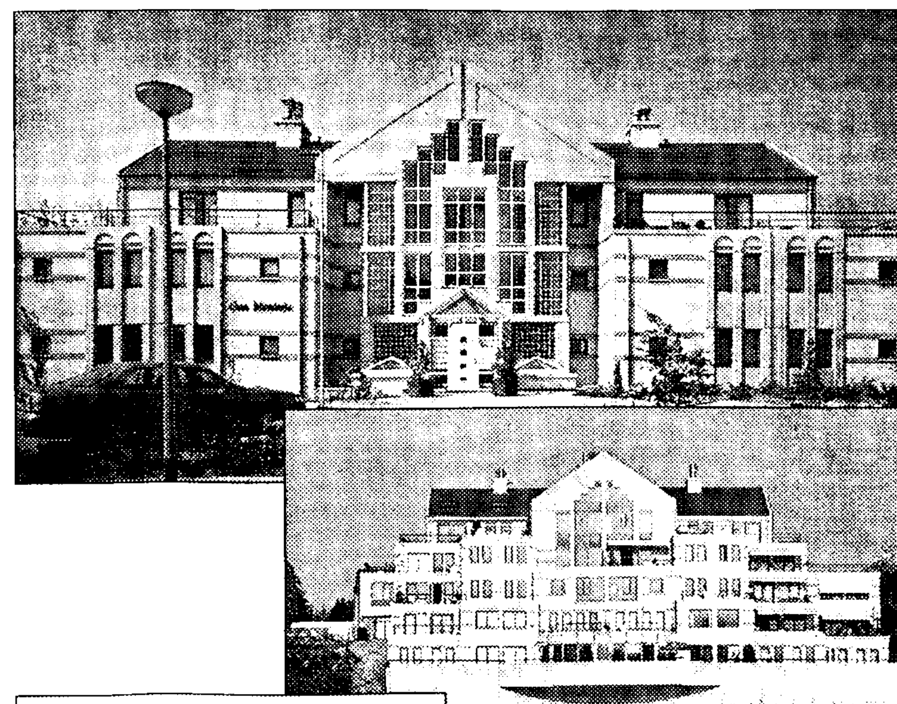
RUIJTERS
Ruijters Makelaardij B.V. – sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 – 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

Berg aan de Maas

Succes van Casa Montaña geprolongeerd

Bewoners -maar ook niet-bewoners- van het prachtige appartementencomplex Casa Montaña in Berg aan de Maas zijn enthousiast: een verrassend fraaie architectuur en een interieur met heerlijke woon- en leefomstandigheden.

Het succes op één van de meest aantrekkelijke woonlokaties in het Limburgs landschap wordt voortgezet met een tweede complex. Met dezelfde selectieve omstandigheden: grandioos uitzicht, perfecte ligging, optimale woonomstandigheden, variatie in woonvormen, riante terrassen aan de Maaszijde, inpandige parkeergarage, goede bezonning, schitterende architectuur, hoge mate van privacy en kwalitatieve bouw en afwerking.

Heerlijk wonen langs de Maas, met panorama-uitzicht op de Belgische natuur. Goed bereikbaar via filevrije uitvalswegen naar Maastricht, Eindhoven, Heerlen, België en Duitsland. Bijv.: tijdsafstand naar Maastricht en/of Heerlen ca. 20 minuten.

Koopprijs vanaf ƒ 287.000,- v.o.n.

Ook Tweede Woning

De appartementen lenen zich, mede gelet op het aantrekkelijke prijsniveau, uitstekend als tweede woning. In een omgeving van rust en ruimte, waar het sfeervolle woonmilieu mede wordt bepaald door drie culturen, blijkt het buitenland binnen handbereik.

Laeven

RUIJTERS
Ruijters Makelaardij B.V. - heerlen maastricht sittard
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 – 511611

hypothe[…]
voor een g[…]
offerte bel
rechtstreeks
ASSURI[…]
Kopen is vaak goe[…] dan huren.
Betaalt u een hoge […]
Sluit dan uw hypothe[…]
GRATIS BEREKENING
- maximale hypothe[…]
- maandlasten
- belastingvoordeel
- gemeentegarantie

ASSURING TEERLI[…]
HEERLEN-HOENSB[…]
tel. 045 - 22882[…]
ASSURING SPRENK[…]
LANDGRAAF
tel. 045 - 311030

DECORA[…]
HOUKES
PARKET B[…]
SUPERAANBIED[…]
Rustiek A
massief eiken str[…]
22 mm, kant en kl[…]
gelegd en gebors[…]
ƒ 135,- p[…]
Voerendaal, Hoolst[…]
tel. 045-750[…]
Sittard, Rijksweg-Nrd
tel. 046-5251[…]
Maastricht, Scharnerwe[…]
tel. 043-636[…]

Een hypotheek die zò is gekozen en samengesteld, dat u met plezier naar een andere woning gaat kijken

Vóór u naar een koophuis gaat kijken, *weet u met ons hypotheekadvies waar u aan toe bent. Ook financieel. Daarbij zijn ook uw partner, uw toekomstperspectief, uw inkomen en uw carrière-opbouw van groot belang. Vraag daarom ons hypotheekadvies, een weloverwogen financieel plan dat aansluit bij uw wensen en mogelijkheden.*

Onze hypotheekadviseurs zijn objectief en onafhankelijk. Waar of bij welke makelaar of particulier u ook koopt. Zij bemiddelen voor alle hypotheekbanken, dus met een grote variatie in rentepercentage, looptijd en vorm. Ook met de nieuwe mogelijkheden voor een twee-verdieners hypotheek met gemeentegarantie.

Dat is prettig om te weten. Want met een goed kosteloos hypotheekadvies op zak is het plezierig zoeken naar een woning.

Kom eens praten.
Of bel even voor een afspraak bij u thuis.

RUIJTERS
hypotheek- en verzekeringskantoor - sittard maastricht heerlen
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 - 713746

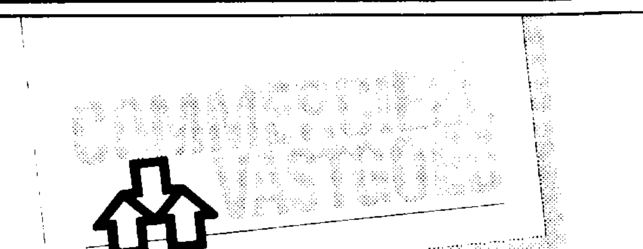
ADVIESBON

Ja, ik wil uw advies voor een passende hypotheek. Stuurt u mij geheel vrijblijvend een aanvraagformulier voor een kosteloze hypotheekberekening.

Naam
Straat
Postcode/Woonplaats
Telefoon

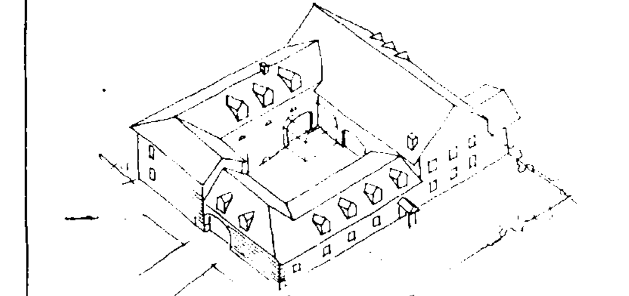
Deze coupon in gesloten envelop, zonder postzegel, zenden aan: **Ruijters Hypotheek- en Verzekeringskantoor BV**, Antwoordnummer 1020, 6400 VB Heerlen.

LD 2205

Te Koop / te huur

HEERLEN, Bekkerweg 113-115

Te koop: stijlvol gerestaureerd carré-vormig kantoor-/praktijkpand opp. ruim 600 m^2 BVO en P-terrein voor 6 auto's, alsmede zelfstandige woonruimte, opp. ± 250 m^2 met erf, tuin en binnenplaats. perceelsgrootte ± 1500 m^2. Zeer uitv. inform., bezicht. e.d. op aanvraag. Koopprijs ƒ 1.200.000,- k.k.

HEERLEN, Oliemolenstraat 60

Te huur rechtervleugel van U.T.P. gebouw t.b.v. kantoor en/of praktijkruimte. Beschikb. oppervlakte ruim 550 m^2 v.v. totaal 10 parkeerplaatsen op mooi aangelegd en omheind terrein. Huurprijs ƒ 95,-/m^2/jr. excl. serv.kosten.

RUIJTERS
Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046 – 523344
buiten kantooruren:
046-519882 / 04492-6046

Verzekeringen Aktue[…]

DE UITGEBREIDE GEVARENVERZEKERING

Het verzekeren van uw woonhuis en inboedel is maatwerk. Elk hu[…] is anders en elk interieur verschillend. Daarom biedt Interpolis u e[…] ruime keuze in Uitgebreide gevarenverzekeringen voor huis en haard. Er zijn drie vormen : de UGV-Standaard als minimumvoorziening, de UGV-Extra voor meer zekerheid en de UGV-Tota[…] met een maximale dekking.
De UGV-Standaard dekt de meest voorkomende risico's tegen de laagst mogelijke premie : brandschade, schade door blikseminslag, ontploffing en storm, inbraak en diefstal, vandalisme en beschadiging door lekkages.
De UGV-Extra dekt verder de meeste waterschades (door regen, overstromende putten of riolen, defecte leidingen), diefstal of vandalisme aan tuinmeubelen en schade door glasscherven.
De UGV-Totaal laat vrijwel niets meer aan het toeval over !
Deze polis geeft een veel ruimere dekking dan de UGV-Extra (bv. de boekenplank begeeft het en de vallende boeken vernielen uw dure videorecorder...)
Verder is er binnen de drie genoemde verzekeringsvormen nog speciaal voor uw situatie maatwerk mogelijk. Denk hierbij aan lijfsieraden, antiquiteiten, verzamelingen e.d. Laat uw LLTB-assurantie-adviseur u uitgebreid inlichten over de voordelen van deze zeer soepele verzekeringspolis.

BoerenBond lltb
BETER VERZEKERD DOOR IEMAND VAN BIJ ONS !

Spaubeek, plan Looiwinkel - Laatste fase

Bijzonder mooi gelegen halfvrijstaande woningen

In het plan Looiwinkel, een prachtig gelegen, kwalitatief hoogwaardig woongebied met glooiend karakter, veel groen en individuele bouw, wordt op korte termijn gestart met de realisatie van de laatste fase. Daarin worden 12 halfvrijstaande woningen en 1 vrijstaande woning met garage/berging en ruime voor- en achtertuin gebouwd.

De luxe uitgevoerde woningen hebben op de begane grond onder meer een entree, een zonnige, L-vormige woon-/eetkamer en een open keuken. De eerste verdieping heeft onder meer een overloop, 3 ruime slaapkamers en een badkamer met ligbad, vaste wastafel en een tweede toilet. De zolderverdieping is te bereiken via een vaste trap.

Door de wijze waarop de bouw van de woningen is aangepast aan de glooiingen van het landschap zijn er kleine niveauverschillen per woonblok. Daardoor variëren ook de gevels en zijn er twee verschillende plattegronden op de begane grond. Deze degelijk gebouwde woningen worden goed afgewerkt.

Koopprijzen
vanaf ƒ 187.000,- v.o.n.

RUIJTERS
Ruijters Makelaardij B.V. - heerlen maastricht sittard
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 – 511611

ZOEKT U EEN HYPOTHEEK?

- Rente keuze, variabel of 1-2-3-5-7-10-12-15-17-20-25-30 jaar vast.
- Mogelijkheden tot 100 % hypotheek inclusief aankoopkosten
- Géén bemiddelingskosten
- Méér dan 30 jaar ervaring in hypotheekservice
- Onafhankelijk adviseur voor alle hypotheekbanken
- Waar en bij welke makelaar u ook koopt, nu bellen, morgen offerte

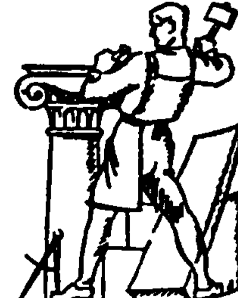
INFORMEER NAAR DE NIEUWE GEMEENTE-GARANTIEREGELING VOOR TWEEVERDIENERS.

Voorbeelden:
7,9% 30 jaar vast Annuïteitenhypotheek
7,6% 20 jaar vast Annuïteitenhypotheek
7,5% 30 jaar vaste Netto Lasten Spaarhypotheek
7,4% 15 jaar vast Spaarhypotheek
7,5% 2 jaar Bedenktijd-Spaarhypotheek

STIENSTRA HYPOTHEEKSERVICE
Kruisstraat 56,
6411 BW Heerlen.
Tel.: 045-732514.

Marmer, graniet en leisteen

VOOR UW GEHELE INTERIEUR

- vloeren
- tafels
- badkamers
- haardbekleding
- dorpels etc.

MOONEN-WANDERS
Wijngaardsweg 10, Hoensbroek
tel. 045-227700
fax. 045-227199

Te huur:

RIKSEN

BEDRIJFSHAL TE LANDGRAAF
Inlichtingen:
Riksen Beheer
Hoofdstraat 43, Landgraaf
Tel. 045-327421; fax 045-327422

VEILING ERFSTRAAT 7 TE HEERLEN

De notarissen mr. M.H.J.M. TOMLOW en mr P.J.N.T. Zeestraten te Heerlen, Akerstraat 77, delen mede dat de voor 25 mei 1993 om 15.00 uur voorziene veiling van het pand Erfstraat 7 te Heerlen
GEEN DOORGANG ZAL VINDEN.

LAAT CARAPATIËNTEN NIET STIKKEN
Astma Fonds
Giro 55055
bank 70.70.70.120

BOCHOLTZ

Dr. Nolensstraat 19. Royaal tussengel. winkel/woonhuis, 3 slk., terras, perceelopp. 147 m² **Vr.pr. ƒ 132.000,- k.k.**

Wilhelminastraat 11. (hoekpand) Unieke kans voor jonge ondernemer!! Tabakswinkel 65 m² met goed onderhouden woning en grote garage. Ruime woonk., 5 slk. Winkel met zeer goed rendement. Excl. inventaris + goederen ca. ƒ 60.000,- **Vr.pr. ƒ 259.000,- k.k.**

EYGELSHOVEN

Eisenhowerstraat 22. Halfvrijst. woonhuis met inpandige garage, ruime berging en tuin. L-woonk. 38 m², gesl. keuken, 3 slk., badkamer. Rustig gelegen. **Vr.pr. ƒ 198.000,- k.k.**

Molenweg 99. Halfvrijst. woonhuis met garage en tuin op z.-w. Ind.: woonkamer 36 m² met plavuizen, keuken 16 m², 4 slk. 10, 10, 18 en 24 m², badkamer met ligbad. Zolder te ber. via vaste trap. **Vr.pr. ƒ 199.000,- k.k.**

GELEEN

Kummenadestraat 66. Perfect onderhouden halfvrijst. villa, woonk. 60 m², grote aanbouwkeuken, 6 slk., uitstekend aangelegde onderhoudsarme tuin, zeer grote garage. **Vr.pr. ƒ 299.000,- k.k.**

HEERLEN

Frankenlaan 9 (Welten). Halfvrijst. ruime drive-in-woning met garage voor twee auto's, woonk. 35 m², incl. aanbouwserre, 3 slk., badkamer met ligbad en douche, grote tuin op z.-w. **Vr.pr. ƒ 194.000,- k.k.**

Jongmansweg 24. Appartement met ruime woonk. 27 m², halfopen witte aanbouwkeuken, badkamer met douche, 1 slk. 14 m² met balkon **Vr.pr. ƒ 89.000,- k.k.**

HOENSBROEK

Aschenweg. Vrijstaand woonhuis gelegen op 3200 m² grond. L-woonk. 45 m², gesl. aanbouwkeuken 12 m², 3 slk.: 9, 9 en 15 m², badkamer met ligbad en 2e toilet, zolder te ber. via vaste trap 50 m² **Vr.pr. ƒ 329.000,- k.k.**

Neerbraakstraat 16. Halfvrijst. woning met carport en tuin op zuid. (met vijver). Ind.: hal, plavuizen, woonk. met open keuken (± 38 m²), berging, 3 ruime slk., badkamer met ligbad, zolder. Rustig gel., met veel groen **Vr.pr. ƒ 194.000,- k.k.**

KERKRADE

Akerstraat 183. Ruim vrijst. winkel/woonhuis met tuin op z.-w. Ind.: winkel 50 m², entree, woonkamer 48 m² met schuifdeuren, Noorse lei met vloerverwarm., luxe witte aanbouwkeuken , 3 slk.: 8, 14, 16 m² waarvan 2 met balkon, badkamer met ligbad, douche en v.w., zolder met slk. 15 m2. **Vr.pr. ƒ 423.000,- k.k.**

Grachterstraat 10. Goed onderhouden gunstig gel. vrijst. woonhuis met inpand. garage. Woonk. ± 36 m², gesl. keuken, 3 slk. 10, 12 en 16 m2, badkamer met ligbad, tuin op z-w. **Vr.pr. ƒ 259.000,- k.k.**

Schoolstraat 22. Halfvrijst. woonhuis L-woonk. 28 m², gesl. keuken, 3 ruime slk., 2e toilet, recent vernieuwd dak. **Vr.pr. ƒ 172.000,- k.k.**

LANDGRAAF

Baanstraat 61. Goed onderhouden tussengel. woonhuis met tuin en garage. Woonk. 26 m², half open keuken, 3 slk.: 6, 10 en 12 m², badkamer met ligb., douche en 2e toilet. Zolder te ber. via vliezotrap. **Dit pand moet u van binnen zien!** **Vr.pr. ƒ 163.000,- k.k.**

Groenestraat Oost 191. Halfvrijst. ouder gerenoveerd woonhuis met garage, L-woonk. 24 m², gesl. keuken 14 m², badkamer met ligbad, douche en 2e toilet, zolder met vaste trap, perceelopp. 347 m². **Vr.pr. ƒ 193.000,- k.k.**

Keizerstraat 22 (met naastgel. bouwterrein). Royaal zeer gunstig gelegen vrijstaand woonhuis met grote garage 35 m², L-woonk. 30 m², keuken 20 m², 3 slk., vaste trap naar ruime zolder. Perc.opp. ± 600 m². Ruimtes achter het huis ingericht voor houtbewerking. Huis voorzien van kunststof ramen en dubbel glas. **Vr.pr. ƒ 275.000,- k.k.**

Koelmoer 10. Vrijstaand ruim woonhuis met garage en tuin. Ind.: woonk. 37 m², gesl. keuken 10 m², 4 ruime slk., badkamer met ligbad, zolder te ber. via vaste trap. Bwj. '79. Perceelopp. 442 m². Gedeeltelijk rolluiken! Rustige buurt nabij centrum. **Perfect onderhouden.** **Vr.pr. ƒ 329.000,- k.k.**

Poststraat 21. Perfect onderhouden halfvrijst. herenhuis met grote garage, zonnige tuin. Ruime woonkamer ± 50 m² en halfopen witte aanbouwkeuken (nieuw), compleet met app., 2 badkamers, 5 grote slk., grote zolder te bereiken via vaste trap alwaar nog 2 slk. Pand is voorzien van nieuw dak en kunststof ramen met dubbel glas. **Vr.pr. ƒ 254.000,- k.k.**

SIMPELVELD

Stampstraat 43. Interessant beleggingsobject. Royaal woonhuis en naastgelegen winkel/woonhuis met 2 appartementen. **Vr.pr. ƒ 335.000,- k.k.**

SIMPELVELD

Uitstekend gel. **bungalow** met pan. uitzicht, woonk. circa 50 m², gesl. keuken, 4 slk., badkamer met ligbad en douche, gel. in het souterrain: grote fitness/hobbyruimte, diverse kelders, sauna en douche, grote garage. **Inl. op aanvraag.**

BELGIË (Gemmenich)

Rue de Calvaire 7. In bosrijke omgeving schitterende vrijst. semi-bungalow met garage voor 2 auto's. Ind.: wijnkelder. Souterrain: 3 slk. waarvan 2 met vaste wastafel, waskeuken, en badkamer. Parterre: entree/gang met marmervloer, woonk. 40 m², gesloten aanbouwkeuken 10 m², 1 slk. met balkon en badkamer met ligbad. 5 min. van Vaals gelegen. Perceelopp. ± 1500 m² (event. bouwplaats). **Vr.pr. ƒ 350.000,- k.k.**

GULPEN

Burg. van Ryckevorselstraat 4. Vrijstaand landhuis met garage, woonk. ca. 50 m², grote gesloten keuken compleet met apparatuur, 3 slk. 8, 10 en 24 m2. Grondopp. 450 m2. **Vr.pr. ƒ 329.000,- k.k.**

HEERLEN

Bokstraat 27. Ruime vrijstaande semi-bungalow met kantoorruimte, L-woon/eetk. 48 m², gesl. keuken 12 m², 3 slk. 12, 12 en 20 m², badk. met ligbad, twee v.w., apart toilet. Garage met oprit, tuin met overdekt terras, tuinhuisje en vijverpartij. kantoorruimte 16 m², aparte ingang. **Vr.pr. ƒ 469.000,- k.k.**

LANDGRAAF

Ravetsmaar. Riante bungalow met inpandige dubbele garage en carport. Onder architectuur aangelegde bostuin met meerdere vijverpartijen. Een oase van rust in het zeer luxe bosrijke villapark. Perceelopp. 2160 m². bj. 1972. Onderhoudstoestand uitstekend. Slaapvleugel met drie ruime slk., luxe badkamer, woonkamer 65 m², royale Siematic keuken (volledig ingericht). Souterrain: kantoren. **Inl. op aanvraag**

SIMPELVELD

Mgr. Gillissenstraat 3. Uniek gelegen semi-bungalow, met schitterend panoramisch uitzicht over Simpelveld/Epen. Woonk. 55 m², extra eetkamer 26 m², half open keuken, 3 slk. à 20 m² nieuwe luxe sanitair (2 badkamers), zonneterras op zuid. Carport voor twee auto's. Grondopp. ± 2000 m2 **Inl. op aanvraag**

SIMPELVELD

Romeinenstraat 1. Dit moet u zien!! Vrijstaand verbouwd woonhuis met ruime garage en tuin. Ind.: geheel onderkelderd, ruime woonkamer 48 m² met open haard en schuifdeuren naar balkon en overdekt terras, gesl. keuken, 4 ruime slk. **Vr.pr. ƒ 329.000,- k.k.**

VALKENBURG

Emmabergweg 20. Schitterend gel. halfvrijst. geschakelde semi-bungalow met uniek panoramisch uitzicht. Inpandige garage 25 m², woonkamer 45 m² met open haard, parketvloeren, nieuwe Siematic-aanbouwkeuken, 3 slk., 2 badkamers (alle sanitair is vernieuwd). Perceelopp. 490 m². **Dit gezellige pand moet u van binnen zien!!!** **Vr.pr. ƒ 409.000,- k.k.**

Kwikstaartstraat	**Eygelshoven**
Caumerdalschestr. (2×)	**Heerlen**
Krommeweg	**Wijlre**
Steenberg	**Brunssum**
De Wingerd	**Heerlen**
Montfortstraat	**Landgraaf**
Bernard Potaststraat	**Kerkrade**
De Erk	**Margraten**
Rodestraat	**Wittem**
Athwerk	**Kerkrade**
Schoolstraat	**Kerkrade**
Schaesbergerstraat	**Kerkrade**
Frederikagracht	**Kerkrade**
Dorpstraat	**Reijmerstock**
Troereberg	**Ubach o. Worms**
Pr. Hendrikstraat (2×)	**Bocholtz**
Valkenburgerweg	**Nuth**

LANDGRAAF

Kavel Moltbos kavel 28. Zeer fraai gelegen hoekkavel met goedgekeurde tekeningen voor nog te bouwen riante, moderne bungalow met garage. Perceelopp. ± 536 m2 **Vr.pr. ƒ 144.000,- k.k.**

TE KOOP
HOENSBROEK

Kouvenderstraat 211. Winkel/kantoorpand nabij centrum. **Vr.pr. ƒ 89.000,- k.k.**

KERKRADE

Torenstraat 28. Bedrijfsobject te koop of te huur, bestaande uit 250 m² kantoorruimte en 500 m² bedrijfsruimte. **Vr.pr. ƒ 359.000,-**

TE HUUR
HEERLEN

Perfect gerenoveerd kantoorpand in centrum van Heerlen. Totale oppervlakte 120 m², mogelijkheid tot uitbreiding tot 500 m². **Inl. op aanvraag**

KERKRADE

Klarenanstelerweg. Kantoren van 200 tot 1000 m2. **Inl. op aanvraag.**

NEDU MAKELAARDIJ

"De makelaar in tevredenheid"

BEHEER/VERHUUR O.G. • MAKELAARDIJ • TAXATIES • HYPOTHEKEN • ASSURANTIEN

TE KOOP

BEEK:
"Zeer ruim vrijstaand landhuis gelegen op 1e stand!"
Ind. sout.: hal, berging, wijnkelder, prov.-kelder, kantoor, 2 grote hobby-ruimten; beg. grond/verd.: hal, 1-vormige woonk.(±45m2) m. open haard en aansluitend terras (±50m2) woon/eetkeuken m. compl. inr. bijkeuken, gar. (spouw) m. afstandsbediening, plantenkas, 3 grote slaapk., badk. m. ligbad., douche en 2 v.w., apart toilet. Bwjr. 1981. Optimaal geïsoleerd en grotend. dubb. begl.. Alle ramen/kozijnen hardhout. Perc. opp. 617 m2. Perfecte staat! Aanv. in overleg. **Vraagpr. f. 425.000,- k.k.**

HEERLEN:
"Vrijstaande z.g. "Oostenrijkse woning" met garage op een geweldige lokatie!"
Ind. zeer ruime hal, woonk.(±40m2) dichte keuken, garage (spouw) 3 slaapk. badk. m. ligbad en 2 v.w., zolder. Perc. opp. ±800m2. Aanv. in overl. **Vraagpr. f. 295.000,- k.k.**

HEERLEN:
"Ruim, degelijk woonhuis met 4 slaapkamers!"
Ind. kelder, hal, woonk. m. openhaard, grote keuken, bijkeuken, badk. ... slaapk. c.q. hobbykamer. Bwjr. 1925. Nieuw pannendak. Grotend. dubb. begl., c.v. combi-ketel 1989. Aanv. direkt. **VERKOCHT** **Vraagpr. f. 132.500,- k.k.**

GELEEN:
"Zeer ruime moderne woning met grote inpandige garage!"
Ind. hal, gar./berging (8.14 x 3.20/5.20) woonk. m. semi-open keuken (8.14 x 5.20) en voor- en achterbalkon,. 3 slaapk. badk., grote zolder m. div. mogelijkh. Geïsoleerd. Bouwj. 1977. Aanv. in overl. **Vraagpr. f. 179.000,- k.k.**

BORN/BUCHTEN:
"Mooie, ruime halfvrijstaande woning in een fijne buurt!"
Ind. hal, woonk., m. allesbrander, ruime open keuken m. lichte, luxe inr. Verwarmde gar., m. afstandsbediening, 4 slaapk. badk. m. ligb., v.w. en 2e toilet. Zolder m. hobbykamer. Geïsoleerd. Aanv. in overl. **Vraagpr. f. 185.000,- k.k.**

SCHINNEN:
"Sfeervol vrijstaand woonhuis met ruime garage op uitstekende lokatie!"
Ind. 2 kelders, hal, ruime woonk. m. allesbrander, woon/eetk. m. compl. moderne app., bijkeuken, gar. (in spouw), tuinhuisje en kweekkast, 3 slaapk. badk. zolder. Geïsoleerd, ged. dubb. begl. en roll. Perc. opp. 500 m². Aanv. in overl. **Vraagpr. 295.000,- k.k.**

LANDGRAAF:
"Prachtig vrijstaand woonhuis met bedrijfsruimte!"
Ind. woonh., div. kelders, hal, woonk. (35 m²) m. openhaard, keuken (4.76 x 3.50) m. app. kantoor/hobby-ruimte, serre, 3 slaapk., grote badk. m. ligb., douche en v.w. Alle ramen /kozijnen hardhout, geh. pand roll. en ged. dubb. begl.; bedrijfsruimte (14.50 x 13.50) ged. met verd. vloer, kantoor, schaftlokaal, toilet, electr. rolpoort en eigen c.v. ketel, carport. Tot. perc. opp. 1001 m², grotendeels beklinkerd. Aanv. desgewenst direkt. **Vraagpr. f. 389.000,- k.k.**

NUTH/VAESRADE:
"Vrijstaand landhuis voor de liefhebber van ruimte en tuin!"
Ind. sout.: gar., hobby- en overige kelders. Beg. grond: grote hal, L-vormige woonk. (± 50 m²) m. open haard, woon /eetkeuken m. alle app. bijkeuken., overdekt terras 1e verd.; 4 ruime slpks., badk. m. kunstof ligbad, douche, dubbele v.w. en 2e toilet, 2e Verd.; zolder. Bwjr. 1980. Geïsoleerd. Alle ramen/kozijnen hardhout. Perc. opp. 840 m². Achtertuin 20 x 15/22 op zonkant en geen bebouwing achter. Aanv. in overl. **Vraagpr. f. 355.000,- k.k.**

EMMAPLEIN 12, HEERLEN TEL. 045-711500
Maandag t/m vrijdag van 9.00-17.30 uur, kantoor op zaterdag geopend van 9.00-13.00 uur

---

PAUL SIMONS

MAKELAARDIJ B.V.
ASSURANTIËN·TAXATIES
HYPOTHEKEN·FINANCIËN.

EUROPAWEG ZUID 214 UBACH OVER WORMS

Schaesberg
Rustig gel. woonh. met uitgeb. keuken (luxe install.), wasruimte, knusse woonk., 3 slaapk., badk., zolder, ruime kelder, garage en tuin. Vr.pr. ƒ 158.000,- k.k.

Ubach over Worms
Zeer rustig gel. jong halfvrijst. woonh. met ruime garage en tuin. Ind. o.a. hal, L-woonk., open keuk., 3 slaapk., badk. en zolder met diverse mogelijkheden (via vaste trap). Aanvaarding eind 1993. Pr. ƒ 179.000,- k.k.

Schaesberg - Dr.Calsplan
Perfect onderhouden, geschakelde bungalow met keurig verzorgde tuin. **Souterrain** met grote gar., badk., kleine slaapk. en berg. (evt. geschikt te maken als slaapk. **Beg. grond:** ruime hal, gezellige woonk., open keuk., ruime slaapk. etc. Pand is zowel voor jongere als oudere mensen geschikt. Prijs ƒ 170.000,- k.k.

Op zaterdag zijn wij geopend van 10.00 tot 13.00 uur.

NVM

045-318182

HEERLEN
ƒ 385.000,- k.k.
Ind.: sout.: dubbele garage, berging en provisiekelder; beg. gr.: hal, toilet, woonkamer 46 m²; keuken; terras en diepe tuin. 1e verd.: 4 slaapkamers; douche en toilet. 2e verd.: zolderruimte te bereiken via vliezotrap.

VOERENDAAL
ƒ 419.000,- k.k.
Vrijstaande semi-bungalow op 710 m² grond en op een rustige ligging. Ind.: beg. gr.: royale hal, L-vormige woonkamer met open haard en plavuizenvloer 9.00 x 5.50/3.90; dichte keuken met app. 4.90 x 3.35; 3 slaapkamers; badkamer; inpandige garage; terras en tuin. 1e verd.: royale overloop, 1 slaapkamer 4.55 x 3.00 en zolderruimte. Aanvaarding: eind aug. 1993.

BEDRIJFSPANDEN

KLIMMEN
ƒ 127.000,- k.k.
„Voormalig" woonhuis met bedrijfsruimte. Grondopp. 330 m². Ind.: beg. gr.: voorzijde 3 ruimtes van ca. 10 m²; bedrijfsruimte 7.00 x 8.70 en 6.00 x 3.00. 1e verd.: 3 kamers en zoldertje. Aanvaarding: direct.

GULPEN
ƒ 129.000,- k.k.
Winkelruimte
Opp. 70 m² incl. kantoor, toilet en kitchenette.
Aanvaarding: vrijwel direct.

- Makelaar o.g.
- Bedrijfsobjecten
- Woningen
- Taxaties
- Hypotheken
- Verzekeringen

Wie weet wat hij wil, beslist om z'n eigen makelaar mee te nemen.

makelaardij **ERNENS**

Hoolstraat 42, Voerendaal

Tel.: 045-752142

NVM MAKELAAR

Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

Bolens®

Voor een beter milieu!

Pulvermaaiers 3 YEAR WARRANTY

Dit uniek pulversysteem biedt:
- milieuvriendelijke bemesting door recycling
- geen grasafval meer
- 30% tijdsbesparing
- 3 jaren volledige garantie
- alle modellen voorzien van mesrem

Nu ook in zitmaaieruitvoering

Uniek! Gazon After-Shave Quattro

Bent u in het bezit van een motorcirkelmaaier? Dan kunt u voor ƒ 55,- uw gazon vertikuteren en verluchten.

ENTER-FORCE
Vliegveldweg 11 · Beek
(bij vliegveld)
Importeur voor Nederland
Tel. 043-649055

PARKET KURK KUNSTSTOF

Kurk vanaf FL 19,-
Kunststof vanaf FL 49,-
Parket 22 mm vanaf FL 59,-

NPS Vloeren Studio
Willemstr. 72
Heerlen
045-720010

LAAT U DE VERSPREIDING VAN UW DURE REKLAMEFOLDERS NOG OVER AAN HET VRIENDJE VAN UW ZOONTJE...?

Bel Spiral als 't gekontroleerd verspreid moet worden!

Fabrieksstraat 7, 5961 PK Horst, telefoon 04709-84222,

Postbus 6094, 5960 AB Horst, fax 04709-84333.

SPIRAL

Pickée, van huis uit aktief !

BRUNSSUM: Vrijst. royale vooroorlogse villa met praktijkkantoorruimte; garage, rondom tuin. Rustig gelegen aan rand van centrum (loopafstand). Ind.: o.a. praktijkruimte ca.76 m², waskelder, c.v.- bergkelder, ruime woonk. (ca.48 m²), openhaard partij, eetkeuken (met app.). **1e Verd.:** 3 grote slaapks., badk. met o.a ligbad en douche. **2e Verd.:** 2 slpks.,grote zolderruimte. **Vraagprijs: ƒ 475.000,- k.k.**

BRUNSSUM: Vrijst. woonh. met c.v. -gas, grote garage en tuin. Rustig en blijvend goed gelegen (Op de Vos). Dak en muren geïsol, ged, dubb. beglazing. Goed onderhouden. Bouwj. '75. **Ind.:** o.a. royale woonk., keuken (met app.), 3 ruime slaapks., badk. met o.a. ligb. en douche. Zolder. **Prijs: ƒ. 269.000,- k.k.**

HEERLEN - HEERLERHEIDE - CENTRUM:
Ruime vooroorlogse woning met tuin. Ind.: o.a. 2 kelders, woonkamer-ensuite, keuken, badk., 4 slaapks., 2e douche gelegenheid. Zolder (vaste trap).
Vraagprijs: ƒ 135.000,- k.k.

HOENSBROEK: Vrijst. woonh. met c.v.-gas, grote garage en tuin. Goed onderh., geheel geïsoleerd, dubb. begl. **Ind.:** provisiekelder met extra bergruimte, royale hal, L-vormige woonk. (44 m²) met parketvloer, tuinkamer, keuken, 3 royale slpk., badk. en zolder. **Prijs: ƒ. 265.000,- k.k.**

KERKRADE: Grenzend aan het winkelcentrum. Vrijstaand winkel-kantoorpand (ca. 85 m²) met bovenwoning (verhuurd). Recentelijk geh. gerenoveerd. Ged. kunststof kozijnen met dubb. beglaz. cv-gas; patiotuin en werkplaats. **Prijs: ƒ 179.000,- k.k.**

KERKRADE-HAANRADE: Rustig gelegen woonhuis met cv-gas berging en tuin. Bouwj. ca. 1986. Geh. geïsoleerd. Ged. dubb. beglazing. Roll.. **Ind.:** o.a. prov./bergkelder; woonk., keuken met complete keukeninstal., 3 slpks., badk., zolder. **Prijs: ƒ 198.500,- k.k.**

KERKRADE-HAANRADE: Rustig gelegen woonhuis met cv-gas, berging en carport. **Ind.:** o.a. Royale woonkamer met open haard. Keuken met complete keukeninstal. met app., 3 slpks, badk., rolluiken, ged. dubb. beglazing. **Vraagprijs: ƒ 198.500,- k.k.**

SCHAESBERG: Ruim halfvrijstaand woonhuis met cv-gas, garage en mooie tuin op het zuiden gelegen. **Ind.:** o.a. provisiekelder; woon-eetkamer (ca. 55 m²) Met open haard. Keuken met compl. keukeninstal. Drie royale slaapkamers; badk.; zolder. Ged. dubb. beglazing. **Prijs: ƒ 249.000,- k.k.**

NIEUWBOUW

EIJGELSHOVEN: KORVERSBERG. Laatste fase type vrijst. woningen! Binnenkort wordt gestart met de bouw van deze prachtig gelegen ruime woningen (uitst. geïsol.; hardhouten kozijnen) **Ind.:** o.a. L-vorm. woonk. keuken, 3 slpks., badk., vaste trap naar zolder (mogelijkheid voor 4e slpk.) Garage met mogelijkheid voor extra bergruimte. Tuin. **Koopprijs: ƒ 219.750,- v.o.n. exclusief renteverlies.**

LANDGRAAF-NIEUWENHAGEN: W. Alexanderstraat. Nog 1 halfvrijst. woonhuis met c.v.-gas en tuin. Gelegen op loopafst. van Landgraafs winkelcentrum Op de Kamp. Goed verzorgd uitvoeringsnivo. Muren en dak zijn geïsol. evenals de beganegrondvloer; dubb. beglazing. Ind.: o.a. L-vorm. woonk. keuken, 3 slpks., badk., zolder (met vaste trap). **Koopprijs: ƒ 189.945,- v.o.n. exclusief renteverlies.**

BOUWTERREINEN

SCHAESBERG-ONDERSTE MOLT:
Nog slechts 1 bouwterrein. Uitstekend en rustig gelegen. Goed bereikbaar. Nabij centrum. Bestemd voor vrijstaande woning/bungalow. Grootte ca. 772 m².
Prijs: ƒ 130.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS-BOUWTERREIN:
Aan de rand van de kern Ubach over Worms. Front ca. 9.00 meter. Totale perceels-oppervlakte ca. 650 m².
Koopprijs: ƒ 50.000,- k.k.

TE KOOP/TE HUUR GEVRAAGD

BRUNSSUM-CENTRUM:
Appartement. Lift. Woonk., keuken, badkamer, 2 slaapks., balkon. Totaal ca. 75/90 m².

NVM MAKELAAR

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale.

Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf

045 - 326767

Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur, 's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur. (Verder volgens afspraak)

Pickée makelaardij bv

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

En de makelaar weet van wanten en kranten.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 215.000,- k.k.

Halfvrijstaand woonhuis met ruime inpandige garage en tuin.
INDELING:
Souterrain: ruime garage, cv-ruimte, provisieruimte. **Beg. gr.:** hal/entree, toilet, ruime woonkamer (parketvloer), gesloten keuken met luxe aanbouwunit, kantoor, terras, fraaie tuin. **1e verd.:** overloop, 3 slaapkamers, badkamer (ligbad, v.w., 2e toilet, w.m.a.). **2e verd.:** vliering. **Algemeen:** goede staat, duurzame materialen, sfeervol woonhuis; c.v. gas 1991, aanvaarding oktober 1993.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 269.000,- k.k.

Een uitstekend onderhouden WOONOBJECT uitermate geschikt voor dubbele bewoning of kamerverhuur. Veel ruimte.
INDELING:
Sout.: ruime provisiekel. **Begr. gr.:** entr., toilet, grote woonk. (32 m²), eetkeuken met aanbouw, badkamer (douche/toilet/v.w.), garage, ruim erf (via poort bereikbaar), drie ruime kamers 4.90 x 2.5; 4 x 4.90; 4 x 6.70, doucheruimte.
1e verd.: woonkamer, keuken met aanbouw, ruime slaapkamer, 2e toilet, doucheruimte, ruim balkon. **2e verd.:** drie ruime slaapkamers 4.35 x 3.20, 3.70 x 3.10, 3.70 x 3.10; douche of keukenruimte. Bwjr. 1960. CV-gas (twee ketels 1973/1978). Direct te aanvaarden. Ligging centrum.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 193.000,- k.k.

Halfvrijstaand woonhuis met ruime garage en tuin.
INDELING:
Beg. gr.: hal/entree, toilet, ruime woonkamer, open keuken met aanbouw, terras, leuke tuin, garage. **1e verd.:** overloop, 3 slaapkamers, badkamer (douche, v.w.). **2e verd.:** d.m.v. een vaste trap bereikbare zolder waar zich een 4e slaapkamer bevindt. **Algemeen:** goede staat, duurzame materialen, sfeervol woonhuis; aanvaarding op korte termijn.

NUTH

Vraagprijs ƒ 195.000,- k.k.

Halfvrijstaand woonhuis met garage (zadeldak) en tuin.
INDELING:
Beg. gr.: hal/entree (tegelvloer), toilet, ruime woonkamer, open keuken met aanbouwunit, terras, fraaie tuin. **1e verd.:** overloop, 3 slaapkamers, badkamer (douche, v.w., w.m.a.); **2e verd.:** vaste trap naar zolder (vierde slaapkamer). **Algemeen:** goede staat van onderhoud. CV-gas 1986, aanvaarding oktober 1993.

NUTH (Vaesrade)

Vraagprijs ƒ 279.000,- k.k.

Vrijstaand woonhuis met ruime garage, terras en tuin.
INDELING:
Beg. gr.: hal/entree, toilet, ruime woonkamer 40 m² (gedeeltelijk natuurstenen vloer, eetkeuken met aanbouwunit, bijkeuken, terras, fraaie tuin, ruime garage met bergruimte, berging.
1e verd.: overloop, 3 slaapkamers, badkamer (douche, v.w., 2e toilet). **2e verd.:** vliering. **Algemeen:** goede staat, duurzame materialen, sfeervol woonhuis; CV-gas; dubbele beglazing. Aanvaarding in overleg.

BEDRIJFSGEBOUWEN

BEDRIJFSGEBOUW TE HUUR

Op een uitstekende lokatie (Industrieterrein De Koumen, Hoensbroek, gemeente Heerlen) is gestart met de realisatie van nieuwbouw loodsen. De loodsen zijn v.v. diverse rolpoorten en uitstekend geïsoleerd. Nokhoogte 6 meter. Huren vanaf 300 m² tot 1290 m². Uiteraard kan met de wensen van de huurder rekening gehouden worden tijdens de bouw. Oplevering op korte termijn. Huursom ƒ 77,50 per m² per jaar.

KERKRADE/ DENTGENBACH TE KOOP

ƒ 375.000,- B.T.W.

Uitstekend gesitueerde bedrijfshal met buitenterrein op het industrieterrein **DENTGENBACH** te Kerkrade. De bedrijfshal is v.v. 70 m² kantoorruimte, 480 m² opslagruimte. Object is geïsoleerd en v.v. een rolpoort. Oorspronkelijk bouwjaar 1980, verbouwd in 1988.

HEERLEN

BEDRIJFSRUIMTE

In het centrum van Heerlen te koop/te huur een winkelruimte. Bruto vloeroppervlakte linker helft circa 90 m² incl. 40 m² magazijn in het souterrain. De rechter helft circa 100 m². Object is grotendeels van binnen betegeld. Voor diverse branches geschikt.
Huurprijzen: linker helft: ƒ 1.400,- excl. B.T.W. Rechter helft: ƒ 1.750,- excl. BTW.
Koopsom: linker helft ƒ 150.000,- k.k. excl. B.T.W.

GELEEN

TE HUUR BEDRIJFSRUIMTE
TE KOOP INVENTARIS

In een buurtcentrum te huur 130 m² bedrijfsruimte (huursom ƒ 1.500,- per maand excl. B.T.W.) Momenteel in gebruik als goedlopende friture (weekomzet op aanvraag). Overname van complete inventaris mogelijk (vraagprijs ƒ 55.000,- o.a. friteuses, ovens, ijskasten, diepvriezers e.d.). Aanvaarding direct. Uitstekende investering.

NIEUWBOUW

ONDERBANKEN (Schinveld)

Prijzen v.a. ƒ 248.500,- v.o.n.
t/m ƒ 249.500,- v.o.n.

Aan de rand van een natuurrijke omgeving alsmede op loopafstand van diverse openbare voorzieningen wordt binnenkort gestart met de bouw van 2 halfvrijstaande en 4 geschakelde semi-bungalows. De woningen hebben een hoog afwerkingsniveau, een riante tuin, garage en de mogelijkheid van (beperkte) inspraak tijdens de bouw. Perceeloppervlakte circa 400 m².
INDELING:
Beg. gr.: speelse entree, geh. betegeld toilet met fontein, woonkamer met schuifpui naar tuin, keuken, betegelde badkamer met 2e toilet, ligbad en vaste wastafel, **ruime slaapkamer**, garage, tuin met evt. een berging. **1e verd.:** overloop, 2 ruime slaapkamers. **Alg.:** een uitgebreide brochure is op aanvraag verkrijgbaar.

HEERLEN

9 NIEUWBOUW-WONINGEN
Prijzen vanaf: ƒ 165.000,- tot ƒ 189.000,- v.o.n.

In de wijk Beersdal is gestart met de bouw van 8 halfvrijstaande en 1 vrijstaand woonhuis. Optimale bouwkundige voorzieningen alsmede een aardige architectuur kenmerken deze woningen. De perceeloppervlaktes variëren van 190 m² tot 370 m².
NOG SLECHTS 4 TE KOOP
INDELING:
Beg. gr.: entree, toilet met fontein, woonkamer, ½ open keuken, tuin, garage; **1e verd.:** overloop, 3 ruime slaapkamers, badkamer met douche, vaste wastafel en aansluiting wasmachine; **2e verd.:** d.m.v. een vlieringtrap bereikbare zolder welke eenvoudig ingericht kan worden als 4e slaapkamer. **Alg.:** o.a. hardhouten kozijnen, gedeeltelijk dubbel glas, kindervriendelijke buurt. Met uw wensen kan tijdens de bouw rekening gehouden worden. Brochures worden op aanvraag toegestuurd. **DE WONINGEN WORDEN MET G.I.W.-GARANTIE GEBOUWD; DUS KOPEN ZONDER RISICO.**

Steens / De la Haye / Wald / Dogge

ASSURANTIE-ADVISEURS - MAKELAARDIJ ONROEREND GOED

GEOPEND:
maandag t/m vrijdag
kantoortijden
's zaterdags
10.00-12.30 uur

HOENSBROEK
HOOFDSTRAAT 88
6432 GH HOENSBROEK
TEL. 045-223434
FAX 045-230033

COMMERCIEEL VASTGOED

WINKELS

AMSTENRADE, Parallelstraat
Winkelruimte (showroom) ca. 300 m² met opslagruimte, kantoor en toilet. Royale bovenwoning, 4 slaapkamers, keuken, woonkamer, badkamer. Gedeeltelijk verhuurd, huuropbrengst ca. ƒ 58.000,- per jaar. Vraagprijs inclusief verhuurd gedeelte ƒ 450.000,- k.k.

BRUNSSUM, Dorpsstraat
Winkelruimte ca. 60 m² (evt. 2 units) met royale woning. Winkel o.a. voorzien van kantoor, toilet, keuken. Goed bereikbaar. Indeling woning: ruime woonkamer, woonkeuken, complete keukeninrichting, badkamer met douche, ligbad en toilet, 3 slaapkamers, diverse terrassen, tuin, berging en 2 kelders. In uitstekende staat van onderhoud. Vraagprijs ƒ 325.000,- k.k.

HEERLEN, Centrum (A1-lokaties)
Saroleastraat, diverse winkels te huur. Informatie op aanvraag.

SITTARD, GELEEN, Centrum
Diverse lokaties (te huur) v.a. 30 m² tot 280 m² in diverse branches, mogelijkheid voor horeca. Informatie op aanvraag.

KANTOREN

HEERLEN, Parallelweg 2
Ca. 385 m² kantoorruimte (bwjr. '92) met 8 parkeerplaatsen op uitstekende lokatie in centrum Heerlen (nabij station). Compleet afwerkingsniveau met o.a. pantry, toiletten, lift enz. Huurprijs ƒ 195,- p/m² p/jr.

HEERLEN, Ger. Bruningstraat
Nieuwbouw kantoorruimte ca. 250 m² met archiefruimte 55 m². Uitstekend opleveringsniveau met o.a. scheidingswanden, vloerbedekking, verlaagde plafonds met verlichting, kitchenette, toiletten enz. Parkeren op eigen terrein. Huurprijs ƒ 3.855,- p/mnd.

MAASTRICHT, Duitse Poort
Multifunctionele kantoorunits vanaf 175 m² (nieuwbouw) met eigen kitchenette en toiletgroep. Uitstekend bereikbaar (stationslokatie) met ruim parkeerterrein. Eigentijdse uitstraling en flexibele indelingsmogelijkheden. Compleet afgewerkt. Huurprijs op aanvraag.

MAASTRICHT, Stationsstraat
In stationsgebouw gelegen functionele kantoorruimten met basisvoorzieningen, v.a. 750 m². Huurprijs ƒ 150,- p/m²/jr., excl. servicekosten.

BEDRIJFSRUIMTEN

BRUNSSUM, Bedrijventerrein "EMMA"
Op uitstekende lokatie worden bedrijfsruimten met kantoren/showroom gerealiseerd v.a. 300 m². Parkeren op eigen terrein. Oplevering eind 1993. Compleet afwerkingsniveau met o.a. pantry, toiletten, plafonds met verlichting, overheaddeur, geïsoleerd. Vrije hoogte hal 6 mtr. Met wensen van huurders m.b.t. de afwerking kan nog rekening worden gehouden. Verdere informatie op aanvraag.

HEERLEN, Bedrijvenpark Molenberg
Kantoren, bedrijfsruimten, werkplaatsen vanaf 50 m² tot 5000 m². Aantrekkelijk huurniveau. Direct te aanvaarden. Huurcondities op aanvraag.

HOENSBROEK, De Koumen
Bedrijfsruimte ca. 750 m² alsmede 400 m². Detailhandel toegestaan voor de 400 m²! Evt. uit te breiden op verdieping met 400 m². Huurprijs op aanvraag.

HOENSBROEK, De Koumen
Bedrijfsruimte ca. 400 m² met kantoren ca. 150 m² in bedrijvenverzamelgebouw. Goed bereikbaar, compleet afgewerkt, bouwjaar 1992. Huurprijs ƒ 3.600,- p/mnd.

HOENSBROEK, Terveurdtweg
Ca. 500 m² bedrijfsruimte met ca. 300 m² kantoor op 1e verd. Compleet opleveringsniveau, incl. 23 parkeerplaatsen, bestraat buitenterrein. Vraagprijs ƒ 460.000,- k.k. Huurprijs ƒ 4.200,- per maand.

HOENSBROEK, Wijngaardsweg
Hoeve de Wijngaardshof. Op ca. 1,5 ha grond gelegen carréboerderij, voor vele doeleinden geschikt. Uitstekende lokatie. Vraagprijs ƒ 1.200.000,- k.k.

NUTH, Vaesrade
Gelegen aan de Provincialeweg, ca. 450 m² bedrijfsruimte met woning. Indeling o.a. receptie, kantoor, showroom, magazijn, werkplaats, parkeerplaats, buitenterrein. Perceelsopp. ± 1475 m². Weg. verhuizing op n.o.t.k. termijn te aanvaarden. Vraagprijs ƒ 470.000,- k.k.

BEDRIJFSTERREIN

HEERLEN, Ten Esschen
Op het industrieterrein Ten Esschen ca. 30.000 m² bedrijfsterrein. Zichtlokatie aan de A2. Kleine oppervlakten mogelijk. Prijs op aanvraag.

SUSTEREN, Wolfskoul
Diverse kavels bedrijfsterrein, ook in kleinere units. Bouw bedrijfswoning toegestaan. Koopprijs ƒ 60,- p.m² k.k.

HORECARUIMTEN

BEEK, Burg. Janssenstraat
Horecapand inclusief inventaris met bovenwoning, zeer geschikt voor café met zaal etc. Oppervlaktes: café 55 m², zaal 350 m², diverse nevenruimten. Pand verkeert in uitstekende staat. Vraagprijs ƒ 490.000,- k.k.

HEERLEN, Bongerd
Gerenommeerd horeca-object (café) met royale bovenwoning, op uitstekende lokatie (markt). Vraagprijs ƒ 665.000,- k.k.

KESSENICH/KINROOI (B)
Gerenommeerd horeca-object (pub/disco/snackbar) gelegen aan de Venlosesteenweg. Capaciteit ± 1000 pers. In uitstekende staat van onderhoud (ca. 2 jaar oud) inclusief woning. Verdere informatie op aanvraag.

WONINGEN

SPAUBEEK, Parallelweg
Riante bungalow met kantoor en garage. Perceel ca. 1200 m². Indeling woonkamer met parket (nieuw), keuken (nieuw), badkamer (nieuw), 3 slaapkamers. Mogelijkheid tot uitbreiding met 70 à 80 m². Luxe uitgevoerd, recent compleet gerenoveerd. Vraagprijs ƒ 395.000,- k.k.

VALKENBURG, Hekerweg
Monumentale woonboerderij geheel gerenoveerd in de oorspronkelijke staat. Indeling: binnenplaats entree, woonkamer, zitkamer met open haard, eetkamer met open haard, keuken, berging, toilet, opslagruimte/stal, op 1e verdieping 2 slaapkamers en badkamer, op zolder 2 slaapkamers, riante tuin splitlevel. Uniek object. Fiscaal gunstige exploitatiemogelijkheden. Vraagprijs ƒ 425.000,- k.k.

BELEGGINGSPANDEN

Diverse winkel-beleggingspanden te koop v.a. ƒ 300.000,-. Info op aanvraag.

WIJ ZOEKEN VOOR DIVERSE ONDERNEMERS

- **Winkelruimten en bedrijfsruimten** (te koop/te huur) van 50 tot 1500 m² in geheel Zuid-Limburg;
- **Winkels** op A1-lokatie in de plaatsen Maastricht, Heerlen, Roermond, Geleen, Brunssum en Sittard ten behoeve van landelijke winkelketens;

V&H VASTGOED

OIRSBEEK - Hulterweg 28 6438 AJ 04492-1620
MAASTRICHT - Hertogsingel 68 6214 AE 043-255070

OPENBARE VERKOOP EX 3:268 BW VAN HET BEZOEKERSCENTRUM PRI[...] TE GULPEN

Notaris J.H.W. Versteeg te Maastricht zal op **donderdag 17 juni 1993 om 15.00 uur** gebouw Timpaan, Rosstraat 1 te Gulpen (naa[st] kerk) op grond van art. 3:268 BW in het openb[aar] bij opbod en afslag in één zitting in verkoop br[engen]

het bezoekerscentrum, bouwjaar 1991/1992, gelegen Landsraderweg 7 te Gulpen, omvatte[nde] een beglaasde pyramide met inwendig drie niv[eaus] lift-installatie en bijbehorende functionele ruimt[en] ondergrond, kad. gte. Gulpen sectie C no. 334[.] groot ongeveer 8.59 aren.

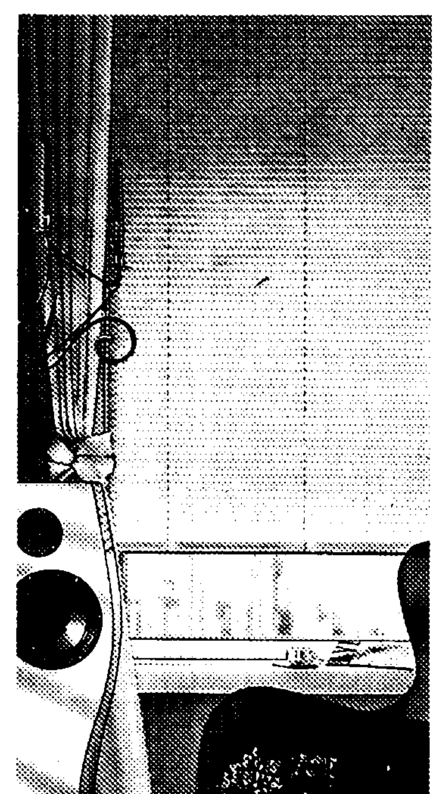
Het object is schitterend gelegen naast het vrijetijdscentrum van Gulpen en kan gebruik m[aken] van bijgelegen ruime parkeervoorzieningen, di[e] in de verkoop zijn begrepen.
De huidige gemeentelijke bestemming luidt: „informatiecentrum t.b.v. toeristisch-recreatiev[e] ontwikkelingen in het Heuvelland Zuid-Limburg". Wijziging van die bestemming is voor rekening [en] risico van de koper.
Het object is vrij van huur en andere gebruiksre[chten] te aanvaarden na betaling van de koopprijs, die uiterlijk 26 juli 1993 in handen van de notaris die[nt te] worden voldaan.
Een koper dient ter veiling een verklaring van zi[jn] financiële gegoedheid over te leggen.
Bezichtiging van het object uitsluitend na overle[g] met het notariskantoor en met een door de nota[ris] afgegeven toegangsbewijs.
Op de verkoop zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen 199[3] voorzover daarvan in de akte van veiling niet wo[rdt] afgeweken.
Tot 2 juni 1993 kan een schriftelijk bindend aanb[od] tot koop worden uitgebracht ten notariskantore, waarop art. 3:268 lid 2 ev. BW van toepassing is. Nadere informatie ten kantore van notaris Verst[eeg] Vrijthof 20, Maastricht, postbus 485, 6200 AL Maastricht. Tel. 043-217174, fax 043-251953.

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer
En de makelaar weet van wanten en kranten.

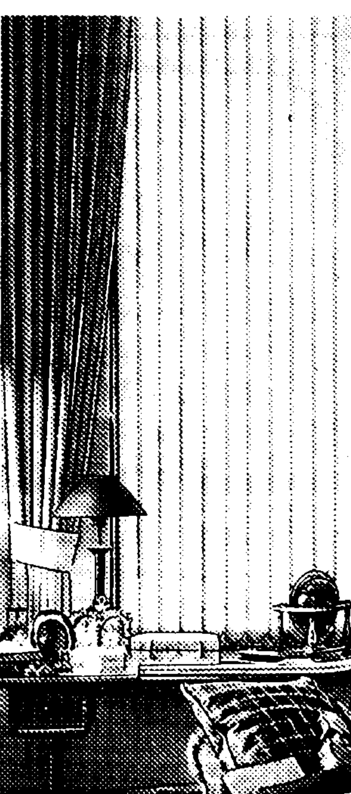
INGETOGEN, VROLIJK, UITBUNDI[G]

'Luxaflex' Plisse

'Luxaflex' Horizontale jaloezieën

'Luxaflex' Gordijn-Jaloezieën

MET 'LUXAFLEX' RAAMBEKLEDING KUNT U *eindeloos* VARIËREN

'Luxaflex' Raambekleding is er in vijf totaal verschillende typen. Twee daarvan, de horizontale jaloezieën en de vertikale lamellen, kent u. De andere drie moet u echt eens komen bekijken. De stoffen, tinten en dessins zijn onvergelijkbaar. Zo mooi hebt u ze nog nooit gezien. Ontdek de raambekleding die uw stijl accentueert bij de 'Luxaflex' Dealer.

Uw Luxaflex ® produkten-specialist:

Kaller-Schunck Oranje Nassaustraat 33 Heerlen 045-714305	**Het Binnenhuis Brunssum** Rumpenerstraat 26 Brunssum 045-255000
Mepro Hoofdstraat 83 Kerkrade 045-453667	**Howa Binnenhuisdecoratie** Nieuwstraat 14 Hoensbroek 045-212900
A. Lamberts BV Keerberg 95 Voerendaal 045-752416	**Fonima** Aan de Fremme 19 Margraten 04458-2235
Salemink Zonweringen Wattstraat 20 Landgraaf 045-314132	**Woonparadijs De Locht** Locht 117 Kerkrade 045-411589
Tapijtspec. John Martens Oranje Nassaustraat 26-28 Heerlen 045-741601	

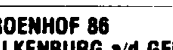

Bij ons kunt u zeven jaar lang voor niks maaien

Als u dit jaar vanaf 10 april tot en met 29 mei 1993 een Honda gazonmaaier koopt, krijgt u over zeven jaar als u 'm inruilt, het aanschafbedrag terug! Voor meer informatie en een actiefolder, bent u van harte welkom in onze showroom.

DIVISIE TUIN & PARK

frissen VROENHOF 86 VALKENBURG a/d GEUL ☎ 04406-40253

Nooit geweten dat die lastige tante van je moeder werd verscheurd door de stille pijn?

Help haar.

REUMAFONDS
Giro 324
Nationaal Reumafonds Den Haag

weru ramen + deuren

LANGBROICH
Gangelt (Selfkant)
Quellstraße 40
Tel 09-4924546016

advies in onze showrooms

HOENSBROEK
Akerstraat-N 128
Tel. 045-224581
en 046-374739

KRINGS
Bouwen of renoveren op z'n best!

TE KOOP

KERKRADE: Vrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage, zwembad en tuin. Rustig en blijvend goed gelegen met prachtig vergezicht. **Ind.:** o.a. provisiekelder, bergruimte. Royale hal. Ruime living 68 m² met open haard. Groot overdekt terras, eetkeuken, hobby-werkruimte, 3 slpks., badk.
Koopprijs: ƒ 500.000,- k.k.

NVM MAKELAAR

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale.

Pickée makelaardij bv

Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf
045 - 326767
Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur, 's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur. (Verder volgens afspraak)

OIRSBEEK

Pastoor Meulenbergstraat 16. Mooi en rustig gelegen vrijstaande luxe semi-bungalow. Bwj. 1990. Met o.a. zelfstandige kantoorruimte. De vraagprijs bedraagt ƒ 295.000,- k.k.

MON BEUGELS verzekeringen en o.g.
Oirsbeek, 04492-4007

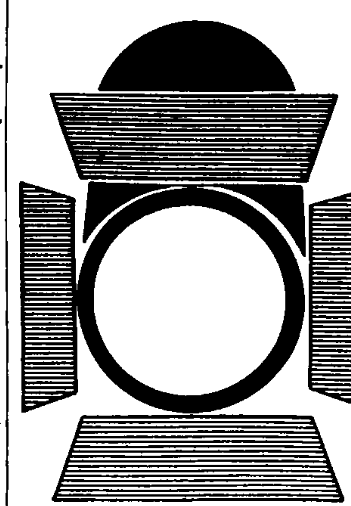
SUSTEREN

Notaris mr. H.J.Chr. Olivers
te Merkelbeek, gemeente Onderbanken

is voornemens op donderdag 24 juni as. om 15.00 uur in zaal De Harmonie, Feurthstraat 56 te Susteren, bij wijze van executoriale veiling, ex artikel 3:268 B.W., in één zitting bij opbod en afslag in het openbaar te verkopen:
het woonhuis met loodsen en terrein Holtummerweg 3 te Susteren, kadastraal bekend gemeente Susteren, sectie G nummer 1294, groot 29,65 are.
Aanvaarding:
Koper is gerechtigd met de grosse van de akte van veiling ontruiming van het gekochte te bewerkstelligen.
Betaling:
Betaling van koopsom en kosten dient te geschieden uiterlijk op 5 augustus 1993.
Op deze veiling zijn van toepassing de algemene veilingvoorwaarden voor executieveilingen 1993, voor zover daarvan in de veilingakte niet wordt afgeweken. De veilingvoorwaarden liggen ter inzage ten kantore van de notaris.
Tot uiterlijk 10 juni 1993 9.00 uur kan een schriftelijk bod op het te veilen object worden uitgebracht bij het notariskantoor voor een eventuele onderhandse verkoop, goed te keuren door de president van de arrondissementsrechtbank.
Bezichtiging:
Met toegangsbewijs te verkrijgen ten kantore van:

Mr H.J.Chr. Olivers
Notaris

Kantoor:
Raadhuisstraat 1
Postbus 2004
6447 ZG Merkelbeek
Tel: 04492 - 22 22*
Fax: 04492 - 41 80

René Shuman opent show Everly Brothers

Van onze rtv-redactie

BORN – René Shuman valt zondag in het Rotterdamse Ahoy' de eer te beurt het voorprogramma te verzorgen van het enige concert dat de legendarische Everly Brothers dit jaar op het Europese continent geven. De uit Born afkomstige rock & roller, die speciaal voor deze gelegenheid met zijn begeleidingsband een 'unplugged'-optreden zal geven, dankt deze uitnodiging hoofdzakelijk aan zijn recente samenwerking met Phil Everly. Het resultaat daarvan, het duet 'On top of the world', een country-achtige ballade die bovendien speciaal voor hem door de jongste van de twee Everly's werd geschreven, is te horen op de komende cd 'Set the clock on rock' van René Shuman.

„Ik zal er met mijn voorprogramma alles aan doen om er voor het publiek zondag een complete avond van te maken. Hoewel ik niet direct door The Everly's beïnvloed ben, beschouw ik hun fans toch ook als mijn publiek," zegt de nu 25-jarige Shuman, die alweer bijna zeven jaar geleden in één klap landelijke bekendheid verwierf als deelnemer aan de finale van de Soundmix Show van Henny Huisman en vervolgens met 'But where my love' voor de eerste maal de hitlijsten bestormde.

Shuman, die aanvankelijk meer werd geprofileerd als zanger, zegt vooral op zoek te zijn naar erkenning als muzikant. „Ik denk dat men over het algemeen een verkeerde indruk van mij heeft. Het is veelzeggend dat ik de mensen bij mijn concerten in de regel vooral aangenaam verras met mijn gitaarspel. Daarnaast schrijf ik zelf nummers en produceer ik ook mijn eigen platen. Kortom, ik ben niet alleen bezig er leuk uit te zien, maar ik probeer een zo goed mogelijke invulling van mijn muziek te geven en daarmee zoveel mogelijk mensen te bereiken. Het voorprogramma van The Everly Brothers is daartoe een uitstekende gelegenheid."

● René Shuman (rechts) dankt de uitnodiging hoofdzakelijk aan zijn recente samenwerking met Phil Everly.

Anita kanshebber tipparade

● Anita L'Espoir: 'Eerst een cappucino'.

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Met het lied 'Eerst een cappucino' is de Limburgse zangeres Anita L'Espoir momenteel een serieuze kandidate voor de nationale tipparade. De Nederlandse coverversie van het gelijknamige succes van Kristina Bach is regelmatig te horen in de programma's van Tros, Radio Noordzee, Holland FM en BRTN.

Krijn Torringa van Holland FM (ex-Avro) spreekt over 'Nederlands nieuwste ontdekking'. „Met alle respect voor Connie Vandenbos, Sandra Reemer, Willeke Alberti, Martine Bijl, Liesbeth List en vele anderen, maar de laatste jaren hoor je sporadisch een nieuwe Nederlandse zangeres op de radio. Het nieuwe en frisse geluid van Anita is in dat verband een ware verademing," aldus Torringa. Hij voorspelt de Limburgse een grote carrière.

Het temperamentvolle nummer 'Eerst een cappucino' met Anita l'Espoir (29)is uitgebracht als cd-single op het label Tyrolis.

'Armageddon komt er aan en dan wordt alles weer nieuw'

Demis Roussos op spiritueel spoor

DOOR ELS SMIT

HILVERSUM – 'Morning has broken' voor Demis Roussos, een nieuwe dag is aangebroken. Maar het klinkt heel anders dan toen Cat Stevens met dat nummer beroemd werd. Ingewikkelder, vreemder. „Je moet er moeite voor doen om het te kunnen waarderen," zegt Demis, even in Nederland. „Ik heb het expres zo opgenomen. Ik wil de mensen aan het werk zetten."

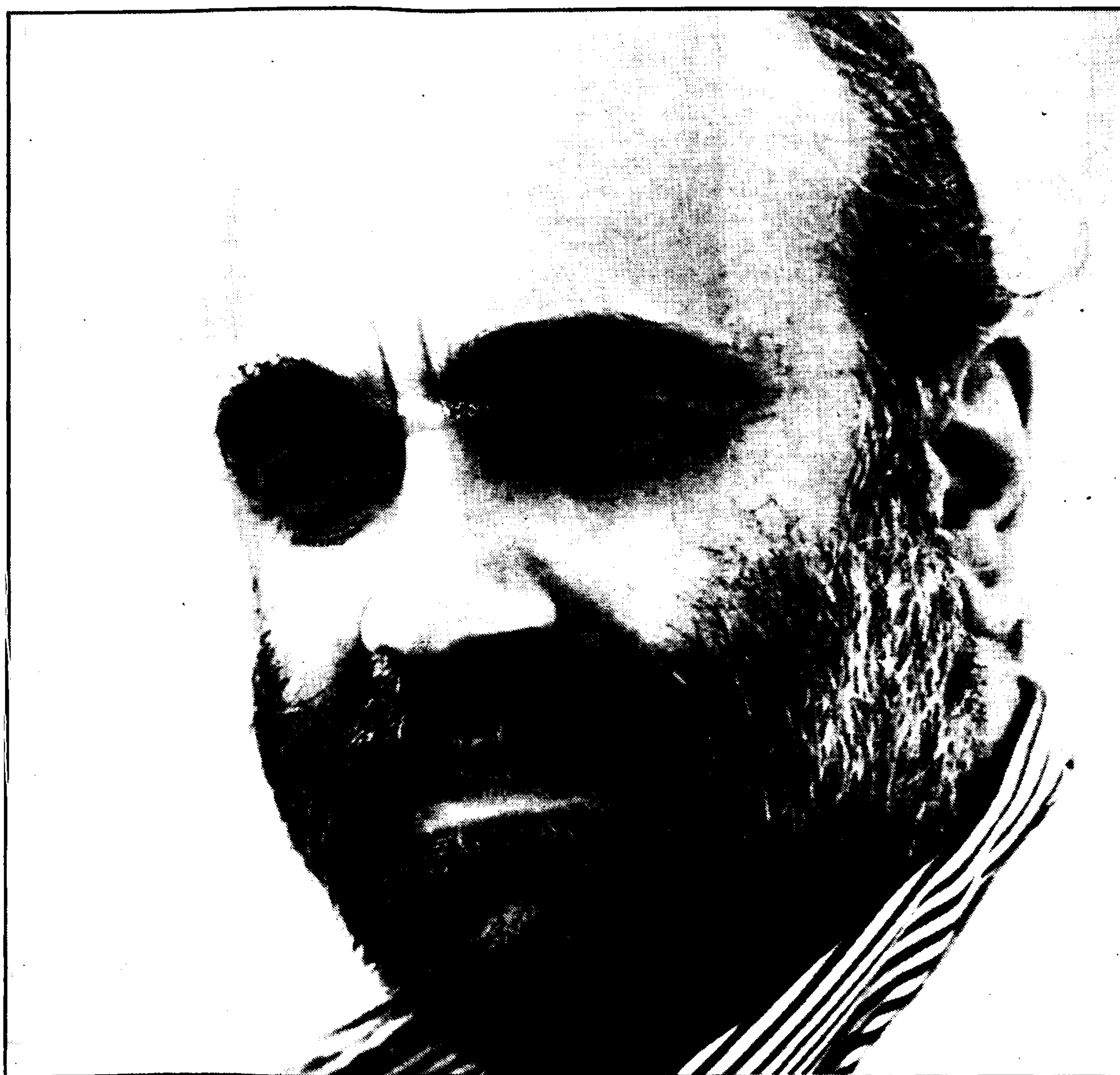
Hij meent dat nog ook. De zanger legt zijn huidige opstelling tegenover het leven uit: „Ik zit in een nieuwe fase van spirituele groei."

Even later zegt hij ontwapenend: „Ik zit al twee jaar commercieel gezien in een dal." Tamelijk ongevraagd, maar evengoed boeiend om te weten, voegt hij daaraan, bijna samenzweerderig aan toe: „Weet je dat ik een heel oude ziel ben? Ik heb al zo veel levens achter de rug, zo veel ervaringen, zo veel kennis. Ik ben bijna aan het eind. Ik heb na dit leven nog maar een leven te gaan. Daarin zal ik een Verlichte ziel zijn, een Wijze, naar wie mensen toekomen om raad en ik zelf zal niets meer hoeven, omdat ik alles heb gedaan, beleefd en ervaren."

„In dit huidige leven heb ik een vrij zware schuld af te werken. Ik heb namelijk in mijn vorige leven of in het leven daarvoor iemand vermoord. Ja, ik heb werkelijk een zwaar karma. Ik moet daarom Lijden, ik kom in gevaarlijke situaties. Maar ik kom steeds met de schrik vrij. Anderen mensen zouden sterven, maar ik moet door, net zo lang totdat ik heb geleerd, m'n karma heb afgewerkt."

Hoe weet hij dit alles?

„Dat zal ik jou niet vertellen. Maar ik heb veel geleerd van een vrouw op de Philippijnen. Daar ben je dan vier dagen, vier dagen wordt gezwegen, waarna die vrouw tenslotte vijf woorden zegt. Vijf woorden en dat zijn de meest wijze woorden die je in je hele leven hebt gehoord."

● Demis Roussos: „De ellende komt door wat mensen van godsdiensten maken, door het fanatisme." Foto: GPD

Religieus

Demis was altijd al religieus, ten tijde van Aphrodites Child al. Kruis op de borst.

„Jawel, ik ben altijd een religieus mens geweest. Als kind in Egypte al. Mijn ouders waren Grieks, maar we woonden in Egypte. Levens geleden heb ik daar ook gewoond. Er is Mysterie in dat land, niet overal, maar op sommige plaatsen. Ik herken de er als kind al veel. Ik heb een gelukkige jeugd gehad, koloniaal, maar niet in de enge zin."

„Maar het is waar: altijd heb ik gevoel voor religie gehad. En als je de moeite neemt je in de essentie van alle godsdiensten te verdiepen, dan zie je de raakvlakken, de Goede dingen, God.

De ellende komt door wat de mensen er van maken. En door het fanatisme. Ook de islam is Goed, het is het fanatisme dat het geloof lelijk maakt. En dat wat een kleine groep fanatici, die aan de weg timmert, er van maakt, wordt door zelfs gematigde aanhangers van andere geloven beetgepakt om die hele stroming te veroordelen."

„Zo veroordelen christenen en moslims het hele joodse geloof aan de hand van wat joodse fanatici er van brouwen. De hele islam wordt veroordeeld aan de hand van uitwassen."

Volgens de zanger zit het niet goed in de wereld, erger nog: „Armageddon komt eraan, echt waar hoor. En dan wordt alles nieuw."

Stel je je er niet een beetje te veel van voor?

„Nee hoor, dan wordt het beter. Kijk nou toch naar het voormalige Joegoslavië. De Russen leveren wapens aan de Serviërs, met de steun van de Amerikanen, want de Verenigde Staten beheersen de hele wereld. En het is allemaal alleen zo geënsceneerd, zo gericht tegen de moslimbevolking om de fanatieke moslim-landen af te schrikken. Zo zit het."

Je bent ooit in Rusland geweest, uitgenodigd voor een conferentie over vrede in de wereld.

„Ja, ik heb de leiders ontmoet, ook Gorbatsjov. Hij is een van de weinige waarachtige politici. Maar hij is het slachtoffer geworden. Hij mocht van de Amerikanen net zo lang blijven tot het gezicht van Rusland naar het westen toe wat was verbeterd en toen hebben ze hem gewoon gedropt."

Inzicht

En dan hebben we het nog niet eens over Roussos' nieuwe cd gehad. Die heet 'Insight'. Inzicht. „Op het eerste gehoor klinken de liedjes vreemd, maar blijf luisteren, neem de moeite. Het is als met een glas water. Je kunt zeggen: daar staat een glas water. Maar als je werkelijk tot je wilt laten doordringen wat er in dat glas zit: de mineralen, de moleculen: dan moet je moeite doen.

En dat is wat ik wil, want als mensen van goede wil moeite doen om iets te begrijpen, dan wordt die energie gebundeld. Het is hetzelfde als wanneer veel mensen voor iets bidden. En dan is het aan de ontvanger om die kracht ten goede aan te wenden. Maar alles is tweeslachtig. De aartsengelen hebben ook de demon in zich. Mensen die goed doen, kennen het kwade, net zo goed als mensen die kwaad doen het goede kennen. Dat zijn inzichten. Dat is mede een reden om mijn cd 'Insight' te noemen."

En hoe nu verder?

„Ik ga een cd maken met een groot Russisch symfonie-orkest. Opera. O Sole Mio, La Donna Immobile, maar niet zoals Pavarotti uiteraard. Ik heb een ander soort stem, maar die liedjes zijn au fond volksliedjes. Het is een interessant project: met New Age-invloeden. Jawel, ik zie je fronsen, maar sla maar een tijdschrift op, kijk maar naar de televisie, luister naar muziek: overal zie je tekens van een nieuw religieus gevoel. Er is zo'n honger naar nieuwe waarden."

Na Armageddon?

„Jazeker."

Denk je dat je dat nog meemaakt?

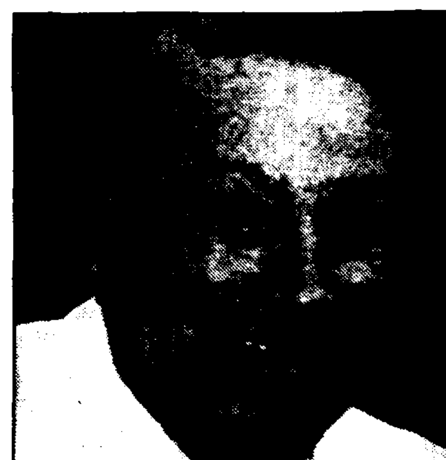
„Ik hoop het. Ik weet dat ik binnen nu en een half jaar betrokken raak bij een vreselijk ongeluk, hetzij een auto-ongeluk, hetzij een vliegtuig-crash. Maar ik zal er ongeschonden uitkomen. Ik weet dat ik mijn leven zal eindigen met een vrouw met wie ik op hetzelfde spirituele spoor zit. Mijn huidige vrouw heeft via een interview in een Frans blad laten weten dat we gaan scheiden. Ik vind het een beetje ongelukkige manier om zoiets aan de echtgenoot mee te delen. Maar het is haar pad en mij verbaast het niet. Het stelt me ook niet teleur."

„Maar ik ben aan een nieuwe fase van groei begonnen. En Armageddon: ik zal erbij zijn en als ik er niet fysiek bij ben, zal ik het voelen, want ik word een Geest en geen Spook."

'Zingende gek': een groot chansonnier

Charles Trenet (80) net zo vitaal als zijn liedjes

PARIJS – Charles Trenet, de 'zingende gek' en de 'vader van het Franse chanson', is tachtig geworden. De achttiende mei leek dit jaar wel een halve nationale feestdag voor de Fransen. Er werd op velerlei manieren aandacht besteed aan de verjaardag van de nog altijd actieve en levenslustige zanger-dichter-componist, wiens loopbaan 56 jaar geleden begon.

● Charles Trenet.

Charles Aznavour, Johnny Hallíday, Patrick Bruel, Philippe Noiret, Michel Piccoli en andere beroemdheden waren aanwezig op het grote verjaardagsfeest voor 'Le fou chantant' in het Opéra de Paris-Bastille. Grof geschut – namelijk het orkest van de Opéra – werd aangevoerd voor de begeleiding van de man die zonder een noot te kunnen lezen een miljoenenkapitaal vergaarde in de muziek.

Trenet zal zich misschien niet meer wagen aan de spetterende toppers uit het begin van zijn loopbaan, zoals 'Boum!' en 'Je Chante'. Daarvoor heeft zijn stem eigenlijk teveel aan kracht verloren. Maar de oude chansonnier uit Narbonne hoeft het ook niet alleen van zijn roemrijke verleden te hebben. Zijn enorme repertoire (honderden liedjes, hij weet zelf niet hoeveel) groeit nog steeds. Onlangs verscheen zijn cd 'Mon coeur s'envole'. Er staan alleen nieuwe liedjes op, ingetogen maar swingend en ontspannen gezongen en qua tekst en compositie onmiskenbaar en onnavolgbaar Trenet.

Behalve met het feest in de Opéra-Bastille werd Trenet geëerd door de media en met de uitgave van een speciaal boek. Vorige week werd Trenet al in het zonnetje gezet in Montreux, tijdens het Gouden-Roos-gala. En inmiddels zijn er zelfs straten, een wijn en een pen naar hem vernoemd.

De 'zingende gek', die deze naam lang geleden kreeg omdat zijn muziek en zijn podiumpresentatie voor die tijd zo wild waren, zal lange tijd niet eens van een zo'n succesvolle oude dag hebben durven dromen. Na zeker twintig jaar op handen te zijn gedragen – van eind jaren dertig tot eind jaren vijftig – raakte de wereld in de jaren zestig een beetje op hem uitgekeken, al werd zijn wereldberoemde ode aan de zee, 'La Mer', nog steeds gedraaid.

Aan het eind van de jaren zeventig nam hij min of meer afscheid, ook van Nederland. Hij gaf een buitengewoon geslaagd concert in het Amsterdamse Concertgebouw en trad ook op in Den Haag en Eindhoven. Complimenten die de enkele aanwezige jongere hem na afloop gaf, deden hem duidelijk goed.

Na die tournee werd het tamelijk stil rond Trenet, maar een paar jaar geleden spoorden kennissen hem aan het podium weer te beklimmen. Hij deed het en zijn concertreeks in het Parijse Palais de Congres, aanvankelijk door velen met angst en beven afgewacht, werd een succes. Mensen die een halve eeuw jonger waren dan hij, juichten Trenet toe: 'Charlie, Charlie, Charlie!'

In datzelfde Palais de Congres is hij van 28 oktober tot en met 21 november weer te zien. Daarna begint hij in december een tournee langs dertig steden in Europa en Canada.

Circus Square Jazz Band op twee gloednieuwe cd's

HEERLEN – Op het label 'Feel the jazz' zijn deze week twee nieuwe cd's verschenen waarop de Limburgse Circus Square Jazz Band (CSJB) te beluisteren valt.

De zestien beste nummers uit de periode 1982-1985 staan op de cd 'Papa Dip'. Ze zijn afkomstig van twee elpees, die toentertijd vrij snel waren uitverkocht. Alle specifieke muzikale ingrediënten uit de overbekende jazzlokaties New Orleans en San Francisco vallen bij de CSJB te beluisteren in nummers als I'm confessin', Buddy's Habit, Mobile Stomp, Dauphine Street Blues, Storyville Blues en uiteraard Papa Dip. Wijlen Noël Poyck completeert het album met zijn vocale kwaliteiten.

De tweede cd waarop de Limburgse Circus Square Jazz Band te horen heeft als titel 'Highlights 2'. Hierop staan, behalve de CSJB, tien bekende orkesten met muziek uit de traditionele jazzwereld. Daartoe mogen worden gerekend de befaamde New Black Eagle Jazz Band uit de Verenigde Staten en de Portena Jazz Band uit Argentinië. De Circus Square Jazz Band is op deze cd met twee titels vertegenwoordigd: Papa Dip en I can't escape from you.

De nieuwe cd's zijn opnieuw een muzikaal hoogstandje in de geschiedenis van de Limburgse Circus Square Jazz Band, die tot nu toe al zevenmaal op tournee ging door de Verenigde Staten en Canada.

● De Circus Square Jazz Band met Jan van Hulten (cornet en zang), Jan van Galen (klarinet en saxofoon), Lou Brouns (trombone), Bert Janssen (piano), Leon Kamerbeek (banjo), Paul Zelders (soesafoon) en Paul Beljaars (drums).

Bioscoopfilm 'Daens' tv-serie

HEERLEN – Van de Vlaamse bioscoopfilm 'Daens' wordt binnenkort een tv-serie gemaakt. Het wordt een co-produktie van de BRTN en de KRO. De film is gebaseerd op het boek 'Pieter Daens, of hoe in de negentiende eeuw de arbeiders van Aalst vochten tegen armoede en onrecht' van de Vlaamse schrijver Louis Paul Boon die hiermee zowel een roman als een historisch verantwoord verslag van het opkomende socialisme schreef. De vier afleveringen van 'Daens' die telkens een uur zullen duren worden eind dit jaar of begin volgend jaar op het BRTN-scherm verwacht. Omdat de BRTN het eerste uitzendrecht heeft zal de KRO tot 1995 met uitzending van 'Daens' moeten wachten.

● BESTAANDE BOUW ● BESTAANDE BOUW ● BESTAANDE BOUW ● BESTAANDE BOUW ●

Beter wonen begint met Stienstra

Stienstra heeft een zeer uitgebreid huizenaanbod in elke prijsklasse in heel Zuid-Limburg. In deze aanbieding is slechts een beperkt aantal genoemd. Vindt u het huis van uw keuze niet of zoekt u in een andere regio? Vraag gratis ons huizenmagazine aan of maak uw wensen aan ons kenbaar.

BEEK H
Parkresidentie. Binnenkort voor bewoning gereed luxe appartement gel. op 3e verd. met lift. Parkeerpl. Berging in sout. Living en ged. open keuken tot. ca. 66 m². Balkon. 2 grote slaapk. Badk. met ligb. en douche.
Prijs *f* 272.785,-- v.o.n. 10092001

BRUNSSUM H
Aan plantsoen gel. groot karakteristiek herenhuis met tuin. Dubb. gar. Provisiekelder. Living ca. 50 m² met parketvl. en open haardpartij. Gesl. eetkeuken met compl. install. Bijkeuken. Buitenberging. 3 ruime slaapk. Luxe badk. met ligb., douche en 2e toilet. Vaste trap naar zolder met 2 mansardekamers. Uitst. onderhouden. Bwjr. 1916.

Prijs *f* 269.000,-- k.k. 7027

BRUNSSUM H
Groot, karakteristiek vooroorlogs herenhuis met tuin. Berging. Provisiekelder. Woonk. ensuite met parketvl. en haardpartij. Luxe eetkeuken met compl. install. Bijkeuken. 3 ruime slaapk. Luxe badk. Zolderverd. met 3 mansardekamers. Hobbyruimte. Bergzolder. Uitst. onderhouden en gemoderniseerd.
Prijs *f* 235.000,-- k.k. 7160

BRUNSSUM H
Riante vrijst. bungalow gel. op groot perceel met bedrijfshal ca. 170 m². Overdekt terras. Div. kelderruimtes. Werk-/kantoork. L-vorm. living met plav. vl. en keuken met eiken aanbouwunit incl. app., tot. ca. 75 m². Bijkeuken. 3 ruime slaapk. Luxe badk. met ligb., douche en 2e toilet. Deg. afgewerkt. Uitst. isol. Bwjr. 1987.
Prijs *f* 475.000,-- k.k. 7181

HEERLEN H
Douve Weien. In rustige, kindervriendelijke wijk gel. hoekwoning met brede, zonnig gel. tuin. Gar. met zadeldak. Z-vorm. woonk. en half open keuken met mooie, witte install. incl. app., tot. ca. 33 m². 3 slaapk. Badk. Zolder. Mogelijkh. tot vergroten woonk. Moderne isol.
Prijs *f* 225.000,-- k.k. 6844

HOENSBROEK H
Appartement gel. op 3e verd. met lift. Kelderberging. Woonk. en open keuken met nieuwe parketvl. Balkon. Slaapk. Badk. met douchecabine. Hardh. koz. Ged. dubb. begl. Roll. Overname huurgar. evt. mogelijk. Servicekosten *f* 125,-- per maand.
Prijs *f* 95.000,-- k.k. 6665

HEERLEN H
Zeswegen. Woonhuis met gar. Tuin en terras. Ruime woonk. met plav. vl. Half open keuken. 3 slaapk. Ruime badk. Bergzolder.
Prijs *f* 143.500,-- k.k. 6981

HEERLEN H
Heerlerheide. Goed gel. bungalow met royale gar./berging ca. 87 m². Grote tuin. 2 bergingen. Sfeervolle L-vorm. woonk. met open haard. Gesl. keuken met app. 2 slaapk. Werk-/studeerk. Luxe badk. met ligb.

Prijs *f* 439.000,-- k.k. 7135

HEERLEN H
Centrum. Luxe appartement gel. op 4e verd. met kelderberging. Mooie woonk. Moderne keuken met app. 2 slaapk. Goed afgewerkte badk. met ligb. 2 balkons. Kunstst. koz. en dubb. begl. Uitst. onderhouden.
Prijs *f* 109.000,-- k.k. 7155

HEERLEN H
Nabij centrum gel. karakteristiek woonhuis met tuin, achterom bereikb. Provisiekelder. Woonk. Keuken met luxe install. Berging. 3 slaapk. Badk. Vaste trap naar zolderk. en berging.
Prijs *f* 159.000,-- k.k. 7176

HOENSBROEK H
Drive-in woning met inpand. gar., geschikt voor 2 auto's. Tuin. Woonk. en eetk./keuken op 2 nivo's, tot. ca. 47 m². 4 slaapk. Sep. 2e toilet. Badk. met douche.

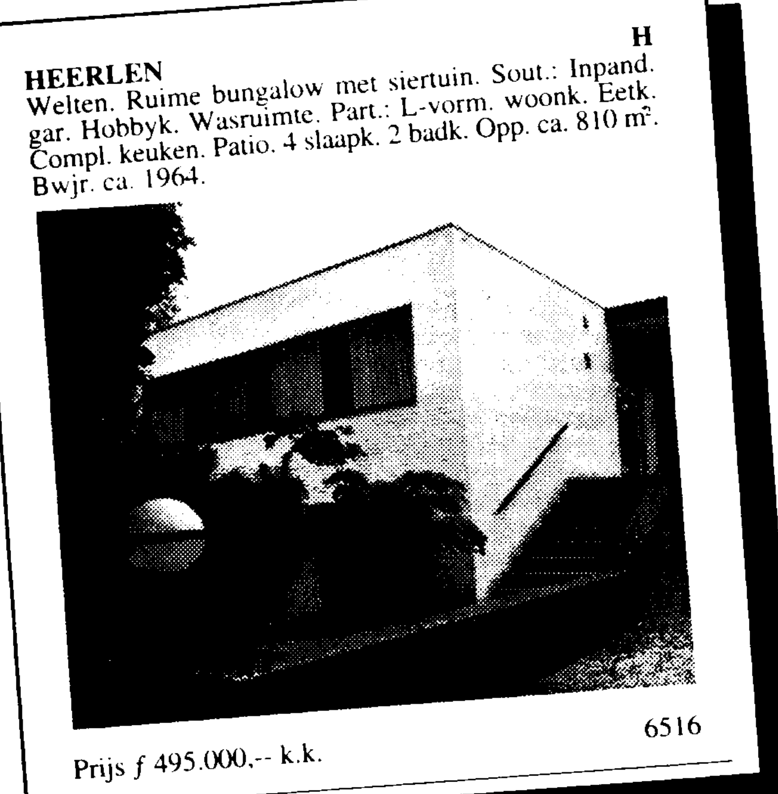

Prijs *f* 169.000,-- k.k. 7140

HOENSBROEK H
Overbroek. Halfvrijst. woonhuis met gar. Tuin. Kelder. Woonk. ca. 25 m². Keuken met eiken install. 3 slaapk. Badk. met ligb. Bergzolder.
Prijs *f* 179.000,-- k.k. 7561

KERKRADE H
Uitst. onderhouden luxe splitlevel bungalow. Schitterende tuin ca. 35 m. diep met terras. Sout.: Dubb. gar. Hobbyruimte. Part.: Royale hal. Living ca. 48 m². Gesl. keuken met kunstst. install. 3 slaapk. Luxe badk. met ligb., douche en dubb. v.w. Balkon. Opp. ca. 1.200 m². Bwjr. 1970.
Prijs *f* 425.000,-- k.k. 7157

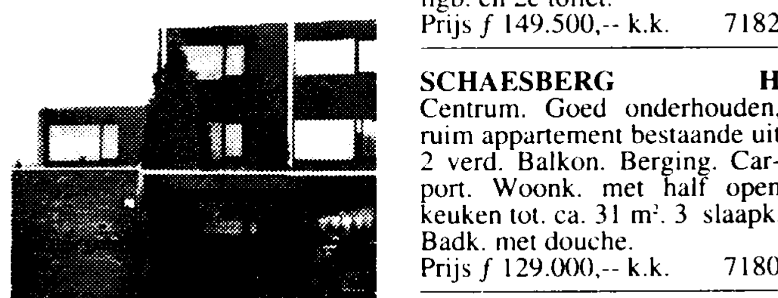
HEERLEN H
Welten. Ruime bungalow met siertuin. Sout.: Inpand. gar. Hobbyk. Wasruimte. Part.: L-vorm. woonk. Eetk. Compl. keuken. Patio. 4 slaapk. 2 badk. Opp. ca. 810 m². Bwjr. ca. 1964.

Prijs *f* 495.000,-- k.k. 6516

KERKRADE H
Bleijerheide. Perfect onderhouden appartement gel. op part. met tuin. Gar. Woonk. ca. 20 m². Keuken met kunstst. install. 2 slaapk. Badk. met douche.
Prijs *f* 129.000,-- k.k. 7037

KERKRADE H
Gracht. In kindervriendelijke buurt gel. royaal woonhuis met tuin. Carport. Berging. Living ca. 44 m². Keuken met eiken install. incl. app. 1e verd.: 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. 2e verd.: 4e slaapk. Uitst. onderhouden.

Prijs *f* 175.000,-- k.k. 7015

KERKRADE H
West. Uitst. onderhouden woonhuis met tuin ca. 50 m. diep. Terras. Dubb. carport. Royale hal. Living ca. 38 m². Study. Gesl. keuken met luxe install. incl. app. Sep. kantoorruimte. 4 slaapk. Badk. met ligb., douche en dubb. v.w. Vaste trap naar zolder met 5e slaapk. Bergzolder. Geh. dubb. begl., hardh. koz. en roll. Bwjr. 1979.
Prijs *f* 349.000,-- k.k. 7081

KERKRADE H
Chevremont. Perfect onderhouden dubb. woonhuis met tuin. Woonhuis I: Dubb. voorraadkelder. Living ca. 36 m². Keuken met compl. install. 2 slaapk. Luxe badk. Woonhuis II: Living en keuken met compl. install. tot. ca. 40 m². 2 slaapk. Luxe badk. met ligb., douche en dubb. v.w. Dakterras ca. 32 m². Geh. hardh. koz. Geh. gerenoveerd. Dak in 1985 vernieuwd.

Prijs *f* 269.000,-- k.k. 6938

KERKRADE H
Bleijerheide. Uitst. onderhouden woonhuis met gar. Tuin ca. 12 m. diep. Living ca. 30 m². Ged. open keuken met eetbar en kunstst. install. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Hobbyzolder. Uitst. isol. Grotendeels roll.
Prijs *f* 209.000,-- k.k. 6939

SCHAESBERG H
Woonhuis met tuin ca. 12 m. diep. Berging. Overdekte entree. Z-vorm. woonk. met vrij uitzicht. Open keuken met luxe install. 4 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet.
Prijs *f* 149.500,-- k.k. 7182

SCHAESBERG H
Centrum. Goed onderhouden, ruim appartement bestaande uit 2 verd. Balkon. Berging. Carport. Woonk. met half open keuken tot. ca. 31 m². 3 slaapk. Badk. met douche.
Prijs *f* 129.000,-- k.k. 7180

NIEUWENHAGEN H
Woonhuis met tuin. Kelder. Royale living ca. 30 m². Gesl. keuken. Bijkeuken. 4 slaapk. Eenvoudige badk. met douche. Vaste trap naar zolder. Grotendeels alum. koz. en roll.
Prijs *f* 139.000,-- k.k. 7158

SCHAESBERG H
Rustig en centraal gel. ruim herenhuis met tuin. Grote gar. T-vorm. living ca. 40 m² met open haard en plav. vl. Half open keuken met install. 3 slaapk. Badk. met ligb. en toilet. Vaste trap naar zolder ca. 45 m² met mogelijkh. voor 4e slaapk. Opt. isol.
Prijs *f* 249.000,-- k.k. 7175

SCHAESBERG H
Rustig, nabij centrum gel. woonhuis met tuin. Buitenberging. Carport. Living ca. 34 m² met plav. vl. Half open keuken met eenvoudige install. 4 slaapk. Badk. met ligb. en toilet. Ged. dubb. begl. en roll.
Prijs *f* 167.500,-- k.k. 7159

SCHINVELD H
Type vrijst. woonhuis met inpand. gar. Tuin ca. 65 m. diep met vrij uitzicht. Berging. Kelder. Woonk. en eetk. tot. ca. 44 m². Gesl. keuken. Hobbyruimte. Bijkeuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. Ruime bergzolder. Kunstst. koz. en dubb. begl. Bwjr. 1955.
Prijs *f* 227.000,-- k.k. 7153

SIMPELVELD H
Goed gel. gesch. bungalow met tuin. Garagebox. Woonk. ca. 65 m². Open keuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Opt. isol. Dak in 1987 vernieuwd.
Prijs *f* 270.000,-- k.k. 7179

SLENAKEN H
Rustig gel. halfvrijst. woonhuis met tuin. Inpand. gar. Woonk. Gesl. keuken met div. app. 3 slaapk. Badk. met ligb., douche en 2e toilet. Zolder. Opt. isol.
Prijs *f* 229.000,-- k.k. 6928

VIJLEN H
Woonhuis met voor- en achtertuin. Gar. Kelder. Woonk. Gesl. keuken met div. app. 2 slaapk. Mogelijkh. voor 3e slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Zolder met slaapk. Grotendeels kunstst. koz. en dubb. begl.

Prijs *f* 250.000,-- k.k. 7018

VALKENBURG M
Uitst. gel. halfvrijst. herenhuis met vrijst. gar. Uniek gel. tuin ca. 30 m. diep. Waskelder. Grote hobbyruimte. Royale hal. Doorzonwoonk. ca. 42 m². Gesl. eetkeuken met install. incl. app. 4 slaapk. Sep. 2e toilet. Badk. met ligb. en douche. 2 balkons. Opp. ca. 567 m².
Prijs *f* 299.000,-- k.k. 7143

VOERENDAAL H
Type vrijst. woonhuis met gar. Zonnige tuin. L-vorm. woonk. ca. 35 m². Ged. open keuken met witte install. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar zolder met mogelijkh. voor 4e slaapk.
Prijs *f* 259.000,-- k.k. 7166

VOERENDAAL H
Mooi gel. type 2 onder 1 kap woning met tuin. Gar. met extra bergzolder. L-vorm. woonk. met ged. open keuken tot. ca. 36 m². 3 slaapk. Badk. met douche en 2e toilet. Vaste trap naar grote bergzolder met mogelijkh. voor 4e slaapk. Opt. isol. Bwjr. 1986.

Prijs *f* 229.000,-- k.k. 6952

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00-21.00 uur.
Zaterdag van 9.00-18.00 uur.
Aken: maandag t/m vrijdag van 9.00-13.00 en 14.00-18.00 uur.
Zaterdag van 9.00-14.00 uur.

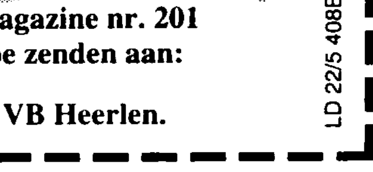
Voor inlichtingen

H: kantoor Heerlen,
Tel.: 045-712255*
Kruisstraat 56,
6411 BW Heerlen.

M: kantoor Maastricht,
Tel.: 043-616263*
Aubeldomein 17,
6229 EB Maastricht.

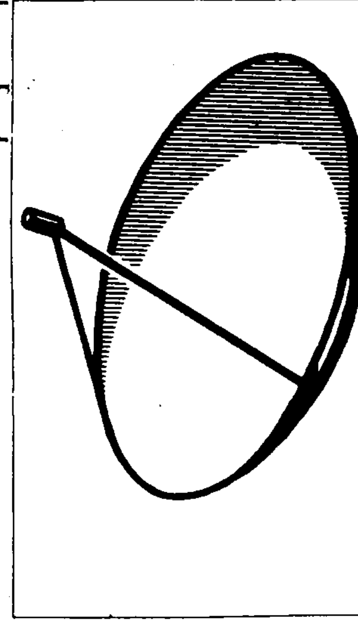
Kantoor Aken,
Tel.: 0949-241-407540*
Jesuitenstraße 2,
5100 Aken.

Gaarne vrijblijvend informatie over woning
nr. ....
Naam: ....
Straat: ....
Postcode/plaats: ....
Telefoon: ....

❍ **Stuur mij gratis huizenmagazine nr. 201**
**In ongefrankeerde enveloppe zenden aan:
Stienstra Makelaardij BV,
Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.**

LD 22/5 408B

Nederland 1

RO/KRO/NOS
00 **Alles kits.** Gevarieerd kinderprogramma. Met: Slaapkamer ... akker worden!, poppenserie; Tekenfilmfestival; De witte steen, jeugdserie; Ducktales, tekenfilmserie; Rescue rangers, tekenfilmserie; essgang, jeugdserie; Ducktales, tekenfilmserie Presentatie: Bas Westweel.
53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
00 **Journaal.**
05 **Atjeh, en toen ging de zon op.** Documentaire.
33 **Heb ik iets gemist?** Terugblik op programma's van de afgelopen week.
15 **The best of Forza tv.** Lifestyle-magazine, compilatie.
45 **Boggle.** Woordspel.
45 **Sesamstraat.** Kinderprogramma. Afl.: Slapen/Slapen gaan.
00 **(TT) Jeugdjournaal.**
40 **Beeldschoon Nederland.** Serie.
00 **(TT) De uitdaging.** Programma waarin Angela Groothuizen een schijnbaar onmogelijke uitdaging aanneemt.
00 **(TT) Journaal.**
26 **The four musketeers.** Engelse speelfilm uit 1974 van Richard Lester. Met: Michael York, Richard Chamberlain, Faye Dunaway e.a. Milady neemt wraak op de Musketiers, die haar plan om de koning zwart te maken hebben laten mislukken. Samen met Richelieu smeedt ze vuige plannen, waarbij ze voor niets terugdeinst.
.14 **Fawlty Towers.** Engelse comedy-serie. Afl. 10: The kipper and the corpse. Basil reageert op zijn zachtst gezegd nogal vreemd als hij een gast zijn ontbijtje brengt en hem dood in bed aantreft. (herh.).
.52 **Deathwatch.** Frans/Engelse speelfilm uit 1979 van Bertrand Tavernier. Met: Romy Schneider, Harvey Keitel, Max von Sydow e.a. In de nabije toekomst bestaan er geen ziektes meer, en een tv-producer ruikt dan ook hoge kijkcijfers.
.05-01.10 **Journaal.**

Nederland 2

VOO/NOS
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 Journaal.
16.10 Samson. Belgisch kindermagazine.
15.50 (TT) B.O.O.S. Jeugdprogramma. Presentatie: Bart de Graaff.
17.20 Top 40. De populairste veertig platen, gepresenteerd door Gijs Staverman.
18.00 Journaal.
18.20 Veronica classic cartoon festival.
18.50 Step by step. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Pa's wulpse vriendin. Franks vader Bill komt voor het eerst op bezoek en brengt zijn jeugdige vriendin Luanne mee, die Frank al eerder ontmoet meent te hebben.
19.20 Promised land. Amerikaans drama uit 1988 van Michael Hoffman. Met: Jason Gedrick, Kiefer Sutherland, Meg Ryan e.a. Davey, Mary en Danny hebben samen op school gezeten, maar Danny is zijn geboorteplaats ontvlucht. Twee jaar later komt hij terug, getrouwd met Bev. Davey heeft zijn studie niet af kunnen maken en werkt bij de politie, terwijl zijn vriendin Mary wel eens iets anders wil. Op een dag wordt Bev door Davey betrapt terwijl ze een supermarkt overvalt.
21.00 Die 2: Nieuwe koelen. 7-delige satirische serie over de actualiteit in de sport. Presentatie: Henk Spaan en Harry Vermeegen.
21.30 Q & A. Amerikaanse actiefilm uit 1990 van Sidney Lumet. Met: Timothy Hutton, Nick Nolte e.a. De hulpofficier van justitie Al Reilly moet de moord op een drugsgebruiker onderzoeken, die werd gevonden met het wapen van agent Mike Brennan in zijn hand. Aanvankelijk gelooft Al Brennans verhaal over zelfverdediging, maar dan merkt hij dat de feiten tegenstrijdig zijn.
23.45 Emotions. Erotische serie.
00.20 Countdown late: Supertramp. Muziekprogramma met live-optredens en interviews. Vandaag een special rond Supertramp.
01.05-01.10 Journaal.

Nederland 3

Vara/NQS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.00 Classic des Alpes. Verslag van deze wielerrit in de bergen.
17.30 Streetwise. Jeugdserie.
18.00 Journaal.
18.16 Trekking van de lottogetallen.
18.20 Met fluwelen klauw.
18.52 (TT) Lingo. Spelprogramma.
19.20 (TT) Jules unlimited. Programma over techniek en avontuur. De elastieksprong van Pieter Jan Hagens, duiken onder het ijs in Noorwegen met Jan Douwe Kroeske en de grootste bluseheilekopter voor het bestrijden van bosbranden in Zuid-Frankrijk met Mieke van der Wey.
19.48 (TT) Het oude Noorden. Nederlandse serie. Afl. 13: Een pak slaag. Als de sheriff Vic met een mes bedreigd wordt hij door buurtbewoners in elkaar geslagen. Frankie en dokter Klein ontdekken dat hij een cocaine-verslaafde is, maar kunnen verder niks doen.
20.16 (TT) Oppassen. Nederlandse comedy-serie. Een nieuwe serie afleveringen over het gezin Bol-Buys.
20.45 (TT) De Leeuw is los. Amusementsprogramma op lokatie. Presentatie: Paul de Leeuw. De Leeuw gaat met bus en inhoud taxfree inkopen.
21.31 (TT) Per seconde wijzer. Spelprogramma. Presentatie: Kees Driehuis.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Studio sport. Met wielrennen: Olympia's tour door Nederland voor amateurs en World League Volleybal: Italië - Nederland.
22.45 Nova. Actualiteitenprogramma. Presentatie: Maartje van Weegen.
23.15 Trekking dagelijkse lotto.
23.20 (TT) De wereld van Boudewijn Büch. Serie reisdocumentaires. Afl. 11: Nieuw Zeeland III.
23.50 Museumschatten. Prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Afl.: Marius Bauer en zijn hang naar het Oriëntaalse.
00.00-00.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

06.00 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
06.30 RTL 4 text.
07.00 Telekids. Kinderprogramma.
12.00 Cartoon.
12.20 Showmasters. Showprogramma waarin drie kandidaten de kans krijgen zich te presenteren als echte showmasters. Presentatie: Sandra Reemer. (herh.).
13.50 St. Elsewhere.. Amerikaanse serie.
14.40 Hold up. Franse speelfilm uit 1985 van Alexandre Arcady. Met: Jean-Paul Belmondo, Guy Marchard, Kim Cattral e.a.
16.30 Flora magazine. Presentatie: Manon Thomas en Rob Verlinden.
17.00 Van kleedingh, kosmetica & andere saecken. Presentatie: Manuëla Kemp.
17.30 Tineke en 't goede leven. Gevarieerd weekendprogramma.
18.00 Journaal.
18.10 Tineke. Vervolg.
19.30 Journaal.
19.50 Weerbericht.
20.00 Mini playback show. Showprogramma.
21.15 Vrouwenvleugel. Nederlandse dramaserie.
22.10 Driving Miss Daisy. Amerikaanse speelfilm uit 1989 van Peter James. Met: Morgan Freeman, Jessica Tandy, Dan Aykroyd e.a.
00.10 Laatste nieuws.
00.25 Ironweed. Amerikaanse film uit 1988 van Hector Babenco. Met: Jack Nicholson, Meryl Streep, Carrol Baker, Michael O'Keefe, Diana Venora e.a. Francis Phelan heeft 22 jaar geleden zijn baby uit zijn handen op de vloer laten vallen. Het kind brak zijn nek. Francis voelde zich zo schuldig dat hij niet langer thuis kon blijven. Hij verliet zijn vrouw en kinderen en raakte aan de drank. Als zwerver lijdt hij een kommervol bestaan, steeds op zoek naar wat eten en een slaapplaats. Later ontmoet hij de aan lager wal geraakte zangeres Helen Archer. Hij trekt met haar op en zij brengt hem weer bij zijn familie.
02.45 Nachtprogramma.

België/TV 1

10.00 Bijdehand. Hobbyrubriek.
10.30 Personal upgrade. Serie over computers.
11.00 Pronto. Cursus Italiaans.
11.30 De geschiedenis van de meubelkunst.
12.00 Couleur locale. Magazine met reportages over mensen die kleur geven aan Vlaanderen.
12.30 Affiche. Kunstmagazine.
14.40 ■ Santa Fe trail. Amerikaans actiefilm uit 1940 van Michael Curtiz. Met: Errol Flynn, Ronald Reagan, Olivia de Havilland e.a.
16.30 Première film & video.
17.00 Kelly. Australische jeugdserie.
17.25 Sleutel. Actueel magazine.
17.50 Musti. Tekenfilmserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie.
18.00 Journaal.
18.10 Gered door de bel. Amerikaanse comedyserie.
18.40 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten uit binnen- en buitenland.
19.20 Joker- en lottotrekking, paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Caravans. Vlaamse serie.
20.30 Broken badges. Amerikaanse tv-film van Kim Manners. Met: Miguel Ferrer, Teresa Donahoe, Don Davis e.a. Zakenman Enrique Cardenas wordt vermoord.
22.10 Vandaag.
22.30 Sport op zaterdag.
22.45-00.20 Liefde is een groot avontuur. Amerikaanse komedie uit 1988 van Blake Edwards. Met: John Ritter, Vincent Gardenia, Alyson Reed e.a. Zack Hutton is een gevierd roman- en toneelauteur die niet van de drank en vrouwen af kan blijven. Wanneer hij door zijn vrouw Alexandra betrapt wordt tijdens een stoeipartij met een andere vrouw, mag hij meteen zijn koffers pakken. Zack kan zijn vrouw echter niet vergeten.

België/TV 2

Geen uitzending.

België/RTBF 1

10.30 Sindbad. **11.00** Espagnol con Victor. **11.30** Victor English method. **12.00** Objectif Europe. **12.30** Bar couleur. **13.20** Weerbericht. **13.25** Le diable en ville, Franse misdaadfilm van Claude Chabrol. **14.55** Grand écran. **15.45** Inédits. **16.15** Objectif terre. **17.20** Nouba nouba. **17.55** Gourmandises. **18.15** Télétourisme. **18.45** Génies en herbe. **19.30** Nieuws en weerbericht. **20.05** Le jardin extraordinaire. **20.50** Perry Mason: La gamine insupportable, Amerikaanse misdaadfilm van Christian I Nyby II. **22.30** Contacts. **22.35** Les arts en liberté: le verbe et la chaire: Brueghel - Jordaans. **23.15** Weerbericht en laatste nieuws.

België/Télé 21

12.55-14.00 Autosport. Grand Prix van Monaco voor Formule-1 wagens, trainingsritten live. Commentaar:Richard Debeir. **18.15** Télétourisme. **18.45** Génies en herbe.**19.30** Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. **20.10** Le jardin extraordinaire. **20.55** La gamine insupportable. **22.25** Nieuws en weerbericht.

TV 5

06.00 Trottine matin. **06.10** à vos amours. **07.00** Médiasud. **07.20** Corps accord. **07.35** Nieuwsflits. **07.40** Méthode Victor. **07.55** Nieuwsflits en weerbericht. **08.00** Canadees nieuws. **08.25** Nieuwsflits en weerbericht. **08.30** Le village dans les nuages. **08.50** Bibi et Geneviève. **09.00** Question d'argent. **09.35** Le club de l'enjeu. **10.10** Objectif Europe. **10.40** Autant savoir. **11.00** Chasses croisés. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** Tell quel. **12.20** Autovision. **12.40** Weerbericht. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.15** Horizon 93. **13.40** Télétourisme. **14.10** Reflets: Images d'ailleurs. **15.05** Jamais sans mon livre. **16.00** Nieuws. **16.15** Génies en herbe. **16.30** Une peche d'enfer. **17.00** Clips radio 21. **17.30** La cuisine des mousquetaires. **17.50** Correspondance. **18.00** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws en weerbericht. **19.00** Découverte. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Thalassa. **21.00** Nieuws. **21.30** Lance et compte. **22.20** Camera Arabe. **23.30** Nieuws en weerbericht. **23.55** Nuit du court métrage. **00.30** Le club de l'enjeu. **04.10** Objectif Europe. **04.40** Autant savoir. **05.00** Chasses croisés.

RAI UNO

06.00 Magia della musica dal pop al jazz. **07.20** Grandi mostre. **07.50** Il ragazzo dai capelli verdi. Speelfilm. **09.10** La penisola del tesoro. **10.10** Vedrai. **10.40** Un cane a caccia di big cat. **11.30** Speciale Italia, Istruzioni per l'uso. **12.20** Check-up. **12.25** Weerbericht. **12.30** Nieuws. **12.35** Check-up. **13.25** Lottotrekking. **13.30** Nieuws. **13.55** TG 1 Tre minuti di... **14.00** Prisma. **14.30** TG 1 Auto. **14.45** Sabato sport. **16.20** Sette giorni al parlamento. **16.50** Disney club. **18.00** Nieuws. **18.10** Lottotrekking. **18.15** Quelli del Giro. **19.25** Parola e vita. **19.40** Programma-overzicht. **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.30** TG 1 - Sport. **20.40** Luna di miele. **23.00** Nieuws. **23.05** Speciale TG 1. **00.00** Laatste nieuws en weerbericht. **00.30** Appuntamento al cinema. **00.35** Il matrimonio di Lady Brenda.

BBC 1

08.00 Teletekst-overzicht. **08.25** Nieuws en weerbericht. **08.30** Pinocchio. **08.50** The all new Popeye show. **09.10** The girl from tomorrow. **09.35** Potsworth and Co. **10.00** Parallel 9. **11.55** Pardners. **13.27** Weerbericht. **13.30** Grandstand. **18.15** Nieuws en weerbericht. **18.25** Regionaal nieuws. **18.30** The hungry wolf. **18.40** (TT) Jim'll fix it. **19.15** (TT) The main event. **20.05** (TT) The house of Eliott. **21.00** (TT) Open all hours. **21.30** Birds of a feather. **22.00** (TT) Westbeach. **22.50** (TT) Nieuws, sport en weerbericht. **23.10** (TT) That's life! **23.50** Legal eagles. **01.45** Weerbericht.

BBC 2

07.40 Open University. **16.00** Animation now: I told 'em exactly how to do it. **16.10** Cimarron. **18.35** Late again. **19.20** (TT) Scrutiny. **19.50** Nieuws, sport en weerbericht. **20.05** Dusty Springfield. **20.30** Fight again. **21.00** (TT) Crime and punishment: Hypotheticals. **22.00** Have I got news for you. Nieuwsquiz. Teamcaptains: Paul Merton en Ian Hislop. Presentatie: Angus Deayton. (herh.). **22.30** The second Heimat: A new generation. Duitse serie. Met: Michael Schonborn, Henry Arnold, Salome Kammer e.a. Afl.: Kennedy's children: Alex, 1963. Op de dag dat president Kennedy vermoord wordt, 22 november 1963, klopt Alex vergeefs bij al zijn vrienden aan om geld te lenen. **00.20** ■ Crime and punishment: Compulsion. Amerikaanse speelfilm uit 1959 van Richard Fleischer. Met: Orson Welles, Dean Stockwell, Bradford Dillman e.a. In 1924 vermoorden de rechtenstudenten Loeb en Leopold in koelen bloede Bobby Franks, in de veronderstelling de perfecte misdaad begaan te hebben. In hun arrogantie helpen ze zelfs de politie bij het onderzoek, zonder echter met menselijke fouten rekening gehouden te hebben.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** International motorsport. **10.00** Motorsport magazine. **10.30** NBA Action.**11.00** Voetbal. **12.30** Autosport. **13.00** Autosport. **14.00** Tafeltennis. **18.00** Zaterdag liver. **21.00** Autosport. **22.00** Boksen. **23.30** Golf. **01.00** Tennis.

Super Channel

05.30 The mix. **06.30** Hello Austria, hello Vienna. **07.00** Super shop. **07.30** Business weekly. **08.00** ITN world news. **08.30** Report. **09.00** Super shop. **10.30** Europa journal. **11.00** Videogenerator. **12.00** C & A video mix. **13.00** Videogenerator. **14.00** Absolutely live. **15.00** Talkin' jazz. **16.00** The travel magazine. **16.30** Wild America. **17.00** Eco record. **17.30** Videofashion. **18.00** Scene on Super. **18.30** The image. **19.00** Matinee at the movies. **19.45** ■ At war with the army. **21.30** Film Europe. **22.00** ITN World news. **22.30** High aspirations. **23.00** Scene on Super. **23.30** Media TV. **00.00** Terror by night. **01.10** Videogenerator. **02.00** China news Europe. **05.00** Videogenerator.

MTV

08.00 Cannes weekend. **11.00** The big picture. **11.30** Yo! Raps. **13.30** XPO. **14.00** Cannes weekend. **17.00** Dance. **18.00** The big picture. **18.30** News weekend edition. **19.00** European top 20. **21.00** Saturday night live vintage. **21.30** Beavis and Butt-Head. **22.00** The soul of MTV. **23.00** XPO. **23.30** Cannes weekend. **01.00** Marijne. **03.00** Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. **09.00** World business this week. **11.10** Larry King. **12.40** International correspondents. **14.10** The big story. **15.10** Healthworks. **15.40** Moneyweek. **16.10** Science and technology. **16.40** Style with Elsa Klensch. **17.10** Showbiz this week. **19.00** World business this week. **19.40** Newsmaker saturday. **20.10** Healthworks. **20.40** Style with Elsa Klensch. **21.10** Your money. **21.40** International correspondents. **22.40** Futurewatch. **23.40** Newsmaker saturday. **00.40** Pinnacle. **01.10** The big story. **02.40** Showbiz this week. **03.00** Reliable sources. **05.10** The capital gang.

uitsland 1

.00 **Tagesschau.**
.03 **Ping Pong.** Kinderprogramma.
.45 **Yoga.** Afl. 3.
.00 **Tagesschau.**
.03 **Die Reportage.**
.45 **ARD-Ratgeber Unterwegs - Das Reisemagazin.**
.00 **Tagesschau.**
.03 **Jane Austen in Manhattan.** Amerikaanse speelfilm uit 1980 van James Ivory. Met: Anne Baxter, Robert Powell, Sean Young e.a.
.55 **Presseschau.**
.00 **Tagesschau.**
.05 **Europamagazin.**
.30 **Der Lagerälteste von Buchenwald.** Portret van de Duitse verzetsstrijder Hans Eiden.
.00 **Mutschmanns Reise.** Tv-film van Hanno Lunin. Met: Detlef Jacobsen, Christiane Pauli, Pascal Breuer e.a.
.30 **ARD-Ratgeber: Reise.** Vakantiemagazine.
.00 **Disney Club.** Gevarieerd kindermagazine.
17.25 **Sportschau.**
18.00 **Heidi und Erni.** Serie.
.28 **Heute abend im Ersten.**
18.45 **Mich laust der Affe.** Dierenquiz.
19.15 **Sportschau.** Bundesliga-voetbal.
19.50 **Ziehung der Lottozahlen.** Lottotrekking.
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **Flitterabend.** Spelshow voor bruidsparen.
21.55 **Tagesthemen.**
22.15 **(TT) Das Wort zum Sonntag.**
22.20 **(TT) Angst ohne Ende.** Amerikaanse speelfilm uit 1992 van Michael Tuchner. Met: Elizabeth Montgomery, Robert Foxworth, Howard Rollins e.a.
23.50 **Tagesschau.**
23.53 **(TT) Das Schwert.** Hongkongse speelfilm uit 1980 van Patrick Tam (Tan Jiaming). Met: Zheng Shaoqiu, Xu Jie, Xu Shaoquiang e.a. Na een tienjarige opleiding is de jonge Li Moran een uitmuntend zwaardvechter geworden.
01.20 **Tagesschau.**
01.25-01.30 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Frühsommer in Südtirol. Afl.: Der Wildbach.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa.
09.00 Tagesschau.
09.03 Nachbarn.
09.45 Yoga. Afl. 3.
10.00 Tagesschau.
10.03 Die Reportage.
10.35 Unterwegs - Das Reisemagazin. Reismagazine.
11.00 Tagesschau.
11.03 Pippi Langstrumpf. Zweedse jeugdserie.
11.30 (TT) 1 - 2 oder 3. Kinderspelprogramma.
12.15 Genau. Talkshow.
12.50 Pingu. Poppenserie.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 Diese Woche. Weekoverzicht met ondertiteling voor doven en slechthorenden.
13.30 Wie würden Sie entscheiden? Serie gedramatiseerde rechtszaken.
14.15 Wenn Engel reisen... Duitse serie.
15.00 Mumins. Tekenfilmserie.
15.20 Alfonso Bonzo. Engelse jeugdserie.
15.45 FM - Das Familienmagazin im ZDF. Gevarieerd magazine.
16.15 Klassentreffen.
16.58 Programma-overzicht.
17.00 heute.
17.05 Länderspiegel.
17.50 moment mal.
18.00 Die fliegenden ärzte. Australische serie.
19.00 heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 (TT) Insel der Träume Duitse serie.
20.15 Plötzlich und unerwartet... Misdaadfilm van Thomas Engel.
21.50 heute-journal.
22.05 Das aktuelle Sport-Studio. Sportmagazine met o.a. voetbal en tennis.
23.25 ■ Der Kommissar. Duitse politieserie.
00.25 heute.
00.30-02.20 Lust auf Liebe. Canadese speelfilm uit 1977 van George Kaczender. Met: Tom Berenger, Karen Black, Susan Strasberg e.a. Tijdens WO II heeft de Hongaarse Andras al vroeg zijn eerste sexuele ervaring. Leeftijdsgenootjes vinden hem te opdringerig.

Duitsland 3 West

09.00 Sehen statt hören. **09.30** Family Album, USA. **10.00** Bon Courage. **10.30** Türkei - Land, Leute und Sprache. **11.00** Cursus Duits. **11.30** Cursus wiskunde. **12.00** Sport 3 extra. **17.00** Sport im Westen. **17.26** Programmvorschau. **17.30** Markt. **17.45** Hier und Heute unterwegs. **18.15** (TT) Gott und die Welt. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.20** Das war's - diese Woche. **19.40** West 3 aktuell. **19.45** Zeit für Tiere. **20.15** Die Abfahrt, tv-film van Magdalena en Piotr Lazarkiewicz. **22.10** West 3 aktuell. **22.20** Gefangene der Sonne. **23.05** Frank Sinatra - The voice. **00.00** Monty Python's Flying circus. **00.30** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

09.30 Sehen statt Hören. **10.00** Avec plaisir. **10.30** Cursus Duits. **11.00** Cursus wiskunde. **11.30** Cursus Engels. **12.00** Sport 3 extra. ATP tennistoernooi om de World Team Cup in Düsseldorf. **16.59** Programma-overzicht. **17.00** Das Beste aus der Hobbythek. Hobbyrubriek. Vandaag: Planten vor fijnproevers. **17.30** Tiere und Pflanzen. Documentaire over bijen. **17.45** Tieren und Pflanzen. Documentaire over wilde zwijnen. **18.00** Samstag um 6. Cultureel magazine. Presentatie: Walter Schumacher. **18.30** Glaskasten. Live magazine. Presentatie: Wolfgang Zinke. **19.15** Auf der Suche - Jugend und Religion. Documentaire over jongeren en geloof. **19.44** Programma-overzicht. **19.45** Heimat, deine Stars. **20.15** Wildnis Ostafrika: Im Reich der roten Elefanten. Documentaire over de gevreesde tse-tsevlieg. **21.00** Nieuws. **21.15** Endlich allein. Komedie van Lawrence Roman. Direct nadat de kinderen het ouderlijk huis hebben verlaten, moeten de ouders constateren: Kinderen zijn net boemerangs. Met het juister evenwicht tussen humor en gevoelens wordt het verhaal van een familie verteld.**23.10** Sea, sex and sun. Documentaire over de badmode door de jaren heen. **00.05** Jazz in concert. **01.00** Laatste nieuws. **01.05** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Belle und Sebastian.
06.25 Bob der Flaschengeist.
06.50 Peter Pan.
07.15 Piff und Herkules.
07.30 Samurai Pizza Cats.
07.55 Maus reiss aus. Spelshow.
08.10 Pinocchio.
08.35 Wish Kid - Der Junge mit dem Zauberhandschuh. Tekenfilmserie.
09.00 Beverly Hills Teens. Amerikaanse tekenfilmserie.
09.25 Lucky Luke. Tekenfilmserie.
09.50 Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie. Amerikaanse tekenfilmserie.
10.20 Captain Planet. Tekenfilmserie.
10.50 Der mächtige Thor. Tekenfilmserie.
11.10 Das Land der fantastischen Drachen. Tekenfilmserie. (herh.).
11.40 Teenage mutant hero turtles. Amerikaanse tekenfilmserie.
12.00 Winspector. Japanse sf-serie.
12.25 Harry und die Hendersons. Amerikaanse familieserie.
12.50 Full House. Amerikaanse comedyserie.
13.20 Der Prinz von Bel-Air. Amerikaanse comedyserie.
13.50 Ultraman - Mein geheimes Ich. Amerikaanse serie.
14.15 Polizeibericht. Amerikaanse politieserie.
14.40 Knight rider. Amerikaanse actieserie.
15.40 Das A-Team. Amerikaanse avonturenserie.
16.40 21, Jump Street - Tatort Klassenzimmer. Amerikaanse misdaadserie.
17.45 Melrose Place. Amerikaanse serie. Afl.: Küsse und Schläge.
18.45 RTL aktuell.
19.15 Beverly Hills, 90210. Amerikaanse serie. Afl.: Der Überfall.
20.15 Der Kohlrabiapostel. Klucht van Erfried Smija.
22.00 Karate Tiger II. Hongkongse actiefilm uit 1986 van Corey Yuen.
23.50 Rambo III. Amerikaanse actiefilm uit 1988 van Peter MacDonald. Met: Sylvester Stallone, Richard Crenna, Marc de Jonge e.a.
01.35 Männermagazin M.
02.05 Karate Tiger II. Herh.
03.45 Rambo III. Herh.
05.20 Polizeibericht. Herh.
05.45 Tekenfilm.

● *Sylvester Stallone in 'Rambo III'. (RTL Television - 23.50 uur)*

SAT 1

05.45 ran. **06.45** Wunderbilder aus der Tierwelt. **07.15** Quär Beet. **09.55** DROPS! **10.25** Wirtschaftsforum. **10.55** Glücksrad.. **11.30** Donner des Todes, Amerikaanse actiefilm. **13.30** Das Schwert von Monte Christo, Amerikaanse avonturenfilm uit 1952. **14.55** Auf eine ganz krumme Tour, Italiaanse komedie uit 1964 van Ettore Scole. **16.45** Riskier' was! **17.20** Geh aufs Ganze! **18.00** ran. Voetbalmagazine. **19.20** Sat 1 News. **19.30** Glücksrad. **20.15** Der zehnte Mann, Amerikaanse tv-film uit 1988 van Jack Gold. **22.00** Jux & Dallerei. **23.00** Ars Amandi - Die Kunst zu lieben, Frans-Italiaanse erotische speelfilm uit 1984 van Walerian Borowczyk. **00.35** Ein Sommer voller Leidenschaft, Franse erotische speelfilm. (herh.). **01.40** Ars Amandi, die kunst zu lieben, Frans-Italiaanse erotische speelfilm. (herh.). **03.10** Herz ist Trumpf. Spelprogramma. (herh.). **03.35** Riskier' was! Quiz. (herh.). **04.00** Geh aufs Ganze! Spelprogramma. (herh.). Aansl.: Programma-overzicht.

TV FILMS VIDEO

Duitsland 1 en 2
11.03 Jane Austen in Manhattan (USA-GB,1980). Film van James Ivory over twee regisseurs die allebei hetzelfde toneelstuk willen opvoeren. Met Robert Powell en Anne Baxter.

RTL4
14.40 Hold-up (Frankrijk,1985). Komische gangsterfilm van Alexandre Arcady over bankovervaller die uit de gevangenis weet te ontsnappen. Met Jean-Paul Belmondo en Guy Marchand.

België/TV 1
14.40 Santa Fe Trail (USA,1940). Redelijke western van Michael Curtiz over twee oude schoolkameraden die tijdens de Amerikaanse oorlog elkaars vijanden zijn. Met Errol Flynn en Ronald Reagan.

Nederland 2
19.20 Promised Land (USA,1988). Michael Hoffman vertelt het verhaal over de teloorgang van de illusies van een aantal jonge volwassenen. Met Kiefer Sutherland en Meg Ryan.

● *Timothy Hutton en Nick Nolte in 'Q & A'. (Nederland 2 - 21.30 uur)*

Nederland 1
20.25 The Four Musketiers (GB,1975). Kostuumfilm van Richard Lester is alleen al de moeite waard vanwege Raquel Welch, die destijds terecht te boek stond als een van 's werelds mooiste vrouwen. Sterbezetting: naast Welch zijn o.a. Oliver Reed, Richard Chamberlain, Christopher Lee, Geraldine Chaplin, Charles Heston en Faye Dunaway te zien.

Nederland 2
21.30 Q & A (USA,1990). Degelijke cop-story van Sidney Lumet. Geharde rechercheur Nick Nolte schiet junkie dood. Als de jonge officier van justitie Timothy Hutton de zaak onderzoekt raakt hij verzeild in het door en door corrupte politiewereldje.

RTL Televisie
22.00 Raging Thunder (USA,1987). Uiterst onwaarschijnlijk verhaal van Corey Yeun over een karatespecialist die in Cambodja tijdens het schrikbewind van de Rode Khmer op zoek gaat naar zijn vriendin. Met Max Thayer en Loren Avedon.

RTL4
22.10 Driving Miss Daisy (USA,1989). Nogal trage film van Bruce Beresford over een oude blanke dame en haar zwarte chauffeur. Won 4 Oscars. Met Jessica Tandy en Morgan Freeman.

België/TV 1
22.45 Skin Deep (USA,1989). Zeer geslaagde komedie van Blake Edwards. Schrijver van bestsellers wordt nadat hij is vreemdgegaan verlaten door zijn echtgenote en gaat op vrouwenjacht. Met schitterende vechtscene tussen lichtgevende condooms. Leidde destijds in de bioscoop tot permanent gegniffel. Met John Ritter en Vincent Gardenia.

Nederland 1
23.52 La mort en direct (Frankrijk-Duitsland,1979). Opmerkelijk verhaal van Bertrand Tavernier: verslaggever met een ingebouwde camera in zijn oog volgt een terminale kankerpatiënte. Met indringende rol van Romy Schneider en Harvey Keitel.

RTL Television
23.50 Rambo III (USA,1988). Ditmaal vertrekt Sylvester Stallone naar de burgeroorlog in Afghanistan. Een orgie van geweld. Veel films waarin meer mensen sneuvelen zijn er niet gemaakt. Regie: Peter MacDonald.

Duitsland 1
23.53 Ming Jian (Hong Kong,1980). Karatefilm van Patrick Tam. Zoevende zwaarden spelen de hoofdrol in verhaal over vechtspecialist die verliefd wordt op dochter van oude meester. Met Zheng Shaqui en Xu Jie.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30 Nieuws. 7.07 TROS Nieuwsshow. 11.05 TROS Kamerbreed. 12.07 TROS Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.04 Tijdsein. 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.10 Echo. 19.04 Tegengas. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 AVRO Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Happy hour. 17.04 Ophef en vertier. 18.04 Ophef en vertier, vervolg. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The bands.

Radio 3
6.02 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 De Nederlandse Top 40. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Twee meter de avond in. 0.04 Shock radio. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00 Nieuws. 7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert: Pianomuz. 12.00 Platenzaak. 14.00 Het middagconcert. L'amor rende sagace, opera van Cimarosa. Ork. van Teatro Communale Bologna o.l.v. Paolo Carignani met sol. Aansl. De Nederlanden. Syrinx Saxofoon Kwartet. 17.02 Het witte doek. 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.04 De wandelende tak. Amazone indianen. 19.00 De koffer. 20.02 Avondconcert. A. Muz. voor sopraan, blokfluit, cello en klavecimbel; B. Nieuw Ens. 22.00 Jazz op Vier. 22.30 Jazzgeschiedenis. 23.00-24.00 VPRO Jazz op Vier concert.

Radio 5
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zeggus. 8.30 Ronduit magazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen..! 12.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.11 Residentie-pauzedienst. 13.56 EO-Metterdaad hulpverlening. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Finale. 17.10 Radio UIT. 17.45 De kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.02 Rondom het woord. 18.30 Voor de eerste dag. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks, Marokkaans en Chinees. 19.45 Onder de groene linde. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.15 Bijeenkomst van bezinning en gebed. 22.00 Een ontmoeting. 23.00-24.00 Zaterdagavonduur.

Omroep Limburg
9.03 Postbus 94, verzoekplaten. 10.03 Het Ei van St. Joost. 11.03 De onderstroom. 12.03 Omroep Limburg klassiek. 13.03 (Inter) nationale actualiteiten. 13.30 Musica Sacra. 14.03 De beste tien. 14.30 Limburg Express Agenda. 15.03 Walkie Talkie: jongerenmagazine. 15.40 Limburg Express Live! 16.03 Hubert on the air. 17.03 Regionaal nieuws. 17.10-18.00 Vrij Spel: popmagazine.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels met Tom Vossen (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Radio twee top dertig met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck met Rino Ver Eecke. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Hartelijk. Bart Pieters ontvangt gasten en draait verzoekjes (22.00 nieuws en lotto). 23.30 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws t/m 17.00 op elk heel uur (behalve om 13.00) en om 6.30, 12.30, 18.30 en 20.00.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 7.15 Veranstaltungstips). 9.05 Oldie-Show. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.40 Forum - Das Kulturmagazin. 20.05-20.15 Freie Tribüne.

RTL4 Radio
Nieuws op elk heel uur.
07.00 RTL Nightshift. 08.03 Het wakkere weekend, Jan de Boer. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Album Top 30, Bart van Leeuwen. 16.03 Vrijheid-Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpaviljon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop Report met een overzicht van de Duitse hitparade (met om 14.00 Nieuws en economisch praatje). 15.00 Bononbon, aansl. Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws). 19.00 Auf ein Wort, aansl. Abendmelodie (19.30 voor de kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Samstagabendkonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-196484

WADDENEILANDEN

AMELAND en TERSCHELLING t.h. mobiele bungalows en stacaravans, 2 slaapk., stromend water en WC, voll. inger. vrij voor 10/7 na 21/8 inl. 05180-1206 n.o. zondag

TERSCHELLING. Vrij de Pinksterwk en juni/sept. Vrijst. huis, 6 pers. met grote tuin. Inl. 02159-32631 na 18.00 u.

TERSCHELLING t.h. luxe appartement in monumentaal pand. 300m van de haven. In centrum. Tel 05620-9104

AMELAND, HOTEL NOORDZEE
Uitgebreide arrangement-mogelijkheden
B.v. 3 dagen v.a. ƒ 99,- p.p.
Bel voor informatie: 05191-42228.

TERSCHELLING/AMELAND. T.h. chalets stacar's, voll. inger., ktv, radio. Vrij voor 3-7 en na 28-8. 05180-1581

TERSCHELLING RECREATIE TJERMELAN te Oosterend. Midweekaanb. van 24 mei tot en met 28 mei. Geheel nieuwe luxe 2/4 pers. app., enkele voorzien van eigen sauna, alsmede nieuwe 5 pers. chalets. Prijzen voor deze midweek: 2 pers. app. ƒ 225,-, 4 pers. app. ƒ 350,-, 5 pers. chalet ƒ 195,-. Inl. 05620-8981.

TEXEL
... appartementen ... hotels
Texel Hotel Kombinatie
Postbus 24
1790 AA Den Burg
Tel. 02220 - 15703

Vakantie op Texel
Genieten van rust, ontspanning, aktiviteit, natuur...
Dat begint met onze comfortabele bungalows en appartementen op de mooiste plekjes van Texel.
Boek dus meteen, of vraag onze folder:
KOBEKO De Koog tel. 02220-17748
REDELUST De Koog tel. 02220-17882
DE MUY De Cocksdorp tel. 02220-11433

GRONINGEN

VEDDE, mooi Westerwolde 2-4 pers. appartement. Nog vrij na 19/6. Inl. 05976-2614.

GRONINGEN

GRUNOSTRAND, de sportiefste camping. Vraag arr.-folder van waterskibaan, roeibaan, jachthaven, kanotochten enz. Hoofdweg 163, 9617 AD, Harkstede 050-416371.

KANO-, FIETSTOCHTEN - WADLOPEN - KL. CAMPING (geh. verz.) picknick-dagtochten en week(end) arr. aktief met personeel, school, fam., vrienden en gezin! Folder? de Horizon, 05958-1792 Winsum-Molenrij-L'oog.

MAAK KENNIS MET de regio het WESTERKWARTIER. Vraag de arrangementenbrochure aan, tel. 05945-12100.

FRIESLAND

BAKKEVEEN "DE WOLVERLEI" Vrijstaande luxe 4* bungalows. Gehele jaar geopend. Bel voor gratis brochure 05980-93190 (kantooruren 050-346841).

ZEILCENTRUM
"Oer 't Hout" Grou
Voor een grandioze zeil- of surfvakantie.
ANWB- en CWO erkend.
Cursus in Valken, 16 m² en Lasers. Tel.: 05662-1528.
Daar vaar je wel bij!

DRENTHE

Fiets 4 dagen in Drenthe
27 / 28 / 29 / 30 Juli 1993
Vanuit vier startplaatsen hebt u keuze uit routes van 30 tot 150 km per dag.
DRENTSE RIJWIEL VIERDAAGSE
Vraag de uitgebreide folder aan:
Stichting Drentse Rijwielvierdaagse
Postbus 10010, 9400 CA Assen, 05920-53838

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erkend Luxe bung's t.h. Vraag kl.folder: 020-6459541 of 6413940.

Familiecamping met vervarmd zwembad, verhuur luxe zomerhuisjes en stacaravans. DE HOEFSLAG Achter de Brinken 14, 9462 RH Gasselte Tel: 05999-64343

Voor rust en ruimte, kom dan naar de Breistroeken Bung.park in Nw. Balinge. Folder W. Hutten 05282-1238.

GEEN PRETPARK, luxe 5* bungalows met grote tuin, aan bos. Ideaal wandel- fietsgebied voor liefhebbers van rust, privacy en comfort. Inl: 05280-65803.

Buinen: gezellig FAMILIEPENSION. Voor ontspannende vakantie in huiselijke sfeer. In bosrijk fiets- en wandelgebied. Kamers voorzien van douche/wc. Prijsvriendelijk. Zeer geschikt voor fam. reünies (tot 20 pers.). Inl. en reserver. Pension "Triënte", Molenstraat 25, 9528 RA Buinen, tel. (05998) 12491.

Voor een betaalbare vak. naar boerderij camping DE GOUDPLEVIER Nw Balinge Tel: 05282-1280

H.C.R. Hotel Adolfs Uniéke arr. HP v.a. ƒ 172,- Bel voor info. 05999-12204.

Kom naar Langelo, voor een mooie rustige fietsvakantie in een schitterende bosrijke omgeving. Vanaf ƒ 35,- p.p. p.d. Gratis fietsen beschikbaar. Café/ Petit Restaurant/Pension 'Bralts', Hoofdweg 10, 9333 PB, Langelo. 05928-12289.

BUINEN aan de rand bos en hei. Stenen zomerhuizen, op 12 are erf. 05280-63599.

Nog enkele bungalows vrij
op Recreatiepark Westerbergen in Echten in Drenthe. Uitgebreide recreatievoorzieningen als een zwembad, speeltuin, restaurant en een winkel zijn aanwezig.
Van 2 - 16 juli v.a. ƒ 770,- per week. (6-pers. bungalow).
Recreatiepark Westerbergen Oshaarseweg 24 7932 PX Echten Tel. 05288-1224
dicht bij het Westen en toch Drenthe als achtertuin!

OVERIJSSEL

Hotel-Restaurant „'t WAPEN VAN OOTMARSUM" Een persoonlijke ervaring in huiselijke sfeer. Tel.: 05419-91500. Spec. arr. De folder ligt voor u klaar.

OMMEN inger. stacar.'s op vak centr. Besthmenerberg met overd. en buitenzwemb., recr.team. juni ƒ 235,- p.w. sept. vanaf ƒ 145,- p.w. Vrij voor 10/7 na 4/9. 05274-1267

Ontdek het uniek natuurgebied van Hellendoorn in....
HOLLAND HOTEL HUGEN***
Speciale arrangementen, reeds v.a. ƒ 85,- HP p.d.
Vraag de folder: 05486-55425.
Johanna van Burenstraat 9, 7447 HB Hellendoorn.

T.h. 2 pers. riante en comf. stacaravan voor 50+. Bij part. in bos, met gebr. van verw. zwemb. Aan voet van Holterberg. Tel: 05725-1362

OMMEN, 2-10 p. bos bung's zwemb. Midw./(week)end Veel recreatie 05291-52926.

Ponypark Slagharen
een wereld van plezier!
INFO: 05231-3000

PRESTON PALACE
Hèt Hotel- en uitgaanscentrum van Nederland

UNIEK... door de welhaast onbeperkte mogelijkheden!
- sfeervolle barretjes en terrasjes
- midgetgolf, kegelen, bowlen
- snooker, biljarten
- trampoline springen, spel-o-theek
- bioscoop

UNIEK... want u betaalt niet voor wat u eet of drinkt, maar voor de lengte van uw verblijf!
- grill- en saladebuffetten
- vlees- en visbuffetten
- à la carte in het specialiteiten restaurant
- 350 luxe hotelkamers

UNIEK... voor grote en kleine feesten, maar ook voor zakelijke bijeenkomsten en vergaderingen.

Voor reserveringen en nadere info.:
PRESTON PALACE
Laan van Iserlohn 1 - 7607 PT ALMELO
Tel. 05490-42121 / Fax. 05490-11462.

GELDERLAND

HOTEL-CAFE-RESTAURANT "DE HOOFDIGE BOER" Zolang Pasen en Pinksteren niet op één dag vallen, kunt U profiteren van ons vierdaags Pinkster-arr. Bel voor meer info: 05751-1744.

ERMELO. T.h. comf. vakantiebungalows. Nog enkele bung's vrij in juni, juli en aug. Tel. 08380-51120.

HOTEL DE SMITTENBERG***
Ook voor korte vakanties!!!
Ideaal uitgangspunt voor fiets- en wandelroutes.
Vraag onze billijk geprijsde arrangementen folder.
Arnhemseweg 537, 7361 cj Beekbergen Tel: 05766-1331

HOTEL STAD MUNSTER **** Winterswijk
Lekker erop uit in natuurrijke omgeving Stad Munster Arr. (3 dgn.) ƒ 305,- Bel voor meer info: 05430-12121.

Veluwe/Vaassen "De Bosrand" Spec. voorseiz.tarief Luxe APPARTEMENTEN, Stacar's en Kamp.pl., overd. verw. zwemb., tennisb., fietsverh., sauna. 05788-1343.

CAMPING 'DE SCHERPENHOF' TERWOLDE, een ideale vak. voor het hele gezin a/d rand v/d Veluwe met o.a. surfmeer, verw. zwemb., div. attr., bistro en disco. VERH. VAN STACARAVANS ƒ 600,- p.wk. All-in. VERNIEUWDE TOILET-/DOUCHEGEBOUWEN. 05717-1731.

NOORD-HOLLAND

AANGEBODEN staanpl. voor sta-caravan op camping Omg. schoorldam met zwemb., speelt. ect. 075-283311.

T.H. 4 tot 6 pers. stacar. op Camp. red. dicht bij bos, zee, duinen, surf- en viswater. Tel. 075-283311/02260-12785.

T.H. vrijst. WOONHUIS gemeub. 8 pers. Vrij voor 10-7 en na 21-8 redelijk dicht bij bos, zee en duin. Inl. 075-283311.

"Uitwaaien a/h IJsselmeer"
HCR 'T HART VAN ONDERDIJK
Wervershoof Tel: 02288-3838.

T.H. SCHITTERENDE LUXE WONING
Gelegen aan breed water, aanlegsteiger voor de deur, direct a/d stranden v/h IJsselmeer. Geschikt voor 2-8 pers. Prijs afhankelijk van vakantie periode. ƒ 900,- tot ƒ 1800,- p.wk. (Boot verh.mog.) Tel. 02288-1491.

PENSION OPPERDOES
3 km v.a. het IJsselmeer
L/O ƒ 35 p.p. 02274-5082.

ZUID-HOLLAND

Noordwijk a/zee HOTEL DE GOLF**, gezellig fam. hotel, 2 min. lopen v.h. strand, één wk geheel verzorgd v.a. ƒ 367,- p.p.p.wk. Bel. Fam. van Beelen Tel. 01719-12535.

NOORDWIJK AAN ZEE: Hotel de Instuif. Deze zomer nog gezinskamers vrij (v.a. 3 pers.) in ons sfeervol familiehotel. Volp. v.a. ƒ 295,- p.p.p.wk. Vr. folder: 01719-15462.

The PHANTOM of the OPERA
Phantastische aanbieding voor snelle beslissers! Nu enkele te rangs-arrangementen beschikbaar voor Nederlands grootste theater spectakel 'The Phantom of the Opera' gedurende de premiere-maand ... Het Kurhaus Hotel, op ... in het Circustheater ... Steigenberger Kurhaus Hotel Gevers Deynootplein 30 2586 CK Den Haag Scheveningen

ZEELAND

Pr. Vak.Bung. nabij Knokke CADZAND Inl. 04956-1444.

LAST MINUTE
Pinksteren
ROOMPOT RECREATIE
Te huur luxe bungalows met o.a. privé sauna of bruisbad, direkt aan het strand. Lang w'kend vanaf ƒ 570,- all in Gratis toegang Roompot Zwemparadijs. Tel. 01107-4200, fax. 1095.

RUITERKAMPEN
Voor de jeugd van 8-16 jaar. Nog enkele plaatsen vrij. Hippisch Centrum
Wolphaartsdijk
Inlichtingen: 01198-1215

ZEELAND

Voelt u voor een juni-strandvakantie
Met de zekerheid van een subtropisch zwemparadijs (gratis toegang) op de achtergrond? Nu die vakantie is met LAST MINUTE korting te boeken bij ROOMPOT RECREATIE. Aankomst 4/6, 11/6, 18/6. BIJV.

Luxe stacaravan (4 pers.)	nu vóór ƒ 505,-
Luxe chalet (4 pers.)	nu vóór ƒ 625,-
Schakelbungalow met privé sauna (4 pers.)	nu vóór ƒ 760,-
Vrijst. bungalow met uitzicht op zee (6 pers.)	nu vóór ƒ 950,-

Haast u, want vol = vol.

Bel. 01107-4200 Fax. 01107-1095
ROOMPOT RECREATIE
„DE MOOISTE VAKANTIES ZIJN DICHTBIJ!"

NOORD-BRABANT

CHAAM IS 't Bungalowvèrh. 't Boswachtertje gelegen temidden van 2400 ha Brabants natuurgebied. Prettige huisjes voor 'n goede doe-vakantie. Inl. 01619-1215.

LIMBURG

HULSBERG Hotel/Pension van SOMEREN (Mergelland route). Gezell. bar, biljart, speelt., terras, eigen park.pl., fiets aanw., 2 km van Valkenburg. Info. 04405-1646.

T.H. Royale vak.won. tussen de heuvels in Z. Limb. DE WITTE KEIZERIN, centr. en rustig gelegen. Zwemb. aanw., aantr. tarief in voor en naseiz. Info 045-445051.

HOTEL DE OUDE HOEVE *** (NRD-L)
Arr. La Santé 2 overn., 2 x ontbijt, 1 x 3 en 1 x 4 gangen diner. Fiets ster besch. + toeg.kaart Thermaalbad Arcen. Vanaf ƒ 299,50 p.p. Kl.folder met div. arr. 04703-2098.

SCHIN OP GEUL. Hotel De Kroon 1 week HP Kamer/douche/toilet voor 2 pers. ƒ 825,-. Vr. onze folder 04459-1518.

VALKENBURG: FAM. HOTEL BUITENZORG ** t.o. station afgesl. park.pl, uitst. keuken, gezell. sfeer. LO v.a. ƒ 270,- p.wk HP ƒ 345,- VP ƒ 395,-. 04406-13570.

GEULHEM BIJ VALKENBURG,
Hotel LAMERICHS
rustig gel. in bosr. natuur; verzorgt voor u een vakantieweekreis per autobus, eigen auto of trein (afgeh. aan station NS-Maastricht) + 3 bustochten + v. hotel + voll. pension in hotel. Prijs ƒ 560,-/ƒ 510,- p.p.p.w. Alle kamers met bad of douche en toilet. Geulhemmerweg 27, 6325 PH Berg Ter Blijt. Vr. prosp. of bel nu 04406-40555.

8-DAAGSE REIZEN VALKENBURG
v.a. ƒ 515,-. Heen- en terugreis per touringcar, VP of HP, 3 bustochten. Kmrs. toilet en douche + toilet, zonder bus v.a. ƒ 390,- p.p. Alleen 3 bust. v.a. ƒ 465,- App. 2-6 pers. v.a. ƒ 500,- pw. gratis folder: 3***hotel/pension Spronck, Spoorlaan 39, 6301 GB Valkenburg. Tel. 04406-13017.

Epen - Zuid-Limburg
Bossen, weilanden, beekjes, heuvels, dalen. Prachtige natuur. Ideaal voor de natuurliefhebber. België en Duitsland binnen handbereik. Door de uitgestrektheid van het gebied heerst er altijd een weldadige rust. Uitstekende accommodatie met div. arrangementen. Gr. brochure. VVV EPEN, 04455-1346. Vr. onze accommodatiegids.

STA-CARAVANS TE HUUR. Camping HIGH CHAPARELL Oirsbeek, 12 km van Valkenburg. Nog vrij van 10 juli t/m 24 juli. Speciale aanbieding van 26 juni t/m 10 juli v.a. ƒ 625,- voor 2 weken. Nog enkele caravans vrij met Hemelvaart. Vraag folder! Tel. 04492-2044.

PAARD/DIEREN BOERDERIJ Thorn. 04956-1444.

VALKENBURG
8-dgs reizen april t/m okt ƒ 555,- p.p. met halen en brengen per bus + volpension + 3 bustochten + vele extra's. Hotel P.Hermens, Bondshotel A.N.W.B.*** U wordt altijd gehaald en gebracht. Dat is pas service.!!! Tel. 04406-13020.

WATERSPORT

VERTROUWEN, Varende Zeilschool vanuit Monnickendam. V.a. 6 jaar. Wk/w'end arr. Vr. folder. 02995-3250.

KUURORDEN

KUURREIS Zw. Zee, vertr. 24-9, 3 wk ƒ 1195,-. Geen toesl. 1 pers.km. KOTT REIZEN SGR 020-6421650/6427333.

FIETSVAKANTIES

64 FIETSHOTELTREKTOCHTEN in Nederland, Frankrijk en de rest van Europa? Eigen-Wijze Reizen 053-303436.

.....TIEN TOETSEN.....
en u heeft alle fietsreizen van vrijwel alle organisaties binnen bereik. Bel de Fietsvakantielijn! 03480-21844 Van Nederland tot IJsland, van Spanje tot Oostenrijk, van Cuba tot Denemarken.

FIETSVAKANTIEWINKEL
Hét reisburo voor uw fietsvakantieplezier!
Spoorlaan 19, 3445 AE Woerden, 03480-21844.

RONDJE ZUIDERZEE
Prachtige herbergtocht 8 dgn. HP ƒ 335,- Info? NJHC, tel. 02271-1272.

ACTIEVE VAKANTIES

Avontuurlijke ZEIL- ZWERFTOCHTEN langs zonnige kusten en baaien van Sardinië. Heerlijk helder zwemwater. Bere bruin. 2 weken al v.a. ƒ 450,-. AMFIBIE TREKS 015-623683.

AKTIEVE ZOMERJEUGDVAK. DOEKAMP DRENTHE. Ca. 6-15 jr (3 gr.), VP ƒ 245,- 7 dgn. Boekje: 050-719097.

KANO-, FIETSTOCHTEN - WADLOPEN - KL. CAMPING. Een héééél leuk idee!!! kijk bij "Groningen"!!!

Scuba diving, voettocht Schotland, river rafting, rondreis Brazilië of Sumatra of een jungletrek Thailand? Bel voor de Aktieve zomergids (Lid ANVR/SGR)

FUTURE LINE TRAVEL 020-622.28.59

ACTION ADVENTURES
Kayak/wandel/klim/ATB etc. kl.brochure: 073-570679

JONGERENVAKANTIES

CIRKEL: de betere jeugdvakanties in binnen- en buitenland! 8-20 jaar. Volledig verzorgd met begeleiding. Gratis brochure? Bel 08348-2300!

Vinea vakantieplezier
8-19 jarigen beleven bij VINEA de leukste vakanties van fiets-, natuur- en kreatieve vakanties tot taal-, zeil- en surfvakanties. Ruim 50 mogelijkh. voor aktief vakantieplezier in kleine leeftijdsgroepen o.l.v. eigen deskundige Vineainstructeurs en reisleiding. Inl. en gratis brochure: VINEA JEUGDVAKANTIES tel. 05154-69777 tot 20.00 uur, ook za. tot 16.00 uur.

BELGIË / LUXEMBURG

KNOKKE en ARDENNEN T.H. voll. ingerichte stacaravans op camp. 600 m. van zee. Tel. 03407-1422.

BELGISCHE ARDENNEN
Ons grote zwembad met bubbelbaden is al volop verw. In de maand juni nog enkele nieuwe stacaravans vrij met kl.tv. Bel direct 09-3280227523. Camp. Hohenbusch afslag 15 ST. Vith afslag 15 richting Luxemburg.

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen, al v.a. ƒ 200,- p.w. all-in. Bezet van 10–7 t/m 21–8. Inl. 04459-1588.

FRANKRIJK

GOEDKOPE VAKANTIE! Z.Fr. Dordogne T.h. 4/5 p. caravans of kampeerhuisjes op camping m. zwemb. of zandstrand v.a. ƒ 325,- p.w. exc. camp.tarief 04742-3362.

APPARTEMENTEN & HUISJES AAN ZEE
in Normandië, Bretagne, Vendée, en de Middellandse Zee. Topic Travel Autovak.-gids: 070-35.033.09 (lid SGR).

INTERTENT
Verhuurt compleet inger. tenten op 3 en 4* campings met veel surf en kano-mogelijkh. Bel voor info: 05115-3912.

St. TROPEZ Criox Valmer, luxe studio's te huur 2/3 pers. met tuin, parking, tv, 800 m. v. strand. Mei/juni/sept/okt. 2e wk 50% korting. Inl 09-3394795577 wij spreken Nederl

CARAVANS / CAMPERS

WHEEL TRAVEL HOLLAND verkoop/verhuur Mobilvetta Design 2-6 pers. campers Dethleffs 2-4 pers. caravans stuntaanb. nieuw: Mob. Design 4-6 pers. o.b.v. Ford 120 D ƒ 67500,- rijkl. tevens: div. camper-occ. van ƒ 16000,- tot ƒ 53500,-. Ind. terr. Overspoor 27 Nibbixwoud (NH) Tel. 02297-1059.

FRANKRIJK

JONGERENREIZEN bus + camping v.a. ƒ 199,-. Go Go Tours 010-4142599 SGR.

LANGUEDOC t.h. boerderijtjes/bung's van part. aan Midd.Zee en achterland. Gratis broch. Leenders Vak.huizen 080-558600.

Jongerenkampeervak. v.a. ƒ 249,- incl. busreis. R&M Reizen: 076-200717, SGR.

JONGEREN-CAMPINGS Busr. + Tent a/h strand. BREAK AWAY 033-618600.

NATURISTEN
KAMPEER-VAKANTIES T.h luxe bung.tenten op Franse naturistencampings. Bel Bon'Nature: 085-629694.

BUNGELOWTENTEN
Compl. inger. op campings aan zwemwater + fietshuur KETA TOURS 020-6278103.

GOEDVERZORGDE WONINGEN EN FAM.PARKEN. in Bretagne/Normandië/Midd.Zee. Nog div. mogelijkheden in hoogseizoen. Interzon-Vakanties: 080-241064.

SEJOUR EN FRANCE.
Vakantiewoningen, gites, mobil-homes, stacaravans en bungalowparken. Nog mogelijkh. hoogseizoen. 3/7 en 10/7 GROTE KORTINGEN. Gratis gids: 085-257800. SGR.

ONBEZORGDE KAMPEERVAKANTIES. Luxe bungalowtenten en caravans op mooie campings. Kano- en surfprogramma. Gratis surfplank. Nu extra voordelige aanbieding in hoogseizoen. EUROSPORVAC 078-414562.

COTE D'AZUR. Baai van St. Tropez t.h. nieuwe stacaravans op **** camping met groot zwemb., 900 m. v.a. strand en stacaravans in Fréjus op **** camping met zwemb. tennis. Gratis folder Carazur 077-517117.

Volledig ingerichte bungalowtenten en stacaravans
Roan Comfort Camp
05756-4153
Bel voor gratis brochure

SPANJE

GRATIS GIDS. Busreizen 10-17 dgn. Lloret htl Ancla** 28/31 mei ƒ 279/ƒ 289 juni 4-7-11-14-18-21 ƒ 299 juli/aug. ƒ 449 camp. va. ƒ 319. Boosten Reizen SGR 045-227777.

STRAND/BOS/CULTUUR te huur luxe stacar. of huisje in Estartit Costa Brava. Info. Muus Groot 02272-3115.

PROFITEER NU VAN DE DEVALUATIE VAN DE PESETA! Malgrat de Mar, hotel Capricí***, direct aan zee en Lloret de Mar, hotel Oasis Park***, vertr. 4 + 7 + 11 + 14 juni 10 dgn. HP ƒ 359,-. Calella hotel Goya*, maaltijden in buffetvorm, vertr. 31 mei 4 + 7 + 11 + 14 juni 10 dgn. VP ƒ 249,-. Malgrat*/** hotels op indeling, vertr. 4 + 7 + 11 + 14 juni 10 dgn VP ƒ 289,-. Alle hotels ook 17 dgn. mogelijk. Toeslag Royal Class ƒ 50,-. Info uw ANVR- of V & D-reisburo of SNOEYINK BUSREIZEN 05413-53200 lid ANVR/SGR.

SOLMAR TOURS WINSTPAKKERS. 31 Mei en diverse data in juni. Prachtige 3-sterren hotel in Salou, 10 dgn. volp. v.a. ƒ 345,-, 13 dgn. ƒ 429,-, 14 dgn. ƒ 459,-. Het overbekende hotel Niza in Lloret volp. buffetmaaltijden 10 dgn. ƒ 285,-, 13 dgn. ƒ 355,-, 14 dgn. ƒ 379,-. Lees dit en meer aanbiedingen in gratis folder, bel: 040-460560.

COSTA BRAVA-Blanes. Vakantiewoningen te huur. CodaB Reizen: 050-415210.

JONGERENREIZEN hotel/camp. + bus va. ƒ 299,-. Go Go Tours 010-4142599 SGR.

RECR. ONROERENDGOED

Luxe Chalets aan de Zeeuwse kust
vanaf ƒ 125.000,-

Bij verhuur: bruto aanvangshuur gegarandeerd ƒ 27.500,-

Gunstige hypotheek mogelijk tot 100%

In twee weekenden reeds 72 verkocht!

Resort Haamstede

De Chalets
In Resort Haamstede bij Burgh-Haamstede zijn 140 vier-persoons chalets te koop in drie types. De luxe chalets zijn in optimale staat van onderhoud en staan op ruime kavels eigen grond. Kant en klaar voor eigen gebruik en/of verhuur.

De omgeving
Resort Haamstede ligt vlakbij de mooiste duinen, zee en strand van Nederland. De centrale ligging biedt alle mogelijkheden voor actief wandelplezier en trips naar vele bezienswaardigheden.

Verkoop t/m 31 mei ook 2e Pinksterdag
Tot en met 2e Pinksterdag 31 mei a.s. bent u iedere dag welkom van 11.00 - 17.00 uur. Voor informatie en brochure:
058-160500
dijkema commercieel vastgoed
Noorderstraat 44, Emmen
NVM
LEEGSTRA MAKELAARDIJ
Zuiderplein 31, Leeuwarden

CARAVANS / CAMPERS

Te huur nieuwe Mobilvetta KAMPEERAUTO'S. Vr. inform. KAV Autoverhuur 020-6969730 of 013-43...

DIV. BINNENLAND

Grandioos vakantievoordeel van Creatief!
Creatief Vakantieparken ontdekt u op de 23 allermooiste plekjes in Nederland en België. Midden in de ongerepte natuur. Elk park is uniek in zijn soort. Pak de koffers maar vast en ga genieten van zo'n fantastische Creatief-bungalow-vakantie. Van 't wad tot aan de Ardennen. Iedereen kan profiteren, want wij hebben 'n hele voordelige prijs voor u.

Pinkster-arrangement v.a. 375,-
Met Pinksteren (28/5 - 1/6) in een comfortabele of luxe bungalow/appartement in 't Creatief Vakantiepark van uw keuze.
Voordeel-Prijs v.a. ƒ 375,-

Junimaand Jonge Gezinsmaand. 20% Extra Voordeel.
Gezinnen met kinderen waarvan het oudste kind onder de 6 jaar is, krijgen een korting van 20% op alle bungalow- en campingweektarieven (geldt niet bij speciale aanbiedingen). Eén week in een comfortabele 4 persoonsbungalow is al v.a. ƒ 495,-

Bel&Boek Rechtstreeks: 050-262627.
(of vraag eerst de gratis Creatief-brochure aan).

Tip: Kies nu Ameland State in het Hoogseizoen
Prijzen per week vanaf ƒ 825,-
Postbus 352, 9700 AJ Groningen
CREATIEF VAKANTIEPARKEN
Creatief Vakantieparken, van nature-uit-de-kunst

SPANJE

CBS 04929-64555 Rosas 10 Dgn. bus + app. ƒ 255,-.

Jongerenkampeervak. v.a. ƒ 249,- incl. busreis. R&M Reizen: 076-200717, SGR.

Chiclana (Cadiz) T.h. ruime bungalow, vlakbij strand en vliegveld. Tel. 02206-5732.

JONGEREN-CAMPINGS Busr. + Tent a/h strand. BREAK AWAY 033-618...

SCANDINAVIË

FINLAND-Natuurlijk
Een "eigen" huis in Finland deze zomer? Dat is mogelijk met het reisprogramma van Info Skandic 1993. Prijzen vanaf ƒ 534,- per week.
Vraag het uitgebreide reisprogramma. Lid SGR/ANVR. INFO SKANDIC, Postbus 1304, 9701 BH Groningen. Tel.: 050-143200 Fax 050-181311.

HONGARIJE

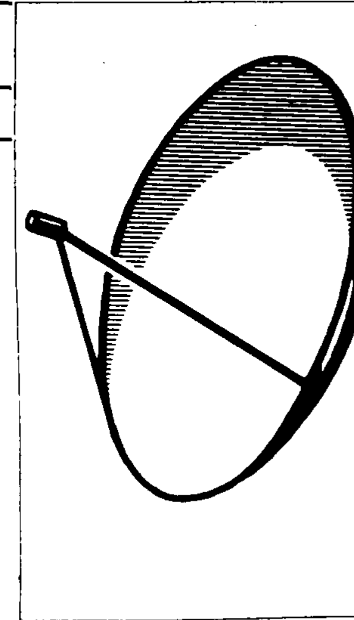
Balatonmeer t.h. 1200 vak.woningen. DONAUCRUISE 14 dgn. ƒ 1475,- MEVO REIZEN Holten 05725-1547.

RECR. ONROERENDGOED

TE KOOP

VRIJSTAANDE LUXE RECREATIEBUNGALOWS OP RUIME KAVELS EIGEN GROND (650-1.000 m²)
Midden in de groene Gelderse Achterhoek (gemeente Zelhem) wordt het schitterende recreatiegebied Het VossenVeen gerealiseerd. ...

GEDURENDE DE PINKSTERDAGEN EN TIJDENS IEDER WEEKEINDE OPEN HUIS VAN 12.00 TOT 18.00 UUR
VAN ƒ 159.600 TOT ƒ 167.000 V.O.N. INCL. BTW
BOUW GESTART! EERSTE OPLEVERINGEN ZOMER 1993
REEDS 35 VERKOCHT VAN DE 60!
Meer informatie, uitgebreide brochure of afspraak:
Aantrekkelijke financiering via Rabobank Zelhem mogelijk
CIEREMANS RECREATIE BV / HET VOSSENVEEN TELEFOON 08342-...

Nederland 1

Ncrv/NOS
Eucharistieviering.
Het huwelijk bij Surinaamse moslims. Documentaire over de betekenis van het huwelijk.
Nieuws voor doven en slechthorenden.
Journaal.
NCRV op zondag.
Muziek op zondag. Hoogtepunten uit het Zangerscongres 1992 van het Leger des Heils.
Nota bene. Kerkelijke agenda.
Tsjaikovski-cyclus. Serie concerten. Vandaag: Symfonie nr. 4 opus 64, uitgevoerd door het Radio Symfonie Orkest Moskou o.l.v. Vladimir Fedoyesev.
Circusfestival Monte Carlo. Hoogtepunten uit het 15e circusfestival van Monte Carlo. Herh.
Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Visite.
Nijntje. Kinderserie.
1 for U. Jongerenmagazine.
Family Dog. Tekenfilmserie . Afl.: Een partybeest.
Flipper. Amerikaanse jeugdserie. Afl.: Mijn broer Flipper. Flipper redt het leven van een oude sponsvisser van Griekse afkomst, die gelooft dat Flipper de reïncarnatie is van zijn overleden broer.
(TT)Journaal.
(TT)De Holland super show. Spelshow rond de fiets. Presentatie: Henk Kramer.
Brandpunt. Actualiteitenrubriek.
Moord op Tancred House. 3-delige Engelse misdaadfilm. Afl.3. Daisy, de enige overlevende van de moordpartij in het huis van de schrijfster Davina Flory is weer terug in het huis als er een ruit in de serre wordt ingegooid. Gunner Jones, haar vader, laat zich kennelijk weiniug aan zijn dochter gelegen liggen. Ook blijkt hij gelogen te hebben over zijn kennis van wapens.
Kruispunt. Actualiteiten uit kerk en samenleving.
Journaal.
-23.34 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Nederland 2

Kro/Ncrv/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.23 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.30 TV Sport. Sportmagazine. Presentatie: Jack van Gelder en Elsemieke Havenga.
13.00 Omrop Fryslan: Sa seach ik Fryslan. Reportage over het werk van een filmer/fotograaf. Met Nederlandse ondertiteling.
16.00 Journaal.
16.05 De groot mogols. Voorlichtingsprogramma.
16.10 De geheugencursus van Teleac. Afl.3. Geheugenstrategieën, gepresenteerd door Marthe Koning en Klaas Drupsteen.
16.40 (TT) Klussen in huis. Afl.10. Het schuinde dak.
17.10 De Victoriaanse bloementuin. Afl.7.
17.40 (TT) Knoop in je zakdoek. Thema: Een dagje uit. Herh.
18.00 Journaal.
18.08 The A-team. Amerikaanse actieserie. Afl.: De taxi-oorlogen. Een klein taxi-bedrijfje moet vanwege intimidatie sluiten, en het A-Team besluit daar wat aan te doen. Herh.
18.58 America's funniest home video's. Amateur video-opnamen. Presentatie: Bob Sagel.
19.21 Tv dokter. Medische tip.
19.22 Consument en milieu. Afl.10.
19.37 De natuurgids. Afl.10. Heuvelland van Zuid-Limburg. Aan de hand van een bezoek aan Margraten, de Schiepersberg en het Bovenste Bos wordt verteld over het ontstaan van het Limburgse heuvelland, de effecten van de delfstofwinning op natuur en landschap.
19.58 The drug wars. 3-delige Amerikaanse mini-serie van Brian Gibson. Met: Steven Bauer, Craig T. Nelson, Treat Williams, .e.a. Afl.3. Herh.
21.27 (TT)Een tevreden natie. 3-delige historische serie over Nederland na WO II. Afl.1. Commentaar:Ivo Niehe.
22.22 De opkomst van het Verre Oosten. Afl.1.
23.22-23.27 Journaal.

Nederland 3

Vpro/Vara/NOS
08.00 Villa achterwerk. Kinderprogramma met Babar, Brum, De schaduw van Emma, Het Automatenmannetje en E = mc2.
11.00 Reiziger in muziek. Muziekprogramma. Presentatie: Han Reiziger ontvangt musici, componisten en andere gepassioneerden.
12.00 Het Capitool. Discussieprogramma. Presentatie: Maartje van Weegen, Charles Groenhuijsen, Henk van Hoorn en Fred Verbakel.
12.46 De Vara Matinee. Koor en Symfonie Orkest WDR o.l.v. Hans Vonk. Werken: 1. Psalmensymfonie, Stravinsky. 2. Symfonie nr. 2, Schumann.
18.00 Journaal.
18.10 (TT) Studio Italia. Met aandacht voor de Italiaanse voetbalcompetitie.
18.35 (TT)De doorzetters. Film van het Nederlands Astma Fonds.
18.45 (TT) Studio sport. Met vandaag wielrennen: Olympia's Tour door Nederland voor amateurs, World League Volleybal: Italië - Nederland en NBA basketbal, play-offs.
20.00 Journaal.
20.15 Lopende zaken. Actueel magazine.
20.51 French & Saunders. Engelse humor met Dawn French en Jennifer Saunders.
21.25 Prima vista. Multimedia-magazine. Met medewerking van: Payuun Hiu, IJsbrand van Veelen, Mariëtta de Vries, Haye Bouwman, Jescius Durlacher en Rob Schröder.
22.29 El acto en cuestion. 3-delige tv-film van Alejandro Agresti. Met: Carlos Roffe, Lorenzo Quinteros, Sergio Poves Campos, Natalie Alonso Casale e.a. Afl. 1. Op een dag steelt Miquel Quiroga in een tweedehands boekhandel een boek over magie. Daarin ontdekt hij een formule waarmee hij voorwerpen kan laten verdwijnen. Met zijn verdwijn-act viert hij triomfen in een rondtrekkend circus. Tegelijk lijdt Quiroga steeds meer aan paranoia. Deel 2 wordt uitgezonden op 30/5 en deel 3 op 6/6.
23.11-23.31 Tv-tv. Verzameling 7 voor verzamelaars van pure televisie.

RTL4

06.00 Ochtendprogramma. Met nieuws, tekenfilms, series en spelprogramma's.
12.00 St. Elsewhere. Amerikaanse serie. Afl.: Cramming.
12.50 Filmnet Plus info.
13.00 Law and Jake Wade. Amerikaanse speelfilm uit 1958 van John Sturges. Met: Robert Taylor, Richard Widmark, Patricia Owens, Robert Middleton, Henry Silva e.a.
14.30 RTL Sport: Autosport.
18.00 Journaal.
18.10 Ouders van nu. Programma over ouderschap en de verzorging van kinderen.
18.40 Gezondheid.
19.10 Geldwijzer. Programma over geld en geldzaken.
19.30 Journaal.
20.00 Home improvement. Amerikaanse comedyserie.
20.30 Beverly Hills 90210. Amerikaanse serie.
21.25 The fresh prince of Bel Air. Amerikaanse comedyserie.
21.55 Jambers. Serie programma's over het werkelijke leven. Afl.: Exotische dieren. De handel in met uitsterven bedreigde diersoorten is aan regels gebonden door de conventie van Washington. Met toestemming van de gemeentelijke overheid mag men dit soort exotische dieren huisvesten, mits het dier in gevangenschap is geboren. België heeft aan de conventie van Washington een nog strengere bepaling toegevoegd, die het bezit van exotische dieren verbiedt. Jambers houdt een zoektocht naar verzamelaars van exotische dieren. Zo brengt hij o.a. een bezoek aan een man die een wurgslang in zijn woonkamer houdt, en een groene leguaan.
22.45 RTL sport. Voetbal uit de Belgische, Duitse, Spaanse en Engelse voetbalcompetitie.
23.45 Laatste nieuws.
00.00 The Oprah Winfrey show. Herh.
00.45 As the world turns. Herh.
01.35 General Hospital. Herh.
02.20 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Kinderprogramma.
10.00 Sunday Proms. Muziekprogramma.
11.00-12.30 De zevende dag. Praatcafé.
15.00 Jonge veearts. Australische serie. Met: John Harcheaves, Louise Howitt, Serge Lazareff e.a.
16.00 TV 1 Top 30. De 30 bestverkochte singles in Vlaanderen.
16.30 De jacht op de amfora. Zweedse jeugdserie. Met: Anna Sällström, Catarina Sandberg, Jonas Karlsson e.a.
17.00 Weg met de file. Compilatieprogramma.
17.30 Mijn leven als. Kinderserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie.
18.00 Journaal.
18.10 De wonderjaren. Amerikaanse comedyserie. Met: Fred Savage, Alley Mills, Dan Lauria e.a.
18.35 Zoo bekeken. Serie over de dierentuin.
19.00 De Cosby Show. Amerikaanse comedyserie.
19.25 Mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal en sport.
19.45 Sportweekend.
20.15 F.C. De Kampioenen. Vlaamse comedyserie.
20.45 Say anything. Amerikaanse komedie uit 1989 van Cameron Crowe. Met: Ione Skye, John Cusack, e.a.
22.20 Vandaag en sport.
22.40-23.20 Ziggurat. Kunstmagazine. Vandaag: Wie schijft, die blijft, met de rubrieken Portret: Breyten Breytenbach; Boek van de maand: Yanoman of de nadagen van het paradijs, van Napoleon Chagnon; Debuut: De gewonde slang, van Maryse Vinken; Ergernis: Johan Anthierens.

België/TV 2

15.20-17.00 Sport extra. Autosport: rechtstreekse reportage van de Grote Prijs van Monaco voor Formule 1-wagens vanaf het circuit van Monte-Carlo. Commentaar:Dirk De Weert en Dirk Abrams.

België/RTBF 1

10.30 Terre et soleil. **11.00** Eucharistieviering. **12.00** Mise au point. **12.55** Weerbericht. **13.00** Nieuws. **13.20** Freddy, Franse komedie uit 1977 van Robert Thomas. **14.45** Coup de foudre. **15.15** Jeunes solistes. **16.10** Coup de film. **16.20** Nouba nouba. **17.00** Louis Leakey. **18.00** Autovision. **18.30** Weekend sportif. **19.30** Nieuws en weerbericht. **20.05** Tour de chance. **21.20** La guerre de Mary Lindell, Engelse tv-film van Larry Elikann. **22.55** Intérieur nuit. **23.25** Weerbericht en laatste nieuws.

België/Télé 21

14.45 Pré-grille: le magazine de la Formule 1. **15.30-17.30** Autosport. **18.30** Télétourisme. **19.30** Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. **20.10** Le jardin extraordinaire. **21.15** Week-end sportif. **22.10** Autosport. **22.40-23.10** Nieuws en weerbericht.

TV 5

06.00 Autovision. **06.30** Oxygène. **07.00** Dossiers justice. **07.20** Corps accord. **07.35** Nieuwsflits. **07.40** Méthode Victor. **07.55** Nieuwsflits en weerbericht. **08.00** Canadees nieuws. **08.25** Nieuwsflits en weerbericht. **08.30** Les Babibouchettes. **09.00** Envoyé spécial. **10.30** L'oeil écoute. **11.20** Concerto en la mineur de Schumann. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** Référence. **12.30** Carrefours. **12.40** Weerbericht. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.15** L'école des fans. **14.00** Trente millions d'amis. **14.30** Faut pas rever. **15.30** Montagne. **16.00** Nieuws. **16.10** Correspondance. **16.15** Le monde est à vous. **18.00** Bon week-end. **18.30** Nieuws en weerbericht. **19.00** Reportages. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Sept sur sept. **21.00** Nieuws. **21.30** Mario. **23.10** Spécial cinéma. **23.55** Nieuws en weerbericht. **00.30** Divan. **00.50** L'heure de vérité. **01.50** Référence. **02.20** Envoyé spécial. **03.40** A vos amours. **04.25** L'oeil écoute. **05.20** Concerto en la mineur de Schumann.

BBC 2

07.15 Open University. **10.10** Thundercats. **10.30** Jonny Briggs. **10.50** (TT) The movie game. **11.15** Rugrats. Animatieserie. Afl.: Touchdown Tommy; The trial. **11.40** Grange hill. Engelse jeugdserie. Met: Todd Carty, Vincent Hall, Lucinda Duckett e.a. Er wordt een antiek voorwerp gestolen, maar zullen de anderen kunnen bewijzen dat Doyle de dief is? Herh. **12.00** Blue Peter omnibus. Kindermagazine. Presentatie: John Leslie, Diane-Louise Jordan en Anthea Turner. **12.45** The O-zone. Muziekprogramma. **13.00** Regionale programma's. **13.30** Sunday grandstand. Sportprogramma, met om: 13.30 Cricket: One day international Engeland - Australië vanaf Lord's; 14.05 Paardesport: Homepride speed grand prix concours hippique vanuit Hickstead; 14.35 Cricket; 17.30 Paardesport: Homepride British grand prix concours hippique vanuit Hickstead; 17.50 Cricket. Presentatie: Steve Ryder. **20.30** The money programme. Financieel-economisch magazine. Afl.: The serious fraud squad. **21.05** Nightshift. Vooruitblik op de natuurfilms waarin wilde dieren in de stad en op het land op verschillende tijdstippen van de dag geobserveerd worden. Afl.: Broad daylight. **21.10** (TT) Crime and punishment: Who killed Dixon? Documentaire over het functioneren van de politie vijftien jaar nadat de regering de oorlog aan de criminaliteit verklaarde. **22.00** Nightshift. Natuurfilmserie. Afl.: Sunset. **22.10** Autosport. Grand Prix van Monaco voor F1-wagens, samenvatting. Presentatie: Murray Walker, James Hunt en Jonathan Palmer. **22.45** Nightshift. Natuurfilmserie. Afl.: Pitch dark. **23.15** (TT) Crime and punishment: Serpico. Amerikaanse speelfilm uit 1973 van Sidney Lumet. Met: Al Pacino, John Randolph, Jack Kehoe e.a. **01.25** Nightshift.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Tennis. **10.00** Autosport. **11.00** Autosport. **11.30** Boksen. **12.30** Autosport. **13.00** Karting. **14.00** Zondag live. **15.30** Autosport. **17.30** Ritmische gymnastiek. **19.00** Tennis. **20.30** Golf. **22.00** Tafeltennis. **23.30** Autosport.

Super Channel

05.30 Videogenerator. **06.00** Hello Austria, hello Vienna. **06.30** Super shop. **08.00** ITN World news. **08.30** John Osteen ministries. **09.00** Key of David. **09.30** Victory. **10.00** This is your day. **10.30** Super shop. **11.00** The hour of power. **12.00** Super shop. **13.00** Charisma TV. **13.30** E.R.F. **14.00** Videogenerator. **15.30** Bonanza. **16.30** Serie noire double bill. **17.30** WTN documentary. **18.30** Iberian reports. **19.00** Report. **19.30** European magazines. **20.00** The territory. **22.00** ITN World news. **22.30** West of Moscow. **23.00** Talkin' jazz. **00.00** High aspirations. **00.30** Videogenerator. **02.00** China news Europe. **05.00** Videogenerator.

MTV

08.00 Cannes weekend. **10.30** News weekend edition. **11.00** The big picture. **11.30** European top 20. **13.30** XPO. **14.00** Cannes weekend. **18.00** Unplugged with REM. **18.30** News weekend edition. **19.00** US top 20 video countdown. **21.00** 120 minutes. **23.00** Beavis and Butt-Head. **23.30** Headbanger's ball. **02.00** Marijne. **03.00** Night videos

CNN

07.10 Moneyweek. **07.40** Healthworks. **08.10** Showbiz this week. **08.40** Science and technology week. **09.40** The big story. **10.10** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.15** Larry King weekend. **12.10** Showbiz this week. **13.40** Inside business. **14.40** Evans and Novak. **15.40** Your money. **16.10** On the menu. **16.40** Newsmaker sunday. **17.10** CNN travel guide. **18.00** World business this week. **18.40** International correspondents. **19.10** Futurewatch. **19.40** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00** CNN world report. **00.00** This week in the NBA. **03.00** Special reports

Duitsland 1

Disney Club. Gevarieerd kindermagazine.
Hundert Meisterwerke. Serie kunstbeschouwingen.
Musikstreifzüge: Begegnung mit Luciano Pavarotti.
Sonntagsmagazin.
(TT) Die Sendung mit der Maus. Informatief kindermagazine.
Presseclub.
Tagesschau.
Das Dorf am Meer. Jeugdserie. Der weisse Uhrmacher.
Degrassi High. Canadese jeugdserie.
A - Z Lifeshow.
Kopfball. Sportmagazine.
Tagesschau.
Das Phänomen Garth Brooks. Portret van deze country & westernzanger.
Songs im Saloon. Soundmixshow vanuit het pretpark Phantasialand te Brühl.
ARD-Sport extra. Dansen voor amateurs.
ARD-Ratgeber: Gesundheit. Medisch magazine.
Gott und die Welt: Ein Dach über dem Leben. Reportage over een project in Esslingen.
Tagesschau.
Einblick.
Sportschau.
(TT) Lindenstrasse. Duitse serie. Met: Manfred Schwabe, Anna Nowak, Andrea Spatzek e.a.
Die Goldene 1.
Weltspiegel. Reportages van buitenlandcorrespondenten.
Sportschau-Telegramm.
Heute abend im Ersten. Programma-overzicht.
(TT) Tagesschau.
(TT) Die zweite Heimat. Duitse serie.
Tagesthemen-Telegramm.
Kulturreport. Magazine.
Tagesthemen.
SOWIESO. Zondagsshow.
(TT) Gefährliche Verführung. Tv-film van Cinzia TH Torrini.
Tagesschau.
-01.10 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Frühsommer in Südtirol. Afl.: Die Erdpyramiden am Ritten.

Duitsland 2

08.20 Musik-Zeit. Klassieke muziek.
09.10 Anders fernsehen 3sat.
09.15 Zur Zeit.
09.30 Empfangen und weitergeben. Protestantse kerkdienst.
10.15 ■ Matinee: Bildschirmherrschaft. Documentaire.
11.15 Das Sonntagskonzert auf Tournee. Muziekprogramma vanaf locatie.
12.00 heute.
12.02 ZDF Sport extra. Sportprogramma.
18.10 Aktion 240.
18.15 Alleu Kirche. Reportage.
18.57 Programma-overzicht.
19.00 heute.
19.10 Bonn direkt.
19.30 Grandhotels. Serie over beroemde hotels.
20.15 Fesseln der Liebe. Amerikaans-Duitse tv-film uit 1992 van Larry Elikann. Met: Kelly McGillis, Treat Williams, Steve Railsback e.a.
21.45 heute.
21.55 Von Ufos entführt. Reportage.
22.40 Oedipus Rex. Opera van Stravinsky, uitgevoerd door het Shinu-Kai Koor, Opera Singers Tokio en het Saito-Kinen Orkest o.l.v. Seiji Ozawa. Solisten: Philip Langridge, Jessye Norman, Min Tanaka e.a. Regie: Julie Taymor. Uitgevoerd tijdens het Saito Kinen Festival 1992.
23.35 heute. Aansl. Sport am Sonntag.
00.00-01.35 ■ Wir Frauen. Italiaanse episodenfilm uit 1953 van Alfredo Guarini, Gianni Franciolini, Roberto Rossellini, Luigi Zampa en Luchino Visconti. Met: Anna Amendola, Emma Danieli, Alida Valli e.a. Vier korte films waarin beroemde actrices vertellen over een gebeurtenis in hun leven. Alida Valli vertelt over een verlovingsfeest waarbij ze zich realiseert hoe onecht haar leven is. Ingrid Bergman meent de strijd aangaan met een kip om haar rozen te redden. Isa Miranda neemt de zorg op zich voor een gewond jongetje en zijn broertjes en zusjes en merkt wat ze mist in haar leven. Anna Magnani komt in conflict met een taxi-chauffeur die niet wil erkennen dat haar hond en schoothondje is.

Duitsland 3 West

08.15 Cursus scheikunde. **08.45** Cursus economie. **09.15** Cursus-informatie. **09.45** Cursus Engels. **10.15** Playtime. **10.30** Türkei - Land, Leute und Sprache. **11.00** Babylon - spricht viele Sprachen. **12.00** Mit der Kamera im All. **12.45** Sonntagsgespräch/ **13.00** Europa-Platz. **13.30** Philosophie heute. **14.15** Heim und Garten. **14.50** ■ Mein Leben im Luxus, Amerikaanse speelfilm uit 1937 van Mitchell Leisen. **16.15** Plattenküche. **17.00** Hollymünd 1992. **17.45** Luzie, der Schrecken der Strasse. **18.15** Zeit für Tiere. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.40** West 3 aktuell. **19.45** Erlebnisreisen. **20.15** Ein Kind der Liebe, Engelse speelfilm uit 1987 van Robert Smith. **21.52** West 3 aktuell. **22.00** Fenster zur Welt: Eine endlöse Tragödie? **23.00** ■ Der Forellenhof. **23.55** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

08.10 Denkanstösse. **08.15** Cursus scheikunde. **08.45** Cursus economie. **09.15** Cursusinformatie. **09.45** Klamottenkiste. **10.00** Kinderkino. **11.30** Tele-Akademie. **12.15** Fernsehen - Wiedersehen: Notizen vom Nachbarn. **13.00** Babylon. **14.00** Karl, der Gerechte. **14.50** Ping-Pong. **15.29** Programma-overzicht. **15.30** Techtelmechtel, spelshow over jeugdzonden. **16.15** Der musikalische Salon over Ludwig von Beethoven. **17.15** Swing gegen Gleichschrittt. Documentaire. over verboden jazzmuziek tijdens het nationaal-socialisme. **18.00** Land und Leute. Agrarisch magazine. **18.30** Schorle. Magazine. Presentatie: Renate Kohn. **19.00** Freut Euch des Nordens. Muziekprogramma. Presentatie: Günter Willumeit. **19.44** Programma-overzicht. **19.45** Heiter bis ulkig. Spelprogramma rondom het weer. Presentatie: Kai Böcking. **20.15** Maastricht. Portret van deze stad midden in Europa. Afl. uit de serie Europolis. **21.00** Nieuws. **21.05** Abenteuer Wissenschaft. **21.50** Flutlicht. **22.45** Wortwechsel. **23.30** Das gebündelte Licht - Beruf: Spielfilm-Kameramann. **00.00** Laatste nieuws. **00.05** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Maus reiss aus. Spelshow.
06.15 Beverly Hills teens.
06.40 Lucky Luke.
07.10 Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie.
07.35 Winspector.
08.00 Li-La-Launebär. Kinderprogramma.
09.00 Tal der Dinosaurier.
09.00 Hanna Barbera - Party mit Metty und Nicole.
09.30 Scooby Doo.
10.00 Kunst und Botschaft.
10.05 Wonder Woman.
11.00 Zurück in die Vergangenheit. Amerikaanse sf-serie.
12.00 Tequila & Bonetti. Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Mama.
13.00 Mein Vater ist ein Ausserirdischer. Amerikaanse serie. Afl.: Das ungewöhnliche Hochzeitsgeschenk. Herh.
13.30 Familie Munster. Amerikaanse serie. Afl.: Der dritte Wunsch.
14.00 Der rote Blitz. Amerikaanse fantasyserie. Afl.: Kampf der Giganten.
15.00 Formel 1 - Report. Grote Prijs van Monaco voor Formule 1-wagens, voorbeschouwing.
15.30 Formel 1 - Rennen. Vervolg.
17.30 Formel I - Siegerehrung. Vervolg.
17.45 Mord ist ihr Hobby. Amerikaanse misdaadserie. Herh.
18.45 RTL aktuell.
19.10 Ein Tag wie kein anderer. Reisquiz.
20.15 Die Post geht ab. Spelprogramma. Presentatie: Rudi Carrell.
21.55 Spiegel TV. Nieuwsmagazine.
22.40 Prime Time - Spätausgabe. Magazine.
23.00 Happy Playboy Hour.
23.30 Playboy late night. Herh.
00.00 Kanal 4 mit 'Z'. Magazine.
00.40 Formel I - Highlights. Samenvatting.
01.15 Eine schrecklich nette Familie. Herh.
01.45 Wer ist hier der Boss? Amerikaanse comedyserie.
02.10 Der rote Blitz. Herh.
03.05 Hans Meiser Herh.
04.00 Explosiv - Das Magazin. Herh.
04.25 Mord ist ihr Hobby. Herh.
05.30 Reich und Schön Herh.

● *Louis de Funes in 'Scharfe Sachen für Monsieur'. (Sat 1 - 14.55 uur)*

SAT 1

04.30 Der zehnte Mann. **06.05** Klippklapp. **06.35** Quär Beet. **08.15** Auf eine ganz krumme Tour. **10.10** Das Schwert von Monte Christo. **11.45** Reinhold Messner - zwischen Himmel und Erde. **12.15** Bleib gesund. **12.45** Black - Der schwarze Blitz. **13.15** Der letzte Ritt nach Santa Cruz. **14.55** Scharfe Sachen für Monsieur, Franse komedie uit 1963 van Gérard Oury. **17.00** Quer durch die Galaxie und dann links, Australische sf-serie. **17.30** Baywatch - Die Rettungsschwimmer von Malibu, Amerikaanse actieserie. **18.30** Sat 1 News. Nieuws. **18.40** Affengeil - Tiere ganz privat. **19.10** Glücksrad. **19.55** Cabaret, Amerikaanse musical uit 1972 van Bob Fosse. Met: Liza Minelli, Michael York, Helmut Griem e.a. **22.10** Talk im Turm. Talkshow. Presentatie: Erich Böhme. Aansl. TopNEWS. **23.35** 24 Stunden. Actuele reportages. **00.05** So gesehen. Overdenking. **00.10** Der letzte Ritt nach Santa Cruz. Oostenrijks-Duitse western. herh. **01.55** Programma-overzicht. **02.00** Sat 1 Text

RAI UNO

06.00 Dadaumpa. **07.45** Il mondo di quark. **08.30** La banda dello zecchino. **10.00** Linea verde. **10.55** Eucharistieviering. **11.55** Parola e vita. **12.15** Linea verde. **13.00** TG l'una. **13.30** Nieuws. **14.00** Toto tv radiocorriere. **14.15** Airport 75. **16.50** Voetbal-uitslagen. **17.00** Onbekend. **17.50** Voetbaluitslagen. **18.00** Nieuws. **18.10** 90 minuto. **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.25** TG 1 sport. **20.40** Serata Falcone. **22.30** La domenica sportiva. **23.20** Nieuws. **23.25** Domenica sportiva. **00.00** Laatste nieuws en weerbericht. **00.30** Notte rock. **01.20** Speelfilm.

BBC 1

08.00 Teletekst-overzicht. **08.30** Wiz bang. **08.40** Charlie Chalk. **08.55** Playdays. **09.15** Breakfast with Frost. **10.15** In touch with healing. **10.30** This is the day goes coast to coast. **11.00** See hear! **11.30** Holiday outings. **11.40** Cricket. **13.30** Country file. **13.55** Weekweerbericht. **14.00** Nieuws. **14.15** (TT) EastEnders. **15.15** Autosport. **17.30** (TT) Biteback. **18.10** (TT) Droopy. **18.35** (TT) Masterchef. **19.10** (TT) Nieuws en weerbericht. **19.25** (TT) Praise be! **20.00** (TT) Baby boom. **21.45** (TT) Nieuws en weerbericht. **22.00** (TT) A question of guilt. **23.40** (TT) Everyman. **00.20** (TT) Time of her life. **00.50** Cricket. **01.50** Weerbericht.

TV FILMS VIDEO

RTL4
13.00 The Law and Jake Wade (USA,1958). Degelijke western van John Sturges over ex-bandiet die door zijn voormalige kameraad weer op het slechte pad terechtkomt. Met Robert Taylor en Richard Widmark.

Duitsland 3 West
14.55 Easy Living (USA,1937). Aardige komedie van Mitchell Leisen. Arm meisje komt in contact met miljonair. Met Jean Arthur en Edward Arnold.

Super Channel
20.00 The Territory (Zuid-Afrika,1977). Man keert de civilisatie de rug toe en wil in een grot een nieuw bestaan opbouwen. Hij ontmoet een geoloog. Met Gordon Mulholland. Regie: Edgar Bold.

BBC 1
20.00 Baby Boom (USA,1987). Jonge hardwerkende vrouw wordt opgescheept met een baby. Haar leven verandert totaal. Aardige film van Charles Shyer met Sam Shepard en Diana Keaton.

● *John Cusack en Ione Skye in 'Say anything'. (België/TV 1 - 20.45 uur)*

Duitsland 3 west
20.15 The Love Child (GB,1987). Mager verhaal over een kind van popmuzikanten dat in contact komt met de fans van zijn overleden ouders. Met Sheila Hancock en Peter Capaldi. Regie: Robert Smith.

België/TV 1
20.45 Say Anything (USA, 1989). Alom geprezen komedie van Cameron Crowe. Non-conformist wordt verliefd op intelligente miljonairsdochter. Met John Cusack en Ione Skye.

TV 5
21.30 Mario (Canada,1984). Tienjarige jongen leeft in een fantasiewereld die gemaakt is door zijn oudere broer. Pretentieuze kunstfilm van Jean Beaudin. Met Xavier-Norman Petermann en Francis Reddy.

Nederland 3
22.26 El acto en cuestion (Nederland,1993). Eerste deel van nieuwe film van Alejandro Agresti, de enige in Nederland wonende regisseur van internationale allure. Met Miguel Quiroga en regisseuse Nathalie Alonso Casale in een verrassende rol. Agresti's beste film sinds Secret Wedding.

BBC 2
23.15 Serpico (USA,1973). Al Pacino, met zware baard, schittert als integere under-coveragent in New York. Door zijn afkeer van corruptie jaagt hij zijn collega's tegen zich in het harnas. Regie: Sidney Lumet.

Duitsland 2
24.00 Siamo donne (Italië,1937). Tragikomisch vijfluik over vrouwen. Twee opkomende actrices praten met gevestigde filmsterren over hun verleden. Slechts de door Visconti en Rosselini geregisseerde gedeeltes zijn bijzonder.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30 Nieuws 7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 AVRO Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Het geding. 20.04 Appels en peren. 21.04 Terug naar de toekomst. 22.04 3 D, drie generaties in debat. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Volgspot. 1.02 Nocturne. 2.02 Clair-obscur. 4.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
7.04 Dag en dauw. 10.04 Muziekmozaïek. 11.04 Andermans veren. 12.04 De Familie VPRO, met om 12.04 De Familie; 12.30 Het changement; 12.35 Een dik uur Ischa; 13.52 De wijde blik; 14.04 Zaal op zondag; 16.50 Boráthoekje; 17.04 Van 0 tot 80; 17.52 Vrije geluiden. 18.04 De oude doos, met om 18.04 Het concert; 18.30 Het radioarchief. 19.04 KRO's Country time. 20.04 Levenslief en levensleed. 21.04 Daar word ik stil van... 21.30 Op de eerste rang. 23.04-24.00 Jazz-Connection.

Radio 3
6.02 TROS 3-draai (je nog maar eens om). 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 TROS Somer-tijd. 15.04 De TROS presenteert de Mega Top 50. 19.04 TROS Dancetrax. 21.04 De c.d.-show. 23.04 TROS Nachtwacht. 2.00 Zone. 4.02-6.00 Pyjama-FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nieuws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.01 Het ochtendconcert. Radio Symf. Ork. met cello; 12.27 Muz. voor mezzosopraan, altviool en piano. 13.04 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert. Historische opnamen. Nederlands Kamerork. met viool, piano en cello. (ca. 15.25 Praten over muziek) ca.15.50 De Nederlanden. De triomfeerende min, vredespel van C. Hacquart. Collegium Vocale Gent en Barokork. Musica Antiqua Amsterdam o.l.v. Ton Koopman met sol. De zwemmer, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00-24.00 Nieuwe muziek. De klanksculptuur.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 Nieuws (behalve om 10.00 en 17.00). 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te Deum Laudamus. 10.00 Beloofd is beloofd. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 Eucharistieviering. 12.02 Aardewerk. 12.50 In gesprek met de bisschop. 13.10 De IKON op zondag: 13.10 De andere wereld van zondagmiddag; 14.02 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Bonnefooi. 18.35 Liturgie & Kerkmuziek. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 Muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metterdaad. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.00-24.00 Het zwarte gat.

Omroep Limburg
9.03 Postbus 94, verzoekplaten. 10.00 Postbus 94 klassiek. 11.00 Trefpunt: live discussieprogramma. 12.00 Omroep Limburg Klassiek: klassieke muziek. 13.00 (Inter) nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Omroep Limburg Sport: rechtstreekse verslagen, commentaren, nabeschouwingen en uitslagen van regionale en (inter)nationale sport.

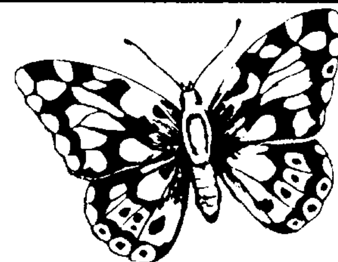
BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie. 11.00 Bengels. Kindvriendelijk programma met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of Flop met Conny Neefs. Een panel beoordeelt vijf nieuwe singles. 14.00 Fiestag, muzikaal familieprogramma met Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula met Marc Brillouet. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma van de zondagavond. (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00)

België/BRF
Nieuws elk heel uur. 6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.05 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit). 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf. 12.05 Schlagersouvenirs. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Sporttreff. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.05 Volkstümliches Schlagerkarussell mit Charles Dosquet.

RTL4 radio
08.03 Het wakkere weekend, Mark Berendsen. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Rock Ballads Bart van Leeuwen. 16.03 Vrijheid Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? Verzoekplaten. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellack-Schätzchen. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie (19.30 Ohrenbähr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. Melodien von gestern und vorgestern. 22.00 Nachrichten. 22.05 Zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

VAKANTIE & RECREATIE

*Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel. : 072-196596 fax: 072-196484

DUITSLAND

Hotel Grossfeld

Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het best geoutilleerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, KTV, mini-bar, telefoon. Zwembad (30°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei.
Luxe 3-daags arrangement (2 n.) DM 195,- p.p.
Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 255,- p.p.
incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner
Ook luxe 6-daags arrangementen mogelijk.
Hotel Grossfeld, Postbus 1208, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 053-353246 (NL) of 09-49 5922828 (D) voor prospectus. Fax 09-49 59224349.

BERNKASTEL (Moezel) vakantiewoning voor 4-5 personen "juli en aug. DM500,-". Info: A. Röder, Hauptstr. 2B, 5529 Daleiden. Tel. 09-49.6550.1486.

NEDERLANDS HOTEL
In het mooie Sauerland
ZUM HESBORNER KUCKUCK (18 km van Winterberg)
Comf. inger., ANWB AA-erk. hotel beschikt over: 53 k., lift, gr. verw. zwembad, sauna, sol., kegelb., bilj. Uniek gel. a.d. voet v.d. Bollerberg (758), midden i. d. bergen en bossen van HOCH-SAUERLAND. Nodigen wij ook u uit een plezierige ontspannende vakantie bij ons door te brengen! 7 dgn. v.a. DM 420,- HP incl. keuzemenu, ontb.-saladebuffet. Hoge kind. kort. Oelfestr. 22 D-5789 Hallenberg/Hesborn. Tel.: 09-49.2984.475. Ned. gespr. Fax 573.

BOPPARD, HOTEL L'EUROPE*** Gezell. Holl. fam. ANWB-hotel dir. a.d. Rijn. Alle kamers met do./wc/telef./ktv met RTL-4. HP v.a. DM 48,- p.p.p.d. v.a. 7 nachten.
Nieuw nu ook ons Hotel Bergschlösschen in het groen, alle kamers met do./wc/ktv/RTL-4.
Kamer met ontbijt v.a. DM 33,- p.p.p.n. v.a. 7 nachten.
Bel (wij spr. Ned.) of schrijf ons even voor een folder:
HOTEL L'EUROPE***
Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard.
Tel. 09-496742-8020 Fax. 802802. Fam. A. Potharst.

HOTEL MOZART * een bijzondere ontmoeting**
Gezellig en mooi gelegen t/o het fraaie slotpark in Bad Bentheim.
Gratis gebruik van binnenbad, sauna e.d. Kms. met alle comfort.
3-dgs.arr. (2n.) h.p. DM 175 p.p. 6-dgs.arr. (5 n.) h.p. DM 295 p.p.
Prosp. of reserv. 05423-88177 of 09-49.5922.3128

HOTEL AM BERGHANG — **Gastvrij, sfeervol en... dichtbij**
In Bad Bentheim net over de grens, schitterend op de zuidhelling gelegen familiehotel. De royale kamers en suites, alle met douche of ligbad, toilet, kabel-tv, mini-bar en telefoon, het binnen-bad (29°C) en het relaxcenter, de bar, lounge en het restaurant (met meesterlijke kok!) garanderen u een zorgeloos verblijf. Eigen fietsverhuur!
Vanwege ons 10-jarig bestaan doen wij u dit unieke aanbod:
Jubileum-arrangement (5 nachten) DM 344,- p.p.
Incl. vorstelijk ontbijtbuffet en dagelijks variërende keuzemenu's.
Nieuw: ons Happy-Weekend (2 nachten) DM 184,- p.p. of Luxe-Mini-Vakantie (3 nachten) DM 254,- p.p.
Uw gastvrouw en gastheer: Tina en Dieter Toffolo.
Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-4444 Bad Bentheim.
Gratis brochure? Bel 09-49.5922.2047, fax 09-49.5922.4867.

ITALIË

Prachtige busreizen naar VENETIE of FLORENCE en TOSCANE, 8 dagen v.a. ƒ 699,-, 10 dagen v.a. ƒ 899,-. BELLA ITALIA! 12-daagse busreis langs Florence, Rome en Venetië v.a. ƒ 1075,-. ROME & Lazio; unieke 8-daagse vlieg-excursiereis ƒ 1199,-. 5-Daagse vliegreis Rome al v.a. ƒ 749,-. Ook nog plaats in mei, juni en juli! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

VRIJHEID BLIJHEID! Info kamperen & huren (N-Italië & Frankrijk nog vrij (sta)caravans. PUBITAL 033-950638.

GRATIS GIDS Juni/juli hotel** v.a. ƒ 449,-. Camping + tent ƒ 399,-. Boosten Busreizen SGR 045-227777.

'CAMPING FLORENZ'
Lido degli Scacchi-Adriatische Zee. Het ligt 30 km. ten noorden van Ravenna en 100 km. ten zuiden van Venetië, direct aan zee met privéstrand, restaurant, bar, pizzeria, supermarkt, speelhal, bioscoop, dansav., warme douches. De totale oppervlakte bedraagt 60.000m² en 480 staanplaatsen (80 staanpl. liggen direct aan het strand. Huur tenten en caravans. Camping Carnet 5% korting. Inl.: fam. Oeldrich-Alkmaar, tel. 072-120485.

JONGERENREIZEN bus + camping v.a. ƒ 199,-. Go Go Tours 010-4142599 SGR.

N-Italiaanse meren
200 vakantiewoningen, hotels en camping in een kindvriendelijk gebied. Vakantie Valsuganal, bel 02155-27475. (gratis gids)

GRIEKENLAND

'Griekenlandspecialisten' Hotels, app., meezeilen, Islandhopping, klassieke rondr., goedk. vluchten. Air Greece Holidays 030-333280. Rijsenburgs Reisbureau 03438-32151 ANVR/SGR.

GRIEKENLAND

CORFU en SAMOS vakantiewoningen en pensions alle vlak bij zee 2-8 p. v.a. ƒ 235,- p.w. Evt. ook voordelige vlucht. Vraag gratis brochure: ROSS HOLIDAYS, 05908-10019 lid SGR.

DENEMARKEN

Rust, ruimte en volop avontuur!

In dit gastvrije en kindvriendelijke vakantieland bij uitstek hoeft u zich geen moment te vervelen. Luieren of kuieren in de verrassend afwisselende en sprookjesachtige natuur. Of natuurlijk heerlijk actief bezig zijn. Want Denemarken is enorm veelzijdig. Het biedt tal van activiteiten, spannende avonturen en een scala aan bezienswaardigheden. Van piepjong en stokoud. En dan te bedenken dat u er binnen een dag bent!
Raadpleeg uw reisburo of stuur deze bon op naar het Deens Verkeersburo, Postbus 125, 1380 AC Weesp en u krijgt het Denemarken Magazine '93 thuisgestuurd.
Bellen kan natuurlijk ook
(24 uur per dag bereikbaar): 071-230192
Naam: ...
Adres: ...
Plaats: ...
Postcode: ...
Natuurlijk
DENEMARKEN

VOORDELIG - RECHTSTREEKS RESERVEREN BIJ D.F.B. ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST
VRAAG NU HET INFOPAKKET
SGR
★ **Keuze uit 25.000 VAKANTIEWONINGEN**
★ **Meer dan 100 HOTELS**
★ **Bij SPECIALE MINIVAKANTIE INTERSCAN 50% korting op kaarten voor LEGOLAND Géén prijsverhogingen met Pinksteren**
Wij reserveren gratis - Zonder administratiekosten
DANSK FERIEHUS BOOKINGBURO
Hoofdweg 99 - 9681 AC MIDWOLDA
Telefoon 05975-1416

GR. BRITTANNIË / IERLAND

LONDON IS FABULOUS
Het uitgaansleven in Londen ontdekken? Big Ben Tours brengt je er via de route Hoek van Holland-Harwich. Zo'n voordelig 'Traveller'-hotelarrangement is er al v.a. ƒ 231,-. Haal snel de brochure bij je reisagent. Of bel 01747-86412.
BIG BEN TOURS THUIS IN LONDEN

SCHOTLAND Verzorgde busreizen, v.a. ƒ 839,-, div.vertrekdata. LONDON TRAVEL DESK 072-123653.

COTTAGE HOLIDAYS Vak.woningen in Engeland, Schotland, Wales en Ierland. Vraag gratis brochure: 072-121783.

TURKIJE

Reizen v. ALLEENSTAANDEN n. Turkije. Pinksteren en hoogseiz. nog mog. Info Samen Uit, Duiven:08367-67028.

VERWEN UZELF IN TURKIJE.
Vertrek in juni.
Marmaris; hotel L/O v.a. ƒ 595,- verl. week ƒ 125,-
Bodrum; hotel L/O v.a. ƒ 529,- verl. week ƒ 100,-
Appartementen v.a. ƒ 399,- verl. week ƒ 100,-
Side; Appartementen v.a. ƒ 459,- verl. week ƒ 100,-
Alanya; hotel H/P ƒ 649,- verl. week ƒ 175,-
Kusadasi; hotel L/O ƒ 549,- verl. week ƒ 100,-
Foca; hotel L/O ƒ 529,- verl. week ƒ 100,-
Incl. vlucht, hotel, transfers en reisleiding.
PROFITEER! Bel HTC Super Reizen 040-436600 of informeer bij uw ANVR-Reisbureau.

CAMPINGVLUCHTEN; Dalaman, Antalya en Izmir. Vertrek juni ƒ 449,-. Bel HTC Super Reizen 040-436600 of informeer bij uw ANVR-Reisbureau.

STRANDVAK. 8 dgn ƒ 695 15 dgn ƒ 850, 4* hotel ƒ 980 AEROTRAVEL 043-640440

TSJECHIË / SLOWAKIJE

Fascinerende 12-daagse reizen PRAAG en Moravië v.a. ƒ 975,-. Nu extra vertrekdata in juni en juli! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 lid ANVR/SGR.

Wekelijks 4 verschillende busreizen naar PRAAG v.a. ƒ 349,- tot ƒ 799,-! Vlieg-arrangementen v.a. ƒ 699,-. Kies de reis die bij u past! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 lid ANVR/SGR.

PRAAG 8 dgn. bus, prima hotel LO ƒ 350,-. Vliegretour ƒ 385,-. MEVO REIZEN Holten Tel.05725-1547.

DE BETERE BUNGALOWS, VILLA'S & CHALETS. Op de mooiste plekjes "Volop Keus" All-in prijzen. Topic Travel Autovakantie-gids: 070-3503309 (lid SGR).

Voor een geslaagde vakantie gaat u dit jaar naar TSJECHIE of SLOWAKIJE. Bel EURODYNAMIC voor info: 05700-35188 (gar.fonds) Nog enkele mog. in hoogseiz.

PRAAG-CENTRUM Pension km. m. badk./wc LO ƒ 38,-. Vak.huizen hele land. B.o.B. Travel 02290-39762.

Zomer in BOHEMEN: 10-daagse boeiende excursiereis ƒ 799,-. Vertrek op 28/5 en 18/6! Mooi MORAVIE: 10-daagse ontspannende busreis ƒ 899,- met vertrek op 11/6. Op beide reizen ook in augustus nog plaats! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 lid ANVR/SGR.

Tsjechië-Slowakije
SPECIALE AANBIEDING
Bonita reizen organiseert naar de gouden stad
PRAAG
een 7 daagse excursiereis. Van: ƒ 845,-
Nu : ƒ 725,-
Bonita Reizen
Tel.: 05240-17958 (tijdens kant.uren).
Fax.: 05916-2214.
Voor service en degelijkheid:
BONITA REIZEN

MALTA

MOOIE app. 8 dgn ƒ 775 15 dgn ƒ 885. Duiken CMAS AEROTRAVEL 043-640440

INDONESIË

Avontuurlijke RONDREIZEN Sumatra, Java, Bali, Sunda-eilanden en Sulawesi 22-34 dgn. v.a. ƒ 2.895,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

JAVA - BALI 30 Dgn. rondreis ƒ 3950,-, kl. groepen. Indiv. Reizen. Ned. reisl. 11 juli nog enkele plaatsen vrij. Ver. SMARAGD REIZEN Inl. 02280-12231.

Nieuwe Speciale SUMATRA reizen
In groepsverband ± 20 pers. complete tour + excursies 23 dagen, 2/3 sterrenhotels, I/o. Prijs v.a. ƒ 3395,- p.p. incl. retourticket. Stichting ,,SINT" Indonesia Tours Emmakade 52, 8933 AT Leeuwarden
Tel.: 058-127154 of 05220-53075 of 01150-95262.

Overwinteren op Bali?
Wij gaan in jan. '94 voor de 5e keer naar BALI. Keuze uit 9 mooie parken. Een arts, groepsbeg. en tolken gaan mee. GEEN FINANCIELE RISICO'S! Gratis Ind. les. Prijs voor 42 verbl.dgn v.a. ƒ 3225,- t/m ƒ 4325 op basis van 2 pers. inkl. vl. reis, annul.verz., logies en ontbijt. Dia-pres. iedere zaterdag in juni en juli van 13-15 uur. Inl.: D. v.d. Linde,Cultuur Centrum "DE TIPPE", 8381 BX VLEDDER (Dr.). Tel./fax. 05212-1866.

AFRIKA

Avontuurlijke rondreis Kenia 24 dagen. ƒ 3095,- inclusief vliegreis, safari etc. Diverse vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

EGYPTE

Avontuurlijke rondreis EGYPTE 15-22 dgn. v.a. ƒ 1.495,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

Sterke PRIJSVERLAGING Egypterondreizen zomer '93: bespaar tot ƒ 1345,- p.p.! En: tot één week voor vertrek KOSTELOOS ANNULEREN. Vraag uw ANVR reisburo of bel Isropa Reizen: 075-123451.

AZIË

ASHRAF
AZIE
CHINA
AFRIKA
ZUID AMERIKA
In AZIE bieden wij 4 tot 35 weekse avontuurlijke reizen naar Pakistan, India, Nepal, China, Indonesië, Maleisië, Thailand en Vietnam.
Bel voor de folder. 020-6232450
LID V.A.R./SGR

ISRAËL

I S R A Ë L
SUPERVOORDELIG: 8 dagen JERUZALEM ƒ 899.-
Vertrek 25 mei; 1, 8, 15, 22 & 29 juni.
Inklusief: • Vlucht met Air Holland naar Tel Aviv & vv • Taxitransfer naar Jeruzalem • 7 nachten + ontbijt in goed hotel vlak bij oude centrum • Exkursies nieuw Jeruzalem & Bethlehem/Zion. Prijzen pp bij 2 pers. Week verlenging ƒ 175.-.
Boeking en informatie bij de NBBS Reisagenten of NBBS Reiswinkels of bel: 071-221414 • 010-4149822 • 020-6205071 • 030-31452[illegible] • 040-432900 • 050-126333 • 085-421039
nbbs
SPECIALE AANBIEDING VAN N B B S REIZEN

MIDDEN-OOSTEN

Avontuurlijke rondreis Jemen 27 dgn. ƒ 2895,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Diverse vetrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

VER. STATEN / CANADA

TARA TOURS, biedt 22 rondreizen door heel Amerika en Canada. Ook voor: tickets, hotels, autohuur etc. Gratis brochure, bel: 036-5332300, Lid SGR.

CRUISES

ZOMERCRUISES!
met MS. SUN naar de stralende zon v.d. ITALIAANSE EN GRIEKSE EILANDEN 8 heerlijke dagen incl. VP en vliegreis v.a.
ƒ 777,-
bel voor info en folder (ook za./zo.)
EUROCRUISES 043-250808/251999.

DIV. BUITENLAND

+ EUROTENTS + + EUROTEL +
Fantastische en razendvoordelige jongerenbusreizen incl. camping of hotel naar Spanje, Frankrijk, Italië, Hongarije en Tsjechië al vanaf ƒ 269,-.
Tevens (fiets-) busretours door heel Europa.
Vraag de gratis EUROTENTS- of EUROTEL brochure
BIZZ TRAVEL: 050-144255 (lid SGR)

Het liefst hebben wij moeilijke klanten ...
REISADVIESBURO VAN DER BIESEN
GELEEN Elisabethstraat 38, 046-749859
LANDGRAAF Raadhuisplein 13, 045-322233
KERKRADE-WEST Akerstraat 46A 045-425038
KERKRADE Hoofdstraat 69 045-452434
HEERLEN Dr. Poelsstraat 3. 045-715961
VAALS Tyrellsestraat 9. 04454-65050
SGR ANVR
... dan kunnen wij laten zien wat we weten!!

TOURINGCARREIZEN

OOSTENRIJK		
Riezlern Kleinwalsertal vanaf 17 t/m 24 juli*	8 dagen	**ƒ 890,-**
Wenns Tiroler Pitztal vanaf 21 t/m 28 augustus*	8 dagen	**ƒ 950,-**
ZWITSERLAND		
Martigny vanaf 8 t/m 13 augustus*	6 dagen	**ƒ 710,-**
FRANKRIJK		
Munster Elzas vanaf 19 t/m 22 augustus*	4 dagen	**ƒ 535,-**
Nice Côte d'Azur vanaf 22 t/m 31 augustus	10 dagen	**ƒ 1075,-**

Informatie en/of boekingen
Alle reizen met * zijn op basis van HP incl. excursies en reis- en annuleringsverz.
Vraag nu naar onze GRATIS REISGIDS
Schmitz REIZEN
Handelsweg 3
6114 BR Susteren
Tel 04499-1541
Fax 04499-1663

TRÖDEL MARKT
SO. 23. MAI · AACHEN
ALTSTADTMARKT

BOREN ZONDER STOREN KAN OOK...
De NSG helpt bij het vinden van een oplossing voor alle vormen van geluidoverlast.
NEDERLANDSE STICHTING GELUIDHINDER
Postbus 381 · 2600 AJ Delft

TICKETCENTRALE

retour	vanaf	retour	vanaf
MALAGA	ƒ 393,-	FLORIDA	ƒ 799,-
PRAAG	ƒ 395,-	BANGKOK	ƒ 1165,-
RIMINI	ƒ 355,-	JAKARTA	ƒ 1525,-
TEL AVIV	ƒ 565,-	MANILA	ƒ 1695,-
BEIJING	ƒ 1795,-	SYDNEY	ƒ 2150,-
DEN PASAR	ƒ 1798,-	MEDAN	ƒ 1798,-

REISBURO FLOEGEL LID ANVR/SGR
Nieuwstraat 10, Hoensbroek, tel. 045-211527

Nooit geweten dat die sombere man van de overkant soms niet meer kan lopen van de stille pijn?
Help hem.
REUMAFONDS
Giro 324
Nationaal Reumafonds, Den Haag

Hoe aantrekkelijk was de Arbeidsmarkt in '92?

De nominaties zijn bekend. Maar wie gaat er dit jaar met de eer strijken? Wie wint er dit jaar een Magneet, 's lands meest begeerde prijs voor creatieve arbeidsmarktcommunicatie? Wie krijgt er een Zilveren Magneet? Wie klimt het podium op om de Gouden Magneet in ontvangst te nemen? Kortom: wie was er in '92 het aantrekkelijkst op de arbeidsmarkt? Vragen waarop u antwoorden op krijgt tijdens de feestelijke Magneetuitreiking. Dit jaar op 7 juni a.s., in het Beurs-WTC te Rotterdam en gepresenteerd door Rolf X. Wouters. Aanvang 19.30 uur. U kunt nu al entreebewijzen bestellen bij Isabelle Wouters van SJP, tel. 020 - 6386691. De toegang bedraagt f 75,- exclusief 17,5% BTW, doch inclusief een SJP Jaarboek en een gezellige avond.

Uitreiking van de Magneten '92: Beurs-WTC Rotterdam, 7 juni. Aanvang 19.30 uur.

jaarprijzen '92 personeels advertenties SJP

Doctorandus Hond?
Steun de studiefinanciering van deze hond bij het Koninklijk Nederlands Geleidehonden Fonds. Word donateur en stort minimaal f 10,- op gironummer 27 54 00, onder vermelding van 'nieuwe vriend'. Dan kan hij ook 'cum laude' afstuderen.
Koninklijk Nederlands Geleidehonden Fonds, Antwoordnummer 570, 1180 WB Amstelveen KNGF

Rijkshogeschool Maastricht

FACULTEIT BEELDENDE KUNSTEN
Academie Beeldende Kunsten

UITNODIGING

Aan de oud-studenten, oud-collega's en alle andere belangstellenden van de Academie Beeldende Kunsten.

Mede namens het College van Bestuur van de Rijkshogeschool Maastricht nodigen wij u uit voor een bezoek aan onze nieuwe academie, Herdenkingsplein 12, van 26 t/m 31 mei tussen 10.00 en 18.00 uur.

In het nieuwe gedeelte en in de eveneens gerenoveerde en aangepaste bestaande accommodatie kunt U tevens kennisnemen van het eindexamenwerk 1993.

Langs deze weg vestigen wij ook graag Uw aandacht op de door de Academie Beeldende Kunsten georganiseerde 4e Biënnale van Europese kunstacademies van 25 t/m 31 mei.

De Directie van de
Academie Beeldende Kunsten